

SOSYAL YAZILAR

"Kendine yapılmansını İstemediğin bir şeyi, bir başkasına yapma"

RABAŞ

RABAŞ
SOSYAL YAZILAR

TOPLUMUN AMACI 1

Makale No.1, Bölüm 1, 1984

Burada, Baal HaSulam'ın metodunu ve yolunu izlemeyi arzulayanlarla beraber insan derecesine yükselip, bir hayvan gibi kalmamak için bir grup oluşturmak üzere bir araya geldik, tıpkı atalarımızın “Ve Benim koyunlarım, Benim otağımın koyunları, siz insansınız,” ifadesiyle ilgili söylediği gibi. Raşbi der ki: “Size, ‘insan’ denir ve puta tapanlara ‘insan’ denmez.”

İnsanın erdemliğini anlamak için atalarımızın şu sözlerini anlamalıyız, “Her şey duyulduğuna göre, sonunda: Yaradan’dan kork ve O’nun emirlerini yerine getir, çünkü bütün insan budur.” Ve Gimara sorar, “‘Bütün insan’ ne demektir?”

Kabalist Elazar der ki: “Yaradan dedi ki, ‘Tüm dünya sadece bunun için yaratıldı.’ Bu demektir ki tüm dünya Yaradan korkusu için yaratılmıştır.”

Yaradan korkusu dünyanın yaratılış nedeni olduğundan, bu korkunun ne olduğunu anlamalıyız. Atalarımızdan öğrendiğimize göre yaratılış nedeni, O’nun yarattıklarına fayda sağlamaktır. Bu demektir ki, Yaradan insanlar bu dünyada mutlu olsunlar diye onlara haz vermeyi arzuladı. Ve atalarımızın söylediği “Bütün insan olduğu için,” sözünde olduğu gibi, yaratılış nedeni Yaradan korkusudur.

Fakat “Matan Torá” (Maneviyatın Edinilmesi/Yaradan’ın İfşası) makalesinde açıklanana göre, yaratılış nedeni bu olmasına rağmen insanların sevinç ve memnuniyet duymamasının nedeni, Yaradan ve insanlar arasındaki form eşitsizliğidir. Yaradan verendir, insanlar alandır. Fakat burada dallar doğdukları köke benzer kuralı söz konusudur.

Kökümüzde almak olmadığı ve Yaradan hiçbir şekilde eksik ve Arzusunu tatmin etmek için hiçbir şeye ihtiyacı

olmadığından, insan alıcı durumunda olduğunda hoşnutsuzluk hisseder. Bu nedenle insan utanç ekmeğini yemekten utanır.

Bunun ıslahı için, dünyanın yaratılması gerekliydi. Olam (dünya), He'elem (gizlilik) demektir, bu nedenle sevinç ve memnuniyet gizlidir. Bu neden böyledir? Cevap şudur; korku için. Diğer bir deyişle, insanın "kendini sevmek" denen alma kaplarını kullanmaktan korkması için bu böyledir. Bu demektir ki, kişi kendini haz almaktan korumalıdır çünkü insan arzular ve bu arzuya, arzu nesnesine üstün gelecek güce sahip olmalıdır.

Tersine, kişi Yaradan'a memnuniyet verecek hazları almalıdır. Bu demektir ki, haz alma onu -kişi kendi yararı için aldığında-Yaradan'a tutunmaktan alıkoyduğundan, ihsan etmeyi isteyecek ve Yaradan korkusuna, kendisi için alma korkusuna sahip olacak.

Dolayısıyla, kişi Yaradan'ın Emirlerinden (sevaplar) birini yerine getirdiğinde, Sevapları yerine getirerek Yaradan'a ihsan etmeyi ve bu Sevapların ona saf düşünceler getirmesini amaçlamalıdır. Atalarımızın dediği gibi, "Kabalist Hanania Ben Akaşia der ki: 'Yaradan insanı arındırmak istedi; bu yüzden onlara çokça Manevi Çalışma ve İslahlar verdi.'"

Ve bu nedenle burada bir araya geldik-her birimizin Yaradan'a ihsan etme ruhunu izlediği bir toplum kurmak için. Ve Yaradan'a ihsan etmeyi başarmak için, "başkalarını sevmek" denilen insana ihsan etmek ile çalışmaya başlamalıyız.

Ve başkalarını sevmek, yalnızca kişinin kendisini iptal etmesiyle mümkün olur. Bu nedenle, her insan bir taraftan kendini düşük hissetmeli, diğer taraftan Yaradan'ın bize, tek bir hedefi olan aramızda Kutsallık-bir toplumda bulunma şansı verdiği için gurur duymalıyız.

Ve henüz bu amacı başarmamış olsak da, başarmak için arzumuz var. Yolun başında olsak bile, yüce amacı başarmayı umut ediyoruz.

TOPLUMUN AMACI 2**Makale No.1, Bölüm 2, 1984**

İnsan, eylemin kendine yarar sağlayacağını göremediği “kendini sevmek” denen Kli ile yaratıldığından, en ufak bir hareketi yapmak için bile motivasyonu yoktur. İnsanın kendini iptal etmeden, Yaradan’la Dvekut (tutunmak) elde etmesi yani form eşitliğine gelmesi mümkün değildir.

İnsanın yaratılma amacının gerçekleşmesini engelleyen “kötü eğilim” dediğimiz alma arzusunu iptal etmek için beraberce çalışıp büyük bir güç oluşturacak bir topluluğa ihtiyaç duyarız.

Bu nedenle, grup bu amacı başarmaları gerektiğine oy birliğiyle hemfikir olan bireylerden oluşmalıdır. Sonra, herkes herkese entegre olduğundan, her biri kendine karşı mücadele edebilecek tek büyük bir güç haline gelir. Bu nedenle her biri amacı başarmak için büyük bir arzu oluşturur.

Birbirine entegre olmak için, herkes diğerlerinin önünde kendini iptal etmelidir. Bu, her birinin dostlarının hatalarını değil, onların erdemliğini görmesiyle başarılabilir. Fakat dostlarından biraz daha yüksek olduğunu düşünen kişi, artık onlarla birleşemez.

Ayrıca, toplantı sırasında, niyeti kaybetmemek için ciddi kalmak önemlidir, çünkü bu amaç için bir araya gelmişlerdir. Yüce bir şey olan alçakgönüllülükle yürüyen kişi ciddiyete alışmalıdır. Fakat gerçekte, onların kalplerinde bir ateş yanar.

Ancak, toplantı sırasında kişi, toplantının amacını bozan sözleri dinlemekten ve eylemleri izlemekten sakınmalıdır ki böyle yaparak Yaradan’la Dvekut’u başarırlar. Dvekut’a ilişkin olarak, “Matan Tora” makalesine bakabilirsiniz.

Fakat kişi dostlarıyla birlikte olmadığı zaman, kalbindeki niyeti göstermemek ve diğer herkes gibi görünmek en iyisidir. “Yaradan’ınla alçakgönüllülikle yürü” sözlerinin anlamı budur. Buna ilgili daha yüce yorumlar olsa da, basit bir açıklama da önemlidir.

Bu nedenle, birleşen dostlar arasında eşitlik olması iyidir, böylece kişi diğeri önünde kendini iptal edebilir. Ve ciddiyetsizlik her şeyi bozduğundan, toplum içinde ciddiyetsizliğe izin verilmemeli ve dikkatli olunmalıdır. Fakat yukarıda bahsettiğimiz gibi, bu içsel bir mesele olmalıdır.

Ancak orada bu toplumdaki olmayan biri varsa, hiçbir ciddiyet gösterilmemeli, henüz gelmiş bu kişiyle eşitlik sağlanmalıdır. Diğer bir deyişle, ciddi konulardan bahsetmekten sakınılmalı, sadece “davetsiz misafir” denen, henüz gelmiş kişiye uygun olan şeylerden bahsedilmelidir.

DOST SEVGİSİNE DAİR

Makale No.2, 1984

1) Dost sevgisine duyulan ihtiyaç.

2) Özellikle bu dostları seçmemin nedeni nedir ve neden dostlar beni seçti?

3) Dostlardan her biri gruba olan sevgisini açığa çıkarmalı mı, yoksa kişinin kalbinde sevgi hissetmesi ve dost sevgisini gizlilik içinde uygulayıp, kalbinde ne olduğunu açıkça göstermemesi mi gerekir?

Bilinir ki alçakgönüllü olmak yüce bir şeydir. Fakat bunun tersini de söyleyebiliriz – kişi kalbindeki sevgiyi dostlarına karşı açığa çıkardığında, onları uyandırır ve böylece onlar da dost sevgisini hisseder. Bundaki fayda şudur ki, herkesin sevgi gücü diğer herkese entegre olduğundan, dost sevgisini daha güçlü olarak uygulama fırsatını elde ederler.

Bu demektir ki, eğer grup on üyeden oluşuyorsa, kişi dost sevgisini uygulama gücünün bir ölçüsüne sahip olduğu noktada dost sevgisine başlanmanın gerekliliğini anlayan on güçle entegre olur. Ancak, eğer her biri dost sevgisini uyguladığını göstermezse, o zaman kişi grubun gücünün eksikliğini duyar.

Bu böyledir çünkü kişinin dostunu haklı çıkarması çok zordur. Herkes erdemli olduğunu ve dost sevgisine sadece kendisinin başladığını düşünür. Bu aşamada kişinin dost sevgisini uygulaması için çok az gücü vardır. Bu nedenle, bu çalışma özellikle herkese açık olmalı ve gizlenmemelidir.

Fakat kişi her zaman topluluğun amacını kendine hatırlatmalıdır. Aksi takdirde, beden daima kendi çıkarını önemseydiğinden, amacı bulanıklaştırma eğilimi gösterir. Bilmeliyiz ki grup sadece başkalarını sevme temeli üzerine kurulmuştur ve bu, Yaradan sevgisi için bir sığrama tahtasıdır.

Bu, özellikle, dostuna hiçbir ödöl olmaksızın verebilmek için kişinin bir gruba ihtiyacı olduğunu söylemesiyle mümkün olur. Diğer bir deyişle, ona bedenini alma kaplarını memnun edecek hediyeler ve yardımlar versin diye bir gruba ihtiyacı yoktur. Böyle bir topluluk kendini sevme üzerine kurulmuştur ve sadece kişinin alma kaplarının gelişimini harekete geçirir, oysa şimdi kişi dünyevi şeyler elde etmede dostunun ona yardım etmesiyle daha fazla şey kazanma imkânı olduğunu görür.

Unutmamalıyız ki, grup diğerlerini sevme temeli üzerine kurulmuştur, dolayısıyla her üye, başkalarını sevme ve kendinden nefret etme koşulunu gruptan alır. Ve dostun kendisini iptal etmek ve başkalarını sevmek için gayret ettiğini görmek, herkesin diğer dostların niyetlerine entegre olmasına neden olur.

Dolayısıyla, örneğin, eğer grup on üyeden oluşuyorsa, her biri kendini iptal etmeyi, kendinden nefret etmeyi ve başkalarını sevmeyi uygulamak için on güce sahip olur. Aksi takdirde, kişi başkalarını sevmekle ilgili sadece tek bir güçle kalır, çünkü dostlar başkalarını sevmeyi gizli olarak uygulamaktadır. Daha da ötesi, dostlar onun başkalarını sevme yolunda yürüme arzusunun gücünü de kaybettirebilir. Bu durumda, kişi onların eylemlerinden öğrenir ve kendini sevmenin hâkimiyetine düşer.

4) Herkes, dostunun ihtiyaçlarını onları nasıl memnun edeceğini bilmek için bilmeli mi, yoksa genel olarak dost sevgisini uygulamak yeterli mi?

DOST SEVGİSİ

Makale No. 3

“Ve tarlada gezinirken bir adam onu buldu.” Ve adam ona sordu: ‘Ne arıyorsun?’ Şöyle dedi: ‘Kardeşlerimi arıyorum. Sana yalvarırım, bana sürüyü nerede otlattıklarını söyle.’”

“Tarlada gezinen” adam, dünyayı besleyecek ekine kaynak olan yer anlamına gelir. Ve tarladaki çalışma, toprağı sürmek, tohum ekmek ve ekin biçmektir. Bununla ilgili şöyle denir: “Gözyaşı içinde ekenler, neşe içinde biçecek” ve buna, “Kralın kutsadığı toprak,” denir.

Baal HaTurim, tarlada gezinen kişiyi, aklın yolundan sapan kişi olarak açıklar. O, “tarlada gezinen eşek” durumundadır ve ulaşması gereken yere onu götürecek gerçek yolu bilmez. Ve gerçekleştirmesi gereken amacı asla gerçekleştiremeyeceğini düşündüğü bir koşula gelir.

“Ve adam ona sordu: ‘Ne arıyorsun?’”, yani, “Sana nasıl yardım edebilirim?” “Ve o şöyle dedi: ‘Kardeşlerimi arıyorum.’” Kardeşlerimle yani dost sevgisinin olduğu bir grupta beraber Yaradan’ın evine giden yolu çıkabileceğim.

Bu yola, “ihsan etme yolu” denir ve bu davranış tarzı bizim doğamıza aykındır. Bunu gerçekleştirebilmek için, dost sevgisinden başka bir yol yoktur. Dost sevgisi ile herkes dostuna yardım edebilir.

“Ve adam şöyle dedi: ‘Buradan ayrıldılar.’” Ve Raşı, bunu onlar kendilerini kardeşlikten ayırdılar yani seninle bağ kurmak istemiyorlar olarak yorumlar. Bu sonunda, halkın Mısır’a sürgününe neden oldu. Ve Mısır’dan çıkmak için, dost sevgisinde olmak isteyen bir gruba girmeyi kendimize görev edinmeliyiz, ancak bu şekilde Mısır’dan topluca çıkmak ve Manevi Edinim ile ödüllendirilebiliriz.

HER BİRİ DOSTUNA YARDIM ETTİ

Makale No. 4, 1984

Kişinin dostuna nasıl yardım edebileceğini anlamalıyız. Bu, özellikle zengin ve fakir, akıllı ve aptal, zayıf ve güçlü olduğu zaman mı söz konusudur? Peki, herkes zengin, akıllı ya da güçlü ise, kişi bir başkasına nasıl yardım edebilir?

Görüyoruz ki herkeste ortak olan tek bir şey var: ruh hali. Şöyle denir: “Kişinin kalbinde bir endişe varsa, bırakın başkalarına ondan bahsetsin.” Çünkü kendini canlı ve neşeli hissetmek için ona ne zenginlik ne de bilgelik yardımcı olabilir.

Daha ziyade, kişi, dostunun düşüşte olduğunu görüp, ona yardım edebilir. Şöyle yazılıdır: “Kişi kendini hapisten kurtaramaz.” Aksine, kişinin ruh halini yükseltecek tek kişi dostudur.

Bu demektir ki kişinin dostu, onu bulunduğu durumdan canlılık durumuna yükseltir. Sonra, kişi tekrar yaşama ve zenginliğe dair güven ve güç kazanmaya başlar, sanki amacı şimdi ona yakınmış gibi hareket eder.

Sonuç olarak, herkes dikkatli olmalı ve dostunun ruh halini yükseltmek için ona nasıl yardım edebileceğini düşünmelidir, çünkü ruh hali konusunda, herkes dostunda doldurabileceği bir ihtiyaç noktası bulabilir.

“DOSTUNU KENDİN GİBİ SEV” KURALI BİZE NE VERİR?

Makale No. 5, 1984

“Dostunu kendin gibi sev” kuralı (Klal – hem ‘kural’ hem de ‘kolektif’ anlamında) bize ne verir? Bu kural sayesinde, Yaradan’ı sevmeye başlayabiliriz. Eğer öyleyse, 612 İslahı (Sevaplar) yerine getirmek bize ne verir?

Öncelikle, bir kuralın ne olduğunu bilmemiz gerek. Kolektifin (Klal) birçok bireyden oluştuğu bilinir. Bireyler olmadan, kolektif olmaz. Örneğin, bir izleyici kitlesinden “kutsal izleyiciler” diye bahsettiğimiz zaman, bir araya gelerek birlik oluşturmuş belli sayıda insandan bahsedebiliriz. Daha sonra, onlara bir başkan atanır, vs. ve buna Minian (on / yeterli çoğunluk) ya da “grup” denir. En az on kişi mevcut olmalıdır ve o zaman Keduşa’nın hizmette olduğunu söylemek mümkün olur.

Zohar bununla ilgili şöyle der: “Her nerede on kişi varsa, orada Kutsallık yaşar.” Bu demektir ki on erkeğin yaşadığı yerde, Kutsallığın yaşaması için bir yer vardır.

Dolayısıyla, “Dostunu kendin gibi sev” kuralı 612 İslah üzerine inşa edilmiştir. Diğer bir deyişle, 612 İslahı yerine getirerek “Dostunu kendin gibi sev” kuralını gerçekleştirmiş oluruz. Öyle anlaşılıyor ki, bireysel öğeler, kolektifi oluşturur, kolektife sahip olduğumuz zamanda Yaradan sevgisine ulaşabiliriz, şöyle yazıldığı gibi, “Ruhum, Yaradan için özlem duyuyor.”

Ancak, kişi tüm 612 İslahı (Sevabı) tek başına yerine getiremez. Mesela, ilk doğan çocuğun kurtuluşunu örnek alın. Eğer kişinin ilk çocuğu kız ise, ilk çocuğun kurtuluşuna dair Sevabı yerine getiremez. Ayrıca, kadınlar zamana bağlı olan Sevapları yerine getirmekten muaftırlar. Fakat “Halkın tümü birbirinden sorumlu” olduğu için, herkesin aracılığıyla tümü yerine getirilir. Sanki herkes tüm Sevabı birlikte yerine getiriyor gibidir. Bundan dolayı, 612 İslahı vastasıyla, “Dostunu kendin gibi sev” kuralını gerçekleştirebiliriz.

DOST SEVGİSİ

Makale No. 6,1984

“Dostunu kendin gibi sev.” Kabalist Akiva şöyle der: “Bu, Maneviyatın en büyük kuralıdır.” Bu demektir ki kişi bu kuralı yerine getirirse, tüm detaylar ona dâhil olur, yani onun için çalışmak zorunda olmadan, çaba harcamadan ayrıntılara ulaşacağı varsayılır.

Ancak, görürüz ki manevi öğretisi bize şöyle der: “Yaradan senden ne istiyor? Benden korkmanı.” Bu yüzden, kişiden ilk talep edilen, sadece korkudur. Eğer kişi korku emrini yerine getirirse, tüm Maneviyatı ve Sevapları (Islahları) ve “Dostunu kendin gibi sev” emri ona dâhil olur.

Fakat, Kabalist Akiva'nın sözlerine göre, durum bunun tersidir, yani korku, “Dostunu sev” kuralı içindedir. Dahası, atalarımıza göre bunun anlamı Kabalist Akiva'nın dediği gibi değildir. Onlar şu sözleri işaret eder: “Hepsi duyulduğuna göre, konunun sonu şudur: Yaradan'dan kork ve O'nun emirlerini yerine getir; çünkü bu bütün insandır.” Gimara sorar, “‘Bu bütün insandır’ ne demek? Kabalist Elazar der ki: ‘Yaradan, tüm dünya sadece bunun için yaratıldı dedi.’” Ancak, öyle görünüyor ki Kabalist Akiva'nın sözlerine göre, her şey “Dostunu sev” kuralı içindedir.

Buna rağmen, atalarımızın, en önemli şey inançtır dediklerini görürüz. Habakkuk der ki: “Erdemli kişi, inancı ile yaşar.”

Maharşa şöyle yorumlar: “Kalbini Yaradan'a yönlendiren herkes için en kapsamlı olan şey inançtır.” Diğer bir deyişle, kuralın özü inançtır. Buna göre, çıkan sonuç şudur ki, hem korku hem de “Dostunu sev”, inanç kuralı içindedir.

Yukarıda bahsedilene anlamak için, şunları dikkatle incelemeliyiz:

1. İnanç nedir?

2. Korku nedir?

3. “Dostunu kendin gibi sev” nedir?

En önemli şey, “O’nun yarattıklarına iyilik yapmak” olarak bilinen yaratılış amacını daima hatırlamaktır. Öyleyse, Yaradan onlara haz ve memnuniyet vermek istiyorsa, neden yukarıdaki üç konu – inanç, korku ve “Dostunu sev” – var? Bu demektir ki Yaradan’ın yaratılanlara vermeyi dilediği haz ve memnuniyeti alabilmek için, kapılarını nitelikli hale getirmeleri gerekir.

Şimdi, yukarıda bahsedilen üç şeyin bizi neye hazırladığını anlamalıyız. Güven de dâhil inanç bize O’nun yarattıklarına iyilik yapmak amacıyla ilgili ilk anlayışı verir. Biz de aynı şekilde amaca ulaşacağımıza kesinlikle inanmalıyız.

Başka bir deyişle, yaratılış amacı sadece seçilmiş bir grup için değildir. Aksine, yaratılış amacı, istisnasız tüm yaratılanlara aittir. Bu güçlü ve becerikli ya da cesur olanlar üstesinden gelebilir demek değildir. Aksine, o tüm yaratılanlara aittir.

(“On Sefirot’un Çalışmasına Giriş”, madde 21 de Midraş Rabba’dan, alıntı yapar, “Kutsama budur”: “Yaradan halka şöyle dedi: ‘Tüm bilgelik ve maneviyatın tümü kolaydır: Kim Ben’den korkar ve Maneviyatın gerekliliklerini uygularsa, tüm bilgelik ve İşğin tümü onun kalbindedir.’”)

Bu yüzden, amaca ulaşabileceğimize dair güven duymalı ve yarı yolda çaresizliğe kapılıp mücadeleden kaçmamak için, inanca tutunmalıyız. Daha doğrusu, Yaradan’ın kendimiz gibi bayağı birine bile yardım edebileceğine inanmalıyız. Bu

demektir ki Yaradan beni O'na yakınlaştıracak ve ben O'nla birliği elde edebileceğim.

Yine de, inancı edinmek için, korkunun önce gelmesi gerekir, Zohar'a Giriş'te açıklandığı gibi: "Korku, O'na inancın kapısı olduğundan, Maneviyatın tüm emirlerini içeren bir emirdir. Kişi, korkusunun uyanışına göre, O'nun rehberliğine inanır."

Burada son bulur: "Korku, kişinin Yaradan'a memnuniyet vermesinin azalması korkusudur." Bu demektir ki kişinin Yaradan'la ilgili sahip olması gereken korku kendisi için değil, muhtemelen Yaradan'a memnuniyet veremeyeceği içindir. Bundan çıkan sonuç şudur ki, inanca giden kapı korkudur; başka bir yolla inanca ulaşmak mümkün değildir.

Yaradan'a memnuniyet veremeyeceğiyle ilgili korkuyu edinmek için, kişi önce ihsan etme arzusu ve özlemi duymalıdır. Bundan sonra korkuyu sürdüremeyeceği korkusu için yer olduğunu söyleyebilir. Ancak, çoğunlukla kişi kendisine duyduğu sevginin tam olmayacağına dair korkar ve Yaradan'a ihsan edemiyor diye endişelenmez.

Hangi hakikat kişinin kendisi için almanın hatalı olduğuna inandırıp, ihsan etmesi için yeni bir nitelik edinmesini sağlayabilir? Bu doğaya karşıdır! Bazen, kişiye dostlarından ve kitaplardan duyduğu kendini sevmeyi bırakması için bir düşünce ve arzu gelir, fakat bu Maneviyattaki tüm İslahların kuralıdır dediğimiz, küçük bir güçtür.

Bu nedenle, tek bir tavsiye vardır: Birkaç kişi dışarıdan yardım almadan kendini sevmeyi bırakma arzusu ile bir araya gelmelidir. Bu insanlar tam olarak olmasa da Yaradan sevgisine sahip olduğundan, birbirinin önünde kendilerini iptal ederlerse, o zaman her birinin gruba katılımı ve grup önünde kendini iptal etmesiyle, tek bir beden haline gelirler.

Örneğin, eğer bir bedende on kişi varsa, o zaman tek kişinin sahip olduğundan on kat daha fazla güce sahiptir. Ancak, bir koşul vardır: Bir araya geldikleri zaman, her biri kendini sevmeyi iptal etmek amacı için bir araya geldiğini düşünmelidir. Bu demektir ki şimdi kendi alma arzusunu nasıl tatmin edeceğini düşünmeyecek, fakat mümkün olduğunca sadece diğerlerini sevmeyi düşünecektir. “İhsan etme arzusu” diye bilinen bu yeni niteliğin arzusunu edinmek için tek yol budur.

Ve kişi dost sevgisinden Yaradan sevgisine ulaşabilir, yani Yaradan’a memnuniyet vermek isteyebilir. Bundan çıkan sonuç şudur ki, sadece bu şekilde kişi, ihsan etmenin önemli ve gerekli olduğuna dair bir anlayış kazanır ve bu ona dost sevgisi aracılığıyla gelir. Bundan sonra korkudan bahsedebiliriz, yani kişi Yaradan’a memnuniyet ihsan edemeyeceğinden korkar ve buna “korku” denir.

Bu nedenle, üzerine kutsallığın inşa edilebileceği asıl temel “Dostunu sev” kuralıdır. Bununla kişi Yaradan’a memnuniyet ihsan etme ihtiyacını edinir. Ondan sonra Yaradan’a memnuniyet veremiyor olma korkusu olabilir. Gerçek korku kapısı geçildiği zaman, kişi inanca gelebilir çünkü inanç, birçok yerde açıklandığı gibi, Kutsallığın yavaş yavaş aktılacağı kaptır.

Böylece önümüzde üç kural olduğunu görürüz: İlk kural, Kabalist Akiva’nın “Dostunu kendin gibi sev” kuralıdır. Ondan önce, kişinin durumunu bir parça bile değiştirmesi için yakıt sağlayacak hiçbir şey yoktur, çünkü bu kendini sevmenin kötü bir şey olduğunu hissetmenin ve insan sevgisine doğru kendini sevmekten çıkmanın tek yoludur.

Şimdi ikinci kurala geliyoruz. Bu kural korkudur. Baal HaSulam’ın söylediği gibi, korku olmadan inanca hiç yer yoktur. Yukarıda bahsedilen tüm üç kural elde edildikten sonra, kişi O’nun yaratıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacını hissetmeye başlar.

“DOSTUNU KENDİN GİBİ SEV” İLE İLGİLİ OLARAK

Makale No. 7, 1984

“Dostunu kendin gibi sev” ile ilgili açıklanana göre, 612 İslahı (sevaplar) tüm detayları bu kurala dâhildir. Atalarımızın dediği gibi, “Gerisi onun açıklamasıdır; gidip çalışın.” Bu demektir ki 612 İslahı yerine getirmekle, “Dostunu sev” kuralı ve onu takiben de Yaradan sevgisiyle ödüllendirileceğiz.

Dolayısıyla, dost sevgisi bize ne verir? Yazılıdır ki, her biri bir diğerini sevmekle ilgili küçük bir güce sahip olduğundan yani diğerlerini sevmeyi sadece potansiyel olarak gerçekleştirebildiğinden– birkaç dost bir araya geldiğinde diğerlerini sevmek adına kendini sevmekten vazgeçmeye karar verdiklerini hatırlar. Oysa gerçekte kişi, alma arzusunun zevklerinden, başka birisi adına bir parça dahi vazgeçemediğini görür.

Ancak, diğerlerini sevmeyi başarmaları gerektiğine hemfikir olan birkaç kişi bir araya gelerek, birbirleri önünde kendilerini iptal ettiğinde, hepsi birbirine karşı. Böylece, her kişinin içinde, birleşmenin boyutuna göre, büyük bir güç toplanır. Ve sonra her biri diğerlerini sevmeyi tam anlamıyla yerine getirebilir.

Öyleyse, dost sevgisi kuralını yerine getirmekle ilgili söylediğimiz 612 İslahın detayları bize ne verir? Görüyoruz ki gerçekte, laik olanlar arasında da dost sevgisi var. Onlar da dost sevgisine sahip olmak için çeşitli ortamlarda bir araya geliyorlar. Peki, o zaman dindar olan ile laik olan arasındaki fark nedir?

Şöyle denir “...ne de alaycı kişinin koltuğunda oturdu.” “Alaycı kişinin koltuğu” yasağını anlamalıyız. Eğer kişi iftira ederse ya da boş sözler söylerse, o zaman yasak, “alaycı kişinin koltuğu” nedeniyle değildir. Öyleyse “alaycı kişinin koltuğu” bize ne verir?

Aslında, anlamı şudur; birkaç kişi dost sevgisi amacıyla ve dostuna yardım etme niyetiyle bir araya geldiğinde, bu gruptan fayda sağlamayı ve dünyevi durumunu geliştirmeyi umarak hareket eder.

Ancak, gruba yarar sağlamak için zaman ve çaba harcadıklarından, tüm toplantılardan sonra her biri hesap yapıp, kendileri için bu topluluktan ne aldıklarını, alma arzusunun ne kazandığını görürler. Kişi, kendi yararı için uğraşmış olsaydı, muhtemelen daha başarılı olmuş olacaktı. Oysa şimdi şöyle söyler “Topluluğa katıldım çünkü onun sayesinde tek başıma kazanabileceğimden daha fazlasını kazanabileceğimi düşündüm. Fakat şimdi görüyorum ki hiçbir şey kazanmadım.”

Sonra kişi bundan pişman olur ve der ki: “Zamanımı gruba vermek yerine kendi küçük gücümü kullansaydım daha iyi olurdu. Ancak, şimdi, grup vasıtasıyla daha çok şey kazanmak için zamanımı onlara vermiş olduğumdan, sonunda fark ediyorum ki sadece hiçbir şey kazanmamakla kalmadım, bilakis tek başıma kazanabileceğimi de kaybettim.”

Biri insan dost sevgisi, ihsan etme ve diğerlerine fayda sağlama amacı için çalışmalı dediğinde, herkes ona güler ve dalga geçer. Bu onlara bir tür şaka gibi gelir ve bu laiklerin koltuğudur. Bununla ilgili şöyle denir: “fakat günah herkes için utanç vericidir ve onlar yaptıkları her şeyi kendileri için yaparlar.” Böyle bir toplum kişiyi kutsallıktan ayırır ve onu alay dünyasına atar. Bu, alaycı kişinin koltuğunun yasağıdır.

Atalarımız böyle toplumlarla ilgili şöyle der: “Günahkârları dağtın; bu hem onlar için hem de dünya için iyi.” Diğer bir deyişle, onların var olmaması daha iyidir. Ancak, Hak’tan yana olanlar için bunun tersidir: “Hak’tan yana olanları bir araya getirin; hem onlar için hem dünya için iyi.”

“Hak’tan yana olan” sözünün anlamı nedir? “Dostunu kendin gibi sev” kuralını uygulamak isteyenlerdir. Onların tek niyeti, kendine olan sevgiden çıkmak ve bir diğerlerini sevme doğası üstlenmektir. Ve bu yerine getirilmesi gereken bir ilkedir (sevap) olsa ve kişi kendini onu yerine getirmeye zorlasa da, sevgi yine de kalbe verilen bir şeydir ve kalp, doğası gereği onunla hemfikir olmaz. Peki, o zaman kişi diğerlerini sevmenin kalbe dokunmasını sağlamak için ne yapabilir?

Bize 612 İslah verilmesinin nedeni budur: onların kalpte bir his oluşturma gücü vardır. Ancak, bu doğaya aykırı olduğundan, dost sevgisini yerine getirme becerisine sahip olmada çok küçük bir histir. Bu yüzden, şimdi onu gerçekten nasıl uygulayacağına dair tavsiye aramalıdır.

Kişinin, “Dostunu sev” kuralında gücünü artırabilmesi için tavsiye, dost sevgisidir. Eğer herkes dostu önünde kendini iptal eder ve dostuna katılırsa, diğerlerini sevmeyi isteyen tüm küçük parçaların birçok parçadan oluşan kolektif bir güç içinde birleştiği tek bir kitle haline gelirler. Ve kişi bu güce sahip olduğunda, diğerlerini sevmeyi gerçekleştirebilir.

Ve sonra kişi Yaradan sevgisine erişebilir. Fakat koşul şudur, her biri diğeri önünde kendini iptal edecek. Ancak, kişi dostundan ayrıldığı zaman, dostundan alması gereken payı alamaz.

Bu nedenle, herkes dostuna kıyasla bir hiç olduğunu söylemelidir. Bu sayıları yazmaya benzer: Önce “1” sonra “0” yazarsan, ikisi beraber bir sayısından on kez büyük olur. Ve “00” yazdığın zaman, yüz kez büyük olur. Diğer bir deyişle, eğer dostu bir numara ise ve sıfır onu takip ederse, kişinin dostundan on (10) kat daha fazla aldığı düşünülür. Ve eğer dostuna kıyasla çift sıfır olduğunu söylerse, dostundan yüz (100) kat daha fazla alır.

Ancak, eğer bunun tersiyse ve dostunun sıfır, kendisinin bir olduğunu söylese, o zaman dostundan on kat daha azdır, 0.1. Ve eğer kendisinin bir olduğunu ve ona kıyasla sıfır olan iki dostu olduğunu söylese, o zaman kişinin onlardan yüz kat daha az olduğu düşünülür, yani kişi 0.01'dir. Bu yüzden, dostlarından aldığı sıfırın sayısına göre kişinin seviyesi azalır.

Ancak, kişi bir kere o gücü edinse, diğerlerini sevmeyi gerçekten yerine getirirse ve kendi memnuniyetinin onun için kötü olduğunu hissetse bile, yine de, kendine inanmamalıdır. Çalışmanın ortasında, kendini sevmeye düşme korkusu olmalıdır. Diğer bir deyişle, kişi ihsan etmek için küçük hazlarla çalışmasına ve onlardan vazgeçmeye gönüllü olmasına rağmen, almaya alışık olduğundan daha büyük bir haz verildiğinde, büyük hazların korkusu içinde yaşar.

Buna "korku" denir ve bu, "Kutsallığın ilhamı" denen inanç ışığını almanın kapısıdır, Sulam Açıklamasında yazıldığı gibi, "Korkunun ölçüsü inancın ölçüsüdür."

Bu nedenle, unutmamalıyız ki Yaradan dost sevgisiyle bağlanmayı emrettiği için "Dostunu kendin gibi sev" bir ilkesi yerine getirilmelidir. Ve Kabalist Akiva, Yaradan'ın emrettiği bu ilkeyi yorumlar. O, Yaradan'ın emri olan bu ilke sayesinde tüm İslahların yerine getirileceğini söyler.

Diğer bir deyişle, İslahlar bizim alma arzumuzu genişletmemelidir, yani İslahı yerine getirmekten dolayı cömertçe ödüllendirilmeyeceğiz. Tam aksine, İslahı yerine getirmekle, kendimize olan sevgimizi iptal edebilme, başkalarını sevmeye erişme ve akabinde Yaradan sevgisi ödülüne ulaşacağız.

Şimdi ustalarımızın VeSamtem (Onları yerleştir) sözüyle ilgili söylediklerini anlayabiliriz. Sam ("iksir", aynı zamanda "yerleştirmek") kelimesinden gelir. "Eğer bahşedildiyse, hayat iksiridir; eğer bahşedilmediyse, ölüm iksiridir."

Bahşedilmedi demek kişi Manevi Çalışma ve Yaptıklarıyla (Fiziksel eylemleri yapan birisi) ile kendine olan sevgisini çoğaltmak için uğraşiyor demektir, böylece beden, çalışmasının karşılığında bazı şeyler elde eder. Eğer bahşedildiye, kişinin kendine olan sevgisi iptal edilmiştir ve kişi, başkalarını sevmeye gücü ödülünü almayı hedefler. Bununla Yaradan sevgisine ulaşır tek arzusu Yaradan'a memnuniyet vermektir.

TORA VE MİTSVOT'U YERİNE GETİRMEDE HANGİSİ KALBİ ARINDIRIR?

Makale No. 8, 1984

Soru: Maneviyatı ve Islahları ödül almak üzere yerine getirmek kalbi arındırır mı? Atalarımız der ki: “Kötü eğilimi Ben yarattım; İşığı da şifası için verdim.” Bu demektir ki kalbi arındırır. Fakat kişi özellikle ödül almamayı amaçladığı zaman mı bu böyledir, yoksa kişi ödül almak üzere çalıştığı zaman da kalbi arındırır mı?

Cevap: “Zohar Kitabı’na Giriş” te yazılıdır ki, “Kişi, Maneviyatı ve Islahlara bağlanmaya Kral’a hizmet ederken ki gibi sevgi ve korku niyeti olmadan Lo Lişma’da (O’nun adına değil) başlasa bile, kişinin kalpteki noktası büyümeye ve etkinliğini göstermeye başlar. Bu böyledir çünkü Eylemler niyet gerektirmez ve niyetsiz hareketler bile kişinin “cansız” denilen birinci seviyesindeki alma arzusunu arındırabilir. Ve kişi, alma arzusunun cansız kısmını arındırdığı ölçüde, yavaş yavaş kalpteki noktanın 613 organını da inşa eder, bu Nefes de Keduşa’dır (cansız seviyenin kutsallığı). Bu yüzden, görüyoruz ki Manevi Çalışma ve Yaptıklarımız, Lo Lişma’da bile kalbi arındırır.

Soru: Maneviyat ve Islahları ödüllendirilmemek üzere yerine getirme yolu, sadece seçilmiş birkaç kişi için midir? Ya da herhangi biri Yaradan’la Dvekut (birleşme) ile ödüllendirileceği bu yolda, ödüllendirilmemek için yürüyebilir mi?

Cevap: İnsanın kendi için alma arzusu yaratılış düşüncesinde ortaya çıkmış olsa da, ruhlara, bu arzuyu ihsan etme arzusuna çevirmek için islah verildiğinden, Maneviyat ve Islahları yerine getirerek kişi alma arzusunu ihsan etme arzusuna çevirebilir. Bunun şifası sadece seçilmiş birkaç kişiye değil, istisnasız herkese verilmiştir.

Ancak bu bir seçim konusu olduğundan, bazıları daha çabuk ve bazıları daha yavaş ilerler. “Zohar Kitabı’na Giriş”te yazıldığı üzere, sonuçta, herkes tam mükemmelliği elde edecektir, yazıldığı üzere, “Sürgüne gönderilmiş kişi, ondan dışlanmış olmasın.”

Yine de, Maneviyat ve Islahları yerine getirmeyi öğrenmeye başlarken, kişi Lo Lişma’da başlar. Bu böyledir çünkü kişi alma arzusuyla yaratılmıştır; bu yüzden, ona kişisel kazanç sağlamayan hiçbir şeyi anlamaz ve asla Maneviyat ve Islahları yerine getirmeye başlamak istemez.

Rambam’ın yazdığı gibi: “Atalarımız der ki: ‘kişi Lo Lişma’da olsa bile daima maneviyata bağlanmalıdır çünkü Lo Lişma’dan Lişma’ya gelir.’ Bu yüzden, çocuklara, kadınlara ve halka öğretirken, onlara sadece korku ve ödül alma üzerinden çalışmak öğretilir. Ve onlar bilgi sahibi oldukları ve bilgelik edindikleri zaman, bu sır onlara azar azar ifşa olur. O’nu edinene ve O’na sevgiyle hizmet edene kadar, gittikçe buna alışırlar.” Dolayısıyla, Rambam’ın sözlerinden görüyoruz ki herkes Lişma’ya erişir, aralarındaki fark zamanlamadır.

Soru: Kişi Lişma’ya giden bir yolda yürüdüğünü hissettiğinde, diğerleri de doğru yolda yürüsün diye onları etkilemeye çalışmalı mı?

Cevap: Bu genel bir sorudur. Dindar bir kişinin laik bir kişiyi test etmesi gibidir. Eğer onu değiştirebileceğine inanıyorsa, o zaman “Komşuna kesinlikle ders vermelisin” İlkesine göre onunla çalışmalıdır. Bu durumda denebilir ki niyetinin sadece Sevap olması şartıyla, dostuna gidebileceği daha iyi bir yoldan bahsedebilirsin. Fakat çoğu zaman kişi bir başkasına, “Dostuna ders vermek” için değil, sadece üstünlük sağlamak amacıyla ders verir.

RABAŞ

Ve yukarıda bahsedilenden öğreniyoruz ki insanın başkaları da gerçeğin yolunda yürüsün arzusu, dindar ve laikler, Litvanya ve Hasidim grubu ve Hasidim'lerin kendi arasında tartışmalar yaratmıştır. Bu böyledir çünkü herkes doğru yolda olduğunu düşünür ve herkes diğerini doğru yolda yürümek için ikna etmeye çalışır.

KİŞİ HER ZAMAN EVİNİN KİRİŞLERİNİ SATMALI

Makale No. 9, 1984

“Kabalist Yehuda der ki: ‘Kişi her zaman evinin girişlerini satmalı ve ayakkabılarını giymeli’” Kişinin evinin girişleriyle ilgili hassasiyetini ve ayakkabıların büyük önemini, evin girişlerinin satılmaya değer olduğu ve ayakkabılarını ayağına geçirme becerisine sahip olması açısından anlamalıyız

Bunu çalışma içinde yorumlamalıyız. Evine ait Korot (kirişler), Mikreh (olay) kelimesinden gelir, yani kişinin evinde tecrübe ettiği her şeydir. Kişiyi iki anlayışla değerlendirebiliriz bilgi, yani zekâ ve duygu ile yani kalbinde ne hissettiği ile– mutlu mu, mutsuz mu.

Yaşadığımız şeyler, günlük yaşamımızda sorulara neden olur. Bu durum, kişi ile Yaradan ve kişi ile dostu arasında geçerlidir.

Kişi ve Yaradan arasında demek, Yaradan onun tüm ihtiyaçlarını tatmin etmediği için kişinin şikâyeti var demektir. Diğer bir deyişle, Yaradan, kişinin ihtiyacı olduğunu düşündüğü şeyleri ona vermelidir çünkü kural şudur ki İyi Olan’ın yönetimi iyilik yapmaktır. Ve bazen kişi bunun tam tersi olduğunu hissettiğinden, şikâyet eder – kendi durumu diğerlerinin durumundan daima daha kötüdür, onlar ondan daha yüksek seviyededirler.

Bundan çıkan sonuç şu ki kişi “ajanlar” denen durum içindedir. Bu durumda Yaradan’a iftira eder çünkü yaşamdan haz ve mutluluk alamaz ve şöyle demesi zordur, “Yaşamımın tüm günlerinde beni sadece iyilik ve güzellik takip edecek.” Dolayısıyla, o anda kişi “ajanlar” durumundadır.

Atalarımız bununla ilgili şöyle der “Kişi, iyi olanı kutsadığı gibi kötü olanı da kutsamalıdır,” çünkü erdemliliğin temeli

mantık ötesi inanca dayanır. Bu, aklın kişiyi düşünmeye, söylemeye ve yapmaya zorladığı şeylere güvenmeyip, ancak iyiliksever ve yüce Yaradan'a olan inanca güvenmek demektir. Ve Yaradan'ı haklı çıkararak, kişi daha sonra haz ve mutluluk almakla ödüllendirilir.

Baal HaSulam, Yaradan onun tüm dileklerini yerine getirmede için O'ndan şikâyet eden kişi hakkında bir alegori verir. Bu, küçük bir çocukla sokakta yürüyen bir babanın durumuna benzer. Çocuk acı acı ağlamaktadır. Sokaktaki tüm insanlar babaya bakar ve şöyle düşünür, "Oğlunun ağladığını duyup da hiç ilgi göstermeyen bu adam ne kadar da acımasız? Çocuğun ağlayışı sokaktaki insanları bile üzzerken, babası olan bu adam hiç üzülüyor. Oysa bir kural vardır 'Çocuklarına şefkat gösteren bir baba gibi.'"

Çocuğun ağlayışı, insanları babaya gidip şunu sormaya mecbur bırakır, "Senin merhametin nerede?" Baba cevap verir, "Eğer gözbebeğim gibi koruduğum oğlum, gözlerinde kaşını olduğu için, gözlerini kaşyabilsin diye benden ona bir iğne vermeme talep ediyorsa, ne yapabilirim? Onun dileğini yerine getirmiyorum diye bana "acımasız" denebilir mi ya da gözünü çıkarıp sonsuza kadar kör kalmasın diye ona iğne vermemem merhamet değil mi?"

Dolayısıyla, Yaradan'ın verdiği her şeyin bizim iyiliğimiz için olduğuna inanmalıyız, ama yine de gerekli olduğunda Yaradan'ın bu sorunları bizden alması için dua etmeliyiz. Ancak, bilmeliyiz ki dua ve duanın yerine getirilmesi iki farklı konudur. Diğer bir deyişle, eğer yapmamız gerekeni yaparsak, o zaman Yaradan bizim için iyi olanı yapar, tıpkı yukarıda bahsedilen alegoride olduğu gibi. Bununla ilgili şöyle denir: "Ve Yaradan, O'na iyi görüneni yapacaktır."

Aynı prensip, kişi ve dostu için de geçerlidir, yani kişi evinin kirşlerini satmalı ve ayakkabılarını giymelidir. Diğer bir deyişle, kişi evinin kirşlerini, yani dost sevgisiyle ilgili evinin tecrübe ettiği tüm olayları satmalıdır.

Kişi ona her şekilde yardım edecek dostlarından hiçbir karşılık görmemesine rağmen dost sevgisinde özveriyle çalıştığından, dostuyla ilgili soruları ve şikâyetleri olabilir. Çünkü dostları, onun dost sevgisi anlayışına göre davranmamaktadır yani onlar dostlarıyla seçkin kişiler arasında olduğu gibi saygılı bir şekilde konuşmamaktadır.

Ayrıca, dost sevgisiyle ilgili hiçbir hareketin yapılmadığını görür. Tersine, her şey normaldir tıpkı henüz bir araya gelmeye, herkesin bir diğerinin iyiliğini düşündüğü ve dost sevgisinin olduğu bir toplum inşa etmeye karar vermemiş, sıradan insanların arasında olduğu gibi.

Dolayısıyla, kişi dost sevgisine bağlanmış hiç kimseyi bulamaz. Ve kendisinin doğru yolda yürüyen tek kişi olduğunu hissettiği, herkese küçümseyerek ve hor görerek baktığı için, buna “ajanlar” denir. Yani, dostlarının ona, “Dostunu sev” kuralına göre doğru davranıp davranmadığını görmek için dostlarını gizlice gözetlemektedir. Ve sürekli olarak dostlarının gün boyunca başkalarını sevmenin en önemli şey olduğunu öğütlediğini duyduğu için, onların söyledikleriyle yaptıklarının bir olup olmadığını görmek ister.

Ve sonra görür ki bu sadece sözde bir bağlılıktır, konuşmalarında bile dost sevgisi yoktur. Diğer bir deyişle, birine soru sorduğunda, onu bir dostu cevaplar gibi değil, düşünce-sizce, kayıtsızca cevaplayıp sanki ondan kurtulmak istiyormuş gibi soğuk davranır.

“Eğer dost sevgisinin kendini-sevme temeli üzerine kurulu olduğunu düşünüyorsan, dostunun sevgisini neden

eleştiriyorsun, bu dostluktan ne elde ettiğini bu nedenle mi görmek istiyorsun?” sorusunu bana sorma. Bunlar benim düşüncelerim değil. Aksine, ben gerçekten başkalarını sevmeyi isterim.

Bunun için bu topluluğu kurmakla ilgilendim, böylece herkesin başkalarını sevmeye başladığını göreceğim ve bu sayede başkalarını sevmek için sahip olduğum küçük bir parça gücüm artacak ve tek başıma yapabileceğimden daha güçlü şekilde, başkalarını sevmeye bağlanacak güce sahip olacaktım. Fakat şimdi görüyorum ki hiçbir şey kazanmadım çünkü tek bir kişinin bile bunu yapmadığını görüyorum. Bu nedenle, onlarla olmasam ve onların eylemlerinden öğrenmeseydim, daha iyi olacaktı.

Bunun bir cevabı var, eğer bir toplum belirli kişilerden oluşuyorsa, bir araya geldikleri zaman orada mutlaka bu “grubu” kurmayı arzulayan biri olmalıdır. Böylece, bu insanların birbirleri için uygun olduklarını görerek onları seçer. Diğer bir deyişle, her birinin dost sevgisi kıvılcımı vardır, fakat bu kıvılcım her birinin içindeki sevginin ışığını tutuşturamaz, bu nedenle kıvılcımların büyük bir ateş olması için birlik olmaya hemfikir olurlar.

Bu nedenle, kişi onları gizlice gözetlediği zaman, bunun üstesinden gelmeli ve demelidir ki, “Grup, başkalarını sevmek yolunda yürümleri gerektiğine hemfikir olanlardır.” Ve herkes dostlarını haklı çıkardığı zaman, tüm kıvılcımlar bir kez daha tutuşacak ve tekrar tek büyük bir alev olacaktır.

İki dostun yaptığı anlaşmayla ilgili Baal HaSulam’a şu sorulduğunda, “Ve İbrahim koyunları ve öküzleri aldı ve onları Abimeleh’e doğru verdi ve ikisi bir anlaşma yaptı.” Sordu, “Eğer ikisi de birbirini seviyorsa, tabii ki birbirlerine iyilik yaparlar. Ve doğal olarak, bir sebeple aralarındaki sevgi azaldığı zaman,

birbirlerine iyilik yapmazlar. O zaman aralarında anlaşma yapmış olmaları onlara yardım eder mi?”

Şöyle cevapladı, yaptıkları anlaşma şu an için değildir; şimdi aralarındaki sevgi hissedildiği için, anlaşma yapmaya gerek yoktur. Daha ziyade, anlaşma bilerek gelecek için yapılmıştır. Diğer bir deyişle, bir zaman sonra şu an duydukları gibi bir sevgi hissetmemeleri mümkündür ama yine de ilişkilerini daha önceki gibi devam ettirmek için anlaşma yaparlar.

Grup kurulduğu zamanki gibi bir sevgi hissetmeseler de, herkes yine de kendi düşüncesinin üstesinden gelmeli ve mantık ötesi gitmelidir. Bu sayede, her şey ıslah olur ve her biri dostunu doğru yargılar.

“Kişi her zaman evinin kirislerini satmalı ve ayakkabılarını giymeli,” diyen atalarımızın sözlerini şimdi anlayabiliriz. Min’alim (ayakkabılar), Ne’ilat Delet (kapıyı kilitlemek) kelimesinden gelir, yani kapamak anlamındadır. Kişi, bir kez dostunu gizlice gözetlediğinde – Rigel (gizlice gözetledi), Rağlaim (ayaklar/bacaklar) kelimesinden gelir- “evinin kirislerini satmalıdır” yani kendisi ve dostu arasındaki başa dair evinde olan her şeyi, yani sahip olduğu ajanları, dostlara iftira edenleri satmalıdır.

“Her şeyi sat”, demek, ajanların ona getirmiş olduğu tüm olayları uzaklaştır ve onun yerine, ayakkabılarını giy demektir. Anlamı şudur; kişi, ajanları artık o topraklarda değillermiş gibi kilitleyip saklamalıdır ve onlara dair sahip olduğu tüm soruları ve talepleri kapamalıdır. Ve sonra her şey huzur içinde yerli yerine oturur.

TOPLUMUN ÖNEMİNE DAİR**Makale No. 12, 1984**

Bilinir ki, kişi her zaman gerçeğin yolunda çalışmaya başlanmamış insanlar arasındadır, bu nedenle gerçeğin yolunda yürüyene karşı daima direnç gösterir. İnsanların düşünceleri birbirini etkilediğinden, gerçeğin yoluna karşı olanların fikirleri, gerçeğin yolunda yürümeye arzusu olanları etkiler.

Dolayısıyla, kendileri için ayrı bir toplum, yani düşünceleri o toplumdan farklı, diğer insanlarla karışmayan ayrı bir topluluk oluşturmaktan ve o topluluğun çerçevesi içinde olmaktan başka hiçbir çözüm yoktur. Çoğunluğu izlemek doğamızda olduğundan onları izlememek için bu topluluğun önemini sürekli olarak kendi içlerinde uyandırmalıdır.

Eğer kendilerini diğer insanlardan izole edip, manevi konular açısından onlarla hiçbir bağlantıları olmaz ve ilişkileri sadece dünyevi konular üzerine olursa, onların görüşlerine karışmamış olurlar.

Fakat kişi dindar insanlar arasında olduğu ve onlarla sohbet etmeye ve tartışmaya başladığında, hemen onların fikirleriyle kaynaşır. Bunlar bilinçaltında zihnine o derece işler ki bunların kendi görüşleri değil de bağlandığı insanların fikirleri olduğunu anlayamaz.

Dolayısıyla gerçeğin yolu çalışması konusunda kişi kendini diğer insanlardan izole etmelidir. Bu böyledir çünkü gerçeğin yolu dünyanın fikirlerine karşıt olduğundan, sürekli güçlenme gerektirir. Dünya bilmek ve almaktır, oysa maneviyat inanç ve ihsan etmektir. Eğer kişi bundan saparsa, gerçeğin yoluna dair tüm çalışmayı anında unuttur ve kendini sevme dünyasına düşer. Gruptaki herkes dünyanın fikirlerine karşı mücadele edecek gücü, sadece "Her biri dostuna yardım etti" formunda olan bu topluluktan alır.

Ayrıca, Zohar'da şunu buluruz: "Kişi, kötü eğilimli insanların yaşadığı bir şehirde oturduğu ve manevi çalışmanın gerektirdiği ıslahı yerine getiremediği ve çalışmasında başarılı olamadığı zaman, yerini değiştirir, kökünü oradan çıkarıp kendini iyi insanların, yaşadığı bir yere eker. Bunun nedeni manevi çalışmaya 'ağaç' denmesidir, yazıldığı üzere, 'O, onların tutunduğu yaşam ağacıdır.' Ve adam bir ağaçtır, yazıldığı üzere, 'Çünkü adam, tarlanın ağacıdır.' Ve manevi çalışmanın ıslahları meyvelere benzetilir. Ve ne der? 'Sen sadece, yiyecek için olmadığını bildiğin ağaçları yok edebilir ve kesebilirsin,' bu dünyadan yok et ve bir sonraki dünyadan kes."

Bu nedenle, kişi kendini kötü insanların yaşadığı yerden orada Maneviyat ve İçsel gelişiminde başarılı olamayacağı için çıkarmalıdır. Kendini başka bir yere, Hak'tan yana olanların arasına ekmelidir, bu şekilde Manevi Çalışmada ve Kalbini Arındırmada başarılı olur.

Zohar'ın tarlanın ağacına benzettiği insan, tıpkı bir ağaç gibi kötü komşuları sebebiyle acı çeker. Diğer bir deyişle, etrafımızda bizi etkileyen kötü otları daima kesmeli, kötü çevrelerden ve gerçeğin yolunu tercih etmeyen insanlardan uzak durmalıyız. Onları izlememek için dikkatli olmalıyız.

Kişi, kendini sevmek olan "genel otoritenin" düşüncelerine değil de "ihvan etmek" denen "tek otoritenin" düşüncelerine sahip olduğu zaman, buna "izolasyon" denir. Genel otoriteye "iki otorite" – Yaradan'ın otoritesi ve kişinin kendi otoritesi – denir.

Şimdi atalarımızın şu dediğini anlayabiliriz, "Kabalist Yehuda dedi ki, 'Kabalist der ki: 'Adam Harışon kâfirdi,' tıpkı şöyle yazıldığı gibi, 'Ve Yaradan, adama seslendi ve ona şöyle dedi: 'Neredesin?'' Kalbin nereye gitti?'"

Raşı'nın açıklamasında, “kâfir” puta tapmaya olan eğilimi işaret eder. Ve açıklamada, Etz Yosef (Yusuf'un Ağacı)'de yazılıdır ki, “‘Kalbin nereye gitti?’ yazdığı zaman, bu sapkınlıktır, tıpkı şöyle yazıldığı gibi, ‘kendi kalbinin peşinden gitmiyorsun,’ kalbi diğer tarafa meyil ettiği zaman, bu sapkınlıktır.”

Fakat bunların hepsi kafa karıştırıcıdır: Adam HaRişon'un putperestliğe meylettiği nasıl söylenebilir ki? Ya da Etz Yosef açıklamasına göre o, “kendi kalbinin peşinden gitmiyorsun” formundaydı diye, bu sapkınlık mıdır? Yaradan'ın çalışması hakkında öğrendiğimize göre, çalışma sadece ihsan etmeyi amaçlamakla ilgilidir, eğer kişi almak üzere çalışıyorsa, bu çalışma bize yabancıdır, çünkü sadece ihsan etmek için çalışmamız gerekir, o ise her şeyi almak için aldı.

“Kendi kalbinin peşinden gitme” koşulunda başarısız olmasıyla ilgili söylenenin anlamı budur. Diğer bir deyişle, Bilgi Ağacından ihsan etmek için değil, almak için almıştır. Buna, “kalp” denir, kalp sadece kendini memnun etmek üzere almayı arzular. Bilgi Ağacının günahı budur.

Bu konuyu anlamak için, Panim Masbirot kitabının önsözüne bakınız. Ve bundan grubun faydalarını anlayabiliriz, onlar kişiye sadece ihsan etmek üzere çalışan, farklı bir ortam sunabilir.

BAZEN MANEVİYATA “RUH” DENİR

Makale No. 13, 1984

Neden maneviyata bazen “ruh” (İbranicede Neşama) dendiğini anlamalıyız, şöyle yazdığı gibi: “Ruh ve beden.” Ve bazen maneviyata “ruh” (İbranicede Nefes) denir, “Yaradan’ını tüm kalbinle ve tüm ruhunla seveceksin,” sözlerinde olduğu gibi.

Çoğunlukla, maneviyattan bahsederken, onun en yüksek idrakinden bahsederiz ki bu Neşama’dır, böylece kişi onun için yüksek bir seviyenin hazır olduğunu bilir ve bu Neşama’dır. Bu, kişinin kalbinde onu elde etmek için bir arzu uyandırmak ve henüz onu elde edememesinin sebebini düşünmek içindir. Bu durumda kişi, maneviyata erişmek için ihtiyacı olan tek şeyin form eşitliği olduğunu anlar.

Beden, kendini sevme doğası ile doğmuştur ki bu Yaradan’la form eşitsizliğidir ve form eşitliğini sadece verme koşuluyla elde ederiz. Bu yüzden, kişi bedenini arındırmalı ve form eşitliğine gelmelidir, böylece beden de sadece ihsan edebilir ve bu sayede, Neşama denen yüksek seviyeye ulaşabilir. Her zaman beden ve Neşama (ruh) bakımından konuşmamızın nedeni budur.

Fakat çalışmanın düzeninden söz ettiğimizde, beden seviyesini takiben Nefes seviyesi gelir. Bu yüzden şöyle yazılıdır: “Ve Yaradan’ını tüm kalbin ile ve tüm ruhun ile (İbranicede Nefes) seveceksin,” çünkü bedenden bir sonraki seviye budur.

Bu nedenle, “Tüm kalbin ile” der ve akabinde, “Tüm ruhun ile” der. Diğer bir deyişle, kişi sahip olduğu her şeyi Yaradan’a vermeye gönüllü olmalıdır. Fakat daha sonra, eğer kişi daha yüksek bir seviyeyi edinirse, yani Ruah’ı (ruh) ve sonra Neşama’yı, Yaradan’a her şeyi vermeye hâlâ gönüllü olmalıdır.

Kişi sahip olduğu ne varsa hepsini Yaradan'a vermelidir. Bu demektir ki kişi kendi yararına olacak hiçbir şey yapmaz. Aksine, yaptığı her şey Yaradan adınadır. Kişinin tüm işleri sadece ihсан etmek içindir diye düşünülür, her şey Yaradan adınadır.

Zohar'da yazılanı şimdi anlayabiliriz, "Tüm ruhun ile.' 'Demeliydi ki, 'Senin ruhunda.' 'Tüm ruhun ile' nedir? Neden 'ile' der?' diye sorar. O, Nefes, Ruah, Neşama'yı kapsamak için gelir, diye cevaplar. 'Tüm ruhun ile' budur. Burada 'tüm', Nefes'in tuttuğu şey demektir."

Bundan görüyoruz ki Zohar "tüm" kelimesini şöyle yorumlar; Nefes ve Ruah'ın Neşama içine dahil olduğunu söyleyerek Işık bize katkıda bulunur. Ancak, o bilerek Nefes ile başlar, çünkü bedenden sonra Nefes gelir. Fakat genel olarak maneviyat hakkında konuştuğumuz zaman, maneviyattan Neşama olarak bahsederiz, şöyle yazıldığı gibi "Ve burun deliklerine yaşamın Neşama'sını ("ruh" veya "nefes") üfledi."

NRN (Nefes-Ruah-Neşama) seviyesini edinmek için, ihсан etmenin yolundan gitmeli ve kendini sevme koşulundan çıkmaya çalışmalıyız. Buna, "gerçeğin yolu" denir, yani böyle yapmakla, bize karşı ihсан niteliğiyle davranan Yaradan'da mevcut gerçeğin niteliğini elde edebiliriz.

Buna, "Yaradan'ın mührü gerçektir," denir. Bu demektir ki Yaradan'ın dünyaları yaratma çalışması - ki bu yarattığı varlıklarına iyilik yapmaktır- şunu amaçlar: İnsan, Yaradan'daki gerçeğin niteliğine ulaşmalıdır. Yaradan'ın iyiliksever rehberliğini edindikten sonra, bütünlüğe eriştiğini, bolluğa sahip olup olmadığını bilir. Fakat aynı zamanda, başkalarının da bolluğa sahip olduğunu görmelidir, yani herkesin tam bolluğa sahip olduğunu görmelidir.

Bu, "On Sefirot Çalışmasına Giriş" te belirtilmiştir, "Koşulsuz sevgi sonsuzdur. Bu böyledir, çünkü kişi tüm dünyayı doğru

yargıladıktan sonra, sevgi sonsuz ve mutlak olur. Dünyada örtünme ya da gizlenme olmaz çünkü orası yüzün tam olarak ifşa olduğu yerdir, şöyle yazıldığı gibi, 'Kişi, Yaradan'ın insanlarla ilişkisinin O'nun 'İyiye ve kötüye iyilik yapan' isminden gelen gerçek İlahi formunda olduğunu bildiği zaman, 'Öğretmenin artık Kendini gizlemeyecek ve senin gözlerin O'nu görecek.'"

Dolayısıyla bundan çıkan sonuç şudur: kişi mükemmelliği edindiğinde, gerçek aşamasını edinir. Ancak, bundan önce hazırlık seviyeleri vardır, "On Sefirot Çalışmasına Giriş"te yazıldığı gibi, ilk idrak korkudan pişmanlıktır. Bunun hakkında şöyle yazılmıştır: "Yüzün ifşasını edinmenin ilk seviyesinde, yani ödül ve cezanın hissiyatında ve ediniminde öyle olur ki tüm sırları bilen Yaradan, kişinin tekrar aptallığa dönmeyeceğini doğrular ve buna 'korkudan pişmanlık' denir. O anda, kişinin günahları onun hataları haline gelir ve ona 'Hak'tan yana tam olmayan' veya 'orta düzeyli' denir."

Ancak, yukarıda bahsedilene göre, kişinin gerçeğin yolunda yürüdüğüne dair başka bir işaret vardır – eksiklik hali. Diğer bir deyişle, kişi şimdi daha kötü bir durumda olduğunu görür, yani gerçeğin yolunda yürümeye başlamadan önce kendini Keduşa'ya (kutsallık) daha yakın hissederken, şimdi bu yolda yürümeye başladığı için kendini daha uzak hisseder. Fakat bilinen kurala göre, "Kutsallık artırılır, azaltılmaz." Burada şu soru oluşur, "Kişi şimdi gerçeğin yolunda yürürken, neden ilerlemek yerine gerilediğini hisseder? Eğer gerçeğin yolunda yürüyorsa, ilerlemesi gerekirdi. En azından, bir önceki durumundan düşmemeliydi."

Cevap şudur ki varlıktan önce yokluk olmalıdır. Bu demektir ki önce "eksiklik" denen bir Kli (kap) olmalıdır, sonra bu eksikliği dolduracak alan olur. Dolayısıyla, önce, kişi ileri gitmeli ve her seferinde kendini gerçeğe daha yaklaştırmalıdır. Diğer bir

deyişle, ileri gittiği her seferde, kendi durumunu görür: kendini sevmeye batmıştır. Ve her seferinde kendini sevmenin kötü olduğunu görmelidir çünkü Yaradan'ın bizim için hazırladığı haz ve mutluluğa ulaşmayı engelleyen şey kendini sevmektir, bizi Yaradan'dan ayıran da budur.

Buna göre, kişinin ne düşündüğünü anlayabiliriz – gerçeğin yoluna başladığı için şimdi gerilemektedir – kişi bilmeli ki durum bu değildir. Aksine, gerçeğe doğru ilerlemektedir. Daha önce, çalışması ihsan etme ve inanç üzerine dayanmadığında, gerçeği görmekten çok uzaktaydı. Fakat şimdi içindeki kötü eğilimi hissetme durumuna gelmelidir, şöyle yazıldığı gibi, “Senin içinde hiçbir bilinmedik tanrı olmayacak.”

Atalarımız der ki: “İnsanın bedenindeki bilinmedik Tanrı kimdir? Kötü eğilimdir.” Diğer bir deyişle, kişinin içinde, alma arzusu onun tam kötülüğüdür.

Ve sonra kişi kötülüğün farkındalığını elde ettiği zaman, onu düzelteneceğini söyleyebilir. Bundan anlaşılan şudur ki, kötülüğüne artık daha fazla tahammül edemeyeceği görmesinden önce, düzeltilecek hiçbir şey yoktu. Dolayısıyla, kişi gerçek durumunu görmek için aslında gerçeğin içinde çok yol almıştır.

Ve kişi, içindeki kötülüğü ona tahammül edemeyecek derecede gördüğü zaman, onun içinden nasıl çıkacağına dair tavsiye aramaya başlar. Fakat kalbi uyanan insan için tek tavsiye Yaradan'a dönmektir, böylece O, kişinin gözlerini ve kalbini açar ve onu yüce bollukla doldurur, tıpkı atalarımızın söylediği gibi, “Arınmak için gelene yardım edilir.”

Sonra, kişi Yaradan'dan yardım aldığı zaman, tüm eksiklikler Yaradan'ın ışığı ile doldurulur. Ve kişi kutsallığın seviyelerinde yükselmeye başlar çünkü gerçek durumunu görmesiyle bunun ihtiyacı zaten içinde hazırlanmıştır. Bu nedenle, şimdi bütünlüğünü alması için alan vardır.

Ve sonra kişi her gün, çalışmasına göre, daima yukarı doğru nasıl yükseldiğini görmeye başlar. Ancak, kalbin unuttuğunu, islahı için gereken Dost sevgisini, uyandırmalıyız.

“Kendini sevmek” denen şey kalp için keyifli değildir. Bu nedenle, dostların toplantısı olduğunda bu soruyu hatırlamalıyız, yani herkes başkalarını sevmek konusunda ne kadar ilerlediğini ve bu konuda kendini teşvik edecek ne yaptığını sormalıdır.

İHSAN ETMEYE DAİR

Makale No.16, 1984

İhsan etme konusuyla ilgili olarak, kişi dünyanın önemli olarak gördüğü birisine hizmet ettiğinde, bu kişinin onu hizmeti için ödüllendirmesi gerekmez. Aksine, önemli kişiye hizmet ettiğinde kendini önemli kişi tarafından ödüllendirilmiş olarak kabul eder. Bu demektir ki eğer kişi onun önemli biri olduğunu bilirse, hizmet etmekten keyif alır ve hizmeti için başka bir ödüle ihtiyaç duymaz. Onun yerine, hizmetin kendisi ona keyif verir.

Fakat sıradan bir insana hizmet ediyorsa, hizmet etmekten haz almaz ve hizmet için ödül bekler. Bu demektir ki, aynı hizmeti önemli birisi için yapmış olsaydı, hiçbir ödüle ihtiyaç duymazdı.

Örneğin, önemli bir kişi küçük bir bavul taşıyarak uçakla gelse, birçok kişi onun gelişini bekler. Ve bu kişi, onu eve götürecek arabaya taşıması için bavulunu birine verir. Bu hizmet için, diyelim ki ona yüz dolar vermek ister. Kişi ondan para almayı kesinlikle ret edecektir çünkü hizmet edişinden alacağı haz, o kişinin ona vereceği yüz dolardan daha fazladır.

Oysa o sıradan bir kişi olsaydı, ona para karşılığında bile hizmet etmek istemeyecek, bunun yerine, ona şöyle diyecikti, “Burada taşıyıcılar var; onlar senin bavulunu arabaya taşırlar. Bana gelince, sana hizmet etmek benim için aşağı bir durumdur. Fakat bu taşıyıcıların işi olduğu için, eğer onlara ödeme yaparsan, sana hizmet etmekten memnun olacaklardır.”

Bundan çıkan sonuç şudur ki, kişi için eylem değil fakat eylemi kimin için-onu önemli biri için yapıyorsa- yaptığıının önemi ve farklılığı vardır. Bu sadece kişinin kendi gözünde o kişiye verdiği öneme bağlıdır, yani o kişinin yüceliğine dair ne hissettiğine. Onun önemli bir kişi olduğunu anlaması ya da etrafında olan başka kişilerin onun önemli bir kişi olduğunu

söylemesi fark etmez; bu ona zaten ödül almaya ihtiyaç duymadan o kişiye hizmet etme gücü verir.

Yukarıda bahsedilene göre, önemli kişiye hizmet eden kişinin gerçek niyetini anlamalıyız. Niyeti, bunu büyük bir ayrıcalık olarak düşündüğü için hizmet etmekten zevk almak mı, yoksa ona hizmet etmekten büyük zevk aldığı için midir? Önemli kişiye hizmet etmenin zevki ona hangi kaynaktan gelmektedir? Kişi bunu bilmez. Ancak, bunu doğal görerek - burada büyük bir haz vardır- ona hizmet etmek ister.

Diğer bir deyişle, bu kişi önemli biri olduğu için mi onun haz almasını amaçlıyor? Yoksa o kişiye haz verdiği için mi ona hizmet etmek istiyor? Yani, eğer ona hizmet etmekten aldığı hazı başka şeyler vasıtasıyla alabilecek olsaydı, bu hizmeti bırakacak mıydı? Zira, sadece burada iyi bir his bulabildiğini hissettiği için ona hizmet etmek istemektedir, ona hizmet etmesinin nedeni budur.

Soru hizmetin önemli kişinin kendini iyi hissedip hissetmediğiyle ilgili olup olmadığıdır, ona hizmet etmekten aldığı haz sadece bir sonuçtur, fakat onun amacı kendisi için değil, sadece önemli kişinin kendini iyi hissetmesi içindir. Yoksa önemli kişiyi dikkate almayıp, tüm hesaplamaları bundan ne kadar zevk alacağı ile mi ilgili?

Ve eğer sorsaydık, “Kişinin ne niyetle çalıştığı fark eder mi?” Cevap şudur; ihsan etme kapları ne demektir bilmeliyiz.

İhsan etme eyleminde bulduğumuz üç anlayış vardır:

1) Kişi, ödüllendirilmek için başkalarına ihsan etmekle - ister bedeniyle olsun ister parasıyla olsun – ilgilenir. Diğer bir deyişle, hizmetin kendisi ona haz vermek için yeterli değildir. Bunun yerine, karşılığında bir şeyler verilmesini ister. Örneğin,

ihsan etmeye dair çalışmasının karşılığında onurlandırılmak ister. Bu onur için çalışacak gücü vardır. Ama çalışmasının karşılığında onurlandırılacağından emin olmasaydı, başkaları için yaptıklarını yapmayacaktı.

2) Kişi, başkalarına ihsan etmeye bağlanır ve çalışması için hiçbir ödül verilmesini istemez. Aksine, ihsan etme eylemlerini gerçekleştirmekle yetinir. Başkalarına iyilik yapmaktan keyif almak onun doğasındadır ve bu onun tüm zevkidir. Elbette, bu birinci seviyeden daha büyük bir seviyedir, çünkü burada görürüz ki kişi başkalarına iyilik yapmak amacıyla her şeyi yapmaktadır. Buna, “İhsan etmek üzere ihsan etmek” demeliyiz.

Ancak, biraz daha derine bakıp başkalarına vermedeki gerçek niyetini irdelediğimizde, tüm bu iyi eylemleri haz almayı istediği için mi, yoksa başkalarının iyi şeylere sahip olmasından haz almayı amaçladığı için mi yaptığını görürüz.

Diğer bir deyişle, başkalarının iyi bir ruh haline sahip olmasından haz alıp, keyifleri yerinde olsun ve yaşamlarından haz alsınlar diye mi başkalarına iyilik yapmak istiyor? Ve eğer şans eseri orada başka bir kişi olduğunu görürse ve kendisinin o şehrin insanları için yapmayı dilediği şeyleri yapmakta o kişi daha başarılı olursa, ihsan etme eylemlerini yapmaktan aldığı hazzı bırakıp, diğer kişinin bunu yapmasına izin verecek mi?

Aslında, eğer bu kişi – çalışması için hiçbir ödül istemeden ihsan etme eylemine bağlanan – diğer kişinin daha becerikli olduğunu bilse bile, o kişinin bu şeyleri şehrinin insanları için yapmasına izin verme konusunda ödünde bulunamıyorsa, buna henüz “ihsan etmek üzere ihsan etmek” diyemeyiz, çünkü günün sonunda, o kişinin belirleyici unsuru kendini sevmektir.

3) Kişi, hiçbir ödül almamak üzere çalışır. Ve orada daha becerikli bir kişinin olduğunu görse bile, başkalarına vermekten

aldığı hazzı bırakır ve sadece başkasının iyiliğini önemser. Buna, “ihsan etmek üzere ihsan etmek” denir.

Dolayısıyla, kişinin gerçek niyetine dair burada geniş bir irdeleme yapılmalıdır: kendisi için haz almak ve ona hizmet etmek mi istiyor, yoksa önemli kişiye haz vermeyi mi amaçlıyor.

Yukarıdaki ayrımı anlamak için, kendisi için önemli birinin olduğunu resmeden biri sayesinde konuyu daha iyi anlayabiliriz. Önemli biri olduğu için onu memnun etmek ve ona hizmet etmek ister. Ona verdiği hizmet sırasında, kendisinin keyfi yerindedir ve kendini mutlu hisseder. Yaşamında hissedeceği tüm hazların şu an hissettiğine kıyasla hiçbir şey olduğunu hisseder çünkü dünyadaki en önemli kişiye hizmet etmektedir ve o önemli kişinin keyfinin yerinde olmasını istemekten dolayı edindiği memnuniyeti tarif edecek hiçbir sözü yoktur.

Şimdi kişi kendini irdeleyebilir, yani önemli kişiye memnuniyet vermeyi istemekteki amacı nedir – kendi iyiliğini mi önemsiyor, yani onu memnun etmek mi istiyor çünkü bu kendi keyfini yükseltecektir – yoksa sadece önemli kişinin haz almasını mı amaçlıyor?

Dolayısıyla, kişi hizmetten kaynaklanan büyük hazzı hisseder. Yine de, önemli kişiye hizmet ettiğinde ona daha fazla memnuniyet verecek başka biri olduğunu bilirse, kendi memnuniyetini bırakır. Bunun yerine, tüm kalbiyle diğer kişinin bu hizmeti yapmasını diler çünkü bu o kişiye kendisinin hizmet etmesinden daha fazla memnuniyet verecektir.

Bundan dolayı çıkan sonuç şudur ki eğer kişi hizmetini bırakmaya hemfikir olursa – gerçi hizmetten büyük haz alıyor olsa da, önemli kişiye fayda sağlamak ve onu daha fazla memnun etmek için bunu bırakır çünkü kendini düşünmemektedir, sadece önemli kişinin menfaatini düşünmektedir – kendi menfaatine dair hiçbir niyeti olmadığı kabul edilir. Bunun yerine,

her şey ihsan etmek üzeredir ve kişinin kendine dair hiçbir düşüncesi yoktur. O anda, kişi tam bir farkındalığa sahiptir, çünkü kendisini aldatamaz ve buna, “tam olarak ihsan etme” denir.

Ancak, bilmeliyiz ki kişi bunu kendi başına başaramaz. Aksine, buna dair denir ki, “İnsanın eğilimi onu her gün maşlup eder ve onu öldürmeye çabalar, şöyle yazdığı gibi: ‘Kötü olan, Hak’tan yana olanı izler ve onu katletmeye çabalar.’

Ve eğer Yaradan ona yardım etmeseydi, kişi onun üstesinden gelemeyecekti, şöyle yazdığı gibi: ‘Yaradan, kişiyi onun eline bırakmayacak.’”

Bu demektir ki, kişi önce Yaradan’a memnuniyet ihsan etmek amacıyla hareket etme gücüne sahip olup olmadığını görmelidir. Sonra, bunu kendi başına başaramayacağını fark ettiğinde, Maneviyat ve Islahları “İçindeki ışık kişiyi islah eder” noktasına odaklar ve bu Manevi Çalışma ve Islahından istediği tek ödüdür. Diğer bir deyişle, çalışması için ödül, Yaradan’ın ona “ihsan etme gücü” denilen o gücü vermesi olacaktır.

Kişinin çaba sarf etmesine dair bir kural vardır, yani kişi dinlenmeyi bırakır çünkü çaba olmadan bir şey verilmeyeceğini bildiğinden, istediği şey için çabalamak zorundadır. Bu nedenle, Maneviyat ve Islahları yerine getirmek için çaba sarf eden kişi mutlaka bir şeyin eksikliğini hissetmelidir ve bunun içinde Maneviyat ve Islah vasıtasıyla arzuladığı şeyi elde etmek için çabalar.

Buna göre, kişi dikkat etmeli ve Yaradan’a hizmet etme çalışmasına başlamadan önce, ne istediğine dair kafa yormalıdır – çalışması için istediği ödül nedir. Ya da, basitçe söylesek, Maneviyat ve Islah ile uğraşmaya onu zorlayan neden nedir? Sonra, kişi neye ihtiyacı olduğunu, ne için çalışması gerektiğini

belirlediği zaman, gerçekten ne istediğini bilmesi zorlaşana kadar kafa yormaya başlar.

Bu nedenle insanlar çalışmanın amacı üzerine düşünmeye başladığı zaman, gerçek amacı belirleyemez. Bu yüzden derler ki, “Neden irdelene ile kendimizi yoralım?” Bunun yerine, hiçbir amaç olmadan çalışıp şöyle derler, “Bir sonraki dünya için çalışıyoruz.”

Bir sonraki dünya nedir? “Neden onun hakkında düşünmeliyiz? Biz sadece inanıyoruz ki o iyidir ve bununla yetiniyoruz. Bir sonraki dünyanın ödülünü aldığımızda, o zaman onun ne olduğunu bileceğiz. Neden irdelenelemelere girelim ki?”

Sadece birkaçı Yaradan ile Dvekut (tutunmak) konusu olduğunu ve Dvekut’u başarmak için form eşitliğine ulaşmak gerektiğini söyler, yani “O’nun merhametli olması gibi, sen de merhametlisin.” Ve sonra kişi form eşitliğini – tüm hareketlerinin ihsan etme içinde olacağını - elde etmeye çalışmaya başlar çünkü sadece o zaman dünyada mevcut olan kısıtlama ve gizlenme ondan kaldırılır ve kişi Keduşa’yı (kutsallık) hissetmeye başlar.

Fakat kişi çalışmada ihsan etme seviyesine erişmeye başladığı zaman, görür ki bundan çok uzaktadır, ihsan etme amacına yönelik ne bir düşünce, söz veya iş için hiçbir arzusu yoktur. Ve sonra ihsan etme gücünü elde etmek için ne yapacağını bilmez. Ve çaba eklediği her seferinde görür ki tüm bu konu ondan uzaktadır. Sonunda, insani olarak ona erişmesinin asla mümkün olmadığını fark eder.

O anda, sadece Yaradan’ın ona yardım edebileceğini fark eder ve ancak o zaman, ödül almak üzere Maneviyat ve İslah ile uğraşması gerektiğini anlar. Ve çalışması için ödül, Yaradan’ın ona ihsan etme gücünü vermesi olacaktır. Ümit ettiği ödül

budur, çünkü Yaradan ile Dvekut'a erişmeyi ister ki bu form eşitliktir, yani ihsan etmektir.

Ve kişinin ümit ettiği tek ödül budur – Maneviyat ve İslah ile çalışması sayesinde, kendi başına elde edemeyeceği ve başkasının ona vermesine ihtiyaç duyduğu şey ona verilecektir. Dünyevi hayattaki çalışma gibidir: Kişi kendi başına para kazanamadığı için çalışır ve karşılığında ona para ödenir. Benzer şekilde, maneviyatta da, kendi başına elde edemediği şeyi ona başkasının vermesine ihtiyaç duyar, dolayısıyla “ödül” dediğimiz şey budur.

Dolayısıyla, kişi Yaradan ile Dvekut'a erişmek istediği için ihsan etme niteliğini elde etmeyi dilediği, fakat bu niteliği elde edemeyip, Yaradan'ın ona bunu vermesine ihtiyaç duyduğunda, ona verilmesini istediği şeye “ödül” denir. Kişi ödül istiyorsa, çaba sarf etmeli kuralı gereği, “ihsan etme gücü” denen bu ödülün ona verilmesi için, yani kendini sevmekten kurtulmak ve sadece dost sevgisine bağlanma arzusunu almak için Maneviyat ve İslahları yerine getirir.

“Kişi her zaman Maneviyat ve İslah ile Lo Lişma'da (O'nun adına değil) uğraşmalıdır, içindeki ışık İslah ettiğinden, kişi Lo Lişma'dan Lişma'ya (O'nun adına) gelir,” sözlerinin anlamı budur. Dolayısıyla, Maneviyat ve İslah ile çalışmasıyla, Lişma derecesini edinir. Böylece kişi Lişma'nın içindeki İslah eden ışık ile ödüllendirilir ve yukarıdan ona ihsan etme gücünün verildiği kabul edilir.

Ancak, sormalıyız, “Neden önce kendisinin çaba sarf etmesi gerekir ve sonra ona Manevi Çalışmanın ışığı verilir? Neden ona ilmin ışığı hemen verilmez ki böylece onu anında İslah etsin? Ayrıca, hiçbir şey için çaba sarf etmek, çalışmak ve zaman kaybetmek neden? Eğer ışık ona tam çalışmasının

başlangıcında verilseydi, yani hemen ışığı alsaydı ve hemen Lişma'da çalışmasına başlasaydı daha iyi olmaz mıydı?

Olan şu ki Kli (kap) olmadan hiç ışık yoktur ve Kli, arzu demektir. Diğer bir deyişle, kişinin bir ihtiyacı olduğu ve bu ihtiyacı tatmin etmeyi arzuladığı zaman, buna “Kli” denir. Ancak o zaman, kişi Kli'ye – yani biraz tatmin olmaya dair bir arzuya sahip olduğu zaman, kişiye doyum verildiği ve arzu ettiği şey bu olduğu için, ona verilen doyumla memnun olduğu söylenebilir. Arzu aldığı zaman, tatmin olmanın ödül olduğu kabul edilir. Daha da ötesi, tatmin olmanın öneminin ölçüsü, arzunun ölçüsüne bağlıdır. Ve kişi ızdırabının ölçüsü dâhilinde, o ölçüde tatmin olmaktan keyif alır.

Bu yüzden, kişi bunun için hiçbir arzuya sahip olmadığında, o kişiye onu ıslah edecek bir ışık vermek mümkün değildir. Çünkü onun ıslah olması, kendini sevme gücünü kaybedecek ve başkalarını sevme gücünü alacak demektir.

Eğer kişinin kendini sevme koşulundan çıkmak için hiçbir arzusu yoksa ve ona, “Biraz çalışma yap ve karşılığında, kendini sevmeye dair hiçbir arzun olmayacak,” dense, kişi bunu ödül olarak saymaz. Aksine, çalışması karşılığında işin sahibi tarafından ödüllendirileceğini düşünür. Fakat karşılık olarak, ona çok kötü olan bir şey vermektedir ve hatta o kadar ki kendine olan sevgisinin tümünü bir anda kaybedecektir. Kim buna hemfikir olur ki?

Bu yüzden, kişi önce Lo Lişma'da çalışmalıdır, böylece onun aracılığıyla, beden kişiye yardımcı olur, çünkü kişi büyük bir zevk almak için küçük bir zevkten vazgeçmeye gönüllüdür. Fakat doğası gereği kişi kendini sevmeye dayanmayan hazı hayal etmeyi beceremez. Dolayısıyla, ona Maneviyat ve ıslah ile uğraştığı için ödül verileceği söylenir. Bu yalan değildir, çünkü kişi mutlaka ödüllendirilecektir. Diğer bir deyişle, Maneviyat ve

İslah'taki çabası için ödüllendirileceği söylenir ve gerçekten de ödüllendirildiğinden bu gerçektir, fakat ödül değişir.

Örneğin, bir baba çocuğuna şöyle der: “Eğer iyi bir çocuk olursan, sana oyuncak bir araba alacağım.” Daha sonra, baba yurt dışına gider ve birkaç yıl sonra geri döner. Oğlu çoktan büyümüştür ve babasına gelerek der ki: “Baba, yurt dışına gitmeden önce, bana plastik bir araba sözü vermiştin.” Böylece babası gider ve ona gerçek bir araba, büyük mesafeler gidebilen bir araba alır.

Oğlu zekidir ve şimdi plastik bir arabanın değil, gerçek bir arabanın zamanı olduğunu bilir. Bu babasının aldatması olarak düşünülür mü? Tabii ki düşünülmez! Tersine, şimdi artık çocukken ki gibi küçük bir ödüllerle ilgilenmemektedir.

Burada da kişi, Lo Lişma denen küçük ödülle başlar, yani alacağı gerçek ödüle kıyasla değersiz bir şey ile ödüllendirilmeyi, Yaradan'ın vermek istediği haz ve mutluluğu alabileceği Kli, Lişma ile ödüllendirilmeyi bekler.

Öyle anlaşılıyor ki, kişiye Lo Lişma'da çalışmasını, yani bir ödül almak için çalışmasını söylemek doğrudur, yani ihsan etmek üzere çalışmayı amaçladığında da ödüllendirilecektir. Tek yalan, gerçek ödüle dairdir. Kişi Lo Lişma'da iken, ona farklı bir ödül verileceğini, bu ödülü alacak Kli'ye “kendini sevmek” dendiğini düşünür.

Fakat daha sonra, kişi büyüdüğü zaman, gerçekten ödül alan Kelim'in (kaplar) ihsan etme Kelim'i olduğunu, tam da bu Kelim aracılığıyla gerçek haz ve mutluluğun alındığını anlamaya başlar. O anda, yeryüzündeki en mutlu insan olduğunu hisseder. Oysa Lo Lişma'dayken almayı arzuladığı ödül, ancak küçük bir çocuk için uygun olacaktı.

Dolayısıyla, kişiye Lo Lişma'daki çalışması için ödül ve haz alması öğretilirken, kişi ödülünün daha büyük bir ödülle

değiştirilmiş olmasından dolayı bir şey kaybetmediğinden, bu bir yalan sayılmaz. Sadece Lo Lişma'nın yani bu ödülün, onun düşündüğü gibi gerçek isim olmadığını açıklamalıyız. Bunun yerine, ödülün kişinin düşündüğünden farklı bir ismi vardır. Ancak, ödül, ödül olarak kalır ve ödül değiştirilmez; sadece ödülün ismi – sahte ve hayali bir ödülde gerçek ödüle doğru değişir.

Yukarıda bahsedilenlerden çıkan sonuç şudur ki, kişinin Maneviyat ve Islah'taki çalışması karşılığında ihtiyaç duyduğu esas şey, Yaradan'ın ona ihsan etme kaplarını vermesidir. Kişi bu kapları kendi başına elde edemez çünkü onlar doğaya karşıttır. Ancak, bu yukarıdan bir hediyedir – ödülü, Yaradan'a memnuniyet verebileceği zamanı daima beklemektir. Ve beklediği ödül bu olduğu için, buna, “onun ödülü” denir.

Yukarıda bahsedileni anlamak için, “Yaşam Ağacına Genel Giriş” kitabındaki “Karanlığın kökü, Malhut'un Kli'sindeki Masah'dır ve ödülün kökü, Zivug de Hakaa aracılığıyla ortaya çıkan Yansıyan Işık'ta köklenmişti,” sözüne bakmalıyız.

Orada bize bu dünyada ne görüyorsak onun kökünü sunar bu dünyada gördüğümüz her şey, köklerden, üst dünyalardan uzanan dallardır. Orada der ki: “Kişinin bu dünyada hissettiği çalışmanın kökü, Malhut'un Kli'sindeki Masah'ın kökünden uzanır.”

Bu demektir ki insanların sahip olduğu Kli'ye “zevk alma arzusu” denir. Bunu Yaradan yaratmıştır çünkü O'nun arzusu, insanların sevindirmektir. Bu yüzden, O, insanlarda haz alma arzusunu yarattı. Buna, üst Sefirot'ta, Malhut denir.

Daha sonra, orada Tsimsüm (kısıtlama) olduğunu öğreniriz. Bu demektir ki kişi alıcı olmak istemez çünkü Yaradan ile form eşitliği istemektedir, bu yüzden, Keduşa'da (kutsallık) ihsan etme amacı olmadığı sürece hiçbir şey alınamaz kuralı vardır.

Masah'ın (perde) islahının anlamı budur. Üst ışıklardan bahsettiğimiz için, ışığı almayı istememeye “Masah” denir. Bu, güneş çok parladığında, güneş ışığının evin içine girmesini istemeyen kişinin pencereye bir perde ya da bir örtü yerleştirmesi gibidir.

Bu nedenle, üst ışıklardan bahsederken, her ne kadar Malhut, haz ışığını almak için büyük bir arzu ve özlem duysa da, hazı almayarak ondan vazgeçer, çünkü form eşitliğine gelmek ister. Buna, “çaba” denir, yani arzusunun karşı olan bir şey yapmak, kendini haz almaktan alıkoymaktır.

Dünyamızda da, kişi bazı hazları bırakması gerektiğini bildiğinde, bu bir çaba olarak kabul edilir. Örneğin, eğer kişi dinlenmekten keyif alıyorsa ve herhangi bir nedenle dinlenmesinden vazgeçmesi ve başka bir şey yapması gerekiyorsa, buna “çaba” denir.

Bu bize aynı zamanda, dünyevi dalın nasıl ve ne zaman ödül aldığını, üst dünyalarda nerede köklendiğini gösterir. Bize, ödülün kökünün Yansıyan Işık'tan uzandığını gösterir – üst ışık, Masah ve Aviut (bayağılık) arasında meydana gelen Zivug de Hakaa'dan ortaya çıkan ihsan etme arzusu. Şöyle yazar: “Yansıyan Işığın kıyafetlenmesi, iki gücün sonucu olarak ortaya çıkar.”

Maneviyatta, Zivug de Hakaa şu demektir; eğer iki şey birbirine zıt ise, bu Hakaa (çarpma/vurma) olarak kabul edilir. Bu demektir ki bir taraftan kişi ona büyük bir haz vereceğini düşündüğü o şeyi gerçekten istemekte, diğer taraftan form eşitliği istediği için bunun üstesinden gelip ve onu almamaktadır.

Aslında, burada iki arzu vardır: 1) Kişinin haz alma arzusu ve 2) kişinin form eşitliği için duyduğu arzu. Ve bu iki arzudan, “Yansıyan Işığın kıyafetlenmesi” denen yeni bir şey doğar. Kişi,

bu güç ile üst bolluğu daha sonra elde edebilir çünkü bu Yansıyan Işık, bolluğun alınması için uygun olan Kli'dir.

Diğer bir deyişle, bu Kli ile kişi iki şeye sahiptir: 1) Kişi, Yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış düşüncesinden gelen üst bereketin hazzını alır. 2) Aynı zamanda, kişi kendini bereketin alınmasında ikinci anlayış olan form eşitliğinde bulur.

Yukarıda bahsedilenlerden görürüz ki tüm ödül, sadece Yansıyan Işıktır. Bu, aşağıda olanın yukarıda olandan aldığı ihsan etme gücüdür. Kişi buna, "Yansıyan Işık" der, aşağıda olanın yukarıda olana verdiği şey anlamındadır. Bu demektir ki Yaradan'dan ilk başta gelen bolluğa, "Direkt Işık" denir, tıpkı şöyle yazdığı gibi: "Yaradan insanı doğrudan yarattı." Öğrendiğimiz gibi, yaratılış düşüncesi O'nun yarattıklarına iyilik yapmaktır yani tüm bunlar aşağıda olanın bereketi alması içindir ve buna "doğrudan" denir.

Fakat bereketin alıcıları, form eşitliğini arzular, bu nedenle "Yansıyan Işık" denen ıslaha sahibiz. Bu demektir ki bereketin alıcısı, haz almayı arzuladığı için değil, yukarıda olana vermeyi arzuladığı için bereketi almaz. Diğer bir deyişle, yukarıda olanın alıcının haz almasını arzulaması gibi, bereketin alıcısı da verene haz vermeyi amaçlar, yani yukarıda olan O'nun düşüncesinin tatmin edilmesinden keyif alsın diye vermeyi amaçlar. Öyle anlaşılıyor ki, ödül, öncelikle Yansıyan Işıktır, yani aşağıda olanın yukarıda olandan aldığı ihsan etme gücüdür.

Fakat yine de neden "ihsan etme gücü" denen Kli tüm ödüldür, dediğimizi anlamalıyız. Sonuçta, "ödül" alınan bir şeyi işaret eder. "Maaş için çalışıyorum," ya da yaratılışın amacı O'nun insanlarına iyilik yapmaktır, deriz yani ödül alacağımızı söyleriz. Oysa burada diyoruz ki, "verme gücüne" ödül denir. Bundan ne anlıyoruz? Ödülün kişiye Kutsallığın ve manevi ilmin sırlarının edinimi için verilmelidir. Peki neden verme gücünü,

yani ihsan etme gücünü elde etmek ödüldür diye söyler? Dahası, bize bunun “Yansıyan Işık” denen üst kökten uzandığını söylemektedir.

Bilinir ki inek, buzağının emmeyi istediğinden daha fazlasını vermek ister. Dolayısıyla öyle görünüyor ki, Yaradan insanlara, onların almayı istediğinden daha fazlasını vermeyi arzular. Peki, o zaman kim kısıtlıyor? Tsimtsum’un, insanlar form eşitliğine sahip olsun diye meydana geldiğini hatırlamalıyız. Bu, utanç ekmeğini engellemek için bir ıslahıdır. Utanç ekmeği bizim kökümüzden uzanır çünkü Yaradan, almaya değil ihsan etmekle ilgilidir. O’nun hiçbir şeye ihtiyacı yoktur ve O’nun alması gibi bir şey hiç yoktur. Dolayısıyla, bizim doğamızda var olan kurallara göre – her dal kendi köküne benzemeyi arzular – aşağıda olan, kökte mevcut olmayan bir hareketi gerçekleştirmek zorunda olduğu zaman, hoşnutsuzluk hisseder.

Bundan şu sonuç çıkar ki, ışık ve haz olan bolluğu almak için, kişinin hiçbir şey yapması gerekmez, çünkü Yaradan, insanın almak istediğinden daha fazlasını insana vermeyi ister. Ancak, utanç sebebiyle ona verilen hazlardan keyif alacağı Kli’si yoktur. Öyle görünüyor ki, ihtiyacımız olan tek ödül, “ihsan etme gücü” denen Kli’dir. Dolayısıyla, ihtiyacımız olan şey ışıklar değil, Kelim’dir (kaplar) ve bu yüzden ödül öncelikle ihsan etme gücüdür.

Ancak, “ihsan etme arzusu” denen bu Kli’yi elde etmek için bir arzuya, yani bu Kli’ye ihtiyaç duyduğumuzu hissetmeye ihtiyacımız vardır. Bu yüzden Maneviyat ve Islah ile önce Lo Lişma’da uğraşmalıyız ve yaptığımız her şeyin kendi çıkarımız için olduğunu, ihsan etme niyetini taşımadığını görmeliyiz.

Ve sonra görürüz ki ihsan etme gücüne ihtiyacımız var ve çalışmamız için bir ödül, Yaradan’ın bize ihsan etme arzusunu vermesini istiyoruz. Ve bu güce sahip olduğumuz zaman,

zaten mevcut olan, almak için çalışmak zorunda olmadığımız haz ve mutluluğu alabileceğiz. Fakat kişinin seviyeden seviyeye yükselmesi için, ihsan etme gücünü her defasında edinmesi gerekir ve o zaman hiçbir şey eksik olmaz.

DOSTLARIN ÖNEMİNE DAİR

Makale No.17, 1984

Gruptaki dostların önemine ve onları nasıl takdir edeceğimize, yani herkesin dostuna vereceği önemle ilgili olarak, sağduyu der ki eğer kişi dostunu kendi seviyesinden daha aşağıda olarak görürse, ona sahip olduğu niteliklerden daha erdemli bir şekilde davranmasını öğretmek ister. Bu durumda, kişi onun dostu olamaz; dostunu bir dost olarak değil, bir öğrenci olarak kabul edebilir.

Ve eğer kişi dostunu kendi seviyesinden daha yüksek bir seviyede ve ondan daha iyi niteliklere sahip olduğunu görürse, o zaman dostu onun öğretmeni olabilir fakat dostu olamaz.

Bu demektir ki, tam olarak dostunu kendisiyle aynı seviyede gördüğü zaman onu dost olarak kabul edebilir ve onunla birleşebilir. Bu böyledir çünkü “dost”, her iki taraf da aynı koşuldadır demektir. Sağduyunun söylediği budur. Diğer bir deyişle, onlar aynı görüşlere sahiptirler ve bu yüzden birleşmeye karar verirler. Sonra, başarmayı arzuladıkları amaca doğru ikisi de beraber hareket eder.

Bu, bir kâr elde etmek için birlikte iş yapan iki kafadar dosta benzer. Bu durumda, eşit güçlere sahip olduklarını düşünürler. Fakat içlerinden biri diğerinden daha becerikli olduğunu hissederse, diğerini eşit ortak olarak kabul etmek istemez. Bu nedenle birinin diğerinden daha fazla sahip olduğu güce ve niteliklere göre oransal bir ortaklık oluştururlar. Bu durumda, ortaklık yüzde otuz üç veya yüzde yirmi beş ortaklıktır ve bu şekilde eşit oldukları söylenemez.

Fakat dost sevgisinde, dostlar aralarında birlik yaratmak için birleştiği zaman, bu açıkça demektir ki onlar eşittir. Buna “birlik” denir. Örneğin, eğer birlikte iş yapıyorlarsa ve diyelim ki kârlar eşit olarak dağıtılmayacaksa, buna “birlik” denir mi? Açıkçası,

dost sevgisinde, dost sevgisinin sağladığı tüm kazanç ve mallar, taraflar arasında eşit olarak dağılmalıdır. Birbirlerinden hiçbir şey saklamamalı ve her şeyi sevgi, dostluk, doğruluk ve barış içinde yapmalıdır.

Fakat “Zohar’ın Tamamlanışı İçin Bir Konuşma” makalesinde şöyle yazılıdır: “Yüceliğin ölçüsü iki koşul altında gelir: 1) her zaman grubu dinlemek ve yücelikleri ölçüsünde onların takdirini almak; 2) çevre yüce olmalı, şöyle yazdığı gibi: ‘Kralın mutluluğu insanların çokluğundadır.’”

İlk koşul için, her öğrenci kendinin tüm dostlar arasında en küçük olduğunu hissetmelidir, sonrasında herkesten yüceliğin takdirini alabilir. Bu böyledir çünkü daha büyük olan biri, daha küçük olan birinden alamaz, sözlerinden de etkilenemez. Sadece aşağıda olan, daha yüce olanın takdirinden etkilenebilir.

Ve ikinci koşul için, her öğrenci, her dostun erdemini, sanki dostu neslin en yücesiymiş gibi övmelidir. O zaman çevre onu, yüce bir çevrenin etkilemesi gerektiği gibi etkiler, çünkü nitelik nicelikten daha önemlidir.

Öyle anlaşılıyor ki, dost sevgisi konusunda herkes birbirine yardım eder, yani dostuna kendisiyle aynı seviyedeymiş gibi bakmak yeterlidir. Fakat dostlardan öğrenilmesi gerektiğinden, öğretmen ve öğrenci konusu vardır. Bu nedenle, kişi dostunu kendisinden daha yüce olduğunu düşünmelidir.

Fakat kişi, kendi erdemlerinin ve niteliklerinin dostununkinden daha yüce ve daha iyi olduğunu görebiliyorsa, dostunu nasıl kendisinden daha yüce olarak düşünebilir? Bunu anlamanın iki yolu vardır:

1) Kişi mantık ötesi inançla gider: bir kez onu dost olarak seçtiğinde, onu mantık ötesi takdir eder.

2) Bu mantık dâhilinde daha doğaldır. Eğer diğerini dostu olarak kabul etmeye karar verdiyse ve onu sevmeye çalışıyorsa, o zaman aradaki sevgi vasıtasıyla sadece iyi şeyleri görmek doğaldır. Dostunda kötü şeyler olsa bile, onları görmez, şöyle yazıldığı gibi, “sevgi tüm günahları örter.”

Kişi komşusunun çocuklarında hatalar görürken, kendi çocuklarında görmez. Ve birisi çocuklarındaki bazı hatalardan bahsettiği zaman, hemen dostuna direnç gösterir ve çocuklarının iyi taraflarını bildirmeye başlar.

Ve soru şudur; hangisi gerçek? Ne de olsa, çocuklarının iyi tarafları vardır ve bu yüzden başkaları çocuklarından bahsederken üzülür. Babamdan duyduğuma göre, durum şudur: Aslında, her kişinin avantajları ve dezavantajları vardır. Ve hem komşu hem de baba gerçeği söylemektedir. Fakat komşu, onlara babanın çocuklarına davrandığı gibi davranmaz, çünkü çocuklara karşı babanın duyduğu sevgiyi duymaz.

Bu yüzden, diğerinin çocuklarını düşündüğü zaman, sadece onların hatalarını görür, çünkü bu ona daha fazla keyif verir. Bu böyledir çünkü çocukları diğerlerinden daha iyi olduğu için onlara çocuklarının erdemliğini gösterebilir. Bu nedenle, diğerlerinin sadece hatalarını görür. Gördüğü şey doğrudur, fakat sadece keyif aldığı şeyleri görmektedir.

Aslında baba da çocuklarında iyi şeyler görmesinin haricinde gerçeği görür. Çocuklarının hatalarını görmez, çünkü bu ona keyif vermez. Bu yüzden, çocuklarında gördüğüyle ilgili gerçeği söylemektedir. Ve sadece ona memnuniyet verebilecek şeylere baktığı için, sadece iyi nitelikleri görür.

Bundan şu sonuç çıkar ki, kişi dost sevgisine sahipse, sevginin kuralı dostunun hatalarını değil, erdemlerini görmeyi istemektir. Dolayısıyla, eğer kişi dostunda bazı hatalar görürse, bu dostunun hatalı olduğundan değildir, ancak gören hatalıdır,

yani onun dost sevgisi kusurlu olduğu için, dostunda hatalar görmektedir.

Dolayısıyla, şimdi dostunun ıslahı ile ilgilenmemelidir. Aksine, kendisinin ıslaha ihtiyacı vardır. Yukarıda bahsedilenlerden çıkan sonuç şudur ki, kişi dostunda gördüğü hataların düzeltilmesiyle ilgilenmemeli, kendisinin dost sevgisinde yarattığı kusuru düzeltilmelidir. Ve kendisini düzelttiği zaman, dostunun hatalarını değil, sadece erdemlerini görecektir.

TOPLANTININ GÜNDEMİ 1

Makale No. 17, Bölün 2, 1984

Toplantının başlangıcında, bir gündem olmalıdır. Herkes yapabildiğince grubun öneminden bahsetmeli, grubun ona vereceği faydaları ve bunun ona getirmesini umduğu kendi başına elde edemeyeceği, önemli şeyleri ve bundan dolayı grubu nasıl takdir ettiğini tanımlamalıdır.

Atalarımızın yazdığı gibi: “Kabalist Şamlay dedi ki, ‘Kişi her zaman Yaradan’ı övmeli ve sonra dua etmeli.’ Buraya nasıl geldik? Musa’dan, tıpkı şöyle yazdığı gibi: ‘Ve o anda Yaradan’a yalvardım.’ Ayrıca yazılıdır ki, ‘Ey Yaradan, Sen başladın,’ ve ‘Sana dua ediyorum, bırak geçeyim ve iyi toprakları göreyim.’”

Ve Yaradan’ı övmekle başlamamız gerektiğinin nedeni şudur, birisi diğerinden bir şey istediği zaman, iki koşulun olması doğaldır:

1. O, ondan istediğim şeye sahiptir; zenginlik, güç ve saygınlık gibi.

2. Onun iyi bir kalbi, yani başkalarına iyilik yapma arzusu vardır.

Böyle bir insandan iyilik isteyebilirsiniz. Bu yüzden denir ki, “Kişi her zaman Yaradan’ı övmeli ve sonra dua etmeli.” Bu demektir ki kişi Yaradan’ın yüceliğine, O’nun insanlara vermek üzere her tür hazzı sahip olduğuna ve O’nun iyilik yapmayı arzuladığına inandıktan sonra, o zaman kişinin Yaradan’a dua ettiğini söylemek doğru olur, Yaradan ihsan etmeyi arzuladığı için mutlaka kişiye yardım edecektir. Ve sonra Yaradan, kişinin arzuladığını ona verebilir. Dua eden de, Yaradan’ın bunu vereceğinden emin olur.

Benzer şekilde, dost sevgisinde de, toplantının en başında, toplanırken, dostları ve her dostun önemini övmeliyiz. Kişi grubun yüceliğini kabullendiği ölçüde, onu takdir eder.

“Ve sonra dua et” demek herkes kendini incelemeli ve gruba ne kadar çaba verdiğini görmeli demektir. Grup için bir şey yapma gücün olmadığını gördüğü zaman, Yaradan’a yardım etmesi ve dost sevgisine bağlanma gücü ve arzusu vermesi için dua eder.

Sonrasında, herkes tıpkı “On Sekiz Dua”nın son üç duasında olduğu gibi davranmalıdır. Diğer bir deyişle, Yaradan’ın önünde yalvardıktan sonra, Zohar der ki: “On Sekiz Dua”nın son üç duasında kişi, Yaradan zaten onun talebini yerine getirmiş gibi düşünmelidir.

Dost sevgisinde de bu şekilde davranmalıyız: Kendimizi inceledikten ve dua için bildik tavsiyeyi izledikten sonra, duamız cevaplanmış gibi düşünmeli ve tüm dostlar tek bir bedenmiş gibi onlarla beraber sevinmeliyiz. Ve bedeninin tüm organlarının keyif almasını dilemesi gibi, biz de tüm dostlarımızın keyif almasını istemeliyiz.

Dolayısıyla, tüm hesaplamalardan sonra neşe zamanı ve dost sevgisi gelir. O anda, herkes, sanki ona çok para kazandıracak, çok iyi bir anlaşmayı imzalamış gibi mutlu olur. Ve böyle bir zamanda kişinin, dostlarına içki ısmarlaması adettir.

Benzer şekilde, herkes dostlarının içmesini ve kek yemesini ister. Çünkü şimdi mutludur, dostlarının da kendilerini iyi hissetmelerini arzular. Bu yüzden, toplantının dağılışı sevinç ve coşku içinde olmalıdır.

Bunu, “Çalışma vakti” ve “dua vakti” yolu izler. “Çalışma zamanı”, bütünlük demektir, hiçbir eksikliğin olmadığı zamandır. Buna “sağ” denir, yazıldığı üzere, “O’nun sağ elinde ateş gibi bir kanun vardı.”

Fakat “dua zamanı” için “sol” denir, çünkü eksikliğin yeri, islah ihtiyacı olan yerdir. Buna “Kelim’in (kaplar/ arzular) islahı” denir. Fakat “sağ” denen ışık durumunda, islah için hiç yer yoktur ve bu yüzden ışığa “hediye” denir.

Sevdiğiniz kişiye hediyeler vermek adettir. Ve eksik olan birisini sevmemek de adettir. Bu yüzden, “ışık zamanında,” islah düşünceleri için yer yoktur. Dolayısıyla, toplantıdan ayrılırken, “On Sekiz Dua”nın son üç duasındaki gibi olmalıdır. Ve bundan dolayı, herkes bütünlük hisseder.

BUGÜN AYAKTA DURUYORSUNUZ, HEPİNİZ

Makale No.19, 1984

Yorumcular şu sözler hakkında sorar, “Siz bugün ayakta duruyorsunuz, hepiniz... Başlarınız, kabileleriniz, büyükleriniz ve yetkilileriniz, hepinizin kalbi Yaradan'a doğru.” Çoğul formda başlar, “Siz” (İbranicede çoğul form) ve tekil formda biter, “Halkın her biri.” Işık ve Güneş kitabının yazarının açıkladığına göre, çoğul ve tekil form kullanarak, dost sevgisi konusunu işaret eder. Aranızda “başlar, kabileler,” olmasına rağmen yine de hiç kimse kendisinde topluluğun diğer bireylerinde olandan daha yüce bir erdem görmez. Tersine herkes eşittir, hiç kimse başkası hakkında şikâyet etmez. Bu sebeple, yukarıdan da buna göre muamele görürler, aşağıya büyük bereket verilmesinin sebebi budur.

Her şeyi tek bir konu içinde çalışmak bizim yolumuzdur. Buradan şu sonuç çıkar ki, kişi cennet krallığının yükünü bir öküz, bir eşek gibi ki bunlar kalp ve akıldır, kendi üstlenmelidir. Diğer bir deyişle, kişinin tüm işi ihsan etme olmalıdır.

Buna göre, kişi ihsan etmek üzere çalışırsa, karşılığında, sahip olduğu şeye hiçbir ilave verilmesini ümit etmeden kutsal çalışmaya hizmet etmek dışında hiçbir ödül istemez, ilave çalışma için bile hiç arzusu yoktur. Diğer bir deyişle, doğru yolda yürüdüğüne dair biraz bilgi almak haklı bir talep olmasına rağmen, bundan bile vazgeçer çünkü gözleri kapalı gitmeyi ve Yaradan'a inanmayı arzular. Ve ne yapabiliyorsa, yapar ve kendi payına düşenden memnundur.

Ve hatta kendinin tamamen boş olduğunu görürken Yaradan işiyle ilgili daha fazla anlayışa sahip insanlar olduğunu görür. Diğer bir deyişle, bazen çalışmadan iyi tat alırken, bazen “Başlarınız” aşamasında olduğunu hisseder. Diğer bir deyişle, bazen aşağı bir seviyeye, Yaradan çalışmasına başlanmayı

arzuladığı aşamaya ulaşmak için bedenini zorlamak zorunda olduğu bir aşamaya düşmesinin asla mümkün olmadığı bir seviyeye ulaştığını hisseder. O anda, yaptığı şey zorlamadır çünkü çalışma için hiç arzusu yoktur ve beden sadece dinlenmeyi ve başka hiçbir şeyle ilgilenmemeyi ister.

Oysa, dünyada ihsan etmek üzere çalışmaktan başka bir şey olmadığını anladığında kuşkusuz çalışmadan iyi tat alır. Ve daha önceki durumlarını şimdi yükselişte olduğu için anlayamaz. Bu nedenle, tüm hesaplamalar sonucunda düşüşten ızdırap çekmesinin asla mümkün olmadığına karar verir..

Fakat bazen, bir gün, bir saat veya birkaç dakika sonra, öyle aşşağılık bir duruma düşer ki kendi mutlu durumundan “büyük uçurumun derinliğine” düştüğünü hemen hissedemez. Aksine, bazı zamanlar, bir veya iki saat sonra, birdenbire görür ki en yüksek seviyeden, yani en güçlü adam olduğuna dair daha önce emin olduğu durumdan düşmüştür ve herhangi bir insan gibidir, yani sıradan bir kişi gibidir. Sonra kalbinde tavsiye aramaya başlar, “Şimdi ne yapmalıyım?” “Daha önce sahip olduğum Gadlut (büyüklük/yetişkinlik) durumuna kendimi nasıl çıkarabilirim?”

O anda, kişi şunu söylemek için gerçeğin yolunda yürümelidir - “Şimdiki bayağı aşmamın anlamı şudur ki, gerçekten ihsan etmek için kutsal çalışmayı yapmayı isteyip istemediğimi ya da diğer şeylerden daha ödüllendirici bulduğum Yaradan’ın hizmetkârı olmayı isteyip istemediğimi öğrenmek için, yukarıdan atıldım.”

Sonra, eğer kişi şöyle diyebilirse, “Şimdi ihsan etmek için çalışmak, kutsal çalışmayı ödül almak için yapmak istemiyorum. Bunun yerine, herhangi bir insan gibi kutsal çalışma yapmayı – dua ederek veya günlük miktarda ders alarak - kabul ediyorum. Ve hangi niyetle çalıştığımı veya dua ettiğimi düşünmeye vaktim

yok, fakat herhangi özel bir niyet olmadan sadece hareketleri yerine getireceğim,” o anda, kutsal çalışmaya tekrar girecektir çünkü şimdi hiçbir ön koşul olmaksızın Yaradan’ın hizmetkârı olmayı istemektedir.

“Siz bugün ayakta duruyorsunuz, hepiniz,” sözlerinin anlamı budur, yani geçirdiğiniz her şey, tecrübe ettiğiniz tüm durumlar– Gadlut durumları ya da Gadlut’tan daha az olan, orta derece olarak düşünülen durumlar. Tüm o detayları alırsınız ve bir seviyeyi diğer bir seviyeyle karşılaştırmazsınız çünkü herhangi bir ödül umurunuzda değildir, fakat sadece Yaradan’ın dileğini yapmakla ilgilenirsiniz. O, Sevapları (İslah olma eylemleri) yerine getirmemizi ve maneviyatı çalışmamızı emretmiştir ve Yaradan'a yönelen sıradan bir insanı gibi yaptığımız budur. Diğer bir deyişle, kişinin şu an içinde olduğu durum, Gadlut durumunda olduğunu düşündüğü zamanki kadar önemlidir. O anda, “Yaradan’ın seninle bu günü yapar.”

Bu demektir ki sonra Yaradan o kişiyle bir anlaşma yapar. Diğer bir deyişle, kişi “Koşulsuz teslimiyet” denilen, O’nun çalışmasını kabul ettiği ve hiçbir ödül olmadan bunu yapmaya hemfikir olduğu zaman Yaradan’ın onunla anlaşma yaptığı zamandır.

Baal HaSulam anlaşma yapma konusunu açıklamıştır: İki kişi, birbirlerini sevdiklerini gördüğü zaman, sevgileri her zaman devam etsin diye aralarında bir anlaşma yaparlar. Şöyle sorar, “Eğer birbirlerini seviyorlarsa ve bu sevginin onları asla bırakmayacağını biliyorlarsa, neden bu anlaşma? Neden bu anlaşmayı yapıyorlar, yani hangi amaç için? Diğer bir deyişle, bu anlaşmayı yapmakla ne kazanırlar? Bu sadece bir ritüel mi yoksa bir fayda elde etmek için mi?

Şöyle der: anlaşma yapma konusu şudur; şimdi anlarlar ki şu an görebildikleri nedenlerden - her biri diğerini hisseder

ve sadece onun iyiliğini önemser- dolayı birbirlerini sevmeleri onların yararınadır, böylece bir anlaşma yaparlar. Ve şimdi her ikisinin de dostuyla ilgili şikâyeti yoktur, yoksa anlaşma yapmazlardı, birbirlerine şöyle derler, “Bizim için ilk ve son kez olarak bir anlaşma yapmaya değer.” Diğer bir deyişle, eğer birinin diğerine karşı şikâyeti olduğu bir durum olursa, her ikisi de, aralarında sevgi ifşa olduğunda yaptıkları anlaşmayı hatırlayacaktır.

Benzer şekilde, şu an o zaman hissettikleri sevgiyi hissetmeseler bile, yine de eski sevgiyi uyandırıp, içinde oldukları duruma bakmazlar. Bunun yerine, tekrar birbirleri için bir şeyler yapmaya geri dönerler. Anlaşmanın faydası budur. Dolayısıyla, aralarında olan sevgi, hoşluğunu yitirmiş olduğu zaman bile, anlaşmadan dolayı, daha önce sahip oldukları parıltılı sevgiyi tekrar uyandıracak güçleri olur.

Bu şekilde, birbirlerine geleceğe doğru yol gösterirler.

Bundan şu sonuç çıkar ki, anlaşma yapmak, gelecek içindir. İmzaladıkları bir kontrat gibidir. Bu nedenle sevgi bağlarının eskisi gibi olmadığını gördükleri zaman pişmanlık duymazlar. Birbirlerine iyilik yaparken bu sevgi onlara büyük keyif veriyordu fakat şimdi sevgi bozulduğu için güçsüzler ve hiçbiri diğeri için bir şey yapamaz.

Fakat eğer dostları için bir şeyler yapmayı isterlerse, daha önce yaptıkları anlaşmayı düşünüp, bununla sevgiyi tekrar inşa etmelidirler. Bu, dostuyla kontrat imzalayan kişiye benzer ve kontrat onları birbirine bağlar, böylece birbirlerinden ayırlamazlar.

Bu nedenle, “Siz bugün ayakta duruyorsunuz, hepiniz.” diğeri bir deyişle, kişi detayları düşünür, “Başlarınız, kabileleriniz, büyükleriniz ve yetkilileriniz, topluluğa ait her insan.” Bu demektir ki sahip olduğu tüm yüksek seviyelerden, şimdi “Yaradan'a kalbini yönelten her insan” durumuna düştüğü düşünülür ve

iyi olduğunu düşündüğü zamanki gibi durumunu üstlenir. Kişi der ki: “Şimdi görevimi yapıyorum ve Yaradan ne istiyorsa bana vereceğine dair hemfikirim ve hiçbir eleştirim yok.” O anda, kişi bir anlaşma yapmakla ödüllendirilir. Diğer bir deyişle, bağ ebediyen kalır çünkü Yaradan onunla sonsuza kadar anlaşma yapmıştır.

Yukarıda bahsedilene göre, şunu yorumlamalıyız, “Gizli şeyler Yaradan’ımıza aittir, fakat ifşa olan şeyler ebediyen bize ve oğullarımıza aittir ki bu kanunun tüm sözlerini yapabilelim.” Bu cümlenin bize ne söylemek istediğini anlamalıyız. Neyin gizli olduğunu bilmediğimizi ve sadece Yaradan’ın bunu bildiğini bize söylemek için geldiğini söyleyemeyiz, çünkü bu söylenmemiş olsaydı bizden neyin gizlendiğini bilmezdik. Dolayısıyla, bu cümle bize ne söyler?

Bilinir ki, gizli olan ve ifşa olan şey vardır. Bu demektir ki yaptığımız şeyin aktif kısmı, onu yapıp yapmadığımızı görebildiğimiz zamandır. Ve eğer beden Sevabı (İslahî) yerine getirmeyi istemiyorsa, bir yöntem vardır – kişi kendini zorlayabilir, yani iradesi dışında İslahî yapmaya zorlanır. Bundan çıkan sonuç şudur ki, ifşa olan şeyler için zorlama uygundur.

Gizli şey, Sevaptaki niyettir. Bunu kişi göremez, yani diğer kişinin yaparken ne niyet ettiğini bilemez. Kişinin kendisi ve hareketi yapanın da durum aynıdır. O da bilemez, tabii yaparken kendisine yalan söylemedikçe. Kişi başka hiçbir amacının olmadığını ve kendisini tamamen Yaradan’a adanmış olduğunu düşünür. Fakat “ifşa olan kısım” denen eylem konusunda, kendisine yalan söyleyen bir kişiden bahsetmek yersizdir, Tifilin (dua muskası) giydiğini düşünür fakat gerçekte o Tifilin değildir. Benzer şekilde, bir kadın, aslında yakmadığı halde Şabat mumlarını yaktığını söyleyerek, kendisine yalan söyleyemez.

Fakat niyet konusunda, kişi kendisine yalan söyler. Kişi, aslında tamamen Lo Lişma'dayken (O'nun adına değil), Lişma'da (O'nun adına) çalıştığını düşünür. Ayrıca, orada zorlama olamaz çünkü kişi başkasını kendisi gibi düşünmesi için zorlayamaz.

Duygu ve bilgiye ait olan şeyler açısından kişi güçsüzdür. Zihnini, anladığından farklı şekilde anlamaya zorlayamaz ya da hissettiğinden farklı şekilde hissedemez.

Şimdi yukarıdaki konuyu anlayabiliriz – bize kalan tek şey pratik kısımdır. Buna, “İfşa olan şeyler ebediyen bize ve oğullarımıza aittir ki bu kanunun tüm sözlerini yapabilelim,” denir. Eylemi yerine getirmemiz emredilmiştir, yani zorla dahi olsa yapmamız emredilen çalışma budur.

Fakat “gizli kısım” denen niyetle ilgili hiç kimsenin herhangi bir görüşü veya hükmü yoktur. Dolayısıyla, gizli kısmı yerine getirmek için ne yapmalıyız? Burada kişinin yapabileceği tek şey test etmektir, yani her şeyi gerçekten ihsan etmek için mi, yoksa bedeninin ihsan etme amacına direnç gösterdiğini görmek için mi? Kişi tek başına yapabileceği hiçbir şey olmadığı görüp niyetten uzak kaldığını hisseder, çünkü ne yapmayı planlarsa planlasın, ihsan etmeyi amaçlayabilmek için hiçbir yöntem ona yardım etmez.

Yukarıdaki cümlede bize söylenen şey budur, “gizli kısım” denen Lişma konusu Yaradan'a aittir. Diğer bir deyişle, kişinin kendisinin bunu gerçekleştirmesi için kesinlikle hiçbir ihtimal yokken, sadece Yaradan ona yardım edebilir. Bu, insanın ellerinde değildir çünkü doğanın üstündedir. Bu yüzden şöyle denir: “Gizli şeyler Yaradan'a aittir”, yani bu O'na aittir, “ihsan etmek” denen gücü Yaradan sağlamalıdır.

Bu nedenle atalarımız şöyle der: “İnsanın eğilimi onu her gün yener ve onu öldürmeye çalışır, şöyle yazıldığı gibi, ‘Kötü olan, Hak'tan yana olanı izler ve onu öldürmeye çalışır.’ Ve eşer

Yaradan ona yardım etmediyse, onu yenemez, şöyle yazıldığı gibi, ‘Yaradan kişiyi onun eline bırakmayacak.’”

Onu öldürmeye çalışma konusu demektir ki o, insanın her şeyi almak üzere yapmasını arzular ve bu Yaşamların Yaşamı’ndan ayrı olmaktır. Doğal olarak, kişi bir hayvan olarak kalır. Bu nedenle atalarımız der ki: “Kötü olanlara, yaşarlarken “ölü” denir.” Kişinin niyeti almak olduğu zaman, buna “ölüm” denir. Bu, ayrılık olarak düşünülür. Dvekut (tutunmak) ile ödüllendirilmek, yani ihsan etme gücünün verilmesi – böyle bir şeye sahip olmak – sadece Yaradan kişiye onu verebilir; onu elde etmek insanın gücü dâhilinde değildir.

Bu nedenle atalarımız der ki: “İnsanın eğilimi onu her gün yener ve onu öldürmeye çalışır ve eğer Yaradan ona yardım etmediyse, onu yenemez, tıpkı şöyle yazıldığı gibi, ‘Yaradan kişiyi onun eline bırakmayacak.’” Bu açıklamamızdan şunu anlayabiliriz, “Gizli şeyler Yaradan’a, fakat ifşa olan şeyler bize ve oğullarımıza aittir.”

Dolayısıyla, bizim yapmamız için sadece eylem vardır, fakat gizli kısım Yaradan’ın yapması içindir.

Ancak, gizli olana dair yine de yapacağımız bir şey vardır, böylece Yaradan bize gizli kısmı verir. Bundan şu çıkar ki her şey aşağıdan bir uyanış gerektirir. Kli (kap) olmadan ışık olmaz diye bir kural vardır, yani eksiklik olmadan hiçbir doyum olmaz. Orada bir boşluk olmadıkça, içine hiçbir şey koyamazsın ve sonra ne istersen koyarsın. Fakat orada hiçbir oyuk, hiç boş yer yoksa içine nasıl bir şey konabilir ki?

Dolayısıyla, önce görmeliyiz ki “ihsan etme arzusu” denen ve bizim ışığımız olan ihsan kabına sahip değiliz. Daha önceki makalelerde açıkladığımız gibi, bizim esas ödülümüz, “Yansıyan Işık” denen ihsan etme arzusunu elde etmektir, tıpkı şöyle söylendiği gibi, “Ümit ettiğimiz tüm ödül, Yansıyan Işıktır”

Dolayısıyla, eğer ihsan etme arzusuna “ışık” deniyorsa, o zaman kişinin ihsan etme gücüne sahip olmadığını gördüğü zaman bu eksikliğe, “Kli” denir. Kişi onda eksik olan şeyin bu olduğunu hisseder, yani “ihsan etme gücü” denen bu güce sahip olmamakla ne kaybettiğini görür. Bu yüzden, ondaki eksiklik, kendi hissiyatına göre içinde oluşur. Buna, “Kli” ve “boşluk” denir, çünkü burada – ihsan etme gücünün eksikliğini hissettiği yerde – bu doyumun girmesi için alan vardır. Buna, “ışığın Kli içine varışı” denir.

Ancak, bilmeliyiz ki bu Kli’yi almak birçok çalışma gerektirir. “Eksiklikler” denilen Kelim’e (Kli’nin çoğulu) sahibiz, onları doldurmayı arzuluyoruz. Onlara, “kendini sevmenin Kelim’i” denir, yani doyum almayı arzularız. Bunlar çok önemli Kelim’dir çünkü Yaradan’ın tarafından gelirler. Yaradan onları yokluktan varlık olarak yaratmıştır çünkü O, insanlarına iyilik yapmayı arzular, yani doyum vermeyi arzular. Ancak, eğer dolguyu yerleştirecek bir boşluk yoksa doyum vermek mümkün olur mu? Bu nedenle, O, onlara sevinç ve haz yerleştirmek için bu Kelim’i yokluktan varlık olarak yarattı. Yaradan’ın yarattığı Kli’nin özü budur.

Ancak, bu Kli’ye “alma arzusu” dendiği için, o “Yaradan’la Dvekut (tutunmak)” denen form eşitliğine sahip olmayı arzular. Bu nedenle bu Kli, üst bolluğu almak üzere bir Kli olmak için yetersiz kalır. Şimdi almak için yeni bir Kli’ye ihtiyaç vardır ki bu, daha önceki Kli içinde kıyafetlenir, sadece ihsan etme arzusunu alma arzusu içinde kıyafetlendirerek bu Kli almaya uygun hale gelir.

“Alma arzusu” denen daha önceki Kli Yaradan’dan geldi. Gerçi her şey Yaradan’dan gelse de, aşağıda olanın, alma arzusunun çalışmasında hiçbir rolü yoktur. Benzer şekilde, “ihsan etme arzusu” denen ikinci Kli de sadece Yaradan’dan

gelir ve aşağıda olan, tıpkı “alma arzusu” denen ilk Kli’de olduğu gibi, bununla ilgili bir şey yapamaz.

Ancak, fark şudur ki ihsan etme kabına önce aşağıda olanın bir talebi olmalıdır. Aşağıda olan, Yaradan’ın yeni bir Kli vermesine talip olur. İlk Kli buna sahip değildi çünkü o, aşağıda olanın hiçbir uyanış olmadan verilmişti.

KENDİN İÇİN BİR ÖĞRETMEN YAP VE KENDİNE BİR DOST SATIN AL 1

Makale No.1, 1984-85

Mişna'da Yehoşua Ben Perahia der ki: "Kendin için bir öğretmen yap, kendine bir dost satın al ve her kişiyi haklı çıkar." Görüyoruz ki burada üç şey vardır: 1) Kendin için bir öğretmen yap; 2) kendine bir dost satın al; 3) her kişiyi haklı çıkar.

Bu demektir ki kendi için bir öğretmen yapmasının yanı sıra, kolektife ilişkin olarak yapması gereken bir şey daha vardır. Diğer bir deyişle, dost sevgisiyle uğraşmak yeterli değildir. Ayrıca, her insana karşı anlayışlı olmalı ve onları haklı çıkarmalıdır.

"Yap", "satın al" ve "haklı" kelimeleri arasındaki ifade farklılığını anlamalıyız. Yapmak, pratik bir şeydir. Bu demektir ki burada akıl değil, sadece eylem vardır. Diğer bir deyişle, kişi yapmayı arzuladığı şey ile hemfikir olmasa bile, tersine akli onun yapmaya geçecek bir iş olmadığını görmesini sağlar, buna yapmak denir, yani sırf güç ile hiçbir akıl olmaksızın, çünkü o, mantığına karşıdır.

Bundan dolayı, çalışmaya ilişkin olarak, kişinin cennetin krallığını üstlenmesi gerektiği gerçeğine, "eylem" denir. Bu, öküzü boyunduruk koymak gibidir ki böylece öküz toprağı sürer. Öküz bu işi üstlenmek istemese de her şeye rağmen onu zorlarız.

Benzer şekilde, cennetin krallığı konusunda biz de kendimizi zorlamalıyız çünkü o, Yaradan'ın hiçbir açıklaması olmayan emridir. Bu böyledir çünkü insan, cennetin krallığını kabul etmelidir. Beden, sonuç olarak bir fayda geleceğini hissettiği için değil, Yaradan'a memnuniyet vermek için kabul etmelidir.

Fakat beden bununla nasıl hemfikir olabilir? Çalışmanın mantık ötesi olmasının sebebi budur. "O yücedir ve

hükmedendir” olduğu için cennetin krallığı olmak zorunda olduğundan, Kendin için bir öğretmen yap denir.

Zohar’da yazıldığı üzere, “İnsanın Yaradan’dan korkması önemlidir, çünkü O, yüce ve hükmedendir, tüm dünyaların kökü ve özüdür ve O’na kıyaslandığında her şey önemsizdir.’ Dolayısıyla, kişi Yaradan’dan korkmalıdır çünkü O, yücedir ve her şeye hükmeder. O, yücedir çünkü O, oradan tüm dünyaların genişlediği köktür ve O’nun yüceliği, O’nun eylemlerinden görülür. Ve O, her şeye hükmeder çünkü O’nun yarattığı tüm dünyalar, hem üst hem de alt, O’na kıyaslandığında hiçbir şey olarak sayılır çünkü onlar O’nun özüne hiçbir şey katmaz.”

Dolayısıyla, çalışmanın sırası şudur; kişi, “Kendin için bir öğretmen yap” ile başlar ve cennetin krallığının yükünü mantık ötesinde üstlenir. Buna, “yapmak” denir, yani bedeninin itirazına rağmen, sadece eylem. Sonrasında, “Kendine bir dost satın al.” Satın almak, tıpkı kişinin bir şey satın almak istediği zamanki gibidir; çoktan elde ettiği bir şeyi bırakmalıdır. Bir süre için sahip olduğu şeyi verir ve karşılığında yeni bir obje satın alır.

Yaradan çalışmasında da böyledir. Kişinin form eşitliği olan Yaradan ile Dvekut (tutunmak) elde etmesi için, “O’nun merhametli oluşu gibi, sen de merhametli ol,” sözlerinde olduğu gibi, Yaradan’la birleşmeyi satın almak üzere, kişi sahip olduğu birçok şeyi bırakmalıdır. “Kendine bir dost satın al” sözlerinin anlamı budur.

Kişi, kendine bir öğretmen, yani cennetin krallığını yapmadan önce, kendine nasıl bir dost satın alabilir, yani öğretmen ile bağ kurabilir? Sonuçta, henüz bir öğretmeni yoktur. Ancak kendi için bir öğretmen yaptıktan sonra bağı satın almak, Yaradan’a memnuniyet vermeyi istemenin ve bedeninin ödün vermesini talep etmenin bir anlamı vardır.

Daha da ötesi, anlamalıyız ki kişi, öğretmenin yüceliği ölçüsünde, “kendine bir dost satın al” koşulunu yerine getirecek güce sahip olur. Bu böyledir çünkü öğretmenin önemini hissettiği ölçüde öğretmen ile baş kurmak üzere ödün vermeye gönüllüdür, çünkü o zaman kişi anlar ki Yaradan’la Dvekut’u (tutunmak) elde etmek her çabaya değerlidir.

Bundan şu sonuç çıkar ki eğer kişi bedenini yenemediğini görürse, yeterince güçlü olmadığını ve zayıf bir doğa ile doğduğunu düşünür, oysa öyle değildir. Nedeni, öğretmenin yüceliğini hissetmiyor olmasıdır. Diğer bir deyişle, henüz cennetin krallığının önemine sahip değildir, dolayısıyla henüz çok önemli olmayan bir şeyin üstesinden gelecek gücü yoktur. Fakat önemli bir şey için, herkes sevdiği şeyleri bırakabilir ve ihtiyacı olan şeyi alır.

Örneğin, eğer kişi çok yorgunsa ve 23:00 civarı uyumaya giderse, eğer 3:00’de uyandırılırsa, tabii ki çalışmak üzere kalkacak enerjisi olmadığını söyleyecektir çünkü çok yorgundur. Ve eğer kendini biraz güçsüz hissediyorsa veya biraz ateşi varsa, beden tabii ki kalkmaya alışık olduğu saatte kalkacak güce sahip olmayacaktır.

Fakat eğer kişi çok yorgunsa, kendini hasta hissediyorsa ve gece yansı uyumaya gidiyorsa, fakat saat 1:00’de uyandırılıp şöyle denirse: “Avluda yangın var; senin odana gelmek üzere. Çabuk, kalk ve gösterdiğin çabanın karşılığında hayatını kurtaracaksın,” kişi yorgun, sersem veya hasta olmasına rağmen hiçbir bahane göstermeyecek, aksine, çok hasta bile olsa, hayatını kurtarmak için her çabayı gösterecektir. Besbelli ki kişi önemli bir şey elde edeceği için, bedeninin istediği şeyi alma enerjisi vardır.

Dolayısıyla, “Kendin için bir öğretmen yap” koşulu üzerinde çalışırken, kişi şuna inanır, “Çünkü onlar bizim yaşamlarımızdır

ve günlerimizin uzunluğudur.” Kişi, bunun kendi hayatı olduğunu hissettiği ölçüde, beden tüm engellerin üstesinden gelecek yeterli güce sahip olur, alegoride yazıldığı üzere. Bu nedenle, insan tüm işlerinde, çalışırken veya dua ederken, tüm çalışmasını öğretmenin yüceliğini ve önemini elde etmeye odaklamalıdır. Sadece bunun üzerine birçok çalışma ve birçok dua yapılmalıdır.

Zohar’ın sözlerinde, buna, “Kutsallığı tozdan yükseltmek” denir ki toza indirilen cennetin krallığını yükseltmek anlamındadır. Diğer bir deyişle, kişi önemli bir şeyi yere koymaz, oysa önemsiz olan bir şey yere atılır. Ve “Kutsallık” denen cennetin krallığı, “en alta indirildiği” için kişi her manevi eylemden önce, “Kutsallığı tozdan yükseltmek” için dua etmelidir. Bu demektir ki cennetin krallığını önemli kılalım, onun için çaba gösterelim ve onu önemli bir konumuna yükseltelim diye dua etmeliyiz.

Şimdi Roş Haşana (Yeni Yıl Arifesi) duasında ne dediğimizi anlayabiliriz, “Halkına ihtişam ver.” Bu oldukça kafa karıştırıcı görünür. Onur için dua etmeye nasıl izin verilir? Atalarımız der ki: “Çok, çok alçakgönüllü ol.” Öyleyse Yaradan’ın bize ihtişam vermesi için nasıl dua edebiliriz?

Bunu şöyle yorumlamalıyız: Biz O’nun ihtişamına sahip olmadığımız, fakat “Toz içindeki Kutsallık” denen “Yaradan’ın şehri en alta indirildi” söz konusu olduğundan, Yaradan’a O’nun ihtişamını versin diye dua ederiz. Ayrıca, “Kendin için bir öğretmen yap” konusunun gerçek önemini bilmiyoruz. Bu nedenle cennetin krallığını üzerimize aldığımız zamanda, Yeni Yılın başlamasında (Roş Haşana’da), O’nun ihtişamını hissetmek için Yaradan’dan ihtişamını vermesini isteriz. Ve sonra Manevi Çalışmayı ve Islahları tam olarak yerine getirebiliriz.

Bu nedenle, “Senin halkına Yaradan’ın ihtişamını ver,” demeliyiz. Bu demektirki Yaradan, O’nun ihtişamını halka

verecektir, çünkü Yaradan'la Dvekut'un (bütünleşmek) yüceliğini ve önemini hissetmemiz için gereken budur. Bu öneme sahip olduğumuzda herkes çaba gösterip, yaşamdan haz alacak ve dünyada hayvan olarak kalmak istediğini söyleyen hiç kimse kalmayacak.

Eğer insan hayatın bir anlamı olduğunu hissetmezse, birçok insan ölmeyi seçer. Bu böyledir çünkü hiç kimse yaşamında ızdırıp yaşamak istemez çünkü yaratılış amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğundan, yaratılış amacına aykırıdır, yani onlar hayattan keyif almalıdırlar. Bu yüzden, kişi şu an ya da en azından daha sonra mutlu olamadığını gördüğü zaman, kendini öldürür çünkü yaşam amacına sahip değildir.

Öyle anlaşılıyor ki bizde eksik olan tek şey, Yaradan'ın yüceliğini hissetmek için "Kendine bir öğretmen yap." Sonra, herkes amacı edinebilecektir ki bu O'na bağlıdır.

Ve ayrıca Kabalist Yehoşua Ben Perahia'nın sözlerini de yorumlamalıyız – üç şey söyler: 1) Kendin için bir öğretmen yap. 2) Kendine bir dost satın al. 3) Dost sevgisi açısından, her kişiyi haklı çıkar.

Dostluğun, beceriler ve nitelikler açısından aynı seviyede olan iki kişiye ilişkin olduğunu düşünmek, mantıklıdır, çünkü o zaman iletişim kurmak onlar için kolay olur ve birleşirler. Ve sonra, "Her biri dostuna yardım etti," ortaklık kuran iki kişi gibi ve her biri eşit enerji, kaynak ve çalışma yatırımı yapar. Sonra kâr da aralarında eşit olarak bölünür.

Ancak, eğer biri diğerinden üstünse, yani diğerinden daha fazla para veya daha fazla uzmanlık ya da daha fazla enerji yatırımı yapıyorsa, kârın bölüşümü de eşit değildir. Buna, "üçte bir ortaklık" veya "dörtte bir ortaklık" denir. Dolayısıyla, gerçek bir ortaklık olarak düşünülmez, çünkü biri diğerinden daha yüksek konumdadır.

Öyle görünüyor ki gerçek dostluk – her biri dostunu satın almak için gerekli ödemeyi yaptığında– tam da her ikisi de eşit konumda olduğu zaman olur ve sonra her ikisi de eşit olarak ödeme yapar. Her ikisinin de her şeyi eşit olarak verdiği, dünyevi bir iş gibidir, yoksa gerçek bir ortaklık olamaz. Bu yüzden, “Kendine bir dost satın al,” çünkü her biri dostunu satın aldığı anda, sadece ikisi de eşit olduğunda, orada birleşme olabilir.

Fakat diğer taraftan, eğer kişi dostunun kendisinden daha yüce olduğunu görmezse, birbirinden öğrenmek mümkün değildir. Fakat diğeri daha yüce ise, onun dostu olamaz, fakat öğretmeni olur, kendisini de öğrenci olarak görür. O anda, dostundan bilgi veya erdemler öğrenebilir.

Bu nedenle denir ki, “Kendin için bir öğretmen yap ve kendine bir dost satın al”; ikisinin de mevcut olması lazım. Diğer bir deyişle, her biri diğerine dostu olarak bakmalıdır ve sonra satın alma için alan olur. Bu demektir ki her biri diğerine ödünlerle ödeme yapmalıdır, dinlenmeyi bırakıp, oğlu için çalışan, oğlu için para harcayan bir baba gibi ve hepsi sevgidendir.

Ancak, oradaki doğal sevgidir. Yaradan, çocukları yetiştirmek için doğal sevgi vermiştir, böylece dünyanın devamlılığı olacaktır. Mesela, eğer baba çocuklarını bu bir Sevap olduğu için yetiştirseydi, çocukları o kişinin tüm Sevaplarını yerine getirmeye kendini adanması ölçüsünde, yiyecek, giyecek ve onlar için gerekli olan diğer şeyleri alacaklardı. Bazı zamanlar Sevapları yerine getirecekti ve bazı zamanlar sadece en azını yapacaktı ve çocukları açlıktan ölecekti.

Bu nedenle Yaradan, ebeveynlere çocukları için doğal bir sevgi verdi, böylece dünyanın devamlılığı olacaktı. Dost sevgisinde böyle değildir. Burada herkes, kalbinde dost sevgisini yaratmak için, kendi başına büyük çabalar sarf etmelidir.

“Ve kendine bir dost satın al” için de durum aynıdır. Bir kez kişi, en azından aklıyla yardıma ihtiyacı olduğunu ve kutsal çalışmayı yapamayacağını anladığında, bunu anladığı ölçüde, satın almaya ve dostunun uğruna ödünler vermeye başlar.

Bu böyledir çünkü kişi anlar ki çalışma esas olarak Yaradan’a ihsan etmek üzerinedir. Ancak, bu onun doğasına aykırıdır çünkü insan sadece kendisi için alma arzusuyla doğmuştur. Bu nedenle, onun sayesinde kendini sevmekten başkalarını sevmeye gitmenin ilacı bize verilmiştir ve onunla kişi Yaradan sevgisine erişebilir.

Dolayısıyla, kişi kendi seviyesinde bir dost bulabilir. Fakat sonrasında, dostu öğretmen yapmak, yani kişinin, dostunun ondan daha yüksek bir seviyede olduğunu hissetmesi, dostunun öğretmen gibi ve kendisinin öğrenci gibi olması, birinin göremeyeceğini bir şeydir. Kişi dostunu öğretmen olarak göremezse, ondan nasıl öğrenilir? Buna, “Yap” denir, yani düşüncesiz bir eylemdir. Diğer bir deyişle, kişi mantık ötesi kabul etmelidir ki dostu ondan daha yücedir ve buna, “Yap” denir, yani mantık ötesi hareket etmektir.

“Zohar’ın Tamamlanışı İçin Bir Konuşma” makalesinde yazılıdır ki, “İlk koşulu almak için, her öğrenci tüm dostlar arasında kendini en küçük hissetmelidir. O durumda, kişi, yüce olanın yüceliğinin takdirini alabilir.” Dolayısıyla, herkes kendini en küçük görmelidir.

Ancak, kişi kendisini öğrencilerin en küçüğü olarak nasıl görebilir? Burada, sadece mantık ötesi geçerlidir. Buna, “Kendin için bir öğretmen yap” denir, yani diğerleri ona kıyasla, bir öğretmendir, o ise sadece bir öğrencidir.

Bu büyük bir çabadır, çünkü kural gereği kişinin hataları her zaman gizliyen, diğerlerinin eksiklikleri her zaman ortadadır. Yine de, kişi diğerini erdemli olarak görmelidir ve kişi

için, diğèrinin söylediği veya yaptığı Şeyi kabul etmek, onun hareketlerinden öğrenmek, yapmaya değerdir.

Fakat beden bununla hemfikir olmaz çünkü kişi ne zaman diğèrinden öğrenmek zorunda olsa, yani eğer diğèrine karşı yüksek takdiri varsa, diğèr kişi ona görev verir ve beden, diğèr kişinin görüşlerini ve hareketlerini geri çevirir. Çünkü beden dinlenmek ister, bu onun için daha iyidir ve dostunun görüşlerini ve hareketlerini göz ardı etmek daha uygundur, böylece çaba göstermesi gerekmeyecektir.

Bu nedenle, “Kendin için bir öğretmen yap” denir. Bu demektir ki dostun senin öğretmenin olması için, onu yapman gerekir. Diğèr bir deyişle, bu akılla ilgili değildir, çünkü akıl diğèr türlüŐünü ileri sürer ve bazen zıt olanı bile ona gösterir, yani kendi öğretmen olabilir ve diğèri de öğrenci. Bu nedenle akıl yürütme değeril, “Yap” denir.

3) “Ve her kişiyi haklı çıkar.”

“Kendine bir dost satın al” dememizden sonra, Şu soru akla gelir “Ya geri kalan insanlara ne dersin?” Örneğin, eğer kişi, topluluğundan birkaç kişiyi seçerse ve diğèrlerini bırakıp onlarla birleŐmezse, soru Şudur, “Onlara nasıl davranmalı?” Nihayetinde, onlar onun dostu değeriller. O neden onları seçmedi? Muhtemelen demeliyiz ki onlarla birleşmek için zamanına değercek erdemleri onlarda bulmadı, yani onları takdir etmiyor.

Bu nedenle, topluluğundaki diğèr insanlara nasıl davranmalıdır? Ve aynı durum, grubun arasında olmayan diğèr insanlar için de geçerlidir. Onlara nasıl davranmalıdır? Kabalist Yehoşua Ben Perahia bunun hakkında der ki: “Her kişiyi haklı çıkar,” yani kişi herkesi haklı çıkarmalıdır.

Bu demektir ki kişinin onlarda iyi nitelikler bulmaması, onların hatası değerildir. Aksine, kişi halkın erdemlerini görebilme

gücüne sahip değildir. Bu nedenle, kendi ruhunun niteliklerine göre görür. Bu, kişinin edinimine göre doğrudur, fakat gerçeğe göre doğru değildir. Diğer bir deyişle, edinen kişiden bağımsız olarak, kendi içinde gerçek olan bir şey vardır.

Herkes kendi edinimine göre hareket eder gerçeği vardır yani gerçek, onu edinene göre değişir. Yani bu edinen kişinin değişen aşamalarının konusudur.

Fakat asıl gerçek, özünde değişmez. Bu yüzden her kişi aynı şeyi farklı şekilde edinir. Dolayısıyla, halkın gözünde, halk iyi durumda olabilir, fakat kişi kendi niteliğine bağlı olarak farklı şekilde görür.

Bu nedenle denir ki, “Ve her kişiyi haklı çıkar,” yani kişi, dostlarının yanı sıra diğer herkesi de haklı çıkarmalıdır – hepsi özünde değerlidir ve kişinin onların idaresine ilişkin herhangi bir şikâyeti yoktur ama kendi adına, onlardan hiçbir şey öğrenemez çünkü onlarla eşitliği yoktur.

KENDİN İÇİN BİR ÖĞRETMEN YAP VE KENDİNE BİR DOST SATIN AL 2

Makale No.08, 1984-85

1.Mektupta (1984-85) tartıştığımız şeyleri dikkate alıp, biraz ayrıntılara inmeliyiz:

Şu üç koşulu ayırt etmeliyiz; “Tüm halk dosttur” denmesine rağmen, a) insan ve Yaradan b) insan ve dostu c) insan ve diğer kişiler, dostu olmayan kişiler.

Bazen, “kendin için bir öğretmen yap ve kendine bir dost satın al” sözlerinin ıslahın yolu olduğunu anlar, bazen de, ıslahın yolu, “Ve her kişiyi haklı çıkar,” sözleri içindedir. “Yap” ve “satın al” arasındaki farkı ve haklı çıkarmanın anlamını anlamalıyız.

“Yap” sözünü, mantık dışı bırakmak diye yorumlamalıyız. Çünkü eğer mantık, bir şeyi yapmanın değerli olup olmadığını anlayamıyorsa, benim için neyin iyi olduğunu nasıl belirleyebilir? Ya da tam tersi, eğer mantık iyi ve kötünün eşit olduğunu düşünürse, kişinin ne yapması gerektiğini onun için kim belirleyecek? Bu nedenle, eylem karar verir.

Önümüzde iki yol olduğunu bilmeliyiz: ihsan etmek için çalışmak veya almak için çalışmak. İnsanın bedeninde ona şöyle söyleyen parçalar vardır, “Eğer ihsan etmek için çalışırsan başarılı olur, hayattan keyif alırsın.” Bu, iyi eğilimin söylemidir, atalarımızın dediği gibi, “Eğer böyle yaparsan, bu dünyada ve gelecek dünyada mutlu olursun.”

Ve kötü eğilimin söylemi bunun zıttıdır: Almak üzere çalışmak daha iyidir. Bu aşamada, akıl ya da duygu değil sadece “mantık ötesi eylem” denen güç karar vericidir. Bu yüzden, yapmaya, “mantık ötesi” ve “mantık ötesi olmak” denir ve bu, “akla karşıt olan inanç” denen güçtür.

“Satın al”, mantık dâhilindedir. Normalde, insanlar almak istedikleri şeyi görmek isterler, dolayısıyla satıcı onlara malları gösterir ve satıcının istediği fiyata değer olup olmadığına dair müzakere yaparlar. Eğer o paraya değmeyeceğini düşünürlerse, satın almazlar. Bu yüzden, “satın al” mantık dâhilindedir.

Şimdi “öğretmen” konusunu ve “dost” konusunu açıklayacağız. Bazen, insanlar bir araya geldikleri ve birleşmeyi diledikleri zaman, dosta “toplum” denir. Bu, form eşitliği sayesinde, herkesin başkalarını sevmeyi önemsemesiyle olabilir. Böylelikle, onlar birleşirler ve bir olurlar.

Dolayısıyla, bir toplum tek bir grup haline gelmek için kurulduğu zaman, görürüz ki böyle bir toplumu yaratmayı düşünen insanlar genelde, görüşleri ve nitelikleri benzer olan insanları ararlar ki onları aşağı yukarı eşit olarak görebilsinler. Aksi takdirde, onları kurmak istedikleri grup içine kabul etmeyeceklerdir. Ve bundan sonra dost sevgisi çalışması başlar.

Fakat eğer onların, toplumun amaçlarıyla baştan itibaren, topluma girmeden bile önce, hiçbir eşitlikleri yoktuysa, o birleşmeden herhangi bir şey çıkacak olması beklenemez. Eğer onlar topluma girmeden önce, aralarında görünür bir eşitlik vardıysa, ancak o zaman denebilir ki dost sevgisi çalışmasında çaba göstermeye başlayabilirler.

İnsan ve Yaradan Arasında

İnsan ve Yaradan arasında, sıra, “Kendin için bir öğretmen yap” ile başlar ve sonrasında, “Kendine bir dost satın al” gelir. Diğer bir deyişle, kişi önce mantık ötesi inanmalıdır ki Yaradan yücedir, Zohar’da yazıldığı üzere, “Kork, yani insan Yaradan’dan korkmalıdır çünkü O, yücedir ve hükmedendir.”

Kişi, “Yüce” denen Yaradan’ın yüceliğine inandığı ölçüde, “satin al” için verecek güce sahiptir, yani Yaradan’la Dvekut (tutunmak) denen form eşitliğini elde etmek üzere kendini sevmeyi bırakma aracılığıyla satın almaya. Ve buna Haver (dost) denir, Yaradan ile Hibur (birleşme/baş) içinde olan kişi.

Dünyevi şeyler satın alırken, paradan, onurdan vazgeçmeliyiz veya onu elde etmek için çaba göstermeliyiz. Benzer şekilde, kişi Yaradan ile birleşmeyi satın almak istediğinde, kendini sevmekten vazgeçmelidir, çünkü aksi takdirde form eşitliğini elde edemez.

Kişi, form eşitliğini satın almak için ödün vermeye uygun olmadığını gördüğü zaman, bu zayıf karakterle doğduğu ve bu yüzden kendini sevmenin üstesinden gelemediği için böyle değildir. Aksine, hata, “Kendin için bir öğretmen yap” koşulundadır, yani kişi inanç üzerine çalışmamaktadır, çünkü Yaradan’ın yüceliğine olan inancının önemine göre ödün verebilecektir.

Daha da ötesi, kişi bilmeli ki eğer inanç seviyesini ölçmek istiyorsa, kendini sevmeye dair verebileceği ödünlerin seviyesinde bunu görebilir. Sonra, mantık ötesi çalışmadaki seviyesini bilecektir. Bu, insan ve Yaradan arasında geçerlidir.

İnsan ve Dostu Arasında

İnsan ve dostu arasında, “Kendine bir dost satın al” ile başlamalıyız ve sonra, “Kendin için bir öğretmen yap” gelir. Bu böyledir çünkü kişi bir dost aradığı zaman, önce onun gerçekten birleşmeye değer olup, olmadığını incelemelidir. Nihayetinde, görürüz ki dostla ilişkin özel bir dua düzenlenmiştir, duadaki kutsalamalardan sonra söyleriz, “Lütfen... Bizi kötü eğilimi olan kişiden ve kötü dosttan uzak tut.”

Bu demektir ki kişi kendine bir dost almadan önce, onu mümkün olan her şekilde incelemelidir. O anda, mantığını kullanmalıdır. Bu yüzden denmemiştir ki, “Kendine bir dost yap”, çünkü “yapmak” mantık ötesini işaret eder. Dolayısıyla, insan ve dostu arasında koşuluna ilişkin, kişi mantık dâhilinde gitmelidir ve eğer dostu uygun mu değil mi incelemelidir, tıpkı her gün dua ettiğimiz gibi, “Bizi kötü eğilimi olan kişiden ve kötü dosttan uzak tut.”

Ve kişi, onunla birleşmeye değer olduğunu gördüğü zaman, onunla birleşmek üzere ödeme yapmalıdır, yani kendini sevme ödünü vermelidir ve karşılığında başkalarını sevme gücünü alır. Ve sonra Yaradan sevgisiyle de ödüllendirilmeyi bekleyebilir.

Yaradan sevgisi seviyesini elde etmeyi isteyen insanlar grubuyla birleştikten, ihsan etme çalışması gücünü onlardan almak ve Yaradan sevgisini elde etmenin gerekliliğine dair onların sözlerinden etkilenmeyi istedikten sonra, gruptaki her dostu kendinden daha yüce olarak görmelidir.

Matan Tora (Maneviyatın Edinilmesi) kitabında yazılıdır ki kişi toplumu kendisinden daha yüce olarak görmediği sürece toplumdan etkilenemez ya da onların değerlerini edinemez. Bu yüzden herkes, herkesin en küçüğü olduğunu hissetmelidir, çünkü daha büyük olan kişi, kendinden daha küçük olan birinden alamaz, onun sözlerinden pek etkilenmez. Aksine, sadece daha küçük olan kişi, daha büyük olan kişiyi takdir ederek etkilenir.

Öyle anlaşılıyor ki ikinci aşamada, herkesin diğerlerinden öğrenmesi gerektiği zaman, “kendin için bir öğretmen yap” konusu vardır. Bu böyledir çünkü dostunun kendinden daha yüce olduğunu söyleyebilmek için, mantık dışı “yapma” koşulunu kullanmalıdır, çünkü sadece mantık ötesinde diyebilir

ki dostu kendinden daha yüksek bir seviyededir. Dolayısıyla, insan ve dostu arasında, sıra, “Kendine bir dost satın al” koşulunu yerine getirmekle başlar ve sonra, “Kendin için bir öğretmen yap” koşulu gelir.

İnsan ve Diğer İnsanlar Arasında

Mişna bize söyler ki, “Kendin için bir öğretmen yap, kendine bir dost satın al ve her kişiyi haklı çıkar.”

İnsan ve dostu arasındaki düzenin önce gidip kendine bir dost satın almak ve satın almanın mantık dâhilinde olduğunu açıkladık, sonrasında ise “Kendin için bir öğretmen yap” ile meşgul olmalısınız. Ve insan ve Yaradan arasında, çalışma düzeni önce “Kendin için bir öğretmen yap” koşuludur ve sonra, “Kendine bir dost satın al.”

Herkesle ilgili, “Haklı çıkar” deyişinin anlamını anlamalıyız. Bu satın almak mıdır ya da yapmak mıdır? Yukarıda bahsedilene göre “Ve her kişiyi haklı çıkar” sözlerinin anlamını, “satın almak” değil de, “yapmak” olarak yorumlamalıyız.

Örneğin, bir toplulukta birçok kişi olduğunu varsayın ve onlar arasındaki küçük bir grup dost sevgisi ile uğraşan bir grupla birleşmek istediklerine karar versinler. Ve diyelim ki, toplulukta 100 erkek var ve onlar arasından on kişi birleşmeye karar veriyor. O on özel kişinin neden birleşmeye karar verdiklerini incelemeli ve topluluktaki diğer kişileri bundan hariç tutmalıyız. O insanlar topluluktaki diğer insanlardan daha erdemli olduklarını düşündükleri için mi bu böyledir yoksa onlar diğerlerinden daha kötü olduğu, Maneviyatta ve korku merdiveninde yükselmek için bir eylemde bulunmaları gerektiği için mi böyledir?

Yukarıda bahsedilene göre, o insanların dost sevgisiyle uğraşan tek bir grup olarak birleşmeye hemfikir olmalarındaki neden, her birinin düşüncelerini birleştirebilecek bir arzuya sahip olduklarını hissetmeleridir ki böylece başkalarını sevme gücünü edinirler. Meşhur bir atasözü vardır, “Yüzleri farklı olduğu gibi, görüşleri de farklı.” Bu nedenle, bir grup olmak için aralarında hemfikir olan kişiler, başkalarını sevme çalışmanın gerekliliğiyle ilgili olarak aralarında büyük bir fark olmadığını anlamışlardır. Dolayısıyla, her biri diğerleri adına ödün verebilir ve bunun etrafında birleşebilirler. Fakat diğer insanlar, başkalarını sevme çalışmasının gerekliliğine dair hiçbir anlayışa sahip değildir, bu yüzden, onlarla birleşemezler.

Dolayısıyla bundan çıkan sonuç şudur ki, dost sevgisi ile meşgul olurken, herkes diğerini, onun aklını ve niteliklerini inceler, onun uygun olup olmadığını ya da topluma katılmaya layık olup olmadığını görmek isterler. Mantık dâhilinde, dua ettiğimiz gibidir, “Bizi kötü eğilimi olan kişiden ve kötü dosttan uzak tut.”

Sonunda anlaşılır ki kişi, topluluktaki diğer insanlara göre kendisiyle gurur duymaktadır. Buna nasıl izin verilir? Nihayetinde, bu “Kabalist Levitas, der ki: ‘Çok, çok alçakgönüllü ol,’” kuralına karşıdır.

Kabalist Yehoşua Ben Perahia bunun hakkında der ki: “‘Her kişiyi haklı çıkar,’ bu demektir ki diğer insanlar hususunda, kişi ‘yapmak’ denilen mantık ötesi gitmeli, yani mantık yürütmek değil, eylemde bulunmalıdır. Bu böyledir çünkü kişinin aklı onların kendisi için o kadar uygun olmadığını gösterir ve herkesin kendisine söylediği şey de budur. Bu nedenle, herkes diğerlerine kıyasla kendisiyle gurur duyar. Buna verilecek tavsiye şudur: ‘Ve her kişiyi haklı çıkar.’”

Bu demektir ki topluluktaki diğler insanlarla ilgili olarak, kişi onları haklı çıkarmalı ve onların gerçekten kendisinden daha önemli insanlar olduğunu söylemelidir, aslında atalarımızın “Her kişi” dediğı halkın yüceliğini ve önemini takdir etmeyişi kendi hatasıdır. Bu nedenle, mantık dâhilinde, onların yüceliğini görmez, oysa insan ve dostu arasında, “satın almak” olması gerektiğini söyledik. Bu durumda mantık ötesi olan “yapmak” koşulunu kullanmalıdır. Ve buna, “Her kişiyi haklı çıkar,” denir.

KURTULUŞUMUN KUDRETLİ KAYASI

Makale No.13, 1984-85

Hanuka şarkısında şöyle deriz, “Kurtuluşumun kudretli kayası, Seni övmek sevinçtir; Dua Evimi düzelt, oraya şükran sunusu getireceğiz.” Şarkı, övgü sözleriyle başlar, “Seni övmek bir sevinç” ve sonra dua sözleriyle başlar, “Dua Evimi düzelt.”

Sonrasında, şükran ve övgü sözlerine geri döner “Ve biz oraya şükran sunusu getireceğiz.”

Dolayısıyla, burada, dua düzenine benzer üç şey vardır:

1. On sekizin (dualar dizisi) ilk üçü övgü ve şükrandır.
2. Ortadaki üç, ricadır.
3. Son üç, bir kez daha övgü ve şükrandır.

Böylece, mevcut olan ile başlarız, şöyle dediği gibi, “Seni övmek sevinçtir,” yani Sen’den aldığımız iyilik için teşekkür ederiz ve Seni överiz. Atalarımızın dediği gibi, “Kişi her zaman Yaradan’ı övmeli ve sonra dua etmeli.”

Bunun nedeni şudur ki Yaradan’ın merhametli ve iyiliksever olduğuna ve O’nun insanlarına iyilik yapmayı arzuladığına inanan kişi, dua için yere sahiptir. Bu nedenle önce Yaradan’ı övmeliyiz, yani kişinin kendisi Yaradan’ı övmelidir. Yaradan’ın insanlara ihtiyacı olmadığından, kişinin O’nu övdüğünü görmelidir.

Aksine, kişinin kendisi Yaradan’a olan övgüsünü görmeli ve sonra O’ndan kendisine yardım etmesini istemelidir çünkü O’nun amacı insanlarına iyilik yapmaktır.

Bu yüzden, “Seni övmek sevinçtir” dedikten sonra dua gelir ve deriz ki, “Dua Evimi düzelt.”

“Dua Evim” nedir? Şöyle yazıldığı gibidir, “Onları bile Benim kutsal dağıma getireceğim ve Benim dua evimde mutlu kılacağım.” “Benim kutsal dağım.” Har (dağ) kelimesi, Hirhurim

(düşünceler/tefekür) kelimesinden gelir, yani O, onlara Keduşa (kutsallık) düşüncelerini getirecektir – onların tüm düşüncesi sadece Keduşa olacaktır.

“Ve onları Benim dua evimde mutlu kılacağım”, kişinin kalbidir, böylece orada Kutsallık için bir yer olacaktır. Kutsallığa, “dua” denir, bilindiği üzere, Malhut’a “dua” denir, şöyle yazdığı gibi: “Tüm dua benim.”

“Evimi düzelt” sözlerinden sonra, “Ve biz oraya şükran sunusu getireceğiz,” gelir. Öyle anlaşılıyor ki önce övgü, sonra dua ve sonra yine övgü ve şükranla tamamlanan övgü vardır.

Ancak eğer kişi övgü ile başlamak istiyorsa, fakat kalbi kapalı ise, hatalarla dolu olduğunu hissediyorsa ve ağzını açarak şarkı söyleyip övgüde bulunamıyorsa, ne yapabilir? Tavsiye, mantık ötesi gitmek ve her şeyin “gizli Hasadim (merhamet)” olduğunu söylemektir. Diğer bir deyişle, kişi demelidir ki her şey Hased’dir (merhamet), fakat ondan gizlenmiştir çünkü henüz Yaradan’ın onun için hazırladığı sevinci ve memnuniyeti görmeye hazır değildir.

Ve kişi Yaradan için övgüyü oluşturduktan sonra – yani her şeyin iyi ve iyiliksever olduğuna mantık ötesi inanmalıdır – Yaradan’ın onun kalbini, “Benim Dua Evim” yapması için dua etmelidir yani Yaradan’ın merhameti açığa çıksın. Buna, “açığa çıkan Hasadim” denir.

Ve sonra, “Biz oraya şükran sunusu getireceğiz,” yani kişi, alma kaplarını sunma ayrıcalığını kazandığı için şükranlarını sunmalıdır. Buna, kişi alma arzusunu feda etmekle ödüllendirildiği için, “Biz oraya şükran sunusu getireceğiz” denir. Bunun karşılığında, “Tapınak yeri” denen ihsan etme arzusu gelir.

Fakat kişi için önemli olan şey, öncelikle alma arzusunu feda etme arzusuna sahip olmaktır. Ve alma arzusu, Yaradan’ın tam özü olduğu için, insan onu sever ve kişinin onu iptal etmesi

gerektiğini, yoksa manevi herhangi bir şeyle ödüllendirilmesinin mümkün olmadığını anlaması zordur.

Dünyevi koşulda görürüz ki, kişinin bedeninden gelen bir arzusu, bu arzuya ilişkin bir eksikliği ve ayrıca kendinden değil de, dışarıdan edindiği arzu da vardır. Diğer bir deyişle, dışarıda bu arzuya sebep olan kimse olmasaydı, ona ihtiyacı olduğunu asla hissetmeyecekti.

Örneğin, kişi tek başına olduğu zaman, etrafında başka hiç kimse olmasa da yemek, içmek, uyumak ve buna benzer şeyler isteyecektir. Ancak, eğer etrafında insanlar varsa, başkalarının onu zorladığı utanç meselesi vardır. O zaman etrafındaki insanların onu zorladığı şeyleri yer ve içer.

Bu özellikle kıyafet konusunda açıktır. Evde, kişi kendi için ne rahatsa onu giyer. Fakat diğer insanlar arasındayken, diğerlerinin gördüğü şekle göre giyinir. Başka seçeneği yoktur, çünkü utanç onların beğendiklerini takip etmeye onu zorlar.

Maneviyatta da aynı şeydir. Kişinin içinde, kendisinden gelen bir arzu vardır. Diğer bir deyişle, tek başınayken, etrafında onu etkileyecek ya da arzu alacağı biri olmadığına, kişinin kendisine bir uyanış gelir ve Yaradan'ın hizmetkârı olmayı arzular. Fakat kendi arzusu muhtemelen onun için yeterince büyük değildir, onu geliştirmeye ihtiyacı vardır ki böylece manevi amacı edinmek için onunla çalışabilsin. Dolayısıyla, tıpkı fiziksellikte olduğu gibi, bu arzuyu dışarıdan kişiler aracılığıyla geliştirmek için bir yol vardır. Onlar, kişiyi onların görüşlerini ve ruh halini izlemeye zorlayacaktır.

Bu ancak maneviyata ihtiyacı olduğunu gördüğü insanlarla baş kurarak gerçekleşir. Bu insanların sahip olduğu arzu vasıtasıyla kişinin içinde maneviyat için büyük bir arzu doğar. Diğer bir deyişle, kendi içinde sahip olduğu arzuya ek

olarak, onların onda doğurduğu arzuyu alır ve sonra amaca ulaşabileceği büyük arzuyu elde eder.

Bu nedenle, dost sevgisi konusunda, gruptaki herkes, kendi arzusuna sahip olmanın yanı sıra, dostlardan arzu edinir. Bu, sadece dost sevgisi aracılığıyla elde edilebilen değerli bir kazançtır. Ancak, kişi kendisini incelemek, çalışmanın temelini incelemek için – çalışma ihsan etmek için mi yoksa almak için mi hiçbir arzusu olmayan dostlar arasında olmamak için büyük bir çaba göstermelidir ve onların, gerçeğin yoluna, ihsan etme yoluna ulaşmak için bir şeyler yapıp yapmadığını görmelidir.

Sadece böyle bir grupta, dostlara ihsan etme arzusunu aşlamak mümkündür, yani kişi kendisinde eksik olan ihsan etme gücünü dostlardan alır ve nereye yürürse yürüsün, ona ihsan etme gücünü verebilecek insanların olduğu yeri arar.

Bu nedenle kişi herkesin ihsan etme gücüne susamış olduğu bir gruba geldiği zaman, herkes bu gücü diğer herkesten alır. Bu, kişinin içinde sahip olduğu küçük güce ilave olarak dışarıdan aldığı güç olarak düşünülür.

Ancak, buna karşın, herhangi bir yardım alması yasaklanmış olan bir güç de vardır, dışarıdan alabileceği bu güç kişiye çalışma için yakıt sağlasa bile kişi bu gücü almamak için çok dikkatli olmalıdır. Burada kişinin büyük bir dikkat göstermesi gerekir çünkü beden çalışmada özellikle dışarıdaki insanlardan güç almaya eğilim gösterir. Örneğin, kişi kendisiyle ilgili olarak erdemli ya da bilge bir öğrenci ya da cennet korkusu olan ya da gerçeği arayan bir adam dendiğini duyduğu zaman, bundan güç alır. Kişi bunları duyduğu, çalışması takdir edildiği zaman, bu sözler ona çalışma için güç verir çünkü çalışmasından gururlanır.

Ve sonra kişi, artık mantık ötesi inanca ve ihsan etme gücüne ihtiyaç duymaz, yani Yarıdan'ın ona yardım etmesine

ve bunun ona motivasyon vermesine ihtiyaç duymaz. Bunun yerine, dışarıda olanlardan yakıt alır. Diğer bir deyişle, dışarıdaki kişiler onu Maneviyat ve Islah (sevaplar) ile uğraşmaya zorlar.

Alçakgönüllü olmaktadır mesele budur – bunun nedenlerinden biri şudur; böylece dışarıdaki kişilere hizmet etmez. Bu nedenle kişi alçakgönüllülükle yürümelidir, şöyle yazıldığı gibi, “Ve Yaradan’ınla alçakgönüllülükle yürü.”

Dışarıdaki kişiler, onun dışında olan insanlardır. Onlar, kişinin çalışmasına sonradan yani ona saygı duyulduğunu duyduktan sonra hizmet ederler. Kişi, Yaradan için değil de, dışarıdakiler için çalışmayı öğrenir. Bu böyledir, şimdi kendisi operatör olduğundan, Yaradan’ın onu O’nun çalışmasına yakınlaştırmasına artık ihtiyaç duymaz çünkü dışarıdaki insanlar kişiye, onlar için çalışması için yakıt verir. Diğer bir deyişle, kişiyi çalışmaya zorlayan Yaradan değil, onlardır. Onu kendileri için çalışmaya zorlarlar - böylece ona saygı duyacaklar, vs.

Öyle görünüyor ki bu, yabancı bir tanrı için çalışmaya benzer. Yani, onlar kişiye, saygı ve benzeri ödüller için çalışmasını emrederler, Maneviyat ve Islah ile uğraşmasının karşılığında bu ödülleri ona verecekler. Bu demektir ki, kişinin çalışmasından haberleri yoksa ve kişi etrafında Maneviyat ile uğraşan biri olduğunu görmezse, onu çalışmaya mecbur bırakacak hiç kimse yoktur. Buna, “dışarıdaki kişilerin pençesi” denir ve bu yüzden kişi, gizli olarak çalışmalıdır.

Ancak, gizli çalışmak yeterli değildir. Şimdi onu kutsal çalışma için sadece Yaradan’ın zorladığı gerçek olmakla birlikte, bir şey daha olmalıdır: kişi ödül almamak üzere çalışmalıdır. Bu tamamen farklı bir konudur çünkü bu, doğamıza aykırıdır. “Alma arzusu” denen bir doğa ile yaratıldık. Fakat şimdi sadece ihsan etme çalışmasında olmalı ve kendimiz için hiçbir şey almamalıyız.

Bunun için, herkesin ihsan etmek için çalışmak gerektiğine inandığı bir toplum aramalıyız. Bu, kişinin içinde küçük olduğu için, böylesi güçleri arayan insanları aramalıdır. Sonra, birleştiklerinde, her biri diğerlerinden güç alabilir ve kişinin ihtiyacı olan tek şey budur. Ve sonrasında ihsan etme yolunda yürüyebilmesi için Yaradan ona yardım gönderir.

ONLARA DAHA FAZLA EZİYET EDİLDİKÇE

Makale No.16, 1984-85

Yazılıdır ki, “Fakat onlara daha fazla eziyet edildikçe, onlar daha fazla çoğaldı ve yayıldı, böylece onlar, Yaradan'a kalbini yönlendirenlerin korkusu içinde oldular” “Fakat onlara daha fazla eziyet edildikçe” demek, onlar eziyet gördükleri ölçüde çoğalacak ve yayılacak demektir. Bu bir koşulmuş gibi görünür öncelikle çalışmada bir eziyet temeli olmadan önce, çoğalma ve yayılma olamaz.

Fakat yukarıda yazılanı anlamak için, inançlarımızı yani özümüzün ne olduğunu bilmemiz gerekir. Giriş yazılarında açıklandığı gibi, sadece alma arzumuz vardır. Ve tabii ki, alma arzusu isteğini tatmin ettiğinde, bu tatmin oluş çalışma sayılmaz, çünkü çalışma, kişinin ödüllendirildiği şey demektir.

Diğer bir deyişle, çalışma, insanın kaçınacağı eylemlerdir ve kişi, sırf başka seçimi olmadığı için onları yapar, çünkü bir ödül almayı arzular. Ödül, kişinin arzuladığı bir şeydir ve onun tek arzusu ve dileği o şey içindir. Bu şey kişinin kalbine o kadar dokunur ki, “Eğer onu elde edemezsem, yaşamaktan ziyade öleyim,” der. Bundan anlaşıldığına göre, eğer kişi arzuladığı şeye sahip olamadığı için bir ızdırıp veya acı duymuyorsa, bu bir arzu sayılmaz. Ve kişinin arzulanışı, çektiği ızdırabın boyutuna göre ölçülür.

Dolayısıyla bundan çıkan sonuç şudur ki eğer kişi bir doyum almak istiyorsa, önce bir eksiklik olmalıdır. Bu böyledir çünkü Kli (kap) olmadan ışık yoktur ve eğer bir eksiklik yoksa, kimse kabı bir şeyle dolduramaz. Örneğin, kişi iştahı olmadan yemek yiyemez ya da yorgun olmadan dinlenmekten keyif alamaz.

Bu yüzden, kişi, bedenindeki Mısırlılar ona eziyet ettiği için değil, onlara itaat etmek istemeyene ve onların hoşuna

gitmeyen bir yoldan gitmeyi isteyeneye kadar ızdırap çekmez. İnsandaki alma durumunun köküne, “kendini sevmeye” denir ve bu “Mısır” olarak kabul edilir. Birçok millet vardır, bunlara genel olarak, Keduşa'nın (kutsallık) karşılığı olan “yetmiş millet” denir, onlar yedi Sefirot'tur. Her Sefira (Sefirot'un tekili) on taneden oluşur, bu yüzden sayısı yetmiş millettir. Ve ayrıca, her milletin de kendi özgün arzusu vardır.

Mısır'ın Klipa'sı (kötü eğilim) genel bir Klipa'dır. Mısır'daki halkın ıslah etmesi gereken Kutsi kıvılcımlarının düştüğü yerdir. Bu nedenle, öncelikle onların idaresinden çıkamadıkları için acı ve ızdırap olmalıdır, tıpkı şöyle yazdığı gibi: “Ve halk çalışmaktan dolayı iç çekti ve haykırdı, onların haykırışı Yaradan'a yaklaştı. Ve Yaradan onların iniltisini duydu.”

“Çalışmaktan dolayı” sözlerinin iki kere yazılmış olmasına dikkat etmeliyiz. Tüm iç çekişlerin çalışmaktan dolayı olduğunu açıklamalıyız, yani onlar Yaradan için çalışmıyorlardı. Aslında, tüm ızdırapları, Mısır'ın Klipa'sı yüzünden, yaptıkları çalışmanın Yaradan için olmasını sağlayamıyor olmalarından dolayıydı. Bu yüzden, “Çalışmaktan dolayı” iki kere yazılıdır.

1) Tüm iç çekişler herhangi bir şeyin eksikliğini duydukları için değildi. Sadece tek bir şeyin eksikliğini duyuyorlardı, yani herhangi bir lüks mal ya da ödeme istemiyorlardı. Acı ve ızdırap hissettikleri tek eksiklik, Yaradan için bir şey yapamıyor olmalarıydı. Diğer bir deyişle, kendilerine değil, Yaradan'a memnuniyet verme arzusuna sahip olmayı istediler, fakat yapamadılar ve bu onlara ızdırap verdi. Buna, “maneviyata kontrol sahibi olmayı istemek” denir.

2) İkinci “Çalışmaktan dolayı” sözleri, “Ve onların haykırışı Yaradan'a yaklaştı” koşulunu öğretmek için gelir, Yaradan onların iniltisini duydu çünkü onların tek talebi çalışmaktı.

Bu, diğer “Çalışmaktan dolayı” sözlerine işaret eder. Bundan çıkan sonuç şudur ki hissettikleri tüm sürgün, sadece Mısır’ın Klipa’sının idaresi altında oldukları ve ihsan etmekle ilgili hiçbir şey yapamadıkları içindi.

Zohar’da yazılıdır ki, “Kabalist Yehuda der ki: ‘Gel ve bunun böyle olduğunu gör, Sakhnin’li Kabalist Yehoşua’nın dediği gibi, ‘Başkanları halkın üzerinde hâkimiyet kurduğundan beri, haykırışları duyulmadı. Başkan düştüğünde, şöyle yazar: ‘Mısır’ın kralı öldü,’ ve hemen ardından, ‘Ve halka maneviyatı çalışmaktan dolayı iç çektiler ve haykırdılar ve çalışmaktan dolayı onların haykırış Yaradan’a yaklaştı.’ Fakat o zamana kadar haykırışları cevaplanmamıştı.”

Bu nedenle, diyebiliriz ki eğer Mısır’ın kralını tahttan indirme zamanı değilse, seçim için ya da onların pişman olması ve sürgünden kurtarılmaları için hiç alan yoktur. Der ki , “‘O birçok günlerde.’ ‘Birçok’, halkın Mısır’da kalışını işaret eder, yani son gelmiştir. Ve onların sürgünü tamamlanmış olduğu için, ne der? ‘Mısır’ın kralı öldü.’ Bu ne demektir? Mısır’ın kralı makamından aşağı indirildi ve gururunu yitirdi demektir. Bununla ilgili şöyle denir: ‘Mısır’ın kralı öldü,’ çünkü onun için iniş, ölmek sayılır. Mısır’ın kralı indiği zaman, Yaradan halkı hatırladı ve onların iniltisini duydu.”

Zohar, “Üzüntünde, tüm bu şeyler üzerine geldiği zaman” sorusunu sorar. Bu demektir ki her şey yerli yerine oturmadiğıça, mükemmeliyete erişmek mümkün değildir. Öyle anlaşılıyor ki, kişinin yaşaması gereken her şeyin ızdırıp aracılığı ile yaşanması gerektiği bahanesini öne sürersin ve bu, ne zaman ne de ızdırabın miktaryla değil, hissin ölçüsüyle ölçülür.

Bunu bir alegori aracılığıyla anlayabiliriz. Eğer kişi bir kilogram değerinde iş yaparsa, karşılığında bin gramlık ızdırıp alır, ödül de bu şekildedir. Atalarımızın dediği gibi, “Ödül, acıya uyar.”

Bu demektir ki, eksiklik olmadan doyum olmadığından, kişinin ödül almadan önce yapması gereken çalışmanın sebebi, Kli olmadan ışık olmadığı içindir. Ve kişi ihtiyacın karşılanması için yaptığı çalışmanın sonrasında, onu dolduracak şeyi alabilir.

Diyelim ki kişi, bin gramlık eksikliği aralıklı olarak verebilir. Kişi günde on kez çaba gösterebilir, yani Yaradan'dan uzak oluşuna üzülebilir veya Yaradan'dan uzak oluşuna haftada on dakika ya da ayda on dakika üzülebilir.

Bu, Yaradan'dan uzak olduğunu hatırladığı zamanki ızdırabının niteliğiyle benzer. Bu aslında acı vermesine rağmen, o kadar da korkunç değildir, ona daha fazla acı veren, daha fazla arzuladığı şeyler vardır. Öyle görünüyor ki, kişi nitelik üzerine de düşünmelidir. Bu nedenle, "Ve sen Yaradan'ına geri dönecek ve O'nun sesini dinleyeceksin," aşamasına ulaşana kadar, çalışma ve ızdırıp sürecinin tamamını baştan sona kadar tecrübe etmesine rağmen, insanın seçimi vardır.

Bu yüzden, insan "nicelik" dediğimiz, zamanın uzamasından kaynaklanan ızdırıp sürecini kısaltmak ve Yaradan'dan uzak olma acısının hissiyatı olan niteliğini buna eklemek için bir seçime sahiptir.

Fakat bilmeliyiz ki çalışmanın şeklinde nicelik ve nitelik arasında büyük bir fark vardır. Zamanın miktarı düşünüldüğünde, kişi kendi programını, kendine ayırdığı zaman miktarını zorlamayla olsa bile ayarlayabilir. Bu demektir ki, beden tüm ders zamanı boyunca oturmak istememesine rağmen, kişi birkaç dakika veya saat oturmalıdır ve Yaradan'dan uzak olduğu için pişman olmalıdır. Eğer kişi güçlü bir arzuya sahipse ve zayıf bir karakteri yoksa oturabilir ve kendisi için ayarladığı programı yerine getirebilir, çünkü bu bir eylemdir ve kişi eylemler vasıtasıyla çalışmayı yapabilir.

Fakat nitelik açısından, bu çok zordur çünkü kişi kendini hissettiğinden farklı hissetmeye zorlayamaz. Yaradan'dan uzak olduğundan dolayı hissettiği acı ve ızdırabı inceleme noktasına geldiğinde, bazen bunu umursamadığı bir duruma gelir. O anda, ne yapacağını bilmez çünkü hissettiği şeyi değiştiremez ve kafası karışır.

Bu, sürgünü uzatmaya neden olur çünkü nitelik şöyle dursun, gereken niceliği vermek bile bizim için zor olur. Ve kişi, eksikliğin niteliğini irdelemeye başladığı zaman, görür ki hiç acı hissetmiyor, görünürde bilinçsiz ve hissiz. Ve Yaradan'dan uzak olmak, yaşamamak demek olsa da, yaşama sahip olmamak kişiye acı vermez. O zaman kişinin, Yaradan'a ona biraz yaşam vermesi için dua etmekten başka hiçbir seçeneği yoktur, böylece tehlikeli derecede hasta olduğunu ve ruhunu iyileştirmesi gerektiğini hissedecektir.

Ve bazen kişi öyle bir düşünüş durumuna gelir ki bunun için dua edecek güce bile sahip olmaz. Aksine, tamamen kayıtsız bir haldedir. Buna, "durağan halde olmak" denir, yani kişi tamamen hareketsizdir.

Bu durumda, kişiye sadece grup yardım edebilir. Diğer bir deyişle, eğer kişi dostlar arasına gelip, onları hiçbir şekilde eleştirmiyor ve onlar da aynı engeller ve düşüncelere sahipler fakat bunların üzerine çıkıyorlar derse, ya da onlar iç gözlem yapmakla hiç ilgilenmiyorlar ve bu yüzden Maneviyat ve İslah ile uğraşabiliyorlar diyebiliyorsa, nasıl onlar gibi olabilir ki?

O anda, gruptan hiçbir yardım alamaz çünkü onlarla hiçbir Dvekut'u yoktur, çünkü onlar kendisinin dostu olmak için çok küçüktür. Bu nedenle, doğal olarak onlardan hiçbir şekilde etkilenmez.

Fakat dostlarının arasına başı yukarıda olmadan, kendisinin akıllı ve dostlarının aptal olduğunu düşünmeden gururunu bir

kenara bırakıp, “Yoksulluk fakiri takip eder” kuralını izlerse, kişi sadece düşüş durumunda olmakla ve maneviyata hiç ihtiyaç hissetmemekle kalmaz, aynı zamanda gururun düşüncelerini de edinir, yani o, tüm gruptan daha akıllı olduğunu düşünür.

Şimdi ilk soruya geri dönelim “Ve onların sürgünü tamamlandığı için,” sözlerine ilişkin Zohar “Mısır’ın kralı öldü,” der, çünkü o, tahtan indirilmeyi ölüm olarak görür. Ve Mısır’ın kralı düştüğü için, Yaradan halkı hatırladı ve onların duasını duydu. Zamanı gelmeden önce hiçbir dua yardım etmeyecektir kuralı gereği yapılabilecek hiçbir şey yoktur, çünkü Yaradan onların duasını duymayacaktır.

Yukarıdaki sözlerle, konuları olduğu gibi anlayabiliriz. Bu atalarımızın, “Ben Yaradan, onu zamanında hızlandıracağım,” cümlesiyle ilgili bahsettikleri durumun aynısıdır. Eğer ödüllendirildilerse, “Onu hızlandıracağım.” Eğer ödüllendirilmedilerse, “Zamanında.” Diğer bir deyişle, zamanı geldiğinde, Yaradan tarafından bir uyanış gelir ve onun sayesinde halk tövbe eder. “Zohar Kitabı’na Giriş”te dendiği gibi, seçim zamanı açılandır.

Bütün yukarıda bahsedilenlerden çıkan sonuç şudur ki, kişi kurtuluş zamanını düşünmemelidir – ondan önce duaları kabul edilmez, yazılıdır - çünkü bu, ızdırap çekişin nicelik ve nitelik açısından zamanına ilişkindir, ızdırabın tamamlanacağı belli bir zaman vardır. Ancak, zamanı kısaltabiliriz. Niceliğin ve niteliğin tamamı tüm ızdırapların kısa bir süre içinde gelmesi şeklinde kısaltılabilir, fakat tüm ızdıraplar açığa çıkmalıdır.

AKŞAM VARDI VE SABAH VARDI**Makale No.36, 1984-85**

“Ve akşam vardı ve sabah vardı,” sözüyle ilgili olarak Zohar der ki: “Metinde yazar ki, ‘Ve akşam vardı,’ bu demek Malhut’tan karanlıktan gelir, ‘Ve sabah vardı,’ demek ZA, ışıktan gelir demektir.

Bu yüzden onlar hakkında ‘Bir gün,’ diye yazar, akşam ve sabahın bir beden gibi olduğuna ve her ikisinin de günü oluşturduğuna işaret eder. Kabalist Yehuda der ki: ‘Sebebi nedir?’ Şöyle sorar ‘Ve akşam vardı ve sabah vardı,’ ZON’un birleşmesine işaret ettiği için, günün ışığı her ikisinden de gelir, metin bunu ilk günde bildirdikten sonra, neden her günle ilgili “Ve akşam vardı ve sabah vardı,’ der?”

Şöyle cevaplar, ‘Gece olmadan gün olmayacağını ve gün olmadan gece olmayacağını ve birbirlerinden asla ayrılmayacaklarını bilmek içindir. Bu yüzden metin tekrarlar ve bize her gün bildirir, gecenin karanlığı olmadan günün aydınlığının olmasının asla mümkün olmadığını gösterir. Benzer şekilde, kendisinden sonra gün getirmeyecek gece karanlığı asla olmayacak, çünkü onlar birbirlerinden asla ayrılmayacaklar.’” Zohar’ın sözleri bunlardır.

Yukarıda yazılı olanı çalışmada anlamalıyız, ışık ne demektir ve karanlık ne demektir ve neden ikisi birlikte olmadan güne sahip olmak imkânsızdır, yani ışık ve karanlık tek bir gün oluşturur, bir günü inşa etmek için ikisi de gereklidir. Bu demektir ki gün, karanlık başladığı zaman başlar çünkü yeni bir günün oluşmasına dair sıralama karanlıkta başlar.

Aynı zamanda “gün” kelimesinin nasıl karanlığa uygulandığını da anlamalıyız, çünkü karanlık başlamış olduğunda, zaten günün saymaya başlayabiliriz.

Bilinir ki üst dünyalarda meydana gelmiş olan kısıtlamalardan ve ışığın ayrılışından sonra – ikinci kısıtlamadan ve kırılmadan sonra – Klipot (kabuklar) sistemi ortaya çıktı, ta ki BYA'nın yeri iki anlayışa ayrılanaya kadar. Ortasından yukarısı, Keduşa'nın (kutsallık) BYA'sı oldu ve ortasından aşağısı, Klipot'un kalıcı bölümü haline geldi.

Sonuç olarak, bu dünyada, "İnsan, vahşi eşeğin sıpası olarak doğmuştur" ve maneviyat için hiçbir arzusu yoktur. Dolayısıyla, maneviyata ihtiyaç hissi kişiye nereden gelir? Yaradan'dan uzak olduğunu hissederek, "gece" dediği karanlığı hissettiğini söyleme noktasına mı gelir? Bilmeliyiz ki kişi, Yaradan'dan uzak olduğunu hissetmeye başladığı anda, bir ölçüde Yaradan'ın varlığına inanmaya da başlar, yoksa var olmayan bir şeyden uzak olduğunu nasıl söyleyebilir ki? Bunun yerine, Yaradan'dan uzak olduğunu hissettiği ölçüde, uzaktan onun için parlayan bir aydınlığa sahip olduğunu söylemelidir.

Dolayısıyla karanlık başlar başlamaz, yani karanlığın varlığına dair his başlar başlamaz, ışık hemen bir ölçüye kadar ışımaya başlar. Ve ışığın aydınlığının ölçüsü sadece eksiklik aracılığıyla fark edilir. Bu demektir ki kişi bir eksiklik hisseder, Yaradan'ın ışığı onun için olumlu şekilde ışımamaktadır. Ancak, ışık onun için eksiklik formunda ışıır, yani şimdi, "gün" denen Yaradan'ın ışığının eksik olduğunu hissetmeye başlar.

Fakat kendileri için gün ışığının ışımadığı kişiler, kişinin "gün" denen Yaradan'ın ışığının yokluğunu hissetmesi gerektiğiyle ilgili bir realitenin varlığından haberleri yoktur. Tek bir kişiden bahsedelim, yani aynı bedenden. Bazen kişi karanlıkta olduğunu hisseder, yani Yaradan'dan uzaktır ve Yaradan'a yaklaşmak için can atar. Yaradan'dan uzak olmaktan dolayı ızdırıp hisseder.

Soru şudur; "Kişinin maneviyat için endişelenmesine kim neden olur?" Ve bazen kişi, bir başkasının insanlarla, fiziksellikte

ve mal mülkte başarılı olduğunu gördüğü zaman, karanlığı ve ızdırabı hisseder, kendisi hem saygınlıktan hem de geçimini desteklemekten yoksundur. Kendi hakkında görür ki gerçekte, diğer kişiden daha üstündür, hem yetenek açısından hem de soy açısından ve daha fazla saygıyı hak etmektedir. Fakat aslında, diğer kişiden birçok seviye aşağıdadır ve bu ona çok fena acı verir.

O anda, maneviyata hiçbir bağı yoktur ve daha önce bağı olup olmadığını bile hatırlamaz. Okulda birlikte çalıştığı tüm dostlarını düşünür; onların yaşamda bütünlüğü elde etme endişesi nedeniyle ızdırıp çektiğini gördüğü zaman, onları amaca yönelik bir hesaplama yapamayan çocuklar gibi görmüştü. Bir zaman hayattaki en önemli şeyin para olduğunu görüp, başka bir zaman hayattaki en önemli şeyin insanlar arasında saygın bir konuma sahip olmak olduğunu gördüler. Ve şimdi kendisi de dalga geçtiği bu şeylerin içindedir ve “hayatın amacı” denen şeyi belirleyene kadar hayatı tatsızdır.

Ve gerçek nedir? Yaradan şimdi ona acımıştır ve onu gün anlayışı ile aydınlatmıştır ve bu gün, eksiklik ile başlar. Diğer bir deyişle, gün onun kalbinde karanlık biçiminde ışımaya başladığı zaman, buna “günün yükselişinin başlangıcı” denir ve sonra kişinin içinde Kelim oluşmaya başlar ki orada ışık olumlu şekilde parlayabilecektir. Kişi, Yaradan sevgisini, Maneviyatın lezzetini ve İslahın tadını hissetmeye başladığı zaman, bu Yaradan’ın ışığıdır.

Bundan Zohar’ın yukarıdaki sözlerini anlayabiliriz, gün özellikle ikisinden çıkar, şöyle yazıldığı gibi “Bu yüzden onlar hakkında ‘Bir gün’ diye yazar, akşam ve sabahın bir beden gibi olduğuna ve her ikisinin de günü oluşturduğuna işaret eder.” Ayrıca, Kabalist Yehuda bu yüzden metin her gün yeniden uyarır dediğinde, ilk önce gelen gecenin karanlığı olmadan

ışık olmasının asla mümkün olmadığına işaret eder. Ve ayrıca, kendisinden sonra günün ışığını getirmeyen bir gecenin karanlığı olmayacak, böylece asla birbirlerinden ayrılmayacaklar.

Yukarıda bahsedildiği gibidir, 1) Kli olmadan hiç ışık yoktur kuralını izleyerek ve 2) Kli'yi yapmak için "gün" denen ışık gerekir.

Fakat eğer kişiye negatif formda bir parça gün verildiyse ve sadece Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirildiğinde yaşamını hissediyorsa ve Yaradan'dan uzak olduğu için eziyet çekmeye başlarsa, neden Yaradan'ın onun yükseliş durumundan düşmesine neden olduğunu anlamalıyız. Diğer bir deyişle, kişinin tüm yaşamı sadece manevi yaşamda olmalıdır ve tüm umudu budur ve birdenbire öyle aşağılık bir duruma düşer ki bu durum, yaşamdaki tek umudu hayvansal arzuları doyurmak olan insanlara güldüğü durumdur. Fakat şimdi kendisi onların arasındadır, onların beslendiği şeylerle beslenir.

Daha da ötesi, bir zamanlar yükseliş durumunda olduğunu nasıl unuttuğuna şaşırmalıyız. Şimdi öyle bir hafıza kaybı durumu içindedir ki şimdi arasında olduğu insanları düşüneneceği aklına bile gelmezdi, yani hırsı öylesine alçak bir seviyededir ki her zaman kaçtığı bu atmosferin içine girmeyi göze aldığı için kendisinden utanmaz hale gelir. Diğer bir deyişle, büyük bir istekle soludukları bu havanın, Keduşa'yı (kutsallık) bozduğunu söylerdi, şimdi ise onların arasında ve onların hatasız olduğunu hissediyor.

Cevap, şöyle yazıldığı gibidir, "Kötü kişinin tavsiyesiyle yürümeyen insan mutludur." Kötü kişinin tavsiyesi nedir anlamalıyız. Bilinir ki Hagadah'da (Hamursuz Bayramı öyküsü) getirilen kötü kişinin sorusu şudur: "Bu hizmet ile ne demek istiyorsun?" Baal HaSulam, bunun kişi ihسان etmek üzere çalışmaya

başladığı zaman, kötü kişinin “Kendin için çalışmamaktan ne kazanacaksın?” diye sorması demek olduğunu açıklamıştır.

Ve kişi böyle bir soru aldığı zaman, belki de o kişinin haklı olduğunu düşünmeye başlar. Ve sonra onun ağına düşer. Buna göre, “Kötü kişinin tavsiyesiyle yürümeyen insan mutludur,” sözlerini şöyle yorumlamalıyız; kötü kişi ona gelip, çalışmadan kendi için hiç kazanç ve yarar elde edemediği için, buna değmeyeceğini tavsiye ettiği zaman, kişi onları dinlemez. Bunun yerine, kendini çalışmada güçlendirir ve der ki: “Şimdi görüyorum ki gerçeğin yolunda gidiyorum ve onlar benim kafamı karıştırmak istiyorlar.” Bundan çıkan sonuç şudur ki insan üstesinden geldiği zaman mutludur.

Daha sonrasında, yazı şöyle der: “Günahkârların yolunda durmadı.” “Günahkârların yolunu” yorumlamalıyız.

Der ki: “Durmadı.” Daha önceki makalede açıkladığımız gibi, eğer kişi, “Eklemeyeceksin,” kuralını çiğnerse, bu günahdır. Diğer bir deyişle, mantık ötesi gitmeliyiz, buna inanç denir. Ve bunun zıttı ise bilmektir – beden mantık ötesi inanmaktan başka bir seçimin olmadığını anlar.

Bu yüzden, kişi çalışmadan biraz tat aldığı ve bunu destek olarak görüp, inanca ihtiyacı olmadığını söylediği zaman, kişi hemen bulunduğu seviyesinden düşer. Buna dair dikkatli olduğu ve temelini değiştirmenin mümkün olup olmadığını görmek için bir dakika bile durmadığı zaman, kişinin mutlu olduğu düşünülür çünkü günahkârların yolunda durmadı.

Ve daha sonrasında, yazı der ki: “Ne de oturdu alaycı kişinin koltuğunda,” günlerini boş geçiren, yaşamlarını ciddiye almayan insanları işaret eder. Her ana değer veren, oturup diğer insanları düşünen ve kendi hayatları için endişe duymayarak kendilerine acımamaları onların düşüşlerine neden olur. RADAK, alaycı kişiyi kötü eğilimli, uyanık zekâlı biri olarak yorumlar. O, insanlarda hata

bulur ve onların sırları açığa çıkarır. Bu konu tembel insanlar, boş gezenler içindir. Bu yüzden demiştir ki, “Ne de oturdu alaycı kişinin koltuğunda,” ve düşüşlerin nedeni budur.

KİŞİYE KİM TANIKLIK EDER

Makale No. 37, 1984-85

Zohar'daki Şoftim'de (yargıçlar) yazılıdır ki, "Mahkemede tanıklık etmek Sevaptır ki böylece dostu, o tanıklık etmediği için para kaybetmeyecek. Bu yüzden Kabalistler der ki: 'Kişiye kim tanıklık eder? Evinin duvarları.'

'Evinin duvarları' ne anlama gelir? Bunlar kalbin duvarlarıdır, tıpkı şöyle yazdığı gibi: 'Sonra Hezekiah yüzünü duvara döndü.' Kabalistler Hezekiah'ın kalbinin duvarlarından dua ettiğini söylerler. Daha da ötesi, onun ev halkı ona tanıklık eder. Onun ev halkı, onun 248 organıdır, çünkü bedene 'ev' denir.

Kabalistler şunu ileri sürer: 'Kötü kişinin kötülükleri kemiklerine kazanmıştır. Benzer şekilde, Hak'tan yana olanın erdemleri kemiklerine kazanmıştır.' Bu yüzden Davud der ki: 'Tüm kemiklerim söyleyecek.' Fakat kötülükler neden et, tendonlar ve deriden daha fazla kemiklere kazanmıştır? Çünkü kemikler beyazdır ve siyah yazı sadece beyaz içinden görülebilir. Bu İlimin Yazılışı gibidir, yani içinden beyaz olan parşömen ve dışından siyah olan mürekkep gibi. Siyah ve beyaz, karanlık ve ışıktır. Ve daha da ötesi, beden, kemiklerin üzerinde yükselmeye yazgılıdır, bu yüzden günahlar ve erdemler kemiklerine kazanmıştır. Eğer kişi ödüllendirildiyse, beden, kemiklerin üzerinde yükselecektir. Eğer kişi ödüllendirilmediyse, beden yükselmeyecektir ve ölünün dirilişine sahip olmayacaktır." Zohar'ın sözleri buraya kadardır.

Zohar'ın, kişi dostu para kaybetmesin diye mahkemede tanıklık etmelidir yazmasını anlamalıyız. Bu, Yaradan çalışmasında açıklanır. Dolayısıyla, kişinin neyi talep ettiğini ve bunu kimden talep ettiğini anlamalıyız. Ve bunun güvenilir olmasını sağlamak için, kişi tanıklık etmelidir.

Yaradan çalışmasında, kişi Yaradan'ın ona istediğini vermesini talep eder. Bu nedenle bunun doğruluğunu göstermek için, Yaradan kişinin gerçeği söyleyip söylemediğini bilmez mi? Ancak, kişi tanıklık ederse, o zaman bilir ki argümanı doğrudur. Daha da ötesi, kişiye kendisi için tanıklık etme konusunda nasıl güvenilir? Ve aynı zamanda tanıklığın neden kalbinin duvarlarından olması gerektiğini de anlamalıyız, çünkü “evinin duvarlarının” anlamı için kanıt Hezekiah'ın şu sözlerinden gelir, “Sonra Hezekiah yüzünü duvara döndü,” ki bunu, “kalbinin duvarları” anlamında yorumladık.

Bu yüzden, kişinin tanıklığı aynı zamanda kalbinin duvarlarından olmalıdır. Ancak, bilinir ki tanıklık ağızdan olmalıdır, ustalarımızın dediğizere, “Onların ağızlarından, onların yazılarından değil” oysa burada der ki kalbinin duvarlarından olmalıdır, ağızdan değil.

Aynı zamanda neden şöyle dediğini anlamalıyız, “Mişna'nın yazarları şunu ileri sürdüler: ‘Kötü kişinin kötülükleri kemiklerine kazınmıştır. Ve benzer şekilde, Hak'tan yana olanların erdemleri kemiklerine kazınmıştır.’”

Fakat günahlar ve erdemler fiziksel kemiklere mi kazınmıştır? Manevi bir konu, günahlar ve Islahlar, kemiklere nasıl kazınmıştır? Ve hatta onun şu cevabını anlamak daha da zordur, “nk kemikler beyazdır ve siyah yazı sadece beyaz içinden görülebilir.”

Ayrıca, anlamalıyız ki neden şöyle der: “Ve daha da ötesi, beden, kemiklerizinde yükselmeye yazgılıdır.” Neden özellikle, “kemiklerizinde”dir? Bu, dirilip dirilmemesi kemiklerine bağlıdır demektir.

Yukarıda bahsedilene çalışmada anlamak için, şu bilinen kuralı hatırlamalıyız, “Kli (kap) olmadan ışık yoktur,” yani eğer dolumun girebileceği bir delik ya da eksiklik yoksa herhangi bir

doyum almak mümkün değildir. Örneğin, kişi eğer aç değilse, yemek yiyemez. Daha da ötesi, kişinin yemekten alacağı hazın miktarı, onun yemek için olan arzusunun miktarıyla ölçülür.

Bundan çıkan sonuç şudur ki kişi herhangi bir eksiklik hissetmediği yerde, herhangi bir haz alamayacaktır, çünkü herhangi bir dolum almak için hiç alan yoktur. Bu yüzden, çalışmanın sırasından bahsettiğimiz zaman, kişi çalışmaya girmeye başladığı zaman, yani Yaradan'a memnuniyet vermek amacıyla kutsallığın çalışmasını yapmayı arzuladığı zaman, yukarıda bahsedilen kurala göre, kişinin buna bir ihtiyacı olmalıdır Yaradan'a ihsan etme ihtiyacında olduğunu hissetmelidir. Ve diyebiliriz ki kişi, Yaradan'a verme ihtiyacının ölçüsü kadar bir Kli'ye sahiptir. Ve bu Kli'nin dolumu, Yaradan'a verdiği zaman olur, yani O'na memnuniyet getirmeyi arzuladığı zamandır. Bu demektir ki beden Yaradan'a ihsan etmeyi çoktan kabul etmiştir.

Ve insan, ihsan etme değil de, alma doğasıyla doğduğu için, kişi ihsan etme ile meşgul olmayı arzularsa, beden kesinlikle buna direnç gösterir. Ve eğer kişi ihsan etme ile meşgul olmayı isterse, yani öyle bir Kli elde etmek için bir arzusu varsa – Kli, arzu ve eksiklik demektir – o zaman beden hemen gelir ve sorar, “Neden yaratıldığın doğanı değiştirmek istiyorsun? Eksik olduğunu hissettiğin eksiklik nedir? İhsan etmek üzere çalışman gerektiğini anladığına yüzde yüz emin misin? Çoğunluğun, kutsallık çalışmasını nasıl yaptığına bak; ne yaptıkları konusunda çok dikkatli değiller. Diğer bir deyişle, Maneviyat ve İslah ile uğraşlarında, onlar öncelikle niyete değil, fakat tüm hassasiyetiyle ve detaylarıyla eylemin düzgün olmasına bakarlar. Onlar der ki: ‘Biz yapabileceğimizi kesinlikle yapıyoruz.’ Onlar niyete hiç dikkat etmezler çünkü derler ki Lışma (O'nun adına) çalışması, seçilmiş birkaç kişiye aittir, herkese değil.”

Öyle anlaşıyor ki gelip sorularını soran beden, muhtemelen tam yerinde sormaktadır. Ve ona yeterli cevap verilmediği için, kişinin ihsan etme arzusuna dair düşüncelere sahip olmasına izin vermez, çünkü Kli olmadan ışık yoktur. Diğer bir deyişle, “Eğer ihsan etme ile uğraşma ihtiyacını hissetmiyorsan, neden gereksiz yere telaşlanıyorsun?” Dolayısıyla beden önce ona der ki: “Bana şu ihtiyacı, ihsan etme arzusunu ver, sonra konuşuruz.” Fakat yukarıda söylenene göre, arzuya ihtiyaç olmalıdır, yani kişi ihsan edemediği için ızdırap çekmelidir. Bu yüzden, hiçbir Kli’si olmadığı için, kişiye kesinlikle ışık, yani haz verilmeyecektir.

Dolayısıyla, kişi çok büyük bir eksikliğe sahip olmaya çalışmalıdır çünkü Yaradan’a ihsan edememektedir. Ve bilinir ki eksiklik, kişinin eksiklik yüzünden hissettiği ızdırabın hissiyatıyla belirlenir. Aksi takdirde, istediği şeye sahip olmamasına rağmen, yine de o bir eksiklik sayılmaz çünkü gerçek eksiklik, ona sahip olmadığından dolayı hissettiği acıyla ölçülür. Aksi takdirde, bu boş sözlerden başka bir şey değildir.

Şimdi atalarımızın dediğini anlayabiliriz, “Yaradan’ını sevmek ve O’na tüm kalbinle hizmet etmek.’ Kalbin çalışması nedir? Duadır. Neden duayı kelime anlamının ötesine genişlettiklerini anlamalıyız. Genellikle, biri başka bir kişinin ona bir şey vermesini istediği zaman, ona sözlü olarak sorar, yazıldığı üzere, ‘Çünkü Sen her ağzın duasını duyarsın.’ Öyleyse neden onlar der ki duaya ‘kalbin çalışması’ denir?”

Yukarıda dedik ki duaya “eksiklik” denir ve kişi, eksikliğinin giderilmesini ister. Ancak insanın tüm hisleri kalpte hissedilir. Bu yüzden eğer kişi kalbinde bir eksiklik hissetmiyorsa, söylediği şey önemli değildir, dolayısıyla diyebiliriz ki kişi ağızyla istediği şeye gerçekten ihtiyaç duymalıdır. Bu böyledir çünkü istediği doyum, kalbe, eksikliğin olduğu yere girmelidir. Bu yüzden

atalarımız der ki dua kalbin tüm içtenliğinden gelmelidir, yani kalbin tümü, kişinin istediği eksikliği hissetmelidir.

Bilinir ki ışık ve Kli'ye "eksiklik" ve "dolum" (veya "doyum") denir. Dolum olan ışığı Yaradan'a, eksiklik olan Kli'yi yaratılanlara atfederiz. Bu yüzden, kişi Kli'yi hazırlamalıdır ki böylece Yaradan bolluğu oraya akıtsın, yoksa bolluk için hiç alan olmayacaktır. Bu nedenle, kişi, eylemlerini ihsan etmeye doğru hedefleyebilmek için Yaradan'ın ona yardım etmesini istediği zaman, beden gelir ve ona sorar, "Neden bu duayı ediyorsun? O olmadan eksikliğini hissettiğin şey nedir?"

Bu nedenle, ihsan etme çalışmasının gerekliliğini tartışan kitapları çalışmalı ve incelemeliyiz ta ki bu Kli'ye sahip olmazsak, Keduşa'ya giremeyeceğimizi anlayana ve hissedene kadar. En önemli şey eylemdir ve tüm enerjinin gitmesi gereken yer burasıdır ve yaptığımız fiziksel dini vecibeler bizim için yeterlidir diyen çoğunluğa bakmamalıyız.

Bunun yerine, kişi her Maneviyat ve İslah eylemini kendisini ihsan etme amacına getirmek üzere uygulamalıdır. Sonrasında, kişi ihsan etmekle ne kadar meşgul olması gerektiğine dair tam bir anlayışa sahip olduğu ve bu güce sahip olmadığı için acı ve ızdırap hissettiği zaman, kişinin zaten dua edecek bir şeyi, kalpteki çalışma için bir yeri olduğu düşünülür, çünkü kalp, neye ihtiyacı olduğunu hisseder.

Böyle bir duaya, duanın cevabı gelir. Bu demektir ki kişiye bu güç yukarıdan verilmiştir, böylece ihsan etmeyi amaçlayabilecektir, çünkü sonra kişi ışığa ve Kli'ye sahip olacaktır. Ancak, eğer gösterdiği tüm çabalardan sonra, kişi yine de ihsan edememenin eksikliğini acı ve ızdırap olarak hissetmiyorsa, ne yapabilir? Çözüm, Yaradan'dan ona "hissetmemekten dolayı eksiklik" denen Kli'yi vermesini istemektir ve ihsan edememekten dolayı hiç acı duymuyorsa, kişi bilinçsizdir.

Bundan çıkan sonuç şudur ki kişi eksikliğe sahip olmadığı, Keduşa'dan (kutsallık) ne kadar uzak olduğunu hissetmediği için acı çeker. Kendisi tamamen dünyaya aittir ve fiziksel ihtiyaçları tatmin etmeyi isteyerek yaşadığı hayatın, gördüğü diğer hayvanların hayatından daha önemli olmadığını anlamaz. Eğer tüm arzularında onlara ne kadar benzer olduğunu görmeye dikkat etse, tek farkın insanın kurnaz olması ve başkalarını kendi çıkarı için kullanması olduğunu görecektir. Hayvanlar ise başkalarını kendi çıkarı için kullanacak kadar akıllı değildirler.

Bazen, kişi Maneviyatı çalıştığını ve islahını yerine getirdiğini görsen bile, islahi yerine getirirken veya manevi çalışmadayken, Maneviyat ve Islah ile meşgul olma sayesinde Yaradan'la bağ kurması gerektiğini hatırlayamaz. Sanki onlar onun için ayrı şeyler gibidir – Maneviyat ve Islah bir şeydir ve Yaradan başka bir şeydir.

Ve eğer kişi, eksikliğe dair herhangi bir hisse sahip olmadığı için, hayvanlar gibi olduğu için pişmanlık duyuyorsa, buna da “kalpteki çalışma” denir. “Dua” denir. Bu demektir ki bu eksiklik için, kişi Yaradan'dan doyum alacağı bir yere sahiptir. Yaradan eksiklik hissini verir, bu Yaradan'ın dolduracağı Kli'dir.

Şimdi, “Neden dua ağızda değil de kalptedir?” sorusunu anlayabiliriz. Çünkü duaya “eksiklik” denir ve kişinin eksikliği ağızdadır denemez. Aksine, eksiklik kalpteki bir histir.

Şimdi neden erdemler ve günahlar kemiklere kazınmıştır deyişi hakkında sordüğümüzü ve kişinin kemiklerden dirilip dirilemeyeceğini açıklamalıyız. Zohar, beyaz olan kemikleri, beyaz üzerine siyah olan yazılara benzetir. Yazılardaki siyah karanlıktır ve beyaz ışıktır.

Kemiklerin beyaz oluşunun anlamını açıklamalıyız. Bu yüzden hem erdemler hem de günahlar kemikler üzerine yazılmıştır, çünkü Yaradan'ın çalışmasına ilişkin olarak, Maneviyat

ve İslah ile meşgul olan kişiye “kemik” denir. Maneviyat ve İslahların esas bölümü beyaz kabul edilir, çünkü hiçbir eksikliğin olmadığı şeye “beyaz” denir. Ve kişinin yaptığı eylemlere eklenecek bir şey olmadığından, bunun hakkında denmiştir ki, “Sen ne ekleyeceksin ne de çıkaracaksın,” öğretiye başlanmasına “kemikler” denir. Onlar beyazdır çünkü kişinin erdemleri ve günahları onlara kazanmıştır.

Ancak, eğer kişi eylemlerini – bir temel inşa etme nedenini, onu Maneviyat ve İslah ile meşgul olmaya zorlayan nedeni, eylemleri yaparken ki amacını– eleştirirse ve bu eylemleri gerçekten O’na memnuniyet vermek için mi yaptığını görmeye çalışırsa, o zaman gerçeği görebilir: Kişi doğduğu doğanın içindedir, buna “almak için almak” denir ve kişi bir ödül olmadan Maneviyat ve İslah ile meşgul olmak istemez.

Ve kişinin kendi doğasından çıkamamasının gerçek nedeni, buna ihtiyaç duymamasıdır. Görse, damgalanmış olduğu “kendini sevmek” denen doğasını değiştirmesi ve Yaradan sevgisini elde etmek üzere başkalarını sevmeyi üstlenmesi gerekecekti. Bu böyledir çünkü kişi çevresindekilerin sevgisinin eksikliğini hisseder, yani aile onu sevecektir, şehrinin insanları onu sevecektir, vs. Fakat kişi Yaradan’ı sevmekle ne kazanacaktır? Ayrıca, eğer dostlarını severse ne kazanacaktır? Sonuçta, kişi daima, kendini sevmeye ilişkin kazançlarını düşünür. Dolayısıyla, bu sevgiden nasıl çıkabilir?

Ve eğer kişi kendine neden Maneviyat ve İslahları eylemlerde yerine getirdiğini ve hatta tüm detaylarına neden özen gösterdiğini sorarsa, o zaman kendisini şöyle cevaplar; eğitim sayesinde inanç kazanmıştır. Eğitimde, kişiyi Maneviyat ve İslah ile Lo Lişma’da (O’nun adına değil) meşgul olması için yönlendirmeye başlarsın, Maymonides’in Hilhot Teşuva’nın (Pişmanlığın Kanunları) sonunda söylediği gibi. Bundan çıkan

sonuç şudur ki kişi Yaradan'a inanmayı üstlenmiştir, kutsal çalışmaya hizmet edecektir ve karşılığında bu dünyada ve bir sonraki dünyada ödüllendirilecektir.

Bu yüzden kişiye denir ki gerçek çalışma, bize yerine getirmemiz için Maneviyat ve Islahları veren Yaradan'a inanmaktır ve bu sayede, "Yaradan'la Dvekut" denen form eşitliğini elde ederiz. Bu demektir ki kişi kendini sevmeyi bırakmalı ve başkalarını sevmeyi üstlenmelidir. Ve kendini sevmeyi bıraktığı ölçüde tam inanç ile ödüllendirilebilir. Aksi takdirde kişi ayrı kalır, Sulam Açıklamasında ("Zohar Kitabı'na Giriş") yazıldığı üzere, "Yaratılan varlığın O'ndan görünür bir zarar alamayacağı bir kanundur, çünkü yaratılan varlık O'nu zarar veren olarak algılasa, bu O'nun ihtişamında hata olur, çünkü mükemmel Operatör için bu uygun değildir. Dolayısıyla, kişi kendini kötü hissettiği zaman, bu O'nun rehberliğini inkâr ettiği ve Operatör'ün ondan gizli olması nedeniyledir ve dünyadaki en büyük ceza budur."

Eğer kişi iç gözlem yaparsa, Maneviyat ve Islahların Yaradan için olması gerektiği gerçeğini fark eder. Gerçekten ne kadar uzak olduğunu hisseder ve irdelene onu acı ve ızdıraba getirir, "Yaradan'ın hizmetkârı" olarak adlandırılmaktan uzakta, sürekli yanlış yolda yürümektedir. Daha ziyade, tüm çalışması kendisi içindir, buna "kendi için çalışmak" denir, tüm hayvanların yolu budur, fakat konuşan için bu uygun değildir.

Öyle görünüyor ki, bu ızdıraplar sayesinde, kişi bir Kli edinir, yani bir eksiklik edinir. Ve doğaya karşı gitme gücüne sahip olmadığından, kendini sevmeyi bırakmayı kendi başına beceremediğini gördüğü için çözüm Yaradan'ın ona yardım etmesini istemektir, atalarımızın dediği gibi, "Kim ki arınmak için gelir, ona yardım edilir." Bundan çıkan sonuç şudur ki o zaman

kişi, eksikliği doldurmak için bir alana sahiptir, çünkü Kli olmadan ışık yoktur.

Bu, daha önce sorduğumuz soruyu gündeme getiriyor: “Kişi ihsan etmek için çalışmaya değer olduğunu anlamasına rağmen ihsan etmeyi hedefleyemediği için acı ve ızdırap duymuyorsa, ne yapabilir?” Bu durumda, kişi bilmelidir ki bunun anlamı Yaradan’a tam inancı yok demek değildir, sadece ihsan etmeyi hedefleyememektedir. İnancı eksiktir, çünkü kişinin Yaradan’a inancı tam olduğu zaman, küçük olan büyük önünde kendini iptal eder kuralı söz konusu olur. Dolayısıyla, kişi Yaradan’ın yüceliğine dair tam inanca sahip olsaydı, Yaradan önünde doğal olarak kendini iptal ederdi ve hiçbir ödül olmadan O’na hizmet etmeyi arzuları.

Bundan çıkan sonuç şudur ki burada hiçbir kusur yoktur, çünkü kişi doğaya üstün gelemes. Aksine, kişinin inancı olmasına rağmen, burada tam inanç eksikliği vardır. Bunun kanıtı, kişinin Maneviyat ve Islahları yerine getirmesidir. Ancak, bu olması gerektiği gibi tam inanç değildir.

Diğer bir deyişle, bütünlük demek O’nun yüceliğine inanmaktır ve eğer kişi tam inanca sahip olup olmadığını öğrenmeyi diliyorsa, ihsan etmek üzere çalışmaya ne kadar gönüllü olduğuna ve bedeninin Yaradan önünde kendini ne kadar iptal ettiğine bakabilir. Dolayısıyla, kişinin ihsan etmek üzere çalışmayışı eksikliklerdir, fakat burada daha da büyük bir eksiklik vardır – kişinin tam inancı eksiktir – ve esas olan bu eksikliklerdir.

Fakat kişi, tam inancın eksikliğine sahip olduğunu görse bile, bu eksiklik ona hâlâ eksikliği olduğu için acı ve ızdırap vermiyorsa, ne yapabilir? Gerçek neden şudur ki kişi çoğunluğa bakar ve onları önemli, mevki ve etki sahibi insanlar olarak görür ve onların tam inanca sahip olup olmadıkları görünür değildir.

Onlarla konuşurken, onlar der ki bu sadece seçilmiş birkaç kişi içindir. Bu onların çok iyi bilinen görüşüdür. Bu büyük bir ayrımdır, kişi için bir bariyer haline gelir, onun doğru yolda ilerlemesini önler.

Bu yüzden bir çevreye, yani tam inancı elde etmeliyiz görüşünü taşıyan insanlara ihtiyacımız vardır. Kişiyi kolektifin görüşlerinden kurtarabilecek tek şey budur. O anda, tam inancı elde etmeye arzu duymak için herkes herkesi güçlendirir ki bu şekilde Yaradan'a memnuniyet verebilsin ve bu onun tek arzusu olsun.

Ancak, bu tam inanç eksikliğini elde etmenin çözümü değildir. Daha ziyade, kişi hem nicelik hem nitelik açısından, alışık olduğundan daha fazlasıyla eylemlerinde çaba göstermelidir. Ve beden kesinlikle direnç gösterecektir ve soracaktır, "Bugün, diğer günlerden nasıl farklı oluyor?" Ve kişi cevap verecektir, "Kendimi Yaradan'ın hizmetkârı olarak düşünüyorum, eğer tam inanca sahip olsaydım, Yaradan'a nasıl hizmet edecektim. Bu yüzden, sanki tam inanç ile ödüllendirilmişim gibi aynı tutumda O'na hizmet etmek istiyorum." Bu, kişinin içinde bir eksiklik ve tam inanca sahip olmadığı için bir acı yaratır, çünkü bedenin direnci, onun tam inanç için bir ihtiyaç duymasına neden olur. Fakat bu kesinlikle, özellikle bedene karşı gittiği yerde, zorlandığında, bedenle arzusuna göre çalışmadığı zaman söylenir.

Bundan çıkan sonuç şudur ki bu iki eylem -alışık olduğundan daha fazla çalışması ve bedenin direnci- kişinin tam inanca ihtiyaç duymasına neden olur. Ancak o zaman kişinin içinde bir Kli oluşur ki böylece sonrasında ışık onun içinde kıyafetlenir, çünkü şimdi kalbinde dua için hiç yer yoktur, yani eksikliğin yeri yoktur. Ve sonra, duayı duyan Yaradan, kişiye inancın ışığını

verir, kişi ödüllendirilmemek üzere bu ışıkla Yaradan'a hizmet edebilir.

Erdemlerin ve günahların fiziksel kemiklere kazınmış olmasının anlamına dair sorduğumuz şeyi şimdi anlayabiliriz. "Kemikler", konunun kalbine ("konunun kemiği" İbranicede bir deyimdir) işaret eder, yani kişinin yerine getirdiği Maneviyat ve İslah'a işaret eder. O bize onu eylemde yerine getirelim diye verilmiştir ve ona eklenecek hiçbir şey yoktur, yazıldığı üzere, "Sen ne ekleyeceksin ne de çıkaracaksın."

Ve bu eylemlerin üzerinde, günahlar ve erdemler kazınmıştır, yani kişi eylemlerini ihsan etme niyetiyle mi yoksa değil mi diye eleştiriyor mu? O gerçeği seven bir insandır ve başkalarının ne yaptığıyla ilgilenmez, fakat Maneviyat ve İslah ile Lişma'da (O'nun adına) mı meşgul olduğunu, yoksa her şeyi kendisi için mi yaptığını öğrenmek ister. Sonra görür ki kendini sevmeye batmıştır ve kendi başına oradan çıkamamaktadır.

Sonra kişi kendini sevmekten kurtarması, başkalarını sevmekle ve Yaradan sevgisiyle ödüllendirilmesi için Yaradan'a yalvarır. "Yaradan, O'nu çağıran herkese, onu gerçekten çağıran herkese yakındır." Bu yüzden kişi, Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilmiştir.

Bundan çıkan sonuç şudur ki sonra, erdemler onun kemiklerine kazınmıştır, yani onun yerine getirdiği Maneviyat ve İslah'a "beyaz" denir, çünkü eylemler açısından, her şey beyazdır, pozitifdir ve onlara ekleyecek hiçbir şey yoktur. Fakat sonrasında, kişi görür ki her şeyi ihsan etme amacıyla yapacağı form eşitliği denen Dvekut'a sahip olmadığı için orada karanlık var ve o kendini-sevme koşulu içinde.

Bu nedenle, kişi, beyaz üzerine yerleşmiş karanlığa sahiptir. Beyaz, Zohar'ın sözlerinde yazıldığı üzere beyaz kemiklerdir. Bu demektir ki kişi, uyguladığı Maneviyat ve İslah üzerinde

karanlık olduğunu, kendisinin ışıktan ayrıldığını görür, çünkü ışık ihsan etmek ister, hâlbuki kişi her şeyi almak üzere yapar ve kendini sevmekle ilgisi olmayan hiçbir şeyi yapamaz.

Öyle anlaşılıyor ki kişinin kemikleri, yani pratik Maneviyat ve İslah beyazdır. Bu demektir ki herhangi bir ek gerektiren eylemde eksiklik yoktur. Fakat bu beyaz üzerine koyduğu eleştirici aracılığıyla, kişi görür ki orada karanlık vardır. Ve karanlıkta olmak acı ve ızdıraba neden olduğu için bunu onarmak için dikkat gösterir ona yardım etmesi ve onu kendini sevmekten kurtarması için Yaradan'a dua ederse, böyle yapmakla, daha sonra Yaradan ile birleşmekle ödüllendirilir.

Buna, "Hak'tan yana olanın erdemleri kemiklerine kazınmıştır," denir, yani kişinin kendi beyaz kemiklerine dair eleştirisi, ölünün dirilişiyle ödüllendirilmesine neden olmuştur, çünkü "kötülere, yaşamlarında 'ölü' denir," çünkü onlar Yaşamların Yaşamı'ndan ayrılmışlardır. Bu yüzden, onlar Yaradan'a tutunmakla ödüllendirildikleri zaman, ölünün dirilişiyle ödüllendirildikleri kabul edilir.

Fakat, "Kötü kişinin kötülükleri kemiklerine kazınmıştır," çünkü kötü kişi, hâlâ kendini sevmeye batmış olandır ve Hak'tan yana olana, "iyi" denir ve iyi olana "ihsan etmek" denir, yazıldığı üzere, "Kalbim iyi bir şeyle coşar; derim ki, 'Çalışmam Yaradan içindir.'" Diğer bir deyişle, iyi bir şey nedir? Kişinin, "Çalışmam Yaradan içindir," demesidir, yani tüm eylemleri Yaradan içindir ve kendi iyiliği için değildir.

Bu yüzden, "İyi bir göze sahip olan kişi kutsanacaktır." Bu nedenle, esas olarak kabul edilen pratik Maneviyat ve İslah'a sahip olan insanlara, yerine getirmeleri için Maneviyat ve İslah Yaradan tarafından verilmiştir, buna "beyazlar" denir, çünkü eylemlerin hiçbir eksikliği yoktur, yazıldığı üzere, "Sen ne

ekleyeceksin ne de çıkaracaksın.” Bu nedenle kişinin kemikleri beyazdır.

Kemikleri beyaz olmasına rağmen, “Onun kötülükleri kemiklerine kazınmıştır” çünkü kişi eylemlerinin ihsan etmek için olup olmadığını eleştirmemiş, çoğunluğa ve onların Maneviyat ve Islahları yerine getirişine güvenmiştir ve onlar der ki Yaradan için çalışmak, seçilmiş birkaç kişiye aittir ve herkesin, çalışmanın ihsan etme amacıyla olmasına dair endişe duyduğu bu yolu seçmesi gerekmez.

Buna, “ev sahiplerinin görüşü” denir. Fakat “İlmin görüşü” farklıdır. Bilinir ki “ev sahiplerinin görüşü, Maneviyatın görüşüne zıttır,” çünkü ev sahiplerinin (Dini vecibeleri uygulayan insanlar) görüşü şudur ki kişi Dini vecibelerini sevaplar olarak yaptığında mal varlığını büyütür ve genişletir, çünkü kişi daha büyük bir evin sahibi olur. Diğer bir deyişle, kişinin yaptığı her şey kendini sevmeye yöneliktir.

Fakat maneviyyatın görüşü, atalarımızın “Kişi bir çadırdaki öldüğü zaman,” dediği gibidir. Onlar der ki: “Işık, sadece kendini onun üzerinde ölüme koyan kişide mevcuttur.” Bu demektir ki kişi kendi nefsini ölüme koyar, yani ölüme koyduğu kendine duyduğu sevgidir. Bu nedenle, kişinin hiç mal varlığı yoktur çünkü kişinin tek amacı almak değil, ihsan etmektir. Dolayısıyla, kişi kendi nefsinin iptal eder.

Bundan çıkan sonuç şudur ki, “Kötü kişinin kötülükleri kemiklerine kazınmıştır” sözleri, kişi ışığın yolunda yürümediği içindir, çünkü çalışmaya “beyaz üzerine siyah” denir. Zohar der ki bu yüzden onun erdemleri onun kemiklerine kazınmıştır, “Çünkü kemikler beyazdır ve siyah yazı sadece beyaz içinden görünür olur.” Eğer beyaz varsa, buna kişi Maneviyat ve Islahları yerine getiriyor, kişi ışık gibidir, beyaz üzerinde siyahı vardır

denilebilir. Sonra, kişi Dvekut'u elde etmeye çalışır ya da beyaz kemiklerle kalır ve onların üzerine hiçbir Şey yazmaz.

Bu yüzden kişiye "kötü" denir, çünkü onun kötülükleri kemiklerine kazınmıştır. Fakat kendilerinde hiç beyaz olmayanlar, Maneviyat ve Islah'a sahip olmayanlar, "kötünün" anlayışına ait değildir. Daha ziyade, onlar hayvanların anlayışına aittir, yani onlar sadece hayvandır.

ÇOĞUNLUĞUN DUASININ ÖNEMİ

Makale No. 7, 1985-86

Zohar'daki VaYişla'da (Ve Yakup Gönderildi) yazılıdır ki, "Gel ve gör. Kabalist Şimon der ki: 'Çoğunluğun duası Yaradan önünde yükselir ve Yaradan, Kendini dua ile taçlandırır çünkü dua birkaç biçimde yükselir: Biri Hasadim (erdem) ister, başka biri Gevurot (güç) ister ve bir başkası Rahamim (merhamet) ister. Dua birkaç taraftan oluşur – sağ taraf, sol taraf ve ortası. Ve birkaç taraftan ve biçimden oluştuğu için, dua bir taç haline gelir ve Hak'tan yana olanın başına yerleştirilir ki o sonsuza kadar yaşar, yani o, tüm kurtuluşları Nukva'ya ve ondan da tüm genele veren Yesod'dur. Ve gel ve gör, Yakup tüm üç çizgiden var olmuştu; bu yüzden Yaradan onun duasını istedi, çünkü duası, tüm üç çizginin mutlak bütünlüğü içindeydi, çoğunluğun duası gibi. Bu yüzden yazılıdır ki, 'Sonra Yakup çok fazla korktu ve endişelendi,' ki böylece Yaradan onun duasını arzuladığı için dua edecekti."

Zohar'ın sözlerinde görüyoruz ki çoğunluğun duasını tek kişi olarak açıklar, Yakup'un tüm üç çizgiden var olduğunu söyler. Fakat çoğunluğun duası hakkında yazan her yerde, kelimenin tam anlamıyla çoğu dua eder demektir, atalarımızın dediği gibi, "Kabalist Yohanan, Kabalist Şimon Bar-Yohai adına dedi ki, 'Neden şöyle yazılmıştır: 'Ve ben, benim duam Senin üzerine iyi niyet zamanıdır, Ey Yaradan, Ne zaman iyi niyet zamanıdır? Çoğunluğun duası olduğu zaman."

Bu demektir ki kelimenin tam anlamıyla çoğu, birlikte dua eder. Aynı zamanda, "Hak'tan yana olanın ki o sonsuza kadar yaşar, başına taç yerleştirilir," sözleriyle Zohar'ın ne söylediğini anlamalıyız. O başına taç olur ne demektir? Taç, kralın tacı demektir, kraliyetin tacı gibi. Ve başındaki taç duadan yapılmıştır ne demektir? Duanın önemini ve yüceliğini anlamamızı sağlayan

nedir? O, bize duanın önemini göstermeyi dilediği için, bize der ki: “Bilin ki kral için taç, duadan yapılır.”

Zohar’da der ki ona Yesod denir ve o, tüm kurtuluşları Nukva’ya ve ondan da tüm halka verir. Tacın neden özellikle Yesod üzerinde yapıldığını anlamalıyız, çünkü bilinir ki biz Eyn Sof’a dua ederiz, öyleyse çoğunluğun duası özellikle Yesod üzerine taç olur ne demektir? Ve ayrıca, neden Yesod’un Nukva’ya ve Nukva’dan da genele verdiğini söyler?

Baal HaSulam çoğun duası konusunu, çoğunluk için dua eden kişi olarak açıkladı; buna “çoğunluğun duası” denir. Bu nedenle ona “iyi niyet zamanı” denir. Kişi kendi için dua ettiği zaman kirlenir ve duasının gerçekten kabul edilmeye layık olup olmadığını sorgular. Fakat genel için dua ettiği zaman, kendisini sorgulaması ve duasının cevaplanmaya layık olup olmadığını görmesi konu dışı kalır, çünkü kendisi için değil sadece genel için istemektedir.

Bu yüzden çoğunluğun duasına “iyi niyet zamanı” denir ve kişinin duası cevaplanır. Ve Sulam Açıklamasının birçok yerinde açıklandığına göre, çoğunluğun duası, “Yaradan’a yönelen bir topluluğu” ya da “Kutsallık” denen Malhut ile ilişkilidir. Ona, “çoğul” denir çünkü o, tüm ruhları kapsar. Ve Kutsallık sürgünde olduğu için, Kutsallığın sürgünü hakkında sorarız. Ona bazen “toz içindeki Kutsallık” deriz, çünkü tüm bu isimler, O’nun yarattıklarına iyilik yapmak üzere olan yaratılışın amacının içeriğini bize bildirir.

Bilinir ki Yaradan işlerinin mükemmeliyetini ifşa etsin diye ilk kısıtlama vardı. Bu demektir ki sadece “almak için almak” denen Kli’nin olduğu yerde, üst bereket gizlenecektir. Bereket, sadece ihsan etmeyi amaçlamanın mümkün olduğu yere gelir. Ve doğası gereği insan sadece almak üzere doğduğu için, kişi görür ki “kendini sevmek” denen alıcı, alamıyor. Bunun yerine, Kutsallık

için, yani Malhut için kişi her şeyi yapmalıdır, çünkü sadece bu sayede O'nun ihtişamı Malhut'ta belirecektir. Bu böyledir çünkü sadece Yaradan, aşağıda olanlara belirebildiği zaman, O'nun ihtişamı görülecektir. Yazılıdır ki Şohen'in (oturan) belirttiği yere Şehina ("ikâmet", fakat aynı zamanda "Kutsallık") denir.

Buna, "O'nun yüce ismi büyüsün ve kutsansın" denir, çünkü "İyilik yapan İyi" diye adlandırılan Yaradan'ın ismi dünyada belirir. Bu böyledir çünkü herkes, "O'nun yarattıklarına iyilik yapmak" diye tanımlanan yaratılışın amacını edinir, çünkü şimdi almak için uygun olan bir Kli vardır ki bu ihsan etme niyetidir, buna Yaradan'la Dvekut (tutunmak) denir.

Bundan çıkan sonuç şudur ki yaratılan varlıklar doğaları gereği sadece almak için almak koşulundadırlar ve doğalarını aşmadan ihsan etmek üzere çalışamayacakları için, Malhut'un toz içinde kalmasına neden olurlar, yani onun erdemini göremezler. Bu demektir ki onun Yaradan'dan ne alabileceğini göremezler çünkü kısıtlama yüzünden her şey gizlidir.

Ancak, bizim biraz iç gözlem yapmaya ihtiyacımız var. Atalarımızın bize söylediklerine inanmalıyız, fiziksel hazlara dair tüm zevkler, maneviyatta mevcut olan zevklerle kıyaslandığında sadece zayıf bir mumdur. Sulam Açıklamasında ("Zohar Kitabı'na Giriş") yazıldığı gibi, "Dünyanın yaratılışı öncesinde kapların kırılmasının anlamı budur. Keduşa (kutsallık) kaplarının kırılmasıyla ve ayrılmış olan BYA'ya düşüşüyle, onlarla birlikte kutsal kıvılcımlar da Klipot'a (kabuklar) düştüler, her türün zevkleri ve sevgisi Klipot'un etki alanına girdi. Klipot onları, insanın alması için ve insanın hazzı için aktarır."

Dolayısıyla, zevklerin çoğunluğu Keduşa'dadır, hâlbuki biz bunun aksini görürüz, herkes zevk alınabilen şeyleri fiziksellikte görür. Fakat Maneviyat ve Islah (sevaplar) çalışmasında, kişiye çalışması için bir ödül sözü vermeden ona Maneviyat ve Islah

ile uğraşmasını söylemek mümkün değildir. Çünkü kişi İslahı yerine getirmekle uğraşırken, bunu tamamen tatsız bulur, fakat ona bir ödülün sözü verilirse ve buna inanırsa, Maneviyat ve İslah çalışabilir çünkü ona ödül verilecektir.

Kişi, yemek, içmek, para, onur, vs. gibi fiziksel şeylerle meşgul olduğu zaman, bu böyle değildir. “Neden bu dünyevi konularla uğraşmalıyım?” diye sormaz, çünkü kişi zevk aldığı yerde, zevk almanın amacı hakkında soru sormaz. Zevk alırken düşünebildiği tek şey, zevkin niceliğini ve niteliğini nasıl çoğaltabileceğidir. Tanrı korusun zevk alma konusunda kişi “Neden haz almam gerekiyor?” diye şikâyet etmesin.

Bazen, kişi hiçbir ödeme yapmadığı şeylerden haz alır. Bu ona haz vermesine rağmen, “Bu hazzın amacı ne?” diye bir soru yine de onun içinde ortaya çıkar. Örneğin, hiç para gerektirmeyen haz, dinlenme hazzıdır. Bu zevki satın almaya gerek yoktur, çünkü kişi bunu bedavaya alır. Yine de, birçok kere kişi kendine sorar, “Bu dinlenmeden haz alarak ne kazanacağım?”

Fakat kişi gerçek bir sevinç ve haz tecrübe ettiği zaman, bu sevincin amacı asla onun aklına gelmez. Ve eğer kişi şu an keyif aldığı bu hazzın amacını düşünmek zorunda kalırsa, bu hissettiği hazzın gerçek olmadığına dair bir işarettir, çünkü yine de onun amacını düşünebilmektedir. Bu, o hazda bir eksiklik olduğunun işaretidir ve eksiklik olan yerde, kişi şu an hissettiğinden farklı bir amacı düşünebilir.

Yukarıda tüm bahsedilenlerden çıkan sonuç şudur ki yaşamdaki iyi beğenin ve zevkin çoğunluğu Maneviyat ve İslah'ta bulunur, çünkü üst ışığın biriktiği yer burasıdır. Bunun hakkında Sulam Açıklamasında yazılıdır ki, “Kişi O'nun sözlerinin sesini dinlemekle ödüllendirildiği zaman, 613 İslah, Pikadon (birikim) kelimesinden gelen Pekudin olur. Bu böyledir çünkü

613 İslah vardır ve her İslahda tek bir seviyenin ışığı birikmiştir ki bu, ruhlar ve bedendeki 613 organ ve tendon içinde tek bir organa denk gelir. Bundan çıkan sonuç şudur ki kişi Sevabı yerine getirirken, kendi ruh ve bedeninde denk gelen organa, yani o organa ve tendona ait olan ışık seviyesine uzanır. Bu, Sevapların Yüzü (Panim'i/ yüz / ön) olarak kabul edilir.”

Öyle anlaşılıyor ki Maneviyat ve İslahları yerine getirmekle, yaratılışın amacı – O'nun yarattıklarına iyilik yapmak – ifşa olur. Ancak, Sulam Açıklamasında der ki: bu özellikle kişi Maneviyat ve İslahları, “O'nun sözünün sesini dinlemek” formunda yerine getirmekle ödüllendirildikten sonra gelir. Fakat kişi Maneviyat ve İslahları, “O'nun sözünü tatmin eder” formunda yerine getirdiği zaman, dinlemekle ödüllendirilmeden önce, Sevaplara tavsiyeler/nasihatlar denir ve onlar Ahor (sırt/arka) olarak sayılır. Bu demektir ki o Sevaba ait olan üst ışık, henüz onların içinde parlamamaktadır, fakat onlar tavsiyeler olarak sayılır ve onlarla Sevaba ait olan Panim ışığına gelinir.

Ve kişinin gerçeğin yolunda gitmesini engelleyen arzusunu ve düşüncesini aşması için ihtiyaç duyduğu tüm çalışma ve güçlenme, kişi sadece Ahoraym'da (sırt), “O'nun sözünü tatmin eder” formunda olduğu zaman uygulanır. Bu böyledir çünkü o durumda, kişi Maneviyat ve İslah'ta kıyafetlenmiş üst ışığı henüz hissetmez. Bu yüzden, kişi her şeyi yapar çünkü Maneviyat ve İslah ile meşgul olmakla ödüllendirilmenin büyük bir ayrıcalık olduğuna inanır, bunun önemini hissetmediği fakat her şeyi mantık ötesi inanç ile yaptığı zaman bile, çünkü Yaradan'la Dvekut'u elde etmek insanın amacıdır ve kişi bunu elde etmek için her şeyi yapar. Sonuç olarak, kişi her şeyi yerine getirir ve yapabildiği her yerde büyük çaba gösterir ve tek niyeti bütünlüğe erişmektir.

Ve kişi görür ki tüm çabalardan sonra ve ona karşı duran engelleyicilerin üstesinden gelmeyi dilediği zamandaki galibiyetinden sonra, hâlâ dışarıda durmaktadır, çünkü Dvekut form eşitliği demektir ve kişi, Yaradan'la Dvekut'a zıt bir eylem olan kendini sevmekten henüz bir santim bile uzaklaşmamıştır. O durumda, kişi kendini aydınlatması için Yaradan'a dua etmeye gider ki böylece Kutsallığı tozdan kaldıracaktır. Bu demektir ki cennetin krallığı o durumda toz gibi tat verir. Cennetin krallığı, kişi sadece onun için çalışmak ve cennetin ihtişamını dünyada göstermek istediği zaman belirir. Ve kişi görür ki herkes onun gibidir; cennetin ihtişamına karşı saygısızdır, çünkü onun önemini takdir edemez. Buna, “çoğunluğun duası” denir, yani kişi kolektif için dua eder.

İki muhakeme yapılmalıdır: 1) Malhut'a “çoğul” denir çünkü o tüm ruhları içerir. 2) Çoğunluğun duası, yani kişi kolektif için dua ettiği zaman demektir ki kolektif, Maneviyat ve İslahların önemiyle ödüllendirilecektir, onlar her Sevap'da üst ışığın parladiğı 613 birikim ile ödüllendirilecekler.

Bundan çıkan sonuç şudur ki günün sonunda, “çoğul” ile ilgili iki muhakeme bir olur. Bu demektir ki kişi genel in ödüllendirilmesi için, “çoğul” diye adlandırılan Malhut'un yüceliğinin ve öneminin görülmesi için dua eder. Bu, herkes ihsan etme kaplarıyla ödüllendirildiğinde meydana gelir. O anda, 613 İslah, “O'nun sözünün sesini dinlemek” gibi ifşa olacaktır, o zaman 613 İslaha 613 birikim denir.

Bu demektir ki, kişi kolektif için dua ettiği zaman bu reddedilmez. Kolektife, “Yaradan'a kalbini yönlendiren tüm halk” denir ve “Kutsallık” denir. Ve kolektif birkaç muhakemeyi içerdiği için, Zohar der ki: kolektifin duasının kabul edilme nedeni, onun içinde bütünlük olmasıdır. Şöyle yazar: “Ve Yaradan o dua ile Kendini taçlandırır çünkü o birkaç biçimde

yükselir, çünkü biri Hasadim ister, başka biri Gevurot ister ve bir başkası Rahamim ister.”

Duanın neden hepsini içermesi gerektiğini anlamalıyız. Kural şudur ki maneviyatta idrak ettiğimiz tüm muhakemeler, aşağıda olanın islahı için açığa çıkması gereken ifşalardır. Bundan çıkan sonuç şudur ki söylediğimiz üç çizgi konusu – mükemmeliyet, üç çizgi orada ifşa oldu demektir – Yaradan aşağıda olanlara bolluk vermeyi diliyor demektir ki böylece onlar bolluğu kullanabilecek ve orada hiçbir hata olmayacak. Bu, Nekudim dünyasında olan duruma benzemez. Nekudim dünyasında kapların kırılması vardı çünkü kutsal Arı'nın söylediği gibi, orada üç çizginin islahı yoktu.

Diğer bir deyişle, yukarıda olan, aşağıda olana biraz bolluk verdiği zaman, aşağıda olanın aldığı bolluğun aşağıda olanın faydasına olmasını diler. Fakat bolluğun gitmesi gereken Kli mükemmel değilse, tüm bolluk dışarıda olanlara gidecektir. Kapların kırılmasındaki mesele budur – bolluk Keduşa (kutsallık) dışına gitti. Bu nedenle, bolluk aşağıda olanlara aktılmaz ve duanın kabul edilmediği düşünülür.

Ve burada kolektif içindeki çizgilerin islahı konusu gelir. Bu demektir ki Malhut olan çoğunluk, kolektifi içerir. Diğer bir deyişle, “üç çizgi” denen bir islah vardır ve onun sayesinde bolluk Keduşa içinde kalır ve dışarıda olanlara gitmez. Bu yüzden, böyle bir dua kabul edilebilir, yani ona bolluk verilebilir.

Bunun hakkında Zohar der ki: “Çünkü Yakup üç çizgiden var olmuştu,” çünkü Yakup’a sağ ve sol çizgiyi de içeren “orta çizgi” denir. Bu yüzden Yaradan onun duasını istedi, çünkü o mutlak bütünlük içindedir, tüm üç çizgiyi içerir, çoğunluğun duası gibi. Diğer bir deyişle, bolluğu aşağıya vermek için Yaradan tarafından hiçbir gecikme yoktur, çünkü O'nun arzusu,

yarattıklarına fayda sağlamaktır. Ancak, sanki O, aşağıda olanların alma kaplarının almaya uygun olmasını bekler gibidir.

Dolayısıyla, aşağıda olanlar tarafından düzgün bir Kli olduğu zaman – yani dua, almaya uygun bir Kli olması için olduğunda bu, bolluk kaybolmayacak koşuluyla olmalıdır, yani bolluk dışarıda olanlara, Klipot'a gitmeyecektir. Bu yüzden Malhut Kli'sinde ıslah vardır, bolluğu aşağıda olanlara aktarmalıdır ve bu ıslaha, “çizgilerin ıslahı” denir.

Şimdi, Zohar'ın geri kalan sözlerini açıklayacağız. Şöyle yazar: “Ve birkaç taraftan ve biçimden oluştuğu için, dua bir taç haline gelir ve Hak'tan yana olanın başına yerleştirilir ki o sonsuza kadar yaşar, yani o, tüm kurtuluşları Nukva'ya ve ondan da tüm genele veren Yesod'dur.”

“Fakat biz Eyn Sof için dua etmiyor muyuz?” diye sorarız. Bu nedenle, çoğunluğun duası özellikle Yesod üzerinde bir taç olur ne demektir? Konu şudur ki Malhut'a gelen bolluğun verilisinin düzenine Yesod denir. Bu demektir ki ilk dokuz Sefirot'un hepsi özlerini Yesod'a verir ve ona “hepsi” denir.

Öyle anlaşılıyor ki biz Malhut denen bolluğu verenin ve alanın, bakış açısından bahsediyoruz. Bu yüzden, Yaradan ihsan etmeyi dilediği ve bolluğu almak için aşağıda olanların uygun Kelim'i vermesini beklediği için, dualar yükseldiği zaman – dualar kabule uygun olacak şekilde düzenlendiği zaman – dualara, “bolluğun alınması için bir Kli” denir. Dolayısıyla Kli, verene yükselmiştir ve genel verici Yesod olduğu için, duanın Yesod'a yükseldiği düşünülür.

Buna göre, “Aşağıdaki eylem yukarıdaki eylemi uyandırır,” kuralını takip eder. Bu demektir ki Yaradan'a yaklaşmayı ve Yaradan'la Dvekut ile ödüllendirilmeyi isteyenler uyanışlarıyla ilgili Yaradan'dan yardım ister. Atalarımızın dediği gibi, “Kim ki arınmak için gelir, ona yardım edilir.” Eğer kişi arınmak için

gelirse, ona kutsal ruh ile yardım edilir ve kişi arınır, kutsanır ve ona, “kutsal” denir.

Bu yüzden görürüz ki kişi eylemlerini geliştirmeyi dilediği zaman, yukarıda Zivug’a neden olur, bu sayede bolluk aşağıya akıtılır. Buna MAN’ı yükseltmek denir, yani yukarıda bir eksikliğe neden olmak demektir. Fakat aşağıda olanlar, yukarıda bir eksiklik yaratır diye nasıl söyleyebiliriz, bunu anlamalıyız. Ve aynı zamanda “eksikliğin” anlamını da bilmeliyiz. Bilinir ki Kli’ye “eksiklik” denir, yani eğer bir eksiklik varsa, oraya bir doyum koymak ve eksikliğı doldurmak için yer vardır.

İhsan edişte Yaradan tarafından hiçbir gecikme yoktur, çünkü O’nun dileği iyilik yapmaktır. Işığın gizli olduğunu görmemizin nedeni, aşağıda olanların bolluğu almak için Kelim’e sahip olmamasıdır. Bu yüzden, aşağıda olan kendini arındırmak için uyandığında, fakat bunu yapacak gücü eksik olduğunda, Yaradan’dan ona yardım etmesini ister. Sonra bu eksiklik yükselir, böylece şimdi, yukarıda olanın ona bolluğu verecek Kli’si olur ve buna MAN’ı yükseltmek denir.

Öyle anlaşılıyor ki eksiklik olan dua – aşağıda olanın, eksikliğini tatmin etmek için aradığı şey – verene yükseldiği zaman, O’nun başına taç olur. Verene Yesod denir ve o, Malhut denen insan topluluğuna ihsan eder. Bu böyledir çünkü taç, Keter (taç) demektir, Kralın tacına işaret eder, yani kralın önemine. Bu demektir ki O’nun ışığı ifşa olduğunda, herkes Yaradan’ın önemini fark eder.

Ancak, yüzün gizliliği sırasında, Kutsallığa – Kralın belirdiği yere – “sürgün” ve “toz” denir. Bu böyledir çünkü maneviyatta hiç tat alınmaz, Manevi Çalışma ve Islahlar onlara toz tadı verir. Ve bunun hepsi, aşağıda olanın bolluğu alacak Kablara sahip olmamasındandır. Ve bundan dolayı, O’nun ihtişamı milletler arasında kutsal sayılmamıştır, yani kişinin Kalpteki Nokta olma

idrakiyle ödüllendirilmeden önce, diğer insanlara benzer, tıpkı bilindiği gibi her kişi küçük bir dünyadır ve tüm yetmiş arzuyu da Kalpteki Nokta gibi içinde barındırır.

Fakat sonra, gizlilik sırasında, üst bolluk, aşağıda olanlara uygun Kelim'e sahip olmadıkları için beliremediği zaman, onlara verilen aydınlanma her ne ise, Klipot'a gidecektir. Bundan dolayı, üst bolluk onlardan gizlenmek zorunda kalır. Buna, "Taç başımızdan düştü," denir, yani Yaradan'ın önemi kutsal sayılmadı.

Fakat kişi arınmak için geldiği zaman, Yaradan'ın onu yakınlaştırmasını ve Dvekut'la ödüllendirileceği ihsan etme kabını ona vermesini dilediği zaman, ifşa olacak tüm bolluk ihsan etmek üzere olacaktır. Diğer bir deyişle, kişi daima Keduşa'da, yani Dvekut'ta olabilmesi için yukarıdan güç verilmesini ister.

Sonra kişinin duasından bir taç yapılır, Kralın tacı, çünkü artık Kralın önemi fark edilmiştir. Ve Zohar'ın söylediği şeyin anlamı budur, dua, "bir taç haline gelir ve Hak'tan yana olanın başına yerleştirilir ki o sonsuza kadar yaşar, yani o, tüm kurtuluşları Nukva'ya ve ondan da tüm genele veren Yesod'dur." Bu böyledir çünkü dua sayesinde, üst bolluk aşağıda olanlara verilmiştir, o anda sevinç ve memnuniyet ifşa olmuştur. Buna, "taç" denir, Kralın tacı, Kralın önemi.

FİRAVUN'A DOĞRU GEL 2

Makale 13,1985-86

Zohar sorar, “Yazılıdır ki, ‘Firavun’a doğru gel,’ fakat şöyle demeliydi, ‘Firavun’a doğru git,’ Yaradan, Musa’nın korktuğunu ve diğer görevlendirilmiş temsilcilerin ona yaklaşmadığını gördüğü için dedi ki, ‘Bak, Firavun, Mısır’ın kralı, Nil’in ortasında yatan büyük canavar, sana karşıyım.’ Başka hiç kimse değil ama Yaradan, ona karşı savaş açmak zorundaydı, yazıldığı gibi, ‘Ben; bir ulak değilim’ ‘Ben Yaradan’ım.’”

“Gel” ve “git” arasındaki fark şudur ki “gel”, birlikte yürümeliyiz demektir, dostuna “Gel” diyen bir kişi gibi.

Bunu anlamalıyız çünkü Zohar, Yaradan’ın neden Musa ile gitmesi gerektiğini sorar. Çünkü Musa tek başına onunla savaşamaz. Başka hiç kimse değil fakat Yaradan’ın kendisi savaşabilir. Dolayısıyla, o neden Musa’nın Yaradan ile gitmesine gerek duydu? Nihayetinde, der ki: “Ben; bir ulak değilim.” Bu nedenle, Yaradan’ın, “büyük canavar” denen Firavun’a Musa ile gitmesindeki maksat nedir? Firavun’a Musa olmadan da gidebilirdi.

Atalarımızın şu dediğini anlamalıyız, “Riş Lakiş dedi ki, ‘İnsanın eğilimi onu her gün yener ve onu öldürmeye çalışır, şöyle söylendiği gibi, ‘Kötü kişi, Hak’tan yana olanı gözler,’ ve eğer Yaradan ona yardım etmezse, onu yenemez, tıpkı şöyle dendiği gibi, ‘Yaradan, kişiyi onun eline bırakmayacaktır.’”

Burada da şu soru ortaya çıkar, “Eğer kişi kendi başına galip gelemez ve Yaradan’ın yardımına ihtiyaç duyarsa, bu ikilem nedendir?” Diğer bir deyişle, ya Yaradan kişiye tek başına yenme gücünü verecek ya da Yaradan her şeyi yapacaktır. Neden burada bu iki güce gerek varmış gibi görünür, insanın gücüne ve akabinde Yaradan’ın gücüne? Sanki, tek güç yetersizdir ve sadece iki güç kötü eğilimi yenebilir.

Bililir ki insanın mükemmeliyeti şudur; kişi yaratılışın amacına ulaşmalıdır, “O’nun yarattıklarına iyilik yapmak” diye söylenen amacı elde etmelidir ki dünya bu amaç için yaratılmıştır. Diğer bir deyişle, yaratılanlar, Yaradan’ın onları sevindirmek için tasarladığı sevinç ve hazzı almalıdırlar.

Bunun öncesinde yaratılışın Yaradan’a yakışan bir yaratılış olduğu söylenemez, çünkü bililir ki mükemmel Operatörden mükemmel operasyonlar ortaya çıkmalıdır. Bu demektir ki herkes yaratılışın güzelliğini hissetmelidir ve O’nun yarattığı yaratılış için Yaradan’a teşekkür etmeli ve O’nu yüceltebilmeli ve şöyle diyebilmelidir, “‘Bırakın dünya olsun,’ diyen O, kutsaldır.” Diğer bir deyişle, herkes Yaradan’ı kutsamalıdır çünkü O, zevklerle dolu iyi bir dünya yaratmıştır ve orada herkes neşelidir, dünyada tecrübe ettikleri tüm zevklerden hissettikleri memnuniyetten dolayı herkes mutludur.

Ancak, kişi, yaşamında gerçekten tatmin olup olmadığını ve kendisinden ve çevresinden gerçekten ne kadar memnun kaldığını incelemeye başladığı zaman, tam tersini görür – herkes acı, ızdırap içindedir ve farklı şekilde acı çeker. Fakat kişi şöyle demelidir, “‘Bırakın dünya olsun,’ diyen O kutsaldır.” Böylece kişi görür ki bunu sadece yüzeysel olarak söylemektedir.

Ancak, bililir ki dünya ihsan etme Kelim’ine (kaplarına) sahip olmadan önce, dünyada haz ve sevinç beliremez, çünkü alma kaplarımız hâlâ kendisi için alma koşuluyla kirlenmiştir, bu koşul ağır şekilde kendi boyutlarına kısıtlanmıştır ve bizi Yaradan’dan ayırır (yani alma kapları üzerinde ilk kısıtlama vardı, böylece bolluk orada parlamayacaktı).

İhsan etme kaplarını elde etmek, tartışmaların ve savaşların başladığı yerdir, çünkü bu bizim doğamıza aykırıdır. Ve bu nedenle ihsan etme seviyesini elde etmek için Maneviyat ve

İslah verildi, atalarımızın dediği gibi, “Kötü eğilimi ben yarattım; şifası için ışığı verdim.”

Ayrıca, “dostunu kendin gibi sev” Sevabı bize verildi, Kabalist Akiva der ki: “Bu, Maneviyatın yüce kuralıdır.” Diğer bir deyişle, kişi dost sevgisini çalışmakla, kendisini sevmeyi bırakmaya kendini alıştırır ve dost sevgisini elde eder.

Ancak, önümüzde gördüğümüzü anlamalıyız, yani dost sevgisinde çaba gösteren ve Yaradan sevgisine bağlı olarak Maneviyat ve İslah çalışabilmek üzere hâlâ Yaradan’a bir parmak kadar yaklaşmayan insanlar vardır. Bu demektir ki onlar aslında dost sevgisinde bir parça ilerlediklerini söylerler, fakat Yaradan sevgisinde hiçbir ilerleme görmezler. Ancak, bilmeliyiz ki dost sevgisinde de seviyeler vardır, yani dost sevgisine olan zorunluluk üzerine düşünmeliyiz.

Bunu giriş katı olan iki katlı bir binaya da benzetebiliriz. Kral ikinci kattadır ve tek amacı Kral ile yüz yüze görüşmek ve Kral’a gitmek olan kişiye, önce birinci kata çıkması gerektiği söylenir, çünkü birinci kata çıkmadan ikinci kata çıkmak mümkün değildir.

Elbette herkes bunun böyle olduğunu anlar. Ancak, öncelikle birince kata çıkmaları gerektiğinin bir nedeni vardır – buna “İslah” denir. Diğer bir deyişle, birinci kata çıkmakla, kişi Kral’a yüz yüze olabilecek ve O’na arzusunu sorabilecektir.

Önce birinci kata ve ardından ikinci kata çıkması gerektiğini duyan kişi, bunu çok iyi anlar. Fakat tek dileği Kral’ın yüzünü görmek olduğu ve başka hiçbir şeyi önemsemediği için, bu durum ona söylenen birinci kata çıkması gerektiği koşulunu kendi için bir yük ve bir iş haline sokar.

Ancak, kişinin hiç seçeneği yoktur, dolayısıyla birinci kata çıkar. Orada ne olduğunu görmeye ilgisi yoktur, gerçi duymuştur ki kişi, Kral ile nasıl konuşacağını birinci katta öğrenir. Fakat buna

hiç ilgi göstermez, çünkü amacı bu değildir. Amacı Kraldır, birinci katta ne öğrenebileceği değildir. Amacı çalışmanın kendisi değildir, fakat Kral'ın yüzünü görmektir. Neden zamanını ıvrı zıvrıla boşa harcasın ki? Zira Kral'a kıyasla her şey bir hiçtir. Dolayısıyla, neden birinci katta öğretilen şeyle ilgilensin ki?

Nitekim birinci kata çıktığında, orada durmak için hiç arzusu yoktur. Bunun yerine, bir an önce ikinci kata, Kral'ın kendisine çıkmak ister, çünkü tek istediği budur. Ancak, ona denmiştir ki, "Birinci katta devam eden kuralları bilmemekle, Kral'ın onurunu kesinlikle lekellersin. Bu yüzden, birinci katta öğrenilmesi gereken her şeyi öğrenmeden önce, ikinci kata çıkabilmeyi umut edemezsin."

Benzer şekilde, dost sevgisinde de, duyduk ki kişinin dost sevgisiyle ödüllendirilmeden önce Yaradan sevgisiyle ödüllendirilmesi mümkün değildir, Kabalist Akiva'nın dediği üzere, "Dostunu kendin gibi sev, Maneviyatın en yüce kuralıdır." Dolayısıyla, kişi dost sevgisiyle uğraşırken, dost sevgisini değerli olarak düşünmüyor, fakat gereksiz olarak görüyor.

Kişi, bir seçimi olmadığı için bu tutumunu devam ettirir fakat sürekli olarak şunu söyleyeceği zamanı bekler, "Yaradan sevgisiyle ödüllendirileceğim ve kendimi dost sevgisinden özgürleştirebileceğim. Bu çalışma benim için külfetli çünkü dostlarıma neredeyse dayanamıyorum, çünkü görüyorum ki hepsi benden farklı özelliklere sahip ve onlarla hiçbir ortak yanım yok. Fakat başka seçeneğim de yok, çünkü bana dost sevgisi olmadan Yaradan sevgisini elde edemeyeceğim söylendi. Dolayısıyla, isteğime karşı olmasına rağmen, onlarla otururum.

Ancak, kendime şöyle sorabilirim, 'Dostlardan ne elde ediyorum?' Sadece bir şey: Onlarla oturarak ve onların sevmediğim ve doğama aykırı olan konuşmalarına tahammül

ederek, kendime eziyet etme aracılığıyla kendimi düzeltiyorum. Fakat ne yapabilirim? Bana bu dünyada acı çekmem gerektiği söylendi ben de öyle yapıyorum: Oturuyorum ve onlardan kaçabileceğim ve onlarda gördüğüm bayağılığı görmekten kurtulacağım zamanı bekliyorum.”

Öyle anlaşılıyor ki, kişi “başkalarını sevme” denen ilacı, dost sevgisi için değil, başka bir seçeneği olmadığı için alıyor, çünkü aksi takdirde Yaradan sevgisini elde edemeyecek. Bu yüzden dost sevgisiyle uğraşır ve dostların ona üstlenmesi için verdiği tüm sorumlulukları yerine getirir. Fakat onlardan öğrenmesi gereken şeyler kişiden kilometrelerce uzaktadır.

Bu demektir ki kişi, kendini sevme koşulundan çıkamıyor ve dost sevgisine ulaşamıyor. Dost sevgisini sevgiden değil, korkudan yerine getiriyor, çünkü kişi dost sevgisine girmeden önce, Yaradan sevgisine girmesine izin verilmez. Sonuç olarak, kişi dost sevgisini yerine getirmemekten korkar aksi takdirde Yaradan sevgisine girmesine izin verilmeyecektir.

Bu, kişinin birinci kata çıkmadan, Kral’ın oturduğu ikinci kata çıkmasına izin verilmeyişi ile ilgili alegoriye benzer. Fikir şudur ki kişi Kral’ın onurunu nasıl koruyacağıyla ilgili kuralları öğrenecek ve bunu öğrendiği için birinci kata çıkmaktan dolayı mutlu olacaktır.

Bu, kişinin faydasına olacaktır çünkü sonrasında, Kral’ın sarayına girdiği zaman, Kral’ın onurunu lekelemeyecektir. Ve dolayısıyla, birinci katta iken, orada uygulanan tüm kurallara ve onlara alışmaya dikkat eder, çünkü Kral’a gitmek ister, Kral’a ihsan etmek ister ve kesinlikle Kral’ın onurunu küçültmek istemez.

Bu sadece Kral’ın önüne O’na memnuniyet vermek için gelmeyi dileyen kişiye ilişkindir. Fakat Kral’ın önüne kendisi için almak için gelmeyi dileyen kişi, birinci katta bulunmayı gereksiz görür. Bu onu hiç ilgilendirmez. Birinci kata sadece korktuğu için

çıkarmaz, çünkü bilir ki birinci kata çıkmadan ikinci kata çıkmasına izin verilmeyecektir. Orada öğretilen kanunları – Kral’ın onurunu nasıl lekelemeyeceğine dair - çalışmak için hiçbir gereksinim duymaz, çünkü Kral’ın önüne çıkmak için tek nedeni, kendini sevmeyi amaçlamasıdır.

Dolayısıyla, bilmeliyiz ki dost sevgisi bize Kral’ın onurunu lekelemekten nasıl kurtulacağımızı öğrenmemiz için verildi. Diğer bir deyişle, eğer kişinin Kral’a memnuniyet vermek dışında başka hiçbir arzusu yoksa “Keduşa’yı (kutsallığı) dışarıda olanlara aktarmak” denilen Kral’ın onurunu mutlaka lekeleyecektir. Bu nedenle, dost sevgisi çalışmasının önemini küçümsememeliyiz, çünkü bu sayede kişi kendini sevme koşulundan nasıl çıkarak başkalarını sevme yoluna gireceğini öğrenecektir. Ve kişi dost sevgisi çalışmasını tamamladığı zaman, Yaradan sevgisiyle ödüllendirilebilecektir.

Bilmeliyiz ki dost sevgisinde bir doğruluk vardır: Kişi kendini aldatamaz ve eğer aslında dostlarını sevmiyorsa, onları sevdiğini söyleyemez. Burada kişi gerçekten dost sevgisine sahip olup olmadığını inceleyebilir. Fakat Yaradan sevgisinde ise, kişi niyetinin Yaradan sevgisi olup olmadığını inceleyemez, yani Yaradan’a ihsan etmek istiyor mu, yoksa arzusu almak için almak mı?

Fakat bilmeliyiz ki Yaradan’ın yardımı olmadan yapması için ona verilen tüm islahattan sonra, kişiye ihsan etme çalışmasında hiçbir ilerleme verilmeyecektir. Bize şu sorulur, “O zaman kişi neden Yaradan yardımıyla ödüllendirilmek için bunları yapmak zorunda kalır? Nihayetinde, Yaradan aşağıda olanın çalışması olmasa da yardım eder ve bu durumda ilerlemek için kişinin çalışması zaten işe yaramaz.”

Ancak, kişi eğer çalışmaya başlamazsa, kötü eğilim üzerinde başarılı olamayacağını bilmez. Fakat kişi Yaradan’ın

çalışmasında yürümeye başladığı ve yapabildiği her şeyi yaptığı zaman, o zaman Yaradan'ın ona yardım etmesi için gerçek bir dua sunabilir.

Fakat Yaradan neden onun gerçek bir dua sunmasını istesin ki? Yaradan insanın içten bir talepte bulunmasını ister, kişi dostundan içten bir talepte bulunduğu zaman, dostu ona minnettar olur. İnsan doğası onur peşindedir, dostunun minnettar olmasından keyif alır.

Fakat Yaradan ise, insanların saygısına gereksinim duyar mı? Dolayısıyla, neden Yaradan kişinin kalpten bir dua yapmasını istesin ki?

Söyle ki Kli olmadan hiç ışık olmadığı bilinir. Kişinin çok önemli bir şeyi vermesi mümkün değildir ve eğer kişinin bir şeye dair hiç arzusu yoksa, onu önemsemeyecek ve gözden çıkaracaktır. O önemini yitirecektir çünkü bir şey için gereksinim kişinin ihtiyacına denk geldiğinde önemli hale gelir. Önemin boyutuna göre, kişi hediyein kaybolmasını önler, çünkü aksi takdirde her şey Klipot'a gidecektir.

Buna, "Klipot'a hizmet etmek" denir, yani her şey alma kaplarına gider. Bu kaplar, kişinin Keduşa konusunda önemsemediği her şeyi kendi yetkisine alır. Bundan dolayı kişinin neden çalışmaya başlaması gerektiğini biliriz. Fakat neden Yaradan, kişiye O'nun yardımı olmaksızın, çalışmayı tek başına tamamlama gücünü vermez?

Bilinir ki atalarımızın söylediklerine ilişkin Zohar şu yorumu yapar, "Kim ki arınmak için gelir, ona yardım edilir." O sorar, "Ne ile?" Ve o der ki: "Kutsal ruh ile" yani kişi yukarıdan aydınlanma alır, buna Neşama (ruh) denir, "Kutsallığı edinmek" denir, yani kişi, O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış düşüncesine dâhil edilir.

Bundan çıkan sonuç şudur ki kişi, bir Kli'ye ve ihsan etme kapları için bir arzuya sahip olmakla, Neşama denen ışığı alır. Bu yüzden, ikisi de gereklidir. Diğer bir deyişle, kişi başlamalıdır ve bu sayede bir Kli alır. Fakat bitiremediğinde yardım için Yaradan'a haykırır ve sonra ışığı alır.

Şimdi ne yazıldığını anlayabiliriz, "Firavun'a doğru gel, çünkü onun kalbini ve onun hizmetkârlarının kalplerini sertleştirdim, böylece Benim bu işaretlerimi onların ortasında gösterebilirim."

Bir soru ortaya çıkar, "Neden Yaradan Firavun'un kalbini sertleştirdi?" Metin şöyle cevaplar, "Böylece Benim bu işaretlerimi onların ortasında gösterebilirim." Ve yorum şöyledir, "Neden Yaradan insanın kalbini sertleştirdi ve kişi kötü eğilime karşı savaşını kendi başına kazanamaz?"

Cevap şudur, böylece insan Yaradan'a haykıracak ve bu sayede Kli'ye (arzuya) sahip olacaktır. Ve sonra Yaradan, harfleri onun içine, Kli'nin içine yerleştirebilecektir. Bu, Yaradan'ın kişiye yardım olarak verdiği ruhtur.

Bu, "Işık ve Yaradan birdir," diye kabul edilir. "Benim işaretlerim", İlimin harflerine işaret eder, Yaradan'ın isimlerinde olduğu gibi. Bu, "O'nun yarattıklarına iyilik yapmak" durumudur ki yaratılış düşüncesi O'nun yarattıklarına iyilik yapmaktır. Bu, kişiye özellikle bir Kli'ye sahip olduğu zaman gelir ve bu Kli kalbin sertleşmesi aracılığıyla gelir, çünkü o zaman kişinin yardım için Yaradan'a haykıracağı bir yer vardır ve O, kutsal ruh ile kişiye yardım eder.

Şimdi "Firavun'a doğru gel" konusunu görebiliriz, yani ikimiz de, birlikte. Diğer bir deyişle, kişi başlamalı ve sonra onu yeneemediğini görmeli. Musa'nın ona yaklaşmaya korkmasında bu ima edilmiştir. Ve sonra Yaradan dedi ki, "Bak, Firavun, ben

sana karşıyım,” yani sonra Yaradan’dan yardım gelir. Ve ne ile? Zohar’da yazıldığı üzere, kutsal ruh ile.

Bundan çıkan sonuç şudur ki “Çünkü onun kalbini sertleştirdim” sözlerindeki kalbin sertleşmesi, dua için bir yer açmak içindi. Ve bu dua, saygı isteyen insanın doğasındaki dua gibi değildir, ona saygı duyulsun diye edilmez. Aksine, duanın amacı kişinin bir Kli’ye, Yaradan’ın yardımı için bir gereksinime sahip olması içindir, çünkü Kli olmadan hiç ışık yoktur. Ve kişi kendisine hiçbir şekilde yardım edemediğini gördüğünde, o zaman Yaradan’ın yardımına ihtiyacı olur.

Ustalarımızın söylediği sözlerin anlamı budur, “Yaradan, Hak’tan yana olanın duasını arzular.” Burada da bir soru ortaya çıkar, “Fakat Yaradan insanın teslimiyetine, onun O’ndan istemesine ihtiyaç duyar mı?” Ancak, O’nun arzusu O’nun yarattıklarına fayda sağlamak ve Kli olmadan hiç ışık olmadığı için, O Hak’tan yana olanın duasını arzular, çünkü bu sayede Kelim’i (kapları) açığa çıkar ve O, bu kapların içeri doldurabilir. Bundan çıkan sonuç şu ki kişi kendi içindeki kötü eğilimi yenemediğini gördüğü zaman, bu gerçekten de Yaradan’ın yardımını isteme zamanıdır.

Şimdi Yaradan’ın ne dediğini anlayabiliriz “Ve seni insan olarak Bana götüreceğim ve senin için Tanrı olacağım. Ve sen bileceksin ki Ben seni Mısırlıların yükleri altından çıkararak Yaradan’ım”

Masehet Berahot’ta, atalarımız buna dair şöyle yazar: “‘Kim seni Mısırlıların yükleri altından çıkardı?’ Atalarımız... Dolayısıyla Yaradan halka şöyle dedi: ‘Sizi çıkardığım zaman, sizi Mısır’dan çıkararak Ben olduğumu size göstermek için, sizin için bir şey yapacağım, yazıldığı üzere, ‘Ben senin Yaradan’ınım, seni çıkararak.’”

Bu demektir ki Yaradan'ın halkını Mısır'dan çıkarması, onları çektığı eziyetten kurtarması yeterli değildir. Yaradan'ın işinden bahsederken, bir soru ortaya çıkar, "Bu yeterli değil miydi?" Firavun'un yönetiminden dolayı Yaradan'a hizmet edememiş olmalarından sonra şimdi onlar sürgünün esaretinden kurtarılmışlardı ve kendileri için inşa ettikleri her şey, kaybolup gitmişti, atalarımızın dediği gibi, "Pithom ve Ramses. Kabalist ve Shmuel, biri dedi ki onun adı Pithom. Ve neden onun adı Ramses di? Çünkü onun başı Mitroses (kıymıklar) ilkti." RAŞİ şöyle yorumlar, "Onların inşa ettikleri, parçalara ayrılır ve düşer. Onlar tekrar inşa eder ve o tekrar düşer. Ve biri dedi ki, 'Onun adı Ramses. Ve neden onun adı Pithom idi? Çünkü ilk olan ilktir, o Pi Tehom (cehennem ağzı) tarafından yutuldu.'"

Dolayısıyla görürüz ki gerçekler açısından Kabalist ve Shmuel arasında hiçbir anlaşmazlık yoktur, sadece yorum açısından vardır. Onların inşa ettiği her şeyin düşeceği gerçektir. Bu demektir ki çalışmada kendileri için bir yapı inşa ettikleri her seferde, Mısırlılar geldi, yani Mısırlıların yabancı düşünceleri geldi ve onların tüm işini yıktı. Diğer bir deyişle, yenmek ve kutsallık çalışmasına hizmet etmek için yaptıkları bütün işler yer altında kaldı.

Dolayısıyla, her gün tekrar başlamaları gerekti ve onlara sanki hiç kutsallık çalışmasıyla uğraşmamışlar gibi geldi. Daha da ötesi, ileri doğru hareket etmeyi düşündükleri her seferde, yeni bir "kim" ve "ne" soruları zihinlerinde yüzeye çıktığından, bırakın ilerlemeyi, hatta gerilediklerini gördüler.

Buna göre anlamalıyız ki, Mısır'dan çıkış, yabancı düşünceler olmadan, Yaradan'a hizmet etme becerisine sonunda sahip olmalarıydı. Dolayısıyla, "Ve sen bileceksin" sözlerindeki bu bilmek bize ne söyler? Yani bilmeliyiz ki onları Mısır topraklarından kurtaran Yaradan idi. Ve hakkında

düşünmemiz gereken daha fazla şey var, çünkü incelemeye Mısır'daki esaretten başladık, o dönemde onlar ağır işlerde çalıştırılıyorlardı ve bundan kurtarılmışlardı, öyleyse başka ne istiyorlardı?

Ağır iş nedir? Atalarımız, “onların üzerine yıktıkları tüm işler” sözünü açıklar. “Kabalist Şumuel Bar Nahmani dedi ki, ‘Kabalist Yonatan dedi ki, ‘Onlar erkeklerin işini kadınların işiyle değiştirdiler ve kadınların işini de erkeklerin işiyle. Ve Mısırlılar, halkı (sürgündekileri) BePareh (sertlikle) hizmet ettirdiler.’ Kabalist Elazar der ki: Be ‘Pe Rah (yumuşak bir dille).”

Ayrıca, kutsallık çalışmasındaki ağır iş meselesini de anlamalıyız. İki muhakeme yapmalıyız:

1. Ortada olan bir şeyle ilgili bunda bir yanlışlık var denmeyeceğinden, kişinin görebildiği ve hata yaptığını ya da kendisini aldattığını söyleyemediği eyleme “Görünür kısım” denir. Bu böyledir çünkü İslah eylemi ve manevi çalışması ile kişi görür ve başkaları da onun Maneviyat ve İslah eylemlerini yerine getirip getirmediğini görebilir.

2. Niyet. Başkaları kişinin eylemleri arkasındaki niyeti göremediğinden, buna “gizli kısım” denir. Niyet hakkında yanılmak ve kendini yanılmak mümkün olduğundan, kişi eylemdeki niyeti göremez, çünkü sadece “görünür kısım” denen görünür şeylerde herkes gerçeği görebilir. Fakat kalpteki niyet ya da zihindeki düşünceler söz konusu olduğunda, kişi kendine güvenemez.

Şimdi “erkeklerin işini kadınların işiyle değiştirmek” denen ağır işin anlamını yorumlayabiliriz. “Erkeklerin işi” demektir ki kişi zaten bir Gever'dir (erkektir), kötü eğilimini yenebilir (LeHitgaber) ve eylem dahilinde Maneviyat ve İslah ile uğraşabilir. Dolayısıyla, kişi, zaten “erkek” diye, yani kötü eğilimiyle savaşılabilen savaş adamı diye adlandırıldığında ne

yapmalıdır? Şimdi ikinci muhakemedeki çalışmasına, yani gizli olanın çalışmasına başlama zamanıdır. Amaç budur. Diğer bir deyişle, bundan sonra, kişi tüm eylemlerini kendi çıkarı için değil, Yaradan'a memnuniyet vermek üzere amaçlamaya çalışmalıdır.

Ve Mısırlılar onun, yönetimlerinden çıkabilen ve kutsallığa girebilen bir erkek olduğunu gördükleri zaman ne yaptılar? Onların işlerini değişik tokuş yaptılar ve onlara kadınların işini verdiler. Bu demektir ki tüm çalışmaları kadınların işindeydi, yani Mısırlılar onları şöyle düşünür hale getirdi, "Kimin niyete ihtiyacı var ki? Geçerli olan eylemlerdir ve sen eylemlerde başarılı olacaksın, görebildiğin üzere – sen bir erkeksin, içindeki kötü eğilimi yenebilir, Maneviyat ve İslah ile her ayrıntıda ve hassasiyette uğraşabilirsin ve tüm çabanı Maneviyat ve İslah konusunda daha titiz olmak için gösterebilirsin.

"Ancak, niyetler ile uğraşmamalısın! Bu çalışma senin için değil, sadece seçilmiş birkaç kişi içindir. Eğer ihsan etme çalışmasına başlarsan, yani her şeyi ihsan etmek üzere amaçlaman gerektiğini fark edersen, görünür eylemde çok fazla titiz olmak için enerjin olmayacak, ne yaptığını gördüğün için kendini aldatmayacaksın. Dolayısıyla, eylemlerinde her ayrıntıda ve hassasiyette genişleyebileceğin yer orasıdır.

Fakat niyetler açısından, hiç gerçek bir teste sahip değilsin. Bu yüzden, kendi iyiliğin için sana tavsiye ediyoruz ve Tanrı korusun, seni kutsallık çalışmasından saptırmayı istediğimizi düşünme. Aksine, senin kutsallık seviyelerinde yükselmeni istiyoruz."

Buna, "erkeklerin işini kadınların işiyle değiştirmek" denir. Erkeklerle ait olan işi yapmaları gereken yerde, onlar sürgündeki halka kadınların işini, yani kadınlara ait olan işi yapmanın en iyisi olacağını söylediler.

“Ve kadınların işi erkeklerin işi ile” demek, bu insanların üstesinden gelme gücü yok demektir. Daha ziyade, “Onlar kadınlar kadar güçsüzlü,” yani onlar Manevi Çalışma ve Islahları yerine getirmekte güçsüzdüler ve “sadece eylemde” denen görünür biçimde bile Islahları yapacak ve yerine getirecek güçleri yoktur. Üstesinden gelme çalışması niyette değil, sadece eylemdeydi.

Mısırlılar onlara geldiler ve onları şöyle düşündürdüler, “Sizin kutsal çalışmanızı kesmek istemiyoruz. Aksine, sizin Yaradan’ın gerçek hizmetkârları olmanızı istiyoruz. Diğer bir deyişle, kutsallık çalışmasında hizmet etmeyi dilediğinizi görüyoruz, dolayısıyla en önemli şeyin eylem olmadığını, niyet olduğunu size tavsiye ediyoruz. Bu nedenle, eylem dahilinde üstesinden gelmek için çaba göstermek yerine, bedeninizi yenmek için kendinizi alıştırmak, bir saat daha çalışmak ya da bir yarım saat daha dua etmek, ‘O kutlu olsun’, ‘O’nun adı kutlu olsun’ ve ‘Amin’ diyerek cevaplamaya çalışmak yerine, size niyetin önemini söylüyoruz. Kimin buna ihtiyacı var ki?”

“Esas amaç Yaradan içindir. Tüm çabalarınızı odaklamanız gereken yer orasıdır. Neden gücünüzü ıvır zıvır şeyler için boşa harcayasınız ki? Aslında, Halaha (dini kanun) der ki tüm o küçük şeyleri yerine getirmelisiniz, fakat bu iş sizin için değildir; bu kadınların işidir. Siz erkeklerin işiyle uğraşmalısınız. Sadece eylem ile uğraşmak istiyor olmanız sizin için uygun değildir. Öncelikle niyet üzerine odaklanmalısınız, yani sahip olduğunuz tüm enerjyi, her şey Yaradan için olacak diye amaçlamak için kullanın. Ancak, bir dakika bile düşünmeyin ki, Tanrı korusun, sizin Yaradan için çalışmanızı kesmek istiyoruz. Tam tersini istiyoruz – kutsallık merdiveninde yükselmenizi ve mükemmeliyeti elde etmenizi, yani tüm eylemlerinizde sadece Yaradan’a memnuniyet vermenizi istiyoruz.”

Ve onlar “kadınlar” denen seviyede oldukları ve henüz eylem dahilinde bile üstesinden gelme güçleri olmadığı ve kadınlar kadar güçsüz oldukları düşünöldüğü için, Mısırlılar onların Lişma’yı (O’nun adına) amaçlamanın önemli olduğunu görmesini sağladı. Bu sayede, Mısırlılar kesinleştirdiler ki onlar kutsallık çalışmasına devam edecek ve kötü eğilimin üstesinden gelme gücüne sahip olmayacaklardı.

Maymonides’in söylediği gibi, “Atalarımız dedi ki, ‘Kişi her zaman maneviyatla uğraşmalı, Lo Lişma’da (O’nun adına değil) bile, çünkü kişi Lo Lişma’dan Lişma’ya (O’nun adına) gelecektir.’ Dolayısıyla, küçüköklere, kadınlara, genel olarak okuma yazma bilmeyenlere öğretirken, onlara korkudan dolayı ve ödöl almak için çalışmaları öğretilmelidir. Bilgi kazandıkları ve epey bilgelik edindikleri zaman, onlara bu sır azar azar gösterilmeli ve ona kolaylıkla alıştırmalılar, ta ki onu edinene, O’nu bilene ve sevgiden dolayı O’na hizmet edene kadar.”

Mısırlılar, kadınlar muhakemesi içinde olanlara Maymonides’in sözlerini takip etmemeyi tavsiye ettiler. Aksine, onlar kadınlar ve küçüköklere seviyesinde olsalar bile, onların hemen Lişma’yı amaçlayarak çalışmaya başlamaları gerektiğini anlamalarını sağladılar. Bu sayede, Mısırlılar onların Keduşa (kutsallık) dışında, kendi alanlarında kalmalarını kesinleştirdi.

Dolayısıyla, buna “ağır iş” denir, Kabalist Shmuel Bar Nahmani’nin yorumladığı üzere, “BaPareh (zor iş ile), BePriha (kırılgan/parçalanır) demektir.” Ve RAŞİ şöyle yorumladı, “Bedenin ve belin parçalanmasında ve kırılmasında.” Nedeni şu ki erkeklerin işi kadınların işiyle değiştirildiğinde, kadınların işi de erkeklerin işiyle değiştirildiğinde, bizim açıkladığımız gibi olacaktır, çünkü erkeklerin işi yenmek, ilerlemek ve Lişma niyetini amaçlamaktı, fakat bu çalışmada onları güçsüzleştirdiler çünkü Mısırlılar bu çalışmaya direndiler. Bu yüzden, ihsan etmeyi

amaçlayabilmek için kötü eğilimin üstesinden gelme çalışmasının yanında daha fazla işleri oldu, şöyle ki Mısırlılar onların, tüm bu çalışmanın geçersiz olduğunu, ihsan etme çalışmasının onlarla ilgisi olmadığını fakat sadece seçilmiş birkaç kişiyi ilgilendirdiğini düşünmelerini sağladılar.

Buna, “iki katı çalışma” denir: 1) ihsan etmeyi amaçlamak için gayret etmek ve 2) onlarla savaşmak ve bunun doğru olmadığını, Lişma’yı elde edebileceklerini ve Mısırlıların söylediği gibi kadınların işini yapmaları gerekmediğini söylemek. Ve Mısırlıların tüm niyeti buydu; onların ihsan etme çalışmasına yaklaşmasını engellemek.

Ayrıca, erkeklerin işini kadınların işiyle değiştirmeleri deşersizdir çünkü bu sadece eylem dahilinde Maneviyat ve Islahları yerine getirmektir. Bu demektir ki onların kötü eğilim karşısındaki tüm savaşı sadece eylem üzerinedir ve Maymonides’in dediği gibi, kadınların çalışması sadece çalışmayı yapmak olmalıdır ve onlara Lişma’yı niyet etmeleri gerektiği öğretilmemelidir.

Dolayısıyla, Mısırlılar gelip onlara erkeklerin işini yapmaları gerektiğini, yani ihsan etmeyi amaçlamalarını söyledikleri zaman, bu onlar için ağır bir çalışmaydı: 1) Lişma’yı yerine getirmekten tamamen acizsin. 2) Mısırlıların yabancı düşünceleri gelmeden ve niyet olmadan yapılan vecibelerin eyleminin tamamen deşersiz olduğunu düşünmelerini sağlamadan ve Lo Lişma’daki Maneviyat ve Islahların önemini alçaltmadan önce, bedeni yenmek ve pratik vecibeleri yerine getirmek onlar için daha zordu. Bu nedenle, şimdi, Mısırlılar aracılığıyla, kadınlar formundaki çalışma alçaltılmıştı ve bu onlar için ağır işe neden oldu, tıpkı bu beden ve belin kırılmasıdır dendiği gibi.

Yukarıda bahsedilenlerden çıkan sonuç şudur ki Perek (zor/ ağır çalışma) kelimesinin üç anlamı vardır, ancak bir

yorumla diğer yorum arasında hiçbir çelişki yoktur. Aksine, üçü de açıkltı ve herkes kendine göre yorumladı:

1. Parih'in ilk yorumunda, Kabalist Elazar der ki o "Pe Rah (yumuşak dil)" içinde.

2. Kabalist Shmuel Bar Nahmani der ki o kırılma anlamındaki "Periha içinde."

3. Kabalist Shmuel Bar Nahmani, "Kabalist Yonatan der ki: 'Onlar erkeklerin işini kadınların işiyle değiştirdiler ve kadınların işini de erkeklerin işiyle.'"

Ancak, ağır işi hepsi Periha (kırılgan) olarak yorumlar, yani bedeninin kırılması olarak. "Bedeni ve beli kıran iş" diye adlandırdıkları kadar ağır iş olmasının nedeni, erkeklerin işini kadınların işiyle ve kadınların işini de erkeklerin işiyle değiştirmeleriydi. Bu, onlar için ağır işe neden oldu.

Ve ancak, neden Mısırlıların görüşlerini dinlediler? Çünkü onlar halka Pe Rah (yumuşak dil) ile konuştular, yani Mısırlıların düşünceleri halka yumuşak bir dille geldi. Yani, onlara söyledikleri her şey, Allah korusun, onları Yaradan'a hizmet etmekten döndürmek için değildi. Aksine, Yaradan'ın yollarında başarıyla yürümeleri için onlara rehberlik etmeyi istediler, böylece beyhude zaman harcamayacaklardı, yani kutsallık çalışmasında hiçbir ilerleme görmeyeceklerdi. Ve onlara yumuşak bir dille konuşulduğu için, onların bu düşünceleri aşmaları zordu.

Bu şu anlama gelir; onlar erkeklerin işini kadınların işiyle değiştirdiler dediği zaman, neden onların Mısırlıları dinlediğini de açıklar. Cevabı şudur: Parih yüzünden – onlar halka PeRah (yumuşak dil) ile konuştular. Dolayısıyla, yukarıdaki iki neden yüzünden onlar ağır işte çalışmaya geldiler, Kabalist Shmuel

Bar Nahmani'nin dediği gibi, Perek, Periha'nın (kırılma) çalışması demektir, yani bedeni kiran çalışmadır.

Bundan dolayı, Yaradan'ın, halkını Mısır'dan, esaretten çıkarmasının neden yeterli olmadığını anlamalıyız. Böylece her biri kendi edinimine göre Manevi Çalışma ve Islahlar ile uğraşabilecekti ve Mısır'ın Klipa'sı onların çalışmasına direnecek güce sahip değildi.

Gerçekten de bu ne büyük bir mucize ve kim konunun önemini takdir edebilir ki? Bu ancak kişi, Mısır Kralının esareti altında sürgündeyken hissettiği ızdırabın ve eziyetin miktarını ve Pithom ve Ramses'in inşa ettiği karanlığın boyutunu düşündüğü zaman gerçekleşir. Ve şimdi, Mısır'ın Klipa kapıları onların önünde bir seferde açıldı ve onların yetkileri altına girdiler. Bu demektir ki şimdi istedikleri gibi, hiçbir kesinti olmadan, Maneviyat ve Islah ile uğraşmakta özgürlerdi. Kişi karanlık zamanı, aydınlatan zamana kıyasladığında, bu ona ne kadar sevinç ve mutluluk verir. Şöyle söylendiği gibidir, "Karanlık ve ışık arasında ayırım yapan kişi."

Yukarıda bahsedilene göre, onları Mısırlıların yüklerinden sadece Yaradan'ın kurtardığını bilmek zorunda olduğumuzu anlamalıyız, atalarımızın dediği gibi, "Sizi çıkardığım zaman, sizi Mısır'dan çıkarmanın Ben olduğumu size göstermek için, sizin için bir şey yapacağım, tıpkı şöyle yazıldığı gibi, 'Ben seni Mısırlıların yükleri altından çıkaran Yaradan'ım.'"

Konu şu ki ulaşmamız gereken amacı her zaman hatırlamalıyız. Ve yaratılış amacı O'nun yarattıklarına iyilik yapmak olduğu için, O'nun bizim adımıza tasarlamış olduğu sevinç ve hazzı almak bizim amacımızdır. Fakat form eşitliği olan Dvekut dediğimiz ıslah amacı için ihsan etme kaplarını elde etmek için çalışmalıyız.

Ancak, bu sadece yaratılışın ıslahıdır; bütünlük değildir. Bütünlük, Yaradan'ı bilmek demektir, "Yaradan'ın isimleri" denen Işığın edinmek ve Yaradan'ı bilmek demektir.

Buna göre, Maneviyat ve ıslahları hiç kesinti olmaksızın yerine getirmek için güce sahip olmamız yeterli değildir, çünkü bu sadece ıslahıdır, tam amaç değildir. Tam amaç, maneviyyatın bilgeliğini elde etmektir, "Işık, İnsan (kalpteki nokta) ve Yaradan birdir," sözlerinde olduğu gibi. Bu nedenle atalarımız der ki: "Yaradan'ın İnsan'a söylediği şuydu, "Ve sen bileceksin ki, Ben bir ulak değil, senin Yaradan'ınım." Bu demektir ki herkes Yaradan'ı tanımalıdır ve buna, Yaradan'ın adları, "Işık" denir.

ÇOĞUNLUĞUN DUASI

Makale No.15, 1985-86

Zohar'da (Beşalah (Firavun gönderildiği zaman) yazılıdır ki, "Ve o dedi ki, 'Kendi halkım arasında otururum.' O sorar, 'Bu ne demektir?' O cevaplar, 'Dünyada Din olduğu zaman, kişi kolektiften ayrılmamalı ve yalnız olmamalı çünkü dünyada Din olduğunda, yalnız olduğu fark edilen ve bilinenler, Hak'tan yana olsalar bile ilk olarak yakalanırlar. Bu yüzden, kişi asla insanlardan ayrılmamalıdır çünkü Yaradan'ın merhameti her zaman, birlikte olan tüm insanlar üzerinedir. Bu yüzden o dedi ki, 'Kendi halkım arasında otururum ve onlardan ayrılmak istemem.'"

"Dünyada Din olduğu zaman" sözleri, alma arzusuna işaret eder ki bu kendini sevmektir. Yaradan'ın O'nun yarattıklarına iyilik yapma isteğinden dolayı, insanların içine doğdukları doğa budur. Ve utanç ekmeği olmasın diye form eşitliği için bir arzu olduğu için, bir hüküm (Din) verildi; kişinin, almayı ihsan etmek üzere olması için amaçlayabildiğini bildiği zaman dışında, alma kaplarını kullanması yasaktır. Sonra, kişiye alma kaplarını kullanması için izin verilir.

Buna göre, "Dünyada Din mevcut olduğu zaman" sözlerinin anlamı şudur; tüm dünya kendini sevme koşuluna battığı zaman, dünyada karanlık vardır çünkü ışığı alan insanlar ile ışık arasında eşitsizlik olduğundan dolayı, insanları aşağı çekecek ışık için hiç yer yoktur. Bu form eşitsizliği üzerine, üst bolluk insanlara verilmeyecek diye hüküm verilmiştir.

Dolayısıyla, kişi uyandığı ve Yaradan'ın onu yakınlaştırmasını istediği zaman, yani Yaradan, "yakınlaştırmak" denen ihsan etme kaplarını ona verdiği zaman, Yaradan'ın ona yardım etmesini ister. Ancak, bilinir ki Yaradan'dan gelen yardıma "üst bolluk" denir, ona Neşama, "ruh" denir. Zohar'ın dediği gibidir; yukarıdan alınan yardım kutsal ruh içindedir.

Bu nedenle, kişi Yaradan'dan onu yakınlaştırmasını istemek için geldiği zaman, eğer yalnız görünürse, bu demektir ki kişi, Yaradan onu kişisel olarak yakınlaştırmalıdır diye anlamaktadır. Peki, neden toplumun mevcut durumda kalıp, Yaradan'ın sadece kendisine farklı şekilde davranması gerektiğini düşünmektedir?

Çünkü kişi başkalarının sahip olmadığı erdemlere sahip olduğunu anlar. Ve onlar, başkalarından daha çok Yaradan'a yaklaşmayı hak ettiklerini anladıkları ve kendilerini Hak'tan yana saydıkları için, kolektife ait olmayan bireyler olmalarına rağmen, yine de ilk olarak yakalanırlar. Diğer bir deyişle, kendisi için almak olan Din, başkalarından daha çok onlarda mevcuttur ve kendini sevmeye niteliklerinde başkalarından daha kötü batmışlardır.

Bu böyledir, kişi kendisinin başkalarından daha fazla hak ettiğini düşünür. Diğer bir deyişle, diğer insanların sahip oldukları şey onlar için yeterlidir, fakat kendisini düşündüğü zaman, diğer insanlardan daha fazlasını hak ettiğini düşünür. Bu düşünce, gerçek alma olarak kabul edilir, yani 100% kendini sevmektir. Öyle anlaşılıyor ki, kendini sevmeye durumu, o kişide diğerlerinden daha fazla gelişmiştir.

Dolayısıyla, kişi sürekli olarak kendini sevmeye koşulunda çalışmaktadır. Ancak, kendi gözlerine Hak'tan yanaymış gibi görünür, çünkü veren kişi olarak çalışmayı arzular. Kendisine Yaradan'dan onu yakınlaştırmasını talep etmesinin doğru olduğunu söyler, nihayetinde istediği şey nedir ki? Yaradan'ın ona Maneviyat ve Islahları ihsan etmek üzere yerine getirecek gücü vermesini. Bu nedenle Yaradan'a hizmet etmeyi arzulamakta ne gibi bir hata olabilir ki?

Bununla, Zohar'ın sözlerini yorumlayabiliriz. Bu sözler, Yaradan için çalışmakta herhangi bir ilerleme görmedikleri ve şu sözlere, "Yaradan'ını sevmek, O'nun sesini dinlemek ve

O'na tutunmak; çünkü bu senin hayatın ve senin yaşamının" inanmadıkları için içinde buldukları durumu kabul etmeyen, içsel talepleri olan insanlara tavsiye niteliğindedir. Sevginin ve Dvekut'un (tutunmak) eksikliğini görüp, hayatı maneviyatta hissetmezler ya da metnin bize söylediği şeyleri kendi organlarında hissedebilmek için ruhlarının nasıl huzur bulacağını bilmezler.

Tavsiye şudur; tüm kolektif için istemek. Diğer bir deyişle, eksikliğini hissettiği ve yerine getirilmesini istediği her şey için, kişi kendisinin bir istisna olduğunu ya da kolektifin sahip olduğundan daha fazlasını hak ettiğini söylememelidir. Aksine, "Kendi halkım arasında otururum," yani kolektifin tamamı için isterim, çünkü kendim için hiçbir şey istemediğim fakat sadece Yaradan'ın memnun olmasıyla ilgilenen bir duruma gelmeyi arzularım. Dolayısıyla, Yaradan'ın benden hoşnut olması ya da başkalarından hoşnut olması benim için hiç fark etmez.

Diğer bir deyişle, kişi Yaradan'dan "tamamen Yaradan için" denen bir anlayış vermesini ister. Bu demektir ki kişi, kişi bu şekilde Yaradan'a ihsan etmek istediğinden, belki de gerçekten sadece kendini sevmeyi düşündüğünden, sevinç ve haz alacak diye kendisini aldatıp aldatmadığından emin olacaktır.

Dolayısıyla, kişi kolektif için dua eder. Bu demektir ki eğer kolektif içinde, Yaradan ile Dvekut amacına ulaşabilen birkaç kişi varsa ve bu Yaradan'a, kendisinin Yaradan'a yakınlaşmasıyla ödüllendirilmesinden daha fazla memnuniyet verecekse, kişi kendini kapsam dışında bırakır. Bunun yerine, Yaradan'ın onlara yardım etmesini arzular çünkü bu yukarıya kendi çalışmasından daha fazla memnuniyet verecektir. Bu nedenle, kişi kolektif için dua eder, Yaradan tüm kolektife yardım etsin diye, Yaradan'a ihsan edebildikleri ve O'na memnuniyet verebildikleri için Yaradan onlara tatmin olma duygusunu versin diye.

Ve her şey aşağıdan bir uyanışa gerek duyduğu için, kişi uyanışı aşağıdan verir ve diğerleri uyanışı yukarıdan alır; Yaradan'ın O'nun için daha fazla faydalı olacağını bildiği her kim ise, o kişi alacaktır.

Bundan çıkan sonuç şudur ki eğer kişi böyle bir duayı isteyecek güce sahip ise – eğer böyle bir dua ile hemfikir olur ise - o zaman kesinlikle gerçek bir test ile yüz yüze gelecektir. Ancak, eğer kişi söylediği şeyin sözde kaldığını bilip, alma belirtisi olmaksızın sadece ihsan etmeyi isteyen böyle bir duayla bedeninin hemfikir olmadığını gördüğü zaman, ne yapabilir?

Burada sadece şu meşhur tavsiye vardır – Yaradan'a dua etmek ve Yaradan'ın ona ve tüm kolektife yardım edebileceğine dair mantık ötesi inanmak. Kişi, zaten birçok kere dua etmiş ve duasının cevaplanmamış olduğunu görse bile bundan etkilenmemelidir. Bu, kişiyi çaresizliğe götürür ve beden onunla dalga geçer ve ona der ki: “Hiçbir şey yapamadığını göremiyor musun? Ve sanki tamamen umutsuzmuşsun gibi, şimdi mantıklı insanlar için kabul edilemez olan şeyleri Yaradan'ın sana başışlamasını istiyorsun.”

O anda, beden itiraz eder, “Söyle bana, dindar ve gerçekçi insanlar arasında, kim Yaradan'ın onlara tamamen mantıksız bir şeyi vermesini diler? Daha da ötesi, kendi adına görebilirsin ki Yaradan'dan sana yardım etmesini istediğin halde, şu an sana yardım etmesi için yaptığın talepten daha küçük olan şeyler bile sana başışlanmamıştır. Ve şimdi Yaradan'ın sana büyük bir şey başışlamasını istiyorsun.” Bu gerçekten de çok önemlidir çünkü dünyada, onların çalışması sayesinde tüm toplum sevinç ve haz ile ödüllendirilsin diye kolektif için işler yapacak gücü onlara vermesini Yaradan'dan isteyen çok fazla dua yoktur. Buna, “kendini sevmeye dair bir iz olmaksızın, saf ve temiz ihsan ediş” denir.

“Ve düşünürsün ki küçük şeyler için duan cevaplanmamıştır, fakat büyük ve önemli şeyler kesinlikle paha biçilmezdir.” Örneğin, seçilmiş çok az kişide olan çok değerli eşyalara sahip bir insan için değerli nesnelere bulmak için tüm dünyayı araştırmanın önemli olduğunu söyleyebiliriz. Ve evinde çok az değerli eşyaya sahip orta sınıftan bir kişi gelip de seçilmiş çok az kişide olan bu eşyaları kendisinin de toplaması gerektiğini söylediğinde, elbette, herkes ona güler.

Bizim için de aynısıdır. Kişi eğitilmiş olmadığı, fakat ortalamanın altında olduğu zaman, yine de Yaradan’dan dünyada birkaç seçilmiş kişide bulunan Kelim’i (kapları) istemeyi diler, burada bedeninin kendisi onunla dalga geçer. Ona der ki: “Aptal, eğitilmiş insanların bile sahip olmadığı bir şeyi Yaradan’dan istemeyi nasıl düşünebilirsin ki? Böyle bir saçmalık üzerine çalışman için sana nasıl güç verebilirim?”

Ve burada gerçek çalışma başlar, çünkü insanın bu dünyadaki işi, “almak üzere almak” denen kötü eğilimin hâkimiyetinden çıkmaktır. Ve kişi şimdi, kendini sevmeye dair bir iz olmaksızın, saf ve temiz ihsan ediş yolunda yürümesi için Yaradan’ın ona yardım etmesini arzular.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi sahip olduklarını bırakmak istemediğinden, bu çalışma gerçekten de kötü eğilime karşıdır. Daha ziyade, şimdi çalışmasının bundan böyle alma arzusu için olmamasını ister. Daha önce ne için çalışmış ve alma arzusunun hâkimiyetine ne kaydetmiş olsa bile, tüm bunların kendi yönetiminden Yaradan’ın yönetimine geçmesini Yaradan’dan ister.

Öyle görünüyor ki, şimdi kişi, pişmanlık gücü vermesi için Yaradan’a dua eder. Yani, Yaradan ona, hem geçmişin hem de geleceğin, alma arzusu için yaptığı çalışmaların, Yaradan’ın hâkimiyetine girmesi için güç verecektir. Maymonides’in

söylediği gibi, “Pişmanlık aynı zamanda geçmiş için de olmalıdır.”

Şöyle sorar, “Pişmanlık nedir? Pişmanlık, günahkârın günahını bırakması ve onu kafasından çıkarması ve onu bir daha asla yapmamaya kalben karar vermesi içindir, yazıldığı gibi, ‘Bırakın kötü kişi yolundan vazgeçsin.’ Ve kişi geçmişten de pişmanlık duymalıdır, tıpkı şöyle söylendiği gibi, ‘Çünkü geri döndükten sonra, pişman oldum,’ ve tüm sırları bilen O, kişinin asla bu günaha geri dönmeyeceğini doğrulayacaktır.”

Şimdi çoğun duasının önemini anlayabiliriz, yazıldığı üzere, “Kendi halkım arasında otururum.” Zohar der ki: “Kişi asla insanlardan ayrılmamalıdır çünkü Yaradan’ın merhameti her zaman, birlikte olan tüm insanlar üzerinedir.” Bu demektir ki eğer kişi Yaradan’dan ihsan etme kaplarını ona vermesini isterse, atalarımızın dediği gibi, “O merhametli olduğu için, sen de merhametli ol,” kişi tüm kolektif için dua etmelidir. Bu böyledir çünkü o zaman bellidir ki kişinin amacı, Yaradan’ın ona saf ihsan etme kaplarını vermesi içindir, yazıldığı üzere, “Yaradan’ın merhameti her zaman, birlikte olan tüm insanlar üzerinedir.” Bilinir ki yukarıdan yarım bir şey verilmesi yoktur. Bu demektir ki bolluk yukarıdan aşağıya verildiği zaman, tüm kolektif içindir.

Bu nedenle, kişi tüm toplum için istemelidir, çünkü yukarıdan gelen her bolluk, daima tüm insanlar için gelir. Bu yüzden o der ki: “Yaradan’ın merhameti her zaman tüm insanlar üzerinedir.” Dolayısıyla, bunun iki anlamı vardır, çünkü saf ihsan edişe sahip olmak için, kendinin yanı sıra sadece bir kişi için dua etmesi yeterli olacaktır. Fakat burada başka bir konu vardır kişi tüm şeyi istemelidir çünkü gelen şeyin daima tam bir şey olması maneviyatta bir kuraldır ve yorum sadece alıcılara aittir. Bu nedenle, kişi tüm kolektif için istemelidir.

Ve bolluk tüm kolektife geldiği ve Kli (kap) olmadan ışık olmadığı için, yani eğer dolumun girebileceği bir boşluk yoksa, doyum elde etmek imkânsızdır, dolayısıyla kişinin toplum için yaptığı dua cevaplanır. Atalarımızın dediği gibi, “Dostu için merhamet isteyen kişinin duası önce cevaplanır, çünkü o da aynı şeye ihtiyaç duyar.” Bu demektir ki bolluk kolektife gelmesine rağmen, kolektifte Kelim eksiktir.

Diğer bir deyişle, yukarıdan gelen bolluk tüm insanlar için yeterlidir, fakat Kelim – boşluklarını doldurabilecekleri eksiklikler olmadan, yukarıdan gelen bolluğu toplum edinmez. Aksine, eksikliğe sahip olan kişi önce cevaplanır.

TOPLANTININ GÜNDEMİ 2

Makale No. 17, 1985-86

Atalarımız Masehet Berahot'ta şöyle yazdı; "Kabalist Şamlay dedi ki, 'Kişi her zaman Yaradan'ı övmeli ve sonra dua etmeli.' Bunu nereden biliyoruz? Musa'dan, tıpkı şöyle yazdığı gibi 'Ve yalvardım.'" Baal HaSulam bunu şöyle yorumlar: Kişi bir başkasından iyilik istediği zaman, bilmeli ki a) o kişi ondan istediği şeye sahip mi? Çünkü eğer sahip değilse ondan istemenin bir anlamı yoktur, b) o kişi iyi kalpli mi? Bu böyledir çünkü ondan istediği şeye sahip olabilir fakat onu verecek kalbe sahip olmayabilir.

Bu yüzden, kişinin önce Yaradan'ı övmesi gerekir, yani inanmalıdır ki Yaradan kişinin istediği her şeye sahiptir, merhametlidir ve herkese dilediği şeyi en iyi olacak şekilde başışlar.

Öyle anlaşılıyor ki, dostlar bir yerde toplandığı zaman, toplantı kesinlikle bir amaç içindir, çünkü kişi kendi ihtiyaçları için kullanacağı zamanının bir kısmını ayırdığında ve kendi uğraşlarından vazgeçerek toplantıya katıldığında, bir şey elde etmek ister. Dolayısıyla, her dostun eve gittiğinde şunu yapmaya çalışması önemlidir; toplantıya ne ile geldiğini ve şimdi eve gittiğine göre, ne elde ettiğini görmelidir.

Bazen dostların toplantısı sırasında, herkes toplantı süresince kendini iyi hisseder. O anda, eve hangi kazanım ile gideceklerini düşünmek, yani elimde bu topluluğa gelmeden önce sahip olmadığım ve dostların toplantısında elde ettiğim ne var diye düşünmek akıllarına gelmez. Ve sonra kişi görür ki hiçbir şeye sahip değildir.

Bu, şu cümlede yazılmış olana benzer, "Dostunun başına geldiğin zaman, ruhunu doyurana kadar üzüm yiyebilirsin, fakat kaplarına hiçbir şey koymazsın." Bunu şöyle yorumlamalıyız;

dostlar toplandığı zaman, buna “Dostunun bağı” denir. Oturup birlikte yiyip içtiğiniz ve ondan bundan sohbet ettiğiniz zaman, beden eylem sırasında keyif alır. Bu, “Ruhunu doyurana kadar üzüm yiyebilirsiniz” durumuna benzer.

Fakat eve gittiğin ve Kelim’inde (kaplar) ne olduğunu görmek istediğin, eve bir parça canlılık götürmek istediğin zaman, toplantıdan sonra Kelim’inde ne olduğunu incelemek istediğin zaman, görürsün ki, “Kaplara bir şey koyamamışsın.” Diğer bir deyişle, toplantıdan sonra ruhu canlandırarak hiçbir şey yoktur Kelim’de.

Ancak, kişi çaba gösterdiği zaman, bu çabanın ödölsüz olmadığından emin olmalıdır. Duada söylediğimiz gibi “Ve Zion’a geldi,” “Boşu boşuna dokunmayalım diye.” Aksine, kişi bir toplantıdan sonra eve gittiğinde, Kelim’e koyacak bir şeye sahip olup olmadığını görebilmelidir. Sonra bir sonraki toplantıya kadar kendisini besleyecek besine sahip olacaktır. Ve o zamana kadar, hazırlanmış olandan alacaktır, yani dostların toplantısı sırasında elde ettiğinden alacaktır.

Dolayısıyla, kişi önce toplantının önemini övmelidir ve sonra o aktiviteden ne elde edeceğini görmelidir. Atalarımızın dediği gibi, “Kişi her zaman Yaradan’ı övmeli ve sonra dua etmeli.” Diğer bir deyişle, toplantının başlangıcı, yani konuşmaların başlangıcı topluluğu övmeye dair olmalıdır. Herkes, topluluğun erdemi ve önemi için sebep bulmaya çalışmalıdır. Hiçbir şey hakkında değil, fakat sadece topluluğu övmekle ilgili konuşmalıdırlar.

En sonunda, topluluğun önemi tüm dostlar tarafından açışa çıkarılmalıdır. Sonra, “Şimdi dostların toplantısının Birinci Aşamasını bitirdik, bundan sonra İkinci Aşama başlar” demelidirler. Sonra herkes dost sevgisini edinebilmesi için yapabileceği eylemlerle ilgili düşüncesini bildirir; topluluktaki bir dost için kalbinde sevgi edinmek için her kişi ne yapabilir.

Ve bir kez İkinci Aşama tamamlanınca - topluluk adına ne yapılabilir konusunda tavsiyeler – Üçüncü Aşama başlar. Bu, ne yapılması gerektiğine dair dostların kararlarını yerine getirmek ile ilgilidir.

Ve topluluğun önemine ilişkin, Matan Tora’da, dost sevgisi konusunu anlatılır; kişi dostlarla birleşerek Yaradan’ın yüceliğini elde edebilir. Tüm dünya kendini sevme koşuluna batmıştır ve kişi ihsan etmenin yolundan gitmeyi ister. Fakat bu genel görüşe aykırıdır çünkü söylendiği gibi, “O’nun yarattıklarına iyilik yapma arzusu” olan yaratılış amacına bağlı olarak, doğamız budur.

Ve ona direnmek, aksi şekilde davranmak yani sadece kendimiz için almak değil vermek istediğimiz için, tüm eylemlerimiz sadece Yaradan’a memnuniyet vermek üzere olması, ihsan etmenin doğası dahilinde olmasındandır, yani kişi önemli bir kişiye verdiği zaman bundan zevk alır. Öyle anlaşılıyor ki, haz olmadan kişi hiçbir şey yapamaz çünkü bu doğaya aykırıdır.

Ancak, hazzın yerine başka bir şey koyabiliriz. Bu demektir ki almaya dair bir eylemden zevk almak yerine, ihsan etmeye dair bir eylemden zevk almayı isteyeceğiz. Buna, “form eşitliği” denir. Yaradan’ın yaratılanlara vermekten zevk alması gibi, biz de Yaradan’a vermekten zevk almalıyız.

Aksi takdirde, yani Yaradan’a verirken eğer hiçbir zevk almıyorsak, sevinmiyorsak, form eşitliğine leke sürüyoruzdur. Atalarımızın dediği gibi, “Cennetin ve yeryüzünün yaratıldığı gündeki sevinç gibi bir sevinç O’nun önünde yoktu.” Dünyanın yaratıldığı günden beri, O’nun Hak’tan yana olanlarla birlikte gelecekte sevinmeye yazgılı olduğu sevinç gibi bir sevinç Yaradan’ın önünde olmamıştı.

Dolayısıyla, eğer kişi Yaradan’ın emirlerini yerine getirirken hiç sevinmiyorsa ve sonrasında ihsan etmeyi amaçlıyorsa bu

form eşitliği olarak düşünülmez çünkü hazzın olduğu yerde kişi sadece memnun kalabilir. Bundan çıkan sonuç şudur ki eğer kişi Yaradan'a vermekten hiçbir zevk almıyorsa, bu form eşitliği olarak görülmez, yani kişinin üst bolluğu almak için alanı vardır, çünkü kişi, Yaradan'ın yaratılanlara verirken aldığı hazzın eksikliğini hâlâ hissetmektedir.

Dolayısıyla, almamıza izin verilen haz ve mutluluğu dayandığı tek temel ihsan etme eyleminden keyif almaktır. Bu yüzden, üzerinde çalışmamız gereken tek bir nokta vardır: maneviyatın takdiri. Bu, kime döndüğüme, kiminle konuştuğuma, kimin emirlerini yerine getirdiğimi fark etmemle açıklanır.

Ve kişi, kendi başına yukarıdan bir aydınlanma elde etmeden önce, benzer düşüncelere sahip insanları aramalıdır. Onlar da ne şekilde olursa olsun Yaradan ile her temasın önemini artırmayı ararlar. Ve birçok insan bunu desteklediği zaman, herkes dostundan yardım alabilir.

Bilmeliyiz ki, "En az çoğunluk ikidir." Bu demektir ki eğer iki dost birlikte oturup ve Yaradan'ın önemini nasıl artıracaklarını düşünürlerse, aşığıdan uyanış şeklinde Yaradan'ın yüceliğini artıracak güce zaten sahip olurlar. Ve bu eylem sayesinde, yukarıdan uyanış gelir ve onlar Yaradan'ın yüceliğine dair bir hisse sahip olmaya başlarlar.

"İnsanların çokluğundadır Kral'ın ihtişamı," bu yazılarına göre kolektifin sayısı fazla olunca, gücü daha etkilidir. Diğer bir deyişle, onlar Yaradan'ın önemine ve yüceliğine dair daha güçlü bir ortam oluştururlar. O anda, her kişinin bedeni hisseder ki kişi kutsallık için yapmayı dilediği her şeyi yani Yaradan'a ihsan etmeyi, büyük bir kısmet olarak görmektedir, Kral'a hizmet etmekle ödüllendirilmiş insanlar arasında olmakla ona ayrıcalık tanınmıştır. O anda, kişinin yaptığı her küçük şey onu neşe ve zevkle doldurur, şimdi Kral'a hizmet edecek bir şeyleri vardır.

Toplantı sırasında topluluk, Yaradan'ın yüceliğini düşüncelerinde önemseddiği ölçüde, herkes kendi seviyesine göre Yaradan'ın önemini kendi içinde oluşturur. Dolayısıyla, kişi gün boyunca memnuniyet ve neşe içinde dolaşabilir, yani Yaradan'ın çalışmasına ilişkin yaptığı her küçük şeyden keyif alır. Bu böyledir çünkü kişi bir dakika için bile olsa maneviyatı düşünmesi gerektiğini hatırlarsa, Yaradan'ın onu çağırdığına ve onunla konuşmak istediğine inandığından, hemen der ki: "Minnettarım, Yaradan'ı övüyor ve yüceltiyorum."

Ve kişi, Kral'ın onu çağırdığını ve ona kendisiyle oynamak istediğini söylediğini hayal ettiğinde, o zaman nasıl bir sevinç yaşayacak ve nasıl keyiflenecek? Elbette, o sevinçli durumda, kişi ıvır zıvır düşünceleri düşünmeyecektir. Sadece, Kral'ın kanunlarını ve davranış biçimlerini – Kral ona konuştuğunda nasıl davranacak - bilmediği için biraz utanç duyacaktır.

Bundan anlaşılıyor ki kişiyi ilgilendiren şey, Kral'a neyin, hangi eylemin ya da hangi niyetin daha fazla memnuniyet verdiğini bilmemesidir. Ve kaldı ki, kişi her şeyin iyi olduğu bir dünyada yaşar. Toplantı için bir araya geldiklerinde düşünceleri gereken budur, tıpkı şöyle yazdığı gibi: "Kişi her zaman Yaradan'ı övmeli ve sonra dua etmeli."

Toplulukla da aynı şey söz konusudur. Toplumdan bir şey talep etmek istediğimizde ve buna "dua etmek" dendiğinde, önce onun erdemini ortaya koymalı ve sonra "dua etmeliyiz", yani onlardan istediğimiz şeyi bize vermesini talep etmeliyiz.

Dolayısıyla, önce topluluğun neye sahip olduğunu, onlarla baş kurarak onlardan alabileceğimiz hangi mallara sahip olduklarını görmemiz gerekir. Belki de sahip olduğu mala ihtiyacımız yoktur, bundan dolayı ondan mümkün olduğunca uzağa kaçarız.

Benzer şekilde, kişi dostların toplantısına geldiği zaman, dostların onun arzuladığı amaca sahip olup olmadığını, amaca hâkim olup olmadığını görmelidir. Ve kişi, herkesin bir amaç için bağ kurması sayesinde, her biri tüm toplumun paylarıyla birlikte kendi payını da alacak diye düşünür. Dolayısıyla grubun her üyesi, ondaki gücün aynısına sahip olacaktır.

Her kişi toplantının amacını ciddi şekilde düşünmelidir – yani toplantı ortaya bir his çıkarmalıdır, dostların toplantısını takiben, her kişinin elinde kendi kaplarına koyabileceği bir şeyler olmalıdır ve kişi, “Fakat senin kaplarına hiçbir şey koyma,” formunda olmamalıdır. Toplantı sırasında özellikle özen göstererek oturmazsa, sadece kendisini değil, aynı zamanda tüm topluluğu da bozacağını bilmelidir.

Bu Midraş’da yazılı olana benzer: “İki kişi bir tekneye bindi. İçlerinden birisi kendi oturduğu yerin altında, teknede bir delik açmaya başladı. Diğeri dedi ki, ‘Neden delik açyorsun?’ O cevapladı, ‘Neden senin umurunda olsun ki; kendi altımda delik açıyorum, senin altında değil?’ Diğeri cevap verdi, ‘Aptal! Tekneyle birlikte ikimiz de boğulacağız!’”

Ve topluluğun öneminden ve gerekliliğinden bahsettikten sonra, islah düzeni başlar – tek birlik haline gelmek için toplumu nasıl ve ne ile güçlendirebiliriz, tıpkı “tek kalpte tek adam olarak” “Ve orada dağın önünde halk kamp kurdu,” yazıldığı gibi. Düzen şöyle olmalıdır; eşer birisinin dost sevgisini geliştirebilecek bir önerisi varsa, bu konuşulmalıdır, fakat bu tüm dostlar tarafından kabul edilmelidir, böylece burada hiçbir zorlama söz konusu değildir.

Buraya kadar insan ve insan arasındaki bağı konuştuk ki bu bağ bizi Yaradan ve insan arasındaki bağa getirir, Matan Tor’a da yazıldığı gibi. Öyle anlaşılıyor ki onlar dost sevgisinden ve bizi Yaradan sevgisine yönelttiği için bu sevginin önemli oluşundan bahsederlerken, aynı zamanda dost sevgisinin bizi Yaradan sevgisine getirmesi gerektiğini de düşünmelidir.

KİM DUAYA NEDEN OLUR

Makale No. 18, 1985-86

Atalarımız şöyle yazar: “Kişi her zaman Yaradan’ı övmeli ve sonra dua etmeli.” Bu bize gösterir ki kişi, Yaradan için çalışmasında kendi hatasını hissettiği bir duruma geldiğinde, bu duruma şükran duyması onun için zordur. İncancının olması gerektiği gibi olmadığını, yani Yaradan’ın iyiliksever olduğuna inanamadığını hissettiği zaman ve bu duyguyla, Yaradan’a teşekkür edemediğini ve tüm kalbiyle, “‘Bırakın dünya olsun,’ diyen O kutsaldır,” diyemediğini gördüğü zaman, şükran duyması zordur. Çünkü bunu diyebilmesi için dünyadan haz alması gerekir, fakat haz ve sevinç hissetmiyorsa, Yaradan’a teşekkür etmesi zordur. Ve Yaradan’ın yarattığı dünya için O’nu övmemek ve tüm kalbiyle, “‘Bırakın dünya olsun,’ diyen O kutsaldır,” diyememek, kişiye acı verir.

Ve bu eksiklik ona acı verir, yani Yaradan’dan uzak olduğu için, yani kendini sevme koşuluna battığı için bu hissini ona gelmiş olduğunu söyler. Bu, onun Yaradan’dan ayrılmasına neden olur, yani Yaradan’ın yüceliğini hissetmez çünkü Yaradan ondan gizlenmiştir.

Ve dolayısıyla, kişi gerçeği göremez, şöyle yazdığı gibi: “Çünkü bu senin hayatın ve senin yaşamının süresi.” Ve ayrıca, kişi çalışmanın önemini hissedemez, şöyle yazdığı gibi: “Çünkü milletlerin gözünde bu senin bilgeliğin ve senin anlayışın. Onlar tüm bu kanunları duyacaklar ve diyecekler ki, ‘Elbette bu yüce millet, bilge ve anlayışlı insanlardır.’”

Kişi iç gözlem yaptığı zaman şöyle düşünür, “Milletlerin bizim hakkımızda, ‘Elbette bu yüce millet, bilge ve anlayışlı insanlardır,’ demesinin heyecanı nerede? Manevi öğretinin yüzünden böyle diyorlar, çünkü biz, ‘Yerine getir ve yap onları; çünkü milletlerin gözünde bu senin bilgeliğin ve senin anlayışın,’

diye yazılı olanı yerine getiriyoruz. Öyleyse neden Maneviyat ve Islahların önemini hissetmiyorum?”

Bu derin düşünce durumunda, kişi Yaradan'ın çalışmasına saygı göstermekten ne kadar uzak olduğunu hissettiği zaman, uyanmaya başlar ve “Bir şey yapılmalı. Yaşamımın geri kalan kısmında bu aşağılık durumda kalamam,” diye düşünür. Elbette, bu O'na yakınlaştırsın ve ona yukarıdan yardım etsin diye kişinin Yaradan'a dua etmeye başladığı zamandır, atalarımızın dediği gibi, “Kim ki arınmak için gelir, ona yardım edilir.”

Diğer bir deyişle, O, Keduşa'nın (kutsallık) yüceliğine ve önemine dair gizliliği kişiden kaldırmalıdır, böylece kendini sevme koşulundan gelen tüm bayağı düşünceleri ve arzuları aşabilir ve tüm kaygısı sadece Keduşa için nasıl bir şeyler yapabileceği hakkında olacaktır. Buna, “Yaradan'a memnuniyet vermek üzere” denir. Ve elbette, bu ancak kişi Yaradan'ın yüceliğine ve önemine inandığı ölçüde olabilir.

Dolayısıyla, kişi Yaradan'ın yüceliğini ve önemini görmek için Yaradan'dan onun gözlerini açmasını ister, şöyle yazdığı gibi: “Efendim, neden Sen benim ruhumu reddediyorsun? Neden Sen yüzünü benden saklıyorsun?” Ve sonra can-ı gönülden bir dua olur. Yani, o anda, kişi Yaradan'ın onun kalbini şifalandırmasını ister, şöyle yazdığı gibi: “Kalbi kırık olanları kim şifalandırır ve üzüntüsünü sarar.”

Ve sonra kişi Yaradan'ın onu Kendine yaklaştırma duası için uyanışın kendinden geldiğini düşünür ve O'nun kurtarışını bekler, Yaradan onun duasını yerine getirerek ona yardım edecektir. Yani, Yaradan onu O'na yakınlaştıracaktır çünkü o dua etmektedir.

Dolayısıyla, kişi Yaradan'ın ona vermesi gerektiğini düşündüğü şeyi Yaradan'dan almadığı zaman, Yaradan onun duasını yerine getirmiyor diye kızar. Diğer insanlar söz konusu

olduğunda da, maneviyat arzuları yok diye O'nun onları yakınlaştırmadığını düşünür. Fakat o, Yaradan'a hiçbir eğilimi olmayan, dolayısıyla da Yaradan'ın onları yakınlaştırmaması gerekmeyen diğer insanlar gibi değildir.

Ve bu insan, Yaradan'ın onu yakınlaştırmamasına yardımcı olması için dua eder. Onun diğer insanlar gibi olmadığını Yaradan'ın kendisi görebilir. Daha doğrusu, o kişi halktan daha yüksektedir; dünyayı ve onun amacını anlar, yaratılış amacı üzerine ve ne elde etmesi gerektiğine dair düşünür. Fakat diğer insanlara baktığı zaman, onların alçaklığını görür – onların tüm düşünceleri ve eylemleri kendi çıkarları içindir, fakat kendi aklı ve niteliklerinin diğer insanlarınkinden daha erdemli ve değerli olduğunu düşünür.

Dahası, bazen grubundaki insanlardan bile daha erdemli olduğunu görür. Onların maneviyatı ara sıra düşündüğünü bilir, oysa onun her düşüncesi ve arzusu sadece maneviyat hakkındadır. Kendini sevme koşulundan daima çıkmak ister ve Yaradan'dan bütün istediği sadece onu bu alçaklıktan kurtarması içindir. Ve dostlarının da aynı ölçüde ciddi olduklarını, sadece maneviyat hakkında düşündüklerini görmez.

Bu nedenle, Yaradan onun duasını yerine getirmede hayal kırıklığına uğrar, diğer dostları gibi onu şu anki seviyesinde bıraktı ve onunla yani duasıyla ilgilenmedi diye üzgündür, oysa gerçekten tüm kalbiyle dua etmişti. Bu yüzden, duanın yerine getirilişi açısından, yukarıda bir hata bulur.

Ve kendine sorar, "Fakat yazılıdır ki, 'Çünkü sen her ağzın duasını duyarsın' ve 'Her ağız' demektir ki ağzın tümü dua etmelidir, yani kişinin tüm bedeni Yaradan'ın ona yardım etmesini talep etmelidir. Fakat diğer insanların duası yerine getirilmez çünkü onların ki 'her ağız' ile değildir."

Bunun hakkında Baal HaSulam der ki: “Yazılıdır ki, ‘Ve öyle olacak ki onlar çağırmadan önce, Ben cevap vereceğim ve onlar henüz konuşurken, Ben duyacağım.’” Bunu şöyle yorumlar: Kişi hatasını hissettiği ve Yaradan’dan ona yardım etmesi için dua ettiği zaman, bu ona bir neden verildiği için değildir. Daha doğrusu, kişi Yaradan tarafından tercih edilmiştir ve Yaradan onu yakına getirmeyi diler.

O anda, Yaradan kişiye kendi hatasının hissini gönderir ve O’na katılması için onu çağırır. Diğer bir deyişle, ona Yaradan’a dönme ve Yaradan’la konuşma arzusunu vererek onu yakına getiren Yaradan’dır. Bundan şu sonuç çıkar ki, kişi dua etmeden önce bile, dua çoktan yerine getirilmiştir. Yani, Yaradan kişinin O’na konuşmasını sağlayarak onu yakınlaştırdı. Buna, “Onlar çağırmadan önce, Ben cevap vereceğim,” denir. Yani, Yaradan’a dua etme düşüncesi insanın zihninde belirmeden önce, Yaradan o kişiyi O’nun yakınına getirir.

Fakat neden Yaradan onu seçti ve O’na gelmesi ve dua etmesi için ona çağrı yaptı? Buna hiçbir cevabımız yok. Bunun yerine, bunun böyle olduğuna dair mantık ötesi inanmalıyız. “İlahi Takdirin İdaresi” dediğimiz şey budur. Kişi, “Yaradan’ın bana yukarıdan bir uyanış vermesini bekliyorum ve sonra kutsallığın çalışmasında çalışabileceğim,” dememelidir. Baal HaSulam der ki: gelecek açısından, kişi ödül ve cezaya inanmalıdır, yani kişi demelidir ki, “Eğer ben kendim için değilsem, kim benim için ve ben kendim için olduğumda, ben neyim ve eğer şimdi değilse, ne zaman?”

Bu yüzden, kişi bir dakika daha beklememelidir. Bunun yerine, demelidir ki, “Eğer şimdi değilse, ne zaman?” Ve daha iyi bir zaman için “Sonra kalkacağım ve kutsallığın çalışmasını yapacağım” dememelidir. Aksine, atalarımızın dediği gibi,

“Zamanım olduğunda çalışacağım’ deme, belki de zamanın olmayacak.”

Fakat bu durumdan sonra, Baal HaSulam der ki: kişi İlahi Takdir’e inanmalıdır – yani Yaradan’ı çağıran kişi değildir, fakat kişiyi çağıran ve ona, “Senin Bana konuşmanı istiyorum,” diyen Yaradan’dır. Dolayısıyla, yakınlaşma düşüncesi kişiden değil Yaradan’dan gelmiştir. Bu nedenle, kişi Yaradan duayı duymadı diye düşünmemelidir. Aksine, kişi Yaradan’a dönmeden önce bile Yaradan onu yakınlaştırdı.

Buna, “Onlar çağırmadan önce, Ben cevap vereceğim,” denir. Yukarıda bahsedilenden çıkan sonuç şudur ki eğer kişi alçak durumunu hissetmek için uyanmışsa, bu kişiden kaynaklanmaz. Aksine, ona bu hissi Yaradan gönderir. Dolayısıyla, kişi Yaradan’dan uzak olduğuna dair bir düşünceye sahip olduğunda ve onu yakınlaştırmak için Yaradan’a dua etmeye başladığında, Yaradan onu yakınlaştırmak üzere çağırdığı için önce Yaradan’a minnet duyana kadar dua etmemelidir.

Yaradan insanın O’na dua etmesini ister. Ve kişi maneviyatı hatırladığına ve maneviyatta bir şeyler elde etmeye çalışması gerektiğiyle ilgili kendini analiz ettiğinde, bu düşünceyi ona Yaradan’ın yolladığını söyleyebiliyorsa o zaman dua edebilir.

Atalarımızın söylediği şeyin anlamı budur, “Kişi her zaman Yaradan’ı övmeli.” Diğer bir deyişle, kişi maneviyata dair durumunu düşünmeye başlar başlamaz, ona bu düşünceyi ve maneviyat arzusu verdiği için hemen Yaradan’ı övmeli ve O’na teşekkür etmeli. Daha sonrasında, Yaradan’ın onu çağırdığını bildiğinde, onu yakınlaştırdığı için hemen Yaradan’a teşekkür etmeye ve O’nu övmeye başlar. Bu, kişinin durumu için dua edebildiği zamandır, çünkü erdemliğin eksikliğini, gerçek ile yalan arasındaki ayrımı bilmediğini görüp, Yaradan ona gerçeğin yolunu göstereceğini diye dua eder.

Atalarımızın Şu söylediklerini anlayabiliriz “‘Ve Yaradan ona cevap verdi.’ Kabalist Levi dedi ki, ‘Babasından yarım kilo altın almak için çaba gösteren prens hakkında bir alegori vardır. Arapçada ‘aba göstermek’, ‘istemek’ demek olduğundan hem içinden hem dışından çaba gösteriyordu. ‘Yarım kilo almak’ demek, babası da ona vermeyi istiyor ve onun alıŐını hızlandırmak için onun karşısında çaba gösteriyor demektir.’”

Açıkladığımız Şeye göre, kişinin yakınlaŐmayı istemesinin nedeni Yaradan’dan gelir. Yaradan kişinin uyanması için beklemez, fakat kişiyi uyandırır. Daha sonra, kişi Yaradan onu yakınlaştırsın diye dua eder. Bunu Şu mısra hakkında verdiği alegoriyle anlayabiliriz “‘Ve... onu cevapladı,” ki bu, İzak Yaradan’a dua etti demektir.

Ve bunun hakkında bir alegori verir, babası, yani Yaradan plan yapar, yani babası ona bir düşünce ve O’na dua etmesi için arzu verir ve daha sonra prens plan yapar. Diğer bir deyişle, Yaradan’la yönelen bir halk prenstir ve Kral’ın sarayı dışında durup, Yaradan’a yakınlaŐmayı, yani Kral’ın sarayına girmeyi dilerler. Bu demektir ki önce başlayan cennetteki babadır.

MANTIK ÖTESİ İLE İLGİLİ OLARAK

Makale No 21, 1985-86

Mantık ötesi yöntemini hem dostlar, hem kendimiz, hem de Yaradan arasında kullanmalıyız. Ancak, aralarında fark vardır. İnsan ve Yaradan arasında, bu yöntem sonsuza kadar kalmalıdır. Diğer bir deyişle, kişi asla “mantık ötesi inanç” yöntemini hafife almamalıdır. Eğer kişi dostunun erdemliğini mantık dâhilinde görürse, bu çok iyidir.

Oysa tersine bedenın doğası daima dostunun erdemliğini değil, hatalarını görür. Bu nedenle atalarımız şöyle der: “Her insanı olumlu olarak yargıla.” Diğer bir deyişle, mantık dahilinde dostunun yanlış olduğunu görsen bile, yine de onu olumlu olarak yargılamaya çalış. Bu mantık ötesidir. Yani kişi mantığıyla dostunun haklı olduğunu kabul etmese bile, mantık ötesi onu haklı görmelidir.

Ancak, mantık dahilinde onu haklı görürse, bu kesinlikle daha iyidir. Eğer mantık dahilinde dostlarına kıyasla ne kadar aşağıda olduğunu, örneğin, dostlarının başkalarına yardım ettiğini, derslere vaktinde gelip, çalışmada hocalarından öğrendikleri her tavsiyeyi derhal hayata geçirdiklerini görürse, bu onu etkiler ve hem şafaktan önce uyanması, hem de bilinçlenmesi için tembelliğinin üstesinden gelmesi ile ilgili güç alır.

Ders sırasında beden derslerle daha ilgilidir, bu nedenle dostlarının gerisinde kalır. Ayrıca Keduşa (kutsallık) ile ilgili her şeyi daha ciddiye almalıdır çünkü beden aşağıda olma durumuna tahammül edemez. Dahası, dostlarına baktığında, mantık dahilinde, hepsinin Yaradan için çalıştığını ve kendi bedeninin de bu çalışmaya izin verdiğini görür.

Bedenin onu ihsan etmeye doğru yönlendirmesinin sebebi, daha önce belirttiğimiz gibi, aşağıda olmaya

tahammülsüz oluşudur. Gururdan dolayı kişi dostunun ondan daha yüce olduğunu kabullenmeye isteksizdir. Bu nedenle, dostlarının ondan daha yüksek seviyede olduğunu görmesi, onun her koşulda yükselmesine sebep olur.

Atalarımızın şöyle söylemesinin anlamı budur, “Karşılıklı kıskançlık, ilmi yükseltir.” Diğer bir deyişle, tüm dostlar hem düşüncede hem de eylemde topluma göre en yüce derecede olduklarından, diğerlerinin derecelerini bedenlerinin üzerine yükseltmek istemesi doğaldır.

Bu şu demektir, doğuştan gelen büyük bir arzusu yoksa ya da yoğun olarak bu onura çekim duymasa bile, yine de, kişi kıskanma yoluyla kendinde olmayan ilave güçleri talep eder. İçindeki kıskançlık niteliğinin gücü onda yeni güçler yaratır. Ve bunlar vasıtasıyla, yeni nitelikler, yani atalarından ona geçmeyen güçler edinir. Bu şekilde toplumun ona sunduğu yeni niteliklere sahip olur.

Anne ve babadan kalıtımsal olarak gelen niteliklere ilave olarak, kişi toplumdan yeni nitelikler edinir. Bunu ancak toplumla bağ kurarak ve dostlarının ondan daha iyi niteliklere sahip olduğunu görüp, onları kıskanarak edinir. Bu durum sahip olmadığı ve kıskandığı yeni nitelikler edinmesi için onu motive eder.

Dolayısıyla, topluma imrenerek ve ondan daha yüksek derecede olduklarını görerek yeni nitelikler edinir. Toplum vasıtasıyla yeni güçler edindiğinden, şimdi bir topluluğa sahip değilken ki durumundan daha yüce olur.

Ancak bu, dostlarının ondan daha yüksek derecede olduğunu gerçekten gördüğünde söylenebilir. Beraberinde kötü eğilim ona toplumun düşüklüğünü gösterip, şöyle düşünmesine neden olur, “Aksine, başlanmak istediğin topluluk sana uygun değil. Onların senden düşük dereceleri

var. Dolayısıyla böyle bir topluluktan hiçbir şey elde edemezsin çünkü senin doğuştan gelen en küçük güçlerin bile onlarınkinden büyük.”

“O yüzden onlardan uzak durmalısın. Eğer onlarla gerçekten bağ kurmak istersen en azından hepsinin sana itaat ettiğini gör, yani nasıl davrandıklarını gözlemler: bir araya geldiklerinde nasıl oturuyorlar, nasıl çalışıyorlar ve nasıl dua ediyorlar. Diğer bir deyişle, hepsi ciddi mi yoksa Allah korusun gülüp, dünyasal meseleleri, nasıl para kazandıklarını, mutlu oldukları bir işte çalışıp çalışmadıklarını, zorluk çıkaran problemlerini ya da basit bir insan oldukları için iş arkadaşları tarafından alaya alınmalarını mı konuşuyorlar.”

Tüm bunların bir önemi yoktur ve sadece dünyasal meseleler olduklarından bunları düşünmek boşa vakit kaybıdır. Diğer yandan kişi Yaradan’ın gerçek hizmetkârı olma amacı için Yaradan’a yönelmiş bir toplulukta yer almak ister.

Maddesellik ile ilgili şeyleri unutmak istediğinde -aslında maddesellik onu derinden etkilediğinden, ondan kurtulmak ister- dostlar bir araya gelir ve konuşurlar. Şimdi maneviyatı istediğinden dostunun maddeselliğiyle ilgilenmez, “Neden şimdi dostlar artık beni hiç ilgilendirmeyen saçma şeylerle aklımı dolduruyor? Kendi maddeselliğimi unutmak istediğim ve onun yerine dostların maddeselliğini düşünmem için mi bu oluyor?” Beden ona şöyle der: “Sen beni dinle ve onlardan uzak dur. Kesinlikle daha başarılı olursun. Neden bu saçmalıklarla aklını karıştırıyorsun?”

Dolayısıyla, beden dostların bayağılığını ona gösterdiğinde, erdemli olan bedene ne cevap verebilir? Diğer bir deyişle, topluma arkasını döndüğünde, onların kötüleşeceğini söylemez, tersine şöyle der: “Toplumdan uzak durarak,

erdemli olursun ve sadece kendi maneviyatını ve gerektiğinde de maddeselliği düşünürsün.”

Eğer kişi toplum olmadan, ilerlemenin ve Yaradan sevgisini edinmenin mümkün olmadığına inanırsa ki bu kendini-sevmekten çıkmanın ve Yaradan sevgisine girmenin atlama tahtasıdır, mantık ötesi gitmekten başka çaresi yoktur. Bedenine şöyle söylemelidir, “Benim bedenim olarak, onların gerçek anlamda Yaradan sevgisini senin gibi edinme özlemi içerisinde olmadıklarını görmek ve Yaradan’ın hizmetkârı olmayı arzulamadan dolayı, senin diğer tüm dostların bedeninden daha kutsal olduğunu görüyorum.

“Dostlarımı terk etmemi tavsiye ediyorsun çünkü onların bedeni bayağılıklarını açığa çıkarıyor ve ayrıca seçkin niteliklere sahip olduklarını düşünüp, başkalarının saygısını kazanmak adına normalde içlerindeki kötülüğü sakladıklarından, bu yanlış nitelikleri perdeleme güçleri de yok. Fakat kötülükleri o kadar büyüktür ki, kötülüğün üstesinden gelemez ve diğerlerinin onu görmemesi için saklarlar. Bu nedenle benim açımdan, kesinlikle yok sayılırlar.

“Ancak, tüm iyi niteliklerime rağmen bir toplum olmadan hiçbir şey elde edemem. Bu nedenle mantık üzeri, atalarımızın şu sözüne uyarım, ‘Çok ama çok alçakgönüllü ol.’ Diğer bir deyişle, mantık ötesine çıkmalı ve benden daha yüksek derecede olanlara inanmalıyım. Sonra, inancım ölçüsünde, toplumdan güç, cesaret ve onların bana verebileceklerini alabilirim.”

Öyle görünüyor ki, dost sevgisini mantık ötesi kabul etme sebebi gereklilikten, başka seçenek olmayışından dolayıdır, oysa mantık dahilinde haklı olduğunu görür.

Ancak, özellikle burada yani dostlarla ilgili olarak, mantılı olmak, mantık ötesi derecesinden daha önemlidir. Bu böyledir

çünkü gerçekte kişi kendini Yaradan'la Dvekut'a (birlik) yaklaştırmayı istediğinde, sadece ihsan etme arzusu çalışması vasıtasıyla, kötülük önünde belirmeye başlar. Kötülüğün farkındalığı entelektüel bir mesele değildir. Daha ziyade kalpteki bir histir.

Bu demektir ki kendini tüm dünyadan daha aşağıda ve kötü olarak hissetmelidir. Eğer bu hisse gelmez ve ondan daha kötülerin olduğunu düşünürse, o zaman muhtemelen kötülüğün farkındalığına gelmemiştir. Diğer bir deyişle kötülük kalbinde gizlidir ve henüz ifşa olmamıştır.

Bu böyledir çünkü kötülüğü ancak biraz iyiliğe sahipse görmesi mümkündür. Örneğin, eğer karanlıksa evdeki kiri fark etmek mümkün değildir. Işık açıldığında ise kiri orada görebilirsin.

Ayrıca, eğer kişi iyi emeller yerine getirmez, manevi çalışma ve arzulamakla meşgul olmaz ve Yaradan'a yaklaşmayı istemezse, kalbini aydınlatacak ve kötülüğü görmesini sağlayacak ışığa sahip olamaz. Kalbinde tüm dostlarından daha fazla kötülüğü taşıdığını görememesinin nedeni daha çok iyiliğe ihtiyacı olduğundandır. Bu sebeple dostlarından daha erdemli olduğunu düşünür.

Görünen o ki, onun için parlayacak ışığın eksikliği sebebiyle dostlarının daha kötü olduğunu görerek, aslında kendi kötülüğünü görecek. Bu nedenle insandaki kötülük meselesi, kendini-sevmek, "almak için almak arzusu" denilen nitelik vasıtasıyla kötülüğü bulmak değildir. Önemli olan kötülüğün tamamen açığa çıkmasıdır. Diğer bir deyişle, kişi alma arzusunu hoşnut ettiğinde kendine bir zarar geleceğini düşünmediğinden, kendini-sevmenin kötü ve zararlı olduğunu görmez ve hissetmez.

Ama gerçeğin yolunda kutsal çalışmayı yapmaya başladığında yani Yaradan'la Dvekut (birleşme) arzusu taşıdığında, tüm eylemleri Yaradan için olacaktır, böyle olduğunda her seferde onun için parlayacak daha çok ışık alır ve bundan sonra kendini-sevmenin kötü olduğunu hissetmeye başlar.

Bu aşamalı bir süreçtir. Her seferinde Yaradan'la Dvekut elde etmekten onu neyin alıkoyduğunu, Kral Süleyman'ın kötü eğilimi “düşman” olarak adlandırması gibi, alma arzusunun onun nasıl gerçek düşmanı olduğunu açıkça görmeye başlar. Bununla ilgili şöyle yazılmıştır: “Eğer düşmanın açsa, onu ekmekle besle, senin için başının üstünde yanan kömür taşıyacaktır.”

Dolayısıyla, kişi başkalarından daha kötü olduğunu hissetmelidir çünkü gerçek budur. Ve ayrıca atalarımızın şu sözlerini iyi anlamalıyız, “Zıtların kıskançlığı, ilmi arttırır.” Bu kesinlikle mantık dahilindedir. Fakat mantık ötesinde, dostun erdemliği, kıskandığını söylemeye istekli değilse bu kişinin daha çok çalışmasına sebep olur çünkü kıskançlık onu zorlar.

Baal HaSulam Kabalist Yohanan'ın şu sözlerini yorumlamıştır, “Yaradan erdemlilerin çok az olduğunu gördü. Durdu ve her bir nesle onlardan ekte.” Şöyle söylendiği gibi, “Yeryüzünün temelleri Tanrı'nın olduğu için, O dünyayı onların üzerinde kurdu.” Raşi şöyle der: “Onları tüm nesillere yaydı,” dünyanın temeli, varoluşu için “Az” demek gittikçe azalıyor demektir. Öyleyse O ne yaptı? “Durdu ve her bir nesle onlardan ekte.” Bu şekilde onları her nesle ekerek, çoğalttı.

Eğer O, her nesle erdemlileri ekerse, nasıl çoğalacaklarını anlamalıyız. Tek bir nesilde erdemli olmakla, tüm nesillere yayılmış olmak arasındaki farkı anlamalıyız tıpkı Raşi'nin tefsirinde nesiller içine dağılmanın erdemliği arttıracığını yazdığı gibi.

Baal HaSulam şöyle der: “Her nesil erdemlilere sahip olduğunda, doğuştan Yaradan’la Dvekut edinme niteliğine sahip olmayanlar için bir yer açılmış olur. Bununla birlikte, her neslin içindeki erdemli olanla baş kurulduğunda, onların eylemleri vasıtasıyla öğrenilebilir ve yeni nitelikler edinilebilir. Bu sebeple O, erdemlilerin artması için, erdemlileri her nesle yaymıştır.”

Söylendiği gibi, Yaradan’la Dvekut içinde olmak için yeterli olacak yeni nitelikler, dostların başıyla elde edilir. Tüm bunlar kişi dostlarının erdemliğini gördüğünde söylenebilir. Aynı zamanda onların eylemlerinden öğrenmesi gerektiğini de söylemek doğru olacaktır. Fakat kişi kendinin onlardan daha nitelikli olduğunu görürse, dostlarından alacağı bir şey yoktur.

Bu sebeple derler ki, kötü eğilim gelip ona dostlarının bayağılığını gösterdiğinde, bu mantık ötesinde olmalıdır. Fakat mantık dahilinde, dostlarının ondan daha yüksek derecede olduğunu görürse bu kesinlikle daha iyidir. Bununla Kabalist Elimeleh’in bizim için yazdığı duayı anlayabiliriz, “Bırak kalbimiz dostların yanlışlarını değil, erdemliğini görsün.”

Ancak birey ve Yaradan arasındaki ilişkide mantık ötesi daha iyidir. Bu şu demektir, eğer mantık ötesi inancı üzerine alırsa, çalışması doğru yönde olacaktır. Diğer bir deyişle, her insan bilir ve anlar ki, inanmasa bile, O’nun Bereketi tüm dünya üzerine yani tüm yaratılanlara ifşa olduğunda, tüm dünya kesinlikle Maneviyatla ve İslahla ilgilenecek ve dışsallık için yer kalmayacak ve herkes titizlikle çalışacaktır.

Ancak, O’nun Bereketi aşağıda olanlara ifşa olmayacaktır. Bu sebeple inanmalıdırlar. Dahası, Yaradan her şeyi kendi gözlerimize göre görmemiz için bize akıl ve mantık verdiğinden, inanç zor bir şeydir. İnsan ilişkileri ile ilgili her şeyi yargılarımıza göre değerlendiririz, aklımızın dışında bizi yetkili kılacak bir şey yoktur, atalarımızın dediği gibi, “Hâkim gördüğüyle yargılar.”

Bundan anlaşıldığı gibi tüm meseleleri mantık ötesinde değil, mantık dahilinde değerlendiririz.

Ve bu sebeple, kişi Yaradan çalışmasına başladığında ve mantık ötesi inancı üstlenmesi söylendiğinde, şöyle düşünmeye başlar: “Fakat görüyorum ki, Yaradan her şeyi aklımıza göre yani zihnimizin algıladığı şekilde anlamamız için bize mantık verdi. Öyleyse akla karşı olan bir şeyi üzerime nasıl alabilirim?” Bedenin mantık ötesinde kutsallık çalışması yapmayı anlayabilmesi çok zordur.

Mantık ötesi hem akla hem kalbe hitap eder. Bu sebeple her insan mantık ötesi dediğimiz ihsan etme formundaki kutsallık çalışması yapmayı başaramaz. Dolayısıyla, Yaradan’ın çalışmasını dünyanın geri kalanına öğretmeye çalışırken, düzen şöyledir, Maimonides’in söylediği gibi, bilgi kazanıp, ilmi edinene kadar Lo Lişma’yla (O’nun adına değil) başlanır ve sonra “Yaradan için çalışma” denilen ihsan etme çalışmasının özü öğretilir.

Ancak, neden mantık ötesinin daha iyi olduğunu anlamalıyız. Tersini daha anlamlı gibi görünür -yani eşer Yaradan’a hizmet mantık dahilinde kıyafetlenirse, daha çok insan gelir ve Yaradan’ın hizmetkârı olmak ister. Baal HaSulam bununla ilgili olarak, Yaradan Kendi çalışmasını mantık ötesi formunda verdiğinde kişi bunun aşağı bir derece olduğunu düşünmemelidir, demiştir. Daha ziyade, inanmalıyız ki, bu çok yüksek bir derecedir, kişi sadece bu şekilde ihsan etmek için çalışma şansına sahip olabilir. Aksi takdirde, alma arzusuna düşmek durumunda kalır.

Dolayısıyla, mantık dahilindeki çalışmaya daha çok insan hizmet ediyor olmasına rağmen, ihsan etme çalışması olan Yaradan’la Dvekut edinimini asla başaramazlar. Bu şekilde sayısal olarak bir artış söz konusu olsa da, nitelik açısından Yaradan’ın,

yarattıklarına iyilik yapma arzusu nedeniyle onlara vermek istediği haz ve mutluluğu almak onlar için imkânsız olur.

Yaratılanların, alacakları haz ve mutluluk için yani utanç ekmeğinden kaçmak için, Tzimtzum'un (kısıtlama)ıslahı vardır -form eşitliğinin oluşmadığı durumda parlamayacak olan üst bereket. Yaratılanların, üst bereketi ihsan etme kaplarında almaları planlanmıştır. İhsan etme kapları yoksa "ilimleri olmadan ölecekler" denilen karanlık aşamada kalırlar.

Ancak, bilmeliyiz ki, Lo Lişma'da ışığın olmasına rağmen -atalarımızın dediği gibi, "Kişi daima Lo Lişma'dayken manevi çalışma ve ıslahıyla ilgilenmelidir çünkü içindeki ışığın ıslahı sebebiyle Lo Lişma'dan, Lişma'ya gelir,"- daha sonra kişi Lişma'ya ulaşmalıdır. Diğer bir deyişle hem kalbinde hem de mantık ötesinde bu çalışmayı yapmalıdır.

Fakat eğer kişi mantık dahilinde dost sevgisinde çalışıyorsa yani eğer dostlarını kutsallıkta kendinden daha yüksek derecede görmeye çalışıyorsa, bu kesinlikle daha iyidir. Diğer bir deyişle, mantık dahilinde dostlarını kendinden daha fazla Yaradan'la Dvekut'a yakın görüyorsa, bu mantık ötesinde çalışmak zorunda olmasından kesinlikle daha iyidir.

Bu şekilde, gerçekte, dostlarından daha yüksek derecede olduğunu görür. Mantık dahilinde, daima dostlarını aşağıda görür. Ancak, mantık ötesinde şuna -çünkü bu bir iyiliktir (İslah/Sevap)- inanmalıdır ki, durum onun gördüğü gibi değildir. Eğer mantık dahilinde dostlarının kutsallık derecesinde olduğunu görebilirse, bu kesinlikle çok daha iyidir.

Benzer anlamda şu ifadeyi yorumlayabiliriz, "Yaradan, Samuel'e şöyle dedi, 'Görünüşüne ya da boyuna posuna bakma, çünkü Ben onu reddettim; çünkü görüldüğü gibi değil, çünkü insan gözlere, Tanrı kalbe bakar.'"

Dolayısıyla görürüz ki, Yaradan Samuel'i Yişai'nin oğullarından birini kutsaması için gönderdiğinde, Samuel gözleriyle gördüğüne inanarak Yişai'nin oğlu Eliav'ın Kral Saul'un yerine halkın kralı olmak için uygun olduğunu düşündü, fakat Yaradan bu düşünceye karşı çıktı. Sonunda, hayvanlara çobanlık yapan Davut'u getirdiler ve Davut'un açık renk gözleri, kızıl saçlarıyla güzel bir görünümü vardı "Ve Tanrı dedi, 'Kalk, onu kutsa, çünkü bu o.'"

Bu bize ne öğretir? Burada iki şey görürüz:

1) Samuel açısından baktığımızda, halka uygun kral olması açısından, Eliav'ın erdemliğini -aklına göre- görür. Fakat Yaradan şöyle der: "Hayır kendi mantığını kullanma," çünkü Yaradan açısından mantık değersizdir. Yaradan bir kral tahta geçirmek istediğinden, buna "birey ve Yaradan arasında" denir ki burada mantığa yer yoktur, "Ne Benim düşüncelerim, senin düşüncelerin, ne Benim yolum, ne senin yolun." Burada Yaradan ona ne söyler? "İnsanın gördüğü gibi değil, çünkü insan gözlere, Tanrı kalbe bakar."

Yukarıya göre, bunu şöyle yorumlayabiliriz, "İnsan gözlere bakar" kişi ile dostu arasında bu iyidir. Bu durumda eğer kişi mantık dahilinde hareket ederse bu iyidir, yani mantığı gördüğüyle uyumludur.

Fakat bu "Ve Tanrı kalbe bakar" sözüne uymaz. Diğer bir deyişle, Yaradan'la ilgili meseleler mantık ötesidir ve kişi kendi gözlerine göre değil, mantık ötesi bakmalıdır. Böylece burada iki muhakeme yapılmalıdır: 1) İnsan ve Yaradan arasında, mantık ötesi iyidir; 2) kişi ve dostu arasında mantık dahilinde iyidir.

Bu sebeple kişiyle dostu arasında gözlerin gördüğünü izlemek iyi olduğundan Yaradan ona şöyle der: "Görünüşüne bakma." Eğer dostunun erdemliğini mantık dahilinde görürse, bu çok daha iyidir. Fakat burada onu kral olarak taçlandırmak

söz konusu olduğu için, öyle değildir. Bu operasyon Bana aittir. Kral olarak onu Ben istiyorum. Buna “Yaradan ve birey arasında” denir. Özellikle bu yolla ihsan etmek için alma mümkün olduğundan, buradaki çalışma mantık ötesidir. Aksi halde kişi almak için almanın içine düşer ki bu ayrılığa ve Keduşa’dan (kutsallık) uzaklığa sebep olur.

Ancak, kişi mantık ötesi gitmeye karar verdiğinde, bedenın sormaya başladığı soruları dikkate almaz. Mantık ötesi inanç ve ihsan etme yolunda çalışmaya başladığı, engellerin -bedenin getirdiği sorular- üstesinden geldiği, gözlerini kapatıp zihne ve kalbe ters olan hiçbir şeye bakmak istemediği ve sadece mantık ötesi gitmeye karar verdiği zaman, bu karardan sonra, bazen kişi aniden bedenle hemfikir olmak zorunda kaldığı büyük bahanelere sığınır.

Bu şekilde mantık dahilinde gittiğini görür. Fakat şimdi yukarıdan gelen bu bahanelerle ne yapabileceğiyle ilgili kendine şöyle der: “Mantık ötesi çalışmam için çalışabileceğim bir yer olmadığından, şimdi ne yapabilirim? Şimdi görüyorum ki, ihsan etmek için yaptığım her şey, boşa gidecek.”

Böylece mantık ötesinde çalışmaya onu zorlayan Yaradan’a hizmet ile ilgili bir sorusu kalmamış olur. Fakat çalışma öncelikle mantık ötesi olduğunda, böyle bir aşamada olduğunda ne yapmalıdır?

Baal HaSulam, şöyle demiştir, kişi yukarıdan bir ifşayla ödüllendirildiği zaman, Yaradan’a hizmetin her şeye bedel olduğunu hissederse, bundan şu sonuca geliriz ki bu zamana kadar mantık ötesi çalıştı: beden bu çalışmaya karşı çıktı ve o sürekli olarak bunun üstesinden gelmeye çalışarak, Yaradan’ın ona güç vermesine ihtiyaç duydu. Fakat şimdi bir yapı inşa etmek için temele sahip olduğunu hissettiğinden, artık

Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duymaz. Diğer bir deyişle, artık sırtını dayanacağı bir desteğe sahiptir.

Bu şekilde daha önce tutunduğu inancı şimdi lekelemekte ve şunu söylemektedir, “Şükürler olsun Tanrım, bana yük olan, inancın yükünden kurtuldum. Şimdi artık mantık dahilinde bir temele sahibim çünkü yukarıdan uyandırıldım ki böylece beden Manevi Çalışmayı ve İslahı yerine getirmeye hemfikir oldu.” Anlaşılan o ki, bu şekilde inancını lekeliyor.

Bununla ilgili Baal HaSulam şöyle demiştir, kişi aynı zamanda şunu söylemelidir, “Şimdi görüyorum ki gerçek yol mantık ötesi gitmektir. Ve bunun delili ise yukarıdan bir aydınlanmayla ödüllendirilmemdir, sadece bu sebepten mantık ötesi gitmeyi üzerime almıyım. Bu sebeple Yaradan, beni O’na yaklaştırarak ve beni uyandırarak ödüllendirdi.”

Şimdi aldığı bu aydınlanma tüm sorularına cevap verir. Öyle görünüyor ki bu mantık ötesini kanıtıyor. Bu nedenle, mantık ötesine devam etmek için ne yapmalıyım? Şimdi bunu pekiştirmek ve çalışmayı mantık ötesine yönlendirmek için yollar aranmalıdır.

Öyle anlaşılıyor ki, yukarıdan bir aydınlanma ile ödüllendirilmeden önce bu yolda yürüdüğü için, inancı gölgelenmez. Artık aydınlanmayı, doğru yönde gittiğinin ve mantık ötesi inançta olduğunun bir kanıtı olarak görür. Sadece bu çalışma şekliyle Yaradan kişiyi O’na yaklaştırır, bu yaklaşma onu “mantık dahilinde” denilen alma kaplarına düşmesine izin vermeyeceğinden ve Yaradan onun mantık ötesi gitme çabasını gördüğünden, daha da yaklaşması için yer açar.

Mantık dahilinde olmakla ilgili tüm söylenenlerde öyle görülüyor ki, kişi-ve-Yaradan ile kişi-ve-dostu arasında fark vardır. Kişi ve dostu arasında, eğer dostunun erdemliğini mantık dahilinde görüyorsa, bu iyidir. Fakat eğer mantık dahilinde

sadece dostunun hatalarını görüyorsa, mantık ötesi gitmekten ve şunu söylemekten başka şansı yoktur, “Gördüğüm, duyduğum ve hissettiğim her şey yanlış ve doğru değil. Baş kurmak için seçtiğim dostlarımla ilgili yanılıyor yani yanlış değerlendirme yapıyor olmam imkansız.

“Bu şekilde düşündüm ki, benim sahip olmadıklarına sahip olduklarından onların vasıtasıyla maneviyatta zenginleşeceğim. Bu yüzden, eğer onlarla baş kurarsam, düşündüğümden daha yüksek dereceye ulaşırım. Fakat şimdi görüyorum ki aslında tersini düşünmüşüm. Baal HaSulam’ın şunu söylediğini de duydum, kişiyi kendini-sevmeden çıkarmaya ve Yaradan’ın sevgisiyle ödüllendirmeye yardım edecek tek şey, dost sevgisidir. Dolayısıyla, bana göre onlardan uzak durmak ve baş kurmaktan kaçınmak daha iyi olsa da, onlarla baş kurmaktan başka bir şansım yok.

“Başka şansım olmadığından, mantık ötesi inanmalıyım ki, tüm dostlar yüksek bir derecede fakat onların erdemliğini kendi gözlerimle göremiyorum.” Bu, kişinin neden mantık ötesine inanması gerektiğinin göstergesidir. Fakat dostlarının erdemliğini mantık dahilinde gördüğünde, kesinlikle dostlarından büyük faydalar elde edecektir. Fakat ne yapabilir? Seçimi yok.

Ancak, kişi ve Yaradan arasında başka bir düzen vardır. Kişinin mantık ötesi gidebileceği bir yer olursa bu iyidir. Dolayısıyla, kişi mantık dahilinde desteklenip, yukarıdan gelen aydınlanma ile ödüllendirilmiş olduğunda, şunu söyleyebilir, “Şimdi görüyorum ki, Yaradan’ın hizmetkarı olmak çok değerli çünkü çalışmada kendimi iyi hissediyorum.”

Öyle görünüyor ki, bu hisleri -çalışmada anlam bulmak-kendi maneviyatını inşa etmede bir temel, altyapı olarak görüyor. Ve şimdi Maneviyat ve Prensiplerini tutmanın ne kadar değerli ve tüm amacın buna dayalı olduğunu anlıyor. Bu demektir ki,

çalışmada anlam bulduğu zaman Yaradan'ın sesine uymalıdır. Eğer çalışmada anlam bulamazsa, Yaradan'ın İsteklerini yerine getiremez.

Bilinir ki, cennetin krallığının kabullenmek "Tüm kalbinle ve tüm ruhunla" olmalıdır. Diğer bir deyişle, Yaradan kişinin ruhunu ondan alsa, yani hiç yaşamı, Nefes'i olmasa bile, Yaradan'ın hizmetkarı olmaya kendini adanmış ve O'na "Eğer ihtiyacım olduğunu düşündüğüm şeyle ilgili -yani eksiklik hissettiğim şey-dileğimi yerine getirirsen, Sen'in hizmetkârın olacağıma söz veriyorum. Fakat benim dileklerimi yerine getirmezsен -ihtiyacım olduğunu düşündüğüm- Musa vasıtasıyla bana Emrettiğin hiçbir şeyi üzerime almayacağım," diyerek, koşul öne sürmemişse bile, bu olmalıdır.

Ancak, kişi cennetin krallığının sınırlarını hiçbir koşul olmadan yani mantık ötesinde kabullenmelidir. Dahası, şunu söylemelidir, "Mantık ötesi çalışmamız, Yaradan'ın bize bir gerekçe veremediğinden dolayı değildir." Daha ziyade, inanmalıyız ki, hepsi bizim yararıdır. Öyle anlaşılıyor ki, kişi ve Yaradan arasında mantık ötesini korumaya çalışmalı ve eğer bir engel gelirse de, bu yukarıda bahsedildiği gibi ele alınmalıdır.

KİŞİNİN YÜCELİĞİ ONUN İNANCININ GELECEKTEKİ ÖLÇÜSÜNE BAĞLIDIR

Makale No,9 1986-87

Zohar'da, şöyle yazar: “‘Sonra Musa... şarkı söyleyecek.’ Şöyle demeliydi, ‘Söyledi.’ Ve şöyle der: ‘Fakat bu gelecekle ilgilidir, halk bu şarkı için şükrettiğinde, bunu baş için, gelecek için yerine getirdi. ‘Söylemek’ dişil çekimdir (İbranice) fakat eril çekimde şöyle demeliydi, ‘Bu şarkı.’ Ve şöyle der: ‘Bu şarkı kraliçenin Kral’a şükretmesidir.’ Kabalist Yehuda şöyle der: ‘Bu kraliçenin Krala şarkısıdır, öyleyse neden ‘Musa ve halkı’ yazıyor? Her şeye rağmen, şükreden kişi kraliçe olmalıydı.’ Şöyle cevaplar, ‘Ne mutlu Musa ve halk için çünkü kraliçe için Krala nasıl şükredeceklerini biliyorlar.’”

Verdiği bu cevabı anlamalıyız, çünkü gelecekte bahseder. Çalışmada bu bize neyi öğretir? Kabalist Yehuda'nın sorduğuyla ilgili olarak verilen cevapta, neden Malhut'un Kralı övmesini anlatmak için dişil çekim “söylemek” kullanıldığını anlamalıyız. Eğer niyeti Malhut'sa neden şöyle diyor, “Musa ve Halkı”? Çünkü bu, Malhut için Krala nasıl şükredileceğini bilen Musa ve halkın niyetini anlatmalıdır. Musa'nın ve Halk'ın, Malhut için Krala şükretmelerinin anlamını ve Krala neden kendileri için değil de Malhut için şükrettiklerini anlamalıyız.

Bilinir ki, Musa'ya “sadık çoban” denir. Baal HaSulam, Musa'nın, halkına inanç getirdiğini yazar ve inanca Malhut (krallık) denir. Diğer bir deyişle, o, halkına “gökyüzü krallığı” denilen cennet korkusunu aşmıştır. Bu sebeple Musa'ya inancından dolayı “sadık çoban” denir. Bununla ilgili şöyle yazılmıştır: “Onlar Yaradan'a ve onun hizmetkârı Musa'ya inandılar,” yani Musa onlara Yaradan inancı aşıladı.

Bilinir ki, kişi negatifikten değil pozitiflikten yoksun yaşar. Bu böyledir çünkü “bedenin karşılığı” kişinin aldığı ve almaktan

hoşlandığı şeydir. Bu bize “Yarattıklarına iyilik yapma Arzusu” denilen yaratılış amacından gelir. Dolayısıyla, kişi bedeninin haz alacağı bir şeye sahip olmak ve haz almak ister. Buna “pozitiflik” yani doyum denir. Bu his vasıtasıyla kişi ihtiyaçlarını karşılar.

Kişinin yokluğa da ihtiyacı vardır. Aksi takdirde yaşam ışığının gireceği bir yer kalmaz. Yoksunluğa “bir Kli” (Kap) denir. Bu demektir ki, eğer kişinin Kelim’i (kapları) yoksa hiçbir şey alamaz. Yoksunluğa “bir arzu” denir yani bir şey için arzusu var ve bu şeyin eksikliğini hissedip bunu elde etmek istiyor. Bu eksikliğini hissetme ölçüsü, onun eksikliğinin ölçüsüdür. Diğer bir deyişle, büyük eksiklik ya da küçük eksiklik, kişinin bu ihtiyacı doyurma hissini ölçüsüne bağlıdır.

Bu demektir ki, eğer kişi bir şeyin eksikliğini hissine gelirse ve bu hissini her organının içinde olduğunu hissederse, ama yine de bunu karşılamak için güçlü bir arzusu yoksa, bu arzuyu doyuramıyor olmasının birçok sebebi vardır.

1. Dostlarına neye ihtiyacı olduğunu ve bunun gerekliliğini anlatır. Böylece, dostları onun gereksinim duyduğu şeyin edinilemez olduğunu görmesini sağlarlar. Dostları fikirleriyle onu etkileyerek durumu kabullenmesi konusunda onu etkiler. Bu, onun istediği şeyi elde etmesi için yoluna çıkacak engellerin üstesinden gelme gücünü zayıflatır. Sonuç olarak, istediği şeyi asla elde edemeyeceğini anladığından, ihtiyaçla beraber arzusu da zayıflar. Arzusunu elde etmenin imkânsız olduğunu, hedefine ulaşamayacağını anlaması, arzusunun azalmasına sebep olur.

2. Bazen dostlarına ne istediğini bile söylemez; sadece onların aralarında yaptığı konuşmaları dinler. Onların çoktan bıraktığını duyar ve bu onu etkiler. Diğer bir deyişle, onların çaresizliği onu etkiler ve kısa sürede Dvekut (birleşme) elde etme şevkini kaybeder. Bu şekilde tüm arzusunu kaybeder.

3. Ve bazen de, kişi dışarıdan gelen bir etki olmadan kendini düşünür, fakat her sefer Keduşa'ya (kutsallık) yaklaşmayı istese, analiz etmeye başlasa, ilerlemek yerine geri çekiliyor olduğunu anlar. Ve bu onun çalışma gücünü kaybetmesine sebep olur.

Öyle görünüyor ki, kendi yükünün altında sıkışmıştır. Yaşamı devam ettirme sebebi yoktur çünkü sadece negatiflik ve karanlık görür. Bu şekilde, sahip olduğu "ruhunu tazelemek" denilen yaşam canlılığını kaybeder. Şimdi, tıpkı gerçek anlamda ölmüş gibi, maneviyatını kaybeder yani çalışma için tek bir hareket bile yapmak istemez.

Bu demektir ki, şimdi gerçeği görüyor olsa, yani kötülüğün farkındalığa gelse bile, bu negatiftir ve bedenin gereksinimi özellikle pozitiflik olduğundan, buradan kişi yaşam gücü alamaz. Dolayısıyla sağ çizgide iki sebeple yürümek zorundadır: 1) kötü söz duyduğunda, arzusunu küçülmekten korumak: 2) özellikle pozitiflikten gelen gücü almak, bu önemlidir ve burada bütünlük meselesi vardır.

Ancak, çalışma-düzenini eleştirdiğinde ve varlığının kendini-sevmeye batmış olduğu gerçeğini gördüğünde, "bütünlük" denilen sağ çizgide yürümesi gerektiği, ona nasıl söylenecek? Her şeyden önce, gördüğünü dürüstçe yargıladığında, bunun tamamen yalan olduğu ortadadır.

Bilinir ki, genel ve özel eşittir. Bu demektir ki, birey kolektifi izler. Kolektif olarak, Mesih'in (duada, "Ben İnanıyorum") geliyor olduğuna inanırız, "Mesih'in geliyor olduğuna inanıyorum, gecikiyor olmasına rağmen, onun gelişini beklerim."

Bu nedenle, kişi asla vaz geçmemeli ve şöyle dememelidir, "Yaradan'la Dvekut (birleşme) elde etmede aciz olduğumu görüyorum." Kişinin sürgünden -"kendini-sevme" denilen dünya ulusları- çıkıp, Keduşa'nın (kutsallık) otoritesi altına

gireceği ve ruhunun kökünü ıslah edip, Yaşamların Yaşamına erişeceği düşünülür.

Öyle anlaşılıyor ki, eğer kişi genel olarak kurtuluşa, O'nun geleceğine inanırsa, kurtuluşun özel olarak da geleceğine inanmalıdır. Dolayısıyla, gelecekte kendisi için edineceği bütünlüğü, tüm arzuları karşıladığında alacağı neşe, haz ve mutluluğu resmettiği ölçüde edinir. Bu ona kesinlikle duygusal tatmin ve edinmeyi umut ettiği amacı elde etmek için çalışma enerjisi verir.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi umut ettiği, onu mutlu edecek ve elde ettiğinde neşe duyacağı şeyi kendisi için resmetmelidir. Ancak, önce kişi elde etmek istediği amacı bütün yönleriyle bilmek zorundadır. Eğer kişi yaşamdan ne beklediğini fazla incelemeyi ve dikkate almazsa, kendine şunu söylemelidir, "Yaşamdan elde edilebilecek hazzı analiz ettikten sonra şimdi ne istediğime karar verdim."

Eğer bunu elde etme fırsatı olursa, sonra şunu söyleme gücüne ve erdemliğine sahip olur, "Şimdi Yaradan'a, Dünyasını yarattığı için teşekkür edebilirim." Şimdi tüm kalbiyle şunu söyleyebilir, "Şükürler olsun 'Dünya olsun' Diyene," haz ve mutluluk hissettiğimden, benim ve tüm yaratılanların, 'Yarattıklarına iyilik yapma Arzusu' denilen yaratılış amacını edinmeleri çok değerlidir.

Amacı edinmek hala daha uzak olsa da, yine de gelecekteki mutluluğundan ne alabileceğini kesinlikle biliyorsa, bu tıpkı şöyle yazıldığı gibidir, "Kabalist Meir şöyle der: 'Kim Maneviyatı Lişma (O'nun için) ile meşgul olursa, birçok büyük şeyle ödüllendirilir. Dahası, tüm dünya onun için değerli olur. Maneviyatın sırlarına ulaşmasına izin verilir ve sonsuz bir kaynak gibi olur.'

Ve dikkatini neyi başarmak istediğine verirse, yani amacın önemini hissedip, kendisi için elde edeceği mutluluğu resmederse, hayal edilemez bir haz edinir.

Bu şekilde, amacın önemine inandığı ve “gecikse bile, onun gelişini beklerim,” diyebildiği ölçüde, gelecekteki hedefin yaşam ışığının hazzını alabilir. Bilinir ki, bir iç ışık ve bir de saran ışık vardır. Baal HaSulam, “içsel ışığı” kişinin şimdide aldığı, “saran ışığı” gelmesi hedeflenen ama henüz kişinin edinmediği, ışık olarak tanımlar. Ancak, saran ışık, kişinin edineceğine dair duyduğu güven ölçüsünde, şimdide de parlar.

Baal HaSulam der ki: bu tıpkı pazardan mal almaya giden bir insanın durumuna benzer. Pek çok insan pazara aynı malı getirdiğinden, malın değeri düşer, bu nedenle tüccarlar mallarını ne pahasına olursa olsun satmak ister. Fakat alıcı yoktur çünkü insanlar malın daha da ucuzlayacağını düşünerek satın almak istemez.

Sonra bir adam tüm malı çok düşük fiyattan satın alır. Eve gelip, pazarda neler olduğunu anlattığında, herkes ona güler:” Sen ne yaptın? Elbette pazarcılar stoklarındaki tüm malları satmak ister. Bu da sadece malın ucuzlamasına sebep olur ve sonuç olarak sen bütün paranı kaybedersin.”

Fakat o ısrar eder ve der ki “Daha önce bu tüccardan yüzde yirmi kâr elde ettiğimi bildiğimden, şimdi her zamankinden daha mutluyum. Çünkü şimdi yüzde beş yüz kar elde ettim. Ancak, malı şimdi satmayacağım. Depoya koyacak ve üç yıl içinde pazara tekrar götüreceğim, o zamana kadar bu mal ülkede satılmıyor olacağından, istediğim fiyattan satabileceğim.”

Öyle anlaşılıyor ki, şimdide ne kadar kar ettiğini hesapladığında, yani bu yıl, o zaman bir kâr olmadığını görür. Bu şöyle düşünülmelidir ki, şimdide mutlu olacağı hiçbir şey yoktur.

Bu, şimdide parlayan içsel ışıkla ilgili bir alegoridir. Bu nedenle, “özellikle gelecekte onun için parlayacak olan ışık” denilen saran ışık, beklediği ödülü gelecekte alacağına inandığı ölçüde, şimdide de parlar. O zaman hazzı tam olur. Gelecekte alacağı haz ve mutluluğu, şimdi almaktadır.

Bu yukarıdaki alegoriyi açıklar, bu tüccar pazardan kimsenin almak istemediği malı aldığı için herkes tarafından alaya alınır. Yine de o diğerlerinin değersiz olduğu için bıraktığı bir şeyi satın almıştır ve mutludur çünkü yüzde yüz emindir ki, üç yıl içinde bu mal hiçbir yerde bulunmayacak ve o zengin olacak. Böylece, gelecek için şimdide mutlu olmuştur.

Buradan anlaşıldığı gibi, onu elde edeceğine inandığı sürece -ve gelecekle ilgili umutsuz olmadıkça- şimdide mutlu olur, şöyle yazdığı gibi: “Gecikmiş olsa bile, onun gelişini beklerim.” Dolayısıyla, kişiye sol çizgide yürüyor olduğu söylene yani eleştirilse ve dipte olduğunu görse bile, kendini aldatmayı, eylemleri ve düşüncelerini haklı çıkarmayı istemediğinden, gerçeği arar ve gerçeğin acı olmasına aldırılmaz, dahası doğma sebebi olan amaca ulaşmak istediği için bu gerçeği öğrenmeden hayatına devam edemeyeceğini ve “canlılık” ve “yaşam” denilen hazzı almadan yaşamının imkânsız olduğu gerçeğini görür. Yaşamak için kişinin canlılık veren ışığa ihtiyacı vardır. Yaşarken çalışmak ve amaca ulaşmak mümkündür. Bu sebeple, sonrasında “bütünlük” denilen sağ çizgiye yönelmelidir.

Ancak, bu bütünlük -bedenini devam ettirecek canlılık- gerçeğin temeli üzerine inşa edilmelidir. Bu şu soruyu da beraberinde getirir, “Kişi gerçeği -ihسان etme kıvılcımı olmadan tepeden tırnağa kendini-sevmeye batmış bir halde, aşağı seviyede olduğunu- gördüğünde, bütünlüğü nasıl elde edecek?”

Buna şöyle cevap vermelidir, “Gördüğüm her şey gerçek.” İç ışık perspektifinden bu böyledir. Bu demektir ki, o, şimdide düşük seviyededir ve haz almak için hiçbir şeyi yoktur. Fakat saran ışıkla ilgili olarak ki bu gelecektir, şuna inanır “Gecikmiş olsa bile, gelişini beklerim.”

Öyle anlaşılıyor ki, gelecekle bağlantılı parlayan saran ışığı, şimdide parlaması için kendine çekebilir. Kişisel seviyede Mesih’in gelişine dair duyduğu güven ve inanç ölçüsünde, canlılığı ve hazzı şimdide parlaması için çekebilir.

Öyle görünüyor ki, saran ışık şimdide parladığından, asıl gerçek olan bütünlüğü almak için şimdi sağ çizgide yürüyor. Bu gerçeğin yoludur ve kişisel seviyede Mesih’in gelişine inandığından, inancın emirleri vasıtasıyla, gelecek şimdiye yaklaşır. Bu demektir ki, saran ışık içsel olur ve ışık fiilen şimdide kıyafetlenir. Buna “saran ışık, içsel olacak” denir.

Böylece, buradan -yani inançtan, mantığı her seferinde ona amaçtan uzaklaştığını ve ilerlemediğini gösterse bile sonunda amaca ulaşacağına inanmaktan- mantık ötesi ilerlemeye gelir. Ve sonra inancın kendisi, Sulam Tefsirinde yazıldığı gibi, Hohma ışımalarının içindeki Hasadim ışığını almak olan tam inançla, ödüllendirilene kadar “her bir kuruş, büyük meblağ yaratır” formunda birikir.

Şimdi, neden Zohar’da gelecek formda “Söyleye...cek,” şeklinde yazdığıyla ilgili olarak bize sorulan şeyi anlayabiliriz. Bu İnsan’ın gelecekle ilgili olarak söylemeye mecbur olduğu şeyi ima eder. Bu bize çalışmada ne öğretir? Çalışma sırasında şimdide sahip olduğumuz şeyi ve ne yapmamız gerektiğini bilmeliyiz. Bu şekilde geleceğin ne getireceğiyle ilgili ne öğrenebiliriz?

Daha önce açıkladığımız gibi, bütünlük olan sağ çizgide yürümeli ve ondan yaşam canlılığı almamız çünkü negatifik içinde yaşamak imkânsızdır. Burada, gelecekte olacaklarla ilgili

bütünlük hissetme öşüdü vardır. Erdemlinin “gelecekte şarkı söyleyecek” dediğı şeyin anlamı budur. Diğler bir deyişle, onlar gelecekte edinecekleriyle ilgili şimdi -şu anda- şarkı söylüyor. Bu demektir ki gelecekte edinecekleri haz ve mutluluğı resmettikleri ölçüde, bir gelecek olduğı yani herkesin ileride islah olacağı inancını şimdide hissederler.

Bu, kişinin şimdide hissettiğı şeydir. Bunu hissetmesi, şimdide gösterdiği adanmışlığın ölçüsüdür. Kendisi için alacağı haz ve mutluluğı şimdide resmederek, pozitiflikten gelen yaşam gücünün yanında, genel olarak amacı hem kendisi hem de diğler yaratılanlar için önemli kılar.

Konu üzerine düşündüğü her seferde, gelecekte ne edineceğini yani yaratılış amacının bizim için ne hazırladığını daha iyi görmeye başlar. Şimdiki aşamada hedeften kilometrelerce uzakta olmasına rağmen, yukarıdaki alegori örneğinde olduğu gibi inancı ölçüsünde amaca bağlanır. Bunu izleyen kural şudur, “Ede edilmesinden emin olunan şey, elde edilmiş kabul edilir. (Yevamot, 38)

Yukarıda söylenenler ışığında, Zohar’ın neden gelecek çekimde “Söyleye...cek” yazdığının sebebini anlayabiliriz, gelecekle ilgili bunu yerine getirmesi İnsan’ın (halkın) kaderindedir. Bu böyledir çünkü bilmeliyiz ki, gelecekteki alacaklarımız için şimdide haz ve mutluluk hissedebiliriz. Tüm haz ve mutluluğı alıyormuşuz gibi, şimdide şarkı söyleyebiliriz.

Bu, saran ışığı almak olarak kabul edilir. Diğler bir deyişle, saran ışık, uzaktan parlar yani kişi haz ve mutluluk elde etmekten uzak olsa bile, saran ışığın parlaklığını şimdiye çekebilir.

Şimdi Zohar’ın neden dişi çekimde (İbranice) “Söylemek” yazdığını açıklayabiliriz. Bu Musa ve Halk’ın kraliçe için Krala nasıl şükredeceklerini bilmeleri sebebiyledir. Bununla ilgili şu sorulur, “Neden Musa ve Halk, Kral’a kendileri için şükretmediler?”

Önce, Kral'a şükretmek meselesini anlamalıyız. Maddesellikte, kral saygı görmek için kana ve ete ihtiyaç duyar. Ona sundukları şeylerden haz alır. Fakat Yaradan neden O'na şükretmemiz ve Ön 'ünde şarkılar söylememiz için bize ihtiyaç duysun?

Bilinen bir kuraldır ki, Yaradan'la ilgili söylediğimiz her şey, "Biz Seni Eylemlerinden biliriz" yoluyla olmalıdır. Ancak, O'nda, Kendisinde, bir edinim söz konusu değildir. Daha ziyade söylediğimiz her şey, aşağı seviyede olanların edinimi ile ilgilidir.

Kişinin Yaradan'a şükretme sebebi budur, bu şekilde kişi Yaradan'ın ona verdiklerinin önemini ve büyüklüğünü ölçebilir ve üstlenebilir. Bu şekilde Kral için hissettiği büyüklük ve önemi test edebilir.

Yaratılış amacı Yarattıklarına iyilik yapmaktır yani yaratılanların O'dan haz almasıdır. Vermede haz ve mana vardır, Veren'in büyüklüğü nedeniyle, yaratılanlar haz almak için O'na verirler. Kişi şükretmek için çabaladığında, ne aldığı, kimden aldığı yani vermenin büyüklüğü ve Veren'in büyüklüğünü dikkate almak zorundadır.

Kişi, üst gücün bundan haz alacak olması nedeniyle değil, aşağıda olanın haz alacak olması nedeniyle minnettar olmalıdır. Aksi halde Baal HaSulam'ın "Adımı boşa harcamayan kişi" ayetiyle ilgili söylediği alegoriye benzer bir durum söz konusu olur.

Baal HaSulam'a "Kişinin boşa gitmesi ne demek? Bu ona yukarıdan boşuna mı ruh verildi demek?" diye sorulduğunda, bunun küçük bir çocuğa bir torba altın para verilmesine benzer olduğunu söyler, çocuk altınlardan çok hoşnuttur çünkü güzel görünürler ve onlara bakmaktan zevk alır. Fakat çocuk altın paraların değerini bilmez.

Buradan şunu anlarız ki, Yaradan'a gösterdiğimiz minnettarlık ve şükür sadece yaratılanların yararınadır yani Kral'a şükretmek için bir sebebimiz vardır. Bu demektir ki, kişi Yaradan'a şükretmek istediğinde, bu, ödülün ve ödülü verenin önemli olduğu hissine geldiğinin işaretidir. Bu sebeple, kişinin aklında tutacağı en önemli şey, Kral'a şükretmektir. Bu onun her an yenilenmesine olanak sağlar. Aksi halde, eğer kişi Kral'ın ödülünü takdir etmezse, ona hiçbir şey verilmez çünkü "Kim aptal? Verilene kaybeden kişi" tanımına düşmüş olur.

Peki, bu aptalın verilene kaybetme sebebi nedir? Bu çok basittir: aptaldır da ondan. Meselenin önemini takdir etmemektedir ve bu yüzden verilen hediyeı korumaya önem vermez. Bu sebeple ödülün öneminin ölçüsü, onu korumaktır. Böylece kişi daima yükseliş aşamasında olur çünkü şu ortadadır ki verilen şeyi kaybetmez ve onu takdir eder.

Eğer kişi Kral'ın hediyelerini takdir etmezse, birçok düşüşten geçer. Diğer bir deyişle, yaklaşan şeyin -yani ona üstten bir arzu verilmiştir ve Yaradan'ın hizmetkârı olmak değerlidir- önemini takdir etmez.

Bunun önemini takdir etmez yani Kral'a hizmet etme çağrısına uymazsa ve eğer bir şeyi suçlamaktan kendini nasıl koruyacağını bilmeden Kral'a hizmet ederse, bozukluk içine girebilir. Bu aşamada, kişi çöplüğe geri atılır.

Bu aşamada, kendi bedeninin karşılığını almak için kedilerin ve köpeklerin yaşamlarını devam ettirme arayışlarına benzer bir yere düşer. Başka bir yerde karşılık bulabileceğini göremez. Yani düşüş sırasında, söyledikleri şeyler boşa gider ve onu beslemez -bu sadece hayvanlar için uygundur. Bir karşılığın peşine düşer ve başka bir şey istemez çünkü her şey ona tatsız gelir.

Bu sebeple, yükseliş aşamalarının stabilizesi, öncelikle meselenin önemine dayanır. Bu esas olarak şükretmeye ve minnettarlığa bağlıdır. Bu böyledir çünkü şükrederek, Yaradan'ın önemini geliştirmiş ve yüceltmıştır. Bu sebeple şükretmekle ilgili ciddi anlamda düşünmemiz emredilmiştir.

Şükretmekle ilgili üç anlayış vardır:

1. Vermenin ölçüsü. Bu demektir ki, hediyeinin önemi, hediyeye gösterilen şükran ve minnettarlığa bağlıdır.

2. Verenin büyüklüğü, yani eğer veren önemli biriyse. Örneğin, eğer kral birisine bir hediye verirse, hediye küçük olsa da bu onun için çok önemlidir. Diğer bir deyişle, şükran ve minnettarlık ölçüsü hediyeinin büyüklüğünü dikkate almaz, daha ziyade verenin büyüklüğüyle ölçülür. Dolayısıyla, aynı kişi iki kişiye birden verebilir, fakat biri için veren önemlidir ve verenin önemini ve büyüklüğünü ayırt eder. Diğer taraftan, verenin büyüklüğünü aynı derecede ayırt edemeyen kişiden, daha minnettardır.

3. Verenin, verip vermediğinin önemi olmadan büyüklüğünü fark etmek. Bazen kişinin gözünde kral o kadar önemlidir ki kişi kralla konuşmak için güçlü bir arzu duyar ve böylece kral ona bir şey verir. Kişi o şeyi istemez çünkü tüm haz kralla konuşma ayrıcalığına erişmektir.

Ancak, bir ricayla kralın karşısına gelmemek kaba bir davranıştır, bu yüzden kraldan isteyeceği bir şey arayışına girer. Diğer bir deyişle, krala ondan bir şey almak için geldiğini söyler, oysa gerçekte, ondan bir şey vermesini istememektedir. Kalbinde Yaradan'dan hiçbir şey istemez. Sadece krala konuşma becerisine sahip olmak onun için yeterlidir ve kralın ona bir şey verip vermemesi önemli değildir.

Dışarıdaki insanlar onun kralın evinden bir şey almadan, haz ve mutlulukla çıktığını gördüklerinde, ona gülerler. Şöyle derler, “Ne kadar aptalsın! Senin hiç aklın yok mu? Sen kendinde girdiğin gibi boş elle çıktığını görebilirsin. Krala bir şey istemek için gittin ama boş elle çıktın, haz bunun neresinde?”

Eğer kişi Yaradan’a bir şey vermesi için dua ederse, bununla ilgili şunu anlarız:

1) Kişi Yaradan’dan ne talep ederse, onu vermesi için Yaradan’a dua eder. Eğer O, duanın garantisi olarak kişinin talebini kabul ederse, istediği şeyi aldığı anda kişi Yaradan’a teşekkür etmeye isteklidir. Yaradan’dan aldığı hediye ölçüsünde, neşe, minnettarlık ve yüksek moral hisseder. Diğer bir deyişle her şey kişinin Yaradan’dan aldığı kurtuluşun büyüklüğünün derecesiyle ölçülür.

2) Verenin büyüklüğünün ölçüsü. Diğer bir deyişle Yaradan’ın büyüklüğüne inanması, O’dan alacağı şeyi belirleyen şeydir. Yani alıcının gözünde bu küçük bir şey olsa bile, Yaradan’dan bir şey almıştır. Dolayısıyla memnundur ve Yaradan’a şükreder çünkü onun için önemli olan verendir.

3) Vermeden, verenin büyüklüğü. Kralın büyük önemi vardır. Diğer bir deyişle, onun gözlerinde kral o kadar önemlidir ki, kraldan bir şey istemez fakat onunla birkaç kelime konuşmak bile, onun için büyük bir şanstır. Yapay isteklerle krala gelmesinin sebebi, diğerlerinin bir istekte bulunmadan kralın önüne gelmemesidir. Dahası krala istediğini almak için gelmemiştir. Kraldan bir şey istemesinin sebebi sadece, kralla konuşmanın en değerli şey olduğunu anlamamış olanlara öyle gözükmek istemesidir.

Tek bir beden söz konusu olduğunda “dışsal olan” dediğimizde, kişiye dışardan gelen yani içsellik kavramını ve kralın içselliğini anlama becerileri olmayan düşüncelerden

bahsettiğimizi anlamalısınız. Daha ziyade onlar, “kralın dışsallığı” denilen kraldan onlara gelen şeyler vasıtasıyla kralı değerlendirirler. Kralın içselliğiyle ilgili hiçbir fikirleri yoktur, yani kralın kendisinden habersizdirler.

Bundan dolayı kişi, “Az önce kralla konuşmuş olduğumdan, onun dileğini yerine getirip getirmemesi önemli değil” dediğinde bu düşünceler onu alaya alır. Aslında onun tek istediği kraldan gelenler değil, kralın içselliğidir.

Dolayısıyla, kişi Yaradan’a dua edip, Yaradan’ın ona bir şey vermediğini gördüğünde -onun için önemli olan kralın içselliği olduğundan- memnun olur ve kralla konuşmakla ödüllendirildiği için sevinir. Dahası, içindeki dışsal düşünceler de onun bu coşkusunu uyandırmak istemektedir çünkü onlar sadece alma kapları olarak bilinirler -kraldan aldığı şey, alma kaplarının içinde olduğu için, onlara şöyle der: “Mutlu oldum ve sevindim, onunla konuşma fırsatını bana verdiği için krala minnettarım ve şükrediyorum. Bu benim için yeterli.”

Dışsal olana şöyle der: “Bilin ki kraldan ona teşekkür etmek ve şükretmek dışında hiçbir şey istemiyorum. Bununla, krala bağlanırım çünkü şükrederek ona ihsan etmek istiyorum. Ona verecek başka bir şeyim yok. Şimdi ben kendimin değil, “Yaradan’ın hizmetkârıyım.” Bu sebeple bana “Ne elde ettin?” diye sormanızı duymuyorum.

“Bütün bir sene, tüm emirleri yerine getirerek, vecibeler ve duayla meşgul oldun, ama hala bir ya da iki yıl önceki derecendesin. Öyleyse, neden Yaradan’a şükredip şunu söylüyorsun, ‘Yaradan’la pek çok defa konuşmuş olmam benim kazancım, başka neye ihtiyacım olabilir ki?’ Diğer bir deyişle, eğer kral bana bir şey verseydi, onu almak için almış olurudum. Fakat şimdi elimde hiçbir şey yok, mutluyum ve Yaradan’a

teşekkür ediyorum çünkü çalışmadaki niyetim sadece ihsan etmek.”

Ancak, bu aşamada kişi gerçeği söylüyor olsa da, tek amacı ihsan etmek olan gerçeğin yolunda yürüyen kişiyi hoş görmeyen dışsal olandan gelen güçlü bir dirençle yüz yüze kalır. Bu aşamada, büyük bir savaşa girer, çünkü onlar coşkusunu bozmak ister. Bunun tersinin doğru olduğunu -söyledikleri gerçeğin yoludur ve o haklı olduğunu düşünerek kendini aldatmaktadır- düşünmesini isterler.

Bu dünyada, yalan genellikle kazanır. Bu sebeple, kişinin büyük bir güce ihtiyacı vardır, onlara şöyle der: “Ben gerçeğin yolunda yürüyorum ve şimdi eleştirilmek istemiyorum. Eğer sözlerinizde gerçeklik varsa, eleştirme vakti geldiğine karar verirsem, şikâyetlerinizle beraber benimle gelerek, bana gerçeği gösterirsiniz. Sadece o zaman sizin görüşlerinizi dinlemeye istekli olacağım.”

Dolayısıyla, çalışmada kişi hazza değil sadece inanca ihtiyaç duyar. Diğer bir deyişle, Yaradan'ın büyüklüğüne inandığı zaman, kralın ona bir şey vermesine ihtiyaç duymaz. İsteddiği sadece yukarıda bahsedilen üçüncü anlayışta belirtildiği gibi kralla konuşuyor olmaktır.

Eğer dikkatini kralla şükretmeye verirse, büyük ilhamlar kendiliğinden ona gelir çünkü kraldan bir şey istememektedir. Bu durum Bina'nın Sefira'sına benzer. Bilinir ki, sonunda Hohma, Hohma ışığını almak istemez, fakat Veren, Hohma'ya ihsan ettiğinden, Hohma Veren üzerine ihsan etmek ister. Hohma form eşitliğine gelmek ister.

Bu aşamada, “Hasadim ışığı” denilen bereket, kendi kendine gelir. Bu demektir ki, alıcı Hesed'le (lütuf/rahmet) meşgul olmak ister, bundan dolayı berekete “Hasadim ışığı” (Hesed'in çoşulu) denir. Burada da benzer bir durum vardır. Kişi kralla

ihvan etmekten başka bir şey istemiyor, onun ne düşündüğüne önem veriyor, şarkı söylemek ve krala şükretmekle ilgileniyorsa, ilham ona yukarıdan kendi kendine gelir.

Şimdi Musa ve Halkın kraliçenin kendisine değil, kraliçe için krala şarkı söyleyip, şükretmesini anlayabiliriz. Bilinir ki, üst dünyalarla ilgili söylediğimiz her şey sadece “Halk’ın kolektif ruhu” ya da “Halkın meclisi” denilen ruhla ilgilidir. Talmud Eser Sefirot’ta (Kısım 16) açıklandığı gibi, Adam HaRişon’un ruhu, Beria, Yetzira ve Asiya dünyalarından gelir ve buradan Nefes, Ruah, Neşama alır. Onların hepsi “Kutsallık” denilen Atzilut’un Malhut’undan gelir. Ve Malhut’a veren Zer Anpin’e “Kral” denir.

Malhut ruhların alıcısı olduğundan, halk için bereket alamaz çünkü onlar hala uygun değildir -ihvan etme kapları yoktur. Aksine, içlerinde “Yaradan’dan uzaklık ve ayrılık” denilen almak için almak olduğu için daima “ölü” denilen, Sitra Ahra’ya giderler. Onlara “ölü” denmesinin sebebi budur.

Zohar’da kişinin “Kutsallığın ızdırabı”, yani halkının çocukları için bereket alamamasının üzüntüsü için endişelenmesi gerektiğini yazar. Ona “Halkın Meclisi” denilir çünkü içinde Halk’a vermesi gereken bereketi toplar. Dolayısıyla, halk form eşitliğine bağlanırsa, Malhut’un, “veren”, ZA denilen kraldan, halkına verilmek üzere üst bereketi alması için yer açılır.

Buna “‘Kraliçe’ denilen Malhut’un, Kral’a O’ndan aldığı bereket için şükretmesi denir.” Benzer şekilde İnsan, Kral’dan bereket alamazsa, buna “Kutsallığın ızdırabı” denir. Bereketi alabildiğinde de, ona “Oğulların annesi mutlu” denir ve o Kral’a şükreder.

Dahası, tüm acı ve neşe halkın bütünüyle ilgilidir. Bu sebeple Zohar, Musa ve Halk’ın şarkı söylediğini yani kraliçe için krala şükrettiklerini, yazar. Bu demektir ki, Musa ve Halk’ın krala

RABAŞ

şükretmesi kendileri için değil, kraliçe, Malhut içindir. Diğer bir deyişle, Kutsallığın ızdırabını tolere edemez ve Malhut'un ihsan edebilmesi için form eşitliğine başlanırlar. "Ne mutlu Musa ve Halkına, çünkü onlar kraliçe için Kral'a şükretmesini biliyorlar," denmesinin nedeni budur.

KÖTÜ SÖZÜN ÖZÜ NEDİR VE ONA KARŞI KİM DURUR?

Makale No 10, 1986-87

Zohar'da şöyle yazar: “Gel ve gör, yılanın kadına söylediği kötü söz, onu ve Adem'i, hem onları, hem bütün dünyayı ölüme mahkum etti. Kötü söz ile ilgili şöyle yazar ‘Ve onun dili, keskin bir kılıçtır.’ Bu sebeple, ‘Kılıca dikkat et,’ yani kötü söze. ‘Öfke, kılıcın cezasını getirir.” Bu ne demek? Yaradan kötülerini yargıladığı bir kılıca sahip olduğundan, o Yaradan'ın kılıcıdır. Bununla ilgili şöyle yazar: ‘Tanrı'nın kana bulanmış bir kılıcı var,’ bu içindeki Din'den (yargı) gelen Malhuttur , ‘Ve Ben'im kılıcım, et yiyecek’ Bu nedenle, ‘Kılıca dikkat et çünkü öfke kılıcın cezasını getirdiğinden, bilesin ki onda yargı vardır.’

“Din(yargı) der, ama kötü söz sarf eden kılıç dilli kişi ile ilgili şunu söylemek ister, ‘Bilmelisin ki bu nedenle yargılanır’, kılıç onun için hazırlanan her şeyi yakıp kül eder -içindeki Din formundaki Malhut. Bununla ilgili şöyle yazar: ‘Bu dışlanan kişinin yasası olacak.’ ‘Bu’ denilen Malhut, onu yargılar, çünkü o kötü söz söylemiştir ve ızdırap kötü söze gelir.” Buraya kadar yazılanlar budur.

Bunun iyi anlaşılması gerekir, Zohar kılıç dilli kişi yani kötü söz söyleyen için, kılıcın ona hazırlanan her şeyi yakıp kül ettiğini -içindeki Din formundaki Malhut- söyler. Biz yılanla ilgili olarak söylenenlerden öğreniriz ki, yılan kadına kötü söz söylemiştir. Oysa orada kötü söz Yaradan'la ilgiliydi; kişi ve dostu arasındaki kötü sözle ilgili olarak “Ve onların dili kılıç kadar keskin,” denmesi ve ölüme sebep olacak kadar ağır olması, bunun kişi ve dostu arasında olduğunun kanıtı mıdır?

Diğer bir deyişle, kişi ve dostu arasındaki kötü sözün kötülüğünün önem ve derecesi, kişi ve Yaradan arasındaki kötü sözün derecesiyle aynıdır. Dostuna kötü söz söylemekle, Yaradan'a kötü söz söylemek arasında fark yoktur. Yaradan'a

kötü söz söylendiğinde, kişi O'ndan ayrılacağından, bunun ölüme neden olduğunu anlamalıyız. Bu sebeple, Yaşamın Yaşamlarından ayrı olacağı için, o ölü olarak kabul edilir. Fakat kişi ve dostu arasındaki kötü söz neden ölüme sebep olsun?

Zohar der ki: ızdırap kötü sözden gelir. Atalarımız şöyle der: “Batıda şöyle söylenir: Üçüncünün konuşması, üçünü de öldürür: konuşanı, dinleyeni ve hakkında konuşulan kişiyi.” Raşi, kişi ve dostu arasındaki bir sırrı üçüncü kişinin açığa çıkarmasını “Üçüncünün konuşması,” dedikodu olarak, yorumlar. Ayrıca Kabalist Yohanan, Kabalist Yosi Ben Zimra adına şöyle der: “Kötü söz söyleyen, inancını yok sayandır.” Hasda ise şöyle der: “Mr Ukva, ‘Kim kötü söz söylese, Yaradan şöyle der: ‘O ve Ben bu dünyada yaşayamayız’ demiştir.”

Kötü sözle ilgili yasaklamanın önemine, kişinin inancını yok sayması ya da Mr Ukva'nın söylediği gibi, Yaradan'ın “O ve Ben bu dünyada yaşayamayız” noktasından bakmalıyız. Bu demektir ki, örneğin, eğer Reuben, Şimon'a Levi'yle ilgili olarak kötü bir şey söylese, Reuben'in Levi'yle ilgili kötü konuşması sebebiyle Yaradan bu dünyada yaşayamaz. Oysa Reuben'in işlediği diğer günahlarla Yaradan bu dünyada onunla beraber yaşayabilir. Bu nedenle, eğer bu o kadar ağır bir şeyse, o zaman kötü sözün ve onu böyle kötü yapan şeyin ne olduğunu iyi anlamalıyız.

Bunu çalışmada açıklayacağız. Manevi İlimin Verdikleri kitabında, “Dostunu kendin gibi sev” emrinin büyük önemi anlatılır. “Kabalist Akiva şöyle der: ‘Bu Maneviyatın en önemli kuralıdır.’ Atalarımızın bu cümlesi açıklama gerektirir. Klal (kollektif/kural) kelimesi ayrıntılar toplamını belirtir, bir araya geldiklerinde kolektifi oluştururlar. Bu nedenle, emirle ilgili olarak ‘Dostunu kendin gibi sev,’ dediğinde Maneviyatın en büyük Klal'dan bahseder, şunu anlamalıyız ki Maneviyatın geri kalan

612 koşulunun toplamı yorumlarıyla beraber, 'Dostunu kendin gibi sev' emrinin taşıdığı anlamdan ne eksik ne de fazladır."

"Bu oldukça kafa karıştırıcıdır, çünkü Sevaplar (manevi kurallar) ile ilgili olarak insanla, insan arasında olduğunu söyleyebilirsin, fakat nasıl tek bir prensibin Yaradan ve insan arasındaki yasaların özü olan tüm sevapları kapsar?"

Ayrıca şöyle yazılmıştır: "Hilel'in karşına maneviyatı öğrenmek isteyen bir kişi şöyle der: 'Tek ayağımın üzerinde dururken, bana tüm Maneviyatı öğret.' Hilel şöyle cevaplar, 'Kendine yapılmasını istemediğini başkasına yapma ('dostunu kendin gibi sev' cümlesinin farklı söylenişi), gerisi yorumdur; git çalış.'" "

"Önümüzde çok net bir kural var, tüm 612 emir ve öğretide yazılan her şeyden üstün tutulmuş dostunu kendin gibi sev kuralı ... bu nedenle özellikle 'gerisi yorum; git, çalış' demıştır. Bu demektir ki, ilmin geri kalanı bu emrin yorumudur."

Öğrenmek isteyen kişi, Hilel'e "Tek ayağım üzerinde dururken, bana bütün Maneviyat öğret" dediğinde, neden Hilel ona kutsal dilde cevap vermeyip, Aramice dilini kullanarak şöyle dedi, "Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma."

Şunu anlamalıyız ki, Maneviyatta pozitif bir sevap olan (yap denilen prensipler - bazı eylemleri yerine getirmek için emir) "Dostunu kendin gibi sev" yazılmıştır, oysa Hilel negatif formda (yapma denilen prensipler - bazı eylemleri yerine getirmekten kaçınmak için emir) konuşur ve şöyle der: "Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma."

Manevi İlimin Verdikleri kitabında, yaratılış amacı Yarattıklarına iyilik yapmak ve yaratılanların hiçbir eksiklik olmadan haz ve mutluluk hissetmesi olduğundan, "Dostunu kendin gibi sev" kuralının önemi ve büyüklüğü anlatılır. Dal, köküne benzemek ister kuralı vardır. Kökümüz tüm varlıkları yaratan Yaradan

olduğundan, O'nda hiçbir noksanlık ve kimseden bir şey alma gereksinimi yoktur.

Dolayısıyla, yaratılanlar birisinden bir şey aldığıında, aldıkları kişiden utanırlar. Bu nedenle, yaratılanların Yaradan'dan haz ve mutluluk alırken utanmaması için, üst dünyalarda Tzimtzum (kısıtlama) düzeni kurulmuştur. Bu üst bereketin bizden gizlenmesine neden olur, böylece Manevi İlme ve Kalbin İslahına gizlenen Yaradan'ın bize verdiği iyiliği hissedemeyiz.

Maddesel hazlara inandırılmış, onun avantajını hissetmiş olsak da -tüm yaratılanların adanmış bir şekilde hazzın peşinden koşması- herkesin içinde, Manevi Çalışma'lar yerine getirildiğinde elde edilebilecek şeye kıyasla çok küçük olan bir ışık vardır. Bununla ilgili Zohar'da, Keduşa'nın (kutsallık) Klipot'u (kabuklar/ kötü eğilimler) koruduğu yazar. Bu demektir ki, eğer Keduşa Klipa'ya yaşam gücü vermeseydi, var olmaları mümkün olmazdı.

Her şey sonunda İslah olacak ve Keduşa'ya girecek olmasına rağmen, Klipot'un var olmasının bir sebebi vardır. O, yaratılanların İslahı için verilmiştir, bu ikisi her ne kadar birbirine zıt olsalar da aynı konu başlığı altında iki ayrı başlıktır. Bununla ilgili şöyle yazılmıştır (Zohar Kitabı'na Giriş), "Bu sebeple, birbirine zıt olan iki sistem vardır, Keduşa (kutsallık) ve arı olmayan (kirlilik) ABYA." Dolayısıyla, Keduşa onları nasıl İslah edebilir?

Dünyada yaratılan insan için bu böyle değildir. Zaman söz konusu olduğundan, onlar (iki sistem) tek kişide, birer birer toplanmıştır. Keduşa'nın, kirliliği İslah etme yolu vardır. Bu böyledir çünkü insan on üç yaşına kadar kirlilik sistemi içindeki alma arzusunu edinir. Daha sonra, Manevyata bağlanarak, Keduşa'nın Nefes'ini elde etmeye başlar ve sonra Keduşa dünyalarının sistemi tarafından korunur.

Dahası Klipot'un, Keduşa'dan aldığı tüm bereket, kapların kırılması ve ABYA'yı meydana getiren bilgi ağacının günahı sebebiyle, küçük bir ışık olarak hissedilir. Dolayısıyla, yaratılanların tüm güçleriyle o küçük ışığın arkasından koşmalarını ve hiç birinin "Edindiklerimizle yetineceğim" dememesini anlamamız, imgelemememiz ve görmemiz gerekir. Oysa insanlar bunu söylemek yerine, sahip oldukları şeylere yeni ilaveler yapmak ister, tıpkı atalarımızın dediği gibi, "Kimin yüz dileği varsa, o iki yüz olur."

İçlerinde bütünlük olmamasının sebebi, başlangıçta mükemmel olmadıklarındandır. Fakat maneviyatta, üst ışık manevi olan her şeyi kılıflar. Bu nedenle, kişi maneviyatın aydınlanmasını edindiğinde, Keduşa'nın küçük bir parçası olan Nefes de Nefes derecesinde bile -geri kalan Keduşa gibi o da mükemmeldir- bütünlük olduğundan, bu aydınlanmanın küçük ya da büyük bir derece olup olmadığını söyleyemez. Bu böyledir, çünkü üst ışıktaki "büyük" ve "küçük" konusu alanın değerine bağlıdır.

Diğer bir deyişle, bu alıcının ışığın büyüklüğünü ve önemini edinebilme seviyesine bağlıdır. Işığın kendisinde değişiklik olmaz, tıpkı şöyle yazıldığı gibi, "Ben, Yaradan (HaVaYaH), değişmem."

Bu durumda şu soru akla gelir, "Haz ve mutluluğun çoğunluğuna sahip manevi hazlar söz konusu olduğunda, maddesel şeyler için gösterdikleri büyük çabayı sarf etmeye istekli olmayan insanlar gördüğümüzden, neden bütün dünya maddesel hazların içinde parlayan o küçücük ışığın peşinden koşar?" Oysa maddesel hazlar, ABYA'nın içindedir. Üzerlerinde bir kısıtlama ve gizlilik yoktur, haz olmadan yaşamak mümkün olmadığından, bu maksatlı olarak böyledir, aksi takdirde dünya var olamazdı.

Bu, Yarattıklarına iyilik yapmak olan yaratılış amacından bize gelen şeydir. Bu nedenle haz olmadan yaşam olmaz. Öyle görüyor ki, haz insanda ifşa olmak zorundadır. Bedenin yaşamını sürdürmesi dışındaki diğer hazları almak söz konusu olduğunda bu böyle değildir. Bunun üzerinde kısıtlamalar ve gizlilikler vardır, bu nedenle kişi “form eşitliği” denilen, ihsan etme çalışmasına kendini alıştırmadan önce, Manevi Çalışma ve Islah ile kılıflanmış yaşam ışığını alamaz. Bu böyledir çünkü Manevi Çalışma ve Kalbin arınmasıyla kılıflanan ışık açığa çıktığında, seçme şansı olmayacaktır.

Diğer bir deyişle, ışığın ifşa olduğu yerde, Maneviyat ve Arınmalarında yerine getirdiğinde kişinin hissettiği haz, kendine-alma formunda olacaktır. Dolayısıyla, Yaradan’ın emirleri nedeniyle Maneviyatı ve Islahları yerine getirdiğini söyleyemeyecektir. Daha ziyade, onların içindeki hazzı hissettiği için Maneviyata ve Islahına bağlanmak zorundadır. Kişi bunun dışındakilerde haz hissettiğinde, Maneviyat ve Arınmalarından aldığı gerçek tada kıyasla hazzın çok küçük olduğunun, hırsın üstesinden gelmenin ve arzu büyüdükçe, onun acısına tahammül etmenin zorlaştığının, hesabını yapabilir.

Anlaşılan o ki, Maneviyat ve Arınmalarındaki hazzın sınırsızlığı açığa çıktığında, kişi “Bu emiri yerine getiriyorum çünkü bu Yaradan’ın arzusu,” yani O’nun emirlerini yerine getirerek Yaradan’a ihsan etmek istiyorum, diyemez. Neticede, Maneviyat ve Islahları Yaradan’a vermek istediğinden değil, kendisi için yerine getirmek ister.

Işık ve Islah üzerindeki kısıtlama ve gizliliğin sebebi budur. Ve bu sebeple, bütün dünya ışığın ve doyumunun hazzı almak için enerjisi olmadığından maddesel hazların peşinden koşar çünkü haz yukarıda söylenen sebep nedeniyle onlara ifşa olmamıştır.

Öyle anlaşılıyor ki, inançla ilgili olarak, Manevi Çalışma ve Uygulamaların önemine ve genel olarak Yaradan'a -bizi izlediğine- inanmalıyız. Bu demektir ki, kişi Yaradan'ın rehberliğini ve yarattıklarına nasıl bereket verdiğini hissetmediği için Maneviyatı ve Gerekliliklerini yerine getirmede söyleyemez, çünkü hissetmese bile buna inanmak zorundadır.

Bu böyledir çünkü O'nun rehberliğinin cömertliğini hissettiğinde, artık inanç sorusu olmayacaktır. Fakat neden Yaradan, O'na inançla hizmet etmemizi istedi? Akıl aşamasında hizmet etseydik daha iyi olmaz mıydı?

Cevap Baal HaSulam'ın söylediği gibidir, kişi Yaradan'ın, O'na inançla hizmet etmemizi istediğini düşünmemelidir, çünkü O üzerimize akıl formunda parlamaz. Daha ziyade, Yaradan bilir ki, form eşitliği olan "Yaradan'la Dvekut (birleşme)" denilen inanç, amaca ulaşmamız için daha başarılı bir yoldur. Bununla, "utanç ekmeği" olmadan yani utanmadan iyiliği alma gücüne sahip oluruz. Bu böyledir çünkü Yaradan'dan haz ve mutluluk almak istememizin tek sebebi, Yaradan'ın bundan haz alacağını bilmemizdir ve Yaradan'a ihsan etmeyi arzuladığımızdan, O'ndan haz ve mutluluk almak isteriz.

Dolayısıyla yapmamız gereken çalışma, dünyanın yaratılma amacını -Yarattıklarına iyilik yapmak- yerine getirmek için, kendimizi ihsan etme kaplarını edinecek şekilde vasıflandırmaktır. Bu, Kral'ın hediyesini tamamlamanın ıslahıdır, böylece hazzın alımında utanç hissedilmez. Ve içimizdeki tüm kötülük, almaya mecbur olduğumuz iyilik adına bizden ayrılır.

Bu algıları (hisleri) edinmemiz için bize manevi çalışma ve prensipleri şifa olarak verilmiştir. Atalarımız şöyle der: "Yaradan der ki: 'Kötü eğilimi Ben yarattım ve onun şifası için Işığ (manevi ilmi) verdim,' Işık vasıtasıyla kişinin içindeki tüm kendini-sevme

kıvılcımları yok olur ve sadece Yaradanına ihsan etme arzusuyla ödüllendirilir.”

“Manevi İlmin Verdikleri” makalesinde şöyle denir: “Maneviyatta iki kısım vardır: 1) insan ve Yaradan arsında uygulananlar ve 2) insan ve insan arasında uygulananlar. Her ikisi de aynı şeyi amaçlar -yaratılanların Yaradan’la birleşmesi (Dvekut).

“Ayrıca, her ikisinin de pratik yönü gerçekten bir ve aynı olduğundan, Manevi Çalışmayı ve Prensiplerini O'nun rızası için yerine getirenler için, öğretinin iki kısmı arasında fark yoktur. Bunun nedeni kişinin onu tamamlamadan önce, herhangi bir ihsan etme eylemi hissetmeye mecbur olmasıdır -ister dostuna, ister Yaradan’a karşı- çünkü boşluk bizim anlayışımızın üzerindedir.

“Durum bu olduğundan, Manevi Öğretinin kişi ve dostu arasındaki ilişkiyle ilgili kısmının, kişiyi arzu edilen hedefe daha çok yaklaştırdığını düşünmek mantıklıdır. Bunun nedeni, insan ve Yaradan arasındaki uygulamalar çalışmasının sabit, özel olması, zahmetli olmaması, kişinin buna kolayca alışması ve alışkanlıkla yapılanların bir fayda getirmemesidir. Fakat insan ve insan arasındaki uygulamalar değişken, düzensizdir ve nereye döneirse dönsün etrafını sarar. Dolayısıyla, onun şifası daha belirgin ve amaca daha yakındır.

Şimdi Kabalist Akiva'nın “Maneviyatın en büyük kuralı” “Dostunu kendin gibi sev” demesini anlayabiliriz. Çünkü en önemli şey, “ihsan etme kapları” denilen Yaradan’la Dvekut’la ödüllendirilmek, yani form eşitliğine gelmektir. Bu sebeple Maneviyat ve İslah şifası verilmiştir ki böylece kişi ve dostu arasındaki sevgiden Yaradan sevgisine erişildiğinden, kendini-sevmeden çiklabilisin ve başkalarını sevmeye gelebilisin.

Şimdi neden dönmenin Hilel'e gelip "Bir ayağımın üzerinde dururken bana Maneviyatı öğret" demesini ve Hilel'in ona kutsal dilde değil de, Arami dilinde cevap vererek, "Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma" demesini, anlayabiliriz. Hilel'in "Dostunu kendin gibi sev" pozitif uygulamasını söylemek yerine, onu negatife dönüştürerek "Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma" demesiyle ilgili daha çok anlamamız gereken şey var.

"Dostunu kendin gibi sev" eyleminin önemiyle ilgili açıklamaya göre, bu uygulamada özellikle kişiyi Yaradan sevgisine ulaştırma gücü vardır, bu sebeple öğrenci, Hilel'e gelip de ona "Bir ayağım üzerinde dururken, bana tüm Maneviyatı öğret" dediğinde, Hilel ona "Dostunu kendin gibi sev" kuralını yazıldığı gibi anlatmak istedi. Ancak, diğer taraftan da "Dostunu kendin gibi sev" emri daha sert olan "kötü söz" denilen ölüm kötülüğünü açıklamak istedi.

"Dostunu kendin gibi sev" prensibi kişiye kendini-sevmenin üstesinden gelme gücünü verir ki bu şekilde kişi kendini-sevmeden çıkıp, Yaradan sevgisine gelir.

Öyle anlaşılıyor ki, eğer kişi "Dostunu kendin gibi sev" prensibine bağlanmazsa, "oturup, hiç bir şey yapmama" aşamasındadır. Kendini- sevme otoritesinden çıkmada gelişme göstermez ama gerilemez de. Diğer bir deyişle, başkalarına sevgi göstermemesine rağmen, kötüye de düşmez ve başkalarının nefretini uyandıracak hiçbir şey yapmaz.

Oysa eğer dostuna kötü söz söylese, bununla kötüye düşer. Sadece başkalarının sevgisine bağlanmamakla kalmaz, bunun tersini de yapmış olur -dostuna kötülük yaparak başkalarının nefretine sebep olacak eylemler yapmak. Doğal olarak, kişi sevdiğine kötülük yapmaz çünkü bu kalpleri ayırır. Dolayısıyla, aramızdaki sevgiyi bozmamak için sevdiğimiz kişiye kötülük yapmak istemeyiz çünkü kötülük nefreti yaratır.

Dolayısıyla bundan şu sonuç çıkar ki, kötü sözün (iftira) kötülüğünün büyüklüğü, başkalarını sevmekten Yaradan sevgisine gelmek değil, başkalarına nefretten, Yaradan nefretine gelmektir ve dünyada bundan daha kötü bir şey yoktur. Fakat kişi günah işleyip, kendini-sevmeye batarak alma arzusunun üstesinden gelemese bile, Yaradan nefretine gelmez. Bu sebeple diğer günahlarla ilgili şöyle yazılmıştır: “Ben, bozukluklarının ortasında onlarla duran Yaradan’ım.” Fakat kötü söz ve eylemle, kişi başkalarını sevmenin tam zıttı olan Yaradan nefretine gelir.

Şimdi Kabalist Yohanan’ın şu sözlerini anlayabiliriz: “Kim kötü söz söylese, inancı yok sayıyor demektir.” Kötü söz inancı yok sayıyor olabilir mi? Bu onun Yaradan’dan nefret etmesine sebep olduğundan, yaratılış amacını yok sayıyor demektir. Görürüz ki başkasına iyi davranan, her seferinde ona haz ve mutluluk vermek isteyen kişi, kesinlikle karşısındakini sever. Fakat kişi kötülük yaptığında, bu onu Yaradan nefretine getirir. Dolayısıyla kişi iyilik yapmak olan yaratılış amacını yok saymış olur.

Şimdi Hasda’ya sorulan şeyi daha iyi anlayabiliriz: “Kim kötülük yaparsa, Yaradan şöyle der: ‘O ve Ben bu dünyada yaşayamayız.’” Kötü söz, Yaradan’ın bu dünyada onunla yaşayamamasına sebep olabilir mi?

Yukarıda söylediğimiz gibi, kim kötü söz söylese Yaradan’dan nefret eder hale gelir. Maddesellikte kişi birçok insanla aynı evde yaşayabilir ve onların iyi olup olmamasına önem vermiyor olabilir. Ama orada nefreti keşfettiğinde, hemen oradan kaçır çünkü nefretle bir dakika bile kalmak istemez. Benzer şekilde, kim Yaradan nefretine gelirse, Yaradan onunla bu dünyada yaşayamaz.

Şunu sorabiliriz, “Dostundan bir şey çalan kişi, onun nefretine sebep olur çünkü ondan bir şey çalınan kişi, dostunun çaldığını anlayınca, ondan nefret edenin kendisi olduğunu görmez mi?” Ya da şöyle de söyleyebiliriz, kimin ondan çaldığını asla bilmese bile, hırsızın kendisinden daha fazla olarak -başkalarını sevmeye bağlanmak yerine- kendini sevmeye batıp, nefrete düşebilir. Bu nedenle çalmanın kötü söz kadar kötü olduğunu söylemezler. Bu demektir ki, çalmak kötü söz kadar günah değildir.

Cevap şu olmalıdır, çalan kişi nefret yüzünden çalmamaktadır. Bunun sebebi parayı ya da değerli şeyleri sevdiği içindir ve bu sebeple nefret yüzünden çalmaz. Fakat kötü söz aynı şey değildir çünkü o nefretten çıkar.

Riş Lakiş’in söylediği gibidir, “Riş Lakiş şöyle der: ‘Neden ‘Eğer yılan fısıldamadan ısırırsa, bunun dili olana bir faydası yoktur’ demiştir? Gelecekte, tüm hayvanlar yılan gelip şöyle diyecek, ‘Aslan avlanır ve yer; kurt avlanır ve yer. Fakat sen, neyden haz alıyorsun?’ Yılan şöyle cevap verir, ‘Dili olanın avantajı nedir?’”

Raşi şöyle yorumlar, “‘Bir aslan avlanır ve yer,’ zarar veren herkes haz alır. Aslan avlanır ve yer. Canlı olanı yer. Ve eğer kurt avlanırsa, önce öldürür sonra yer. Bu hazdır. Fakat senin, insanları ısırımtaki hazzın nedir? Yılan cevap verir, ‘Peki dili olanın avantajı nedir? Kötülük yapanın nasıl bir hazzı olur? Bunun gibi, ısırığım zaman, haz almam.’”

Yukarıda söylenenlerle, görürüz ki, insanlara zarar vermek farklıdır çünkü kişi haz alır, örneğin aslan ve kurt insandan nefret ettiği için zarar vermez, sahip oldukları arzu sebebiyle zarar verir.

Fakat kötü sözle ilgili böyle değildir. Kişi bundan bir ödül almaz ve insanların nefretine sebep olur. İnsanı sevmekten

Yaradan sevgisine gelinen “Dostunu kendin gibi sev” kuralına göre, kişi insan nefretinden Yaradan nefretine gelir.

Benzer şekilde, şu sözleri okuruz (Berahot 17a): “Yaradan korkusu ilmin başlangıcıdır; iyi bir anlayış onları onlar yapan şeydir’ şöyle demez, ‘yapan’ fakat ‘Onları yapan,’ der, onlar Lişma’yı (O’nun için) yerine getirenlerdir, Lo Lişma’yı (O’nun için değil) değil. Kim Lo Lişma’da kalırsa, doğmamış olması onun için daha iyidir. Tosfot’ta şöyle sorar, ‘Eğer biri şunu söylerse, ‘Kişi Lo Lişma’da olsa bile Manevi Çalışmaya bağlanmalıdır ve bu şekilde Lo Lişma’dan Lişma’ya gelir.’” Şöyle demeliyiz, ‘Burada sadece dostlarına sıkıntı vermek için çalışan kişiyle ilgilimiz, orası ise saygınlık için çalışan kişiyle ilgilidir.’”

Sıkıntı verme amacıyla Lo Lişma’yı yerine getirmekle, saygınlık için yani ona “Kabalist” denmesi için, Lo Lişma’yı yerine getirmeyi ayırt etmemiz gerekir dediğinde, Tosfot’un cevabını anlamalıyız. Bunu Kabalist Akiva’nın “Dostunu kendin gibi sev, Maneviyatın en önemli kuralıdır” sözüne göre değerlendirmeliyiz. Bunu Kabalist Akiva “Maneviyyatın Verdikleri” makalesinde açıklar çünkü bu ilke vasıtasıyla, kişi dost sevgisini edinir ve buradan daha sonra Yaradan sevgisine gelir.

Öyle anlaşılıyor ki kişi kendini-sevmeyi bırakmaya çalışmalıdır, bunun sonrasında ihsan etmek için Manevi Çalışma Lişma’ya bağlanabilir. Bu ancak Maneviyyat ve İslahları yerine getirmekle yapılabilir. Kendini-sevmeyi bırakmadığı sürece, Lişma’ya bağlanamaz. Kendini-sevmeyle meşgul olmasına rağmen, bundan çıkabilmek için Manevi Çalışma’ya bağlanarak güç alır ve akabinde her şeyi ihsan etmek için yapacağı zamana, Yaradan sevgisine gelir.

Lişma’ya ulaşmak sadece saygınlık için Manevi Çalışma’ya bağlandığı zaman mümkündür. Bu demektir ki, çalışıyor fakat başkalarını sevme niteliğini edinmediğinden, onlar yararına

çalışmıyor. Dolayısıyla Manevi Çalışma'a bağlanmak başkalarını sevme niteliğini edinmede ona yardımcı olur.

Fakat başkalarını sevme eyleminin tersine çalışırsa, Manevi Çalışmayı ve Uygulamalarını başkalarından nefret ettiği ve onları mutsuz etmek için yerine getirirse, iki zıtlık nasıl aynı potada olabilir? Şöyle söylenmiştir, kişi ihsan etme eylemini yerine getirdiğinde, Işık başkalarını sevmeyi başarmada onu destekler -niyet, ayrıcalık kazanma olsa da, Işık ihsan etme arzusunu edinmesi için de kişiye yardımcı olur. Oysa burada kişi başkalarının nefretine bağlanmıştır. Bu başkalarını sevmesine sebep olabilir mi?

Bu, hırsız ve kötü söz söyleyen arasındaki ayrımla ilgili olarak söylediğimiz şeye benzer. Hırsızlar ve soyguncular parayı, altını ve diğer pahalı şeyleri sever. Onların bireyin kendisiyle kişisel bir hesabı yoktur. Diğer bir deyişle, hırsızlar kişinin kendisini dikkate almaz, daha ziyade düşünceleri daha fazla parayı kolayca nereden bulacaklarına odaklanmıştır ve polis onları hırsız ya da soyguncu olarak açığa çıkarması oldukça zorlayıcıdır. Onlar insanın kendisini asla düşünmez.

Ancak kişi kötü söz söylediğinde, eylemin kendisini göz önüne almaz. Daha ziyade tek düşüncesi arkadaşını insanların gözünde aşağılamaktır. Burada tek düşünce duyulan nefrettir. Şu bir gerçektir ki, kişi sevdiğine kötü söz söylemez. Bu nedenle özellikle kötü söz başkalarının nefretine sebep olur ki bu Yaradan nefretine yol açar. Bu sebeple, kötü söz dünyanın yıkımına sebep olduğundan, çok ölümcül bir meseledir.

Şimdi kötü söz ölçüsünü açıklayacağız -kişinin dostuyla ilgili söylediği hangi kelime veya cümlenin kötü söz olup olmadığını. Bu ölçüyü Hilel'in dönmeye verdiği cevapta buluruz, "Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma." Bu şu demektir, dostlarınla ilgili söylemek istediğin herhangi bir şey, eğer sana söylenmiş

olsaydı bundan hoşlanıp hoşlanmayacağını düşün. Diğer bir deyişle bu sözlerden haz almıyorsan, “Dostuna yapma.”

Kişi dostuna bir şey söylemek arzusunda olduğunda derhal şöyle düşünmelidir, “Eğer bu bana söylenmiş olsaydı, bu kelimededen nefret eder miydim?” Hilel’in dönmeye söylediği gibi, “Dostuna yapma.” Buradan söylenmemesi gereken kötü sözün derecesini anlayabiliriz.

Yukarıda söylenenlerle, neden Hilel’in kutsal dilde (İbranice) değil de, dönüşüm dilinde konuştuğunu anlayabiliriz. Dönme “Bir ayağımın üzerinde dururken bana tüm Maneviyatı öğret.” Dediğinde, cevap olarak ona “Dostunu kendin gibi sev” cümlesinin dönüşmüş hali, “Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma” (Aramice) demiştir.

Önce bu dilin bize ima ettiği şeyi anlamalıyız. Ari şöyle demiştir (Talmud Eser Sefiro, 15. Kısım, 1765.sayfa), “‘Ve Tanrı derin bir uykuya sebep oldu’ (Gimatria’da, Tardema (uyku)=Targum (dönüşüm), bu dönüşüm ve Ahoraim (sırt/arka) olarak kabul edilir.” Bu demektir ki, kutsal dile (İbranice) Panim’e (önceki), dönüşüme (Aramice) Ahoraim denir.

Panim aydınlatan ya da bütün olan şey, Ahor (arka) aydınlatmayan ya da bütün olmayan şey demektir. Kutsal dilde şöyle yazar: “Dostunu kendin gibi sev,” bunun anlamı bütünlüktür ve amacın tamamlanması demek olan insan sevgisinden Yaradan sevgisine geldiği için kişi Dvekut’u edinmelidir, şöyle yazdığı gibi “Ve O’na bağlanmak.”

Fakat “Dostunu kendin gibi sev” cümlesinin dönüşümü Hilel’in dönmeye söylediği “Nefret ettiğin şeyi, dostuna yapma” ile ilgili şunu söylemeliyiz ki bu olumsuzluk çağrıştıran kötü sözle ilgilidir ve yasaklanmıştır çünkü nefreti getirir ve buradan kişi Yaradan nefretine gelebilir. Bu bütünlük olarak kabul edilmez çünkü kötü söz söylememekle, kişi başkalarını sevmeye gelmeyi

başaramaz, sadece başkalarını sevme vasıtasıyla Yaradan'la Dvekut denilen bütünlüğe erişebilir.

Bu sebeple kötü söz, sadece başkalarını sevmeye bağlanmadığından değil, tersini yaptığından -nefrete bağlandığından- bu kadar kötüdür. Bu sebeple, çalışmanın başlangıcında kolektife öğretirken, önce kolektife zarar verilmemesi öğretilmelidir. Buna “kaçınmak” denir. Aksi halde, zarar verebilecek şeyler yaparak, kolektife zarar verirsiniz.

Bu sebeple Hilel ona gelen dönmeye “Dostunu kendin gibi sev” cümlesinin dönüşümünü söylemiştir: 1) Çünkü kötü söz nefrete sebep olduğundan, çok daha zararlıdır. 2) Çünkü bunu yerine getirmek daha kolaydır, “hiçbir şey yapmadan, otur.” Fakat “Dostunu sevmek,” dost sevgisini edinmek için kişinin yapması gereken eylem, “kalk ve yaptır,”

Ancak sonrasında istisnalar vardır: kişisel olarak Yaradan'ın hizmetkârı olmayı dileyen insanlar. Kabalist Akiva'nın söylediği yasa “Dostunu kendin gibi sev” meselesi kişiye söylendiğinde, bu sevgi ona Yaradan sevgisini de getirir. Bu ana hedeftir -bu şekilde kişi ihsan etme kaplarına sahip olur ve yaratılış amacı olan bu kapların içinde haz ve mutluluk alır.

Eğitimde bu iki metot söz konusudur:

1. En zarar verici olduğundan, kötü sözden kaçınma çalışmasına odaklanmak.

2. “Dostunu kendin gibi sev” eğitimi üzerine odaklanmak çünkü başkalarını sevmekten kişi Yaradan sevgisine gelir ve buradan da yaratılış amacını edinir -Yarattıklarına iyilik yapmak. Başkalarını sevmekten dolayı edineceği ihsan etme kapları nedeniyle, üst bereketi alma kaplarına sahip olacaktır. Ve burada kötülüğe yer kalmaz.

Kötü sözle ilgili Zohar şöyle yazar: yılanın kadına söyledikleri dünyanın ölümüne sebep oldu. Her şeyi yakıp yıkan kılıç, dilinde kılıç olan yani kötü söz söyleyen herkes içindir, der. Zohar şöyle bitirir, “Yazıldığı gibi, ızdırap kötü söze geldiğinden ‘Bu dışlanan kişinin yarasıdır.’ Öyle görünüyor ki, ölümle başlıyor, ızdırapla sona eriyor, bu demektir ki, sadece ölüm değil, büyük ızdırap da gelir.

Elbette bu sözün bir açıklaması var. Fakat çalışmada ızdırapı ve ölümü bir ve aynı olarak yorumlamalıyız. Diğer bir deyişle, çalışmanın amacı, Yaşamların Yaşamına başlanmak için Yaradan’la Dvekut’a gelmektir. Böyle yaparak, yaratılış amacında var olan haz ve mutluluğu alma için uygun kaplarımız olur. Ve kötü sözle kişi Yaradan nefretine gelir ve bundan daha büyük bir ayrılık yoktur. Kesinlikle bu şekilde Yaşamların Yaşamından ayrılır.

Anlaşıldığı üzere, kişi Yaradan’dan haz ve mutluluk almalıydı fakat şimdi tam tersini almaktadır. Diğer bir deyişle, haz yerine ızdırap almıştır (İbranicede “haz” ve “ızdırap” kelimeleri aynı harflere sahiptir). Bu demektir ki, kötü söz vasıtasıyla haz yerine ızdırap gelir. Yaşamların Yaşamından ayrı oldukları için “kötü olana bu yaşamda ‘ölü’ denir.” Öyle anlaşılıyor ki çalışmada ölüm ve ızdırap aynı şeydir.

Diğer bir deyişle, eğer kişi Yaşamın Yaşamlarına bağlanırsa, Yaradan’dan bereket alır. Eğer bunun tersi söz konusuysa ve O’ndan ayrılmışsa, o zaman hazla dolmak yerine ızdıraplarla dolar.

Yukarıda söylenenlerle, şu sözleri yorumlayabiliriz, “Batıda şöyle derler: Üçüncünün konuşması üçünü de öldürür: Konuşanı, dinleyeni ve hakkında konuşulana.” Atalarımızın şu sözlerini hatırlarız, “Işık, İnsan ve Yaradan birdir.” Bir Bilge’nin Meyvesi kitabında açıklandığı gibi, İnsan, Yaradan’a bağlanmak

isteyen kişidir. O bunu manevi ilmin 613 İslahı vasıtasıyla yerine getirir. Ve sonra her şey bir olur. Öyle görünüyor ki, kötü söz söyleyen üçünü de öldürmektedir: 1) söyleyen kişiyi; 2) dinleyen kişiyi; 3) hakkında konuşulan kişiyi.

Bu üç kavram kişi ve dostu arasındadır.

Ancak, insan ve Yaradan arasında da kötü söz meselesi vardır, “Işık, İnsan ve Yaradan birdir” cümlesinde belirtildiği gibi. Kişi Işığa baktığında, Manevi Çalışmayı yerine getirmekle ilgili Yaradan’ın bize vaat ettiği tüm iyi şeyleri görür. Örneğin, şöyle yazılmıştır: “Bu senin hayatın olduğu için” ve ayrıca şöyle de yazılmıştır, “Onlar altından, has altından daha arzu edilendir, baldan ve bal peteğinden damlayanlardan daha tatlıdır.”

Anlaşıyor ki burada üç kavram vardır: 1) Kötü söz söyleyen kişi; 2) Işık; 3) Yaradan.

Kişi Işığa baktığı zaman (manevi çalışmayı yaptığında), eğer ödüllendirilmemişse, manevi çalışmada kıyafetlenen haz ve mutluluğu göremez ve manevi çalışmayı bırakır çünkü onun içinde bir mana bulamadığını söyler. Bu şekilde, manevi ilim ile ilgili konuşurken Yaradan’a kötü söz söylemekte ve üç şeyi lekelemektedir: Işık (manevi çalışma), İnsan (kalpteki nokta/ Yaradan’ın kişiye kendisinden verdiği parça) ve Yaradan. Burada kişi “Birliği” -hepsi birden parlayacak yani İnsan, Yaradan’ın adları olan bütünlüğü edinmelidir- edinmeye çabalamalıdır.

Kişi mantık ötesinde inanmalıdır ki, Manevi Çalışmada bize vadettikleri gerçektir ve yanlış sadece bizdedir -“gizli ışık” ya da “Maneviyat ve İslahların tadı” denilen haz ve mutluluğu almaya uygun olmamız- Zohar’da şöyle yazar: “Tüm Manevi İlim Yaradan’ın adlarıdır.”

Bunu edinmek için, ihsan etme kaplarını edinmeye ve ışıkla, Kli (kap) arasında form eşitliğine gelmeye ihtiyacımız var. İhsan etme kaplarını edinmek dost sevgisi vasıtasıyla olur. Tıpkı

Kabalist Akiva'nın söylediği gibidir, "Dostunu kendin gibi sev, Maneviyatın en büyük kuralıdır," dost sevgisi ve başkalarını sevme vasıtasıyla Yaradan sevgisine ve Işığa ulaşırsın. Işığa "bir hediye" denir ve hediyeler sevilenlere verilir. Bu insanların ve Yaradan'ın nefretine sebep olan kötü sözün tam zıttı olan durumdur.

Kötü sözle ilgili atalarımızın söylediklerini şimdi anlayabiliriz, "Üçüncünün konuşması üçünü de öldürür: konuşan kişiyi, dinleyeni ve hakkında konuşulan kişiyi." Raşi bunu, nefretten dolayı birbirlerini kızdırmaları ve öldürmeleri olarak yorumlar. Anlıyoruz ki bu kişi ve dostuyla ilgilidir; fakat bunu Yaradan ve insan için nasıl uyarlayacağız?

Kişi Manevi Çalışmayı yapıp haz ve mutluluk bulamadığını, Yaradan'ın halkına verdiğini söylediği hazzı ve mutluluğu hissetmediğini ve görmediğini söylediğinde, Yaradan'a iftira atıyor demektir. Burada üç şey vardır: konuşan kişi, dinleyen kişi, yani Maneviyat ve hakkında konuşulan kişi, yani Yaradan. Kişi başkalarını sevmekten Yaradan ve Işık sevgisine geldiğinden, bu aşamada, Yaradan ona yaşam verir, şöyle yazdığı gibi: "Sen yaşam kaynağı olduğun için." Bu Dvekut tarafından, şöyle yazıldığı gibi "Ve sen O'na tutunan."

Bu aşamada, kişi yaşam yasasıyla ödüllendirilir. Fakat kötü söz nedeniyle almak zorunda olduğun Yaradan'dan gelen yaşam, ondan ayrılır. Bu nedenle, 1) Maneviyattan gelen yaşam-hissetmek zorunda olduğun yaşam- ondan ayrılır, 2) yaşamsız hale gelir ve o ölü olarak kabul edilir ve 3) yaşam üç yerde durur. Başkalarını sevme vasıtasıyla, yaşam iki yerden akar ve o yaşamın alıcısı olur.

PUTPERESTLERE TORA'YI ÖĞRETMENİN GÜÇLÜĞÜ

Makale No, 17, 1986/87

Atalarımız şöyle der (Hagigah 13), “Ami der ki: ‘Maneviyatın kelimeleri putperestlere verilmemiştir, şöyle yazdığı gibi: ‘Kişi hiçbir ulusla böyle uğraşmaz’; O’nun hükmü olduğundan, onlar onları bilmez.’ Kabalist Yohanan şöyle der: ‘Öğretiye bağlanan putperest ölmelidir, şöyle yazdığı gibi: ‘Musa peygamber bize bir yasa, bir miras bıraktı.’ Bizler mirası alanlarız, onlar değil.’”

Gimara sorar, “Kabalist Meir şöyle der: ‘Nasıl böyle olur? Her şeye karşın, Öğretiye bağlanan bir putperest bile yüce bir erdemli gibidir, şöyle yazdığı gibi: ‘Eğer bir insan onu yerine getirirse, onlarla beraber yaşar.’ Şöyle demez ‘Erdemliler’, ‘Leviler’ ya da ‘Yaradan’ı Edinenler’, fakat ‘bir insan’. Bu demektir ki, Manevi İlme bağlanan bir putperest bile yüce bir erdemli gibidir.’”

Şunu anlamalıyız ki, çalışmadaki kurala göre tüm Maneviyatı tek bir insanın içinde öğreniriz. Zohar her insanın içinde küçük bir dünya olduğunu söyler. Bu demektir ki insan içinde yetmiş ulusu barındırır. Dolayısıyla, insanın içindeki ‘insan’ nedir, “putperest” denir?

Kabalist Meir sözleriyle ilgili başka bir kanıt daha sunar, “Eğer bir insan yerine getirirse, onlarla beraber yaşar.” Buna karşın, Kabalist Şimon şöyle der: “Bir insan, Yaradan’a yönü işaret eder” ve ayetle ilgili şunu der, “Sana ‘dünyanın ulusları’ değil, ‘insan’ denir.” Dolayısıyla, Kabalist Meir, putperestleri işaret ederken, ‘insan’ kelimesini için nasıl bir kanıt sunar? Tosfot’un açıkladığı gibi, “insan” ve “bir insan” arasında fark vardır.

Raşi, “İnsan Yaradan’a yönelen demek” diyen Kabalist Şimon’la ilgili bir yanlış anlaşılmanın olmaması gerektiğini söyler. Bu çok basittir, o da Kabalist Şimon’dan -bir insan demek, Yaradan’a yönelen bir kişi demek konusunda- farklı düşünmez.

Benzer şekilde Kabalist Yohanan ve Kabalist Meir arasındaki büyük ayrılığı, Kabalist Yohanan'ın "Maneviyata bağlanan putperest ölmelidir" demesini ve Kabalist Meir'in, o Halk'dan gelen sıradan bir insan gibi değil, yüce bir erdemli gibi, demesini anlamalıyız. Halktan gelen biri, sıradan bir insandan daha yüce olabilir mi?

Zohar ve Sulam Tefsiri şöyle yazar: "Kabalist Elazar babası Kabalist Şimon'a sordu. Şöyle yazılmıştır: 'Kişi hiçbir ulusla bu şekilde uğraşmaz.' Ancak, 'O sözünü Yakup'a söyledi,' yazıldığından sormalıyız, neden şöyle der: 'O'nun hükmü ve kanunları Yaradan'a yönelenlere?'"

Bunun çift anlamı vardır. Manev ilim gizli, yüce ve değerli olduğundan, O'nun mutlak Adı, tüm Işığında gizlidir ve ifşa olmuştur, yani Maneviyatta O'nun Adı gizlidir ve değişmez.

Bundan dolayı, İnsan (Yaradan'a yönelen bir kişi) iki derecededir, perdelenmiş ve ifşa olmuş. Öğrendik ki, üç tane birbirine bağlanan derece vardır: 1) Yaradan, 2) Işık, 3) İnsan. Bu sebeple şöyle yazılmıştır: "O'nun sözü Yakup'a, O'nun hükmü ve kanunları İnsanlara." Onlar iki derecedir. Biri ifşa olan, Yakup'un derecesi ve diğeri perdelenen, İnsan derecesi. Bununla ne anlatılmaktadır? Şöyle cevap verir, "Kutsal adın içine kazınan ve günahlarından arınan herkes, Işığının ifşa ettiği şeylere boyun eğmiştir." "O sözünü Yakup'a söyledi," cümlesinin anlamı budur.

Ancak, "O'nun hükmü ve kanunları İnsan'a" yüksek bir derecededir. Dolayısıyla, "O'nun hükmü ve kanunları İnsan'a" Işığın sınırlarıdır. Yaradan'ın Işığı, kanunları ve sıraları yüce derecedekiler haricindekilere ifşa olmamalıdır. Ve Yaradan'a Yönelmişler böyle olduğundan yani sadece yüce derecede olana Işığı ifşa ettiklerinden, putperest uluslar için de bu böyledir.

Madde 303 te şöyle yazılmıştır: “Gel ve gör ki, maneviyatta çocuklara verilen ilk şey alfabedir. Bu dünya insanların arzusu ve tasavvur ettikleri bir şey değildir.” Yukarıda söyleneni anlamak için, önce bilmemiz gereken İnsan (Yaradan'a Yönelmiş biri) nedir, putperest nedir konusudur.

Atalarımız şöyle der: “Ne içinde bilinmeyen bir Tanrı olacak, ne de bilinmeyen bir Tanrı önünde eğileceksin” İnsanın içindeki bilinmeyen Tanrı nedir? Bu kötü eğilimdir. Bu demektir ki, putpereste “kötü eğilim” denir. Öyle anlaşılıyor ki, tek bir bedenden ve “yabancı bir Tanrı” ya da “bilinmeyen bir Tanrı” denilen putperestlikten bahsettiğimizde, tüm bunların insanın içinde olduğunu anlamalıyız. Buna göre insanın kendisindeki “kötü eğilimi” putperestlik ve iyi eğilimi İnsan (kalpteki sir/ Yaradan'ın Kensidinden insana verdiği parça) olarak algılamalıyız.

Ancak, neden insanın kendini memnun etmesi ve hayattan zevk alma dürtüsüne “kötü” dendiğini anlamalıyız. Kötü eğilim kişiye şöyle der: “Eğer beni dinlersen, hayattan zevk alırsın.” Öyleyse neden “kötü eğilim” ya da “bilinmeyen bir Tanrı” denir? Aynı zamanda putperestlik ve kötü eğilim arasındaki bağlantı nedir ve neden kişi putperestliğe hizmet ettiğinde buna “Tanrısallık” denip önünde eğilir?

Bilinir ki dünyada iki kral vardır: 1) Tüm kralların kralı, 2) Yaşlı ve aptal bir kral, yani kötü eğilim. Ayrıca “iki otorite” de denir: 1) Yaradan otoritesi, 2) İnsan otoritesi.

Atalarımız der ki: kişi doğduğunda, kötü eğilimle doğar, şöyle yazıldığı gibi, “Günah kapıda bekler.” Bu demektir ki, kişi rahimden çıkar çıkmaz, kötü eğilim ona gelir. Çalışmada bunu, doğduğu günden itibaren içindeki kötü eğilime tüm kalbiyle ve ruhuyla hizmet ediyor olarak yorumlamalıyız.

Ancak, “Zohar Kitabı’na Giriş” te açıklandığı gibi, kötü eğilim sadece içimizdeki alma arzusudur. Kişi doğar doğmaz tek arzusu alma arzusuna hizmet etmektir. Bu demektir ki tüm duyuları yaşlı ve aptal krala nasıl hizmet edeceğine odaklıdır. Kişi onun önünde eğilir, eğilmek demek mantığı ve akli zapt oldu demektir.

Bu demektir ki bazen insan kralların kralına hizmet etmesi gerektiğini duyar ve bazen de akli ve kalbi alma arzusuna hizmet etmek için doğmadığımızı fark eder. Dahası bu fikre tutunur ve şöyle der: “Mantığım bana tüm hayatım boyunca alma arzusuna hizmet etmenin değerlessiz, fakat Yaradan’a hizmet etmenin değerli olduğunu göstermesine rağmen, ben mantık ötesi -gideceğim. Diğer bir deyişle, beden ona şöyle der: ‘Kitaplardan ve yazarlardan öğrendiğin-Yaradan’a hizmet etmek zorunda olduğunu- her şeyi bir kenara bırak. Daha ziyade eskiden olduğu gibi şimdide alma arzusuna karşı gelme, ona tüm kalbin ve ruhunla hizmet et.’”

Öyle anlaşılıyor ki kişi alma arzusunun önünde eğilir çünkü “eğilme” mantığı zapt eder. Bu, kişinin bilinmeyen bir Tanrı’ya hizmet etmesi ve Kutsallığa uzak olması olarak kabul edilir.

Bu durumda, ona hizmet eden kişiye “yabancı” ya da “putperest” denir ve bu insanın içindeki bilinmeyen Tanrı’dır. Diğer bir deyişle, bilinmeyen Tanrı, dışarıdaki bir şey yani insanın kendi bedeninin dışında hizmet eden bir şey değildir. Bu duruma, kişi putperestlik suçu işliyor düşüncesinden ziyade, kişi içindeki “alma arzusu” denilen beden için çalışıp, ona hizmet ederek putperestlik suçu işliyor denilir ve bu insana “yabancı” ya da “putperest” denir.

Bu böyledir çünkü Kadoş’a (kutsal) Yaradan dendiğinden, kişinin Keduşa’ya (Kutsallık) bağlantısı yoktur, şöyle yazdığı gibi: “Sen kutsal olacaksın çünkü Ben Yaradan kutsalım.” Bu

demektir ki, “Adanmış olacaksınız.” Yaradan veren olduğundan, “form eşitliği” denilen O’na birleşmede (Dvekut) kişi de veren olmalıdır ve buna Keduşa denir.

Dolayısıyla, alma arzusu için çalışan kişi bir şey yaratır yani bu onun Tanrı’sıdır. Tüm kalbi ve ruhuyla sadece ona hizmet etmek ister ve yaptığı her şeyde, ihsan etme eyleminde bile, alma arzusunun menfaati haricinde bunu ihsan etme olarak dikkate almaz. Kendini bundan uzaklaştıramaz ve Allah korusun hizmet edilmesi gereken bir şey inancına tutunur.

Aklı buna hizmet etmenin değersiz olduğunu düşünse de, doğduğu günden beri hizmet ettiği Tanrı’sının üstesinden gelme gücünü bulamaz. Buna “inanç” denmesinin sebebi budur çünkü alma arzusuna mantık ötesi hizmet etmektedir. Doğduğu günden beri bağlandığı ittifaktan onu ayırmak ve koparmak için bir sebep yoktur. Buna “putperest” ya da “bir yabancı” denir.

İnsan, bilinmeyen Tanrı’nın zıttı demektir, yani Yaşar El (Yaradan’a doğru). Bu demektir ki, tek niyeti her şeyin Yaradan’a doğru olmasıdır. Diğer bir deyişle, tek düşüncesi ve arzusu Yaradan’la birleşmektir ve alma arzusunun sesini dinlemek istemez. Ona “Kötü eğilim” adının verilmesinin çok uygun olduğunu söyler çünkü ondan sadece zarar görmüştür.

Diğer bir deyişle, kişi onun dileğini yerine getirmeye ne kadar uğraşırsa uğraşsın, o kişinin Yaradan’ın hizmetkârı olarak çalışmasını o kadar engeller. Yani sürekli olarak kişi onun taleplerini yerine getirdiğinden emin olur ve istediklerini ona verir çünkü böyle yaparak, onun verdiği rahatsızlığı durduracağını düşünür. Fakat bunu tam tersini görür -alıcı ihtiyaçları giderildiğinde daha da güçlenir yani gittikçe kötüleşir.

Şimdi kişi atalarımızın şöyle söylemesinde ne kadar haklı olduklarını görür, “Kötü olana iyilik yapma,” yani kötü bir insana

iyilik yapma. Bunun anlamı kötü eğilim olan alma arzusuna iyilik yapmanın yasak olmasıdır, çünkü ona yapılan herhangi bir iyilik sonrasında o daha da güçlenerek kişiye daha çok zarar verecek hale gelir. Ve buna “kötüden geri dönen iyilik” denir. Onlar tıpkı göldeki iki damla gibidir; yani kişi ona hizmet ettiği sürece, o zarar vermek için daha da güçlenir.

Ancak, kişi onu alıcı yapan kötülüğün ne olduğunu daima akılda tutmalıdır. Çünkü kişi daima yaratılış amacını -Yaratıklarına iyilik yapmak- hatırlamalı ve Yaradan’ın sonsuz haz ve mutluluk verdiği inandırıcıdır. Bununla ilgili şöyle yazılır, “Eğer cennetin pencerelerini senin için açmaz ve taşana kadar bereketini sana akıtmazsam,’ Ben’i bununla test et,’ der Yaradan.”

Yaradan’ın vermeyi istediği haz ve mutluluğu kişinin hissedememesinin sebebi, veren Yaradan’la, alanın arasındaki form eşitsizliğidir. Bu haz ve mutluluk almada utanca sebep olur. Utanç ekmeğinden kaçınmak için Tzimtzum (kısıtlama) denilen islah vardır -Yaradan’a memnuniyet verene kadar almamak. Buna “form eşitliği” denir, tıpkı atalarımızın söylediği gibi, “O merhametli olduğundan, sen merhametlisin.”

Bu demektir ki, Yaradan veren olduğundan, O’nda alma arzusu yoktur -ayrıca O kimden alacak ki?- bununla birlikte, insan da kendisi için çalışmayı istemediği bir dereceye ulaşmak için çabalamalı ve tüm düşüncelerini ve arzularını Yaradan’ı memnun etmek için kullanmalıdır. Sonra Yaradan’ın yaratıklarına vermeyi istediği haz ve mutluluğun genel adı üst bereketi almak için uygun kapları (Kelim) edinir.

Genel olarak, bereket NRNHY denilen beş kısma ayrılır. Bazen NRN de denir. Ayrıca üst berekete basitçe Neşama (ruh) ve Neşama’nın alıcısına Guf (beden) denir, fakat bunlar kaynağa bağlı olarak değişen isimlerdir.

Öyleyse, yukarıda bahsedilen haz ve mutluluğu almaya kim engeldir? Sadece alma arzusu. Engel olur ve “almak için almak” denilen otoritesinden çıkmamıza izin vermez. Tzimtzum’un olduğu yer burasıdır- alma kaplarını islah etmek, böylece onlar verene benzer olacak şekilde ihsan eder.

Burada Dvekut dediğimiz form eşitliği vardır. Yaradan’la birleştiğinde, kişi Yaşamların Yaşamına bağlandığı için canlıdır. İçindeki alıcı vasıtasıyla, Yaşamların Yaşamından ayrılır. Bu sebeple atalarımız şöyle der: “Yaşamlarındaki kötülükle, onlara ‘ölü’ denir.”

Yaşamın bize verilmesini kimin engellediği açıktır: bu sadece içimizdeki alıcıdır, bunu yukarıdaki değerlendirmelerden anlamalıyız. Öyle anlaşılıyor ki, tüm zorlukların ve acıların sebebi odur. Açıkçası “kötü eğilim” sözü onun için biçilmiş kaftandır.

Yaşamak isteyen hasta bir insanı düşünün. Yaşamını geri kazanması için tek bir çaresi olsun. Ve bu ilacı almasını engelleyende biri olsun. Açıkça bu kişiye “kötü insan” denir. Bizim için de bu geçerlidir. Kişi gerçek haz ve mutluluğun olduğu ihsan etme arzusu vasıtasıyla manevi hayatla ödüllendirileceğini ve alma arzusunun onu engellediğini öğrendiğinde, onu nasıl görecek? Elbette onu ölüm meleği olarak görmeliyiz. Yani o bize yaşam vermez!

Kişi bunun idrakine geldiğinde -alıcının, içimizdeki kötülük olduğunu- “İnsan” olmayı yani bedenindeki kötü eğilim putperestliği reddetmek, tövbe etmek, Yaradan’ın hizmetkârı olmak ve kötü eğilimin baskısından kurtulmak istediğinde, bu aşamada ne yapmalıdır?

Bunun cevabı atalarımızın şu sözlerindedir, “Yaradan İnsan’a şöyle der: ‘Oğullarım, kötü eğilimi Ben yarattım ve onun şifası olarak ışığı verdim. Manevi Çalışmaya bağlanırsanız, kötü eğilimin eline düşmezsiniz şöyle yazdığı gibi: ‘Eğer iyilik yaparsanız, o

sizi yükseltmez mi?’ Ve eğer Maneviyata bağlanmazsanız, onun eline düşersiniz, şöyle yazdığı gibi: ‘Günah kapıda bekler.’” Diğer bir deyişle, sadece Manevi Çalışmaya bağlanmanın gücü kötü eğilime hükmeder ve siz bu şekilde Kutsallığa girersiniz.

Öyle anlaşılıyor ki, Manevi Çalışmaya bağlanan kişi için –çalışmada- çalışma amacı net olmalıdır. Bu böyledir çünkü Maneviyatta zıtlık vardır, atalarımızın söylediği gibi, ‘Neden şöyle yazılmıştır ‘Ve bu Musa’nın koyduğu yasadır’? Eğer ödüllendirilirdiyse, bu ona yaşam iksiri olur. Eğer ödüllendirilmediyse, bu ona ölüm iksiri olur.’ Bu sebeple, kişi Maneviyata bağlandığında görmelidir ki, Işık ona ölüm getirmez.”

Ancak, eğer Maneviyata bağlanarak ödüllendirilmeyeceğini, bunun ona ölüm iksiri olacağını söylerse bu noktada, ödüllendirilmekle, ödüllendirilmemek arasında böyle bir uzaklığın nasıl olduğunu anlamamız zordur. Ödüllendirilmemiş olmak yeterli değil midir? Maneviyata bağlanmayandan neden daha kötü olsun? Yani Maneviyata bağlanmayan ölüm iksirini almasın ve Maneviyata bağlanan çalışmasının karşılığında ölüm alsın. Böyle bir şey olabilir mi?

Bu soru “On Sefirot Çalışmasına Giriş” kitabında şöyle sorulmuştur (syf. 20, Madde 39), “Ancak, Kutsal Maneviyatın ona nasıl ölüm iksiri olduğunu anlamamız için onların sözlerinin açıklanması gerekir. Burada sadece çalışması ve çabası boşa gitmez fakat bunun karşılığında hiç fayda görmez ve Manevi Çalışma ona ölüm iksiri olur. Bu gerçekten kafa karıştırıcıdır.”

“On Sefirot Çalışmasına Giriş” kitabında (Madde 101) “Yaradan kendini Maneviyatta gizlediğinden, birkaç günaha sahip ve çok az Manevi Çalışma yerine getirmiş kişiyle, yoğun bir şekilde Maneviyata bağlanmış ve iyi eylemler yerine getirmiş kişi arasındaki yüzün gizliliği sırasında deneyimlenen azap

ve acılar meselesi aynı değildir. İlki, günahları ve Maneviyatın yoksunluğu sebebiyle bu acıların ona geldiğini düşünerek, onu Yapan'ı yargılamada oldukça uzmanlaşmıştır. Diğeri için ise, onu Yapan'ı yargılamak daha zordur.”

Bizim durumumuz da böyledir. Amacı yani üst gücün Yarattıklarına haz vermeyi arzuladığını göz önüne aldığımızda, utançtan kaçmak için, ihsan etme kaplarına sahip olmak zorundayız. Bilinmeyen Tanrı dediğimiz alma arzusuyla doğduğumuzdan, kime hizmet ettiğimiz ve kimin kölesi olduğumuz mantık ötesidir, bu sebeple onun gücünden kurtulamayız ve atalarımızın şu sözlerine inanırız, “Yaradan şöyle dedi, ‘Kötü eğilimi Ben yarattım, şifası için Maneviyatı verdim.’”

Bu kişinin Öğretiye bağlanma sebebidir ve sonra Işık ona yaşam getirir. Diğeri bir deyişle, Işık vasıtasıyla kötü eğilimim hükmünden çıkar ve Yaradan'ın hizmetkârı haline gelir, yani niyeti sadece O'na memnuniyet vermektir. Ve Yaradan'la Dvekut'la ödüllendirilir, yani Yaşamların Yaşamına başlanır. Aslında sadece amacı için çalıştığı zaman, o aşamada, Işık vasıtasıyla yaşama ödüllendirileceğinden yaşam iksirini alır.

Ve eğer Öğretiye bu amaç için bağlanmazsa, Işık vasıtasıyla alma arzusu daha da güçlenir ve onu kontrolü altına alır. Ve bu şekilde alma arzusu onun diğeri insanlar gibi olmadığını anlamasını sağlar, çünkü şükürler olsun Tanrı'ya ki o iyi eylemler yerine getirmiş bir insandır ve kesinlikle Yaradan ona diğeri sıradan insanlara davrandığı gibi davranmıyordur. Oysa, Yaradan onun kim olduğunu bilir.

Ve eğer gizlilik içinde çalışıyorsa, bir şeyden dolayı acı çektiğinde Yaradan'a şikâyet edip, şöyle der: “Bu Maneviyatın ödülü mü?” Bu nedenle sürekli olarak “Kutsallıktan şüphe” denilen aşamadır. Bununla, Yaşamların Yaşamından ayrılır.

Bu demektir ki, Yaradan'ın önünde kendini iptal etme özlemi içinde olacakları ve buna sahip olmak içinde sadece Yaradan'a hizmet edecekleri yerde, sadece alma arzusu için çalışanlar, Yaradan'ın onlara hizmet etmesini arzular: tüm ihtiyaçlarını Yaradan'ın karşılmasını isterler. Öyle anlaşılıyor ki, onlar kutsal kitaplara bağlanarak yaşamla ödüllendirilmek isteyenlerin tam zıttı çalışıyor.

Dolayısıyla, Kabalist Ami'nin neden şöyle söylediğiyle ilgili bize sorulana anlayabiliriz, "Maneviyat putperestlere verilmemiştir." Eğer bu kişinin içindeyse ve bu aşamadaysa, öğrenmenin yasaklanmasının sebebi çalışmasının bir anlamının olmamasıdır. Bu böyledir çünkü çalışmada biliriz ki, Maneviyatı kötü eğilimin hükmünden çıkmak için çalışırız. Fakat eğer kişi kötü eğilimin köleliğinden özgür kalmak istemiyorsa, o zaman neden ışığa ihtiyacı olsun ki? Öyle görünüyor ki, eğer ona Öğretilmemişse, bunun bir faydası olmadığındandır. Bu ona öğreten kişi için vakit kaybından başka bir şey değildir.

Ancak, Kabalist Yohanan Kabalist Ami'nin söylediklerine ilave olarak şöyle der: "Sadece faydasız olmaz aynı zamanda eğer bir putperest Öğretiye bağlanırsa, bu ona zarar verir." Putperestlik sebebiyle ruhunu riske atıyordur, yani kötü eğilimin hükmünden çıkmak amacı olmadan Maneviyatı çalışan ve onun içinde kalmayı arzulayıp, ona bilerek hizmet edenlere "putperest" denir.

Bununla ilgili şöyle yazılmıştır: "İnsan bedeni içindeki bilinmeyen bir Tanrı." Dolayısıyla ölüm iksiri almaktadır. Bu sebeple Kabalist Yohanan şöyle der: "Manevi çalışmaya bağlanan bir putperest ölmelidir." Bu demektir ki, ışık ona ölüm iksiri olduğundan, ruhunu riske atmaktadır. Ancak, Kabalist Meir'in şu söylediği ile ilgili olarak, ne diyebiliriz, "Maneviyata bağlanan putperestlin ölmesi gerektiği nereden gelir? Tersine,

o yüce bir erdemli gibidir, şöyle söylendiği gibi, ‘Eğer bir insan bunu yerine getirirse, biz onunla beraber yaşarız.’”

Bununla ilgili bize sorulur, A) Neden yüce bir erdemli gibi olduğunu söylüyor? Bu yüksek derecedeki sıradan bir erdemli değil midir? Bu Kabalist Yohanan’ın onların ölmesi gerek sözlerinden oldukça uzaktır. Öyleyse, onun yüce bir erdemli olduğu abartısının sebebi nedir? B) Kabalist Meir’in “Bir insan” demesiyle ilgili olarak Kabalist Şimon şöyle der: “aslında ‘bir insan’ demek, putperest değil, kalbini Yaradan’a yönelten demektir.”

Kabalist Meir’in söylediğini yukarıda açıkladığımız cümleye göre şöyle yorumlamalıyız, “Maneviyata bağlanan putperest.” Kabalist Meir’in niyeti şudur, putperest olduğunun idrakine varan kişi görür ki doğduğu günden bugüne kadar putlara, yabancı Tanrı’ya yani bedeninin içindeki kötü eğilime hizmet ediyor. Ve şimdi onun hükmü altında olduğunu ve onun sözlerine karşı gelecek gücünün olmadığını görür. Akli ve mantığıyla ona hizmet etmenin değersiz olduğunu anlamış olsa da, bunun tersine mantığını bastırır ve hizmet etmenin değerli olduğunu idrak etmiş gibi ona hizmet etmeye devam eder.

Kişi bunun idrakine geldiğinde, dünyada ona yardım edecek bir gücün olmadığını ve kaybolup yaşamdan sonsuza kadar koparıldığını, kendini ölüme teslim ettiğini gördüğünde, bu aşamada atalarımızın sözlerine inanmaya başlar. Onlar şöyle der: “Bu Yaradan’ın İnsan’a söylediğidir, ‘Oğullarım, kötü eğilimi Ben yarattım ve şifası için ışığı verdim. Eğer Manevi Çalışmaya bağlanırsanız, kötü eğilimin eline düşmezsiniz.’”

Bu, Kabalist Meir’in o yüce bir erdemli gibi, dediği türde bir putperestle ilgilidir. Bunun delilini de bize şöyle verir, “Eğer bir insan onları yerine getirirse, onlarla beraber yaşar.” Bunu şöyle yorumlar, eğer kişi “onlarla yaşamak” için Maneviyata

bağlanırsa, eğer Maneviyata bağlanma sebebi kötü olmak değil -bedenin içindeki yabancı Tanrı, putperest- yegâne amacı yaşama ödüllendirilmekse, bu cümle onunla ilgilidir, “Eğer bir insan onları yerine getirirse, onlarla beraber yaşar.”

Bu böyledir çünkü eğer Maneviyata bağlanırsa, o yüce bir erdemli gibi olur. Ve sadece erdemli olmakla kalmaz aynı zamanda “bir erdemli” denilen Hesed (merhamet) niteliğini edinir yani ihsan etme kaplarıyla ve Gadlut’la (büyüklük/ yetişkinlik) ödüllendirilir. Bu sebeple onun yüce bir erdemli gibi olduğunu söyler.

Buna göre, neden Kabalist Meir’in şöyle dediğini sormalıyız, “Bir putperest bile.” Böyle bir putperest, yüce bir erdemli gibi olmaya layık olsa da, daha önce açıkladığımız gibi bunun tersi söz konusudur. “Bile” kelimesini şöyle açıklayabiliriz, eğer kişi böyle bir bayağılığa düşerse, kendinin gerçek bir putperest olduğunu, yaşamdan hiçbir şey elde edemediğini ve sadece kötü eğilime hizmet ettiğini anlar. Diğer bir deyişle, tüm düşünceleri ve arzuları sadece alıcı yararıdır. Gerçeğin yoluna girmemiştir bile, yani Yaradan’a mantık ötesi inanma becerisine sahip olmasına rağmen, sadece mantığının görmesine izin verdiği kadarını görür. Böyle bir insana Kabalist Meir şöyle der: “Bu bayağılıktan dolayı üzülme. Onun yerine şuna inan ki böyle aşağı bir seviyeye gelsen bile, Yaradan sana onun hükmü altında olmaktan çıkman için daima yardım eder.” “Dünya hemfikir olsa bile” demesinin anlamı budur.

Ancak, gerçekte sadece şimdi ışık için bir gereksinim vardır. Atalarımızın söylediği gibi, “İnsanın eğilimi her gün onu mağlup eder. Yaradan için deşilse, onun üstesinden gelemez,” kişinin gerçeğe ulaşma noktasında, şimdi gerçek kaplara (Kelim) sahip misin, Yaradan’ın yardımına ihtiyaç duyuyor musun, denmelidir.

Artık gerçeği gördüğünden, gerçekten Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyar.

Şimdi Zohar'ın yukarıda bahsedilen çalışmayla ilgili üç anlayışı yerine getirmeliyiz demesini anlayabiliriz:

1) putperestler, 2) Yakup, 3) İnsan. Aralarındaki farklılık, putperestlerin kalıp bilgiyi bile çalışmalarının yasaklanmış olmasıdır. Bunu şu yazılandan anlarız, “O hiçbir ulusla bu şekilde ilgilenmemiştir.” Genel olarak ona sözel, özellikle ifşa olmuş meselelerin öğretilmesine izin verilmiştir. Bunu şu cümleden anlarız, “O sözünü Yakup’a söyledi,” ki bu alt bir derecedir. Üst derecede olduğu zaman ona Maneviyatın sırları öğretilir. Bunun ispatı şudur, “O'nun yasaları ve hükümleri İnsan'a.”

Zohar'da (Yitro, sayfa 69, Madde 265, Sulam Tefsiri) şöyle yazar: “Böylece Yakup'un evine söyleyeceksin,’ onların derecesine uyan o yere. Yakup ve İnsan iki derece olduğundan, ‘İnsan oğluna söyle.’ Yakup VAK derecesi ve İnsan GAR derecesidir. Bununla birlikte, İnsan'a Hohma (bilgelik) göstermek ve Hohma ruhundan konuşmak demek olan, ‘her şeyin mükemmeliyeti’ denir.

Zohar'da şöyle yazar: (Madde 260), “Böylece Yakup'un evine söyleyeceksin’ dişileredir, ‘İnsanoğluna söyle’ ise erkekleredir.” Yine Zohar'da (Madde 261), “Böylece Yakup'un evine söyleyeceksin’ yani Din (yargı) tarafından bir söylemdir, ‘İnsan oğluna (halkına) söyle’ onların şöyle demesi gibidir ‘Ve onlara anlaşmasını anlatacak.’ Anlatmak, halkı için Rahamim'dir (merhamet) yani Rahamim tarafından gelen erkekler. Bu nedenle onlarla ilgili ‘anlatmak’ der.”

Zohar'ın, Aharei kısmında, Yakup ve İnsan (Adam) iki derecedir -1) Yakup aşağıdadır, sözel (kelimesi kelimesine) çalışan; 2) İnsan üst derecedir, ışığın sırlarını çalışan-yazılmasının nedenini anlamalıyız.

Zohar'da (Madde 260) şöyle yazılmıştır: "Yakup dişilerdir, İnsan (Adam) erkekler." Madde 261'de şöyle der: "Yakup, 'söylemek' olarak yazılan Din tarafından gelir ve anlatmak Rahamim olduğundan, İnsan Rahamim'dir. Şöyle der: (Madde 265), "Yakup VAK olarak, İnsan GAR olarak kabul edilir. Anlatmak Hohma'yı ima ettiğinden, Hohma göstermek ve Hohma özünden konuşmak anlamına gelen 'Ve halkına (İnsan oğluna) söyle" yazılmıştır.

Önce, Zohar'ın Yakup'la ilgili kavramların yorumunu nasıl yaptığını açıklayalım. Şöyle der: 1)VAK, 2) dişiler, 3) Din 4) ifşa olmuş derece, düşük derece, hazır bilgi.

Amacı edinmek için kişinin yapması gereken çalışma düzeni, Yaradan çalışmasındaki aşamasını ve ulaşmak zorunda olduğu hedefi bilmektir. Diğer bir deyişle, kişinin başarması gereken bütünlük nedir?

İlk aşama, kişinin "putperest" olduğunu bildiği aşamadır. Bu beden içindeki kötü eğilimdir. Buna "bilinmeyen bir Tanrı" ya da "yabancı bir Tanrı" denir. Kişi gerçek anlamda putperest bir aşamada olduğunu açıklığa kavuşturmalıdır.

Kişi gerçeği görmek için büyük çaba sarf etmelidir çünkü gerçeğe ulaşmak ışık ve çalışma olmadan imkânsızdır, atalarımızın söylediği gibi, "Kişi Lo Lişma'dan (O'nun için değil), Lişma'ya (O'nun için) gelir." Lo Lişma aşamasında insan ışık ve çalışma için çabaladığında, çevresindeki insanlara bakması doğasındandır. Ve görür ki, onun gibi Yaradan'ın çalışmasına saatler harcayan başka biri daha yok.

Bu aşamada, başkalarına karşı kendini üstün hisseder ve buda amacı yani Lişma'yı edinmenin önemini unutmamasına sebep olur. Bu böyledir çünkü dışarıdaki insanlar onun bütünlüğü hissetmesine sebep olurlar ve bu bütünlüğün sebebi

gerçek amaç -Lişma'ya ulaşmak- eksikliği içinde olduğunu hissedememesidir.

Bu özellikle eğer Yaradan'ın hizmetkârı olduğu için önemseniyorsa böyledir. Aslında, onu onurlandıran tüm insanlar kendi fikirlerini ona aşılabilirler, böylece o, onların kendi hakkında düşündükleri şeye yani hiç hata yapmayan çok erdemli bir insan olduğuna inanır. Bu şekilde kendinin putperest bir aşamada olduğunu, henüz günahattan arınmadığını görmesi nasıl mümkün olur? Öyle görünüyor ki, onun kitlelere tutunması, yani onların onun öğretisine ve çalışmasına tutunması, ona bütünlük getirir. Çalışmada, buna “dışsal olanlara tutunmak” denir.

Ve onlara tutunarak ne kaybeder? Cevap şudur, bu tutunma gerçek aşamasını görememesinin sebebidir, o hala putperest aşamadır ve kötülüğün hükmünden nasıl çıkılacağıyla ilgili tavsiye aramaktadır.

İkinci aşama, kişinin kendini sünnet ettiği (günahlardan arındığı) aşamadır. “Sünnet” demek, fazla deriyi kesmek demektir. Bu deri, “Fırtınalı Rüzgar,” “Büyük Bulut,” ve “Güçlü Ateş” denilen üç arı olmayan kabuktur (Klipot) ve alma arzusu oradan gelir.

Ancak, bu deriyi kesip atmak kişinin gücü dahilinde değildir. Baal HaSulam bununla ilgili olarak, Yaradan deriyi kesip atması için kişiye yardım etmelidir, der. Bununla ilgili şöyle yazılmıştır “Ve onunla bir anlaşma yap.” “Onunla” Yaradan ona yardım etti anlamındadır. Bu yardım, kişinin başlaması içindir.

Eğer kendini, kendisi sünnet edemiyor, başladığı işi bitiremiyor dersek, o zaman kişi neden başlasın? Çalışması boşa gidiyormuş gibi görünür. Ancak, bilinir ki, kap (Kli) olmadan ışık olmaz ve eksiklik olmadan haz olmadığından, kaba “bir eksiklik” denir.

Dolayısıyla, kişinin başlaması eksikliği anlatır. Bu, kişi hazla başlamak zorundadır demek değildir. Daha ziyade “başlamak” dediğimizde, bu ihtiyacı ve eksikliği görmek anlamındadır. Sonrasında Yaradan gelir ve eksikliğin doyumunu verir. Buna “Ve onunla anlaşma yaptı,” denir yani Yaradan ona yardım eder.

Bu Talmud Eser Sefirot’ta açıklandığı gibi, “Baba beyazı verir” anlamındaki saş çizgi olarak kabul edilir. Bu demektir ki, üst ışık yansıdığında -Baba (Aba) denilen Hohma ışığı- gerçeği yani alma arzusunun kötü olduğunu görmek mümkün olur. Ancak bundan sonra kişi kendini-sevmeyi bırakmak zorunda olduğunun idrakine varır. Bu kişinin Yaradan’dan aldığı yardımdır -kötü eğilimin farkına varır.

Diğer bir deyişle, alma arzusunu kullanmanın değersiz olduğu anlayışına gelmeden önce, ikisi birbiriyle çeliştiğinden ihsan etme kaplarını kullanamaz. Bu sebeple, kişi günahlarından arınmalı (sünnet etmeli) ve ihsan etme arzusunu üzerine almalıdır.

Öyle anlaşılıyor ki, “sünnet” denilen fazla deriyi çıkarmak, üst gücün yardımıyla gerçekleşir. Diğer bir deyişle, özellikle üst ışık yansıdığında kişi alçaklığını ve form eşitsizliği nedeniyle hiçbir şey alamayacağını görür. Buna “Baba beyazı verir” denir.

Kötü eğilimin farkındalığına geldikten sonra, ikinci islah gelir: ihsan etmek için çalışmaya başlar. Fakat bu da üstten yardım gerektirir. Buna “Anne kırmızıyı verir” denir. Talmud Eser Sefirot’ta bu ihsan etme arzusuyla ilişkilendirilir. Öyle anlaşılıyor ki, hem alma arzusunu iptal etme gücü, hem de ihsan etme eylemini gerçekleştirme gücü üst güç tarafından verilir. Diğer bir deyişle, yardım üstten gelir.

Burada Şu soru akla gelir, “AŐaŐıda olan, ne verir?” AŐaŐıda olanın başlaması gerekli dendiğinde, sonrasında Yaradan’ın yardımını almak için neyle başlaması gelecek?

Daha önce söylenildiği gibi, tüm aŐaŐıda olanlar Yaradan’a eksiklik verir ki Yaradan onları doldursun. Diğer bir deyişle kim Yaradan’ın hizmetkarı olmak isterse, bayaŐılıĐını görmelidir. Bunu hissettiği ölçüde, insan anlayışıyla hiçbir başı olmadan tıpkı bir hayvan gibi kendini-sevmeye dalmış olduğu için içinde acı oluşur.

Dahası bazen kişi bayaŐılıĐını görüp, kendini-sevmeye batmış olduğunu umursamadığı ve Yaradan’ın yardımına ihtiyacı olduğunu göremediği bir aşamaya gelir.

Bu aşamada, kişi kendine Şöyle söylemelidir, “Vahiy almış değilim; hayvanca Şeyler yapan bir hayvan gibiyim ve bu aşamada tek ilgilendiğim Şey, daha fazla maddesel haz hissetmeme izin vermesi için Yaradan’a yakarmak, başka bir arzum yok.” Bu aşamada kişi kendine bilinçsizlik aşamasında olduğunu söylemelidir. EĞer Yaradan’ın ona yardım etmesi için yakarmazsa, tek bir çözüm vardır: eksiklik hissine sahip olduğuna inanan, Yaradan’a onları sıkıntıdan mutluluğa, karanlıktan aydınlığa getirmesi için yakaran, bir grup insana başlanmak.

Sonrasında, Şöyle söylemelidir, “Elbette onlar da henüz ‘sürgünden teslim alınması gereken’ denilen eksiklik kaplarını tamamlamadılar. Ancak, onlar muhtemelen gerçek amacı hissetme yolunda ilerlediler.” Böylece kişi onlar vasıtasıyla onların hissiyatını edinir yani o da aŐaŐıda olmanın acısını hisseder. Ancak, eğer o topluluğa tutunmazsa yani onları takdir etmezse onun etkisini edinmek mümkün olmaz. Bunu yaptığı ölçüde, çalışma yapmadan sadece onlara tutunarak etki alabilir.

Öyle anlaşılıyor ki, ikinci aşamada, kişinin günahlardan arınıp iki anlayışla -1)alma kaplarının iptali, kötülüğü uzaklaştırma ve 2)

ihsan etme kaplarını edinme-hareket ettiğinde, VAK derecesini edindiği düşünülür. Bu yarım derece olarak kabul edilir çünkü tam derece alma kaplarını ihsan etmek için kullanabilir demektir.

Sadece ihsan etmek amacıyla kendini sünnet ettikten sonra ihsan etme kaplarını edindiğinden, bu derece VAK derecesi olarak kabul edilir. Buna “Yakup’un derecesi” de denir. Ayrıca “dişiler” de denir tıpkı üstesinden gelemiyor ve onları ihsan etmeye yöneltemiyor demek olan “Gücü, bir dişininki kadar zayıf” cümlesinde olduğu gibi.

Ve bu dereceye Din’de denir. Bu demektir ki, alma kaplarının üzerinde ihsan etme amacı taşımadığı için halen daha kullanması yasak olan yargı niteliğine (Midat ha Din) sahip. Buna aynı zamanda, ondan gizli başka bir derece olduğunu bilmek anlamına gelen, “ifşa olmuş derece” denir. Bu şekilde yapılacak daha çok çalışmanın, yani daha yüksek bir dereceye ulaşmak zorunda olduğumuzu bilir.

Şimdi artık kişi kendini sünnet ederek “basit bir adamdır” olduğundan, bu dereceye aynı zamanda “hazır bilgi” de denir. Yani sünnetten önce o bir putperestti ve şimdi bir “Adam” oldu.

Aynı zamanda bu dereceye, Yakup’un derecesinin sadece ihsan etme kaplarıyla çalıştığı kabul edildiğinden, Yakup da denir, şöyle yazıldığı gibi, “Böylece Yakup’un evine söyleyeceksin,” yani nazik bir sesle “söylemek”. Bu nedenle orada “söylemek” vardır.

“İnsan” kavramı için bu böyle değildir. Zohar İnsan’ı 1) GAR derecesi, her şeyin bütünleşmesi; 2) erkekler; 3) Rahamim; 4) yüksek ve gizli bir derece, ışığın sırları, olarak yorumlar.

Aşağıda bunları birer birer açıklayacağız.

1) GAR derecesi. Her bir derece, Roş ve Guf olarak (sırasıyla baş ve beden) ayrılan on Sefirot'tan oluştuğundan, Roş'a GAR yani Keter-Hohma-Bina ve Guf'a ZAT denir. Bir derece iki yarımdan meydana gelir. Bu nedenle VAK aşağı derece ve GAR yüksek derece olarak kabul edilir. Bilinir ki, VAK derecesinden konuştuğumuzda, "derecenin yarısından" bahsederiz. Bu GAR'ın yokluğunun işaretidir. Bu sebeple, "GAR derecesi" dediğimizde, iki derece beraber olduğunda, yüksek olan ima edildiği ve aşağı dereceyi içine aldığı için tam bir dereceden bahsederiz. Bu sebeple Zohar "İnsan" için her şeyin mükemmeliyeti der.

2) Erkekler derecesi. Her derece iki çeşit Kelim içerir: İhsan etme kapları olan Zah (saf/ince) ve alma kapları olan Av (kalın). Onları kullanmak yalnızca ihsan etme niyeti taşıyorlarsa mümkündür. İhsan etme doğaya aykırı olduğundan, büyük çaba ve güç gerektirir. Ve kişi sadece ince Kelim'le bunun üstesinden geldiğinde, buna gücünün bir dışındaki kadar zayıf olduğu ima edilerek, "bir dişi" denir. Fakat alma kaplarının üstesinden geldiğinde, ona "bir insan," "erkek," "güçlü" denir. İnsan, her şeyin mükemmelliği, GAR olarak kabul edildiğinden, alma kaplarının kullanımı da "erkekler" olarak kabul edilir.

3) Rahamim derecesi. Alma kaplarının üzerinde Tzimtzum (kısıtlama) ve Din (yargı) olduğundan ve onları ihsan etme dışında kullanmak yasak olduğundan, kişi alma kaplarıyla ihsan etmeyi amaçlamazsa, onların üzerine Din gelir ve kullanması yasaktır. Bu nedenle dişiye Din denir.

4) Fakat erkek demek, alma kaplarında ihsan eden, üstesinden gelen demektir ve Din onlardan ayrılır. İhsan etmek için alma kaplarını kullanır ve buna Rahamim (merhamet) denir. Önceki Din'in Rahamim niteliği tarafından hafifletildiği düşünülür

ve şimdi kişi ihsan etme derecesini edinir. Bu sebeple erkeğe Rahamim denir.

Bu demektir ki, erkeklere Din değil, Rahamim denir, Zohar'da yazıldığı gibi (Madde 261), "Böylece Yakup'un evine söyleyeceksin," yani söylemek Din tarafından ve "İnsan oğluna anlat" dendiğinde, anlatmak Rahamim tarafından dır.

Raşı ayeti şöyle yorumlar, "Böylece Yakup'un evine söyleyeceksin": "Mekhilta adı (Çıkış kitabındaki bir tefsir) kadınlardır, onlara nazik bir sesle anlat ve 'İnsan oğluna anlat' erkeklerdir, kelimeler tendonlar kadar serttir."

Bu sözleri şöyle yorumlamalıyız, "Kadınlara nazik bir sesle." Yukarıda belirttiğimiz gibi dişiler üstesinden gelmek için yeterli güce sahip değildirler fakat ince Kelim'in üstesinden gelirler. Buna "nazik" denir, yani o naziktir ve ihsan etme kaplarının üstesinden gelmek zor değildir("zor" kelimesi İbranice "sert" kelimesiyle aynıdır).

Fakat alma arzusu kaplarının üstesinden gelmek çok zordur. Bu nedenle erkeklere-erkekler aşamasındakiler, üstesinden gelme gücüne sahip olanlar- alma arzusu kaplarına istinaden tendon kadar sert şeylerin çalışması verilmiştir. Fakat neden Zohar erkeklerin Rahamim olduğunu yazar? Daha doğrusu, şöyle der: "Tendonlar kadar sert," ve sertin anlamı Rahamim değil, Din'dir. Bu durumda bir taraftan erkekler tendonlar kadar sert derken, diğer tarafta onların Rahamim olduğunu söyler.

Erkeklerin üstesinden gelmenin zor olduğu alma kaplarının üstesinden gelme gücüne sahip olduğunu anlamalıyız. Midat Ha Din (yargı niteliği) denilen alma kaplarının üstesinden geldiğinde orada Din değil, Rahamim vardır. Fakat alma kaplarının üstesinden gelme gücüne sahip olmayan dişiler için, onların üzerine Midat Ha Din vardır ve onların kullanılması yasaklanmıştır.

5) Yüksek ve gizli bir derece, “Maneviyatın sırları” olarak kabul edilir. “Saklı” demek kişi kendini sünnet etmiş ve sözlü ilmi edinmiş yani sade bir bütünlük ile ödüllendirilmiş olsa bile, bu demektir ki, putperestlik suçu işlediği ama aynı zamanda Yaradan’a hizmet ettiği bir aşamadır ve Hohma ışığı -alma arzuları ifşa olmuş-ondan halen daha gizlidir.

Fakat erkek ve alma kaplarının üstesinden gelme gücüne sahip, en yüksek anlayışla ödüllendirilen kimse için de, “Maneviyatın sırları” denilen, Hohma ışığı, Kelim’de belirir. Bu nedenle Zohar’da şöyle der (Madde 265), “Ve İnsan oğluna anlat,” yani Hohma göster ve Hohma ruhundan anlat çünkü “anlatmak” Hohma’yı ima eder, şöyle yazdığı gibi: “Ve onlara anlaşmasını anlatacak.”

Öyle anlaşılıyor ki, putperestlere Maneviyatı öğretmenin yasak olduğunu söylemek çalışmada şöyle yorumlanmalıdır, “Putperestlere Maneviyatı öğretmek imkânsızdır.” Baal HaSulam’ın söylediği gibi, çalışmayla ilgili meseleleri konuşurken “yasaklanmış” yazıldığında bu “yapamaz” demektir. Fakat günahlarından arandıktan sonra, iki derece vardır -üst ve aşağı- sözlü (hazır bilgi) ve gizlenmiş.

DOST SEVGİSİ İHTİYACI

Makale 14, 1987/88

Burada pek çok gerçeklik vardır:

1) Kişiyi kendini-sevmeyen çıkarıp başkalarını sevmeye getirir. Kabalist Akiva'nın söylediği gibidir, "Dostunu kendin gibi sev, Maneviyatın en büyük kuralıdır," sadece bununla kişi Yaradan sevgisine gelir.

Ancak, bilmeliyiz ki, başkalarını sevmek ya da başkaları yararına çalışmak dünyevi olanların anladığının tersine yaratılış amacı değildir. Dünya birisinin bir başkasına iyilik yapması için yaratılmamıştır. Tersine, dünya herkesin kendisi için haz olması için yaratılmıştır. Başkalarının yararına çalışmak zorundayız demek yaratılışın amacı değil, sadece yaratılışın ıslahıdır. İslah öyle olmalıdır ki orada utanç meselesi olmamalı, yaratılanların tam hazı ve mutluluğu utanç olmadan kendileri için almalarının tek yolu olan ihsan etme başarılıdır.

Bu bağlamda, Zohar'ın ayetle ilgili söylediğini anlamalıyız, "Fakat günah herkes için yüz karasıdır, tüm yaptıkları iyi şeyleri kendileri için yaparlar."

"Tüm iyi şeyler" demek, niyetlerine bağlı olarak yaptıkları tüm saygınlık eylemleri, "onlar için" denilen kendileri içindir. Bu demektir ki, dünyayı Yarattıklarına iyilik yapma amacıyla yaratan Yaradan'ın "dostunu kendin gibi sev" emrini yerine getirerek değil, kendi anlayışlarına göre hareket ediyorlar. Manevi prensipler (emirler) sadece insanların ıslahı için verilmiştir, bu şekilde haz ve mutluluk almada onlara yardım edecek Yaradan'a bağlamayı ve O'na Dvekut'ta kalmayı başarabilirler.

2) Dostlar tek bir birim olarak birleşerek, çalışmalarının amacının -Lişma'yı (O'nun adı için)- değerini arttırma gücü edinirler. Aynı zamanda, bu kuralla Maimonides'in söylediği

gibi, “Kadınlar, çocuklar ve sıradan insanlara korkunun dışında çalışmaları ve bilgi, bilgelik edinene kadar ödül beklememeleri öğretilmiştir. Bu sır onlara azar azar öğretilir.”

“Bilgelik edinene kadar” Lişma’da çalışmaları gerektiğini onlara söylediğimizde, kitlelerin içinde büyük çoğunluk doğal olarak Lo Lişma’da kaldığı ve azınlık çoğunluğun önünde iptal olduğu için, dostlar Lişma’ya giden yolda yürümek istediklerinde, kolektifin önünde iptal olmaktan kaçınmak için birleşirler ve her biri kendini diğerlerine adar. Amaçları başkalarını sevmek vasıtasıyla Yaradan sevgisine gelmektir, şöyle yazdığı gibi “Ve sen Tanrı’ni tüm kalbinle ve ruhunla seveceksin.”

Öyle görünüyor ki, küçük bile olsa kolektif olduklarında, onlar çoğunluk olarak kabul edilir ve bu çoğunluk, kolektifin çoğunluğuna kölelik etmez. Dolayısıyla, onlar Yaradan sevgisine ulaşmak için dost sevgisiyle çalışabilirler.

Dostunu kendin gibi sev emri tüm İnsan oğluna atfedilse de, tüm İnsan oğlu başkalarını sevmeye eylemiyle Yaradan sevgisine giden yolda yürümez. İnsanlar birlik olduğunda birbirlerinin fikirlerini benimsediklerinden, Lişma (O’nun rızası için yapmak) meselesi - Manevi Çalışma ve İslahların esas amacı- kişinin kalbinde bu çalışma henüz sabitleşmemişse bile, çalışmayı yerine getirerek Lişma’yı başarırlar. Dolayısıyla, kişi başkalarıyla baş kurduğunda, diğerlerinin fikri onun Lişma fikrini uyandırır. Bu sebeple, “Dostunu kendin gibi sev” meselesini sadece Yaradan sevgisine ulaşma aracı olarak gören ve tüm amacı kendini-sevme değil, fakat Yaradan için çalışmak olan insanlara bağlanmak ve onlara hizmet etmek iyidir.

Bu, her birinin tek amacı Yaradan sevgisini edinmek olan özel bir grubun içindeki dost sevgisinin faydasıdır. Fakat Manevi Çalışma’la ilgilenmelerine rağmen sıradan insanlara bağlanıldığında, onlar Lo Lişma (O’nun rızası için değil)

dediğimiz alma arzusuyla yetiştirildiklerinden, Yaradan’a ihsan etme amacı yolunda değillerdir. Bu nedenle, eğer onlarla birlik olurlarsa, onların fikirlerini benimserler ve sonrasında Lişma’yı başarma yolunda yürümenin iyi olmayacağını düşünürler, çünkü Lişma doğamıza zittir ve bu nedenle Lo Lişma’dan çok daha zordur. Bu yüzden, kişi fazla bilgisi olmayan ve Yaradan’ın çalışmasının özünün kendileri için değil, Yaradan için olması gerektiğini henüz anlamamış olan insanlarla baş kurmamaya dikkat etmelidir.

Fakat “dostunu kendin gibi sev,” kuralı tüm insanlara aittir. Yine de bize önceden kiminle baş kuracağımız bilgisi verilmiştir. Bunun sebebi kişinin kendini-sevmeden çıkmayla ödüllendirilmeden önce, çalışmanın zor olduğunu hissetmesidir. Çünkü beden buna direnir ve eğer bir fikrin altında birleşmiş, çalışmayı değil amacı hesaba katan bir grup insanın olduğu bir çevrenin içinde olursa, o zaman amacı içinde zayıflamaz.

Fakat eğer her zaman dostlarıyla beraber değilse, kişinin ihsan etme amacına tutunması çok zordur. Daha önce çalışmanın ve ihsan etme çalışması yolunda yürümenin daha iyi olacağını idrak etmiş aklının zayıf düşmemesi için cennetin merhametine ihtiyacı vardır.

Sonra birden kişi dostlarıyla birlik olmasına rağmen, farklı düşünür ve kalabalıkları izlemenin daha iyi olacağı düşüncesine kapılır. Bu bizim yukarıda söylediğimiz gibidir: küçük bir grubun kolektifiyle baş kurmadığında, derhal kitlelerin kolektifiyle çevrelenir ve onların Maneviyat ve Islahları tüm detaylarıyla yerine getirmenin yeterli olduğu düşüncesini ve Kral’ın emirlerini Musa ve onu izleyen atalarımız aracılığıyla yerine getirmeyi amaçlayan görüşünü benimser. Bunun için ödül alacağımızı düşünür ve bize şunu söyleyen atalarımıza inanırız, “Çalışmanın karşılığı için

sana ödeme yapan ev sahibine güven.” Neden bundan daha fazlasını düşünsün ki? Söyledikleri gibi, “Onu yerine getirmemiz bizim için yeterlidir.”

Tıpkı Akaşiah’ın oğlu Kabalist Hananiah’ın söylediği gibi, “Yaradan İnsanları ödüllendirmeyi arzuladı, bu nedenle onlara çokça Manevi Çalışma ve Islaharı verdi.” Bu demektir ki, bize verilen tüm Manevi Çalışma ve Islahlar için büyük ödül alabiliriz.

Dolayısıyla, şimdi kişi kendi faydası için değil, Yaradan için çalışması gerektiğini ve kendini-sevmeyen çıkınca, Yaradan’la Dvekut’la ödüllendirileceğini anladığında, topluma karışmış olduğu halinden daha akıllı hale gelir. Kendini-sevmeyen çıkmanın zorluğunu görmesine rağmen, bunun gerçek yol olduğunu yani Lişma çalışmasına gelmek zorunda olduğunu idrak eder.

Fakat böyle bir toplumdaki uzak olduğunda, derhal çoğunluğun fikrine düşer. Diğer bir deyişle, halkın çoğunluğu henüz Lişma çalışmasının gerekliliğine, Maimonides’in söylediğine gelmemiştir, “Bilgelik kazanana kadar, onlar için sır olarak kalacak.”

Kişi Lişma’nın yolunda yürüyen bir topluma girdiğinde, şu soru ortaya çıkar, “Bu kişi böyle bir yerde nasıl sonuca ulaşır?” şuna inanmalıyız ki, bu üstten gelir.

Buna göre, neden sonrasında toplumla bağlarını kopardığını anlamalıyız. Baal HaSulam’ın dediği gibi kişi Lişma yolunda yürümeye başladığında, sonradan belli bir sebepten dolayı çalışmasında ihmalkâr olur ve kolektifin sıradan yoluna sapar, o zaman şöyle sormalıyız, “Neden ona üstten başka bir uyandırılma verilmedi?”

Bununla ilgili bize bir alegori verir. Bu durum nehirde yüzen bir insanın durumuna benzer. Nehrin yarı yolunda zayıf düştüğünde, yanında onunla beraber yüzen kişi onu

iter böylece yeniden yüzmeye devam eder. Onu kurtarmaya çalışan kişi onu biraz iter fakat eğer onun işbirliği içinde olmadığını görürse, onu bırakır ve uzaklaşır. Ama onu ittirdiği zaman kendi başına tekrar yüzmeye başladığını görürse, tehlike uzaklaşana kadar her seferinde onu itmeye devam eder. Eğer bunda yer almazsa, onu bırakır.

Çalışmada da bu böyledir. Kişi üstten bir uyandırılma alır ve böylece Yaradan'a memnuniyet vermeyi bilerek çalışan insanların olduğu yere gelir. Kişiye birkaç uyandırılma verilir, fakat buna ulaşmak için çaba sarf etmezse, kendisi için bahaneler bulur ve mücadeleden kaçır. Bu toplumdan uzaklaşınca kendini erdemli görür. Kendini haklı çıkararak, gerçekten erdemli olduğunu zanneder.

Dolayısıyla, kişi topluma tutunmalıdır. Ve elbette onlar birleşmiş olduklarından kolektif olarak kabul edilirler. Ancak, onlarınki büyük bir kolektif, toplum küçük bir kolektiftir. Dahası bir kolektif diğer kolektifin önünde iptal olmaz.

3) Dostlarla birleşmede özel bir güç vardır. Aralarındaki birlik sebebiyle düşünceler ve fikirler birinden birine geçtiğinden, her biri bir diğerinin gücüyle kaynaşır ve bununla gruptaki herkes tüm grubun gücüne sahip olur. Bu sebeple, her insan bireysel olsa da, tüm grubun gücüne sahiptir.

KUTSALLIĞIN İNŞA EDİLDİĞİ TEMEL NEDİR

Makale 16, 1987-88

Dünyevi bir bina inşa edilirken, binayı yapan kişinin önce bir temel kazdığını ve binayı bu temelin üzerine kurduğunu görürüz. Temel kazarken, tek-katlı bir bina inşa etmekle, çok katlı bir bina inşa etmek arasında bir karara varmak zorunda kalırız. Bu nedenle toprağa temel kazmak binanın yüksekliğine göre yapılmalıdır. Temel bir seferde kazılmaz. Derin olması için her gün kazılır ve sonra üzerine yüksek bir bina inşa edilir.

Aynı şey maneviyat içinde geçerlidir. Kişi tek-katlı bir bina inşa etmek isterse, temeli çok derin kazmaya gerek yoktur. Biraz kazar ve Maneviyat ve Islahları yerine getirerek binasını inşa eder. Maneviyattaki kazı nedir? O bir eksiklik, kalp “arzu” olduğundan, eksiklik kalbe kazıldığında, kalbe Malhut, “yeryüzü” ya da “toprak” denir.

Maddesellikte olduğu gibi, toprağa bir eksiklik kazıyorsun. Diğer bir deyişle bina inşa etmeden önce, önce toprağı kazmalı yani kazılacak yerde ne varsa çıkarmalıyız. İnşa etmek istediğimiz yer boşaldığında, inşaata başlarız. Eğer yer toprakla dolarsa inşa edemeyiz ve bina çöker.

Benzer şekilde, maneviyatta da toprağı kazmalıyız yani kalbi ve kalpteki tozu oradan çıkarmalıyız ve sonra kalp hiç kalıntı kalmadan boşalmış olur. Sonra inşa etme zamanı başlar. Öyle görünüyor ki, kalp maddesel şeylerle dolduğunda, toprağın üzerine bina inşa etmek imkânsızdır, çünkü bir şey eğer ona ihtiyaç yoksa var olmadığı için, tüm bina dağılır.

Tersine, kişi ihtiyaç duyduğu ve arzuladığı şeyin eksikliğini hissettiği noktada onu elde ettiğinde, o şey varlık kazanır çünkü ona ihtiyacı vardır. Böylece o şeye ihtiyacı ölçüsünde değer verdiğinden, düşmanlarının yıkılması için binayı nasıl koruyacağını da bilir.

Şimdi temel kazma meselesi başlamıştır, yani kazının derinliği binanın yüksekliğine bağlıdır. Bazen kişi tek-katlı binayla tatmin olduğunu söyler. Diğer bir deyişle, Maneviyat ve İslahları yerine getirerek, tek-katlı yani topraktan biraz yukarıdaki bir binayla ödüllendirilmeyi arzular.

Dolayısıyla, alma kapları olarak kabul edilen maddesellikte, yani bu ödülde kalmayı arzular. Yaşamak için bir bina inşa ettiğinde bunun ödülü, içinde yaşayacağı binadır. Bu nedenle, bilinir ki, kişi sadece ödül için yaşamak ister, ödül demek çalışmasının karşılığında haz ve mutluluk almak olduğundan ve insan sadece haz ve mutluluk almak için yaşamak istediğinden, bu onun yaşamıdır.

Manevi çalışması Lo Lişma ile başlar, Zohar’da yazdığı gibi: “Bazıları bu dünyada ödüllendirilmek için Maneviyat ve İslahları yerine getirir ve bazıları ise bir sonraki dünya için çalışır.” Ancak, onun ödülü dünyasal dediğimiz sadece alma kaplarının içinde alacağı ödüldür. Bu tutuma “dünya insanları” denir, yani onlar “alma arzusu” denilen dünyadan ayrılmak istemezler.

Bu Maimonides’in söylediği gibidir, “Küçüklere, kadınlara ve dünya insanlarına öğretilirken, sadece korkunun dışında çalışmaları ve ödüllendirilecekleri öğretilir.”

Bilge öğrenciler için böyle değildir, Baal HaSulam’ın söylediğine göre, Bilgelik niteliğini çalışan öğrenciye ve Yaradan’a “Bilge” denir. Dolayısıyla, ihsan yolunda yürüyenler bilge olarak kabul edilir. Bu nedenle ona “bilge bir öğrenci” denir.

Öyle anlaşılıyor ki, Manevi Çalışma’a bağlanan “kendi yararı için bu dünyanın ya da gelecek dünyanın ödülü” denilen binayla ödüllendirilen insanlar, “dünya insanı” olarak tanımlanırlar. Onlar sadece zemin-katı inşa eder. Bu nedenle, derin bir temel

kazmaya, yani derin olması için her gün kazmalarına gerek yoktur. Aksine, bir kez kazarlar ve bu onlar için yeterlidir.

Diğer bir deyişle, kişi ödüllendirilmek için Maneviyat ve Islahları yerine getirme ihtiyacı içinde olduğunu ve bu eksikliği anladığında, zaten ödülün binasını elde eder. Bu böyledir çünkü kişi kendini-sevmeden çıkmayı arzu etmediği sürece, beden Manevi Çalışma'a direnemez. Dolayısıyla, her gün kazmasına ihtiyacı yoktur, yani Manevi Çalışma'a bağlanma arzusunu arama gereksinimi yoktur çünkü kendi faydası için çalışmanın onun için değerli olduğunu anladığından, beden onun bu gereksinimine direnemez.

Bu nedenle çok derin kazmasına gerek yoktur. Daha ziyade, Manevi Çalışma'a bağlanmanın çalışmada onu motive etmek için yeterli olduğunu düşünür. Öyle anlaşılıyor ki, bir kez yaptığı kazı daima onunla kalır ve onunla çalışmaya devam eder. Bu nedenle, kazının derin olmasına gerek yoktur. Ancak, eğer çok-katlı bir bina inşa etmeyi, yani NRNHY içeren Neşama (ruh) ile ödüllendirilmeyi arzularsa ve özellikle niyeti ihsan etmek yani tüm düşünceleri ve arzuları kendisi için değil de sadece Yaradan'a memnuniyet vermek içinse, temeli derin kazmalıdır. Ancak, bir temel açmak ve böyle bir bina inşa etmek istediğinde, temelin kazılması tek seferde olmaz.

Bu böyledir çünkü kişi kendisiyle çalışmaya başlar ve bedeni ihsan etmenin değerli olduğunu anlamasına izin verirse, bu kazı ona kolay gelmez. Kazma sırasında içine delik açması çok zor olan taşlara çarpar. Bir taşa küçük bir delik açmak bile çok zordur.

Diğer bir deyişle, anlamayı arzuladığında -büyük bir arzusu olduğunu ve ihsan etmek için hiç bir şey yapamadığını gördüğünde, istediği şeyi vermesi, yani onu islah edecek olan

Maneviyatın ışığını vermesi için Yaradan'a yakarmayı dilerse-kazının tam ortasında büyük bir taş bulur.

Diğer bir deyişle, içinde neden kendisi için değil de, Yaradan için çalışması gerektiğini bilmeyi arzulayan bir düşünce uyanır. Her şeyden önce, bilinir ki, "Yaşamın ve dostlarının yaşamında, önce kendi yaşamın gelir." Ve bu anlayışla ilgili vereceği bir cevabı yoktur. Bu nedenle, kazıyı durdurur çünkü taş, içine delik açılmayacak kadar serttir.

Bu sebeple, taşı kırması için değerli bir vasıtaya ihtiyacı vardır. Bu vasıtaya mantık ötesi inanç denir, bu taşı kıracak "dışsal sebep" denilen tek vasıta yani bu sebep Keduşa'nın (kutsallık) dışındadır çünkü o sadece meyveyi koruyan kabuk gibi Keduşa'ya hizmet eder.

Bu nedenle, sadece mantık ötesi inanç ile taşı kırmak mümkündür ve burada kişi sürekli olarak mantık ötesi gitmeyi başaramadığı için inişler ve çıkışlar meselesi vardır. Öyle anlaşılıyor ki, tüm kazı işlemi, eksiklik arayışı ve Yaradan'a ihsan etme yolunda yürüme gücü vermesi için yakarışı, çıkan taşla tekrar mühürlenir.

Sonuç olarak, bir kez daha kazmalıdır. Toprağı her sefer kazmaya başladığında, kazının tam ortasında yine bir taş bulur. Ve bir kez daha mantık dahilinde sorular sormaya başlar. Ve tekrar üstesinden gelir ve mantık ötesi inanca tutunur. Ve yine bir kez daha, bir eksiklik yeri bulur ve Yaradan'a onu Kendisine yaklaştırması yani çalışmayı kendisi için değil, Yaradan için yapması için yakarmaya başlar.

Ve tüm inşaat mantık ötesi inşa edildiğinden, kazı tekrar mühürlenir yani arzusu tekrar kaybolur ve yakaracak bir şeyi kalmaz; bu Yaradan'ın onu yakınlaştırmasına ihtiyacı yok demektir. Bu nedenle, tekrar kazmaya başlamalıdır, yani bir eksiklik bulmak için çalışmaya devam etmelidir ki böylece

Yaradan'a binasını inşa etmesi için yakarmasında bir dayanağı olsun.

Bu kazıda, toprağı kazarken bulduğumuz şey toz ve taştır. Toza “kalp” denir, yani insanın kendisi için alma arzusu. Bu çok kötü değildir çünkü büyük bir çabayla kişi kalbinden tozu atabilir. Fakat kazının ortasında taş parçaları bulup, sorular sormaya başladığında, o zaman mantık ötesi gücü bulabilmesi için cennetin merhametine ihtiyacı vardır.

Dolayısıyla, temel atmada büyük bir çaba vardır çünkü kazı bir günde bitmez. Daha ziyade, kazmaya başladıktan hemen sonra taşlar ortaya çıkar ve aklına düşer, yani yabancı düşüncelere kapılır. Ancak mantık ötesi gittiğinde, uzun süre bunu sürdüremez, başka bir düşünle acı çeker ve kazıya tekrar yeniden başlar. Ancak, kişi şuna inanmalıdır ki hiçbir çaba boşa gitmez. Tersine, her şey kalıcıdır ve şimdiye kadar yaptıklarını göremediği bir islah söz konusudur.

Dolayısıyla, kişi her gün kazdığına, toprağın derinlerine doğru bakar ve dün yaptığı çalışmaya geri dönmez. Fakat gelişim derinleşmektedir ve kazının derinliğinin ölçüsü, ihsan etme arzusu için Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duymaya başlamasıyla ölçülür.

“Her bir kuruş, büyük meblağa dönüşür.” Son olarak, tüm bu kazı sonucunda, öyle bir derinliğe ulaşır ki, onun üzerine bina inşa etmek mümkün olur ve Neşama'nın NRNHY'siyle ödüllendirilmeye layık hale gelir.

Keduşa'nın (kutsallık) inşasında iki husus vardır: 1) Kli (kap) ve 2) Işık.

Bir kap (Kli) demek, Yaradan kişiye bir arzu ve O'na ihsan etme özlemi veriyor demektir.

“Işık” demek, kişi Dvekut (başlanma) denilen ihsan etme arzusuna sahip olduğunda, NRNHY ile ödüllendirilene kadar Neşama derecesi alıyor demektir. “On Sefirot Çalışmasına Giriş” kitabında şöyle yazılmıştır: “Bu eksiksiz bir erdemlinin çalışması dâhilindedir ki yüzün gizliliği sırasında yapılan seçime, Tanrı’yi edinme kapısı bir kez açıldıktan sonra kesinlikle başvurulmaz. Onun yerine, O’nun çalışmasının yani yüzün ifşasının birinci derecesinden başlanır. Bu durumda, kişi birçok derecede ilerlemeye başlar, şöyle yazdığı gibi: ‘Erdemli olan, bir güçten diğerine gider.’ Bu çalışma Yaradan’ı edinme arzusunda onları nitelikli kılar, O’nun yaratılış düşüncesi idrak edilir: Yarattıklarına memnuniyet vermek.”

Şimdi görebiliriz ki, Yaradan’la Dvekut ile ödüllendirilme derecesi vardır, yani ihsan etmeyi isteme derecesini elde etmek. Bundan sonra, ışığın ifşasındaki dereceler olan NRNHY denilen ışıkla ödüllendirilme düzeni vardır.

Daha önce söylediklerimize göre, şu yazılanları yorumlayabiliriz, “İbrahim’in babasının zamanında, babasının hizmetkârlarının açmış olduğu tüm kuyuları Filistinliler mühürledi... Ve İzak, İbrahim’in babası günlerinde kazılan ve Filistinlilerin hepsini durdurduğu su kuyularını yeniden kazdı. İzak’ın hizmetkârları kazdı... Ve Gerar’ın çobanları İzak’ın çobanlarıyla tartışarak şöyle dedi, ‘Su bizim!’... Ve tekrar başka bir kuyu açtılar ve onunla da ilgili tartıştılar... ve o başka bir kuyu kazdı ve onunla ilgili tartışmadılar; ve onu Rehovot olarak adlandırdı, çünkü ‘Sonunda Tanrı bizim için bir yer açtı ve o topraklarda verimli olacağız.’ Ve oradan Beerşeba’ya yükseldi.”

Yaptıkları kazı bir eksiklik bulmak ve Yaradan’ın onları kurtarması içindi; bunlar Kli içindi, yani Yaradan’a onlara ihsan etme arzusu vermesi için yakarmak. Ve gördüler ki, bunu

yapamıyorlar çünkü beden doğası gereği sadece alma arzusuyla doğduğundan, buna direnir.

Ancak bunda da yapılacak iki şey vardır: 1) Yaradan'a alma arzusunun üstesinden gelme ve ihsan etme arzusu için çalışma gücü için dua etmek ve Yaradan'ın bu gücü vermesini dilemek. 2) Bazen, kişi ihsan etme arzusu vermesi için Yaradan'a yakaramaz çünkü beden duaya da direnir. Beden belki Yaradan ona yardım eder ve o alma arzusunu kaybeder diye korkar. Bu durumda, Yaradan'a bedenın üstesinden gelme gücü vermesi için dua etmelidir ve böylece alma arzusunun üstesinden gelmede Yaradan'a yakarma gücünü edinir.

Öyle görünüyor ki, o dua ediyor ve isteği nedir? Dua edebilmesidir. Buna "Dua için dua" denir. Bu Yaradan ona Kli ile ilgili olarak yardım etmelidir demektir, yani ihsan etme gücü için neye ihtiyacı olduğunu anlaması gereklidir. Görünen o ki, Yaradan ona yardım eder ve insanın tek ihtiyacının aklında ve kalbinde ihsan etme arzusuna sahip olmak olduğunu anlama arzusunu verir.

Sonrasında, buna ihtiyaç hissettiğinde ve ihsan etmek için çalışmayı arzuladığında, bunu yapamadığı zaman, Yaradan ona ışık verir, yani Kli'nin ıslahı için gelen ışıkla ihsan etme için çalışabilir. Işık eylemden sonra adlandırıldığından, bu ışığa Kli denir. Kli denilen Işık ona arzu verdiğiinden, bu demektir ki Yaradan ona ihsan etme kabı veriyor. Buna "temel" denir ve böyle bir temelin üzerine çok-katlı bir bina inşa etmek mümkündür. Diğer bir deyişle, bir kez ihsan etme kabı olan temeli attığında, ruhunun içinde NRNHY'nin tam seviyesiyle ödüllendirilir.

Ancak, Filistinlilerin İbrahim'in babası zamanında kuyuları mühürlemesi ile ilgili kısmı yorumlamalıyız. İbrahim Hesed (merhamet/fazilet) niteliğidir. İbrahim'in hizmetkârları, Hesed

yolunu takip edenlerdir yani Hesed denilen ihsan etme yolunda yürümeyi dileyenlerdir. Onlar kendileri için eksiklik kazarlar, yani ihsan etme kapları ihtiyacı için. Fakat eksiklik bulmak için kazmaya çalıştıkça, eksiklikleri mühürlenir ve daima yeniden çalışmak, sürekli olarak kazmak zorunda kalırlar.

Şimdi Gerar'ın çobanlarıyla İzak'ın çobanları arasındaki tartışmayı yorumlayabiliriz, şöyle yazdığı gibi: “Ve İzak'ın hizmetkarları kazdı...Ve Gerar'ın çobanları İzak'ın çobanlarıyla tartıştı... Böylece o kuyuya Oşek adını verdi çünkü onlar onunla çatışıyorlardı (Hitaşku). Ve başka bir kuyu kazdılar ve onunla ilgili olarak da tartıştılar ve ona Sitnah (İbranice, düşmanlık, nefret) adını verdi. Ve yine başka bir kuyu kazdı ve onunla ilgili tartışmadılar; ve ona Rehovot adını verdi...ve oradan Beerheba'ya yükseldi.”

“...’nın çobanları” sözünün maneviyattaki anlamını ve “Gerar'ın çobanları” ve “İzak'ın çobanları” arasındaki farkı ve aynı zamanda neden ilk iki kuyuyla ilgili tartışma olurken, üçüncü kuyuda bunun olmadığını anlamalıyız, şöyle yazdığı gibi “Ve onlar bunun üzerinde tartışmadılar.”

Bilinir ki kişi karşılık olmadan yaşayamaz. “Karşılık” kişiyi yaşamda tutan ve “Bunun için yaşamaya değer” dediği şey olarak kabul edilir. Elbette insanın karşılık almasının birçok derecesi vardır. Bazıları azla yetinir, yani kişi hayvanların razı olduğu kadar yiyeceğe sahipse şöyle der: “Bu benim için yeterli ve böyle bir karşılık için yaşamaya değer.” Başkalarının karşılığına kıyasla o azla yetinmektedir.

Bazıları ise çocuklarına yetecek kadar yiyeceğe sahip olmaya razıdır. Bu durum hayvansal olana bir ilavedir: çocuklar gibi oyuncaklarla oynar ve bununla yetinirler. Şöyle derler, “Bize zevk veren şeyin gerçek olması gerekmez. Bu yalan bile olsa,

bundan hala daha karşılığımızı alabiliriz.” Oysa tersine tamamen anlamsız bulduğumuz şeyler, gerçek şeylerdir.

Bir alegori olarak şunu söyleyebilirim ki, şimdiye dek pek çok kez anne-babasının oynaması için oyuncak bebek satın aldığı küçük kız çocukları gördüm. Bazen anne mutfakta yemek hazırlarken, bir yaşındaki bebek ağlamaya başlar. Anne küçük kıza şöyle der: “Git ve bebekle oyna. Bu benimde, bebeğinde hoşuna gider, böylece akşam yemeğini hazırlayabilirim.”

Fakat realitede görürüz ki, küçük kız gitmez. Eğer ona şunu sorsaydık, “Neden bebekle oynamak istemiyorsun? Sadece bebeklerle oynuyor, onları öpüyorsun, neden onun yerine gerçek bebekle oynamıyorsun? Gördüğün gibi annen bunun tersini yapıyor, o asla kendi bebeği yerine oyuncak bebeği öpmez.” Muhtemelen küçük kız şöyle cevap verir, “Annem yaşamdan haz almak istemiyor; bu yüzden oyuncak bebekle oynamıyor. Fakat ben yaşamdan zevk alıyorum, bu yüzden gerçek bir bebekle oynayamam.”

Benzer şekilde, çalışmada da kişi çalışmadaki gerçeklikten zevk almaz. Tersine, insan özellikle yalandan etkilenir ve ondan haz ve canlılık alır. Eğer ona şöyle denseseydi, “Gerçek olmayan şeylerden zevk almak senin için uygun değil,” şöyle cevap verirdi, “Dünyadan haz almak istiyorum; bu nedenle Manevi Çalışma’ya çok az bağlanmayı kabulleniyorum.”

Büyük oranda, kutsal çalışmayı idrak etmiş ve Maneviyat ve İslahları yerine getirmiş her insan, onlara ayıracağı zaman ölçüsünü kendi belirler. Herkes hem niteliksel hem de sayısal açıdan kendisi için uygun olduğunu düşündüğü bir ölçüyü benimser ve azla yetinmeyi kabullenir. Bu kişi büyük şeylere sahip zenginlerden biri olmayabilir ama yine de Manevi Çalışma çalışması için iyi bir sebebi vardır.

Bu tıpkı Zohar'ın söylediği şeydir, "Onun kocası kapılarda tanınır," herkes kalbine göre ölçü belirler. Bu demektir ki, Yaradan'ın büyüklüğüne göre, ne kadar zamanını Manevi Çalışma'a ayıracağını ve eğer onları yerine getirmek onun için çok zor olacaksa ne kadar uğraşması gerektiğini bilir.

Ancak, kitlelerin almak istediği karşılığı kabul etmeyen seçilmiş çok az insan vardır. Ari'ye göre, onların hissettiği tatminsizlik ruhun kökü meselesiyle ilgilidir. Onlar, kitlelerden daha fazla ilerlemek, hayatta kalabilmek için azla yetinen ve hayvansal seviyede yaşayanların besininden çok daha fazlasını elde etmek zorundadırlar. Tıpkı Maimonides'in söylediği gibi, "Küçüklere öğretirken, ödül için çalışmalarını öğretilir ve onlara Lişma (O'nun için) meselesi anlatılmaz."

Ancak, burada kendi yararı için değil, Yaradan'a ihsan etme yolunda gitme arzusunun çabası söz konusudur ve beden buna direnir. Kişi şöyle düşüncelerle dolar, "Sen istisna olmak zorunda değilsin. Diğerleri bu dünyadaki ve gelecek dünyadaki uğraşları karşılığında ödül kabul ederken, bu senin için de yeterli olmalı. Öyleyse neden özellikle ihsan etme arzusu için bu kadar ses çıkarıyorsun? Bunun zor olduğunu görmüyor musun? Eğer zor olmasaydı, diğerleri de ihsan etmeyi çalışırlardı." Bu düşünceler yapılan kazıyı, yani eksiklikler bulma ve ihsan etme arzusunu elde etme ihtiyacını mühürler.

Şimdi, "Gerar'ın çobanları" ve "İzak'ın çobanları" meselesinin ne olduğunu ve aralarındaki çekişmeyi yorumlayabiliriz. "Çoban" demek bakan kimse demektir. "Gerar'ın çobanları" demek, onların aldığı karşılık kabalıkları izlemek demektir. Diğer bir deyişle, onlar Lişma denilen gerçeğe, yani ihsan etmeye ulaşma arzusu duyan azınlığın çalışması gibi bir çalışma ihtiyacı içinde olmadıklarını düşünürler. Onun yerine bu dünyada ve gelecek dünyada ödül almak için Maneviyat ve Islahları yerine

getirirler. Bu demektir ki, burada Maneviyat ve Islahları yerine getirerek, azı kabul etme yolunu seçmişlerdir.

“İzak’ın çobanları” demek, İzak’ı ayakta tutan şey demektir. Bu, İzak’ın ihsan etme anlayışını ayakta tutmak olarak kabul edilir. Yaradan’a ihsan edebildiği sürece bu anlayış onun karşılığıdır ve bununla yaşamını sürdürür.

Eksiklik bulmak için yapılacak herhangi bir kazının ve ihsan etme yoluna bağlanma ihtiyacının değersiz olduğunu söyleyen Gerar’ın çobanlarıyla arasında geçen tartışmanın sebebi budur. Onlar şöyle söyleyerek, “Kitlelerin yolunu izlemeliyiz, istisna olmaya gerek yok,” bu ihtiyacı mühürlediler.

İzak’ın çobanları ise ihsan etme amacıyla bir şeyler yapamamaktan kaynaklanan acıyı ve eksiklik bulma ihtiyacını aradı ve bu nedenle kazdılar. Bu demektir ki, en önemli şeyin ihsan etme çalışması olduğunu anlayıp, buldukları bu eksiklikten acı ve üzüntü duymadılar. Bu nedenle kazmaya devam ettiler ve acıyı nasıl hissedecekleriyle ilgili tavsiye aradılar, fakat Gerar’ın çobanları geldiğinde, buldukları eksiklikleri kapattı. Diğer bir deyişle, onlar bunun çok da kötü bir şey olmadığı anlayışını teşvik ettiler; azı kabullendiğimizden, kitleleri ve onların söylemlerini izleriz.

İhsan etme çalışması içinde olmadıklarından ve eksiklik bulmak için büyük çaba harcadıklarından, bu durum İzak’ın çobanlarının üzülmeye sebep oldu. Onlar kalplerinin en derinlerinden dua etmeye ve şükran duymaya devam ettiler, yani Yaradan çalışmasının temeli olan, eksiklik noktasını açığa çıkarması için Yaradan’a şükrettiler. Diğer bir deyişle, eğer onlar Yaradan’ın faydasına olan eylemleri amaçlamazlarsa, Yaradan’ın hizmetkârı değil, kendilerinin hizmetkârı olurlar. Ve Gerar’ın çobanları aniden gelir ve onları kitleleri izlemeleri için çeker.

Bununla İzak'ın çobanlarının tüm kuyularını mühürlemiş olurlar, kuyuların kazılması sırasındaki tartışmanın sebebi budur.

Şimdi bize sorulana açıklayabiliriz: Neden Gerar'ın çobanları ilk iki kuyu için tartıştı da, üçüncüsü üzerine tartışmadı? Bilinir ki, çalışmanın düzeni gereğince, birbirine zıt olan sağ ve soldan sonra orta çizgi gelir ve bununla barış sağlanır.

Bilindiği üzere dedik ki, kitleler tek çizgiye aittir. Dolayısıyla, kitleler sadece tek çizgiye sahip olduğundan, karşısında ona karşı çıkacak, karşıt düşünceler öne sürecek kimse yoktur. Bu nedenle yükseliş ve düşüş meseleleri onlarla ilgili değildir. Fakat sağ çizginin karşısında zıttı sol çizginin olması nedeniyle daima inişler ve çıkışlar meselesi vardır.

Bilinir ki, sağ çizgi gerçeğin çizgisidir. Tek çizgi ise o kadar da gerçek değildir. Yine bilinir ki, gerçeklikten uzak olan bir şeyi yerine getirmek kolaydır. Bu nedenle, tek çizgiyle gitmesi öğretilen kitlelerin yolu demek, eylemden daha fazlası olduğunu anlamaya ve bilmeye henüz ulaşamamışlar demektir. Daha ziyade 613 Emri yerine getirdiklerinde, Yaradan emrettiği için bunu yerine getirdiklerini, bununla ödül alacaklarını ve tam bir erdemli insan olduklarını düşünürler.

Böyle çalışanlar arasındaki tek fark sayısaldır yani kişinin Manevi Çalışma'a bağlanmak için harcadığı zamandır. Dolayısıyla, gerçeğe yakın olmadıkları ve Lo Lişma'da kaldıkları için, bu aşamalarda "kitlelerin karşılığı" denilen iniş ve çıkışlar yaşamazlar. Bu böyledir, çünkü ödüle ve cezaya inandıklarından, inançları ölçüsünde bedenleri çalışmaya, Manevi Çalışmayı yerine getirmeye hemfikir olur ve gelecek olan ödülü alma kaplarında almayı beklediklerinden, bu durum "kendisi için alma" denilen bedenle ters düşmez. Bu nedenle onlar büyük bir gayretle çalışır.

Ayrıca pek çok düşünüşle karşılaşmamalarının başka bir sebebi daha vardır: çalışmada başarılı olurlar. Diğer bir deyişle, görürler ki her geçen gün Manevi Çalışma çalışmasında ilerliyorlar çünkü yaptığımız işte başarılı olduğumuzu gördüğümüzde doğamız gereği teşvik oluruz. Tüm bunlar tek çizgi olarak kabul edilir.

Kişi ihsan etme çalışmasına başladığında böyle olmaz yani çalışmasının karşılığında almayı beklediği ödül, Yaradan'la birliğe (Dvekut) gelmek ve Maneviyat ve Islahları yerine getirerek kendi için değil, sadece Yaradan'a ihsan etmek için çalışmaktır. İhsan etme kaplarıyla ödüllendirilme çabası içinde olduğunda bir santim bile ilerleyemez. Tersine, görür ki çalışmada başarılı olamıyor. Bu şekilde çalışmaya devam etmek için arzuyu nerede bulacak?

Islah, geçeği, halen daha kendini-sevmeye batmış ve Yaradan'dan uzak olduğunu bilmektir. Fakat kendine şunu demelidir, "Çalışmada hiçbir gelişme göremesem de, Maneviyat ve Islahları yerine getirerek büyük bir ayrıcalığa sahibim."

Mantık ötesi inanmalıdır ki, O'nun yüceliğini henüz hissetmese de, Manevi Çalışma çalışmasında olmak -baskıyla bile olsa- onu mutlu etmektedir. Ve bunun için Yaradan'a şükreder. Yaradan'a duyduğu bu şükranın gerçek olduğu kabul edilir.

Diğer bir deyişle, geçeği bilmektedir -Yaradan'dan uzak olduğunu- ama yine de tüm kalbiyle yapmasa da Manevi Çalışma'la bir şeyler yapabilme gücü olduğu için mutludur. Fakat onun için önemli olan, O'nun yüceliğini henüz hissetmese de Yaradan'a hizmet etmektir. Bununla beraber Yaradan'a O'nun için bir şeyler yapmasına izin verdiği için müteşekkirdir.

Ve bu gerçektir. Kendini Yaradan'ın hizmetkârı olduğu düşüncesiyle kendini aldatmaz çünkü yaptığı her şeyi baskıyla ve isteksizce yaptığı gerçeğini bilir.

Oysa, onları Manevi Çalışma'a bağlanma ile ödüllendirdiği için Yaradan'a şükran duyan, tek çizgide yürüyenler için iki engel vardır: 1) Kişi kendini Yaradan'ın hizmetkârı olarak kabul eder ama kendisi için çalıştığından, bu gerçek değildir. 2) Onun gözünde önemli olan Yaradan değil, Yaradan için çalışmaktır. Çalışmaya verdiği önem, bu uğraşı için alacağı ödülün ne kadar olacağıyla ilgilidir. Diğer bir deyişle, ödeme yapanla değil, ödemeye ilgilenir.

Fakat sağ çizgide gidenler, çalışmayı verenle, O'nun onlar için ne kadar önemli olduğuyla ilgilenirler. Çalışmayı veren onlar için daima önemlidir ve bu onların ödülüdür. Bu, sürekli olarak Yaradan'ın yüceliğini görme özlemi içinde olmaları olarak kabul edilir.

Öyle anlaşılıyor ki, çalışmaları için alacakları ödülün peşinde değiller. Tersine, O'nun emirlerini yerine getirdiklerinde, daima emri vereniyi görmeyi isterler, emri Veren onların gözünde her seferinde daha önemli bir hale gelir ve bu onların Manevi Çalışma çalışmasındaki ödülüdür. Bu sebeple, Manevi Çalışma'ta çalışmasındaki küçük bir etkinin önemli bir şey olduğunu söyleyip, mutlu olur ve yaşam gücü alırlar.

Şimdi bu üç kazı meselesi tüm çalışmayı içerdiğinden, ilk kazıdaki tartışmayı açıklayabiliriz. Diğer bir deyişle, sol çizgiye ait olduğu kadar sağ çizgiye ve orta çizgiye ait birçok kazı söz konusudur. Bunun sebebi tüm kazıların bir seferde yapılmamasıdır. Daha ziyade, tüm çizgiler tam anlamıyla başarlana kadar her çizgide yapılacak daha çok kazı vardır.

Kazdıkları ilk kuyuyla ilgili olarak şöyle yazılmıştır "Ve kuyuya Oşek adını verdi, çünkü onlar ondan hoşnuttu (Hitaşku)." Oşek'i açıklamalıyız. Bu demektir ki, sağ çizgiye ait ilk kuyuyla, onlar Manevi Çalışmaya bağlandılar.

Bu böyledir çünkü sol çizgiye “eksiklik” denilirken, sağ çizgiye “bütünlük” denir. Sağ demek “bütünlük” demektir, yani onlar sağ çizgide yukarıda bahsedilen sebep nedeniyle, Manevi Çalışma’ya coşkuyla bağlanma gücüne sahipler: Manevi Çalışma’tan hangi etkiyi alırlarsa alsınlar, inanırlar ki, bu onlara üstten gelir, yani Yaradan onlara arzu ve Manevi Çalışma’ya az da olsa bağlanma tutkusunu verir. Bu nedenle İzak’ın çobanları şöyle der: “Hangi etkiye sahip olursak olalım, bu bizim için önemlidir ve bunun için Yaradan’a şükrederiz.”

Buna karşılık, Gerar’ın çobanları kitlelerin söylemini izler: “Biz Maneviyat ve İslahları kendi gücümüzle yerine getiriyoruz ve bu sebeple, Yaradan’dan bu çalışmamızın karşılığını ödemesini talep ediyoruz.” Ve bu nedenle İzak’ın çobanlarının kazdığı kuyuyu mühürlemiş olurlar, oysa İzak’ın çobanları şöyle demektedir, “Biz buradan yaşam gücü alırsız çünkü küçük bir şey bile bizim için önemlidir, yani Yaradan bize Yaradan çalışması için arzu ve tutku verdi. Fakat görüyoruz ki, Yaradan onlara bu arzuyu vermediği için çalışmada bir şeyler yapma arzusu ve tutkusu olmayan insanlar var.”

İzak’ın çobanları bu kuyudan yaşam alır. Gerar’ın çobanları gelir ve buradan yaşam gücü almasınlar diye kuyuyu mühürler. Onlara şöyle söylerler, “Bu değersiz çalışmadaki ısrarınız anlamsız. Bunun için hiçbir ödül alamayacaksınız çünkü çoğu insan bu çalışmayı değersiz bulduğundan bunun hiç önemi yok.”

“Oşek” denilen ilk kuyuda, şöyle söylediler, “Bu, üzerine titredığınız bu küçük çalışmanın sevinciyle ilgili bir tartışma değil. Her şeyden önce, tıpkı sizin bu sadece küçük bir çalışma demesi gibi, ortada ilgilenecek bir şey göremiyoruz. Biz, sizin verene odaklanmanızı anlamıyoruz.”

Sonrasında İzak'ın çobanları, içinde oldukları durumu, kendini-sevmeye batmış olduklarını eleştirmek için sol çizgide çalışmaya döndüler. Gördüler ki, kendi başlarına Yaradan için çalışmıyorlar; bu nedenle acı ve eksiklik bulmak için kalplerinin derinliklerini kazdılar. Diğer bir deyişle, ihsan etme yolundan ayrı olmanın üstesinden nasıl gelebileceklerinin tavsiyesini aradılar. Ve onlar acı çektiklerinde kesinlikle Yaradan'dan yardım alacaklar tıpkı Mısır'dan çıkışta olduğu gibi, bununla ilgili şöyle yazılmıştır: “Ve İnsanlar kölelik yüzünden iç çekti... ve Yaradan onların iniltisini duydu.”

Kalplerinin derinliklerini kazdıklarında bir kuyu buldular, yani dua edebilecekleri bir yer. “Ve bununla ilgili de tartışılar ve buna Sitnah (düşmanlık) adını verdiler.” Bu demektir ki, Gerar'ın çobanları, arzularını yerine getirmesi için Yaradan'a dua etmelerine, yani kendileri için değil, Yaradan için çalışabilmeleri için alma kaplarının üstesinden gelme gücünü Yaradan'dan istemelerine izin vermeyerek onlara kara çaldı.

Öyle anlaşılıyor ki, tartışma sonucunda onların sol çizgide yaptıkları kazıyı mühürlediler ki böylece Yaradan daha iyisi için onların arzularını yerine getirsin. “İyi” demek ihsan etmektir, şöyle yazıldığı gibi, “Kalbim iyi bir şeyle coşuyor, ‘Eylemlerim Kral için’ diyorum.” “Eylemlerim Kral için” demek, yaptığı her şey Kral için olacak, niyeti Krala ihsan etmek demektir.

Ve Gerar'ın çobanları, dua edemesinler diye onlara kara çaldı çünkü onlar şöyle diyen çoğunluğu izliyordu, “Eylem en önemli şey ve onu Lişma niyetiyle yapmak bizim işimiz değil. Tersine bu kalbi temiz ve doğuştan yetenekli olanlar içindir. İhsan etme çalışması bizim için değil.” Bu şekilde, dua ihtiyacını mühürlediler. Ve bu nedenle ikinci kuyuya Satan (aynı zamanda iftira atan demektir) kelimesinden gelen Sitnah dediler.

Bu çizgide de, ikinci kuyuyu tek seferde yapamadılar. Daha ziyade her çizgide birçok kazı yaptılar. Ancak, hepsi birden, yani tüm kazılar üç kuyu adı altında toplanır.

Fakat sonrasında, iki çizgideki çalışma sürecini tamamladıklarında, orta çizgiyle ödüllendirildiler. Daha önceki söylediğimiz gibi, sağ çizgiye “onun babası”, sol çizgiye “onun annesi,” orta çizgiye “Yaradan” denir, şöyle yazdığı gibi: “Üçü insanda barınır -babası, annesi ve Yaradan”

“Babası beyazı verir.” Bu demektir ki burada bir eksiklik yok. Daha ziyade her şey beyazdır, yani sahip olduğu maneviyatın küçük bir parçasından, payına düşenden memnundur.

“Annesi kırmızıyı verir.” Bu demektir ki, iyi bir durumda değil, daha ziyade eksikliklerle dolu ve bu nedenle dua edecek yeri var.

Sonrasında, “Yaradan ruh verir.” Yaradan ona yardım ettiğinde, ona ruh verdiğinde, Satan’ın artık yeri yoktur yani kötülük yapamaz. “Ve o başka bir kuyu kazdı ve bununla ilgili tartışmadılar, ‘Sonunda Efendimiz bizim için bir yer açtı...’ diyerek ona Rehovot adını verdi. Ve oradan Beerşeba’ya yükseldi,” sözlerinin anlamı budur.

Şunu sorduk, “Gerar’ın çobanlarının üçüncü kuyuyla ilgili tartışmalarının nedeni nedir?” Keduşa’da (kutsallık) bir eksiklik olduğunda, orada Sitra Ahra için yer açılır. Bu nedenle, kişi sağ çizgide giderken, kendini-sevmeye batmış olduğunu ve tüm eylemlerinin Yaradan için olmadığını görür fakat Yaradan’ın hizmetkârı olmayı diler ve aynı zamanda kendine de hizmet eder. İçinde olduğu aşâşılık duruma rağmen, Yaradan’a, Lo Lişma’da olsa bile O’na çalışma olanağı verdiği için şükreder.

Ve mantık ötesi inanır ki, Yaradan ona çalışmaya bağlanması için arzu ve düşünce verdi. Ve mantık dahilinde bunun önemli olduğu hissiyle ödüllendirilmemiş olsa bile,

Yaradan'ın önemine ve yüceliğine mümkün olduğunca mantık ötesi inandığında, küçük şeyleri yapma ayrıcalığına sahip olur. Yaradan'a şükreder ve O'nu över, tıpkı tek çizgideki insanlar gibi Yaradan'a şükretmeyi arzular yani yaptıkları çalışmanın gerçek bütünlük ve tek ihtiyaçlarının buna sayısal ilave yapmak, olduğunu hissedenler gibi.

Ancak tek çizgide gidenler niteliksel olarak, tam bir bütünlük içinde olduklarını düşündüklerinden, alçakgönüllülük üzerine çalışmaya kendilerini mecbur hisseder tıpkı atalarımızın söylediği gibi, "Çok ama çok alçakgönüllü ol." İçlerinde biraz bayağılık bulmakla ilgili çok çaba harcarlar, yaptıkları çalışmanın hepsi budur çünkü sadece tek çizgide olduklarını bilmezler. Bu çoğunluğun çalışmasıdır.

Oysa, sağ çizgiyi zayıflatan sol çizgiyi bilen, sağ çizgiden gitmek isteyenlerin, maneviyattaki küçük bir çalışmanın -tam olarak olmasa da, kendileri için hissettikleri- bile önemli olduğuna mantık ötesi inanmaları için büyük çaba harcaması gerekir. Ve Yaradan'a şükredip, mutlu olurlar, şimdi bir yaşama sahip olduklarını ve bunun yaşamaya değer olduğunu hissederler.

Bu demektir ki, Yaradan'ın yüceliğinin sonu olmadığına ve Krala hizmet etmenin önemli olduğuna mantık ötesi inanmaya, "sağ çizgi" denir. Ve bu pek çok çalışma gerektirir. Kişi sağ çizgideki çalışmanın önemli olduğunu hissetmelidir; sağ çizgi çalışmasına gelmeden önce tek çizgide çalışırken ki hissettiği canlılığın aynısına sahip olmak ya da bundan daha azına razı olmamak için çabalamalıdır.

Yine de, sağ çizgide çok çalışma vardır ve bu tek çizgide çalışmak kadar kolay değildir. Bu böyledir çünkü orada yaptıklarının önemli ve yüce olduğunu biliyordu, bu yüzden çalışmak onun için kolaydı. Fakat sağ çizgide, görür ki, tüm kalbiyle çalışmadığından, eylemleri kendi içinde değersiz.

Bu nedenle yüce şeyler yaptığını ve Yaradan'ın kesinlikle çalışmasının karşılığında onu ödüllendireceğini söyleyemez.

Ancak, tek çizgide beden direnç göstermez, bu nedenle kişi engeller olmadan kolayca çalışabilir. Fakat sağ çizgide yapacak çok işi vardır çünkü beden için değil, Yaradan için çalışmak ister, bu nedenle beden doğal olarak direnir ve o sürekli olarak bedenle mücadele etmek zorunda kalır. Daima onunla çalışmalı ve yenmelidir.

Ayrıca başka bir mesele daha vardır. Eğer sürekli olarak sağ çizgide yürümeyi isterse ve buna gücü varsa, sürekli olarak Yaradan'ı yüceltmeli ve Yaradan'ın önemini ve yüceliğini nasıl elde edeceğiyle ilgili tavsiye aramak için büyük çaba sarf etmelidir. Eğer yaptığı eylemleri beğenirse, yani şunu söylerse, "Yaptığım eylemler üst dünya için önemlidir," bu kesinlikle yalandır çünkü Yaradan sevgisi yerine kendini-sevme yaptığı her şeye karıştığı için eylemleri Lişma'da değildir.

Oysa, tek çizgide giden yerine getirdiği eylemleri beğenir çünkü o tek çizgideyken niyetten değil -niyetin ihsan etme niyeti olup olmadığı- sadece eylemden bahseder. Fakat sağ çizgi denilen ihsan etme amacıyla çalışmaya başladığında, eylemlerinin doğru olduğunu, yaptığı çalışmayla mutlu olduğunu söyleyemez.

Ancak, eğer Yaradan'ı mümkün olduğunca mantık ötesi yüceltirse, Yaradan'ın kesinlikle insanın O'nu yüceltmesinden daha yüce olduğunu söylemek zorunda olduğu için Yaradan'ın yüceliği inancına tutunmalıdır. Dolayısıyla Yaradan'ın öneminin söylemi, gerçeği açığa çıkarır ve bu nedenle o gerçeğin yolunda yürür.

Ve kişi maddesellikte olduğu gibi şöyle der: "Önemli bir insanla ilgili olarak şunu görürüz ki, kişi ona çok az hizmet etse bile, bu onu mutlu eder ve yüksek moral verir."

Bu demektir ki önemli olan verdiği hizmet değil, kime hizmet ettiği. Bu nedenle kişi sağ çizgide yürüdüğünde, bu gerçeğin çizgisidir.

Ancak, sağ çizgi gerçeğin çizgisi olduğundan, dünyanın islahına önderlik eden gerçeğin yolunda yürümeye izin vermeyen Sitra Ahra tarafında büyük bir direnç söz konusudur. Bu böyledir, çünkü Klipot (kabuklar) bozukluk ve yozlaşma dünyasından gelir. Bu nedenle dünyadaki yıkıma ve bozukluğa ait her şey için kendi eylemlerini yerine getirme gücüne sahiptir. Bunu kırıp, bozan ama islah getiren şeylerle uğraşmayan küçük çocuklarda açıkça görürüz, tıpkı küçük kız çocuğu alegorisinde olduğu gibi.

Üst dünyalarda meydana gelen bozukluk yüzünden bu böyledir. Bu nedenle maddesel dallar da aynı yolu takip eder. Bu nedenle bozukluk ve yıkımla çalışmada enerji vardır, fakat islahla ilgili olarak, maddesel dallarda dünyanın islahını getiren şeyler üzerinde çalışmak zordur çünkü yukarıdaki islah tamamlanmamıştır.

Bu nedenle sağ çizgide yürümek çok zordur. Diğer bir deyişle, kişi sağ çizgide yürürken tek çizgi yolundaki insanların nasıl çabaladığını görüp, en az bunun kadar yüksek bir morale ve enerjiye sahip olmak zorundadır.

Ve kişi sağ çizgiyi takdir etmeyi dilerse, Gerar'ın çobanları gelir ve onunla tartışır. Diğer bir deyişle, şunu anlamasını sağlarlar, "Bu yanlış bir yol. Böyle küçük bir çalışma için Yaradan'a nasıl şükredeceksin? Yaradan'a değersiz bir şey için şükrediyorsun. Tersine, tek çizgide yürüyenler yaptıkları şeyin önemli olduğunu bilirler ve bunun için Yaradan'a şükrederler. Peki ya önemsiz şeyler için? Her şeyden önce, sen kendin diyorsun ki kalpten gelmediği ve Yaradan için çalışmadığın için eylemlerin değersiz.

Bu nedenle senin minnettarlığın dalkavukluk yapmak gibi, peki bir yalandan nasıl yüksek moral ve neşe elde edeceksin?”

Gerar'ın çobanları onu, sadece önemli şeyler için Yaradan'a şükreden çoğunluğun fikrine çeker (Gorerim). “Bir yalanın içinde yürürken” sözü onlar için doğrudur.

Bu Klipa (kabuk) büyük bir Klipadır ve kişinin mutlu olmasına ve gerçekten yaşam gücü almasına izin vermez. Onun yerine, kişiyi üzüntüye ve depresyona getirmek ister. Bazen onu hayatın anlamsız geldiği bir noktaya getirir ve bu durumda kişiye vereceği tek neşe uykudur çünkü uyurken çaresizlik ve anlamsızlık aşamasında olmadığı için mutludur.

Bu durum ameliyat olması gereken bir insanın durumuna benzer. “Anestezi uzmanı” hastayı önceden görüp en az üç saat nasıl uyuyacağıyla ilgili ona ipuçları verir. Bu Klipa tamamen Keduşa'yı bozar çünkü kişi için Yaradan'ın iyiliksever olduğunu söyleyebilmek imkânsızdır. Kişi bu aşamayı düşüş olarak tanımlar, fakat akla şu soru gelir, “Kişi nereye düşmektedir?”

Cevap şudur ki, o cehenneme düşmektedir. Eğer kişi bu aşamada güçlü olursa, şöyle der: “Efendim, sen ruhumu cehennemden çıkardın.” Dolayısıyla, Gerar'ın çobanları kişiye geldiğinde ve onu çoğunluğun alanına sürüklemek istediğinde, yani eylemin değersiz ve küçük olduğunu bildikleri için küçük şeyler yapan insanı dikkate almadıklarında, kişinin yapması gereken budur.

“Öyleyse iki zıt şeyi nasıl yaparsın? Bir taraftan, eylem sırasında orada kişinin derecesine göre pek çok yabancı düşünce olduğundan, yaptığının farkında olarak böyle bir eylemi yaptığında, bunun yanlışlarla dolu bir eylem olduğunu bilirsin.”

Örneğin, onlar şükreder ve şöyle söylerler, “... Emirleriyle bizi kutsamış olan.” Fakat şükretme sırasında bilirler ki, emrin

yerine getirilmesi sırasında hiçbir şey hissetmiyorlar ve bunun için Yaradan'a şükrederler. Bu nedenle kişi der ki: şükran ve minnettarlık duyması önemli bir şey yaptığı için değildir.

Ve sonrasında, şunu söyleyebilirsin, önemli olmasa bile kişi Sevabı (iyi eylem/ emir/ islah) yerine getirerek, ödüllendirilmiş olmaktan haz ve yaşam gücü almalıdır ve seni ödüllendirdiği için Yaradan'a şükretmek için şöyle dersin: "Bizi seçen." Dahası şöyle dersin: "Sonsuz bir sevgi, Senin halkın, İnsan'ın evi, Işık ve İyilik sevgisi."

Bu şu soruyu getirir, "Yerine getirdiğin iyilikde hiçbir şey göremiyorsan, neden Yaradan'ın bunu yapmayı sevdiği için bize iyi şeyler verdiğini söylüyorsun? Biz, çoğunluk diyoruz ki, O bize Işığı ve İyilikleri (Maneviyat ve Islahlar) verdi çünkü O bizi sever. Bu tıpkı Akaşjah'ın oğlu Kabalist Haaniah'ın söylediği gibidir, 'Yaradan İnsan'ı ödüllendirmeyi istedi; bu nedenle onlara çokça Manevi Çalışma ve Islahlar verdi.'"

Bu nedenle, O bizi bu dünya ve gelecek dünyayla utanç hissetmeden -bilinir ki, kişi utanç ekmeğini yediğinde, utanç duyar- ödüllendirmek istediğinden, O bize karşılığında büyük ödül alacağımız pek çok Manevi Çalışma ve Islahlar verdi. Dahası, biliyoruz ki, küçük ve yetersiz eylemlerle bu utanç ekmeği olur.

Dolayısıyla, kişi sağ çizgide yürüdüğü ve küçük şeyler yapmaktan dolayı mutluluk ve yaşam gücü almak istediğinden, O'nun için bir şeyler yapmakla ödüllendirildiği için Yaradan'a şükreder ve mantık ötesi inanır ki, Kral "Yüce, Aziz ve Korkunç Tanrı" denilen, büyük bir Kraldır.

Söylenir ki, kişinin Kral'a az da olsa hizmet etmesine izin verilse ve bu birçok yanlışla dolu olsa bile, Kral'la küçük bir temasta olduğu sürece yaptığı şey kişinin gözünde Kral'ın

önemine göre önemli hale gelir. Bu böyledir çünkü o ödülün peşinde değildir.

Düzen şudur ki, eğer birisi birisine bir şey verip, karşılığında ödül isterse, bu durumda o şey için talep edilen ödülün buna değer değmediğine bakılır. Fakat sağ çizgide yürüyenlerin hiçbir ödül beklentisi yoktur. Onun yerine Kral için yaptıkları şeyler onların ödülü olur. Bu nedenle, mantık ötesi inanırlar ki, Kral'a hizmet ediyorlar ve Kral'a hizmet ederek ödüllendirildiklerinde bu onlara yaşam gücü, neşe ve yüksek bir ruh hali verecek.

Şu doğrudur ki, Yaradan çok önemlidir fakat bizim O'nun yüceliğini takdir etme gücümüz yoktur, eylemim perspektifinden bakıldığında yaptıkları eylemden daha önemsiz ve daha küçük görünen başka bir şey yoktur. Öyle anlaşılıyor ki, bu her bakımdan doğrudur ve her şey mantık ötesi inanç üzerine kurulmuştur. Baal HaSulam şöyle der: "Mantık ötesi inşa edilen her şey Keduşa'ya girer ve içsellik olarak kabul edilir, mantık dahilinde olduğu zaman ise dışsallık olarak kabul edilir."

Dolayısıyla, sağ çizgi gerçeğin üzerine inşa edildiğinden, Gerar'ın çobanları derhal uyanır ve kişiyi çoğunluğun fikrine sürüklemek ister. Sonra bu Klipa kişiye saldırmaya başlar ve çoğunluğun fikrinin, söyledikleri şeyin gerçek olduğuna inanmasına çalışır. Bu noktada kişi Klipa'ya inanmaya başlar, o ise onu öldürmek ve tüm Keduşa canlılığını ondan çıkarıp cehenneme atmak ister. Bu Klipa yanlış kıyafetle kılıflanır ve der ki: şimdi söylediğim şey sadece kendini boşuna kandırmaman içindir.

Bu nedenle Gerar'ın çobanlarının düşünceleri, onu Keduşa'nın yaşam ruhundan mahrum bırakacak zehre batmış sivri uçlu ok gibi aklına girip, öldürdüğünde kişinin yapabileceği tek şey gözlem yapmaktır.

Bu Klipa kişiye gelir ve kendi düşüncelerini, fikirlerini ona aşılar ve Allah korusun, Yaradan'ın hizmetkârı olmaması için gelmezler. Tersine kişinin şunu anlamasını sağlarlar, "Şimdi açıkça gerçeğin çalışmasının Yaradan için olduğunu anladığından, biliyorsun ki, sen kendin Yaradan'ı amaçlayamıyorsun, bu nedenle duan tıpkı öğrendiğin her şey gibi kesinlikle değersiz. Boşa çaba harcıyorsun. Dolayısıyla, senin yapmak zorunda olduğun amaç için çalışman daha iyidir. Hepsini Lişma olan ıvır zıvır şeyler yapmak, çalışmak ya da dua etmek yerine bu daha iyidir."

Ve kişi onun otoritesi altında olduğundan, Lişma için bir şey yapma gücü yoktur. Bu nedenle Klipa, onu öldürür. "Senin için eylemi değil, çalışmanın amacını düşünmek daha iyidir. Bu nedenle, senin için niyet çalışmasına başlanmak daha iyidir."

Ve onun etkisi altında olduğundan ve kesinlikle Lişma'da bir şey yapma gücü olmadığından, bununla Klipa onu öldürür. "Bu nedenle, dua ettiğinde duanın bir anlamı olmadığı için, eğer dua sırasında birisiyle konuşmak istersen kendinin üzerine çıkmak zorunda değilsin. Bu nedenle çalışmadığın zaman eğer konuşacak birisi varsa ya da dua sırasında konuşacak birisi varsa, hiçbir şekilde bir şey kaybetmediğin, hem duan hem çalışma değersiz olduğundan, konuşmaktan geri durmaya çalışmak boşunadır."

"Bu böyledir, çünkü duada görürsün ki, dile getirdiğin sözlerle bir bağın yok. Ve maneviyatta, çalışmanın ortasında durarak ne bekliyorsun? Sen kendin diyorsun ki en önemli şey, Yaradan'ı amaçlamak. O halde, kaynaklardan ya da Maneviyatın birkaç sayfasını bilmen ne işe yarayacak?"

"Benzer şekilde eylemlerde; neden eylemlerle ilgili bu kadar dikkatli olmak zorundasın? Sana yasaklanmış şeyleri yemeni söylemiyorum; daha ziyade bu yolda izlemek istediğin"

geleneklerin güçlüğünden bahsediyorum. Her şeyden önce, biliyorsun ki en önemli şey Yaradan'ı amaçlamak. Bu nedenle, bırak bu eylemleri ve yapmak zorunda olduklarını yap. Gelenekleri güçlükle yerine getirmek sana göre değil. Aksine, bu eylemler gerçek çalışmanın ne olduğunu bilmeyen sıradan insanlar içindir. Dolayısıyla, senin için en iyisi Yaradan'a nasıl ihsan edileceği düşünmesine tutunmandır."

Ve kişi Gerar'ın çobanları denilen bu Klipa'ya itaat ettiğinde, onların sadece gerçeğin çalışmasının yararına konuştuklarına inanır ve dua ve manevi çalışma düzenini ihmal etmeye ve bu Klipa'nın sesini dinlemeye başlar. Ve şimdi artık kişinin bir yaşamı olmadığı ve Keduşa'dan yaşam almasını sağlayacak bir eylemi olmadığından, Yaradan için bir şeyler yapmayı düşünmeye başladığında, beden ona güler ve ona sadece Yaradan çalışmasının karanlık tasvirini gösterir.

Bu şekilde kişi yaşamsız kalır ve mantık ötesi Yaradan'ın iyiliksever olduğunu söyleme gücünü kaybeder ve aykırı düşüncelere kapılır. Bu sırada maneviyatı düşünme gücü yoktur ve dünyanın onun için karardığı bir aşamaya gelir. Gerar'ın çobanlarının İzak'ın çobanlarıyla tartışmasının anlamı budur. Diğer bir deyişle, onlar İzak'ın hizmetkârlarını kendi otoritelerine çekene kadar fikirleriyle doldururlar ki bu şekilde onları öldürüp, bütün yaşam güçlerini alırlar.

Diğer bir deyişle, sahip oldukları en küçük inancı bile emip onları boş ve çıplak bırakırlar. Buna gerçeğin yolunu takip etmelerine izin vermeyen, "sağın Klipa'sı" denir. Bu nedenle, eylemleri eksik olsa bile, mantık ötesi inanırlar ki Yaradan çok önemlidir ve bu nedenle Kral için küçük bir hizmet yapmak bile büyük bir şey olarak görülür.

Ve bu küçük eylemler gerçek, mantık ötesi Yaradan'ın yüce ve önemli olduğu doğru olduğundan, öyle anlaşılıyor ki onlar

da gerçeğin niteliğine tutunmuşlar. Ve özünde gerçek büyük bir şey olduğundan, biraz da olsa Efendi'lerinin arzusunu yerine getirdikleri için mutludurlar.

Bu nedenle sağ çizgide yürümeye başladığımızda, Klipa'nın farkında olmalıyız. Ancak kişi sağın Klipa'sının üstesinden gelmede güçlüyse, sol çizgideki çalışma başlayabilir. Bu şekilde kişi Klipa'yla ilgili değil, kendisi ile ilgili eleştiri yapabilir.

Bu yüzden, kişinin sağ çizgide yaşam gücü olmadığına, sağ çizgide yürümemelidir. Daha ziyade sağın çalışmasından dolayı neşe ve yaşamla dolu olduğunda, onun için sol çizgiye bağlanma zamanı gelmiştir, yani aşamasının bayağılığını ve neden henüz Kral'ın sarayına onu kabul eden Yaradan'la ödüllendirilmediğini anlar.

Baal HaSulam bununla ilgili şöyle söylemiştir, "Uyan, Görkemim... Şafağı uyandıracam." Atalarımız şöyle der: "Şafağı ben uyandıracam, şafak beni uyandıramaz." Şöyle der: "Kral Davut'un Shaha'ı (şafak) -Shahor (siyah) kelimesinden gelir, ona gelen karanlık- kabul etmediğini söylemesinin anlamı budur ve o karanlıktan uyanır. 'Şafağı uyandırırım', yani iyi hissettiğinde kendi kendine karanlığı davet eder."

Onun sözlerini şöyle yorumlamalıyız, Klipa ona gelip, onu erdemlilikle kılflırken kişi eylemlerinin bir düzeni olmadığını eleştirisini yapmaz ve yaptığı her şeyin değersiz olduğunu kabul etmez, insanın çalışmada kendini aldatmaması ve Yaradan için çalışmasını diler gibi görünür.

Fakat böyle düşünceler geldiği zaman, bilmelidir ki, onlar Keduşa tarafından gelmez. Daha ziyade Gerar'ın Klipa'sı kişinin küçük şeylerden yaşam gücü aldığını, küçük şeylerle yetindiğini görür ve mantık ötesi Yaradan'ın yüceliğinin bir sınırı olmadığına inandığını, Yaradan'la ödüllendirilme ayrıcalığının ona Yaradan'a hizmet etme arzusu ve düşüncesi verdiğini ve dünyada bu

ayrıcalığa sahip olmayan pek çok insan olduğunu söyler. Dolayısıyla o minnettardır ve Kral'a müteşekkirdir. Mutludur ve bu aşamadan yüksek ruh hali edinir.

Bu sırada, yukarıda bahsedilen Klipa gelir ve kişinin içindeki tüm Keduşa havasını çeker. Yaradan'ı övmesine izin vermez ve onu cehenneme atıp, sahip olduğu inancı alır. Ve böyle bir kişi ölü olarak kabul edilir çünkü Keduşa'nın yaşamına sahip değildir.

Peki, bunun sebebi kimdir? Sahte bir görünümle kişiye gelen ve Keduşa adına konuştuğunu söyleyen Klipa. Buna "Şafak beni uyandıramaz," denir yani kişi Klipa'dan karanlık ve siyahlık almak istemiyordur.

Daha ziyade, "Şafağı uyandıracam" cümlesinin anlamı, "Ne zaman istersem şafağı uyandırırım," olmalıdır. Diğer bir deyişle, ben kendim içimde karanlığı ve siyahlığı uyandırdım, yani halen daha kendini-sevmeye batmış durumdayım ve halen daha Yaradan sevgisine sahip değilim. Maneviyatın görkeminden mahrumum ve Yaradan'ın bize emrettiği İlkeleri yerine getirmenin önemini takdir etmek ve Maneviyatın ışığını almak için gereken her şeyi yapmanın değerli olduğunu bilme ayrıcalığına sahip değilim.

Bazı eylemleri yerine getirmek ve bunları ihsan etme niyetiyle yapmak zorunda olduğundan, bedenini direnci tüm gücüyle acilen uyarır. Bir şeyler yapmak için kişi büyük çaba harcar ve her seferinde inişler ve çıkışlarla karşılaşır. Sonra dua için bir yeri olur. Bu böyledir, çünkü kişi siyahlık için dua etme niyeti içinde olmadığı zaman kendini doğru zamanda uyandırır, yani siyah ona üzüntü ve depresyon getireceği için değil, hemen dua edebileceğini hissettiği için duaya gelir.

Kişi kendisi için bunun Klipa tarafından gelip gelmediğini görmelidir. Bunun işareti şudur, Keduşa'dan gelen bir şey

daima “kutsallığı düşürmek değil, yükseltmek” formunda gelir. Diğer bir deyişle, kişi daima Yaradan’a onu bulunduğu yerden daha yükseğe çıkarması için yakarmalıdır. Fakat karanlık Klipa tarafından geldiğinde, kişi bulunduğu aşamadan yükseltmesi için Yaradan’a yakaramaz.

“Bilakis, onlar değerini düşürür,” yani onu cehenneme düşürürler ve sahip olduğu inancın küçük bir kısmını kaybeder ve görünüşte yaşam ruhu olmayan bir ölü gibi olur. Ve tek yaşam gücü uyuyabilmesidir, yani kaçması ve depresyon aşamasını unutmamasıdır.

Yukarıda söylenenlere göre, Zohar’ın şu sözlerini yorumlamalıyız, “Dua ve ayin dışında elleri kaldırmak yasaktır.” Bilmeliyiz ki, bunun anlamı şudur, atalarımız ellerimizi boşuna kaldırmayı yasaklamıştır, sadece dua etmek ve yalnızca hiçlikte yasaklama olduğu için, yasaklama olmadığı zaman bir ricada bulunmak için kaldırılabilir.

Yukarıda söylenenleri şöyle yorumlamalıyız, “eller,” “Eğer bir el...alırsa,” kelimelerinden gelir. Bu demektir ki, eğer kişi Yaradan’ın çalışmasından ne aldığını görmek için ellerini kaldırırsa, eğer manevi çalışması, cennet korkusu ve iyi eylemleri varsa, Yaradan’ın iyiliksever olduğuna inanıyorsa, eğer hazırsa ve üstesinden gelme gücüne sahipse, Manevi Çalışma çalışmasıyla elde edeceğini düşündüğü şeylere sahip olmadığını görürse, çaresizliğe düşmez. Tersine, Yaradan’a ona yardım etmesi için dua etme gücüne sahip olur.

Ve kendine de şunu söyleme gücünü edinir, “Ellerimde iyi bir şey olmadığını görüyorum çünkü tamamen boş bir kap olduğum için Yaradan gerçeği görmeme izin vermiyor ve içimde ne maneviyat, ne cennet korkusu ne de iyi eylemler yok. Tersine, yaptığım her şey kendim için, şimdi bir kabım (Kli) ve yardıma ihtiyacım var, bu yardım lüks değil bir zorunluluk,

kalbimin derinliklerinden dileğimi yerine getirmesini Yaradan'dan talep ediyorum.

“Bu zamana kadar, zorunluluklar için değil, ihtiyaç fazlası için Yaradan'ın yardımına ihtiyacım olduğunu düşündüm çünkü biliyordum ki, ben maneviyata tutunmayan diğer insanlar gibi değilim, fakat şimdi mantık dahilinde görüyorum ki durumum diğer insanlardan daha kötü çünkü hiçbir şeyim olmadığını hissediyorum. Bu nedenle durumumdan dolayı acı çekiyorum. Fakat kitleler için bu o kadar da kötü değil çünkü onlar benim hissettiğimi hissetmiyor. Dolayısıyla, onların da bir şeyleri olmaması durumundan, düşündüğüm şeyin bu olmasından ve bunun benim anlamamı sağlayan şey olmasından dolayı memnun olamıyorum.”

Bu demektir ki, kişi dostunun kalbindeki ne olduğunu bilmediğinden, onların aşamalarının iyi olması mümkündür. Fakat kişi dostunun aşamasını gözlerinin gördüğüyle belirler ve bu şekilde nasıl davranacağını anlar. Örneğin, eğer dostu gizlenmiş bir erdemli ise, onun çok fazla yüce olmadığını düşünebilir.

Peki, bu gizlenmiş erdemlilikten ne öğrenebiliriz? Kişi çoğunluğun gerçek derecesini dikkate almadan ona baktığında, önemli olan kişinin çoğunlukla ilgili ne düşündüğüdür. Dolayısıyla, bu sırada kişi görür ki aşaması başkalarından daha kötü; bu nedenle Yaradan'ın ona yardım etmesi gerektiğini söyler çünkü o çoğunluktan daha çok acı çekiyordur.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi ellerini kaldırdığında, ellerinde ne olduğunu görüp dua edebildiğini kabullenirse, yaptığı hesapların Keduşa tarafından geldiğini bilir. Ve sonra sağ çizgiden sol çizgiye geçmesine izin verilir. Aksi halde kalbinde dua etme gücü olduğunu bilmiyorsa, o andan itibaren “Gerar'ın çobanları” denilen Klipa'yla yüzleşeceği için sol çizgiye geçmemelidir.

Zohar'da şöyle yazılmıştır: “Kabalist Yehuda başladı ve şöyle söyledi, ‘Ya da günahını ona bilinir kıl.’ O sorar, ‘Kimin adına? Kim bilinmesini sağladı?’ Şöyle söylemeliydi, ‘Ya da günahını bil.’ ‘Günahını ona bilinir kıl,’ ne demek? Şöyle cevap verir, Yaradan İnsan topluluğuna, insanın bildiği günahı işlemesini emretti.”

Zohar'da şöyle yazar: “Burada da Yaradan şöyle der: ‘İşlediği günahını ona bilinir kıl.’ Gece Işığa bağlanmak için kalkan kişiye, Işık kendi günahını bilinir kılar. Ve bunu Din (yargı) yoluyla değil, daha ziyade yumuşak sözlerle oğluna konuşan bir anne gibi yapar ve o Efendisi önünde tövbe eder.”

Şunu anlamalıyız, neden Yaradan günah işlediği zaman onu uyardığında, o günahının farkına vardı olarak kabul edilirken, dostu günah işlediğini ve halen daha tövbe etmediğini görüp onu uyardığında, neden günahını biliyor olarak kabul edilmez? Ve özellikle Yaradan günah işlemesiyle ilgili onu uyardığında, günah işlediğini ve bunun tövbe vakti olduğunu bilmesiyle, Yaradan onu uyarmadığında, günahtan dolayı tövbe etme vaktinin henüz gelmediğini bilmesinin nedeni nedir?

Zohar'ın şu söylediğini anlamalıyız, maneviyata bağlanmak için gece kalkan kişiyi, Işık uyarır, oysa tüm gün çalışan kişiye Işık günah işlediğini bildirmez. Fakat gece çalıştığında gündüz çalışmasa bile, Işık günahını ona bildirir. Bu nedenle gündüzün üzerine gece çalışmanın avantajını ve aynı zamanda Maneviyatın ona günahını bildirmesiyle ilgili olarak “Din (yargı) yoluyla değil, daha ziyade yumuşak sözlerle oğluna konuşan bir anne gibi” yazılmasının nedenini anlamalıyız.

Raşi, “Ya da günahını ona bilinir kıl.” ifadesini şöyle yorumlar. “Günah işlediğinde, buna iznin verildiğini düşünür. Akabinde bunun yasaklanmış olduğu bildirilir.” Bunu çalışmada

anlamalıyız. Bu günah nedir? Bilinir ki, bayağı olanlara verilen tüm çalışma “Tanrı’nın yapması için yarattıkları” formundadır.

Bilinir ki yaratılış böyle adlandırılır çünkü O, “alma arzusu” ve “haz alma özlemi” denilen, yokluktan varlık yarattı. Ve Dvekut denilen form eşitliği nedeniyle, başka bir kap (Kli) olmalıydı ki böylece haz ışığını alabilelim. Diğer bir deyişle, bereket alabilmek için alma arzusuna ihsan etme amacını da ilave etmeliyiz.

Eğer istesek bile, bu bize verilmez. Ancak, eğer almak için almak istersek, buna çalışmada “bir günah” denir. Bu böyledir, çünkü bu arzu vasıtasıyla, kişi Yaradan’dan daha çok uzaklaşır ve “köke geri dönmek” denilen tövbeye gelebilmek zorlaşır.

O halde, form farklılığı kişiyi kökünden ayırdığından kişi köküne ki bu ihsan etmekle ilgilidir, dönmelidir. Dolayısıyla, kişi ihsan etme niyeti olmadan hareket ettiğinde yani niyeti sadece kendisi için almaksa, kesinlikle kökünden uzaktır ve bu onun günahıdır.

Fakat çalışmaya başladığımızda Lo Lişma ile başlarız. Bu nedenle farklı bir anlayışta oluruz yani çalışma düzeninde kişinin yapması gereken sadece iki şey vardır: 1) 248 pozitif Emir (yap olarak emredilenler) yerine getirmek; 2) 365 negatif Emierler (yapma olarak emredilenler) yapmamak.

Diğer bir deyişle, günah ve bir de sevap (iyi eylem) vardır. Sonrasında kişi Yaradan’a ve O’nun yasalarına inandığında, neyin günah neyin günah olmadığını çok iyi anlar. Yasaklı olduğunu bilmediği için bazı eylemleri unutabilir ya da yanlış yapabilir, bu durumda dostu bunu görüp günah işlediği için onu uyarabilir. Bu şekilde kendisi bilmesede dostu ona söylediğinde kişi işlediği günah nedeniyle tövbe eder.

Fakat gerçeğin yolunun çalışmasından konuştuğumuzda ki bu ihsan etme niyetidir ve tek niyettir, dostu kişinin kalbindekini

bilmediğinden, niyet dostundan gizlidir. Bu sebeple, dostu günah işlediğinde onu uyaramaz.

Şimdi bize sorularını yorumlayabiliriz, bu günah işlediğinde onu uyuracak olanın özellikle Yaradan olmasını işaret eder çünkü dostu onun niyetini göremediğinden, ona günah işlediğini söyleyemez. Bu nedenle kişi Manevi Çalışma'a bağlandığında sadece Yaradan onun niyetini bilir.

Ancak, Zohar'ın Yaradan günah işlediğinde onu uyarı şeklindeki açıklamasında çok derin bir mesele vardır. Kişi çalışmanın başlangıcında yerine getirmek zorunda olduğu pozitif ve negatif eylemlerin neler olduğunu Manevi Çalışmada görür ve bundan dolayı neyin günah, neyin olmadığını bilir. Bu Maimonides'in söylediği gibidir, "Kadınlara ve küçük çocuklara öğretilirken, onlara ödül almaları öğretilir." Ancak bunun sonrasında onlara, "Bilgi sahibi oldukça onlara söylenir," denilir, Lişma'da yani ihsan etme niyetinde çalışmalarını gerektiği söylenir.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi ihsan etme niyetiyle çalışmadığında, çoğunluk Lo Lişma'da olduğundan ve o Lişma'da gitmek istediğinden, bunun gerçeğin yolundaki çalışmada günah olarak kabul edildiğini anlayamaz. Örneğin, eğer ihsan etme amacı yoksa bu günah olarak kabul edilir fakat kişi kendisi için bunu hissedemez. Bu durum Maneviyatta yasaklanmış bir eylemi örneğin yasak yiyeceği yemek gibi, yerine getiren kişinin durumuna benzer, yani ihsan etme niyeti olmadan bazı Emirleri yerine getirdiğinde, kabir günahı işlemeye benzer hislere sahip olacaktır.

Bu şu soruyu getirir, "Eğer ihsan etme niyetiyle hareket etmediğinde bu günah olarak kabul edilirse, kişinin tövbe etmesi yani tekrar günah işlemeyeceğini Yaradan'a yakarması için kim onu uyuracak? Diğer bir deyişle burada şunu anlamalıyız, a)

ihlan etme niyeti olmadığı için, bu bir günah, b) ve bir daha günah işlemek için tövbe etmesi gereklidir, atalarımızın dediğı gibi, “Geçmişin pişmanlığına, geleceğın kabulüne tövbe denir.”

Kişinin bunun günah olduğı hissetmesi meselesi -bunun genel bir günah olduğunu ve bütün bunların insanın içinde var olan kötülük olduğunu hissetmesi- sadece Yaradan'ın anlayabileceğı bir şeydir. Manevi Çalışma “kendisi için alma” denilen bu kötülüğü ıslah etmek için verilmiştir ve insanın, yaratılanları Yaradan'dan ayıran şeyin bu kötülük olduğunu anlama gücü yoktur.

Ve Zohar'ın ayetle ilgili söylediğı şey budur, “Eğer işlediğı günah ona bililir kılınırsa.” Diğer bir deyişle, Yaradan günahını ona bildirir demek Yaradan işlediğı günahla ilgili olarak onu uyarır demektir çünkü kişinin bunu kabullenmesi ve kendine söylemesi zordur ve eğer gerçeğın yolundaki çalışmasında kendi faydası için çalışıyorsa, bu günah olarak kabul edilir.

Sadece Yaradan ona bu farkındalığı verdiğinde bunun günah olduğunu hisseder. Örneğın, kişi bir başkasını öldürürse, elbette kabir günahı işlediğini hisseder özellikle eğer kişinin bir şoförü varsa ve o şoför arabayla birisine çarpıp onu öldürürse. Eğer geceyse ve kimse bunu görmemişse, bir insan öldürdüğünü ve günah işlediğini sadece şoför değil, aynı zamanda onunla beraber yolculuk eden araç sahibi de hisseder.

Maneviyatta Yaradan onu her gün insan suretindeyken günah işlediğı için uyarır ve sadece Yaradan böyle bir his verebilir. Kişinin kendisi bunu bilemez veya anlayamaz.

Şimdi Raşî'nin ayetle ilgili açıklamasını anlayabiliriz, “Ya da günahını ona bililir kıl.” Bu onun sözleridir: “Günah işlediğinde, buna izin verildiğini düşünür. Sonrasında keşfeder ki: bu yasaklı.”

Onun bu sözlerini anlamak için, “Günah işlediği zaman” cümlesini, “Almak amacıyla Manevi Çalışma’ta bağlandığında” olarak yorumlamalıyız. Bunun yasaklanmış olduğunu henüz bilmemektedir. Daha ziyade, Maneviyat ve Islahları sadece eylem olarak yerine getiriyorsa, buna izin verildiğini düşünür. Ancak bunun sonrasında bir yasaklama ve amacının ödül almak olduğu ona bilindir kılınır. Fakat yasaklama olduğunu, alma kaplarının yasaklanmış olduğunu ona bildiren kimdir? Zohar onu uyarının Yaradan olduğunu yazar çünkü Yaradan’ın yardımı olmadan bunu hissetmek mümkün değildir.

Öyle anlaşılıyor ki, Yaradan’ın yarattıklarına vermek istediğini almamızı ve Dvekut’la ödüllendirilmemizi engelleyen en önemli şey olan kötülük ve günah, alma arzusudur. Öğrendiğimiz gibi, Neşama ışığı kişinin ihsan etme kaplarını kılflayan NRNHY denilen beş kısma ayrılır.

Bu nedenle insanın kötülük ve karanlık hislerine sahip olması “alma arzusu” denilen zarar-verenden gelir ve bunun bir günah olduğu uyarısını sadece Yaradan yapar. Kişi Yaradan çalışmasına başladığı zaman bile alma arzusunu kullanmaya alışkın olduğu için bu böyledir.

Atalarımızın dediği gibidir, “Kişi daima Lo Lişma’da çalışır.” Bu nedenle atalarımızdan çalışma iznini alır ve bununla Lişma’ya gelir. Lo Lişma’da çalışmamıza atalarımız izin verdiğinden, kişiye gelip bunun günah olduğunu söylemek zordur çünkü Lo Lişma’da çalışmalarına izin verildiğini söylerler. Bu nedenle, bunun gerçekten de en büyük günah olduğuna inanmak için bir sebep yoktur oysa bu Yaradan’la Dvekut’a erişmeyi engelleyen şeydir.

Yukarıda söylenenler ışığında, Maneviyata bağlanmak için gece kalkan kişiye Işık günahını bildirir yazan Zohar’ın sözleriyle

İlgili bize sorulana yorumlayabiliriz. Bize neden özellikle gece çalışanlar ve neden Işık günahını ona bildirir yazıldığı sorulur.

Bunun cevabı şudur, özellikle Manevi Çalışma vasıtasıyla kişi “günah” denilen kendisi için alma hissine gelir yani kendisi için alma arzusuna “günah” denir. Fakat sıradan insanlar bunu bilemez, Maimonides’in dediği gibi Lişma konusu kadınlara, küçük çocuklara ya da halka ifşa olmaz. “İfşa olmaz” denilir çünkü bunu anlayamazlar. Ancak, özellikle Manevi Çalışma vasıtasıyla demek, Işık kişiyi öyle bir hisse getirir ki kendisi için alma arzusunun günah olduğunu görmesini sağlar demektir.

Fakat neden özellikle gece çalışılan Maneviyatın, günahla ilgili olarak onu uyarma gücü vardır? Diğer bir deyişle, gündüzün üzerine günahını ona bildiren Manevi Çalışmaya gece bağlanmanın avantajı nedir? Bunu anlamak için öncelikle “gündüz” ve “gece” denmesinin anlamını bilmeliyiz.

“Gece” demek, atalarımızın ayette dediği gibi, “Katil şafakta kalkar... gece ise hırsız gibidir.” “Gündüz ışık anlamında mı? Anlamı şudur: o bir katil olduğu için canını almaya gelmiş olması senin için ışık kadar nettir. Fakat eğer bununla ilgili şüphelen varsa, tıpkı gece gibi, onu hırsız olarak kabullenirsin.” Bu nedenle görüyoruz ki atalarımız gündüz ve geceyi, “emin olmak” ve “şüphede olmak” yerine kullanmıştır.

Çalışmada “gündüz” demek, kişi Manevi Çalışma’ya başladığında, çalışması karşılığında ödül alacağından emin demektir. Kendinden emin olduğu ve hiç eksiklik duymadığı için Yaradan’ın yardımı istemek için bir sebebi yoktur. Dua ancak kişi şunu gördüğünde mümkündür, “Daha çok yapmalıyım,” fakat muhtemelen bir bahaneyle ya da sağlık sebeplerinden dolayı yeteri kadar vakti olmadığı özüne sığınır. Bütün olarak iyi hisseder çünkü ödül alacağına inanır. Bu dünyadaki ve gelecek

dünyadaki ödüle ve cezaya inanır ve buna “Maneviyatı gündüz vakti çalışmak” denir.

“Maneviyatı gece çalışmak” şüphesi var demektir çünkü şüpheye “gece” denir. Bu, kişi gerçeğin yolunda yürümeyi yani ihsan etmeyi arzuladığında gerçekleşir. Bu nedenle Maneviyat ve Islahları bu dünyada ve gelecek dünyada ödül almak niyetiyle çalışan çoğunluğun yolundan farklı bir nitelik seviyesinde çalışmak ister. Manevi Çalışmaya ödül alma amacı olmadan başlanmak ister. Fakat beden buna karşı çıkar. Bu nedenle sürekli olarak yabancı düşünceler gelir ve onu şüpheye düşürür.

Bu şüpheler nedir? Bazen ihsan etme yolunda yürümesi gerektiğini düşünür, ama sonra beden ona direnir. Sonra belki de çoğunluğun haklı olduğu düşüncelerine kapılır yani ihsan etme amacıyla çalışmak zorunda olmadığını düşünür çünkü bedenle mücadele etmek zordur. Dolayısıyla, çoğunluk daha iyi görüldüğünden ve bu dünyada önemli bir yere sahip olduğundan, çoğunluğun fikrini izlemek daha iyidir. Ve onlar eylemlerini ihsan etmek için yapmayı değil, sadece Yaradan’ı amaçlayan yolda yürümeyi seçmişlerdir. Bu demektir ki, onlar Yaradan O’nun emirlerini yerine getirmemizi emrettiği için Manevi Çalışma’a bağlanırlar yoksa Allah korusun para ve şöhret için, Manevi Çalışma’a bağlanarak saygı göreceklerinden ya da “Kabalist” olarak çağrılacaklarından değil. Tersine Manevi Çalışma’a Yaradan emrettiği ve karşılığında ödül alacakları için bağlanırlar. Onlar için en iyi yol budur.

Ve bu kendi-sevmeye ters düşmediğinden, bu yolda yürümek zor değildir. Fakat ihsan etme yolunda kişi daima şüpheye düşer çünkü bu yol çoğunluk tarafından benimsenmemiştir ve beden doğal olarak sadece almakla

İlgili olan Klipot'un fikrine doğru meyil eder. Bu nedenle bu düşüncelerle sürekli olarak çatışarak çalışır.

Kişi bedeninin üstesinden gelse ve "Fakat görüyorsun ki, kişi yüce olana ödül olmadan, saf ihsan etme amacıyla hizmet etmek ister," dese bile, beden ona karşı gelir ve onunla tartışır: "Maddesellikte görüyorsun ki sen "önemlisin" ve herkes sana saygı duyuyor. Dolayısıyla çoğunluk seni önemli olarak takdir ettiği için onlardan etkilenirsin. Orada ihsan etmede çalışmak değerliydi. Fakat burada gizlilik içindesin çünkü Yaradan'ın yüceliği ve önemi ifşa olmadı ve sen sadece Yaradan'ın önemli olduğuna ve hiç ödül almadan hizmet etmeye değer olduğuna inanmak istiyorsun."

Bu nedenle kişi bedene karşı zayıf düşer ve söylenecek tek şey mantık ötesi gittiği olduğundan, ona cevap veremez. Öyle anlaşılıyor ki, kişi akıyla bedeninin bu tezinin üzerine çıkamaz ve işte o zaman onu bundan koruyacak tek şey, cennetin merhameti olur.

Kişi bedeninin karşı çıkması sebebiyle şüphede olduğunda buna "gece" denir. Ve sonra Yaradan inancı eksikliğini gördüğünde, Tora başlangıçtan beri var olan ve derine kök salmış günahını ona ifşa eder. Diğer bir deyişle, Yaradan'ın yüce olduğuna, yönettiğine ve ona hizmet etmenin, vermenin değerli olduğuna ve O'nun ondan memnuniyet aldığına inanmaz.

Diğer bir deyişle, büyük bir krala hizmet etmede kişi için memnuniyet yoktur. Zohar'ın söylediği gibi, "Korku en önemlisidir yani kişi Yaradan'dan korkar çünkü O tüm dünyaların yayıldığı köktür ve O'nun yüceliği O'nun eylemlerinde açığa çıktığından, O yücedir ve her şeyi yönetir."

Manevi çalışma olmadan kişi neyin eksikliğinde olduğunu bilemez çünkü yokluk varlıktan önce gelir kuralı gereği, yokluğu hissetmek imkânsızdır yani kişi dünyada iyi şeylerin olduğunu

ve onlara sahip olmadığını hissetmedikçe bir şeyin eksikliğinde olduğunu hissetmesi imkânsızdır.

Ancak bundan sonra yokluktan bahsedebiliriz. Diğer bir deyişle, şunu diyebiliriz ki kişi yokluğu hissettiğinde, bu eksikliği doldurmaya çabalar.

İlk yokluğu kim yarattı? Yaradan yarattı, Ein Sof (sonsuzluk) dünyasında. Öğrendik ki, O birdir ve Adı Birdir. Işık ayrılıp geride eksiklik bıraktığı zaman meydana gelen ilk yokluk Tzimtzum'dur (kısıtlama). Işık, yeni bir şey-yokluk-yaratmış olan Yaradan tarafından verilmiş eksikliği doldurması gereken şeydir.

Bu nedenle kişi Maneviyatı çalıştığı zaman, Işık vasıtasıyla bir Yaradan ve bir yönetici olduğu hissine gelir çünkü Maneviyatı çalışarak onu islah eden Maneviyatın ışığını alır. Sonra Işık vasıtasıyla onu veren hissetmeye başlar ve bu O'na hizmet etmenin büyük bir ayrıcalık olduğunu anlamaya başladığı andır.

Bununla ilgili olarak bedenle ters düşmeye başladığında, Yaradan'a hizmet etmenin değerli olduğu hissiyle beraber, bu hissi yukarıdan "İçindeki ışık" formunda almasına şiddetle karşı koyan bedenin direnciyle karşılaşır. Diğer bir deyişle, kişinin bedeni islah etmek için Maneviyatın ışığını alması tek seferde olmaz. Daha ziyade azar azar gelir. Bu sebeple inişler ve çıkışlar olur ve her yükselişte ihsan etme yolunda yürümesi gerektiğini anlamaya başladığında, beden derhal buna direnir.

Ancak bu kasıtlı olarak Yaradan'dan gelir. Bunun sebebi şudur, "Kli (kap) olmadan ışık olmaz." Yukarıdan gelene "yukarıdan uyanış" denir. Diğer bir deyişle gereksinim ve doyum birlikte gelir. Bu durumda Yaradan'a hizmet etmenin değerli olduğu arzusunu uyandırmak için kişinin bir sebebi yoktur. Bu nedenle yukarıdan gelen his ayrıldığında, aşamalı olarak kişinin kalbinde ihsan etme çalışması ihtiyacı oluşur ve bu Yaradan'a

güç vermesi için yakarmaya başladığı zamandır. Bu aşamaya “ışık ve Kli” denir.

Ayrıca aşağıdan bir uyanışa ihtiyacı olmasının başka bir sebebi vardır: üst güç, aşağıda olan tarafta bir hazırlık olmadan ona verdiğinde, alıcı bunun önemini hissetmez. İnsanın herhangi bir şeyden haz alma arzusu konunun önemine bağlıdır kuralına göre, kişi üst güç bir şey hissetmesine izin vermeden önce, bir şey hissedemez.

Daha ziyade kişi Yaradan çalışmasına doğru bazı uyanışlar deneyimledikten sonra, inanmalıdır ki, kişinin Yaradan çalışmasına bağlanma ihtiyacının sebebi Yaradan’ın hiçbir aracı olmadan ona bu düşünceleri göndermesidir. Diğer bir deyişle, çalışmaya bağlanmasını kimse ona söylemediğinde, kişi kesinlikle bunun ona üstten geldiğini söyler.

Ancak, bazı insanlar gelip, anlamasını sağlasalar, Yaradan’a hizmet etmenin değerli olduğunu açıklasalar ve o bunun farkına varsa bile, Yaradan çalışmasının amacını ona şunun ya da bunun gösterdiğini halen daha söyleyemez. Daha doğrusu, bu insan onu uyandırması için Yaradan’ın gönderdiği habercidir. Bu nedenle kişi, bazen Yaradan ona haberci olmadan bu arzuyu verdi, bazen de bu arzu Yaradan’dan özel aracı vasıtasıyla geldi, der.

Ve bu arzu ona kendinin bir hazırlığı olmadan geldiğinden, meselenin önemini takdir edemez. Bu nedenle kişi çok fazla etkilenmez ve bundan hoşlanmaz çünkü değerini bilmez. Bu tıpkı dostuna bir hediye gönderen ve dostunun onu nasıl takdir edeceğini bilemediği bir insanın durumuna benzer.

Diyelim ki, hediye alıcısı hediye almanın 100 dolar değerinde olduğunu düşünsün, oysa hediye veren ona 10.000 dolar ödemiştir. Ayrıca veren bilir ki alıcı hediye almanın değerini sadece kendi anlayışına göre takdir eder. Bu nedenle, anlıyoruz ki,

hediyeyi veren, alıcının hediyenin değerini anlamasını sağlamak için tavsiyeye ve taktiğe ihtiyaç duyar ki böylece alıcı, verenin tam istediği şekilde hediye haz alabilsin.

Çalışmada “gündüz” ve “gece” denilen, inişler ve çıkışların sebebi budur. “Gece” sırasında Maneviyatı çalıştığında, kişi kendini-sevmeden çıkamama sebebiyle, Yaradan’dan ne kadar uzak olduğunu görür ve Işık ona önem hissini verir. Ve yükselişteyken Yaradan’ın onu yakınlaştırdığını söyler, yani Yaradan Kendini ondan saklamıyordur ve bu nedenle Yaradan’la Dvekut’un değerli olduğunu hisseder.

Direkt Işığın dört aşamasının açıklandığı, On Sefirot Çalışması kitabından öğrendiğimiz gibi, “Direkt Işığın Hohma’sı ve Direkt Işığın Malhut’u arasındaki fark nedir? Eğer Sefirot Hohma’da ve Malhut’ta aynı ışık varsa, o zaman neden birine Hohma denirken diğerine Malhut denir?”

Cevap şudur ki, Hohma Sefira’sında, aşağıda olan henüz var olmadığından yani kendini değersiz, bir şeye ihtiyacı olduğunu ve üst güçten alması gerektiğini hissettiğinden ve eksikliğini tamamlamak istediğinden, onun tarafında halen daha bir hazırlık yoktur. Dolayısıyla, üst gücün aşağıda olana haz verme arzusu olduğu kadar, aşağıda olanın üst güçten bereket alma hazası yoktur.

Üst gücün arzusu Yarattıklarına iyilik yapmaktır yani aşağıda olanın haz almasıdır. Fakat aşağıda olanın hazırlık eksikliği sebebiyle -aşağıda olan doğduğunda bereketle beraber doğduğundan- kendini bu eksiklikle kuşatmak yani bereket almaya özlem duymak için zaman yoktur.

Fakat Malhut, onun üzerindeki Sefirot’dan bereket ayrıldıktan sonra gelir. Bu nedenle, zaten hazırlığı vardır yani Hohma Sefira’sında parlayan ışığa ihtiyacı vardır. O halde,

sadece Malhut, aşağıda olanın haz almasını isteyen verenin bereketinden haz alabilir.

Tüm yukarıda söylenenlerle beraber verenin hediyesiyle ilgili olarak iki şeyi söyleyebiliriz: 1) Kişi ne istediğini yani ihtiyacı olduğu şeyi bilmelidir ve 2) Bu eksikliğin doldurulmasını istemelidir yani hediye almaya için gereken tüm hazırlıkları yapmalıdır.

Öyleyse, kişi Yaradan çalışmasını bilmediğinde, Yaradan çalışması için ihtiyaç duymaya nasıl gelecek, yani böyle bir şey olduğunu nereden bilecek? Diğer bir deyişle, onunla ilgili bir şey bilmiyorsa, bu arzu içinde nasıl uyanacak?

Cevap şudur, Hohma Sefira'sıyla ilgili olarak öğrendiğimiz gibi, "iyilik yapma arzusu" denilen Yaradan, ışığı ve Kli'yi beraber yarattı ve maneviyat hissini verdi. Kişi ışıkla beraber eş zamanlı olarak ışık arzusunu da alır. İster uyanış direkt olarak Yaradan'dan gelsin ya da kişinin anlaması için Yaradan'ın gönderdiği aracı vasıtasıyla gelsin, bu böyledir. Bu nedenle aşağıda olan tarafta hazırlık olmadığı zaman, her şey yukarıdan gelir. Daha önce belirttiğimiz gibi, Yaradan çalışmasında gerçek hazzı almak, hazırlık eksikliği sebebiyle aşağıda olan için imkânsızdır.

Daha önce Malhut Sefira'sıyla ilgili olarak, Hohma Sefira'sındaki bereket için özlem duyduğunu söyledik. Bu nedenle, aşağıda olan hazırlık yaptığında, verenin vermek istediği hazzı alır. Benzer şekilde, çalışmada kişi uyanış sebebiyle bir düşüş yaşar ve daha önce sahip olduğu şeyi istemeye başlar. Sonra bereketi almaya hazırlanır.

Yine de, gerçek Dvekut için -gerçekten alabilmek ve bunu Yaradan'ın arzu ettiği kadar önemli görmek- arzu ve özlem duymak hemen gerçekleşmez. Bu nedenle birçok iniş ve çıkış vardır. Ancak üst olan tarafta ilk uyanış olmadan, aşağıda

olan için ne olduğunu bilmediği bir şeyi istemek asla mümkün olmaz.

Şimdi Maneviyatın neden Din (yargı) yoluyla değil de, bir annenin oğluna yumuşak sözlerle bildirmesi gibi günahını ona bildirir denmesinin anlamıyla ilgili bize sorulana, ayrıca neyin Din ve neyin “yumuşak sözler” olduğunu açıklayabiliriz.

Gerar’ın çobanları ve İzak’ın çobanları arasındaki tartışmayla ilgili olarak açıkladığımız gibi, bir şeyi tedarik edene “çoban” denir. İzak’ın çobanları şöyle söylüyordu, “Biz yanlıştan değil, sadece gerçekten yaşam gücü alırız.” Bu nedenle sağ çizgide çalışmayı istediklerinde, şöyle söylediler, “Gerçek niyetle yapılmadıkları için yerine getirdiğimiz eylemler değersiz olsa bile, biz azla yetiniriz.

“Eğer kime ihsan etmeyi arzuladığımızla ilgili -büyük ve yöneten bir Kral’a- herhangi bir çalışma bizim için yeterliyse ve biz bunu büyük bir ayrıcalık olarak kabul ediyorsak, Kral’a hizmet etmememize izin verildiği sürece, bu küçük bir hizmet bile olsa, O’na şükreder ve kutsarız.”

Buna İzak’ın adanmışlığıyla Yaradan’a hizmet etmek isteyen “İzak’ın çobanları” denir fakat beden bununla hemfikir değildir. Fakat İzak gibi hizmet etmeleri gerektiğini bildiklerinden, bununla yetinirler ve Yaradan’a şükrederler.

Ve Gerar’ın çobanlarının Klipa’sı geldiğinde, onların Yaradan’la mutlu olduğunu görüp hemen İzak’ın çobanlarıyla tartışmaya başlar ve şöyle derler, “Neden Yaradan’la mutlusunuz? Siz kendiniz de görüyorsunuz ki yaptığınız hizmet olması gerektiği gibi değil. Bir Kral’a hizmet ederken, en uygun yol her şeyi tam yapmaktır.”

“Öyleyse” derler, “Bu neşe niçin? Çoğunluğu izleyen bizler Yaradan bize emrettiği için pratik çalışmayı yerine getirdiğimizden, neşelenecek bir şeyimiz var. Ve karşılığında

inaniyoruz ki Maneviyat ve Islahları yerine getirdiğimiz için ödül alacağız ve bundan mutluyuz. Fakat en önemli şeyin Lişma olduğunu söyleyen siz, görüyorsunuz ki ihsan etme amacına bağlanamıyorsunuz ve hiçbir şey yapamıyorsunuz. Şimdiye kadar ne kadar çaba harcadığınızı ve bir adım bile ilerleyemediğinizi kendiniz gördünüz. Neden boş yere çalışıyorsunuz? Siz Yaradan'a yaklaşmaya layık değilsiniz çünkü kendini sevmeye çok batmışsınız, hiçbir şey için tüm vaktinizi harcıyor olmanız ne utanç verici.”

O halde bu Klipa ne yapmaktadır? Kişiyi Midat ha Din (Yargı niteliği) getirip, onu öldürmektedir. Klipa'nın, günahı Midat ha Din'e bildirdiği ve bu yüzden de kişinin çaresizliğe düşüp çalışmadan kaçmaktan başka bir şeyi yapamadığı kabul edilir. Klipa kişiden sahip olduğu inancı alır ve onu maneviyatsız bırakır. Ayrıca çalışmaya gelmeden önce olduğu gibi, maddesel doyum da alamaz. Bu nedenle melankolik ve üzgün olur ve tüm bunlar Klipa ona erdemli kılığında gelip sadece onun iyiliği düşünüyor gibi yapmasından dolayıdır.

Klipa kişiyi günahını Din şeklinde bildirir yazılmasının anlamı budur. Fakat gece Maneviyata bağlanmak için kalkan kişiyi Işık günahını oğluna yumuşak sözler söyleyen bir anne gibi bildirir ve o ustası önünde tövbe eder.

“Yumuşak sözler” denmesinin anlamını anlamalıyız. Cümlelerin sonunda şöyle der: “Ustasının önünde tövbe eder.” Diğer bir deyişle, Klipa günahını ona bildirir ama bunu Midat ha Din'le hareket eden Gerar'ın Klipa'sı -burada tövbe etmek ve ihsan etme amacı için çalışmak imkânsızdır ve bu nedenle Klipa onu uzaklaştırır- gibi Yaradan çalışmasından onu ayırmak istediği için yapmaz.

Daha ziyade, tövbe edemeyeceğini ve ihsan etme amacıyla çalışamayacağını aklına getirmemesi için ona yumuşak

sözler söyleyerek anlamasını sağlayan bir “beyaz anne” gibi bildirir. “Yumuşak sözler” demek, kişi kendisi için zor olduğunu hissettiğinde, Yaradan yardım etmeyi istediği için düşündüğü gibi zor olmaz demektir.

Ancak, Yaradan’ın Kendisinin bunu zorlaştırdığını anlamalıyız, şöyle yazdığı gibi: “Kalbini katılaştırdığımızdan, Firavuna gel... ki İşaretlerimi gösterebileyim.” Diğer bir deyişle, Maneviyat kişinin ihsan etme yolunda yürümesinin zor olduğunu hissetmesi unsurunun, beceriksiz olduğu için değil, fakat “Onun kalbini katılaştırdım” sebebiyle olduğunu anlamasına izin verir. Peki neden? “Ki böylece İşaretlerimi gösterebileyim.”

Baal HaSulam bunu şöyle yorumlar, bu Maneviyatın harflerine ihtiyaç duyulduğu için böyledir; bu nedenle, Yaradan kalbi katılaştırmıştır ki bununla kişi ışığa gereksinim duysun. Aksi takdirde, ışığa ihtiyaç duymaz. Fakat kişi ihsan etme yolunda gitmek istediği ve Maneviyat onu kendisi için almanın günah olduğuyla ilgili, ki bu gerçek kötü eğilimdir, uyardığı için ihsan etme yolunda yürümeyi arzulayan kişiyle ilgili şöyle yazılmıştır: “Ne mutlu kötülerin meclisinde yürümeyenlere, günahkârların yolunda durmayanlara.”

“Kötülerin meclisinde yürümeyenler” yani Gerar’ın çobanları -kişinin kendilerinin peşinden gelmesini isteyenler- ihsan etme yolunu izlemenin değerli olmadığını anlamasına çabalayanlar. Bunun yerine onlar şöyle diyen İzak’ın çobanlarını duyarlar, “Ödül alma yolunda yürüyenlere “bir günah” denir. Ve bunun günah olduğunu anladıklarında, hemen Yaradan’a onları bu aşamadan çıkarması için yakarırlar ve şu yazılanını yerine getirmek isterler, “Günahkârların yolunda durmayanlar.”

Diğer bir deyişle, günahkâr aşamasında kalmayı istemez, Yaradan’ın onlara Maneviyatın ışığını vermesini talep ederler

çünkü Maneviyatın “İçindeki ışık onu islah eder,” aynı zamanda Yaradan’ın gerçek hizmetkârı olmak isterler.

Zohar der ki: kişi Maneviyatın yollarını bilmelidir çünkü “Üst gücün emirlerini bilmeyen, O’na nasıl hizmet edecek?” öyle anlaşılıyor ki, kişi kendi başına alma arzusundan çıkamadığını ve Yaradan’ın yardımına ihtiyacı olduğunu hissettiğinde, bunun ihtiyacı içinde uyanır.

O’nun yardımı Manevi Çalışma vasıtasıyla gelir ki onun içinde iki şey vardır: 1) “İçindeki ışık islah eder,” yani ihsan etme kaplarını edinir, 2) İhsan etme kapları olduğu ve Yaradan’a ihsan etmek istediği zaman, Yaradan’ın ondan neyi O’na vermesini istediğini bilmediğinde, ışık ona yardım eder. Zohar’da buna “Üst gücün emirlerini, O’na nasıl hizmet edeceğini bilmeyen,” denir.

Şimdi, a) Kişiyi çalışmadan uzaklaştırma amacındaki Midat ha Din vasıtasıyla, bir günahkâr olduğuyla ilgili onu uyaran, Klipa ile b) Oğlunu yumuşak sözlerle uyaran bir anne gibi günahıyla ilgili kişiyi uyaran, ışık arasındaki farkı anlamalıyız.

Manevi çalışma, kişinin günahını ışık vasıtasıyla yukarıdaki iki şekilde islah edebileceğiyle ilgili olarak bizi uyarır: 1) kişiyi islah eden içindeki ışık vasıtasıyla; 2) Manevi Çalışma hikmetiyle ödüllendirilme vasıtasıyla, çünkü “Üst gücün emirlerini bilmeyen O’na nasıl hizmet edecek?”

Neden Zohar şu sonuca varır “Ve Usta’sının önünde tövbe eder.” Klipa günahıyla ilgili onu uyardığında, tövbe edemez. Onun yerine çaresizliğe düşer ve Yaradan çalışmasından tamamen ayrılır.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi sağ çizgide yürüdüğünde, Gerar’ın çobanlarının Klipa’sının düşüncelerini dinlememelidir, tıpkı atalarımızın Davut’un söylediğiyle ilgili söylediği gibi, “Şafak beni

uyandırmaz.” Daha ziyade, kişi akabinde sol çizgiye dönmelidir ve buna “Ben şafağı uyandırırım” denir.

Bu demektir ki, şafağı uyandırmaktadır. Bu, kişi karanlığı uyandırma arzusunun özel bir hazırlığı içinde demektir. Yani yanlış olduğuyla ilgili Klipa onu uyandırdığında, karanlığın düşüncelerini değil, sol çizgiyi çağırılmaktadır. Öyle görülüyor ki, solu çağırır, eylemlerini nasıl islah edeceğini -form eşitliğinden uzaklığını görmek- inceleyip, aşamasının bayağılığını hissederek. Görür ki bazen Yaradan’la Dvekut’tan uzak olduğuna aldırıyor. Bu içinde bulunduğu sürgünden onu çıkarması için Yaradan’a yakardığı zamandır.

Burada iki şeyin farkına varmalıyız: 1) Sürgünde olduğunu hissetmez. Diğer bir deyişle kendini-sevmeden kaçma arzusu yoktur. Daha ziyade, Zohar’ın Hav, Hav (“ver-ver”, aynı zamanda köpek sesi) dediği aşamadır, tıpkı şu sözlerle belirtildiği gibi “Asalağın köpek gibi bağırın iki kızı var.” Şöyle yorumlar, “ Bize bu dünyanın ve gelecek dünyanın zenginliğini Hav (ver).”

Bu demektir ki onlar Maneviyat ve Islahları, her şeyi kendileri için almak amacıyla yerine getirirler. Sürgünü hissetmez, bu nedenle sürgünden kurtulmayı istemezler.

Tüm bunları sol çizgiye girdiği için hissederek. Fakat sağ çizgide yürüdüğünde çalışmasının tam olup olmadığına dikkat etmez. Onun yerine tutunduğu şey için Yaradan’a şükreder.

1) Bu aşamaya “gizliliğin içinde gizlilik” denir, şöyle yazıldığı gibi, “Ve kesinlikle o gün Yüzümü saklayacağım.” Bunu şöyle yorumlamalıyız, kişi gizlilik içindedir ve sürgünde olduğunu hissetmiyordur. Peki, sürgün nedir? Şöyle yazdığı gibi: “Günahlarımız yüzünden topraklarımızdan sürüldük ve uzak diyarlara gönderildik.”

Şöyle yazılmıştır: “Günahlarımız yüzünden.” Günah kendisi için almakla ilgilidir. Bu bizi “Topraklarımızdan” ayıran şeydir.

Bilinir ki, “arzu” ve “toprak” kelimelerine Malhut (krallık) denir, yani cennet krallığı. Cennet krallığı demek kişi cennete yani Yaradan’a kölelik yapmayı üzerine alır demektir, şöyle yazıldığı gibi, “Gözlerini yukarıya kaldır ve gör: tüm bunları kim yarattı?”

“Topraklarımızdan sürüldük” yani “cennet krallığı” denilen topraklarımızdan, hizmetten ve cennetin görkemi için çabalamaktan sürüldük; bu amaçtan sürüldük, denmesinin anlamı budur. Peki, hangi arzuyu edindik? “Almak için almak” denilen “Dünyanın ulusları” arzusu.

Şöyle yazılmıştır: “ (Biz), topraklarımızdan uzaklara gönderildik.” Adamah (toprak) kelimesi, form eşitliği olan Adameh la Elyon (En Yüce gibi olacağım) kelimesinden gelir. Kendi alma arzumza bağlı olduğumuzdan, üst güçle form eşitliğinden, topraklarımızdan uzak düştük. Kişi sürgünü hissetmediğinde, gizlilik altında olduğunu bilmediğinde, “gizlilik” denilen sürgün ondan gizlidir. Bu nedenle gizlilik içinde gizlilik denilen aşamadır.

Ancak, gizlilik içinde gizlilik aynı zamanda belli bir ifşa ölçüsü anlamına da gelir. Gerçekte gizlilik içinde gizlilik vardır fakat şunu sorarsanız, “Gizlilik içinde olduğunun farkındalığı nereden gelir?” şunu söyleyebiliriz ki, bu farkındalık ya direkt olarak ya da bir aracı vasıtasıyla Yaradan’dan gelir.

Bunun için şu ayeti yorumlamalıyız, “Işığın Yapıcısı ve karanlığın yaratıcı.” Bu karanlık, kişinin hisleriyle ilgilidir, yani gizlilik içindedir, O’nun nerede olduğunu arama arzusu yoktur.

Aynı zamanda Maneviyatın Yaradan’ın kıyafetlenmesi olduğu konusundaki gizliliği de hissetmez ya da bundan pişman olmaz. Onun yerine, tamamen farklı bir dünyadır yani bir Yaradan olduğu ve bu Yaradan’ın yarattıklarına haz ve mutluluk vermek istemesi onu pek ilgilendirmez. “Gizlilik içinde

gizlilik” denilen bu hisse “karanlık” denir ve Yaradan bu karanlığı yaratır ve ona verir.

Fakat görüyoruz ki, kişi genellikle kendindeki negatifliği göremez. Dindar olsun ya da olmasın iyi olduğunu bilir. Şöyle yazdığı gibi: “Rüşvet onları körleştirir.” Kişi kendine kapalı olduğundan, gerçeği asla göremez. Bu nedenle iyi olmadığını gören kişi üstten bilgilendirildiğini söylemelidir.

2) Tek gizlilik içindedir. Diğer bir deyişle gizlilik altında olduğunu hisseder. Bu demektir ki, Yaradan’dan uzak olmak onu acıtır yani Yaradan ondan gizlidir ve o, O’nun önünde kendini iptal etme arzusu hissedemez. Fakat aynı zamanda uzaklık ona acı verir. Bu aşamada Yaradan’ın ona yardım etmesini, “Dvekut ve form eşitliği” denilen O’na yaklaşmayı istemekten başka bir yolu yoktur.

“Sol çizgi” denilen yaptığı tüm bu çalışma belli bir zamanda olmalıdır. Diğer bir deyişle özellikle sağ çizgide yürüdüktan sonra olmalıdır, küçük bile olsa O’na hizmet etmesini sağladığı için Yaradan’a şükreder ve bundan mutlu olur. Yukarıda söylediğimiz gibi, bu gerçeğin yoludur.

Sonrasında, uzun değil kısa bir süre için sol çizgiye geçebilir. Diğer bir deyişle, talep ve işiğe bağlandığında sol çizgiye gitmemek, sağda kalmak için özellikle dikkat etmelidir, bu nedenle şöyle denir: “Kutsanmış olan, kutsanmışa bağlanır.”

Ve bu zaman bir üst dereceyle ödüllendirildiği zamandır, şöyle yazıldığı gibi, “Kutsallık sadece neşeyle vardır.” Fakat eleştirme zamanı olan sol çizgide olduğunda, bu zaman sadece yanlışlarını gördüğü yerdir. Fakat sol çalışması ona dua etme ihtiyacı vermemelidir. Dua özellikle bir eksiklik olduğu yerle ilgilidir ve bu yere “lanetli” denir. Fakat sonra “Lanetli olanlar kutsanmışa bağlanamaz.” Bu sebeple, üst dereceye yükselecek yer yoktur. Tersine sağ çizgi yükseliş yeridir ve sonra bütünlük aşamasına gelir.

ÇALIŞMAYA LO LIŞMA'DA BAŞLAMAK NE DEMEKTİR

Makale 23, 1987-88

Pesahim'de şöyle yazılmıştır: “Kabalist Yehuda şöyle der: ‘Kişi Lo Lişma’da (O’nun adı için değil) olsa bile daima Manevi Çalışma’ya başlanmalıdır çünkü Lo Lişma’dan, Lişma’ya (O’nun adı için) gelir.’”

Maimonides der ki: “Atalarımız şöyle der: ‘Kişi Lo Lişma’da olsa bile, Lo Lişma’dan Lişma’ya geldiğinden, daima Manevi Çalışma’ya başlanmalıdır.’ Dolayısıyla, küçüklere, kadınlara ve sıradan insanlara, sadece korkunun dışında ve ödül alma amacıyla çalışmalarını öğretilir. Bilgilerini arttırdıktan ve ilmi edindikten sonra, O’nu edinene, O’nu bilene ve sevgiyle hizmet edene kadar bu sır onlara söylenebilir.”

Ve Pesahim'de şöyle yazılır, “Berahot’un ikinci bölümünde şöyle yazar: ‘Lo Lişma’dayken, Maneviyata başlananlar doğmamış olsalar daha iyidir.’ Ve Kabalist Yehuda şöyle der: ‘Bu böbürlenmek ve küçük görmek amacıyla çalışanlar içindir.’” Berahot’ta Tosfot şöyle açıklar, “Ona sadece dostlarını küçültmek ya da saygı görmek için çalışmakla ilgili olup olmadığını sormalıyız.”

Yukarıda söylenenlerle ilgili görürüz ki, Yaradan çalışmasında iki anlayışı benimsemeliyiz: 1) Lişma, 2) Lo Lişma. Bu nedenle, Lişma ve Lo Lişma’nın ne olduğunu tam olarak bilmeliyiz.

Görürüz ki Lo Lişma’da yapılacak beş şey var:

1) Maimonides’in söylediği gibi, kişi Manevi Çalışma’ya başlanır çünkü Yaradan bize bunu emreder ve o Yaradan’ın emirlerini yerine getirmek istediği için Manevi Çalışma’ya başlanır. Fakat Yaradan’ın emirlerini yerine getirmesinin sebebini bilmeliyiz. Maimonides der ki: şunu sormalıyız, “Ceza ve ödül sebebiyle mi?” Diğer bir deyişle eğer Yaradan’ın emirlerini yerine

getirirse, Yaradan onu ödüllendirir: Uzun, zengin bir dünya ve gelecek yaşamına sahip olur. Eğer yerine getirmemezse, Yaradan'ın emirlerini yerine getirmeyi istemediği için cezalandırılır.

Ancak, ödül ve cezada iki anlayışı benimsemeliyiz: a) Maimonides'in söylediği gibi; b) Manevi Çalışma'ya bağlanma hazzında ödül ve ceza vardır. Bu meseleler çalışmada başlangıç öğrencilerine, kadınlara ve çocuklara ifşa olmaz.

2) Lo Lişma'daki ikinci anlayış, Tosfot'un söylediği gibi Maneviyatı saygı görmek için çalışmaktır. Bu anlayış, Maimonides'in bahsettiği ilk anlayıştan daha kötüdür çünkü burada Yaradan'ın ödülünü talep etmez. Daha ziyade insanların ona saygı göstermesini ister -ister zenginlik ya da onur için olsun- ve bu Manevi Çalışma'a bağlanmasının sebebidir. Şunu söyleyebiliriz ki, Yaradan emrettiği için değil, insanlar onu zorladıkları için Maneviyat ve Islahları yerine getiriyor gibi görünür, aksi takdirde insanlar onu ödüllendirmez. Ancak, bu da Lişma'yı getiren, Lo Lişma'ya ilgilidir.

Tosfot söylediği üçüncü anlayış şudur, "Dostlarını küçük görmek amacıyla çalışan kişi." Bu, Lo Lişma'nın önceki anlayışından daha kötüdür. Bununla ilgili şöyle denir: "Manevi Çalışma'ya Lo Lişma'da bağlanan kişi doğmamış olsa daha iyidir."

İzin verin Lişma ve Lo Lişma'daki beş anlayışı aşağıdan yukarıya doğru açıklayalım.

Küçük görmek amacıyla Lo Lişma'da olmak en kötüsüdür. Bu o kadar açıktır ki, atalarımız bu yolda yürüyen kişi doğmamış olsa daha iyidir demiştir. Neden "küçültmek amacıyla" çalışmanın, "saygı görmek amacıyla" çalışmaktan daha kötü olduğunu anlamalıyız. Her şeyden önce, her ikisi de Yaradan için değil, yaratılanlar için çalışmaktadır.

Aralarındaki farkı açıklamalıyız. Bilinir ki, bize “dostunu kendin gibi sev” emri verildi. Kabalist Akiva bununla ilgili olarak Maneviyatın en büyük kuralı demiştir. Maneviyatın Verdikleri kitabında şöyle yazılmıştır: bu kendini-sevmeden çıkıp başkalarını sevmeye gelmenin yoludur ki bu şekilde Yaradan sevgisine gelinir. Bu demektir ki, kendini-sevmeden çıkmadan Lişma’da çalışmak imkansızdır.

Bu nedenle başkalarını sevmekle ilgili iki ayırım yapmalıyız: 1) başkalarına sevgisi varsa; 2) başkalarına sevgisi yoksa. Fakat başkalarından nefret denilen üçüncü bir ayırım daha vardır. Diğer bir deyişle, kişi bazı şeyleri başkalarını acıtmak için yapar. Buna “Dostunun kötü durumundan gurur duyan kişi” denir. Diğer bir deyişle, dostunun mutsuz olmasından ve acı çekmesinden hoşlanır ve bundan haz alır. Bu kişi insan nefretine bağlanmış olarak kabul edilir.

Bununla saygı görmek için çalışan kişiyle, küçük görmek için çalışan kişi arasındaki farkı görebiliriz. Amaç Lişma’ya ulaşmaktır ve Lişma’ya nasıl ulaşacağımız -başkalarını sevme vasıtasıyla- tavsiyesi bize verilmiştir. Dolayısıyla, saygı görmek için çalışan kişi dost sevgisine bağlanmamış olsa bile, ona saygı duyanlar onu mutlu ettiğinden ve bu nedenle ona saygı duyduklarından, insanların nefretini amaçlayarak hareket etmez. Dolayısıyla, Manevi Çalışma ona saf ruh aşıladığından, Manevi Çalışma’ya bağlanarak, Lişma’ya ulaşma şansı vardır, böylece dereceleri çıkıp başkalarını sevmeye ve Yaradan sevgisine gelir.

Bu nedenle, bununla ilgili şöyle denir: “Lo Lişma’dan Lişma’ya gelir.” Fakat, başkalarının nefretine sebep olacak eylemler içinde olan ve bu amaçla çalışan ama yine de dostlarının bu durumuna rağmen saygınlık bekleyen kişi, yaptığı eylemler kendini-sevmeden çıkmasına mani olmadığı için, asla

Yaradan sevgisine ulaşamaz. Bu şekilde nasıl kendini-sevmeden çıkıp, Yaradan sevgisine gelecek?

Dahası, Lo Lişma'da yerine getirilecek bir anlayış daha vardır: 19. Makalede yazıldığı gibi, baskı yolu. Örneğin, eğer kişi dindar bir kişi için çalışıyor ve ondan iyi bir ücret alıyorsa, işveren ona şöyle dediğinde, "Senin Maneviyat ve Islahları yerine getirmeni istiyorum. Aksi takdirde, benim için çalışmanı istemiyorum."

Eve gelir ve karısına patronunun onu kovacağını söyler. Karısı şöyle der: "Dindar bir patronun olduğu için, Maneviyat ve Islahları yerine getirmenin ne anlamı var? Biz buna inanmıyoruz. Vicdanımızı para için satacak mıyız?" Fakat o karısına şöyle der: "Pek çok işe girdim ve bugünlerde yeni bir iş bulmak çok zor, bu yüzden eğer patronun teklifini kabul etmezsek, aç kalırız."

"Dolayısıyla" der koca, "Vicdanımız için kendimizi kurban etmemeliyiz, fakat Manevi Çalışma'a inanmıyor olduğumuz gerçeğini biliyoruz. Bu bakımdan Maneviyat ve Islahları Yaradan yerine getirmemizi istediği için değil, fakat fabrikanın sahibi emrettiği için yerine getireceğiz. İşverene inanmak zorunda değiliz. O zaman Maneviyat ve Islahları yerine getirirsek bir şey olmaz. Eylem vicdanımızı lekelemez ya da bizi birden inançlı yapmaz. Bu eylemleri yerine getirsek bile Tanrı tanımaz olarak kalırız."

Bu nedenle, kocası açıklıkla fikirlerini söyleyip diğerleri gibi kalmak istediğini söylediğinde, Maneviyat ve Islahları yerine getirmenin ne tür bir önemi olabilir? Aklımıza göre bu eylemlerin ne değeri olur?

Ancak, yasa açısından (dini yasa), istemediğini söylese de onu zorlamalıyız. Bu demektir ki bununla kişi Yaradan'ın emirlerini yerine getirir fakat buna Lo Lişma denir. Tıpkı Maimonides'in yazdığı gibi: "Kutsallık meselesinde kişi gizlilikle

tövbe etmezse, toplum içinde utanır ve islah olana kadar lanetlenir ve aşağılanır.”

Bu demektir ki, onunla ilgili atalarımızın “Doğmamış olsa daha iyi” dediği dostlarını küçültmek için çalışan kişiden, daha fazla olarak Lo Lişma’dan Lişma’ya geleceği için, bu duruma da Lo Lişma denir. Lo Lişma’dayken Manevi Çalışma yerine getirerek, başkalarını sevmeye karşı gelecek hiçbir şey yapmadığını görürüz. Tersine bu başkalarını hoşnut eder. Bu şekilde onun Manevi Çalışma’ya bağlılığını gören işveren, sebebin ne olduğuyla değil eylemle ilgilenir. Bu nedenle bundan hoşnut olur. Fakat dostlarını küçültmek için çalışan kişi, yapması gerekenin tam tersi hareket eder.

Bu şekilde, dostlarını küçük görmek için çalışan kişiyle ki bu en kötüsüdür, başkalarının zoruyla çalışan kişinin arasındaki farkı açıkladık. İlkinde bunu söylemek ona zor gelse de, zorla değil, arzusundan dolayı, Maneviyat ve Islahları yerine getirdiğini söyler, ama eylemde olmasa da düşüncede amacı dostlarını küçük görmektir. Eğer her ikisi de kendi özgür seçimiyle hareket etmiyorsa, neden toplumun zoruyla Maneviyat ve Islahları yerine getiren kişi, dostlarını küçük düşürmek için çalışan kişiden daha iyidir?

Belki de, her şeye rağmen demeliyiz ki, yaptığı eylemler vasıtasıyla, zorla da olsa, eylemin kendisinin onu iyi düşünmeye ve amaca getirme gücü vardır, atalarımızın dediği gibi, “Efendi’nin önünde kendi arzusuyla ona sunacağız.” “Ona sunacağız” demeleri, buna zorlanmış olduğunu ima eder ve bunun onun arzusu dışında olduğu söylenebilir. Talmud der ki: bu onun amacı. Ne kadar zorlandı? Ta ki şunu diyene kadar, “İstiyorum.” Bu sebeple, şunu söyleyebiliriz ki, o dostlarını küçültmek için çalışandan daha önemlidir.

Bu nedenle, şunu sormalıyız, “Günün sonunda eylemi tam olarak yerine getirir, ama bununla başkalarının bilmediğini, bildiğini göstermekten onurlanacağını düşünür. Lo Lişma’dan, atalarımızın doğmamış olsa daha iyi dediği noktadan, Lişma denilen hedefe ulaşmak neden bu kadar zordur?”

Şunu söyleyebiliriz ki, küçültmek amacıyla çalışan kişi ilme tamamen dalmalıdır ve muhtemelen öğretiyile ilgili olarak kendini bütün olarak görür. Eğer böyleyse, Lişma meselesini asla düşünmez çünkü görür ki bu çalışmayla ilgili, niteliksel olarak da fazla zaman harcamayan dostlarından daha fazla kitapları çalışmakla ilgilenmektedir. Ve başkaları gibi üstünkörü değil beynini zorlayarak yazılanlardakini anlaşılması gerekenlerin doğru anlamını bildiğini ve dostlarından daha çok çaba harcadığını düşünür. Bu nedenle kendini eksik olarak nasıl görür? Kesinlikle Lişma’ya ulaşması gerektiğini bilip, kötü eğilimin ifşasına gelemes. Bu sebeple, kaderine terkedilmiştir. O yüzden onunla ilgili şöyle denir: “Hiç doğmamış olsa daha iyi.”

Lo Lişma’daki en önemli şey, kişiyi Lişma’ya getirmesidir. Maimonides’in dediği gibi, “Ödül almak ve cezalandırılmamak için.” Tosfot’un bahsettiği Lo Lişma, insanların onu takdir etmesi için bazı şeyleri yerine getirmektir. Bu nedenle, insanların emirlerini yerine getiriyor, onlar için çalışıyor ve karşılığında ödül alıyor gibi görünür.

Oysa ödül ve ceza niyetiyle çalışan kişi, Yaradan’ın Manevi Çalışma çalışması karşılığında ona ödül vermesini istemesi haricinde, Yaradan için çalışır. İnsanlardan ödül almak istemez çünkü onların karşılığı için çalışmamaktadır. Daha ziyade Maneviyat ve İslahları çalışır çünkü Yaradan bize onları yerine getirmemiz için vermiştir. Bununla ödül alır.

Dolayısıyla bu Tosfot’un bahsettiği saygı görmek için çalışmaktan kesinlikle daha yüksek bir derecedir. Bu böyledir

çünkü orada insanların ona saygı göstermesi için çalışırken, ödül ve cezada çalışmanın karşılığında ödül istemesinin dışında, Lişma denilen Yaradan için çalışır, ama bu yine de “gerçek Lişma” olarak kabul edilmez.

Ancak, Maimonides’in söylediği gibi, ödül ve ceza farklı formlarda olduklarından Lo Lişma’da başka bir anlayışı da göz önünde bulundurmalıyız. Normalinde ödül ve cezayı maddesel kıyafetlerle kılıflanmış olarak anlarız, örneğin yemek, içmek gibi. Zohar der ki: maddesel arzulardan haz almamız, bozukluk dünyasından inen sadece çok küçük bir ışıktır, kutsal ışıkların Klipot’un (kabuklar) içinde kırılmasıdır ve bu onlardaki tek hazdır. Tüm dünya bu hazların peşinden koşar. Kişinin istediği şekildeki ödül ve ceza, ışığın çoğunluğunun Manevi Çalışma’ta kılıflanmasıdır.

Maneviyat ve Islahların yerine getirilmesiyle ilgili olarak birisiyle konuşurken daima dikkatli olmalıyız, önce o kişi için en uygun olan çalışma şeklini düşünmeliyiz. Herkesin ilgilendiği bir konu, Maneviyat ve Islahları yerine getirmeyi istemesi için bir sebebi vardır çünkü karşılığında bu büyük çaba ve çalışmaya değerli bir şey alır. Ve onun için değerli olan şeyi elde etmek için her şeyi vermeye hazırdır.

Bu sebeple, istediğinin karşılığında vermeye hazır olduğu şeyin önemli olduğunu ona söylemeliyiz. Aksi takdirde karlılığını görmesini sağlayacak nedeni vermeden, ona söylenenleri duymayacaktır. İnsan sahip olduklarıyla yetinir ve yolunu değiştirme enerjisi harcamaya değerli bir şey kazanmadıkça ve alıştığından daha farklı şekilde çalışmaya başlamadıkça, alışkanlıklarını değiştirmesi zordur.

Bu nedenle Lo Lişma’da beş anlayış vardır:

1. Baskıyla;
2. Dostlarını küçültmek için çalışan kişi;

3. Tosfot'un sözlerinde belirtildiği gibi, saygı görmek için çalışan kişi;

4. Maimonides'in dediği gibi, ödül ve ceza için çalışan kişi;

5. Herkesin bildiği maddesel olmayan şeylerden ödül ve ceza alan kişi; O manevi hazların ödül ve cezasını almak ister, "Zohar Kitabı'na Giriş" kitabında yazdığı gibi: "Bu bölünmedeki son derecedir," "Bu, kişinin tutkuyla maddesel aşka düşmesi gibi, arzu nesnesi gözünün önünde tüm gün ve gece kalıncaya kadar, Yaradan'ı tutkuyla sevmeye gelmesidir, tıpkı şairin dediği gibi, 'O'nu hatırladığım zaman, O beni uyutmaz.'"

Fakat Lo Lişma'daki beşinci anlayışla ilgili olarak, herkes bunu anlayamayacağı için, kişinin bu Lo Lişma'da başlamasını, yani maddesel hazlardan daha fazlasını alacağı Maneviyat ve Islahların içindeki ışıktaki hazza inanmasını, bekleyemeyiz. Eğer Manevi Çalışma'ta kılıflanan hazzın ışığı hemen açığa çıkmış olsaydı, buna "açık İlahilik" denirdi. Bu aşamada kişinin Lişma'da çalışabilmesi imkânsız olur, çünkü Yaradan emrettiği için değil, Manevi Çalışma'ta hissedeceği haz için bir şeyler yapmak onu zorlar.

"On Sefirot Çalışmasına Giriş" kitabında yazıldığı gibi, "Eğer, örneğin Yaradan, yarattıklarına İlahiliğini açmış olsaydı, yasak bir yiyeceği yiyen derhal ölürken, emirleri yerine getiren kişi ise maddesel dünyadakine benzer muhteşem hazlar keşfederdi. Peki sonra hangi aptal hayatını kaybedeceğini bile bile yasaklanmış yiyecekten tatmayı düşünürdü? Ayrıca, önündeki büyük maddesel hazlardan ayrılmak istemediği için, hangi aptal herhangi bir emri mümkün olduğunca çabuk yerine getirmemezlik yapardı?"

Öyle anlaşılıyor ki, Maneviyat ve Islahların içinde kılıflanan büyük hazlar, büyük ışıklar olduğundan, seçim yapma olasılığı

yoktur. Bu sebeple bu hazlar gizlenmiştir. Oysa tersine, maddesellikte haz olduğunu bildiğimiz şeyleri istememizi sağlayan eylemler vasıtasıyla haz ifşa olur. Beden bunun yasaklı ya da izin verilmiş olup olmadığıyla ilgilenmez. Bu nedenle seçim, ödül ve ceza meselesi vardır.

Öyle görünüyor ki, Manevi Çalışma çalışmasıyla ilgili birisiyle konuşurken, kişi hangi tip Lo Lişma'yı ona söyleyeceğini düşünmelidir çünkü yukarıda söylediğimiz gibi, herkesin karakterine uygun Lo Lişma verilmelidir ki, bu Lo Lişma'nın Maneviyat ve Islahları üzerine almaya değdiğini görsün. Örneğin, ilk anlayış (zorlama yoluyla) herkes için uygundur. Diğer bir deyişle, eğer birisi birisini zorladığında, bunun anlaşılıp anlaşılması önemli değildir. Her şekilde buna "zorlama" denir, yani kişi haklı olduğunu yüzde yüz bile bile bunu yerine getirir çünkü başka şansı yoktur. Buna "zorlama" denir. Fakat Lo Lişma'nın diğer şekillerinde herkes farklı karakterde olduğundan, kabul edilebilir olanı anlatmak önemlidir.

Lo Lişma'nın diğer üç formunu-1) küçültmek, 2) saygı görmek ve 3) maddesel ödül ve ceza almak -iyi anlamalıyız. Ancak, herkesin farklı bir doğası olduğundan, hangi tip Lo Lişma'nın ona söyleneceğine, yani kişinin hangi Lo Lişma'yı çalışmasının uygun olacağına dikkat edilmelidir.

Fakat beşinci tip Lo Lişma'da, Manevi Çalışmadan aldığı hazla ilgili olarak, Yaradan sevgisi arzusu duyup duymadığını anlayamayız çünkü bu hislerle ilgilidir. Kişi bunu tatmaya başlamadan önce onunla konuşmanın anlamı yoktur. Bu nedenle buna "Lo Lişma'nın son şekli" denir yani sonrasında kişi Lişma derecesine girer.

Ancak, şunu anlamalıyız ki, kişi Manevi Çalışma arzusu duyacağı bir dereceye, "Ben O'nu hatırladığımda, O beni uyutmaz," dediğimiz dereceye ulaştığında, neden bu Lo

Lışma olarak kabul edilir? Aslında bu Manevi Çalışma'taki haz onu bu çalışmaya getirdiği içindir. Lışma demek Yaradan'ın yüceliği demektir ve O'nun yüceliği Maneviyat ve Islahları yerine getirmesine neden olur. Bu nedenle onu zorlayan sebep haz değil, Yaradan'dır.

“Zohar Kitabı'na Giriş” de tarif edilen Lışma anlayışı şudur, “Lışma'daki Manevi Çalışma çalışması, ödül almak amacıyla değil, ihsan etmek amacıyla ve kişi NRNH denilen ruhun beş parçasını almaya layık hale gelir.”

Bu nedenle, insanın yetmiş ulusu (arzuyu) içinde barındıran küçük bir dünya olduğu kuralına göre, kişi İnsan'ı (Yaradan'a olan eğilimi) de içinde barındırır. Daha önce herkes için uygun bir Lo Lışma anlayışı olduğundan bahsettik, fakat şunu da söylemeliyiz ki tüm bu Lo Lışma türleri insanın içindedir ve birer birer açığa çıkar. Bazen kişide “küçültmek amacıyla” çalışmak harekete geçer. Bazen, saygı görmek için Lo Lışma'da çalışır ve bazen de zorlamayla Lo Lışma'yı kullanır, Maimonides'in söylediği gibi, “Toplum içinde utanır, gözden düşer ve islah olana kadar lanetlenir.”

Diğer bir deyişle, dostları ona "Neden bizimle duaları öğrenmeye gelmiyorsun?" dememesine rağmen, içlerinden onu küçümsediklerinden, kişi dostlarının küçümsememesi için duaya ya da kitapları çalışmaya gelir. Fakat şundan emindir ki, herkes onu değersiz görmektedir. Bu nedenle hissettiği bu aşağılanma onu dua ettikleri yere getirir. Öyle anlaşılıyor ki, Maimonides'in dediği gibi onu zorlayan Lo Lışma sebebi baskıdır.

Bu Lo Lışma'yı etkili bir Lo Lışma olarak kullanmak kolaydır çünkü başlandığı acı –aşağılanmak- ona engellerin üstesinden gelme enerjisi verir. Dolayısıyla kişi en düşük seviyede olduğu zaman, utancın Lo Lışma'sı onun üzerinde işler. Utanç nedeniyle

buna zorlama denir, yani utanç -acı çekmek- onu bedeninin hemfikir olmadığı şeyleri yapmaya zorlar.

Ve bazen kişi kendini Maimonides'in dediği gibi ödül ve cezanın Lo Lişma'sıyla güçlendirir. Ve bazen de Maneviyat ve Islahları yerine getirmediği zaman mana eksikliği içinde olacağından, çalışmadaki manadan ödül ve ceza alır ve bu son Lo Lişma'dır

Çalışmadaki hazzın ödül ve cezası: Manevi Çalışma'a bağlandığında haz hisseder. Eğer Maneviyat ve Islahları yerine getirmezse, acı çeker. Bu tıpkı yemeğin tadını alan ve yemekten haz almak istediği için sürekli yemek yiyen bir insanın durumuna benzer.

DOSTLAR MECLİSİNDE NE ARANMALIDIR

Makale 30, 1987-88

Atlarımız şöyle der: “Kendine bir hoca bul, dost satın al ve herkesi olumlu yargıla.”

“Kendine bir dost satın al” sözünün “Herkesi olumlu yargıla” sözüyle başını anlamalıyız. Matan Torá’da yazılıdır ki, “Dostunu kendin gibi sev” prensibi Yaradan sevgisine ulaşmak içindir ki, bu O’la Dvekut’tur (birleşme). Şöyle yazar: “Maneviyatın kişinin dostuyla ilişkisiyle ilgili kısmının, kişiyi arzulanan hedefe getirmeye daha çok muktedir olduğunu düşünmek mantıklıdır. Bu böyledir çünkü Yaradan ve insan arasındaki Eylemler çalışması sabittir, belirlenmiştir ve zahmetli değildir, kişi buna kolayca alışır ve alışkanlıkla yapılan şeyler fayda getirmez. Fakat insan ve insan arasındaki Eylemler değişken ve düzensizdir ve talepleri nereye dönerse dönsün kişinin etrafını sarar. Bu nedenle onların çözümü çok daha nettir ve amaçları yakındır.” Bu onun sözleridir.

Bu demektir ki, kişi form eşitliğiyle ödüllendirilmeye gelmek zorundadır, yani bütün düşüncesi ve arzusu kendisi için değil, sadece Yaradan’ın için olmalıdır. Bu Tzimtzum’un (kısıtlama) ıslahından gelir. Bu demektir ki, Yaradan açısından baktığımızda, O, Yarattıklarına iyilik yapmak niyetiyle tüm dünyaları yarattı.

Atalarımızın açıkladığı gibi, Yaradan koruyucu meleklerine dedi ki, tüm dünya zenginliği olan ama misafirsiz bir kral gibidir.

Diğer bir deyişle, O misafirleri O’nun sarayında yemek yediğinde hoşnut olur, fakat utançtan kaçmak için bir ıslah vardır, Yaradan’ı hoşnut etmek amacıyla haz ve memnuniyet almak zorundadırlar. Fakat ilk derece ihsan etmek için ihsan etmektir. Kişi ihsan ederken tıpkı Yaradan gibi memnun olmalıdır. Atalarımızın söylediği gibi, “Dünya yaratıldığı günden

bu yana Yaradan'ın nezdinde, O'nun erdemli olana sevindiği kadar başka bir neşe hiç daha olmamıştır.”

Görüyoruz ki dünyanın yaratıldığı gün, Yaradan nezdinde büyük bir sevinç söz konusuydu. Diğer bir deyişle, O ihsan etmek istediğinde, büyük bir neşe hissetti. Öyle anlaşılıyor ki, eğer kişi ihsan etme eylemini yerine getirdiğinde, büyük sevinç hissetmezse burada form eşitliği söz konusu değildir. İhsan etme eylemi yerine getirmede ve başkalarını sevmeye bağlanmada, Yaradan'ın sevincine benzer bir coşkuyla hareket edilmelidir. Aksi takdirde burada sevinç eşitliliği yoktur.

Bu nedenle yapılması gereken iki şey vardır.

1) Beden ihsan etme formunda çalışmayı istemese bile, zorlanmalıdır. Ancak, kişi eylemleri yerine getirmeye zorlanmadığında daha mutlu olacağı için, kural gereği baskıyla hareket ettiğinde mutlu olamaz. Yine de kişi baskıyla çalışmalıdır. Buna “içindeki kötülüğü baskılamak ve boyun eğdirmek” denir.

Ancak, yukarıda söylediğimiz gibi, ihsan etme eyleminde olması gereken sevinç burada yoktur ve sevinç söz konusu olduğunda kişi baskının olduğu yerde kendini mutlu olmaya zorlayamaz. Sevinç kişinin memnuniyetinin bir sonucudur ve hazzın olduğu yerde “baskı” söz konusu değildir. Bu nedenle baskıyla haz ve memnuniyet elde edilemez.

2) Biz diyoruz ki, Yaradan çalışması için coşkuya ihtiyacımız var, daha önce söylediğimiz gibi, coşku kişinin hoşnutluğunun bir sonucudur. Bu nedenle insan sadece baskının eylemini icra eder, buna “bir eylem” denir. Eylem, aklın hemfikir olmadığı bir şeydir. Kişi kendini baskılamaya başladığında, “Arınmaya gelen kişi” aşamasına geldiği düşünülür.

Burada başka ne eksiktir? Sadece onun memnuniyetini uyandıracak şey. Bunun ona yukarıdan verildiğini söylemeliyiz. Buna “Ona yardım edilmiş” denir. Yardım neydedir? Zohar der ki: “Kutsal ruhun içinde.” Kişi bununla ödüllendirildiğinde, mutlu olur. Öyle anlaşılıyor ki, kişi coşkuyla çalışmalıdır dediğimizde, bu kişi eylemleri vasıtasıyla yukarıdan uyandırılış almalıdır, ihsan etme eylemlerine bağlandığında sadece yukarısının yardımıyla memnuniyete gelir demektir.

Aslında, burada bir soru doğar: “Neden ihsan etme eylemlerini coşkuyla yerine getirmek gereklidir?” Sebep basittir: burada form eşitliği yoktur çünkü Yaradan verdiği zaman sevinç hisseder. Fakat kişi verdiği ve coşku hissetmediğinde, form eşitliği söz konusu olmaz.

Ancak, form eşitliğinden daha büyük bir konu vardır. Kişi mutsuzluk aşamasında olduğunda, nereye baksa yaşamın anlamsızlığını, sadece karanlığı gördüğünden -maneviyatla ilgili olduğu kadar maddesellikte de- siyah gözlükler takmış biri gibidir. Nereye bakarsa baksın sadece siyah görür.

Bu aşamada kişinin Yaradan’ın rehberliğine karşıt olduğu düşünülür çünkü Yaradan’ın dünyayı bereketle yönettiğini söyleyemez.

Bu aşamada, inançsız olarak görünür. Bu nedenle burada form eşitsizliği meselesinden ziyade, dalalet içinde olduğu için inançsızlık meselesi söz konusudur. Öyle görünüyor ki, insan daima memnuniyet içinde olmalı ve mantık ötesi inanmalıdır ki Yaradan yaptığı her şeyi sadece iyilikle yapar. Aynı zamanda inanmalıyız ki, ihtiyacımız olan şey mantık ötesi inançtır.

Mantığımızla Yaradan bize açık olarak davranırsa daha iyi olur gibi gelir. Fakat Baal HaSulam der ki: Yaradan her şeyi “mantık dahilinde” denilen, alma kaplarının içine veremez

dememeliyiz, yani maddesel beden dahi, Yaradan'ın tüm dünyayı iyilikle yönettiğini anlayacaktır.

Neden O, özellikle mantık ötesinin Kelim'ini (kaplar) seçer? Yaradan bu Kelim'leri seçer çünkü gerçekten de onlar en iyisidir, onlar vasıtasıyla gerçek bütünlüğü başarırız ve şu söz gerçek olur "Ve sen, senin Tanrı'nın Efendisi'ni tüm kalbinle seveceksin." Atalarımız şöyle der: " Her ikisiyle beraber -iyi eğilim, kötü eğilim."

Bu sırada bedende Yaradan'ın yarattıklarına verdiği hazzı ve memnuniyeti hisseder ve sonra mantık ötesi inanca gerek kalmaz. Öyle anlaşılıyor ki, insan için temel gereksinim ihsan etme çalışması yaparken memnuniyet içinde olmaktır aksi takdirde dalalet aşamasında olur.

Öyle görünüyor ki, kişi kutsal çalışmayı mantık ötesi yapmalıdır çünkü orada kişiyi bütünlüğe getirmeye uygun Kelim'ler vardır. Daha önce söylediğimiz gibi, sadece mantık ötesinde iyiliksever Yaradan'ın rehberliğinden haz alabiliriz. Ve buna "sağ" denir.

Baal HaSulam'ın dediği gibi, kişi "mantık ötesi inanç" denilen sağ çizgide yürümeye çalışmalıdır ve Yaradan'ın tam inancıyla ödüllendirildiğini resmetmelidir, öyle ki organları Yaradan'ın tüm dünyayı iyilikseverlikle yönettiğini hissedebilsin.

Bu nedenle şunu sormalıyız, "Eğer sağ çizgi bu kadar önemliyse, neden sol çizgiden de gitmek zorundayız? Sol çizginin amacı nedir?" Cevap şudur ki, bu mantık dahilinde aşamamızı bilmek içindir -inancımızın ölçüsü, ne kadar ışık edindik ve dua sırasında Yaradan'ı nasıl hissediyoruz, gibi.

Sonra en düşük seviyede olduğumuzu hissederiz. Bu neden sağ çizgiye geçtiğimizde mantık ötesi çalışmamız gerektiğini görmemiz içindir. Diğer bir deyişle, sol çizgi mantık dahilinde bize aşamamızı gösterdiği zaman, burada mantık

ötesi gitmek için bir yer açılmış olur. Oysa daima sağ çizgide olursak, bu sağ olarak değil tek çizgi olarak kabul edilir.

Diğer bir deyişle, asıl olmamız gereken yerin bu olduğunu, mantık dahilinde ve mükemmel Gadlut'ta (büyüklük/yetişkinlik) olduğumuzu düşünürüz. Ama gerçekte sadece mantık ötesi bütünlük içinde oluruz; bu nedenle iki çizgimiz olduğunda, sağ çizgi dediğimiz mantık ötesi meselesinden bahsedebiliriz.

Öyle anlaşılıyor ki, sağ çizgi, sol çizgiye yardım eder çünkü kişi memnuniyet içinde olduğunu resmederse, çalışmasının mükemmelliğinden hoşnut olur ve sol çizgiye geçtiğinde tamamen karanlık bir dünya görür. Yani halen daha kendini sevmeye batmış olduğunu hisseder ve bundan çıkmak için umudu kalmaz.

Sonra kalbinin derinliklerinden dua etmek için bir sebebi olur. Sağ çizgi aşaması, çalışmanın mükemmelliğini gördüğü bir aşamada olduğunu imgelediği zamandır. Diğer bir deyişle, mantığı ona "olabilecek en düşük seviyede olduğunu biliyorken, tam inançla ödüllendirilmiş bir insanın durumuyla neden kendini kıyaslıyorsun?" demesine rağmen, bu aşamada ilerlemesini söyleyen hocasının inanç emrine mantık ötesi inanır. Yaradan'ın hizmetkârı olmak isteyen bir kişi olamayacak kadar, düşük bir seviyede olduğunu hisseder.

Sonrasında sağ çizgiye ilerler ve sol ona sağ çizgide çalışması için yer açar. Ancak, şunu hatırlamalıyız ki, gerçeğin yolunda çaba sarf etmeden yürümek zordur. Dolayısıyla, bu iki çizgiden sonra "Yaradan ona ruh verir" denilen orta çizgiye gelir. Ve Yaradan'ın yardımıyla tam bir inanca gelir. Fakat doğası gereği insan bunu kendi başına başaramaz.

Yukarıda söylenenlerle, dostlar meclisi meselesini anlayabiliriz. Bir araya geldiklerinde, ne tartışılır? Önce amaç herkes için net olmalıdır -bu toplanma dost sevgisi sonucuna

yol açmalıdır, her biri “başkalarını sevmek” denilen dost sevgisine gelmelidir. Öyleyse bu tek sonuçtur. Bu sevgiye yol açacak eylemler yapılmalıdır.

Sevgiyle ilgili olarak, iki şekil vardır:

1) Kişinin çaba sarf etmediği doğal sevgi. Burada sadece kişi bunu bozmamaya dikkat etmelidir. 2) Kişinin başkalarına iyi şeyler yaparak buna gelmesi. Başkasına hediye vermesi sevilmesine neden olduğundan, bunda da doğa vardır. Bu nedenle birkaç kişi bir araya gelip dost sevgisi üzerinde çalışmak istediğinde, yapabildikleri kadar birbirlerine yardım etmelidirler.

Herkes aynı olmadığından bununla ilgili pek çok anlayış vardır, yani birisinin ihtiyaç duyduğuna diğeri ihtiyaç duymayabilir. Ancak, hepsinin eşit olduğu tek bir şey vardır: dostların her birisi yüksek morale ihtiyaç duyar. Bu demektir ki dostlar iyi bir ruh halinde olmadığı zaman gereksinimleri açısından aynı deşillerdir. Daha ziyade her birinin mutsuz olmak için kendi sebebi vardır.

Dolayısıyla, herkes diğeri nasıl moral vereceğini düşünüp taşınmalıdır. Bu nedenle, dikkatli olmalı ve başkalarının kötü hissetmesine sebep olacağı için gruba üzüntü verecek şeyleri konuşmaktan kaçınmalıdır. Ve sonra eve gittiğinde kendine şunu sorar, “Gruba giderek ne elde ettim? Düşük aşamada olduğumdan dolayı üzölmeli miyim? Bu bir gruba girdiğimde onların bana üzüntü vermesi gibi, tamamen zaman kaybı. Gitmesem belki daha iyi olur.” Sonra muhtemelen şunu da diyecektir, “Gelecek sefer, onlara katılmamak için bahaneler uyduracağım.”

Öyle anlaşılıyor ki her biri gruba yaşam ruhu ve umut verip, enerji aşılmalıdır. Bu nedenle, her bir dost kendine şunu söyleyebilmelidir, “Şimdi çalışmada temiz bir sayfa açıyorum.”

Diğer bir deyişle gruba gelmeden önce Tanrı çalışmasının gelişiminde hayal kırıklığına uğramıştır fakat şimdi grup onu yaşam ve umutla doldurmaktadır.

Bu nedenle grup vasıtasıyla güven kazanır ve üstesinden gelme gücü edinir çünkü artık bütünlüğü elde edeceğini hisseder. Tüm düşüncelerinin -fethedilemeyecek yüksek bir dağla karşı karşıya ve bunun gerçekten de ürkütücü bir engel olduğu- şimdi önemli olmadığını görür. Tüm bunu grubun gücünden almıştır çünkü her biri guruba cesaret ve yeni bir atmosfer ruhu aşlamıştır.

Fakat mutsuzluk aşamasında olduğunu hissettiğinde hem maddesel hem de manevi aşamada- ve gruba gitmesi gerektiğinde ne yapacak? Atalarımızın dediği gibi, "Kalbindeki endişe? Bırakın bunu başkalarıyla konuşsun." Diğer bir deyişle, dostlarına bunu söylemelidir, belki onlar yardım edebilirler.

Eğer böyle ise, neden herkesin eğer kendisinde olmasa bile gruba yüksek moral vermesi gerektiğini söylüyoruz? Dahası, kişi sahip olmadığı bir şeyi başkasına veremez kuralı söz konusudur. Dolayısıyla, kişi gruba yüksek moral vermek için ne yapması gerekir?

Aslında kişinin sağ çizgiden gitmesinden başka bir yol yoktur. Bu nedenle dost sevgisinden önce, mantık ötesinin anlamını, sağ çizginin ne olduğunu açıklığa kavuşturan Baal HaSulam'ın makalesini okumalıdır. Buradan güç çekmelidir ki böylece gruba geldiğinde, her bir dost az veya çok yaşam ruhu alabilsin, bu şekilde tüm grup sevinç ve büyük bir güven hissi içinde olur.

Toplanma sırasında sol çizgiyi uyandırmak yasaklanmıştır. Sadece kişinin yarım saatten fazla olmayacak şekilde sol çizgiyi kullanmasına izin verilmiştir. Fakat insanın çalışmasının özü

özellikle sağ çizgiden gitmektir. İki kişi bir araya gelip soldan bahsetmemelidir, sadece gruptan yardım alabilirler.

Şimdi “Kendine bir dost satın al” ve “Her insanı olumlu yargıla” sözleriyle ilgili bize sorulanı anlayabiliriz. Yukarıda yazılanlarla, şunu anlayabiliriz ki, kişi gruptan bir şey almak istediğinde herkesi olumlu yargılamalıdır. Sonra çalışmada ona yardım etmeleri için dostlardan alabilir. Fakat tüm gruptan çok uzak olduğunu gördüğünde kimden alacak? Atalarımız bununla ilgili şöyle der: “Herkesi olumlu yargıla.”

Öyle anlaşıyor ki, insanın dost satın almak ve dost sevgisinde çalışmaya ihtiyaç duymasının temel sebebi Yaradan sevgisiyle ödüllendirilmesidir. Fakat dostlar öncelikle birbiriyle Yaradan’ın yüceliği hakkında konuşmalıdır çünkü kişi Yaradan’ın yüceliğini hissettiği ölçüde, doğal olarak kendini O’nun önünde iptal eder. Tıpkı doğada olduğu gibi küçük olan büyüğün önünde kendini iptal eder, bunun maneviyatla ilgisi yoktur. Daha ziyade bu dünyevi insanlar arasında geçerlidir.

Diğer bir deyişle, Yaradan doğayı bu şekilde yaratmıştır. Bu nedenle dostların Yaradan’ın yüceliğini konuşması bir arzu uyandırır ve Yaradan önünde kendini iptal etme özlemi doğurur çünkü Yaradan’la bağ kurma özlemi ve arzusu hisseder. Ayrıca şunu da hatırlamalıyız ki, dostların Yaradan’ın önemini ve yüceliğini takdir etmesi kadarıyla mantık ötesi gitmeliyiz yani Yaradan’ın insanın hayal edebileceğinden çok daha yüce olduğunu anlamalıyız.

Şunu söylemeliyiz ki, mantık ötesi inanırsanız ki O dünyayı iyilikseverlikle yönetir ve eğer kişi Yaradan’ın sadece insanın iyiliğine dilediğine inanırsa, bu kişinin “Ve sen senin Tanrı’nın Efendisini tüm kalbinle ve ruhunla seveceksin,” ödüllendirilene kadar Yaradan’ı sevmesine sebep olur. Ve bu insanın dostlardan almaya ihtiyaç duyduğu şeydir.

Ve yücelik edinme, özellikle grup vasıtasıyla elde edilir. Matan Tora'da öğretmen ve öğrencilerle ilgili yazıldığı gibi. Şöyle yazar: "Yüceliği edinmek tamamen çevreye bağlıdır ve insan tek başına bununla ilgili bir şey yapamaz.

"Yine de, yüceliği edinmenin iki koşulu vardır:

1- Yücelikle ilgili olarak daima çevrenin takdirini kabul et ve dinle.

2- Çevre yüce olmalıdır, şöyle yazdığı gibi: 'Kral'ın ihtişamı insan çoğunluğundadır.'

"İlk koşulu edinmek için, her bir öğrenci tüm dostlar içinde kendini en küçük hissetmelidir. Bu aşamada, yüce olan küçükten alamayacağı, onun sözlerinden etkilenemeyeceği için, kişi yüceliğin değerini herkesten alabilir.

"İkinci koşulla ilgili olarak, her öğrenci her bir dostunun erdemliği övmeli ve onu neslin en yücresi gibi görmelidir. Sonrasında nitelik, nicelikten daha önemli olduğundan, bu yüce çevre onu etkiler."

Ancak, kişi dostlarının yardımına ihtiyaç duyarsa ne yapmalıdır? Daha önce söylediğimiz gibi, dost meclisinde üzüntü getirecek kötü şeyler konuşmak yasaklanmıştır. Sorunun cevabı şudur, kişi yakın bir dostuna söyleyebilir ve bu dost gruba söyleyebilir ama toplandıkları zaman değil. Diğer bir deyişle, tüm gruba konuşabilir ama düzenli yapılan toplantı sırasında değil. Onun yerine yardıma ihtiyaç duyan dostunun yararına özel bir toplantı yapabilir.

"Kendine bir dost satın al," sözüyle ilgili olarak, şunu söyleyebiliriz ki, "satın almak" demek ödeme yapmak demektir ve bu ödeme vasıtasıyla kişi dostunu satın alır. Ona ne ödeyecek? Ödeme çabanın karşılığında alınır. Diğer bir deyişle, bazen kişi bir şey satın almak ister, örneğin, 2000 dolarlık yeni

bir dolap. Satıcıya şöyle der: “Duyduğuma göre iki haftalık bir işçi arıyorsunuz, benim param olmadığından, dolabın fiyatı karşılığında sizin için çalışabilirim” ve satıcı muhtemelen bunu kabul eder. Dolayısıyla ödeme karşılıklı mübadele ile gerçekleşmektedir.

Dost sevgisinde de bu aynıdır. Kişinin dostlarını olumlu yargılaması büyük çaba gerektirir ve herkes bunun için hazır değildir.

Bazen, daha da kötü olur. Bazı zamanlar, kişi görür ki dostu ona karşı saygısız. Daha da kötüsü karalayıcı bir dedikodu duyar, yani şu veya bu denilen dostu onunla ilgili dostların birbirlerine söylememesi gereken şeyleri söylemiş olduğunu duyar. Şimdi kendini zorlamalı ve onu olumlu yargılamalıdır. Bu aslında büyük bir çabadır. Öyle anlaşılıyor ki, çaba vasıtasıyla, paradan çok daha önemli olan bir ödeme yapmaktadır.

Ancak, eğer bu insan onu kötülüyorsa, onu sevmek için gücü nerede bulacak? Kesinlikle bilir ki, dostu ondan nefret ediyor aksi takdirde onu kötülemezdi, öyleyse onun karşısında eğilmenin ve onu olumlu yargılamanın ne anlamı var?

Bunun cevabı şudur ki, başkalarını sevmeye dayanan dost sevgisi ki bununla Yaradan sevgisi edinilir, normalinde dost sevgisi olarak bilinen şeyin zıttıdır. Diğer bir deyişle dost sevgisi dostlarımı beni sevecek demek değildir. Daha ziyade bu dostlarımı sevmek zorunda olan benim demektir. Bu sebeple dostun onu kötülemesi ve nefret etmesi fark etmez. Onun yerine başkalarını sevmeyi başarmak isteyen kişinin, bir diğerini sevmenin ıslahına ihtiyacı vardır.

Dolayısıyla, kişi çaba sarf edip dostunu olumlu yargılasa, kişinin gösterdiği çaba “aşağıdan uyandırılma” denilen Segula’dır (çare/güç/erdemlilik), bununla kişiye istisnasız tüm dostları sevebilmesi için yukarıdan güç verilir.

Buna “Kendine dost satın al,” denir, yani kişi başkalarının sevgisini edinmek için çaba sarf etmelidir. Mantık ötesi çabalamak zorunda olduğundan, buna “emek” denir. Mantıklı düşündüğünde, “Akli ona dostunun gerçek yüzünü, ona olan nefretini gösterdiğinde, onu olumlu yargılamak nasıl mümkün olabilir?” Bedene bununla ilgili ne söyleyebilir? Dostunun önünde neden kendini eğmek zorundadır?

Cevap şudur ki, Yaradan’la “form eşitliği” denilen, Dvekut’u (birleşme) başarmak zorundadır, yani kendini düşünmemelidir. Neden dostun önünde eğilmek zor bir şeydir? Bunun için kendi değerini hükümsüz kılmalıdır, yaşamak istediği tüm hayat sadece başkaları yararına çalışarak, insanla insan arasındaki sevgisiyle başlayıp Yaradan sevgisine ulaşarak gerçekleşir.

Dahası, mantığıyla onu sevmek zorunda olanların dostları olduğunu düşündüğünden, mantığın üstesinden gelip, mantık ötesi giderek her şeyi kendisi için değil başkaları için yaptığını ve “Kendim için yaşamak değerli değil,” diyebileceği bir yeri vardır. Kişi her zaman böyle söyleyebilme derecesinde olmamasına rağmen, çalışmanın amacı budur. Bu nedenle, bedene verecek bir cevabı vardır.

Öyle anlaşılıyor ki, her bir kişi dost meclisine gelmeden önce, grubun içindeki yaşam ruhunu yükseltmek için ne verebileceğini düşünüp taşınmalıdır. Burada okullu olanla okullu olmayan arasındaki fark olmaz, yardım için Yaradan’a dua etmeli ve Yaradan’ın dualarını duyacağına inanmalıdır.

NEDEN ÖZELLİKLE PESAH BAYRAMI GECESİ DÖRT SORU SORULUR?

Makale 22, 1988/89

Kişi ne zaman soru sorar? Eksiklik içinde olduğu zaman. Şunu sorar, “İhtiyacım olduğunu düşündüğüm şeye sahip olmadığımda neden acı çekiyorum?” Yaradan’a şükâyete gelir ve sorar, “Neden acı çekmek zorundayım?” Oysa kişi bereketle dolduğunda, hiçbir şeyin kölesi olmadığı bildiğinde, özgür olduğunu ya da içinde acı olmadığını hissettiğinde, “Neden” diye sorması için bir sebep var mıdır?

Dolayısıyla, neden özellikle özgürlük bayramı olan Pesah’da (halkın Mısır’dan kurtuluşunu kutlayan bayramı) sorular sorduğumuzu anlamalıyız. Buna “dört soru” denir, yani hiçbir şeyin eksikliği olmadığı halde dört kere “Neden” diye sormak.

Ari’nin söylediğine göre, Pesah gecesi Şabat gecesinden daha bütündür. Der ki: Şabat gecesinde Malhut’un Mohin de Neşama’ya yükselişi, Pesah gecesinde ise Malhut’un Mohin de Haya’ya yükselişi vardır. Bu nedenle neden özellikle bütünlük zamanında sorular sorduğumuzu anlamalıyız. Kesinlikle bunun pek çok cevabı vardır ve çalışmada bunu yorumlayacağız.

Bilinir ki, insanın yaratılma sebebi bu olduğundan, Manevi Çalışma çalışması vasıtasıyla kendimizi islah eder, haz ve mutluluğu almaya layık hale geliriz. Ancak, her dal köküne benzemek istediği ve kök yaratılışa ihsan etmek istediği için, alıcı ve veren arasında form eşitsizliği vardır. Bu eşitsizlik utanca sebep olur.

Dolayısıyla bunu düzeltmek için İlahi yönetimde bir Tzimtzum (kısıtlama) ve gizlilik söz konusudur. Tzimtzum ve gizlilik vasıtasıyla, Yaradan’ın yaratılanlar üzerindeki yönetiminin çok küçük bir anlayışına sahip olmamıza neden olan Yaradan’dan uzaklığımızın farkında varırız. Bununla ilgili “On

Sefirot Çalışmasına Giriş” kitabında şöyle yazılmıştır: eğer İlahi Yönetim tam olarak ifşa olmuş olsaydı, yasaklanmış yiyeceği yiyen kişi aniden ölürken, Sevabı yerine getiren kişi, onun içinde dünyadaki büyük hazlara eş muhteşem hazlar bulurdu, hangi aptal hayatını kaybedeceğini bile bile yasaklı yiyeceği tatmayı düşünür ya da elinde zaten varken büyük maddesel hazları elde etmeyi bekler? Bu nedenle Tzimtzum (Kısıtlama) ve gizlilik, bizi Yaradan’dan uzaklaştıran ve çalışmamıza neden olan utancı islah etmek için verilmiştir.

Öyle görünüyor ki, Tzimtzum ve gizlilik aşağıda olanın yararınadır. Bu nedenle, İlahi Yönetimle ilgili olarak, “İyiliği göremediğimiz ve sürgünde olmaktan, fakirlikten acı çektiğimiz için, neden Yaradan bize bu şekilde davranıyor?” sorusunu sormanın anlamı yoktur. Diğer bir deyişle, insanlar neden Yaradan’ın iyiliğimiz için bize karşı açığa çıkmayacak şekilde davrandığıyla ilgili şikâyet eder.

Ancak, O’nun yönetimini kötölemek yasaklanmıştır -yarattıklarına davranma şeklini. Onun yerine mantık ötesi inanmalıyız ki bu özellikle böyledir. Hissettiklerimizle ilgili olarak, atalarımızın yönlendirmesiyle Maneviyatın yolundan yürümeli ve mantık ötesi inançla şöyle demeliyiz, “Onların gözleri var ama görmüyorlar.”

Bilinir ki, karalamak (kötölemek) üzerinde bir yasaklama vardır. Ancak, karalamanın ki bu çok kötüdür, insanlar arasında olduğu düşünülür. Fakat gerçekte bu özellikle insan ve Yaradan arasındadır, şöyle yazdığı gibi: “Musa, ‘Tanrı biliyor ki, ondan yediğin gün gözlerin açılacak ve sen kötülük ve iyiliği bilerek Tanrı gibi olacaksın’ diyerek Yaradan’ı karalayan yılanın oyununu anladı.”

Yukarıda söylenenlerle, neden karalamanın diğer şeylerden daha kötü olduğunu anlamalıyız. Bu böyledir çünkü

karalamak Yaradan'ı kötöleyen ve şöyle söyleyen, "Yaradan sana bilgi ağacından yememeni, onu gizlilikte tutmanı ve saklamanı emretti" yılandan gelir. Yılan devam eder, "O'nun bilgi ağacı aşağıda olanlardan saklı tutulmalıdır demesine itaat etmemelisin." Tersine yılan her şeyin açık olması gerektiğini söyler.

Bu yılanın kötülüğüdür. Öyle görünüyor ki, Yaradan'ın açığa vurulmamış yönetiminin yanlış olduğuyla ilgili konuşmaktadır. Oysa gerçekte gizlilik, sadece yaratılanların utanç olmadan haz ve mutluluk alması içindir. İlahi Yönetimin açığa çıkması ancak yaratılanlar, Yaradan'a memnuniyet vermek için aldıklarında gerçekleşir, yani tüm alma ihsan etme amacıyla olduğu zaman.

Öyle anlaşılıyor ki, yılan Malhut'un islahıyla, yani aşağıda olanların "utanç" denilen hoşnutsuzluk olmadan, haz ve mutluluk almalarını sağlayacak Dvekut'u başarabilmesiyle ilgili konuşmamaktadır.

Bu islahı gerçekleştirmemiz, kendini-sevmeyen çıkarmamız, Yaradan'a yaklaşmamız ve form eşitliğini başarmamız için bize Manevi Çalışma verildi. Atalarımızın dediği gibi, "Kötü eğilimi Ben yarattım; Maneviyatı da şifası için verdim." Yaradan Âdem'e açıkça "Bilgi ağacından yemeyeceksin" demesine rağmen, yılanın göre açık bir İlahi Yönetim olmalıdır. Oysa bu idrak gizlenmelidir, çünkü sadece islahın sonunda ifşa olması mümkündür.

Ve bu idrakle ilgili olarak yılan, ona Yaradan'a itaat etmemesini söyledi. Diğer bir deyişle ona göre Yaradan, yaratılanlar üzerindeki yönetiminin -Yılık Yapan- gizli olmasını Âdem'in faydası için değil, başka sebeplerle yaptı. Öyle görünüyor ki, yılan Maneviyat ve İslahların gücüyle yapmamız gereken tüm islahın insan için olmadığını söyler.

Bu karalama Maneviyatı içerdiğinden, tüm yasaklamaların en kötüsüdür. Diğer bir deyişle, bu karalama nedeniyle ıslah gerçekleşemez. Bu nedenle, Yaradan'la insan arasındaki bu karalamanın kötü sonuçlanmasından dolayı, Kabalist Akiva'nın, Maneviyatın en büyük kuralı dediği "dostunu kendin gibi sev" kuralı da bozulmuş olur. Öyle anlaşılıyor ki, karalayan kişi "Dostunu kendin gibi sev" kuralının tersine hareket etmektedir. Bu sebeple kötü sonuçlanan bir durumdur.

Yukarıda söylenenlerle atalarımızın şu sözlerini yorumlayabiliriz, "Kabalist Yehuda şöyle der: 'Adam HaRişon kâfirdi.' Ve Raşî şöyle açıklar, "Kâfirdi" demek putperestliğe yöneldi demektir.""

Bunu anlamak zordur. Adam HaRişon Yaradan'la konuştu. Yaradan'la konuşan biri nasıl kâfir olur -kalbi putperestliğe nasıl meyil eder? Her şeyden önce, Yaradan onunla konuştu, öyleyse kalbinin putperestliğe meyil ettiği konusunda nasıl yanılmış olabilir?

Yukarıda söylediğimiz gibi, Yaradan ona bilgi ağacının gizlilik içinde olmasını gerektiğini ve ıslahın sonuna kadar açılmayacağını söyledi. Yılan ona gelip, Yaradan'a itaat etmemesini, Yaradan'ın ondan gizlediği bilgi ağacında büyük hazlar olduğunu söylediğinde, yılanın sözlerini kalbinde tuttu. Buna o "kâfirdi," denilir.

Raşî, onun kalbinin putperestliğe meyil ettiğini söyler, yani kalbi yılanın ona söylediği -dünyada açık bir İlahi Yönetim olsa daha iyi olur- şeye inanmıştır. O'nun yönetiminden hoşlanmayan kişiye "kafir" denir. Bu demektir ki, yılanın tavsiyesine göre hareket etmektedir, yani bilgi ağacı açığa çıktığında ve açık bir İlahi Yönetim olduğunda, birçok kişi kutsal çalışmaya başlanabilir diye düşünür. Her şey mantık dahilinde kılıflanmış olduğu için

insanların Maneviyat ve Islahları yerine getirmesi mantık ötesi olacaktır.

Diğer bir deyişle, bilgi ağacı demek her şey mantık dahilinde ifşa oldu demektir ve bu yüzden onunla ilgili yemekten kaçınma emri vardır. Yani her şeyin mantık dahilinde kılıflandığını, Yaradan'ın hizmetkârlarının çoğalacağını düşünmek mantıklı olsa da, Yaradan için çalışmamız mantık dahilinde değil, mantık ötesi olmalıdır.

İlahi Yönetimle ilgili kötü konuşan yılanın kara çalmasının sebebi budur. Yaradan'ın, Yaradan çalışmasını mantık ötesi yapması demek Yaradan her şeyi mantık dahilinde yapabilir demek değildir. Onun yerine, anlamasak da inanmalıyız ki, bu yönetim en iyisidir.

Baal HaSulam da söylemiştir -Yaradan inanca giden yolu mantık ötesi seçer, çünkü Yaradan bilir ki, aşağıda olanların "ihsan etmek için almak" denilen form eşitliğine, "Yaradan'la Dvekut" hedefine ulaşabilmesinin en başarılı yolu budur.

Bilgi ağacının günahı yüksek derecelere ilgili olsa da -İslahın sonundaki ışık- "Yüzün Nur'u Kitabına Giriş" te açıklandığı gibi, bunu çalışmamızla ilgili olarak şöyle yorumlayabiliriz, bu O'nun yaratılanlar üzerindeki iyiliksever yönetimine inanmak istemediğini söyleyerek, İlahi Yönetimi kötüleyen kişinin günahıdır ve bu mantık ötesi inançta da böyledir.

Ancak, kişi şunu söylerse, "Açık bir İlahi Yönetim olsa, aklımla Yaradan'ın yaratılanlar üzerine iyiliksever bir şekilde ihсан ettiğini görsen ve bu mantık dahilinde olsa, sırf bunun için Maneviyat ve Islahları yerine getirebilirim." Bu bilgi ağacının günahı nedeniyledir -yani insan özellikle mantık dahilinde gitmek, mantık ötesi inanmak istemez. Bu nedenle, iyilikseverliğe inanmadığı için Yaradan'ı karalamış olur. Bu yılanın Adam Ha Rişon'a Yaradan'ı karaladığı zamana dayanır.

Bir insanın mantık dahilinde gitmek istemesine “bilgi ağacının günahı” denir. Bu günah iki yolla ve onunla ilgili iki soruyla ortaya çıkar: 1) “Sesine itaat etmek zorunda olduğum Efendi kim?” diye soran Firavun ’un sorusu, yani mantığa ters düşen bir şeye inanmak kişi için zordur. Bununla ilgili ikinci soru da şudur, “Neden insan kendisi için değil, Yaradan için çalışmak zorundadır?” Diğer bir deyişle şunu sormaktadır, “Kendim için değil de, Yaradan için çalışarak ne kazanacağım?”

Yukarıda söylenenlerle şunu anlarsınız ki, insan üstesinden gelip gerçeğin yolunda yürümeyi üzerine aldığını ve atalarımızın inancına tutunmaya başladığını söyledikten sonra bile, mantığı ona her gün ilerlemek zorunda olduğunu söyler. Yine de kişi görür ki bu tamamen zıt bir durumdur -her gün geri gitmektedir. Bu nedenle, mantığı şunu söylemesine sebep olur, “İhsan etme çalışması bana göre değil. Bu daha ziyade seçilmiş birkaç kişinin çalışması.” Bundan kaçmasının daha iyi olacağını anlar.

Ona ne söylendi? Bir kez daha mantık ötesi inançla gitmesi ve mantığının onu zorladığı şeyi umursamaması gerektiği. “Hoca’sına İnanç” makalesinde yazıldığı gibi, kişi gerçek aşamasını göremez. O yüzden, mantık ötesi gitmelidir, sadece bu yolla hedefe ulaşabilir ve Yaradan’la Dvekut’la ödüllendirilebilir.

Ancak, neyin bize mantık dahilinde ilerleme yerine, gerileme hissini verdiğini anlamalıyız. Diğer bir deyişle, kişi niçin düşüşte olduğunu hissetmek zorundadır? Bundaki yarar nedir? Görüyoruz ki kişi yükseliş aşamasında ve manevi arzuya sahip olduğunda, dünyevi hazları -tüm dünyanın elde etmek için peşinden koştuğu- sanki onlar gereksiz yere yaratılmış gibi görür, yani Yaradan tüm yaratılışı manevi şeylerden haz alacak şekilde yaratmış olsaydı daha iyi olacaktı der.

Bu nedenle, kişi her yükseliş sonrası düşüşe gelmesiyle ilgili ne kazanır? Sonuç olarak, kişi daima şunu sorar, “Ne kadar çıkış ve düşüş var ve bunlara neden ihtiyaç var? Yükseliş aşamasında kalsam daha iyi olurdu.”

Cevap şudur ki, bir şeyin önemini bilmeden onu takdir etmek imkânsızdır. Diğer bir deyişle, kişinin bir şeyden aldığı sevinç, onun önemiyle ilgilidir kuralı vardır. Bazen kişiye önemli bir şey verilir ve eğer onu takdir ederse, ondan büyük bir mutluluk alır. Fakat o şeyin değerini bilmediğinde, ondan haz almaz.

Örneğin, kişi fazla parası olmadığı için dışı pek güzel olmayan eski bir kitabı satın almak ister, satıcının kitabın öneminden haberi yoktur ve bu yüzden onu düşük bir fiyata satar. Bir zaman sonra kitabı alan kişinin evine birisi gelir, kitabı görür ve şöyle der: “Bu kitap 300 sene önce basıldığı ve dünyada bunun gibi sadece üç kitap olduğu için, bir servet değerinde.” Kitabın yüksek değerini duyunca alıcı mutlu olur.

Buradaki ders şudur, biz yükseliş takdir etme bilgisine sahip değiliz. Yani Yaradan’a inanma gücüne sahip olmanın tek anının bile değerini anlama bilgisine ve Yaradan’ın yüceliğinin hissiyatına sahip değiliz ve yükseliş zamanında meşalenin önündeki bir mum gibi herhangi bir neden olmadan O’nun önünde iptal olmayı arzularız. Doğal olarak, haz ve mutluluk alacak olduğumuz Yaradan’ın bizi Kendine yakınlaştırması unsurundan hoşlanmayız. Ancak, bunun önemini bilmediğimizden, sadece öneme göre haz alırız, tıpkı yukarıdaki örnekte olduğu gibi.

Bu nedenle yükselişlerin önemini anlamamız için bize düşüşler verilmiştir, şöyle yazdığı gibi: “Karanlığa göre ışığın avantajı.” Özellikle düşüşler sırasında kişi yükselişleri anlamaya ve onları takdir etmeye gelir ve sonra yükselişlerden haz alır ve şu hisse gelir, “Onlar bizim yaşamımız ve günlerimiz.” Fakat kişi

maneviyata bağlanmanın ve ilkeleri yerine getirmenin Yaradan'ın hizmetkârları arasında olmak için yeterli olduğunu düşündüğü için, inanç gerekliliğini bilmediğinden yükselişleri takdir etmesi için ona yukarıdan düşüş verilmez.

Onların çalışması dışarıyla ilgilidir. İçe girmeye niyetleri yoktur. Diğer bir deyişle amaçları Keduşa'nın (kutsallık) -kutsal demek, "kendinden ayrılmış, kopmuş," demektir, şöyle yazdığı gibi: "Ben kutsal olduğum için, sen kutsal olacaksın," -önünde tamamen iptal olmak değildir, oysa Kutsallıkta sadece Yaradan'ın otoritesi vardır çünkü aşağıda olan kökün önünde iptal olmak istediğinden, tüm gördüğü sadece Yaradan için yaşamanın değerli olduğudur.

Kişi sadece Yaradan'a memnuniyet vermek için yaşamak istediği bir aşamada olmak için, Yaradan için kendini iptal etmeyi değerli kılabacak olan Yaradan'ın yüceliği inancıyla kendini korumalıdır. Yetişme sırasında sahip olduğu inanç onun için yeterli değildir. Başarmak istediği inanç için zaten Maneviyat ve Islahları tüm detaylarıyla çalışmakta ve yerine getirmektedir. Kendini Yaradan'ın önünde iptal etmek zorunda değildir. Onun yerine, Yaradan'ın Musa vasıtasıyla emrettiği Maneviyat ve Islahları yerine getirdiği için Yaradan'ın tüm dileklerini yerine getirmesi için dua eder.

Ödüle ve cezaya inanmaktadır, atalarımızın dediği gibi, "Eğer çok çalışırsan, çalışmanın karşılığını patronunun ödeyeceğine güven." Bu nedenle, vecibeleri yerine getirmesi için onu zorlayan unsur, ödülü verene değil, ödüle dayandığından, Yaradan'ın inancının yüceliğine bağlanmak zorunda değildir, sadece ödülün büyüklüğü ve küçüklüğüyle ilgilendir. Sonrasında yükseliş ve iniş, Yaradan'ın önemine ve yüceliğine inanma meselesi olmaz. Daha ziyade burada geçerli olan tek şey şudur, ya Manevi Çalışmaya bağlanır ya

da ödüle her zaman inanmadığı için bunları yerine getirmede güçsüzleşir.

Bu, ödül almak amacıyla Manevi Çalışma'ya bağlananların bazen ödül ve cezaya inanmayan insanlar arasında olurlar-düşünceleriyle bir insanı etkileyebilmelerine neden olur. Bu nedenle, onlar ödül ve cezanın inancıyla ilgili farklı düşüncelere sahip olduklarından, düşüncelerinde özgür olan insanlarla bir araya gelmemelidirler. Bütün olarak Lo Lişma'ya bağlananlar yükseliş ve inişleri deneyimlemezler, yani onlar için düşümlere gerek yoktur.

Fakat Yaradan'ın önemi nedeniyle çalışmak isteyenleri, daima Yaradan'ın önem ve yüceliği inancını arttırmak ihtiyacı duyanları, Yaradan'ın yerine getirmeleri için zorladığı şey, O'na Dvekut'u başarmak amacıyla Maneviyat ve İslahları yerine getirmeleridir ve bu insanlar daima Yaradan'ın büyüklüğünün değerini üstlenir. Onlar sürekli olarak şunu hesaba katarlar, kendileri için bir fayda elde etmedikleri sürece tamamen güçsüz olduklarını hissettiklerinde, eğer maneviyatta biraz ilerliyorsa bu Yaradan'ın onları yakınlaştırmasından dolayıdır. Öyle anlaşılıyor ki, temel çalışma kendini iptal etmektir. Yine de bu doğamıza aykırıdır; sadece O'nun yardımıyla buna ulaşabilirler.

Bu nedenle, yükseliş sırasında kişi bunun zaten olması gereken şey olduğunu düşünür ve Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duymaz. Dolayısıyla, kişinin çabasının ölçüsünü ona göstermek için "düşümler" denilen ıslah verilir -kendi başına ne yapabileceği görmek için. Fakat kendisi için çalışan bir hayvan değil, insan olduğunu düşünmeye başladığında, bu aşamasından yuvarlandırılır ve birden onu en dibe atmayı istediklerini bile hissedemez hale gelir ki sonrasında kendini keşfeder.

Ama yine de düşüş sırasında, düşmeye başladığını göremez. Daha ziyade düşerken bilinçsiz olur. Bir zaman aşağıya indikten sonra yukarıdan yardım alır ve ona şöyle söylenir, “Şimdi düşüşte olduğunu bilmek zorundasın.” Bilinçsiz olduğu ona söylenmeden önce, hiçbir şey bilmez. Ancak, kişi bunun böyle olduğuna inanmalıdır çünkü hiçbir şeyin kendiliğinden gelmediğini bilir. Onun yerine bilmelidir ki, bu düşüşler ona yükseliş aşamasını nasıl takdir edeceğini öğrenmesi için verilmiştir. Fakat düşüş sırasında, kişi hiçbir şey öğrenemez.

Ancak, yükseliş sırasında gerçek bir eleştiri yapar ve şöyle der: “Şimdi inanç aşamasındayım ve bu bana Yaradan’dan geldi. Aksi halde derhal kendini-sevme aşamasına düşerim.” Eğer bu hesapları yapmazsa ve onu yakınlaştırdığı için Yaradan’a şükretmezse, derhal atılır. Öyle görünüyor ki, takdir etmediği sürece Yaradan’a yaklaşmaktan gerçek hazzı alması imkânsızdır, yukarıda söylediğimiz gibi, “Karanlığa göre ışığın avantajı.”

Öyle anlaşılıyor ki, yaratılanların haz ve mutluluk alması ve hissetmesi için bu düşüşler gereklidir. Bunlara “sürgün” denir ve bu aşamaya “Sürgünde Kutsallık” ya da “Tozdaki Kutsallık” denir. Kişi sadece bununla haz ve mutluluk hissetme kaplarına (Kelim) sahip olabilir.

Yukarıda söylenenlerle, Ari’nin, Malhut, Mohin de Haya’ya yükseldiğinden, Malhut aynı Gadlut’a sahip olur dediği gibi neden özellikle özgürlük zamanı Pesah akşamında tam bütünlük olduğunu anlamalıyız.

Cevap şudur ki, kişi yükseliş sırasında düşüşleri düşündüğünde, onların özellikle yükselişlerin önemini açığa çıkarma gücü vardır. Aksi takdirde bu durum, servet değerinde bir şey verilen kişinin, bundan haz alıp değeri sanki birkaç kuruşmuş gibi harcaması durumuna benzer.

Bu nedenle, özellikle özgürlük zamanında soru sormak anlamlıdır. Bu soru sorma meselesi değildir, cevapları anlamak amacıyla sorulara ihtiyaç duyarız, bununla ilgili Baal HaSulam'ın dediği gibi, “Şimdi insanların kulaklarına konuş ve izin ver komşusu olan herkesi sorsun.” Raşi şöyle yorumlar, erdemlinin söyleyeceğiyle ilgili onları uyandır “Ve onlar onlara hizmet edecek ve acı verecek” ve bu onlar için gerçek olacak ve “Sonrasında büyük kazançlarla çıkacaklar,” bu onlar için gerçek olmayacak. Bir soru akla gelir, “Yaradan halkına büyük kazanç vermek istediğinde, bunu onlara veremez mi? Halkına hilekâr olmalarını ve Mısırlılardan gümüş ve altın kapları almalarını söylemek zorunda mı?”

Cevap şudur ki Yaradan Peygamber İbrahim'e şunu dediğinde, “Miras alman için sana bu toprakları vereceğim,” İbrahim sordu, “Neyle onu miras alacağımı bileceğim?” Yaradan İbrahim'e şöyle dedi, ‘Emin ol ki, tohumun onların olmayan topraklarda yabancı olacaktır... ve sonrasında büyük kazançlarla ortaya çıkacaklar.’” Raşi sorar, “İbrahim'in ‘Neyle bileceğim...’ sorusuna Yaradan'ın cevabında ne görürüz, onların olmayan topraklarda, yani sürgünde, İbrahim o toprakları miras alacaklarından emin olabilir mi?”

Kap (Kli) olmadan ışık olmadığı, yani eksiklik olmadan haz olmadığı için, İbrahim Yaradan'a, onların “Kutsal topraklar” denilen, böyle büyük ışıklara ihtiyaçları olduğunu anlamadım dedi. Yaradan ona dedi ki, sürgünde oldukları ve Yaradan'ın onları sürgünden çıkarmasını istediklerinde, O onları nasıl yerine ulaştıracak? Sadece büyük ışıklarla çünkü “İçindeki ışık onu ıslah eder.” Bu nedenle, onların büyük ışıklara ihtiyacı olacak.

Raşi bunu şöyle açıklar, bu sebeple Yaradan ışıkları almaları için onların Mısırlılardan kap(Kelim) -yani Mısırlıların acımasızlığını bir kredi gibi almak- ödünç almalarını ve sonra kapları onlara

geri vermelerini söyledi. Diğer bir deyişle, cevapları anlamak amacıyla acımasızlığı aldılar. Yukarıda söylendiği gibi, eğer karanlığın içinden gelmiyorsa ışığı anlamak imkânsızdır. Bu nedenle bu sorular özellikle özgürlük zamanında sorulur.

ÇALIŞMADA HANUKA MUMUNU SOLA YERLEŞTİRMENİN ANLAMI NEDİR

Makale 11, 1989/90

Atalarımız şöyle der: “Hanuka mumu soldadır, böylece Hanuka mumu solda, Mezuz (Kapıya asılan muska) sağda olur.” Raşi şöyle yorumlar, “Mezuz sağdadır, şöyle yazıldığı gibi, “Kişi evinin yolunu yürümeye başladığında, sağ ayakla yürümeye başlar.”

Niyetler Kapısı kitabında şöyle der: “Fakat Hanuka ve Purim konusu farklıdır çünkü sabah duasıyla ilgili olsa da her ikisi de Hod’dadır, açıkladığımız gibi, Yakup Netzah’dadır ve Malhut Hod’da. Buna göre sıradan bir gün, her ikisi de Hod’da olan Hanuka ve Punim’den daha kutsaldır.

“Fakat mesele şudur ki, o sırada, sıradan bir günde, Yakup onun (kocasının) aydınlanmasını emdiği ve onun (karısının) aydınlanması Netzah ve Hod’dan geldiği için, o aydınlanmayı kocası vasıtasıyla değil, kendi kendine alır. Sonrasında o (kocası), ona (karısı) aydınlanma verir ve bu aydınlanma onun vasıtasıyla Hod’dan yayılır. Fakat şimdi, Hanuka ve Punim’de, o, kocası vasıtasıyla değil, kendi kendine Hod’dan gelen aydınlanmadan payını alır.”

Çalışmada Mezuz sağda ve Hanuka mumu solda ne demek anlamalıyız. Bu bize neyi öğretir? Ayrıca Shaar Hakavanot kitabında yazılana göre, Hanuka ve Punim’in her ikisinin bir idrak olduğunu, hem Hanuka’nın hem Punim’in Hod’dan yayılan tek idrak olduğunu anlamalıyız.

Eğer Punim’de sevinç, bayram varsa neden her ikisi de aynı kökten beslenir ve neden Hanuka sırasında kişi Punim yemeği yemelidir, atalarımızın dediği gibi, “Bu mumlar kutsal, bunları kullanma iznimiz yok.” Çalışmada öğrendik ki, bir insan

tüm dünyayı içinde barındırır. Bu demektir ki, Yaradan'a olan arzu ve yetmiş ulus (arzu) insanın içindedir.

Diğer bir deyişle insanın içinde yetmiş ulusun kötü nitelikleri mevcuttur. Bilinir ki, yetmiş ulus Kutsiliğin yedi zıt niteliğinden gelir, tıpkı “Yaradan onları birbirinin zıttı olarak yarattı,” sözünde olduğu gibi.

İnsanın içindeki yetmiş ulus İnsana hükmediyor demek, İnsan olmak isteyenleri diğer ulusların hükmü altında sürgünde yaşıyor demektir, yani onlar arzu ve özlem içindeki İnsanı kontrol eder ve bu kısım Yaradan için değil, sadece kendisi için çalışır.

Kişinin, içindeki dünya uluslarının hükmünden çıkmasının mümkün olamayacağını mantık dahilinde anlaması imkânsızdır. Onların hükmünden çıkma çabası boşunadır. Tersine, her seferinde sürgünden çıkmanın imkânsızlığını daha fazla görür. Bu nedenle Mısır'dan çıkışı daima hatırlamalıyız, şöyle yazıldığı gibi, “Mısır topraklarından çıktığın günü hatırlaman için,” yani şu yazılına inan, “Ben, sana Tanrı olmak için, seni Mısır topraklarından çıkaran Tanrı'yım”

Bu demektir ki, tıpkı Yaradan'ın halkını Mısır'dan çıkarması gibi onlar “Sana Yaradan olmak için” ile ödüllendirilmişlerdir, O kişiyi “Sana Yaradan olmak için,” yetmiş ulusun hükmünden çıkarır.

Kişi Mısır'daki insanlardan daha kötü olduğunu ya da Yaradan'ın sadece onları çıkarma gücü olduğunu söylememelidir. Ama kişi kendi bayağlığını gördüğünde, çaresizliğe düşüp, Mısır'dakilerden daha kötü durumdayım der.

Mısır'dan çıkıştan önceki halkı Yaradan onlara görünüp kurtarmadan önce zaten kirliliğin kırk-dokuz kapısında, diyen Ari'nin sözlerine inanmalıyız. Öyle anlaşılıyor ki, kişi

bayağılığını görse bile, mücadeleden kaçmamalı ve Yaradan'ın onu Mısır'dan çıkaracağına, dünya ulusları arasında olmaktan kurtaracağına inanmalıdır.

Böylece bütün temelin tamamen inanca dayandığını görebiliriz, sadece inançla sürgünden çıkmak mümkündür. Kişi mantığına göre yargılasa da onu dikkate almamalıyız. Fakat kişi gerçek aşamasını idrak ettiğinde, bu onun mantık ötesi gitmesini sağlar. Diğer bir deyişle, kişi Yaradan'ın yardımı olmadan mantık ötesi gidemez. Fakat mantık dahilinde bir adım bile ilerleyemediğini gördüğünde O'nun yardımına ihtiyacı olur.

Kişinin bütünlüğü başarması, yani NRNH de Neşama ile ödüllendirilmesi için gerekli olan şey, özellikle Yaradan'a ihtiyaç duymasıdır. Atalarımız bununla ilgili şöyle der: "İslah olmaya gelen kişi yardım alır." Zohar der ki: "Nasıl yardım alır? Kutsal ruhla. Doğduğunda ona hayvan seviyesinden bir ruh verilir. Eğer daha fazlasıyla ödüllendirilirse, ona Ruah verilir.

Bu nedenle, kurtuluşu için yukarıdan gelen büyük güçlere ihtiyacı olduğundan, kişinin Yaradan'ın yardımına ihtiyaç duyması önemli bir şeydir. Her seferinde yeni güçler, yani yeni bir ruh alarak, sonunda ruhunun köküne ait olan bütün NRNH'yi alır. Bundan da anlaşıldığı gibi "mucize" kişinin elde edemeyeceği bir şey demektir. Yukarıdan bir mucize verilmeden kişinin bir şey elde etmesi imkânsızdır. Sadece bu şekilde gerçekleşene "mucize" denir.

Bu sebeple, kişi kötü eğilimin farkında olduğu aşamaya geldiğinde, içindeki ulusların (dışsal arzuların) hükmünden çıkması imkânsızdır, içindeki İnsan onların etkisi altındadır ve onların gücünden çıkmanın yolunu bulamaz ama Yaradan yardım ettiğinde ve onu dünya uluslarından kurtardığında her şey tersine döner ve İnsanoğlu onlara hükmeder, işte buna "mucize" denir.

Bu Yaradan onları Mısır topraklarından çıkardı, yani Yaradan onları Mısır'ın ızdırabından çıkardı demektir. Kişi inanmalıdır ki, Mısır'dan çıkışta gerçekleşen bu mucizeyle, Yaradan çalışması yolundan yürüyen herkes Yaradan'ın onu kurtaracağını bilmelidir çünkü kişinin kendini-sevme hükmünden çıkması ve sadece Yaradan için çalışması gerçek bir mucizedir.

Ve kişi buna geldiğinde, Lişma'yı başardığı kabul edilir. Bu demektir ki, Yaradan inancıyla ödüllendirilmiş ve Yaradan için çalışma gücünü kazanmıştır, buna Lişma denir. Kişi Yaradan'a ihsan etme amacıyla bağlandığında yani yaptığı her şey Yaradan için olduğunda, buna aynı zamanda "sağ" denir. Bu demektir ki, o Yaradan'a Hesed (rahmet/lütuf), yani mutluluk vermek istemektedir.

Ancak, bilmeliyiz ki, kişinin her şeyi Yaradan için yapmak istemesi sadece yaratılış islahıdır. Bu yaratılış amacı değildir. Yaratılış amacı insanın alma kaplarında haz ve mutluluk almasıdır. Ancak, alma kaplarında "ihsan etme amacı" denilen islah olmalıdır.

Yaratılışın bereketine yaşamın ışığı Hohma (bilgelik) denir, tıpkı "Bilgelik ona sahip olana yaşam getirir" dendiği gibi. Ayrıca, islah olmaya ihtiyaç duyan bir şeye "sol" denildiğinden Hohma ışığı "sol" olarak adlandırılır, şöyle denildiği gibi, "Bir dışıninki kadar gücü zayıflamış bir el." Buna "sol" denir.

Hohma ışığında olması gereken islah nedir? Bu Hasadim denilen sağdır. Diğer bir deyişle, Hohma denilen haz ve mutlulukla, yaratılış amacıyla ödüllendirilmiş kişiye, "Yapacağız ve duyacağız" formunda Manevi Çalışma çalışması verildiğinden, Hasadim ışığı tekrar çekilmelidir -ihsan etme kaplarına gelen bereket. Bu demektir ki eylem olarak Maneviyat ve Islahları yerine getirdiğimizde, duyma aşamasıyla da ödüllendiriliriz.

Diğer bir deyişle, zorla da olsa Maneviyat ve Islahları yerine getirmeliyiz. Maneviyat ve Islahları yerine getirme arzusunun zamanını beklemeye gerek yoktur. Aksine bunun üstesinden gelmeliyiz, sadece eylem olarak onları yerine getirdiğimizde, yapmak duymayı getirdiğinden kişi sonrasında Maneviyat ve Islahların önemini duyar. Diğer bir deyişle, Manevi Çalışma'a bulunan haz ve mutlulukla ödüllendirilir. Halkın şöyle söylemesinin, "Yapacağız ve duyacağız," anlamı budur. Bu nedenle Hesed'e başlanmak demek olan sağda, ihsan etme kaplarında, kişi her şeyi kendisi için değil, Yaradan için yerine getirir.

"Yapacağız ve duyacağız" kuralına göre, yapılan eylem amacı etkiler. Bu demektir ki kişi yukarıdan Hohma aldığıında, eylem yapılmalıdır, böylece amaç eylem gibi olur. Öyle görünüyor ki, alma eylemi niyeti etkiler ve onu da alma amacı haline getirir. Dolayısıyla kişi eylem sırasında, ihsan etme amacıyla Hohma ışığını çektiğinde, "Yapacağız ve duyacağız" kuralı gereği, eylemden gelen bereketi alır.

Bu nedenle "Yapacağız" söz konusu olduğunda Hohma ışığını kıyafetlendirmek için özen gereklidir. "Yapacağız" ihsan etme eylemidir ve bu şekilde ihsan etme amacında olma niyetiyle de ödüllendiriliriz. Aynı zamanda "Duyacağız" demek, eylem gibi, amaç da ihsan etme olacak demektir. Bu Hohma ışığını alan alma kaplarını korur, böylece haz ve mutluluk almanın üzerindeki ihsan etme niyetini koruyabilir ve bu ihsan etmek için alma formunda olur.

Yukarıda söylenenlerle, sağda durması gereken Mezusa'nın anlamını yorumlayabiliriz. Mezusa'nın kişiyi koruması ve rehberlik etmesi onun sağda olmasının işaretidir. Diğer bir deyişle, korumak Hesed olan sağa aittir, Kelim de Hesed sağ olarak kabul edilir yani onların ıslah ihtiyacı yoktur. Fakat Hohma

sol olarak kabul edilir çünkü Hohma alma kaplarından gelir ve onlar ıslah gerektirir.

Raşı bu nedenle şöyle der: “Evinin yolunda yürümeye başladığında” yani kişi sağda yürümeye başladığında. Bu şöyle yorumlanmalıdır, kişinin kutsal çalışmaya gelmeye başlaması sağla olur, bu demektir ki, ihsan etme kapları ihsan etme amacıyla olacak. Sonrasında kişi solda yürümeye başlar yani ihsan etmek için alma kaplarını ıslah eder.

Maddesellikle yürümeye başlayan kişi sağ ayakla başlar denmesinin sebebi budur. Bu maneviyata işaret eder, yani kişi Yaradan çalışmasının başlangıcında, sağla başlamalıdır, yani bütünlükte. Diğer bir deyişle, çalışmada ona çalışma arzusu ve düşüncesi verdiği için Yaradan’a şükretmeli ve Manevi Çalışma çalışması yapmalıdır.

Bu aşamada niyetle ilgili olarak idrak edilmesi gereken iki konu vardır.

1. Niyeti için, yani Manevi Çalışma’a başlanmaya onu zorlayan kim? Bütün dostları Manevi Çalışmaya bağlandığı ve maneviyat derslerine girip dua ettikleri için, içinde bulunduğu çevre mi, yoksa sadece Maneviyat ve Islahları Yaradan onları yerine getirmemizi emrettiği ve atalarımızın Maneviyat ve Islahların yerine getirilmesi ile ilgili söylediklerine inandığı için mi yerine getiriyor?

2. Ödül niyeti, Maneviyat ve Islahları yerine getirerek ne alacağı. Bazıları çalışmalarını karşılığında ödüllendirilmeyi bekler, Zohar da yazdığı gibi: Manevi Çalışma’a başlanmanın üç sebebi vardır: a) bu dünyada ödüllendirilmek; b) gelecek dünyada ödüllendirilmek; c) Yaradan yüce, büyük ve yöneten olduğu için, ödüllendirilmemek.

Bu nedenle kişinin Manevi Çalışma çalışmasına başlaması ödül içindir. Bunda da yapılacak iki şey vardır:

1) Bazen kişi inancında ya da Yaradan için çalışmasında henüz yeterli güce sahip değildir, kişi bilinçaltında iyi eylemler yapmasını sağlayacak inanç eksikliğinde olduğu zaman, Yaradan onu ödüllendirir. Ancak, dışlanmamak için dostları için çalışmaktadır. İyi eylemler yapmasını isteyen Yaradan değildir, dostlarının utancı bunu ona yaptırır.

Kişi bilmelidir ki, Yaradan için değil, dostları istediği için çalışması son derece aşağı bir durumdur. Ancak, küçümsenmemelidir. Böyle eylemler için de Yaradan'a şükretmelidir -Yaradan'ın dostlarına onla beraber çalışmaları için güç vermesi için. Bu, Yaradan onu gizlilikte görüyor olarak kabul edilir. Diğer bir deyişle, Yaradan, onu iyi eylemler yapmaya zorlayan dostlarının kıyafetinde Kendini saklar.

Burada atalarımızın şu sözlerini yorumlamalıyız "Ve onlar bilerek ya da bilmeyerek kişiden aldılar." "Bilerek" demek, kişi bilerek Maneviyat ve Islahları yerine getirmeyi arzuluyor demektir. Diğer bir deyişle, Yaradan'a için iyi eylemler yaptığını söyler. Burada onu zorlayan kişi Yaradan'dır. "Ve onlar bilmeyerek ondan alacaklar" demek, kişi Yaradan'ın Maneviyat ve Islahlarını yerine getirdiğini bilmeden, dostları onu zorladığı için Maneviyat ve Islahları yerine getirdiğini düşündüğü için, iyi eylemler yapıyor demektir.

Bu nedenle dostlarının arzusunu yerine getirmesine rağmen, kişinin farkında olmadan Yaradan'ın arzusunu yerine getirdiği düşünülür. Bilmeyerek Yaradan'ın arzusunu yerine getirdiğine inandığında, yani Maneviyat ve Islahları sadece dostlarının arzusunu yerine getirdiğini düşündüğü için yerine getirdiğini bildiğinde, buna "yüzün gizliliği" denir. Diğer bir deyişle, Yaradan kendini dostların kıyafetiyle saklamaktadır ve bu yolla o, Yaradan'ın arzusunu yerine getirmektedir.

2) Eğer gizlilik vasıtasıyla ona yardım ettiği için Yaradan'a Őukrederse -Şimdi dostları nedeniyle alıŐtđını söyleyebilmektedir ve Yaradan'la bir teması yoktur, ya da Yaradan'ın Kendini dostlarının kıyafetinde sakladđına ve bu nedenle Manevi çalışmaya bađlandđına inanırsa ve eğer seçimini yapıp sadece dostlarının kıyafetiyle kılıflanan Yaradan'ın onun iyi eylemler yapmasına yardım ettiğini soylarsa ve bunun için Yaradan'a Őukrederse- bu ona büyük yükseliş getirir: Yaradan'ın yüzünün ifşasıyla dllendirilmek. Diğer bir deyişle, mantık ötesi gittiği için Şimdi bazı aydınlanmalar aldığından, Yaradan ona Yaradan'ın arzusunu yapması için arzu ve düşünce verir. Bu nedenle Yaradan ona yardım eder, böylece Ahoraim (sonra gelen) vasıtasıyla daha sonra Yaradan'ın Panim'iyile (yüz/önce gelen) dllendirilir. Bu demektir ki, bilmeyerek ödüllendirilmiştir.

Bunu takiben Hasadim denilen sağ yani Mezuz'a, kişi ihsan etme amacıyla ihsan etme aşamasında olduğu zaman yerine getirilmiŐ olur. Bu "yaratılışın ıslahı" olarak kabul edilir. Ari der ki: Hanuka ve Purim, sol olan Hod olarak kabul edilir. Bu, Hohma bereketini ifade eden haz ve mutluluğu doğru Şekilde alabilmek için ıslah gerektiren yaratılış amacını işaret eder. Bu nedenle Hanuka, Hohma ışığını belirtmek için soldadır.

Ancak, Hanuka'da Hanu Koh (bu zamana kadar beklemede olan) aşaması vardır, Baal Ha Sulam'ın açıkladığı gibi, orada sadece duraklama vardır ama mücadelenin sonu değildir. Diğer bir deyişle, orada "sol" denilen güneş ışığı parlamaktadır, fakat kıyafetlenmemiŐtir ve alma kaplarında Sitra Ahra olduğundan, alma kaplarından gelen Hohma'yı korur ve orada "sağ" denilen Hasadim ışığı vardır.

Bu nedenle mucize sadece maneviyatla ilgilidir. Bu demektir ki, yaratılış amacının ışığı parlamaktadır, fakat bunu

Hasadim kıyafetlenmesi eksikliği için kullanmak yasaklanmıştır. Kullanılması henüz somutlaşmamış bu anlayışa “maneviyat” denir. Bu nedenle yazılmıştır ki, Hahuka mumlarını görmek dışında kullanmak, kıyafetlenme eksikliği nedeniyle yasaklanmıştır.

Fakat Punim Hasadim denilen kıyafetlenmeye sahiptir tıpkı şöyle yazdığı gibi: “Dolayısıyla konu zaten somutlaşmış olduğu için bayram ve coşkunun olduğu Purim’de, ihsan etme amacıyla Hohma ışığını kullanabilirler.”

ÇALIŞMADA TORA'NIN "ORTA ÇİZGİ" DEDİĞİ ŞEY NEDİR?

Makale 19, 1989/90

Zohar'da şöyle yazar: "Kabalist Yehuda der ki: 'Işık Gevura tarafından gelir.' Kabalist Yosi der ki: 'Bu nedenle Işık soldadır.'" Ona şöyle söyler, 'O sağa döndü, şöyle yazdığı gibi: 'Sağ elinde, kızgın bir yasa.' Ve şöyle yazılıdır: 'Senin sağ elin Tanrı'm, gücünde olağanüstü.'" Bu nedenle solun sağa dâhil olduğunu görürüz, şöyle yazdığı gibi: 'Sağ elinde,' ve sağ solun içinde, şöyle yazdığı gibi: 'Senin sağ elin Tanrı'm, gücünde olağanüstü.' Bu nedenle, sol olan Gevura, sağa dâhildir."

Edinim ortadadır yani hem sağı hem solu içerir.

Ayrıca şöyle yazılmıştır: "Nissan, İyar, Sivan HGT'ye karşılık geldiğinden -Mihael Hesed'e, Gabriel Gevura'ya ve Uriel Tiferet'e hükmeder- üçüncü aya Uriel hükmeder. "Bütün insan," sözünün anlamı budur, o Yakup'tur, Tiferet'tir. Aynı zamanda "bütün" "bütünlük" kelimesinden gelir.

Ve şöyle yazılmıştır: "Üçüncü ayda, üç dereceyi içeren üçüncü topluluğa verilen, yani üç resul ve üçlü Öğreti (Pentatoh, Peygamberler ve Hagiographa) hepsi birdir." Bu nedenle Manevi İlim orta çizgi olarak kabul edilir.

Ayrıca şöyle yazılmıştır "Ve tüm insanlar sesleri gördü.' 'Gördü,' der, oysa şöyle demeliydi, 'Duydu.' Cevap şudur, 'Bu şekilde öğrendik. Bu sesler karanlığa, buluta ve sise kazınmıştır ve onların içinde bedeninin görüldüğü gibi görünürler.'"

Maneviyatın sağ ve solu içermesinin çalışmadaki anlamını anlamalıyız. Işık, "bütünlük" denilen bütün insan Yakup'a, üçüncüde verildi ne demektir? Onlar karanlığa, buluta ve sise kazındı, ne demektir?

Bilinir ki, çalışma düzeninde önce kişi cennetin krallığının sorumluluğunu üzerine almalı ve sonra maneviyatı çalışmalıdır.

Bu böyledir çünkü eğer cennetin krallığına sahip değilse, şunu sormalıyız, “Kimin ilmini çalışıyor?” çünkü önce kişi Maneviyatı verene inanmalı ve sonra Maneviyatı yerine getirmeli. Bu nedenle, kişinin mantık ötesi gitmeyi üzerine aldığı cennet krallığına Asiya (eylem) denir.

Diğer bir deyişle, mantığı kişiye pek çok soru getirirse de, onlara şöyle cevap verir, “Bana mantığınla sorular soruyorsun ve ben “inanç” denilen mantığın anlayamadığı, ulaşamadığı, edinemediği bir yerde, mantık ötesinde gidiyorum. Bu nedenle bana sorduğun tüm bu soruların bir anlamı yok.”

Buna “sağ” denir, öyle ki Yaradan dünyaya iyilikseverlikle bakmaktadır. Dünyaya ilgili pek çok sorusu olsa da, mantık ötesi gider ve şöyle der: “Onların gözleri var ama göremiyorlar.”

Onun yerine herkese iyilik verdiği için Kral’a şükreder. Buna “sağ”, Hesed denir, yani dünyanın yönetimi Hesed’dedir (Rahmet). Bu demektir ki, Yaradan dünyayı sadece Hasadim’le yönetir. Bununla ilgili şöyle der: “Seni her gün kutsayacağım.”

Ancak, eğer insanda kötü Yetzer (eğilim) varsa, Baal HaSulam bunun Tziur (çekmek) kelimesinden geldiğini söyler. Diğer bir deyişle, kötü eğilim kişiye Yaradan’ın rehberliğinin, O’nun dünyaya olan tavrının yanlış imgelerini gösterir. Ayrıca “Tozun içindeki kutsallık” denilen çalışmanın bayağılığını da gösterir. Dolayısıyla kişi nasıl bunların üstesinden gelip, “bütünlük” denilen sağda yürür ve şunu söyleyebilir, “Tüm yaşamım boyunca, sadece iyilik ve rahmet beni izleyebilir?”

Atalarımız bununla ilgili şöyle der: “Yaradan dedi ki, ‘Kötü eğilimi Ben yarattım; şifası için Maneviyatı verdim.’” Öyle anlaşılıyor ki, başladığı Manevi Çalışma ona şifa olacaktır yani ışık vasıtasıyla, kötülüğün üstesinden gelebilir ve “sağ” denilen Hesed’in yolundan yürüebilir. Bu açıdan şöyle denilebilir, ışık eylemlerden sonra adlandırılarak, sağda verilmiştir. Diğer bir

deyişle, sağ çizgide yürümesi için kişiyi uygun hale getirir. Buna “bütünlük” denilen “Maneviyatın ilk idraki” denir.

İlimdeki “ikinci idrak” Hohma (bilgelik) denilen soldur. Bu Maneviyatın bilgeliği olarak düşünülür. Diğer bir deyişle, Hesed denilen sağa sahip olduğu için, mantık ötesi inançla Yaradan’a inanır-Yaradan’ın dünyayı iyilikseverlikle yönettiğine- “Maneviyatın bilgeliği” denilen, Maneviyatın vereniyle ödüllendirilir, şöyle yazdığı gibi: “Işık bilgelikten gelir.”

Diğer bir deyişle, Maneviyatın bir vereni olduğuna inandığı an, Işıkla ödüllendirildiği andır. Bilinir ki, Işık Hohma’dan gelir ve bu anlayışa “sol” denmelidir yani sol, kişi “örtülü Hasadim” denilen mantık ötesi inançla sağla ödüllendirildikten sonra gelir.

Ancak, “sol” Hohma’nın açığa çıktığı zamanla ilgili olarak konuştuğumuzda, “orta çizgi” denilen başka bir mesele söz konusu olur ki bunun anlamı Hohma Hasadim’le kılıflanmak zorunda demektir. Bunun öncesinde “sağ” Hasadim’le, “sol” Hohma arasında büyük bir uzaklık vardır.

Tıpkı atalarımızın söylediği gibi, “Işık Lişma çalışan kişi, yani Maneviyatı Lişma’yla ödüllendirilmek amacıyla çalışan kişinin Çalışmadaki niyeti Hesed derecesini başarmaktır, yani her şeyi ihsan etmek amacıyla yerine getirme gücüne sahip olmak için çalışır. Tıpkı atalarımızın söylediği gibi, “Kim erdemli bir öğrencidir? Kendisi için bir şey istemeyip, şunu söyleyen, ‘Senin olan senin, benim olan da senin.’” Sonrasında Işık vasıtasıyla Hesed ile ödüllendirildiğinde, “Ona Maneviyatın sırları gösterildi.”

Buna halen daha “sol” denir. Bu noktada, sol sağla işbirliği yapmalıdır. Bu demektir ki sol olan Hohma ışığı, sağ olan Hasadim’le kılıflandı ve buna orta çizgi, sağ ve solun arasındaki

denir. Bu nedenle, Maneviyatın Hesed ve Gevura'yı içerdği kabul edilir.

Bunu izleyen ilk aşama kişinin Lişma derecesine ulaşmayı yani ihsan etmeyi arzuladığı aşamadır. Bu aşamada kişinin sürgünde olduğu, kötü eğilimle yönetildiği kabul edilir. Bu noktada Işğa ihtiyacı vardır. Buna "Lişma'yı başarmak için Maneviyatı çalışmak" denir, yani atalarımızın şu söylediğine inanmaktadır, "Kötü eğilimi Ben yarattım; şifası için Maneviyatı verdim." Buna "Sağ formunda Işık" denir yani ihsan etme amacı, Hesed.

Ve Lişma derecesini elde ettiğinde, ikinci bir aşama gelir ve Maneviyatın sırlarının ifşasıyla ödüllendirilir. Dünyada bir veren olduğunun idrakiyle ödüllendirildikten sonra, verenin kişiye Maneviyatı verdiği aşama gelir.

Bunun daha fazlası da vardır. Hasadim yani "Sağın içine dâhil olması gereken Hohma" denilen üçüncü bir aşamaya ihtiyaç duyar. Bu böyledir çünkü Işık Hohma'dan yayılır, bu demektir ki, Edinim Hohma'dan gelir ve Hasadim ışığıyla kılıflanır. Ayrıca, Hasadim'e "eylem," Edinime (Işık) "Hohma" denir. Kişinin Edinimi, eyleminden fazla olmamalıdır. Bununla ilgili atalarımız şöyle der: "Hohma'sı (bilgelik) eylemden büyük olan kişinin Hohma'sı devamlılık göstermez." Bununun sonrasında Hohma denilen Işık, orta çizgide parlar. Maneviyatın Hesed ve Gevura'yı içerdği kabul edilir.

Maneviyatı O'nun rızası için çalışan kişinin yerine getirmesi gereken iki anlayış vardır:

1) Yaradan için bir şeyler yapmakla ilgili hiçbir başının olmadığını, tersine "Hepsi benim" diyen kötü eğilimin yönetimi altında olduğunu görür. Bu eğilim ihsan etmek için bir şeyler yapmasını engeller. Yalnızca kendi arzularının esiri olduğunu gördüğünde çalışmaya gelebilir. Eğer alma arzusundan bir

fayda elde edemezse, çalışma enerjisi olmaz. Başka bir deyişle, çalışma ölçüsü alma arzusunun kazanacaklarına bağlıdır.

Kişi onun hükmünden çıkmaya çalıştıkça, tıpkı makalede yazdığı gibi: “Şabat’tan bahsetmek, sıradan bir günden bahsetmek gibi değildir demek, çalışmada ne demektir?” “Kişi kölelikten ve sürgünden çıkmaya çalıştıkça, görür ki karanlığa, buluta ve sise batmıştır.”

Bu aşamada atalarımızın “Kötü eğilimi Ben yarattım; şifası için Maneviyatı verdim,” sözlerinin tersini yaşar. Diğer bir deyişle, içindeki kötülük güçlenir, yani çalışmaya, çabalamaya başladığını ve Lişma’yı başarmak amacıyla iyi eylemler yaptığını ve bunun aksini deneyimlediği için böyle bir bayağılığa düşmüş olduğunu asla hayal edemez.

Aslında bu ona şu anlayıştan gelir, “Kalbini sertleştirdiğim için.” Aşağıda olmasının sebebi yukarıdan gelmesine rağmen, karanlığı hisseden kişi -onun için hiçbir şey parlamaz- sürgünü yaşamaktadır.

Yukarıda söylenenlerle, bize şu soruları yorumlayabiliriz, “Zohar’ın şöyle söylemesi ne demektir, ‘Bu sesler karanlığa, buluta ve sise kazınmıştır ve onların içinde belirirler.’” Bunu şöyle yorumlamalıyız, “Bu sesler,” kişinin ihsan etme amacıyla hareket etmesine güç vermek için gelen, Maneviyatın sesleridir. Buna “Lişma’nın ikinci anlayışı” denir, yani ihtiyaç duyduğu Maneviyatın seslerini toplayacağı karanlık, bulut ve sis kabı.

Lişma denilen bu iki anlayış yukarıdan verilir: 1) Kli (kap), yani karanlık. Kişi karanlığa daha fazla tahammül edemediğinde buna ihtiyaç duyar. 2) Işık, yani güç. Bu, ihsan etme amacı için güç veren Maneviyatın sesi, onu islah eden ışıktır. Bu şudur, “Kötü eğilimi Ben yarattım; şifası için Maneviyatı verdim.” Diğer bir deyişle, Maneviyatın sesi, kötü eğilime Lişma niyetiyle şifa verir.

Bu sebeple şöyle yazılmıştır: “Bu sesler karanlığa, buluta ve sise kazanmıştır ve onların içinde bir bedeninin görüldüğü gibi görünür.” Bu demektir ki, eğer daha önce “karanlık” ve “eksiklik yeri” denilen Kelim’e sahip olsalardı, o zaman Maneviyatın sesi karanlığa girer ve orayı aydınlatırdı.

Fakat eksiklik yeri olmadığında yani ihsan etme amacıyla hiçbir şey yapamıyor olmanın eksikliğini hissetmediğinde, ışığın gireceği bir yer olmadığı için, ışığın aydınlatmasından bahsedilemez. Bu, sağın anlayışıyla yani Hesed’le ilgilidir. Bu demektir ki, kişi başkalarına iyiliksever davrandığında, Hesed’e “ihsan etme” denildiği için ihsan etme kaplarını edindi. Bu bağlamda Kelim’i zaten tamamlamıştır.

Sonrasında sol denilen Maneviyatın sırlarıyla ödüllendirildiğinde, üçüncü anlayış başlar. Işık alma kaplarında geldiği için kaplar kesinlikle ihsan etme amacıyla olmalıdır. Kişi ihsan etme amacıyla ödüllendirilmiş olsa bile, sol olarak kabul edilir çünkü Hasadim’le kılıflanan Hohma’nın islahı henüz gerçekleşmemiştir. Yoksa “Hohma’sı eylemlerinden daha büyük” olurdu.

Burada Hohma’nın Hasadim’le kılıflandığı, orta çizgi meselesi başlar. Bu demektir ki, “Hohma alan alma kapları” Hasadim’le kılıflanacak. Şu söylenenin anlamı budur, “Işık Hesed olan sağdan, Gevura olan soldan gelir. Buna “Hohma’nın ifşası” denir.

Ancak, sağ solla, sol sağla kaynaşmalıdır. Işığa “orta” denilir çünkü Hohma ve iyi eylemler içerir, tıpkı daha önce Hohma’sı eylemlerinden büyük olmamalıdır, dediğimiz gibi.

Baal HaSulam, “Ve tüm insanlar sesleri gördü,” sözünü şöyle açıklar: Bilinir ki, “ses” demek, “duymaktan” gelen, Bina denilen Hesed demektir. “Görmek” Hohma’dır, şöyle yazdığı gibi: “Toplumun gözleri, toplumun bilgeleridir.” Ayrıca,

alma kaplarında parlayan Hohma'yı alabilmek için, almamak gereklidir. Bu şekilde, "ses" ve "duymak" denilen Hasadim kılıfı kaba yayılır.

Dolayısıyla "Ve tüm insanlar sesleri gördü" cümlesi demektir ki, kap sesle yani Hesed'le kılıflandığında, Hohma ışığını aldıklarını gördüler. Bu sebeple şöyle yazılmıştır: sesle yani Hasadim'le kılıflandığında Hohma'yı gördüler. Buna, Hohma'yı ve Hasadim'i içeren "orta çizgi" denir.

Yukarıda söylenenlerle, bize "Bütün bir insan,' Yakup ve Tiferet denilen Işık, üçüncüde verildi demek ne demektir? şeklinde sorulmasının anlamını anlayabiliriz.

Cevap şudur ki, Işık orta çizgidir ve Yakup orta çizgidir, bütünlükten dolayı sağı ve solu içerir. Diğer bir deyişle, Hohma ve Hasadim'in kaynaşması söz konusudur. Çalışmada bu demektir ki, kişi Hohma'sının eylemlerinden daha büyük olması yasaklandığı için, hem Hasadim, hem de Hohma'yı içermelidir.

Ancak, kişi inanmalıdır ki "O'ndan başkası yoktur," her şeyi Yaradan yapar. Diğer bir deyişle, Baal HaSulam'ın dediği gibi, "Eğer ben kendim için değilsem, kim benim için" olması sebebiyle kişi her eylemden önce, insana tek seçim verilmiştir demelidir. Dolayısıyla, her şey kişinin seçimine bağlıdır. Ancak, bundan sonra kişi her şey İlahi Yönetim'den gelir, insan kendi başına bir şey yapamaz, diyebilir.

Ari'nin şu sözlerini açıklayabiliriz, "Işığı örten Se'arot (saçlar) meselesinden dolayı, onlar değersiz oldukları sürece ışıktan haz alırlar." İnanmalıyız ki, Yaradan bize bir arzu ve iyi eylemler yapma özlemi verdi. Kişi değersiz olduğu sürece Yaradan'ın onu iyi şeyler yapmaya zorladığını hissedemez. Yaradan'ın, Kendini kıyafetlerle saklamasının sebebi budur ve bu kıyafetin adı Lo Lişma'dır. Diğer bir deyişle, bazen Yaradan Kendini dostların kıyafetinde saklar.

Örneğin, kişi şafaktan önce kalkıp çalışmak istemez. Bu yüzden, Yaradan Kendini dostlarla kılıflar ve kişi yorgun olsa bile yataktan kalkar çünkü çalışmaya gelmiş tüm dostlarının onun bayağılığını görmesinin hoş olmayacağını düşünür. Bu nedenle kalkar ve çalışmalara katılır. Öyle anlaşılıyor ki, Yaradan'ın emirlerini yerine getirmek için yataktan çıkma enerjisi yoktur, bu nedenle Yaradan onu çalışma için zorlayamaz, yatakta kalır. Fakat dostları onu mecbur eder.

Lo Lişma'da birçok derece olmasına rağmen, bu örneğe benzer şekilde, kişi Lo Lişma'da hareket eder. Biz şimdi çalışmaya katılan ve Eylemleri yerine getiren kişiye bakmalıyız. Diğer bir deyişle, bunları yerine getirmesi sebebi Yaradan ise, bedeninin üstesinden gelme ve iyi eylemler yapma gücünü bulamaz. Dolayısıyla, Lo Lişma'da neyin önemli olduğunu görmeliyiz.

Yine de kişi yukarıda söylenen "O'ndan başkası yok," sözüne inanmalıdır yani onu iyi eylemler yapmaya zorlayan Yaradan'dır, fakat henüz onu zorlayanın Yaradan olduğunu bilmeye layık olmadığından, Yaradan kendini kan ve etle kıyafetlendirir. Onlar vasıtasıyla, Yaradan bu eylemleri yapar. Bu nedenle Yaradan Ahoraim (kaba et) formunda hareket eder.

Diğer bir deyişle, kişi yüzler görür fakat inanmalıdır ki yüzlerin arkasında bu eylemleri yapan Yaradan var. Bu demektir ki, insanın yanında Yaradan'ın istediği eylemleri yerine getirmesi için onu zorlayan Yaradan durur. Öyle anlaşılıyor ki, Yaradan her şeyi yapar, ama insan inanması gerektiğini değil, gördüğünü hesaba katar. Bu sebeple kişi eylemlerini Lo Lişma'da yerine getirdiğini söyler, tıpkı onu zorlayan dostlar örneğinde olduğu gibi.

Bu zorlamanın sadece dostlardan gelmesi gerekmez. Daha ziyade herkesin, kendine uyan içsel bir görünüşü vardır. Bu nedenle, örneğin, dostları onu gelmeye zorladığı için

toplantıya gelen kişi şöyle der: “Çalışmaya gelme sebebim Yaradan, Yaradan dostların kıyafetiyle kıyafetlenmiş.” Dolayısıyla şimdi çalışmasına sebep olduğu için Yaradan’a şükreder.

Öyle görünüyor ki, kişi eylemlerini Lo Lişma’da yerine getirdiğinde, Eylemleri yerine getirmeye onu zorlayanın Yaradan olmadığını bildiğinde ve dostları istediği ve onlara uymak zorunda olduğu için hareket ettiğinde, inanmalıdır ki bunu Yaradan Islahı yerine getirmesini emrettiği ve Yaradan’ın emrine uymak zorunda olduğu için yaptı. Ancak, Yaradan Kendini dostlar, Lo Lişma kıyafetinde saklar, böylece kişi bu kılıflanmayla Lo Lişma’nın sesine uymak zorunda olduğunu düşünür.

Fakat gerçekte, kişi inanmalıdır ki, tüm bunlar Yaradan’ın yaptıklarıdır. Bu nedenle Islahları yerine getirdikten sonra, Lo Lişma kılıfının arkasında Yaradan olduğunu söylemelidir. Sonrasında Yaradan’a kıyafetlenme vasıtasıyla emirlerini yerine getirme arzusu verdiği için şükreder.

Yukarıda söylenenlerle Lo Lişma’nın büyük önemini anlayabiliriz. Bu demektir ki, bu kişinin düşündüğü gibi değildir -yani her şeyi Lo Lişma için yapıyor. Daha ziyade bu şöyledir, henüz daha Yaradan’ın gerçek yöneten olduğu hissiyle ödüllendirilmese de, Yaradan ona emrettiği için her şeyi yerine getirir. Bu sebeple, Lo Lişma’nın yöneten olduğunu düşünür ve dolayısıyla eylem gözünde o kadar da önemli olmaz.

Ancak, “O’ndan başkası yok,” olduğuna inanırsa o zaman gerçek anlamda Yaradan’ın emirlerini yerine getirir ve Lo Lişma’daki eylemlerinin değerini anlar. Kişinin eylemi sadece Lo Lişma’da yerine getirdiğini hayal etmesi sadece henüz Kral’ın emirlerini yerine getirdiğinin, Kral’a hizmet ettiğinin hissiyle ödüllendirilmemiş olmasındandır.

Bu nedenle, eğer gerçekten Lo Lişma’da Yaradan ona Manevi Çalışma’ya bağlanmasını emrettiğine inanırsa, Lo Lişma

kıyafetlenmesi için Yaradan'a çok daha fazla şükreder. Bundan sonra Lo Lişma'daki Maneviyat ve Islahların önemini takdir eder. Atalarımız bununla ilgili şöyle der "Ve onlar bilerek insan toplar," yani "bilerek" Lişma ve "bilmeyerek" Lo Lişma.

Se'arot (saçlar), Lo Lişma'nın ışığını örter, yazılmasının anlamı budur, ona uygun olmadıkları sürece ışıkla beslenemezler. Diğer bir deyişle, Se'arot bir kıyafettir ve kıyafetin altında, ışık parlar. Fakat şimdi ışık örtülüdür.

ÇALIŞMADA “SAYILI ŞEYDE KUTSAMA YOKTUR” NE DEMEKTİR?

Makale 31, 1989/90

Zohar’da şöyle yazar: “Gel ve gör, sayılan bir şeyin üzerinde yukarıdan kutsama yoktur. Peki, şunu sorabilir miyiz, ‘İnsan nasıl sayıldı? Kefaret onlardan nasıl alındı?’ Önce, onlar İnsan’ı kutsal kılar, sonra kefarete sayılır ve tekrar İnsan kutsanır. Bu nedenle İnsan başlangıçta ve sonda kutsanmıştır ve aralarında ölüm yoktur. Şu sorulur, ‘Neden sayılma nedeniyle orada ölüm var?’ Şöyle cevap verir, ‘Çünkü saymada kutsama yoktur ve kutsama gittiğinde, Sitra Ahra gelir.’” Bunlar Zohar’ın sözleridir.

Raşi neden Yaradan’ın İnsanı (Yaradan yönelenleri) saydığına sebebini söyler. Der ki: “Onlara olan şefkati dışında, O onları her saat sayar.” Raşi şöyle açıklar, eğer biz sayılan bir şeyde tehlike, ölüm olabilir diyorsak, neden Yaradan İnsan’ı saydı ve onu tehlikenin içine attı? Bu nedenle der Raşi, “Onlara olan şefkati dışında, içindeki tehlikeye rağmen O, onları her saat sayar. İnsan için Duyduğu sevgi ve onların sayısını bilme Arzusu sebebiyle İnsan’ı sayar.”

Yaradan sayılarını bilmek istediği için , “Onlar ıslah vasıtasıyla sayılmak zorundalar, böylece aralarında hiçbir engel olmayacak, bu nedenle Yaradan onları kefarete yoluyla sayacak,” denmesini görünüşte anlamak zordur. Böyle bir şeyi söylemenin nasıl mümkün olduğunu anlamalıyız çünkü Yaradan onların sayısını bilmek ister, onlar sayılmak ve Halk toplamını vermek zorundalar, bu şekilde Yaradan bilir, aksi takdirde halkın sayısını önceden bilemez, fakat yaratılanların O’nu haberdar etmesini ister. Bu olabilir mi?

Ayrıca, çalışmada kutsamanın, sayımın ne demek olduğunu ve sayımda kutsama olmadığında neden ölüme

sebebiyet verdiğini ve sayılan bir şey üzerinde neden kutsama olamayacağını anlamalıyız.

Bilinir ki, Yaradan çalışmasında iki mesele vardır: 1) yaratılış amacı; 2) yaratılış islahı. Yaratılış amacı demek, yaratılanlar haz ve mutluluk alır demektir, şöyle yazdığı gibi: “Arzusu Yarattıklarına iyilik yapmak.” Yaratılışın islahı, yaratılanların Yaradan yolunda yürümesidir, yani form eşitliğine ulaşmaktır. Dolayısıyla, Yaradan Yarattıklarına verdikçe, yaratılanlar da Yaradan’a vermelidir. Aksi takdirde, form eşitsizliği söz konusudur ve maneviyatta form eşitsizliği Yaşamların Yaşamından ayrılığa sebep olur.

Bununla ilgili Zohar’da şöyle yazar: “Form eşitsizliği -ihсан etme formunda hiçbir şeyi olmayan, köklerinin zıt ucunda olanlar- nedeniyle yaşamlarında kötü olanlara ‘ölü’ denir, onlar O’ndan ayrılmışlardır ve gerçekten ölürler.” Ancak, onlarla ilgili Zohar’da şöyle yazar: “Yaptıkları her şeyi kendileri için yaparlar,” yani amaçları öncelikle kendileri ve kendi zaferleri içindir.”

Diğer bir deyişle, Yaradan’ın yaptığı her şey bütünlük aşamasındadır. Bu demektir ki, Yaradan yarattıkları için haz ve mutluluk ister, bu nedenle O, onlara alma arzusu ve mutluluk özlemi verdi. Bununla haz almak isteyeceklerinden emindi. Fakat yaratılışın islahı için, yaratılanların edinmesi gereken Kli (kap) ve arzunun -haz ve mutluluk alabilecekleri arzuya “ihسان etme arzusu” denir- elde edilmesi aşamalı olarak gerçekleşir çünkü aşağıda olanın üst gücün arzusuna, Yaradan’ın yarattığı, kendisi için alma arzusuna karşı gelme gücü yoktur.

Dolayısıyla iki çeşit kap (Kelim) olduğunu görürüz.

1- Alma kapları. Ancak, alma kaplarına islah verilmiştir, yani alma kapları üzerinde zıt bir nitelik vardır. Diğer bir deyişle, kişi aslında almaktadır, fakat niyetinde vermek istemektedir. Öyle anlaşılıyor ki, amaç eylemin tam zıttıdır ve buna Kelim’e gelen ışığı “ihسان etmek için almak” denir.

Işığın adı Hohma'dır (bilgelik) ve bu yaratılış amacının ışığıdır. Aynı zamanda Dinim'in (yargılar) zayıflamasına da işaret eder. Bu demektir ki, alma kaplarında Dinim var, yani orada kabın kullanmasının yasak olduğu Din (yargı) var, form eşitsizliğine ve ayrılığa sebep olan bu Din şimdi zayıflamıştır. Bu zayıflama nedir? Kabın üzerine "ihsan etme" niyeti yerleşmektedir.

Bu demektir ki, kişi ihsan etme amacını alma arzusunun üzerine yerleştirmeden önce, arzu hoşnutsuzluğa sebep olur. Manevi olarak dokunmak istediğimiz her şey acılaşır, çünkü kendisi için alma kabında gizlilik ve kısıtlama yoktur, böylece maneviyattan iyi tat almak imkânsızdır. Diğer bir deyişle kutsal olan her şey, alma arzusunun hazzında ulaşılmaz, uzak ve imkânsız olarak hissedilir. Buna "acı" denir.

Ancak, eğer kişi alma arzusunun üzerine ihsan etme arzusunu yerleştirirse, kutsallıktaki her şeyde tatlılık olduğunu hisseder. Fakat kutsallığa ait olmayan meselelerden uzaklaşmalıdır, yani onları hoş görmemelidir.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi kendini islah ettikten sonra, yani ihsan etme amacı taşıdığında, Aviut (kalınlık) ve Masah (perde) içeren ışığın ve Kli'nin farkına varır.

Aviut'a Dinim denir, burada kısıtlama ve gizlilik vardır ve ışık orada parlamaz. Bu sebeple, Aviut'a "karanlık" denir.

Diğer bir deyişle, kendisi için almaya "Av (kalın) olmak" denir ve ihsan etmeyi istemeye Zah (arı/temiz/masum) denir. Sonrasında, Av'ın üzerine ihsan etme amacını getirdiğinde, Din zayıflar ve daha önce karanlık olan Kli'nin içinde ışığın parlayacağı bir yer olur. Buna "Dinim'in zayıflaması" denir.

2- Şunu da unutmamalıyız ki, kişide ihsan etme kapları vardır, örneğin kişinin dostunun hoşuna giden bir şeyi ona vermesi gibi. Vermenin kendisine "ihsan" denir. Zah olan bir insan insanları mutlu etmeye çalışan, onların iyi hissetmesini

sağlayan kişidir. Bu kapların üzerinde, bu eylemlerde Din olduğu söylenemez, yani orada ihsan etmeyi arzulayan Kelim'in kullanımına engel olan yargı vardır.

Ancak, burada da, niyet meselesi vardır, yani içten olup olmadığı meselesi. Kişi verdiği zaman, kendisinin değil, başkalarının hazzını mı amaçlıyor? Bu anlayışa, yani hem eylemin hem de amacın ihsan etme amacıyla olmasına "ihsan etmek için ihsan" denir.

Bazen kişi başkalarının iyiliği için pek çok şey yapar, fakat amacı karşılığında saygı ya da buna benzer şeyler almaktır. Bu tıpkı Zohar'ın kötü olanlarla ilgili olarak yaptıkları tüm iyi şeyleri kendi faydaları için yaparlar, şeklinde yazması gibidir, burada Kli tarafında Din yoktur yani eksiklik yoktur. Diğer bir deyişle, eylem açısından ıslah edilecek bir şey yoktur.

Ancak, niyette ıslah olmak zorundadır. Bu demektir ki, amaç açısından alma eylemiyle, verme eylemi arasında bir fark yoktur. Her iki eylem de ıslaha ihtiyaç duyar -amaç da ihsan etme amacıyla olmalıdır.

Bu böyledir, çünkü çalışma öncelikle kalptedir. Yani, kişi Yaradan sevgisi derecesine ulaşmalıdır, şöyle yazdığı gibi "Ve sen Yaradan'ı tüm kalbinle ve ruhunla seveceksin." Manevi Çalışma ve İslahımızda yaptığımız her şey, kalbi ıslah etmek içindir. Bununla ilgili şöyle yazılır, "Gel ve atalarımızın sözlerini gör, 'Bil ki, öğretinin tüm ıslahlarını atalarımız yerleştirmiştir... hepsi kalplerin ıslah içindir, 'Çünkü Yaradan tüm kalpleri hisseder.'"

Yukarıda söylenenlerle, iki meseleyi fark ederiz -yaratılış amacı Yarattıklarına iyilik yapmak. Bu ışığa Hohma denir, elinde ne olduğunu görmek anlamındaki "görmek" demek, yaratılış amacı iyilik yapmak olduğundan ne kadar aldığını sayıyor demektir ve sonra kişi elindekini edinir ve hisseder.

Örneğin, diyelim ki, iki kardeş var, biri zengin ve Amerika’da yaşıyor, diğeri fakir ve burada yaşıyor. Zengin kardeş fakir kardeşin adına bankaya bir milyon dolar yatırır. Ancak, fakir kardeşinin ne bunu bilmesine izin verir ne de bankanın bunu ona bildirmesine izin verir. Böylece kardeş fakir kalır çünkü paradan haberi yoktur.

Yaratılış amacı olan Yarattıklarına iyilik yapmak da buna benzer. Eğer insanlar bilmiyorsa ve haz ve mutluluğu hissetmiyorlarsa, burada ne gibi bir fayda vardır? Bu nedenle bu işiğe Hohma (bilgelik) ve “görmek” denir ve “Panim’in (yüz) ışığı” olarak adlandırılır, tıpkı “İnsanın ilmi yüzünde parlar” sözünde olduğu gibi.

Çalışmada buna “sayılan bir şey” denir yani alma kaplarında alınan bir şey. Bu demektir ki, eğer alırsa, ne aldığını görecektir ve sahip olduklarını sayacak.

Buna aynı zamanda “hediye” denir. Genellikle, kişi dostuna bir hediye verdiğinde, dostunun bunu saymasını ve hediyein değerini, onu sevdiğini göstermek için vermiş olduğunu takdir etmesini ister. Hediyein değerine göre, kişi sevginin ölçüsünü değerlendirebilir. Öyle anlaşılıyor ki, eğer kişi hediyein büyüklüğünü görmek için hediyeye bakmıyorsa, sevginin ölçüsünü lekeliyordur.

Dolayısıyla, kişi bir hediye aldığı zaman eğer görmüyor ve hediyein önemini görmeye çalışmıyorsa, verenin göstermek istediği sevginin ölçüsünü lekeler. Atalarımız şöyle der: “Kendine bir dost satın al.” Kişi dostunu ona hediyeler göndererek satın alır. Eğer kişi bunu görmez ve ondan aldığı hediyein büyüklüğünü ve önemini takdir etmezse, “Kendine bir dost satın al” aşamasına nasıl gelebilir? Öyle anlaşılıyor ki, kişi dostundan aldığı şeyin ölçüsünü saymalıdır.

Dolayısıyla, eğer yaratılanlar Yaradan'ın verdiklerini saymazsa, o zaman yaratılış amacı olan Yarattıklarına iyilik yapmak amacını edindikleri aşamaya ulaşamazlar.

Buna "Hohma ışığı" denir ve ışık alma kaplarında alınır. Ancak, kişi bunu alma kaplarının üzerindeki "ihşan etmek için almak" denilen ıslahla beraber kullanmalıdır. Bu demektir ki, kişi alma kaplarına ihşan etme amacını yerleştirmelidir. Eğer bunu yapmazsa, eşitsizlik ayrılığa sebep olduğundan, Yaşamların Yaşamından ayrılır. Dolayısıyla, almak onun manevi ölümüne sebep olur, tıpkı yukarıda söylediğimiz gibi, "Kötülere yaşamlarında 'ölü' denir."

Ancak, ihşan etme kaplarına alınan ışığa "Hasadim (rahmet) ışığı" denir. Hesed (rahmet) demek, dostuna merhamet gösteren kişi gibi veriyor demektir. Buna "örtülü Hasadim" denir, yani Hasadim -ihşan etme kaplarında aldığı şey, yani ne verdiği- Kli'yle aynı değere sahiptir.

Bilinir ki, bir sadaka bir de hediye vardır. Yukarıda açıkladığımız gibi, kişi dostundan sadece hediye almamalı, aynı zamanda ne aldığını da görmelidir. Eğer, "Bana ne verdiği önemli değil" derse, dostunun hediyesini lekelemektedir. Bu şekilde dostunun ona hediye gönderme amacı idrak edilmemiş olur. Hediye bir dost satın almak içindir, yukarıda söylediğimiz gibi, "Kendine bir dost satın al," ama kişi hediyein önemini görmezse, o zaman kendine dost satın alamaz. Dolayısıyla, hediye saymalı ve ölçmelidir.

Fakat kişi dostuna bir sadaka gönderirse, veren -eğer gerçekten sadaka vermek istiyorsa-sadakayı alanın bunu ona kimin gönderdiğini bilmemesine çalışmalıdır. Sadakayı alan da, sadakayı verenin kime verdiğini bilmediğini bildiğinde çok mutlu olur.

Benzer şekilde, bazen insanlar önemli bir kişi için yardım toplarlar ve alanın bundan utanmasını istemezler. Parayı toplayanlar şöyle der: “Birisi için topluyoruz.” Dolayısıyla, kimsenin kimseyi bilmediği -alan ve veren- bu yardıma gerçek yardım denir ve burada alan kişi açısından hiçbir hoşnutsuzluk yoktur.

Öyle anlaşılıyor ki, Hesed’de biz verenin, yani aşağıda olanın perspektifinden konuşuyoruz, bundan sonra kişi mantık ötesi hareket ettiği bir aşamaya ulaşır. Diğer bir deyişle, kişi verir, fakat kime verdiğini bilmez, fakat inanır ki verdiği her şey amacına ulaşmaktadır. Buna “Gizlilik içinde sadaka” denir.

Sadaka Hasadim olarak kabul edilir. Bu demektir ki, kişinin ihsan etme kaplarıyla çalıştığı bir zamandan bahsediyoruz, yani sadece Yaradan’a veren kişiden bahsediyoruz. Bir başkasını kutsayan, onunla güzel konuşan bir insan gibi, buna “kutsama” denir. Gerçekte ona vermemektedir çünkü gerçek anlamda veremez, kalbiyle verir ve kalbinde olanı sözleriyle gösterir.

Öyle anlaşılıyor ki, kutsama demek vermek, ihsan etmektir. Bu demektir ki, bu sırada ihsan etme kaplarına bağlanıyor. Bunun anlamı şudur, dostunun ona verdiğiinden daha fazlasına sahip olmasını istemek kutsamadır. Dolayısıyla, kişi ihsan etmeye başladığında, Yaradan’a memnuniyet vermek istemektedir, o yüzden şöyle der: “Sana iyi eylemlerden daha fazlasını verebilirim, yaptığım iyi eylemlerden daha fazlasını Sana verebileceğim için Seni kutsuyorum.” Diğer bir deyişle, insan daima Yaradan’ı kutsamalıdır yani gerçekte O’na verdiğiinden daha fazla mutluluk O’na verebilmek ister.

Bu nedenle, ihsan etme kaplarına “sadaka” denildiği ve sadakanın gizlilikte verilmesi -verenine kime verdiğinin ve alanın da kimin verdiğini bilmemesi- gerektiği için, kutsama üzerinde bir sayma meselesi yoktur. Dolayısıyla, burada sayma meselesi

yoktur çünkü sayma coşkuya ve sevgi başına sebep olur, tıpkı hediyeyle ilgili söylediğimiz gibi.

Hediyede atalarımızın söylediği gibi, durum bunun tamamen tersidir: “Kim dostuna hediye verirse, bunu onun bilmesine izin vermelidir.” Bu böyledir çünkü tamamen ihsan etmek zorunda olduğu sadakanın aksine hediyein sonucu her ikisini birbirine bağlayan sevgi olmalıdır. Bu demektir ki, sadakada herhangi bir sayımdan kaçınmak için birbirlerini bilmemeleri en iyisidir.

Dolayısıyla, çalışmayla ilgili olarak konuştuğumuzda, sadaka demek “ihsan etme kapları demektir, Kli, Hesed yapmak istediğinde, Kli’ye dolan ışığa “Hasadim ışığı” denir. Her şey ihsan etmek için olduğunda buna “yaratılışın islahı” denir.

Fakat yaratılışın amacı Kelim’in haz ve mutluluk almasıdır ve burada ne aldıklarını kesinlikle görmek zorundadırlar çünkü kişi aldığı şeye göre yaratılış amacından, cömertlikten bahseder. Eğer ne aldığını saymazsa, içinde hissettiği haz ve mutluluk açısından henüz almıyor demektir. Dolayısıyla, Yaradan’dan sadece haz ve mutluluk aldığını söyleyemez. Bu nedenle, Hohma ışığına -yaratılış amacı- aynı zamanda “görmek” denir çünkü yaratılış amacı görmek olarak kabul edilir.

Fakat bu yaratılış islahıyla zıtlık içindedir. Buna “örtülü Hasadim” denir, yani henüz aldığı şeyleri görmemektedir, bu halen daha ona kapalıdır. Çalışmada, buna “Rahmet (Hesed) arzusu” denir, yani sadece ihsan etme arzusu. Yukarıdan bir şey alıyorsa bile onunla ilgilenmez. Payına düşünle mutludur, yani Yaradan çalışmasında bir şeyler yapıyor olmaktan dolayı mutludur.

Diğer bir deyişle, maddi bedenin ihtiyacı olmayan bir şey yaptığını söyleyebildiği için payına düşenden memnundur,

atalarımızın dediği gibi, “Kim konuşur ama yapmazsa, yürümenin ödülü ellindedir.”

Bu şöyle açıklanır, “Yürümenin ödülü ellindedir.” Bir şey yapmasa bile, halen daha yürüme ödülü vardır, sadece toplantıya katılmak bile kendi içinde bir ıslahı çünkü çalışmanın atmosferi içindedir. Öyle anlaşılıyor ki, eğer kişi ihsan etme kaplarına -sadaka için çalışmak istediği için sayma meselesinin olmadığı Hesed- bağlandıysa, bu önemlidir ve “yaratılışın ıslahı” olarak kabul edilir.

Yukarıda söylenenlerle, bize soruları anlayabiliriz, “Onlara şefkati dışında, onları her saat sayar.” Sorarlar, “Eğer Yaradan Halkın sayısını bilmek istiyorsa, neden halkı sayıp, toplamı Yaradan’a bildirene kadar beklemiyor, ancak bundan sonra halkın sayısını bilemez mi?”

Aslında, “Onlara şefkati dışında” demek onların her şeyi ihsan etme amacıyla yaptığını Görür demektir. Bu demektir ki, onlar yaratılış ıslahını yerine getirdi ve bu nedenle O, onlara, “görmenin ışığı” denilen Hohma ışığını, yaratılış amacını vermek istiyor. Diğer bir deyişle, onların sahip olduklarını zaten sayıyor olmaları gerekir çünkü ışık, alma kaplarında alınır.

Ancak, ihsan etme amacını edinmek zorundadırlar ve eylem amacı takip eder kuralına göre kişi haz alma eylemine bağlandığında, alma eylemi amacın ihsan etme amacında değil alma amacında olmasına sebep olur. Kendisi için alma Yaşamların Yaşamından ayrılığa sebep olur ki bu ölüm olarak kabul edilir, şöyle yazdığı gibi: “Kötü olanlara yaşamlarında ‘ölü’ denir.”

Söyle yazılmıştır: “Neden sayma sebebiyle ölüm artar?” Cevap şudur, sayılan bir şey alma kaplarında alınan “Hohma ışığı” olarak kabul edildiğinden, eylem amaca hükmeder ve

bu nedenle kişi ihsan etme amacında olamaz. Böylece doğal olarak ölüm olur.

Şöyle yazılmıştır: “O cevap verir, ‘Saymada kutsama olmadığı için kutsama gittiğinde, Sitra Ahra ona gelir.’” Diğer bir deyişle, sol denilen Hohma ışığı alma kaplarında parladığında, orta çizgi meselesi söz konusu olur. Kişinin alma eylemine doğru çekilmemesi için onlarda ıslah olmalıdır. Bu aşamada Hasadim ışığı -ihsan etme kaplarıyla beraber çalışın- çekilmelidir ve yukarıda söylediğimiz gibi, ihsan etme eylemi düşünceyi etkiler.

Bu ıslah gerektiren sol çizginin Kelim’inde alınan Hohma ışığının üzerindeki korumadır. Ancak, kişi Lişma derecesi ile ödüllendirilmeden önce, Hohma ışığı ile ödüllendirilemez. Diğer bir deyişle, çalışma düzeninde önce kişi Katnut’la ödüllendirilir, sadece ihsan etmek amacıyla ihsan etme kaplarını amaçladığı kabul edilir. Sonrasında, Gadlut’la ödüllendirilir, bu demektir ki Hohma ışığının, yaratılış amacının, parladığı alma kaplarında ihsan etmeyi amaçlar.

Öyle anlaşılıyor ki, kişi saymada ışıkla ödüllendirilmeden önce, “kutsama” denilen Hasadim ışığı ile ödüllendirilmelidir, yani o Yaradan’ı kutsar ve O’ndan bir şey istemez. Kendisi için almak istemez ve bunun yerine tamamen ihsan etmek ister. Sonrasında sayma ışığı Hohma ile ödüllendirilir. Bu demektir ki, korunma gerektiren ışık, eylemden sonra çekilmiş olmamak için alma kaplarına gelir. Bu bir alma eylemi olduğundan, kutsama ışığı yani koruyan Hasadim ışığı bir kez daha çekilmelidir.

Şimdi bize sorulana yorumlayabiliriz:

1) Yaradan, O’na yönelen insanların (halkın) sayısını bilmek istediği ve halk sayıyı O’na söyleyeceği için mi halkı saymayı Arzuladı, Yaradan bunu Kendisi bilmiyor muydu? Cevap şudur ki, onları Sevdiği için, İnsan oğlunun sayılarını bilmelerini istedi.

Diğer bir deyişle Yaradan onların Hohma ışığını almalarını istedi. Öyle anlaşılıyor ki, O, onların saymadaki ışığı edindiklerini bilmek istedi, yani onlar kendileri sayacak ve ne edindiklerini görecekler, çünkü buna alma kaplarına gelen “görmenin ışığı” denir. O Kendisi için bilmek zorunda olduğu için değil, halkın bilmesi için öğrenmek istedi.

2) Kutsama olmadığı yerde neden ölüm vardır? Cevap şudur ki, sayılan bir şey alma kaplarına gelen Hohma ışığıdır. Alma kaplarını kullanırken kişi alma eylemine çekilir ve dolayısıyla Yaşamların Yaşamından ayrılır. Buna “ölüm” denir ve bu nedenle korunma gerektirir. Bu koruma kutsamadır yani ihsan etme amacından ayrılmaması için alma eylemini koruyan ihsan etme eyleminin, Hasadim ışığının uzantısıdır.

3) Neden öncesinde ve sonrasında kutsama ihtiyacı vardır? Çalışma düzeni Lişma'yı başarma ihtiyacıyla başlar. Atalarımız bununla ilgili olarak şöyle der: “Kim O'nun rızası için Maneviyatı Çalışırsa, Maneviyatın sırları ona açılır.” Aynı zamanda Lişma demek tüm eylemleri “kutsama” denilen ihsan etme amacıyla olacak demektir. Kutsamanın anlamı vermektir, yani sözlü kutsama. Bu demektir ki, eyleme ekleme yapamadığından, tüm kalbiyle verdiği için işareti olarak ağızıyla kutsama vermeye çalışıyor. Buna “Hasadim ışığı” denir.

Dolayısıyla, düzen şöyledir:

1. “Sağ çizgi” denilen kutsama, Hesed'dir.

2. Hohma (bilgelik) denilen ödülle, Maneviyatın sırlarıyla ödüllendirilir, bilinir ki Işığa alma kaplarında alınan “hediye” denir. Bu sebeple, buna “sayma” denir. Diğer bir deyişle, O'na nasıl şükredeceğini bilmek için ne aldığını görmek ister.

Burası “Ayrılık” denilen, ölüme geldiği bir yer olduğundan, buna “sol çizgi” denir, örneğin Nekudim dünyasındaki yedi krallığın ölümünde bu vardır. Bu sebeple, Hasadim'i genişletme

gereksinimi vardır ve Hasadim korur, böylece onların içinde ölüm olmaz yani Yaşamların Yaşamından ayrılmazlar.

Bu sebeple şöyle yazılmıştır ki sonunda kutsama için bir ihtiyaç vardır. Öyle anlaşılıyor ki İnsan başlangıçta ve sonda kutsandı ve onlarda ölüm yoktur.

Genel olarak, dünyanın ıslahına “çizgilerin ıslahı” denir ve dünya bununla devamlılığını sürdürebilir.

3. Çalışmada kutsama nedir? Kişi verme aşamasında olduğunda, bu Hasadim ışıdır.

4. Çalışmada sayma nedir? Alma kaplarına gelen ışıdır. Bu sırada kişi ne aldığını görmek ve saymak ister. Bu “hediye” olarak kabul edilir.

5. Neden sayılan bir şeyde kutsama yoktur? Sayılan bir şey demek alma kaplarına gelen ışık ve bereket birbirine zıt demektir. Zohar’a göre, Hesed denilen sağ çizgi sadece ihsan etmek istediği ve alma kaplarını kullanmak istemediği için her iki çizgi çekişme halindedir, çünkü sol çizgi “yaratılış amacı sadece almak” dediği için sağın zıttıdır. Ancak, ihsan etme amacı için ıslah gereklidir. Bu sebeple sonrasında aralarında barışı sağlayan orta çizgi gelir. Bu nedenle, başlangıçta ve sonda kutsama olmasının sebebi budur.

ÇALIŞMADA, MAHSUL OLGUNKEN KRAL TARLASINDA AYAKTA DURUR, NE DEMEKTİR?

Makale 10, 1990/91

Atalarımız şöyle der: “Hükümdar başında durdu”. “Bunu diğer nesillerde bulamayız. Kabalist Simon dedi ki, ‘Kral, ne sürülükten ne de ekiliyken tarlasında durmaz ama mahsul olgunken durur.’ Bu tıpkı İbrahim’in sürmesi gibidir, şöyle dendiği gibi, ‘Kalk, topraklar boyu yürü.’ İzak onu ekti, şöyle söylendiği gibi ‘Ve İzak ekti.’ Yakup geldi ve o mahsulün olgunlaşmasıydı, şöyle söylendiği gibi, ‘İnsan’ın kutsallığı, ilk meyveleri Hükümdar için’ onun başında durdu.”

Çalışmada bunun bize ne öğrettiğini anlamalıyız. “Tarla” nedir, “Mahsul olgunken” ne demektir ve tarlasının üzerinde duran Kral alegorisi nedir? Bilinir ki, çalışmamız özellikle “inanç” denilen cennetin krallığı üzerinedir. Atalarımız bununla ilgili olarak şöyle der: “Habakkuk geldi ve onları birin üzerinde buldu: ‘Bir erdemli inancıyla yaşar.’” İnanç demek, Yaradan’ın dünyayı iyilikseverlikle yönettiğine inanma gerekliliği demektir.

Kişi henüz bu hisse sahip olmasa da, inanmalı ve iyiliğin nasıl ifşa olduğunu göremediğini söylemelidir, mantık ötesi inanmalıdır ki, gözlerinin önündeki iyiliği göremiyor ve bunu kendini sevme hükmünden çıkmadığı sürece de göremeyecek. Bu böyledir, çünkü alma kaplarında Tzimtzum (kısıtlama) vardır, bu nedenle form eşitsizliğine bağlı olarak ışık orada parlamaz.

Bu sebeple kişi gerçeği göremez. Bunun böyle olduğuna inanmalıdır. Kolektifin çalışmasında ödül ve ceza aşamaları çok belirgin değildir. Fakat bireysel çalışmada, yani kişi tüm eylemlerinin ihsan etme amacında olduğu dereceyi başarmaya çabaladığında ve verenin derecesine ulaşmak için kendini zorlamaya başladığında, o zaman çalışmanın tüm temeli Yaradan’ın büyüklüğü üzerine kurulmalıdır. Bununla ilgili Zohar’da

şöyle yazar: “Kişi O’ndan korkmalıdır çünkü O büyüktür ve yönetir” ve sonra Yaradan’ın dünyayı iyilikle yönettiği inancı üzerinde çalışmaya başlar.

Ve sonra yükseliş ve düşüş aşamaları başlar. Diğer bir deyişle, bazen ödül alır ve Yaradan’ın iyiliksever olduğuna inanır ve yüceliği sebebiyle O’nu sever. Bu kişiye ödül ve ceza inancında büyük çaba harcaması vasıtasıyla gelir. Bu demektir ki, kişi inançla mantık ötesi çalışırsa, ödüllendirilir ve ödülü Yaradan’ın ona olan sevgisini hissetmesidir. Ceza ise özellikle mantık dahilinde giderse, Yaradan’ın sevgisinden uzaklaşırsa gelir.

Daha da kötüsü bazen pek çok defa Yaradan’a dua ettiği ve O, dualarına cevap vermediği için Yaradan’la ilgili şikâyeti olduğundan, Yaradan’dan nefret eder. Ve burada kişi düşüş ve yükseliş aşamasına gelir. Ancak, eğer kişi bunun üstesinden gelip, mantık ötesi ilerler ve şunu söylerse, “Onların gözleri var ama görmüyorlar,” geçici olarak ödüllendirilir ve Yaradan’a kendini yakın hisseder.

Bununla ilgili “On Sefirot Çalışmasına Giriş” kitabında şöyle yazar: “Bilmeliyiz ki, kişi yüzün gizliliğinin İlahi Yönetimi altında olduğunda bile üst nitelikler etkili olur. Ödül ve ceza inancının büyük çabası karşılığında Yaradan’ın yüce ışığı onlara görünür. Bazen, O’nun yüzünün ifşasının derecesiyle ödüllendirilirler. Fakat sorun şudur ki, sürekli olarak aynı derecede kalamazlar çünkü bu derecelerdeki süreklilikleri sadece korkunun tövbesi vasıtasıyla mümkündür.”

Öyle anlaşılıyor ki, çalışmanın sonucuna ulaşmadan önce çalışma düzeninde, Âdem (insanoğlu) için üç dönem vardır. Atalarımız bununla ilgili şöyle der: “Kişinin üç ortağı vardır -Yaradan, babası ve annesi. Babası beyazı; annesi kırmızıyı verir; ve Yaradan onun içine bir öz ve ruh (sırasıyla Ruah ve

Neşama) verir.” Bunu çalışmada üç çizgiyle- Hesed (lütuf), Din (yargı) ve Rahamim (merhamet) olarak öğreniriz.

Önceki makalelerde söylediğimiz gibi, kişinin yürüyebilmesi için iki bacağa ihtiyacı vardır, sol ve sağ. Bunlar tıpkı üçüncüsü gelip bir cümle oluşturana kadar birbirini reddeden iki kelime gibidir. Bu nedenle iki çizgi nihai çizgiyi meydana getirir.

Bununla çalışmada sürmek, ekmek ve ürünün olgunlaşmasının ne demek olduğunu yorumlayabiliriz. Sağ çizgi sürmektir. Bu insanın ihsan etme çalışmasına dâhil olmak istemesinin çalışmasıdır. İnsan, sadece kendisiyle ilgilenir. Ve kendisi için almanın üzerinde islah olduğundan, Yaradan’la form eşitsizliğinin utancından kaçmak için-O’nda gördüğümüz şey, sadece Yarattıklarına ihsan etmek ve hiçbir şekilde Kendisi için almamak olduğu için- gizlilik ve Tzimtzum (kısıtlama) vardır ve bu nedenle yaratılanlar, O’nun yaratıklarına vermek istediği haz ve mutluluğu alamazlar.

Bu, insanın alma kaplarını sadece ihsan edebilmek için islah etmesidir. Diğer bir deyişle insan içindeki alma arzusunu ters yüz etmeli ve onun yerine ihsan etme arzusu edinmelidir. Bu demektir ki, önceden onun için önemli olan şey -alma arzusu- şimdi önemsiz hale gelecek. Onu kullanmayı istemeyecek, bunun tersine bir zaman önce onun için en az öneme sahip olan ve kullanmak istemediği ihsan etme amacı önemli olacak. Bu demektir ki, şimdi ihsan etmek onun için önemli ve sadece ihsan etme arzusunu kullanmak istiyor.

Toprak alt üst olduğunda, yukarıda olan aşağıya, aşağıda olan yukarıya geldiğinde, buna “sürmek” denir. Buna “sağ çizgi”, İbrahim, Hesed denir. Diğer bir deyişle şimdi sadece “ihsan etme arzusu” denilen Hesed’e ve “bütünlük” denilen sağ çizgiye bağlanmak istemektedir. Dolayısıyla, kişi henüz Hesed’i yerine getiremediğini görüyor olmasına rağmen, Hesed denilen

ihsanla ödüllendirildiğini hayal etmeli ve onu ödüllendirdiği için Yaradan'a şükretmelidir.

Tüm bunlar mantık ötesidir. İçinde bulunduğu durumu düşünse dahi, mantık ötesinde aksini görecektir. Bu demektir ki, ihсан etme arzusuyla ödüllendirilmiş olduğunu hayal etmelidir.

Aynı zamanda kendini küçültmeli ve şöyle demelidir, "Yaradan bana maneviyatta bir şeyler yapabilme arzusu ve düşüncesi verdiği ve beni O'na hizmet etmekle ödüllendirdiği, yani O'nun için bir şeyler yapabildiğim için mutluyum ve müteşekkirim." Ve bununla mutludur çünkü görür ki Yaradan diğerlerine O'na hizmet etme şansı vermedi. Bu nedenle mutludur. Şimdi mantık ötesi Yaradan'ın dünyayı iyilikseverlikle yönettiğine inandığı ve bu nedenle Yaradan'a sevgisini gösterebildiği için mutlu olduğundan, bu "bütünlük" olarak kabul edilir.

Ancak, aynı zamanda kişi öbür bacağıyla, sola da yürümek zorundadır, yani eylemlerini eleştirmelidir. Gerçeği görme, ihсан etme amacına sahip olmak için ne kadar çaba harcadığını görmek arzusuna sahip olmalıdır. Kendisi için değil, sadece Yaradan için çalışmanın iyi olduğunu gerçekten anlar mı?

Bu aşamada, farklı bakar: Gerçekten bütün bir insan olduğunu düşündüğü sağ çizgide yürürken, şimdi tüm eylemlerini sol çizgiye döndürdüğünde görür ki ihсан etme amacından başka bir şeyi yok.

Buna "ekmek" denir. Örneğin, kişi iyi buğday tohumları alıp, onları toprağa ektiğinde eğer karşısında toprak işinden anlamayan birisi varsa ona deliymiş gibi bakar. Benzer şekilde, burada da, kişi bunun için Yaradan'a şükrettiği bütünlük içeren iyi aşamaları edindiğinde, şimdi onları iptal eder. Bu tıpkı iyi

buğday tohumu alan ve sonra onları toprağa eken bir insanın durumu gibidir.

Fakat gerçekte, kişi tek ayakla yürüyemez. Bu iki ayak birbirini reddeden iki kelime gibidir. Bu nedenle sol olan İzak, tohumunu ekiyor olarak kabul edilir. Atalarımız bununla ilgili şöyle der: “Kişi daima solla reddeder ve sağla çeker.” Bunu şöyle açıklarız, kişi Yaradan’a yakın olduğunu hissettiğinde buna “sağla çekmek” denir. “Solla reddetmek” demek, eleştirdiğinde görür ki ihsan etme çalışmasından uzaklaştırılıyor. Atalarımız gelip bize der ki: tek bacakla yürüyemeyeceğinden, iki şeye ihtiyacı vardır, sağ ve sol. Bu “ekmek” denilen İzak olarak kabul edilir.

Hesed, “sağ”, bütünlük denilen İbrahim’e “beyazlık” denir, tıpkı yukarıda kişinin üç ortağı olduğunu söylediğimiz gibi -babası, annesi ve Yaradan. Babası ilk idraktır- ilk çizgi, Hesed -bütünlüğü belirtir. Bütünlük “beyaz” demektir şöyle yazıldığı gibi, “Günahların kırmızı olsa bile, kar gibi beyaz olacak.” Yaradan’a yaklaştığını hissettiğinde buna “sağ çeker” denir.

“Ve annesi kırmızıyı verir.” Kırmızı, ihsan çalışmasından tamamen uzak olduğunu gördüğü eksikliği, Nukva’yi işaret eder. Bu nedenle, yükseliş ve düşüş aşamalarından geçer. Bu kısmi inanç olarak adlandırılır, On Sefirot Çalışmasına Giriş kitabında pek çok düşüş yaşadığı ve düşüş sırasında inanç eksikliği içinde olduğu yazılır.

Ancak, kişi “ikinci çizgi” denilen sol çizgide fazla zaman geçirmemelidir, çünkü burada uzaklık aşamasındadır. Çoğunlukla kişinin çalışması bütünlük aşamasında olmalıdır. Buna “Aydın yenilenmesi” denir. Bu demektir ki, kişi sürekli olarak içindeki beyazı, sağ çizgiyi yenilemelidir.

Fakat düşüş sırasında inanç ondan ayrılır ve bazen bilinçsiz kalır tıpkı düştüğünün farkında olmadan bir kamyonun altına

düşen ve yaralanan bir insan gibi. Buradaki ders şudur, kişi yükünün altında kalır, şöyle yazıldığı gibi, “Eşeğinin yükü altında yatan sen” çünkü mantık ötesi gidemediği için mantık ötesi gitme çalışması onun için tahammül edilmez bir yük olur. Dolayısıyla eğer bununla ilgili olarak kafası karışır, hemen kamyonun altına düşer. Buna “yol kazasında yaralanmak” denir. Bu nedenle kişi daima dikkatli olmalı ve sağda kalmalıdır.

Öyle anlaşılıyor ki, sol çizgide yürüyen kişinin islahı düşüşü bekleyememesi nedeniyledir, sonra yukarıdan bir uyandırılış gelene kadar burada bekler. Bunun karşılığında solu kendine çeker, sonra görür ki düşüş aşamasındayken ne ihsan etme amacıyla çalışmak için, ne de kendi faydasına çalışmak için en ufak bir arzusu yok. Sonra duaya gelir.

Bu tıpkı Baal HaSulam’ın “Şafağı ben uyandırırım, şafak beni uyandırmaz” diyen Davud’la ilgili söyledikleri gibidir. Bu demektir ki Kral Davud “siyah” denilen şafağı beklemez, yani karanlığın onu uyandırmasını beklemez. Onun yerine, o karanlığı uyandırır. Yüzünün onu aydınlatması için Yaradan’a dua eder ve dolayısıyla karanlığa hazırlık yapmak için zaman kazanır ve sonrasında onu islah etmek kolaylaşır.

Yukarıda bahsedilen iki çizgi -sağ ve sol- üçüncü bir çizgiyi, orta çizgiyi yaratır. Bu tıpkı atalarımızın söylediği gibidir “Ve Yaradan özü ve ruhu içine verir.” Bu nedenle kişi iki çizgideki çalışmasını tamamladığında, içindeki tüm kötülük ifşa olur. Bu böyle olur çünkü iki çizgi birbirini reddeden iki kelime gibidir. Kişi düşüş ve çıkışların sonu olmadığını görür ve ihsan etme arzusunu edinmesine yardım etmesi için Yaradan’a içten bir duayla gelir.

Yaradan ona yardım ettiğinde, zaten ihsan etme kaplarını edindiğinden tam ve sürekli bir inançla ödüllendirilir. İhsan etme kaplarını edinmeden önce düşüşler sırasında inancını

kaybettiğinden, bu sırada sürekli bir inanç içinde olması ve Yaradan'a inanması imkânsızdır.

Şöyle açıklanmıştır, “Alma kaplarını yaratılış amacının tersine kullandığımızdan, İlahi Yönetimin eylemlerini kötülük, bize karşı olarak hissederiz. Bu nedenle kişi kötü hissettiğinde, O'nun İlahi Yönetimine ters düşer ve Yaradan ondan gizlenir.

Bu nedenle, kişi ihsan etme kaplarıyla ödüllendirilmeden önce, sürekli bir inanca sahip değildir. Ancak, kişi ihsan etme arzusuyla ödüllendirildiğinde -tüm kötülüğün ifşa olduğu iki çizgi arasındaki çalışma- sadece Yaradan'ın ona yardım edeceği sonucuna ulaşır.

Bu çalışma için çabalar ve mücadeleden kaçmaz, sonra “Yaradan öz ve ruh verir” denilen orta çizgiyle ödüllendirilir. Buna “Yüzün ifşası” denir. Şöyle yazıldığı gibi, “Ahmaklığa geri dönmeyeceğini doğrulayacak olan gizemleri O bildiğinde, orada nasıl tövbe olur?

Bununla bize sorulani anlayabiliriz, “Çalışmada şu yazılan ne demektir, ‘Yakup geldi ve o mahsulün olgunlaşmasıdır,’ şöyle denildiği gibi, ‘İnsan'ın kutsallığı, ilk meyveleri, Hükümdar içindir,’ Yakup onun üzerinde durur.” Atalarımızın bununla ilgili bir alegorisi vardır, “Kral, mahsul olgun olmadıkça tarlasında durmaz.”

Tarlasında duran kralın insanı temsil ettiğini açıklamalıyız. İnsan Malhut'tan yayılır ve Malhut'a “tarla” denir. Ve insan “Hükümdarın kutsadığı tarla” aşamasına gelmelidir. Bu yukarıda bahsedilen iki çizgi -İbrahim'in sürmesi ve İzak'ın ekmesi- çalışmasıyla yapılır.

Ve sonrasında çalışmada Yakup -mahsul- ödülünü edindiği zaman, “Mahsul olgun olduğunda” anlayışına gelir. Bu tıpkı yukarıda söylediğimiz gibidir, Yaradan yardımıyla ödüllendirildikten sonra, Yaradan ona “yüzün ifşası” denilen ruhu

verdiğinde, bu Yaradan'ın onun üzerinde sürekli durduğunun işaretidir, yani kişi sürekli inançla ödüllendirilir. “Ve Hükümdar üzerinde durdu,” yazılmasının anlamı budur. Diğer bir deyişle, kişi Yakup denilen orta çizgi derecesine ulaştığında, Yaradan onun üzerindedir, tıpkı yukarıdaki alegoride söylenildiği gibi, kral mahsul olgunlaştığında tarlasının üzerinde durur.

On Sefirot Çalışmasına Giriş kitabında şöyle yazılmıştır: “Yaradan, kişinin çabasını tamamladığını ve Yaradan inancı seçimini güçlendirmede yapması gereken her şeyi bitirdiğini gördüğünde, ona yardım eder. Sonra, kişi açık İlahi Yönetimini yani yüzün ifşasını edinir. Sonra, tam bir tövbeyle ödüllendirilir.

On Sefirot Çalışmasına Giriş kitabında şöyle yazılmıştır: “Gerçekte, kişi ödül ve cezanın edinimiyle ödüllendirilmeden yani yüzün ifşasından önce, bir daha günah işlemeyeceğinden kesinlikle emin olamaz. Yaradan perspektifinden bakıldığında, yüzün ifşasına ‘tanıklık,’ denir, ...bu bir daha günah işlemeyeceğinin garantisidir. Bu demektir ki, bu anda sürekli inançla ödüllendirilir.

Şimdi şu yazıyı açıklayabiliriz, “Hükümdar yaşar ve Benim Kayam kutsanır.” “Ruhum Hükümdarda yüceltilmiş olur.” Burada “Hükümdar yaşar” denmesinin anlamını anlamalıyız. Bu ne çeşit bir Yaradan övgüsüdür? Çalışmada “Yaşar” denmesini açıklamalıyız. “Hükümdar yaşar” denilen Kimdir? Yaradan'a, O'nun dünyayı iyilikseverlikle yönettiğine inanan kişidir. Bu kişiye “Yaşar” denir.

“Benim Kayam kutsanır,” Yaradan'ın yarattıklarına iyilik yapma arzusunun inancını Yaradan'dan alan kişidir. Bu insan kendi başına mantık ötesi inancı üzerine alamayacağından, ona inanç verdiği için Yaradan'ı kutsar çünkü bu Tanrı'nın bir hediyesidir.

Ayrıca “Ruhum Hükümdarda yüceltilmiş olacak,” sözünü açıklamalıyız. “Hükümdarda” demek Yaradan onu Kendine yaklaştırıyor demektir. Bunun için, ruhu yüceltilir, yani insanın ruhu Yaradan’a onu Kendine yaklaştırdığı için minnettardır. Buna “Yaradan özü ve ruhu verir” denir. Kendi gücüyle kişi bunu başaramayabilir. Bir inancı olduğu için Yaradan’a şükreder. Yaradan’a ona verdikleri için şükreder. Aynı zamanda Yaradan’a “orta çizgi” denir, yukarıda söylediğimiz gibi sadece diğer iki çizgiyle çalışarak kişi Yaradan’ın verdiği öz ve ruhla ödüllendirilir.

Bu nedenle, alma kaplarının hükmünden çıkmada sadece Yaradan yardım eder. Dolayısıyla, düşüş sırasında kişi alma arzusuyla tartışmamalıdır, alma arzusunun kendisinden ayrılıp, ihsan etme için yer açılması için yakarması onun için iyi olacaktır. Kişi bilmelidir ki, beden asla bununla hemfikir olmaz, bu onun için boşuna bir konuşmadır.

Bu nedenle Yaradan onu iptal etme gücüne sahip olduğundan, sadece Yaradan’a yakarır. Diğer bir deyişle beden asla hemfikir olmaz, bu nedenle bedenle tartışmak anlamsızdır. Fakat kişi Yaradan için bir şeyler yapmayı istediğinde, alma arzusunun üstesinden gelebilmek için Yaradan’a dua etmelidir.

Yukarıda söylenenlerle şu söyleneni yorumlayabiliriz, “Kadınla yapılan konuşmayı uzatma.” Bu, erkeğin kadınıyla ilgili olarak söylenmiştir. Dostunun kadınıyla da bu böyledir. Çalışmada sözlü anlam temel olsa da, şunu söyleyebiliriz ki kadın ve erkek bir beden içinde. Erkeğin karısına “dişi” denilen “alma arzusu” denir ki o daima almak ister.

Bu nedenle bazen, kişi “eril”, erkek denilen ihsan etme amacıyla bir şeyler yapmak istediğinde, alma arzusu direnir ve bunun için erkek, ihsan etme çalışmasının daha iyi olacağını

anlaması için alma arzusuyla tartışmak ister, atalarımız bununla ilgili boşa konuşmak der. Şöyle söylerler, “Onun kendi karısıyla ilgili olarak,” yani içindeki alma arzusuyla. “Bu daha da fazla dostunun kadınıyla ilgilidir,” yani sadece Yaradan insanın kendisi için alma arzusunun hükmünden çıkmasına yardım ettiğinden, dostunun alma arzusuyla tartışmak -yani onlarla tartışıp, her şeyi ihsan etme amacıyla yapmanın daha iyi olduğunu görmelerini sağlamak- boşunadır.

Dolayısıyla, böyle insanlar -eylemlerinin ihsan etme amacıyla olduğu aşamaya ulaşan yolda yürümeyi isteyenler- ihsan etme çalışmasına bağlanmadıkları için dostlarına sitem etmemelidirler. Bu böyledir, çünkü insanın dostlarının alma arzusunu ıslah etme gücü yoktur. Gerçekte kişinin ihsan etme amacıyla yaptığı her şey sadece Yaradan’ın gücüyle gerçekleşir. Bu nedenle, dosta sitem etmek yasaklanmıştır.

ÇALIŞMADA “ZAYIF OLANIN ELİNE GÜÇLÜYÜ VERDİN” NE DEMEKTİR?

Makale 13, 1990-91

Çalışma düzeni şudur: Kişi Yaradan için her şeyi yerine getirmeyi arzuladığında, eylemlerini ödül için değil, ihsan etme amacıyla yerine getirmesi doğaya aykındır çünkü insan kendisi için alma arzusuyla yaratılmıştır. Bu nedenle, bize kendini-sevmeden çıkma ve Yaradan için ihsan etme niyeti çalışması verilmiştir.

Kendini-sevme hükmünden çıkma çalışmasını gerçekleştirebilmek için, Kabalist Akiva'nın “Maneviyatın en önemli kuralı” dediği, “Dostunu kendin gibi sev” emri verilmiştir. Maneviyatın Verdikleri kitabında açıkladığı gibi, bu kural vasıtasıyla kendimiz için alma hükmünden çıkarak, Yaradan için çalışabiliriz.

“Dostunu kendin gibi sev” kuralıyla ilgili olarak iki açıklama yapmalıyız:

1. Genel anlamıyla kişi ve dostu arasında.

2. Kişi ve Yaradan arasında, atalarımızın dediği gibi, “Dostunu ve babanın dostunu terk etme.” “Dostun” Yaradan’dır, şöyle yazıldığı gibi, “Kardeşlerim ve dostlarım için.” Bu nedenle “Dostunu kendin gibi sev” kuralı, kendini sevdiğin gibi Yaradan’ı sevmeyi başarmayı ima eder.

Bu nedenle, “Dostunu kendin gibi sev” kuralında iki anlayış vardır:

1- Şifa olduğunu söylemeliyiz. Diğer bir deyişle, kişinin dostunu sevme sebebi, onun vasıtasıyla Yaradan sevgisine gelmesidir, tıpkı Maneviyatın Verdikleri kitabında yazıldığı gibi. Dolayısıyla dost sevgisiyle ilgili olarak şunu söyleyebiliriz ki, kişi dostlarına tutunmak istediğinde, kiminle bağ kuracağını seçmiş

olur. Diğer bir deyişle, kişi dostlarını seçtiğinde iyi niteliklere sahip olanları arar.

Benzer şekilde, kişi Yaradan'ı sevmek istediğinde, Yaradan'ın yüceliğini ve önemini görmeye çabalamalıdır. Bu kişide Yaradan sevgisini uyandırır. Eğer Yaradan'ın yüceliğini ve önemini, içindeki kötülüğün Yaradan'ı kötülemesi nedeniyle göremiyorsa, Yaradan'ın yardım etmesi ve kötülüğün üstesinden gelip, mantık ötesi "O'nu sevebilmek için Yaradan'ın yüceliğine ve önemine inanmak istiyorum" diyebilme gücünü vermesi için Yaradan'a dua etmelidir, şöyle yazıldığı gibi, "Tüm kalbin ve ruhunla Tanrı'nı seveceksin." Diğer bir deyişle, dost sevgisi demek, onun vasıtasıyla Yaradan sevgisini, amacı edinmek demektir.

Bununla, atalarımızın şu söylediğini yorumlayabiliriz, "Her ikisinin çabası kötülüğü unutturduğundan, doğru tutumla Maneviyatı edinmek iyidir." Bu demektir ki, "Maneviyat" denilen, kişi ve dostu arasındaki doğru çaba, kişiyi Yaradan sevgisine ulaştıracak olan şifadır.

Öğretinin özü şudur ki, Işık vasıtasıyla kişi Yaradan'la bağ kurar. Atalarımız bununla ilgili olarak şöyle der: "Yaradan şöyle dedi, 'kötü eğilimi Ben yarattım; şifası için Maneviyatı yarattım.'" Diğer bir deyişle, şifa olan Işık vasıtasıyla, kişi "kişinin dönüşümü" olarak kabul edilen Yaradan'la birleşmeyle ödüllendirilir.

"Her ikisi için çaba, kötülüğü unutturur," denmesinin anlamı budur. Diğer bir deyişle, kişi ve dostu arasındaki çalışma vasıtasıyla, yani manevi çalışmasıyla, kötülükler unutturulur. Dolayısıyla, tüm kötülüklerin uzantısı olan bilgi ağacının kötülüğü, her ikisiyle islah edilmiş olur.

Şöyle yazar: "Gör, Tanrı'nın gözleri, O'ndan korkanların, O'nun rahmetini bekleyenlerin üzerindedir; ruhlarını ölümden kurtarması ve kıtlık sırasında onları yaşatması için." "Tanrı'nın

gözleri, O'ndan korkanların üzerinde," ne demek anlamalıyız. Her şeyden önce, Yaradan'ın gözleri her yerde gezinir. İnanmalıyız ki, Yaradan'ın İlahi Yönetimi iyilikseverlikle tüm dünyanın üzerindedir.

Sadece Yaradan'ın "Sen'i eylemlerinden biliriz," perspektifinden konuştuğumuzu açıklamalıyız. Bu demektir ki, özellikle Yaradan'ın gözlerinin tüm dünyayı seyrettiğini hissedenler, O'ndan korkanlardır. Diğer bir deyişle, sadece Yaradan'dan korkanlar, Yaradan dünyayı iyilikseverlikle seyrederek kavramını edinir. Fakat dünyanın geri kalanı için yüzün gizliliği vardır çünkü onlar iyiliksever olan İlahi Yönetimi edinemez.

"Zohar Kitabı'na Giriş" kitabında şöyle yazılmıştır: "Alıcı olanlar yaratılış düşüncesinde O'nun bizim için planlamış olduğu bütünlüğe gelemediği ve O'nun iyilikseverliğini edinemediği sürece, O'nun rehberliği iyilik ve kötülük şeklinde gerçekleşir."

Diğer bir deyişle, alma kaplarımız kendisi için almayı doğurduğu sürece, İlahi Yönetimi iyilikseverlik olarak görmek mümkün değildir. Tersine, Yaradan'ın gözlerini, O'nun rehberliğinin iyiliksever olduğunu görebilenler, yalnızca "O'nun rahmetini bekleyenlerdir." Bu sebeple "O'nun rahmeti" demek, Yaradan'la Dvekut (birleşme) olarak bilinen, "form eşitliği" denilen Hesed (rahmet) -ihسان etme- niteliğini edinmek için O'na yakarıyorlar demektir.

Dolayısıyla, ihسان etme niteliği ile ödüllendirildiklerinde, alma kapları artık çoğalmaz. Bu durumda, O'nun yönetiminin iyiliksever olduğunu hissetmeleri için "Tanrı'nın gözleri" ile ödüllendirilirler. Fakat Hesed niteliğini, yani ihسان etme kaplarını edinmeyi arzulamayanlar iyilik ve kötülüğün etkisi altında olurlar.

Peki, ikinci doğa olan "ihسان etme kapları" denilen Hesed'i, Yaradan kimlere verir? Herkese değil. Yaradan'ın rahmetini

bekleyen, Hesed niteliğini edinmek isteyen pek çok insan vardır. Ancak, Yaradan, Hesed meselesinin ilave bir şey olduğunu düşünen, yani kendini bütün olarak kabul eden ve Hesed niteliğini tamamlayıcı olarak Yaradan'ın kendilerine vermesine ihtiyaç duyan insanlara, Hesed niteliğini vermez.

Bu böyledir çünkü sadece Kelim'e (kaplar) sahip olanlara bu yukarıdan verilir. Diğer bir deyişle, eğer gerçek bir eksiklik yoksa onu doldurmak imkânsızdır. Öyleyse özellikle böyle bir ihtiyacı doyumak ne zaman mümkün olur? Kişi lüks için değil, gereklilikler için dua ettiğinde. Sonra bunu edinir çünkü lüks olanlar eksiklik olarak kabul edilmez.

“Tanrı'nın gözleri O'ndan korkanların ve O'nun rahmetini bekleyenlerin üzerinde,” denildiğinde, O'nun rahmetini bekleyen bu insanlar kimdir? Hangi amaçla Yaradan'a Hesed niteliğini vermesi için yakarıyorlar? Hesed niteliğine ihtiyaçları olduğunu hisseden bu insanlar, “Ruhlarını ölümden korumak için” bunu isterler.

Diğer bir deyişle, özellikle Yaradan'la Dvekut'u başarmayı arzulayan bu insanlar, Yaşamların Yaşamına bağlanmak isteyen insanlardır. Onlar, Dvekut'a sahip olmamalarını ölüme eşdeğer olarak hissederler, tıpkı atalarımızın söylediği gibi, “Kötü olanlara yaşamlarında 'ölü' denir.” Bu sebeple, Yaradan'a onları ölümden kurtarması için yakarırlar çünkü form eşitsizliği onları Yaşamların Yaşamından ayırır.

Yaradan'la Dvekut yaşam olarak adlandırılır, şöyle yazdığı gibi: “Tanrı'sına tutunmuş olan her biriniz, canlısınız.” Öyle anlaşılıyor ki, Hesed niteliğini istemelerinin nedeni “Kötü olanlara yaşamlarında 'ölü' denilir” olmamak içindir ve Yaradan ihsan etme kaplarını, Hesed niteliğini onlara verir.

“Ruhlarını ölümden kurtarmak” yazıldığında, yani Yaradan'ın Hesed niteliğini vermesi talebine, “bir eksiklik” denir. Fakat

Yaradan'ın yardımına bir lüks olarak ihtiyaç duyanların gerçek Kelim'i yoktur, Yaradan'ın onlara "Ruhlarını ölümden kurtarmak için" kap vermesine ihtiyaçları yoktur.

Bu nedenle, sadece kendi faydalarını gözeterek alma kaplarında kalırlar. Kelim'i lekelediklerini hissetmezler, Keduşa ve kendisi için alma birbirine ters olduğundan, bu Kelim'lere Keduşa (kutsallık) aşlamak mümkün değildir.

Dolayısıyla, ihsan etme eylemini yerine getirmediğinde Yaşamların Yaşamından ayrılacağını anlayanlar, Yaradan'a ihsan etme gücü vermesi için dua ederler. Bu ikinci doğadır, tıpkı Baal HaSulam'ın Yaradan ilk doğayı, alma arzusunu verir dediği gibi, ilk doğayı ikinci doğaya çevirmek imkânsızdır. Daha ziyade bunu sadece Yaradan yapar.

Mısır'dan çıkışta olduğu gibi, Yaradan onları Mısır kralı Firavun'un hükmünden çıkardı, atalarımızın söylediği gibi, "Bizi Mısır'dan bir melek, bir serafim ya da bir ulak değil, Yaradan'ın Kendisi çıkardı."

Ancak, kişi Mısır'ın hükmünden onu çıkaracak olan Yaradan'ın yardımını aldığı anda, hangisi kendisi için alma arzusudur? Bu özellikle kişi gerçek ihtiyaç içinde olduğunda gerçekleşir. Bu nedenle eğer kişi Yaradan'la Dvekut'u başarmayı arzuluyorsa, bu ihtiyacı için yardım alır. Diğer bir deyişle, eksiklik içinde olduğunu hissetmelidir, yani bütünlük eksikliği içinde olduğundan değil, fakat içindeki kötülük çok yoğun olduğu için yaşam eksikliği hisseder. Bu nedenle bir günahkâr olduğu ona bildirilir, tıpkı Zohar'da bununla ilgili yazıldığı gibi, "Eğer işlediği günah ona bildirilirse." Şöyle sorar, "Kim onu bilindir kıldı?", cevap verir, "Yaradan günahkâr olduğunu bilmesini sağladı."

Bu demektir ki, Yaradan ona Yaradan'dan ne kadar uzak olduğunu ve Keduşa yaşamı ihtiyacı içinde olduğunu gösterir. Bu nedenle kişinin Yaradan'dan yardım ve ihsan etme arzusu

vermesini istemesi eksiklik nedeniyledir. Ve sonra, gerçek anlamda buna ihtiyaç duyduğundan, Yaradan ona ikinci doğa olan ihsan etme arzusu verir.

Yukarıda söylenenlere göre, şu yazılanı açıklayabiliriz “Ve Sen, büyük rahmetinle güçlüyü zayıfın eline, çoğunluğu azın eline ve kirliyi temizini eline yerleştirdin.” Bu bize şunu anlatır, kişi ne kadar zayıf olduğunu gördüğü aşamaya gelmeden, içinde çökük yaratan kötülüğün ve kirliliğin üstesinden gelemediği için üstten bereket alamaz. Bu böyledir çünkü bu bereketi almak için tam bir Kli’si yoktur.

Bu sebeple şöyle yazılmıştır: “Siz tüm halkın en azı olduğunuzdan.” Diğer bir deyişle, “Yaradan, sayıca fazla olduğunuz için değil, tüm halkın en azı olduğunuz için Sevgisini üzerinize verdi ve sizi seçti.” Dolayısıyla, kişi dünyanın geri kalanından daha kötü, özellikle bayağılık seviyesinde olduğunu gördüğünde, Yaradan onu seçer ve Mısır hükümünden çıkarır, “Ben, sizin Tanrı’nız olmak için sizi Mısır topraklarından çıkarırım.”

Şöyle yazılmıştır: “Beni yükselttiğin ve düşmanlarımın sevinmesine izin vermediğin için Seni yücelteceğim Tanrı’m.” Davud’un bahsettiği bu düşmanların kim olduğunu anlamalıyız “Ve düşmanlarımın sevinmesine izin vermediğin için.” Bunu şöyle yorumlarız, Davud Malhut olarak bilinir yani cennetin krallığı. Bu demektir ki, yaratılanlar cennetin krallığının sorumluluğunu ödül almak için değil, fakat “O yücedir ve yönetendir” olduğu için üzerlerine almalıdırlar.

Fakat tüm dünya buna direnir ve yaptığı her şeyi kendisi için değil, Yaradan için yapmaktan nefret eder. Dolayısıyla, Keduşa bütünüyle ihsan etmedir yani Yaradan için çalışmaktır, şöyle yazıldığı gibi, “Ben Kutsal olduğum için sen de kutsal olacaksın.” Bu nedenle, Yaradan sadece yaratılanlara ihsan

ettiğinden, yaratılanlar da Yaradan'a ihsan etmelidir, buna Yaradan'la Dvekut olarak kabul edilen "form eşitliği" denir.

Öyle anlaşılıyor ki, Yaradan için değil, sadece kendisi için çalışmayı isteyenlere "Yaradan'ın düşmanları" denir, yani cennetin krallığının düşmanları. Bununla onlara "Davud'un düşmanları" da denir, bunu Davud'un şu sözlerinden anlarız "Ve düşmanlarımın sevinmesine izin verme."

Genel anlamda bahsettiğimiz iki anlayış vardır: 1) Yaradan; 2) Yaratılanlar. Diğer bir deyişle, Yaradan yaratılanları haz ve mutlulukla doldurmak için yarattı, şöyle yazdığı gibi: "Arzusu Yarattıklarına iyilik yapmak." Günahattan önce, Adam Harışon, Neşama ile bütünlük içindeydi, bu aşamada BYA dünyalarından NRN'ye ve Atzilut dünyasından NRN'ya sahipti. Ancak, günahattan sonra NRN ondan ayrıldı ve geriye sadece Nefes kaldı.

Sonra, Klipot'a düşen Kelim'ini yükseltmek için tövbe etmek ve onları Keduşa ile tekrar birleştirmek zorundaydı, yani ihsan etme amacıyla bir kez daha O'na bağlanmasına "tövbe" (İbranice, "dönmek") denir, tıpkı Zohar'da yazdığı gibi: "Hey, Vav'a dönecek."

Hey, almak için alan Malhut demektir ve tüm ruhlar ondan gelir. Bu nedenle Malhut'a, tüm ruhları içeren "Halk Meclisi" denir. Bu Malhut'un üzerinde ıslah vardır, yaratılanlara ihsan etme amacı içinde olması için ıslah ve ihsan etme amacıyla Manevi Çalışma'a bağlanma çalışması verilmiştir, bu şekilde kişi Atzilut dünyasının Malhut'tundaki ruhunun kökünde ihsan etme amacında olur. Böyle yaparak, "Yaradan ve O'nun Kutsallığı ile birleşmek" denilen başa gelir, yani "Kutsallık" denilen "HaVaYaH'in" Vav'ı olan ZA ile Malhut'un birleşmesi. Zohar'ın "Hey, Vav'a dönecek" dediği "tövbe etmek" sözünün anlamı budur.

Genel olarak, üç ayırım yapmalıyız: “Bir,” “Eşsiz,” ve “Birleşik.” On Sefirot Çalışmasına Giriş kitabında şöyle yazılmıştır: “Bir, O’nun değişmez eşitlik içinde olduğunu belirtir. Eşsiz, O’ndan geleni, O’nda olanı belirtir, tüm bu çeşitlilik içinde O, değişmez, tıpkı O’nun özü gibi. Ve Birleşik ise, O, pek çok eylemi etkilemesine rağmen, her şeyin tek bir güçle yönetildiğini ve hepsinin geri dönüp, değişmez formunda tekrar birleşeceğini belirtir.”

Bir’in anlamı şudur, O, değişmez eşitlik içindedir, yani O yaratılışı tek bir arzuyla yarattı -Yaratıklarına iyilik yapmak. Eşsiz’in anlamı şudur, iyi ya da kötü başımıza gelen her şey O’ndan geliyormuş gibi görünür, bu nedenle O’na “Eşsiz” denir çünkü O’nun farklı eylemlerinin tek bir sonucu vardır- iyilik yapmak. Öyle anlaşılıyor ki, O her eylemde eşsizdir ve farklı eylemleri nedeniyle değişmez. Her eylem üzerinde tek bir form vardır -iyilik yapmak.

Kişi buna inanmalıdır. Diğer bir deyişle, kişi bu eylemlerin Yaradan’dan geldiğini hissettiğinde, bunlar onun faydasına olmasa bile, yine de bu eylemlerin onu iyiye götüreceğine inanmalıdır. Bu insanın çalışmasıdır, anlamasa bile, bunun böyle olduğuna inanarak bunun için Yaradan’a şükretmelidir.

Atalarımız şöyle der: “Kişi kötü olana, iyi olan gibi şükretmelidir.” Diğer bir deyişle, kişi inanmalıdır ki, bu onun iyiliği içindir ya da O, Arzusu yarattıklarına iyilik yapmak olduğundan, onun bu aşamaları hissetmesine izin vermez, çünkü yaratılış düşüncesi budur.

“Birleşik” demek, kişi tüm tekil olanların Birleşik forma dönüştüğünü görme ile ödüllendirilmiş demektir, yani kötünün içindeki iyiliği görme ile ödüllendirilmiştir. Kişi bu aşamayla sadece Kelim’ini ihsan etme amacıyla islah ettikten sonra

ödüllendirilir. Bu aşamada kişi bütünüyle iyi olan yaratılış amacıyla ödüllendirilir.

Davud için Evin Açılması ilahisinde yazılanın anlamı budur. “Evin açılması” Tapınağı işaret eder, çalışmada şöyledir, bir insanın kalbi Yaradan için bir Tapınak olmalıdır, şöyle yazıldığı gibi, “Ben’i aralarında olacağım bir tapınak yapınlar.” Kişi Kutsallığın varlığıyla ödüllendirilmelidir, atalarımızın söylediği gibi, “Bağışlayıcı olan, kalbe ihtiyaç duyar,” yani Yaradan’ın tek ihtiyaç duyduğu, vermek istediklerini alması için kişinin kalbidir.

Ve kişi Birleşik olmakla ödüllendirildikten sonra görür ki, Tapınağın yapımıyla ödüllendirilmiş, Davud bununla ilgili olarak şöyle der: “Beni yükselttiğin ve düşmanlarımla sevinmesine izin vermediğin için Seni yücelteceğim Tanrı’m.” Bu demektir ki, Keduşa’yı engelleyen tüm düşmanlardan -kendisi için alma arzusu- Yaradan onu korudu ve onu Keduşa’ya kabulle ödüllendirdi. “Tanrı’m ruhumu cehennemden kurtardın; çukura düşmemem için beni canlı Tuttun” sözlerinin anlamı budur.

Şöyle deriz, “Sen ilksin; Sen sonsun; ve Senin yanında bizi kurtaracak başka Kralımız yok.” Ayrıca şöyle deriz, “Dünya yaratılmadan önce ve sonra Sen vardın; Sen bu dünyanın ve gelecek dünyanın içindesin.” Bunları Yaradan’ın yüceliği olarak algılarız. Ancak, çalışmada bu bize neyi anlatır?

Bilinir ki, çalışma düzeninde, kişi alma kaplarını ihvan etme amacıyla güçlendirmek için ıslah etmelidir. Kişi çabalama ve elinden geleni yapmalıdır. Bu aşamada Yaradan’ın yardımı olmadan kendisi için alma hükmünden çıkmanın bir yolu olmadığını anlar. Alma arzusunun hükmü anlamındaki Mısır sürgününden çıktığında buna “Günahlardan arınma” denir.

Kişi kendi başına sürgünden çıkmanın mümkün olmadığını gördüğünde, günahlardan arınmanın Yaradan’la ilgili olduğunu anlar. Dahası şunu sorar, “Alma arzusundan çıkmanın sadece

Yaradan'a bağılı olduğunu ve insan becerisinin üzerinde olduğunu kişi nasıl bilir?"

Cevap şudur, fikren yapabileceklerini zaten yapmış ve alma arzusundan bir milim dahi ilerleyememiştir. Tersine, çalışmaya başladıktan sonra tüm eylemlerinin Yaradan için olacağı dereceye ulaşamadığını, yani gerilediğini görür.

Diğer bir deyişle, şimdi her zamankinden daha fazla kendini-sevmeye dalmış olduğunu görür. Bu sebeple kişi günahlardan arınma ile ödüllendirildiğinde, sadece Yaradan'ın halkını Mısır'dan çıkaracağını söyler, yani günahlardan kurtuluş Yaradan'a aittir.

Ancak, sürgüne girmek yani alma arzusunun hükmüyle sarmalanmak kesinlikle insana aittir. Diğer bir deyişle, kendi başına alma arzusunun üstesinden gelememesi insanın hatasıdır. Bu nedenle, kişi sürgüne kendi başına gider.

Bununla ilgili yazılanlar bize bunun bizim anladığımız gibi olmadığını söyler. Kişi şunu söylese bile, "Eğer ben kendim için değilsem, kim benim için?" her şey insanın kararına bağılıdır, kişi her şeyin Yaradan'a bağılı olduğuna inanmalıdır. Bununla ilgili şöyle denir: "Sen yaratılan dünyadan öncesin." Bilinir ki, Olam (dünya) kelimesi He'elem (yok oluş) ve gizlilik kelimesinden gelir. Bilmeliyiz ki sürgünle ilgili olarak yapılacak iki şey vardır: 1) Kişi gizlilik ve yok oluşta olduğunu hissetmediğinde ve 2) kişi gizlilik ve yok oluş aşamasında olduğunu hissettiğinde.

"Sen yaratılan dünyadan öncesin," sözlerinin anlamı budur. Diğer bir deyişle, kişinin gizlilik içinde olduğunu hissetmemesi unsuru Yaradan yaptığı bir şeydir. Fakat kişi içindeki kötülüğü ıslah etmeden önce, kötüyü görmemesinin ıslahı olduğu için bu insanın faydası içindir. Bu nedenle, Yaradan insanın gizliliğe girmesi durumu yaratmıştır.

“Sen yaratılan dünyadan öncesin,” sözünün anlamı budur, yani gizlilik yaratılmadan önce. Sonrasında, kişi gizlilik ve kayboluş aşamasına gelir. Kişi tüm eylemlerinin ihsan etme amacıyla olduğu bu aşamaya özellikle Manevi Çalışma çabasıyla gelir.

“Sen yaratılan dünyadan öncesin,” sözlerinin anlamı budur. Bu nedenle, kişinin gizliliğe gelmesi Sen’den gelir. “Sen yaratılan dünyadan öncesin,” denmesinin anlamı budur. Ve sürgünden sonra, kurtuluş gelir ve bu “Sen ilksin; Sen sonsun,” dur.

MEKTUP 5

24 Şubat, 1955

Dostuma,

Bu hafta Şabat'tan sonra mektubunu okudum ve mektuptan mektuba geçen zaman içinde aşamaların ifşasına duyduğun ihtiyaçtan dolayı mutlu oldum. Kesinlikle Yaradan Yasasıyla gözlerimizi açacak.

Bu konudaki görüşüm şudur ki, dost sevgisiyle ilgili olarak daha çok çalışmalısın. Dvekut (birleşme) olmadan, kalıcı bir sevgi imkânsızdır, yani ikiniz sıkı bağlarla bağlanmalısınız. Ve bu ancak eğer sen içsel ruhuna yerleşmiş "kendini-sevme" denilen kıyafetlenmeyi "çıkarmaya" çalışırsan gerçekleşir, sadece bu kıyafetlenme iki noktayı ayırır. Fakat eğer düz yolda gidersek, birbirini reddeden iki çizgi olarak gördüğümüz bu iki nokta, her iki çizgiyi de içeren orta çizgi olur.

Ve savaşta olduğunuzu hissettiğinizde, hepiniz bileceksiniz ki dostun yardımına ihtiyacınız var ve o olmadan kendi gücünüz de zayıflayacak. Sonra, hayatlarınızı kurtarmak zorunda olduğunuzu anladığınızda, her biriniz koruması gereken bir bedene sahip olduğunu unutacak ve düşmanı nasıl kullanacağınız düşüncesiyle birbirinize bağlanacaksınız. Dolayısıyla, acele et, gerçek yolunu gösterecek ve sen başaracaksın.

Yazışmaya devam edelim.

Baruh Şalom Ha-Levi Aşlaç

MEKTUP 8**26 Mayıs, Tel-Aviv**

Merhaba Dostlar,

Mektubunuza cevap olarak, söylemeliyim ki şu an için ekleyecek bir şeyim yok. Daha ziyade, şöyle yazdığı gibi: "Halka yolculuk yapacaklarını söyle." Biliriz ki yolculukla ilgili olarak A aşamasından B aşamasına gidiş anlatılır, yani bunun anlamı yer değiştirmektir, tıpkı Baal HaSulam'ın dediği gibi, "Günden sonra gelen gün yolculuğu ifade eder." Yazdığına göre, gece aşaması olmadan yeni bir günün olması imkânsızdır, yani aralarında kopma yoktur. Aksi takdirde ona "günden güne" değil, "uzun bir gün" denirdi. Fakat çalışma düzeni tam olarak günden gündür. "Ve geceden geceye bilgiyi ifşa eder" demek aralarında gün var demektir, bunlar onun sözleridir.

Yolculuğun düzeni budur. Dolayısıyla, aşamalardan korkmayın, fakat sadece yukarıda söylediğimiz gibi, "yolculuk edin," ilerleyin. Her seferinde yeni bir ilerleyiş olmalıdır, tıpkı şöyle yazdığı gibi: "Onlar büyük inançlarıyla her sabah yenilenir."

Bu arada, Tiberian halkıyla ilgili ne düşündüğümü, bizi nasıl gördüklerini -içten ya da kaba-tarzım olmasa da size anlatmak istiyorum. Dahası, bu mektupta Tiberian hakkında ne gördüğümü ve onları nasıl resmettiğimi size yazacağım. Tiberian'ların özünü tam olarak tarif edemesem de, yine de, düşüncelerimi yazacağım.

Şimdilerde, az biraz kendi kişisel sorunlarımdan hafiflemiş durumdayım ve başımı kaldırıp olanları görecektir vakti bulabiliyorum. Burada sanki üç çeşit insan, üç farklı bedenle kılıflanmış üç silüet görüyor gibiyim.

1- Büyük bir çoğunluğun bizi değerli gördüğünü ya da saygı duyduklarını düşünmüyorum. İçtenlikle inanıyorum ki, onların gözünde dikkate değer değiliz. Diğer bir deyişle, ne bizi düşünüyorlar ne de hissediyorlar. Sanki biz bu dünyada yokmuşuz gibi davranıyorlar.

Aşlağ'ın öğrencileri gibi bir şeyin olduğunu duymuş olsalar bile, bununla ilgilenmiyorlar. Tüm gün boyunca kendi -hırsları, saygınlık arayışları ya da kendi maneviyatları için- oldukça meşguller. Özellikle küçük grubumuzun içinde çekişme olduğunu duyduklarından beri, bizimle ilgilenme ihtiyacı duymuyorlar.

“Artıklar aslanı tatmin etmez.” Yani bizim iyi ya da kötü olduğumuza karar verecek olan zihinlerine girmemize izin verseler bile, küçük grubumuz onların gözünde tatminkâr olmak için çok küçük ve önemsiz. Bu onların gözünde alt seviyede olduğumuzun, bir an bile dikkate, incelemeye değer olmadığımızın göstergesi. Bu aslanın bizimle ilgili her türlü plana sahip olduğunu düşünmeme rağmen, gerçekte hiç de öyle değil.

2- İkinci grup bu dünyada bir yerimiz olduğuna inanan ve bize saygı duyanlar. Bizi değerli, saygıdeğer ve belli bir konumda görüyorlar. Boş zamanlarında düşüncelerinde ve zihinlerinde bizim için zaman ayırarak büyük iyilik yapıyorlar. Bize ilgi gösteriyor, duruşumuzun ve eylemlerimizin gerçekten erdemlilik ve dürüstlük içinde olup olmadığını görmek ve herhangi bir şey bulduklarında bizi eleştirmek için tetikte bekliyorlar.

Bizimle ilgili düşündüklerinde, görüyorlar ki bunlar günün sonunda belli bir yerde, belli bir liderin yönetimi altında olmak için bir araya gelen bir grup insan. Bu küçük topluluk insanüstü bir cesaretle onlara karşı olanlara göğüs geriyor. Gerçekte bu

grup güçlü bir ruha sahip cesur insanlar ve bir adım bile geri çekilmemeye kararlılar. Birinci sınıf savaşçılar, kanlarının son damlasına kadar eğilimleriyle savaş halindedeler ve tek arzuları O'nun adının zaferi için savaş kazanmak.

Ancak, tüm bu dikkatli gözlemleriyle beraber, kendilerini düşünmeye başladıklarında-önyargılarına, saygı peşinde koşma ve egoist arzularına baktıklarında-oybirliğiyle hemfikir olup, bize karşı birleşmek zorundalar. Bu nedenle, tartışmasız bir şekilde tüm kalpleriyle bizimle birleşmemenin onlar için daha iyi olacağını düşünüyorlar. Birbirlerinden çok uzak ve farklı oldukları için hiçbir konuda hemfikir değiller. Aynı odada kalmaya bile tahammül edemeyecek derecede birbirlerinden nefret etmelerine rağmen, bize karşı olmak söz konusu olduğunda hepsi birleşiyor.

İçlerindeki alma arzuları ve tıpkı "Rüşvet bilgenin gözlerini kör eder," sözünde olduğu gibi peşin hükümlü olduklarından, bizimle ilgili düşündükleri şeyin tersini görüyorlar. Bizde buldukları tüm erdemliğe -her birimizin takdire değer ve saygıdeğer olduğunu görmelerine- rağmen kararlarını verir vermez çarçabuk bizim için verdikleri hükmü tutkuyla ve cansiperane bir şekilde gerçekleştirmek istiyorlar. Bu nedenle, bir yandan gerçeğin bizimle olduğunu, diğer yandan yolumuzun onlar için sıkıcı olduğunu biliyorlar.

Kendilerini haklı çıkarmak için, bizi yıkmak ve adımızı yeryüzünden silmekten başka şansları yok. Bunun için çabalıyor ve dağıtmak istiyorlar, bizi nasıl başarısızlığa uğratacaklarını düşünüp, her türlü aracı-meşru ya da değil- insanın ve Maneviyatın özüne ters düşüyor olsa bile kullanarak yolumuza engeller koyup komplo kuruyorlar. İçten ve dürüst insanlara amacımızı yaydığımızda onlara gerçeği gösterme gücümüz

olduğunu bilmedikleri ve arzularına direnç olmadığını gördükleri için bize aldırmyyorlar.

Kalplerindeki arzuyu yerine getirip, “neslin yüzü olmaları” onlar için daha iyi olacaktır. Bunun için geleceğimizi yıkıp, yok etmeyi planlayıp şöyle diyorlar, “Ne kadar çabuk olursa, o kadar iyi; henüz küçükken onları ezmek iyi olur böylece onlardan geriye bir iz kalmaz.”

Yine de onlara bize saygı duydukları ve en azından iptal etmemiz gereken bir şeyler olduğu fikrini kabul ettikleri için takdir etmeliyiz. Diğer bir deyişle, bizi bir toz gibi görmemezlikten gelmiyorlar, en azından onlar için gerçeğiz. İkinci gruptaki insanlar, bizi dikkate almayıp, etrafımızda olup bitenin önemli olmadığına inanan ilk grup insandan farklı. Çünkü onlar, eylemlerimizin gözleendiğini düşünüyor olmamızdan ki bu nedenle belli eylemleri yapmaktan kaçınıyoruz, etkilenmiyor, sıkıcı buluyorlar ve bu da ilk gruptaki insanların korkusu nedeniyle gruptan kaçmalarına neden oluyor.

Dürüst olmak gerekirse, hiç biri bize dikkat etmiyor. Muhtemelen bu tıpkı şöyle yazdığı gibi: “Kimse seni takip etmediğinde kaçacaksın.” Dolayısıyla, böyle insanlar var olduğu için memnun olmalıyız, bizimle alay ediyor, küçümsüyor ve kötü şeyler söylüyorlar. Yani en azından bu dünyada bir yerimiz var ve adımızı yeryüzünden silip atmak onlar için kolay değil.

3- Üçüncü grup, bizim iyiliğimizi isteyenler. Ancak sayıları çok az, tıpkı “İki çoğuldur,” dediği gibi. Ve ben onlara BShMA nın baş harfleriyle sesleniyorum yani B..., Sh..., M..., ve A... Kutsal dilde (İbranice) onlara Bosem (parfüm) denir. Diğer bir deyişle, onlar Panim ışığı ve tüm eylemleri Keduşa (kutsallık) içinde olmakla ödüllendirilmelidir.

Tiberias'ta yaşayan bu sevgili insanları anlatmak istesem, ne derim? Tiberias'ın hareketli bir şehir olduğunu görüyorum ve

yukarıda bahsettim bu üçüncü grup insan, bir girdaba kapılmış, başka bedenlerde yani ilk ve ikinci grup insanı kılıflayan arzular ve ihtiraslar arasında gidip geliyor. Onları bulmak benim için çok zor çünkü onlar büyük saman ve ot yığınlarının içinde, insan bu geniş çoğunluğun içinde kaybolmuş iki değerli inci, iki buğday tanesini nasıl bulabilir? Binlercenin içinde bile bir kişinin önemli olduğu kuralına rağmen, gerçekten yaşam dolu hayvanlar olan telli turnalar gibi onlar da dayanıklı olmak ve feryat etmek zorundalar.

Buradan atalarımızın anlattığı saman, ot ve buğday kimin için ekildikleriyle değerlendirilir alegorisini anlayabiliriz. Ot ve samanın konuşması o kadar doğru ve ikna edici görünür ki, buğdayın ot ve saman yarasına teslim olacağından korkulur. Ot ve saman şöyle der: “Biz çoğunluğuz ve sen buğday, bizim sayımıza oranla bir hiçsin. Biz yüksek bir mevkideyiz ve sen bu dünyaya gelmeden çok önce doğduk. Diğer bir deyişle, sen henüz yokken biz büyüdük ve güzelleştik ve bizim yüceliğimiz herkes tarafından görüldü. Uzaklardan bile görülen tüm tarlaya yayılmış güzelliğimizle göz kamaştırıyoruz. Fakat sen, buğday, o kadar küçük, o kadar fark edilmezsin ki, yalnızca sana özellikle dikkat edildiğinde görünebilirsin. Bu senin beceriksizliğine ilgili olsa gerek. Oysa biz yolunu kaybetmiş, yorgun düşmüş ve başını koyacak bir yer arayan insanlara bir yer, barınak sağlıyoruz. Onları ortamıza alıp, rüzgârların ve kötülüklerin görmemesi için üzerlerini örtüyoruz. Peki, sen kimi hoşnut ediyorsun?”

Hasat vakti geldiğinde saman ve ot sadece hayvan yemi olacağından şimdiki değerlerinden daha büyük olma umutları yoktur, herkes tarlanın kimin için ekildiğini bilir. Oysa buğday, birkaç islahtan sonra, kırıldığına, elendiğine ve şarap ve yağla karıştırılıp, fırına verildiğinde kralların sofrasında sunulur ve Tanrı'ya sunacak kadar değerli hale gelir. Ot ve samana

atfedilen tüm bu değer, besledikleri ve büyüttükleri buğdaya hizmet etmelerindedir.

Diğer bir deyişle, buğday tohumu topraktan besinini alır ve bu besini buğdaya dönüştürür. Buğdayın sırtındaki ot ve saman onun için bir yükür ve değerleri metresine hizmet eden krala hizmet eden hizmetkârla aynıdır.

Hasattan, sonuçtan önce, gerçeğin kendi gerçekliğini ve samimiyetini açıklığa kavuşturması imkânsızdır. Daha ziyade, herkes kendinedir, kendi hislerine göre konuşur. Bayağıllığa ve hoşnutsuzluğa neden olmadan gerçeğe saygılı olmak, meselenin gerçekliğini ve doğruluğu gün ışığına çıkana kadar kişinin detaylı bir şekilde her bir elementi analiz etmesi haricinde, basit bir iş değildir. Ve bu durum kendini-sevme aşına yakalanmadığı ve kolektifin akışıyla akıp gitmediği için üstten ödüllendirilmeyi gerektirir.

Buğday alegorisinde anlatıldığı gibi, herkes sizi eleştirdiğinden, benim sizi arzular içinde olmadan kendi halinizde bulmam zor.

Ancak, daha önce bahsedilen hasat zamanına benzer bir taktik buldum. Sadece geceleri, gece yarısından sonra, gecenin soğuğu ve rüzgârı saman ve otu dağıttığında ve her şeyi bir ölü gibi tarlanın yüzeyine yapıştırdığında, yani onlar yataklarında uyurlarken, iki buğday serbest kalır ve kalplerini cennetteki Babalarının önüne sererler. Dua zamanı olan sabah ışıkları çıkana kadar, Maneviyatın ateşinin alevine girerler. Bu anda Tanrı'nın sözlerini söyledikçe ruhları açığa çıkar. İnanıyorum ki, bu zaman Kurtarıcısının yardımıyla Yaradan'ı özlemleyen ateşin alevleri gibi parlayan bu değerli incilerle ilgilenmenin tam zamanı.

Sevgiyle ilgili olarak izin verin birkaç bir şey yazayım. Bilinir ki, Kli olmadan ışık yoktur, yani her haz, hazzın ışığının kılıflandığı bir kılıfa sahip olmalıdır. Örneğin, kişi saygınlık kazanmak, insanların

gözünde değerli olmak istediğinde, ilk işi giysilerini değiştirmek olur. Diğer bir deyişle, saygıdeğer bir biçimde giyinmelidir tıpkı atalarımızın dediği gibi, “Kabalist Yohanan giysilerine ‘Beni onurlandıranlar’ der.”

Dolayısıyla, kişi saygıdeğer bir giysi edinmek için belli ölçüde bir çaba harcamalı ve bunu elde ettikten sonra da onu tüm zararlardan korumalıdır. Yani her geçen gün onun tozunu almalı, lekelerini ya da kirlerini temizlemeli ve ütülermelidir.

Fakat en önemlisi, onu en tehlikeli sabotajcıdan korumalıdır -güveden! Yiddiş dilinde güveye gözle görülmeyen küçük sinek benzeri olan “Mol” denir. Öncelikle eski kıyafetlere temas etmemelidir. Ayrıca bunun için “naftalin” denilen harika bir çare vardır. Ve bu şekilde kişi saygıdeğer bir biçimde kıyafetlenen hazzın ışığını almaya hazır hale gelir.

Bu durum sevgiye benzer. Sevginin ışığı ile ödüllendirilmek için kişi ışığın kılıflanacağı bir giysi bulmalıdır. Burada da aynı kurallar geçerlidir: kötülüğün “tozundan” ve özellikle güvenin (Yiddiş dilinde güve demek, “ağız” demektir) sabotajından, güzel görünen ve güzel konuşarlardan kaçınmaktır. Biliyorsunuz ki, onlar zaten kendilerini yasaklanmış kötülüğün vaatlerine “kurban etmiş,” size zarar verecek sabotajcılardır, çok yakışıklı ve güzel oldukları için onlardan kendinizi koruyamazsınız.

Bu sinek o kadar küçüktür ki, özel dikkat olmadan değerli giysileri bozacak olan bu zararlıdan gelen zararı fark etmek imkânsızdır. Aslında, bilinir ki, bu güve yüne (İbranice: TzeMeR, enerji) daha fazla zarar verir, yani çalışmayı bozar. Ve Yetuş (sinek) “Onu Yapan Tanrı’dan VaYitoş (vazgeçmek)” ya da Arami dilinde “Ve o hizmet ettiği Tanrı’ya tapmayı bıraktı,” cümlelerinden gelir.

Genellikle değerli bir yün giysisi olan kişi onu eski giysilerle temastan korumak zorundadır. Diğer bir deyişle, kişi enerjivi

bozacak “eski bağlantılardan” kaçınmalıdır çünkü onlar artık çalışma için uygun değildir, tüm sözleri sadece enerjiyi düşürmek içindir. Bir ağaç gibi -kendini savunan- güçlü sevgi gıysisine sahip biri için bile, bu güve dikkatlice izlenmelidir. Eğer bu güve tahtaya düşerse, ona da zarar verir.

Tek çare, Onkelos’un Tefilah (dua) olarak açıkladığı Naftoley kelimesinden gelen Naftalindir, yani bu zararlının elbisesine zarar vermemesi için Yaradan’a dua etmek.

Kişi saygın bir elbiseye sahip olduğunda dikkatli olmalı ve eğer üzerinde horoz tüyleri varsa bunu temizlemelidir. Ayrıca, kişi bu giysileri giyindiği zaman horoz tüyleri olan yere girmemelidir. Bu tıpkı horoz dövüşünde olduğu gibi Nitzum (tartışma) kelimesinden gelen Notzot (tüyler) ile açıklanır. Bu gerçeğin yolundan ayrı ve kendini sevmeye dalmış olan insanların başırip çağırmasını işaret eder. Çalışma ve duaları sırasında sergilenen tüm bu şamata düşüncelerinizle savaşmaya kimin tarafı gerçek ve doğru- başlayana kadar sadece ruhlarınızın içinde kavgaya sebep olur. Bu durum içinde sevginin yaşadığı giysiye zarar verir. Dolayısıyla, dikkatli olmalı ve horoz dövüşü yapılan yerlerden kaçınmalısınız ki sonrasında kendinizi tüylerden temizlemek zorunda kalmayasınız.

Görüyoruz ki saygınlık ışığını elde etmede zorlanan insanlar dışarıya çıktıklarında giysilerini sakınmazlarsa, dışsal şeyler derhal onlara yapışır. Diğer bir deyişle, görürler ki kişi onların otoritesini kabul edip onlara o kadar köle olmuş ki sadece giysi edinmede zorlanmıyor aynı zamanda onu korunmada da zorlanıyor. Hatta model yani giyinme biçimi bile özellikle yanında durduğu bu insanların hoşlanacağı biçimde olmalıdır. Bu nedenle kimden saygı görmek istiyorsa onlar tarafından beğenilmek için büyük çaba harcamalıdır.

Ve eğer Tanrı korusun onlara uygun şekilde hizmet etmezse, bu durum hoş olmayan sonuçlar doğurabilir. Yani kişiye istediği saygıyı göstermeyip tersine onurunu kırar, küçültür ve kendisini bayağı hissetmesine neden olurlar. Ve bu aşağılanma hissi önce ona üzüntü verir, sonra hayattan haz alma umudu kalmayana kadar tüm dünyanın karanlığa büründüğünü hisseder. Sonra tek çözümlü bulur yani ölümün altıda biri uyku meleği, uykunun hazzını ona bildiririne kadar eve gidip, yatağa uzanmak ve duasının kabul edilmesi için yalvarmak. Elde edebileceği tek haz budur.

Ve eğer uyku meleği ona merhamet etmez ve bundan bir çare elde edemezse, ruhunun acılığı için başkalarının popüler olan çözümlerden haz almaktan başka çaresi yoktur. Onlar direnç gerektiren eğilimin üstesinden gelmek için savaşır ve "intihar" denilen meleğin hazzını umurlar. Bu demektir ki, sadece bu meleğin onları bu melankoliden kurtaracağını düşünürler. Açıkçası korkunç eziyetler ve korkunç duygusal savaşlar olmadan bu melekten haz elde etmek imkânsızdır.

Dolayısıyla "Bilgenin gözleri başındadır" ve o diğerlerinin koşullarını ve yasalarını yerine getirmede ne elde edeceğini önceden görmüş olur. Bu demektir ki, dışsal insanların ondan talep ettiği her şeyi kabullenmek ve boyun eğmek zorundadır aksi halde onlar kesinlikle onu cezalandırır. Diğer bir deyişle, ödül ve ceza bu dünyada açığa çıkar ve mantık ötesi inanç gerektirmez.

Buradan sevginin ışığını kılıflayan giysileri -çok nazik ve ince kumaştan yapılmış giysi-elde etmek için gereken büyük dikkat ve özeni ve dıştan gelen etkilerin bu çok fazla kan ve terle satın alınmış değerli giysiyi bozduğunu anlayabiliriz.

İzin verin şimdi size nasıl ve ne şekilde sevgi giysisini elde etmeye başladığımı açıklığa kavuşturayım: uygun bir giysi

yapmak için önce kumaşın örülmesi gerekir. Diğer bir deyişle, iplikleri alır ve onları bir araya getirir kumaşı öreriz. Atkı ve çözgü vasıtasıyla bir parça kumaş örülmüş olur.

Dolayısıyla, çözgünün içine atkı yerleştiririm. Nima (Aramice: “ip” aynı zamanda “söylemek”) kelimesi “Bununla ilgili bir kelime söyle” sözünden gelir. Shti (atkı) Taşı (unutkanlık) kelimesinden gelir, tıpkı “Sana baba olan Kayayı unuttun” cümlesinde olduğu gibi. Diğer bir deyişle, hafızamın gücüyle hareket etmeye başlar ve sonra dostlarımla benimle ilgili hoş şeyler söylemediğini ve bu sözler nedeniyle bana kötü şeyler yaptıklarını hemen hatırlar ve bu söylemin (aynı zamanda “çözgü”) dostluğu, arkadaşlığı ve kardeşliği yıprattığını görürüm.

Sonrasında, çözgü ipi (Erev) aklıma gelir, yani dostumun benimle ilgili iyi şeyler yapmasına neden olan hoş konuşmalarını duyarım ki bu bana Arevim (hoş) ve tatlı gelir. Bu demektir ki, dostumun tüm bağlantılarını, düşüncelerini ve eylemlerini sadece benim iyiliğim için yaptığını görür, duyar ve mutlu olurum. Bu iki iplik benim içimde bir karışıklık yaratır ve ben “Gerçek, atkının mı çözgünün mü yanında?” diyerek, ne şekilde karar vereceğimi bilemem.

Bilinir ki, dünyada var olan her şey, pozitif ve negatif formdadır-sağ ve sol, gerçek ve yanlış, ışık ve karanlık, Yaradan'a yönelenler ve yönelmeyen kişiler, kutsal ve bayağı, saflık ve bozukluk ve iyi ve kötü. Bu böyledir çünkü kötünün acı tadını almadan iyi tadı almak mümkün değildir. Atalarımızın “Zayıf olanın öcü ve erdemli olanın ödülü için” demesinin anlamı budur.

Para (öç) kelimesi, “Kadının başındaki saçı para (açık bırak)” sözünden gelir. Diğer bir deyişle, erdemlinin iyi bir ödülün gerçek tadını alabilmesi için zayıf olandan yardım alması olasıdır.

Bu sebeple, giysiyi örerken, şaşkın bir şekilde içimde kılflanan zihnin zayıflığını kovacak olan sonucu beklerim. Şimdi sevginin giysini örmeye bağlandığımdan, buraya haz ışığını yerleştirmek için peşin hükümlü davranırım. Bu sebeple atkının kelimelerine, Maneviyatın bize işaret ettiği “Rüşvet bilgenin gözlerini kör eder” yasına göre karar veririm.

Bu nedenle gerçeğin ne olduğuyla ilgilenmem; daha ziyade sevgi giysisini örerken arzuladığım amaçla ilgilenirim. Bu aşamada ortada karar verici bir çizgiye sahibim, yani amaç daima sağ ve sol arasında karar veren tek şeydir.

Ve bir kez bu giysiyi talep ettiğimde sevginin kıvılcımları içimde ışıdamaya başlar. Kalbim dostlarla birleşmeye özlem duyar ve bana öyle gelir ki, gözlerim dostlarımı görüyor, kulaklarım onların sesini duyuyor, ağızım sevgi ve neşe içinde onlarla konuşuyor, eller kavuşuyor, ayaklar daireler çiziyor ve dünyasal sınırlarımın ötesine geçiyorum. Dostlarım ve benim aramdaki geniş uzaklığı unutuyorum ve aramızda birkaç mil toprak uzanmıyor artık.

Bu tıpkı dostlarımın kalbimin tam içinde durup, neler olduğunu görmeleri gibi ve ben dostlarıma karşı yaptığım küçük eylemlerden dolayı utanıyordum. Sonra dünyasal kaplardan çıkıyorum ve bana öyle geliyor ki dostlarım ve benim haricimde dünyada başka bir gerçeklik yok. Bundan sonra, “ben” iptal oluyor ve onlarla kaynaşıyorum ta ki dostlarımın haricinde dünyada hiçbir gerçekliğin olmadığını hissedene kadar.

Kısa ve öz olmak zorundayım çünkü tatil yaklaşıyor.

Dostunuz, Baruh Şalom HaLevi

MEKTUP 16

21 Aralık, 1955

Bırakın sürülmüş yapraklar iyileştirsın ve Yaradan'ın temsilcisi olduğumu söylesinler, uçanlar arasında uçan, Üst Gücün eşlik ettiği Büyük Tamarisk, yüce hocamız...

Mektubunuzu aldım, umalım Yaradan yolumuzu aydınlatsın ve biz anma günü için hafızamızı zorlayalım. Sonrasında dünyasal havayı temizlenmesi için gerekli olan hafızanın ışığı ile ödüllendirileceğiz ve gerçek, ebedi yaşam olan kutsallığın havasını soluyacağız.

Bilinir ki tüm dünyada geçerli olan bir gelenek vardır, yetenekli profesyonellerin az yetenekli olanların arasında olması ve onları izlemesi iyi değildir. Örneğin, bir ayakkabı ustası beceriksiz ayakkabı tamircilerinin arasında olursa, bu insanlar ona şık ve kaliteli bir ayakkabı yapmanın çok da değerli ve önemli olmadığı fikrini aşılırlar.

Ya da yetenekli bir terzi, yeteneksiz terzilerin arasındaysa, giysileri düzgün ve müşterinin bedenine uygun olarak dikmenin önemli olmadığı fikrini aşılırlar. Bu nedenle onlarla ilişki kurarken çok dikkatli olmalıdır.

Oysa bir inşaat ustası terziler arasında olsa, onların kötü eylemlerinden etkilenmez çünkü aralarında bağlantı yoktur. Bu nedenle kişi aynı meslekte olanlardan kendini korumalı ve sadece kalbi temiz olanlarla ilişkide bulunmalıdır.

Yukarıda söylenenlere göre, Yaradan'ın hizmetkârı olduğunu düşündüğünüz herhangi biriyle ilişkide bulunduğunuzda dikkatli olmalı ve onun yetenekli olup olmadığını görmelisiniz, yani temiz, düzgün O'nun Adı için çalışıyor olup olmamasına dikkat etmelisiniz. En azından, ödül peşinde koşmadan yeteneksiz

olduğunu bilerek tüm ruhuyla kalifiye bir işçi olmak için tavsiye arayan biri olmalı.

Yetenekli, iyi bir işçi ödülü düşünmeden işini zevkle yapan kişidir. Eğer, örneğin yetenekli bir terzi diktiği giysinin müşterisine tam oturduğunu bilirse, bu ona kazandığı paradan daha fazla manevi haz verir.

Bu nedenle sizin mesleğinizden olmayan insanlar arasında olmanız önemli değildir, yani siz inşaatta uğraşırken onlar deri tabaklayabilirler. Fakat öğretiyle ilgilenen ve giysinin sahibine uyup uymadığına titizlenmeyen insanların Maneviyatın fikirlerine ters düşünceleri vardır. Bu noktada daima dikkatli olmalı ve ok atar gibi bu insanlarla aranıza mesafe koymalısınız. Ama sıradan insanlarla ilişkide bu böyle değildir.

- Manevi konularla ilgisi olmayanlarla ortak bir noktanz olmadığından, burada dikkate ihtiyacınız yok.
- Fakat dindar görünen halkdan uzak durmalısınız.
- Dinci olan şahıslara karşı daha büyük bir uyanıklığa ihtiyacınız var.
- Bizden veya bize yakın olduğunu söyleyen ama toplulukta olmayan insanlara çok dikkat etmelisiniz.

Bunun sebebi şudur: Nekudim dünyasında, ilk Meleh (kral) olan Keter seviyesi Meleh ha Daat, kırılma sırasında tüm Melahim'den (krallar) daha aşağıya düşer. Bu böyledir çünkü kalınlık Masah'a sahip olduğunda yüksekte olduğu için Masah'ı kaybettiğinde bu en kötüsüdür. Bu nedenle tüm Melahimlerin altına düşer.

Bunları açıklamalıyız. Bu insanlar Yaradan yolunda yürürken iki uçlu alma arzusuna sahiptirler: maddesellik ve maneviyat. Bu nedenle, Baal HaSulam'a yakın olanlar, bir taraftan arzular ve eğilimlere, bir taraftan Masah ve Aviut'a (kalınlık) sahiptirler.

Fakat şimdi bir Masah'a sahip olmakla ilgilenmediklerinden, tüm çalışmaları "bilen adam" ya da "Dini Lider" olmaktır.

Bu nedenle, bu durum Masah'ı olmayan Aviut'tur ve doğal olarak yaptıklarına önem vermezler. Benim ise onlara güvenim yok ve onları alaşağı edecek kimse de yok. Bu konuda çok netim çünkü onları düşüncelerimde istemiyorum, kuralı bilirsiniz; "Kişi ne düşünüyorsa ordadır."

Meseleyi daha iyi anlamak için, size bir örnek vereceğim: Bilinir ki, her iki derece arasında her ikisini birleştiren bir orta nokta vardır.

- Cansız ve bitkisel seviye arasında, "mercanlar" vardır.
- Bitkisel ve hayvansal seviye arasında, göbeğinden toprağa bağlı ve oradan büyüyen bir çeşit hayvan olan tarla köpeği vardır.
- Hayvansal ve konuşan seviye arasında maymun vardır.

Buradan şu soru doğar: gerçek ve yanlış arasındaki orta nokta nedir? Bu iki anlayışı bir araya getiren nokta nedir?

Açıklığa kavuşturmadan önce, başka bir kuralı eklemeliyim: bilinir ki, küçük bir nesneyi görmek imkânsızdır, ama buna karşılık büyük bir nesneyi görmek kolaydır. Bu nedenle kişi birkaç yalan söylediğinde, gerçeği, yanlış yolda yürüdüğünü göremez. Daha ziyade gerçeğin yolunda yürüdüğünü söyler. Bundan daha büyük bir yalan yoktur. Bunun sebebi gerçek aşamasını görmesi için yeteri kadar yalana sahip olmamasıdır.

Fakat kişi birçok yalana inandığında, yalan içinde gittikçe büyür. Bu nedenle şimdi yalanlarını -yanlış yolda yürüdüğünün- gördüğünden, gerçek aşamasını görür. Diğer bir deyişle ruhunda gerçeği ve doğru yola nasıl döneceğini hisseder.

Öyle anlaşılıyor ki, bu nokta -yanlış yolda yürüdüğü- gerçeğe yanlış arasında orta bir yerdedir. Bu nokta yalanın sonudur ve bu noktadan sonra gerçeğin yolu başlar.

Bu nedenle, Lişma ile ödüllendirildiğimizi görebiliriz, önce Lo Lişma için hazırlanır sonra Lişma'ya geliriz. Lo Lişma'ya "yalan", Lişma'ya "gerçek" denir.

Yalan küçük, Sevapları ve iyi eylemler az olduğunda, kişinin küçük bir Lo Lişma'sı vardır ve gerçeği göremez. Bu nedenle bu aşamada doğru ve gerçek yolda yürüdüğünü yani Lo Lişma'da çalıştığını söyler.

Fakat bütün bir gün ve gece Lo Lişma'da Maneviyata başlanırsa, gerçeği görebilir çünkü yalanların birikmesi sonucu yalanları artar ve gerçekten yanlış yolda yürüdüğünü görür.

Sonra eylemlerini düzeltmeye başlar. Diğer bir deyişle yaptığı her şeyin Lo Lişma'da olduğunu görür. Bu noktadan sonra kişi gerçeğin yoluna, Lişma'ya geçer. Sadece burada, bu noktada "Lo Lişma'dan Lişma'ya gelinir" meselesi başlar. Fakat bundan önce Lişma'da çalıştığını iddia eder, peki yolunu ve aşamasını nasıl değiştirecek?

Bu nedenle, eğer çalışmasını boşa harcarsa, gerçeğin yolunu, yanlış batmış olduğunu göremez. Fakat Yaradan'a memnuniyet vermek için çalışmasını arttırırsa, gerçeği, Lo Lişma denilen yanlış yolda yürüdüğünü görebilir. Bu nedenle yolumuza güvenmeli ve güçlü olmalıyız, kendimizi daima yenilemek zorunda olduğumuz için her gün bizim için yeni bir gün olur ve ilerleriz.

Dostunuz Baruh Şalom Ha-Levi Aşlaq

MEKTUP 24

7 Kasım 1946

Merhaba dostlarım,

Uygun bulmadığınız dostların kalbindeki sevgiyi uyandırmak ve onu korumakla ilgili 27 Ekim'deki mektubunuzdaki ilk sorunuza cevap olarak diyebilirim ki bunun sizin için gerekli olduğunu görüyorum. Baal HaSulam'ın insanla Yaradan arasındaki ilişkinin, insanla insan arasındaki ilişkiyle başladığıyla ilgili söylediklerini biliyorsunuz.

Bu böyledir çünkü üst ışık tam bir huzur içindedir ve daima “Düğünümüzün sevgisi mutlu edene kadar” sevgiyi uyandırmak gerekir. Diğer bir deyişle bu yolla ilgili yukarıdan size daima O'nun adının sevgisini uyandırmanız gerektiği gösterilir.

Bu demektir ki, dost sevgisini olduğu gibi görme hakkınız var yani bu size yukarıdan gösterilir. Siz uyandıransınız (gerçek tam böyle olmasa da, eğer dostlara sorarsanız, başka türlü değil de onları isteyen sadece siz olduğunuzla ilgili kanıtınızla aynı fikirde olacaklarından şüpheliyim.)

“Bir yargıç sadece gözlerinin gördüğüyle karar verir” denmesinin anlamı budur. Bu demektir ki, yargılarken sadece delillerinize dayanarak yargılamalısınız. Bu, Yaradan'ın sevgisinin farkındalığını bu yolla korumak zorunda olduğunuzun, tüm gün ve gece, gün veya gece aşamasını hissettiğinizde, daima tetikte olmanız gerektiğinin size yukarıdan bildirilmesinin sebebidir.

Yaradan'a şöyle deriz, “Seninkiler hem gün, hem gece.” Bu nedenle, gece de, gecenin karanlığı da insanın iyiliği için Yaradan'dan gelir, şöyle yazdığı gibi: “Günden güne konuşmayı ifade eder ve geceden geceye bilgiyi tanımlar”

Öyle anlaşılıyor ki, alevler kendi kendine yükselene kadar dostların kalplerini uyandırmalısınız, atalarımızın bununla

ilgili şöyle söylediği gibi, “Mumları yaktığın zaman.” Bununla Yaradan’ın sevgisinin farkındalığı ile ödüllendirilmiş olursunuz.

Çalışmanın önemini görmekle ödüllendirilen ama derslere halen daha saygı göstermeyen dostların kalbini sürekli olarak uyandırmakla ilgili ikinci sorunuzla ilgili olarak bunun önünüzde duran bir amaç olduğunu söylemeliyim.

Diğer bir deyişle, Yaradan’ın pek çok kez size O’na yaklaşmanıza izin verdiğini görmek zorundasınız. Bu dünyada O’na sonsuza kadar bağlı kalmaktan başka ilgilendiğiniz başka hiçbir şey olmadığını hissettiğiniz pek çok zaman oldu, bu nedenle en basit işlerde bile Krala hizmet etmeye değer olmadığınız için neden diğer çağdaşlarınızdan daha fazla özelliğiniz olsun ki?

Yine de, Yaradan’ın sizi çalışma için uyandırmasını bekleyin ve sonra dersleri çalışmaya başlayabilirsiniz.

Tıpkı öğrencileri uyandırmak zorunda olduğunuz gibi, Yaradan’ın da sizi uyandırmasından bahsediyorsunuz. Bu demektir ki, eğer Yaradan size çalışmada iyi bir tat ve sebep verirse, çalışmaya hemfikir olursunuz. Fakat ondan önce, bunu yapamazsınız. Sonra, yukarıdan ne kadar aşağıda ve düşük olduğunuz gösterilir.

Ve grubu büyük bir çabayla korumakla ilgili üçüncü soruyla ilgili olarak, bu böyledir çünkü insanlar da bir bebek yalnız başına gece vakti evden çıktığında korkup bu şekilde davranır. Bebek başka türüsünü anlamayacağından, ona şöyle söylerler, “Dışarıda bir ayı ve başka vahşi hayvanlar var.” Diğer bir deyişle, eğer bebek dışarıda aslan ya da ayı olmadığı gerçeğini biliyor olsaydı bile gerçeği kabullenmesi zor olacağından, onun için en iyisi uyumak, en önemlisi de içerde kalmaktır.

Dolayısıyla, gerçeğin yolunu ve Baal HaSulam’ın sözlerinin gerçeğini kabul etmek için bilmelisiniz ki dostlarım, gerçeğin

sözlerini duyacak çok fazla insan yok çünkü siz etrafta bol bol çocuk görüyorsunuz. Kendinizi anaokulunda gibi hissedip onların neşe içinde olduğunu yazdığınızda size ne söyleyebilirim? Aslında, bebeklerin yolu budur -neşeli ve mutlu olmak. Fakat bilinir ki, bir bebek mutluyken ya da ağlarken ciddiye alınmaz çünkü onun heyecanı ya da hisleri önemsiz meselelerle ilgilidir.

Ve bir bebeğin ağladığını, mutlu olduğunu ve dans ettiğini gördüğünüzde etkilenirsiniz ve çocukların mutlu ve neşeli olmasına imrendiğinizi yazarsınız. Peki, ne istiyorsunuz? Tekrar sil baştan bebek olmak mı? Bilmelisiniz ki, dostlarım, Baal HaSulam'ın odasına girmeden önce tıpkı onlar gibi dans ediyordunuz ama artık çocukluk günleriniz bitti.

Umalım Yaradan bize maddesellikte ve maneviyatta eşlik etsin.

*Dostunuz, Baruh Şalom Ha-Levi Aşlaq
Baal HaSulam'ın oğlu.*

MEKTUP 34**Yeni Yıl Gecesi 14 Eylül 1947**

Dostlarıma, dilerim sonsuza kadar yaşarlar.

Bu hayali dünyada size yakın geldikten sonra, buranın kalplerimizi de yakınlaştırmasını umalım, uzun zamandır yazışamadık ve fiziksel eylem birliği getirir, tıpkı Roş Haşana duasında söylendiği gibi “Ve onların hepsi tek bir toplum olacak.” Bu aşamada, “Arzunu tüm kalbinle yerine getirmek,” kolay olacaktır.

Bu böyledir, çünkü tek bir toplum olmadığından, kalpten çalışmak zordur. Tersine kalbin bir parçası Yaradan için değil, kendi faydası için çalışmada kalır. Midraş Tanhuma’da bununla ilgili şöyle yazar: “‘Sen bugün dur,’ tıpkı bazen gün ışıdığında ve bazen karardığında olduğu gibi, böylece o seninledir. Senin için karanlık olduğunda, dünyanın ışığı senin için parlayacak, tıpkı şöyle söylendiği gibi ‘Ve Yaradan senin üzerinde sonsuz bir ışık olacak.’ Ne zaman? Tek bir toplum olduğun zaman, tıpkı şöyle yazdığı gibi: ‘Bu günde her biriniz yaşıyorsunuz.’”

Genellikle, biri bir demet dalı eline alsa, hepsini bir seferde kırabilir mi? Fakat teker teker ele alındığında bir bebek bile onları kırabilir. Benzer şekilde, tek bir ulus olmadan kurtulamayacağız, tıpkı şöyle söylendiği gibi, ‘O günlerde ve o zamanda, Yaradan der ki: İnsanoğlu bir araya gelecek.’ Bu nedenle, birleştiklerinde Kutsallığın yüzünü edinecekler.”

Midraş’ın sözlerinden alıntı yaptım ki bu şekilde dost sevgisi olan grup meselesinin Hasadismle ilgili olduğunu düşünmeyin. Daha ziyade, bu Kutsallığın yüzünü edinmek için kalplerini tek bir grup olarak birleştirmenin ne kadar önemli olduğunu gören atalarımızın öğretisidir.

Arada birkaç kişi çıkıp, “Ellerinizi tek bir grup için birleştirin” diyerek dostların kayıtsızlığına atıfta bulunsa da, ben yine de meseleyi ihmal eden dostları dışlamam.

Özellikle umalım ki yeni yılda Şin-Taf-Het-Yod (“Yaşa”) ile Yaradan bize ebedi yaşamı versin, tıpkı şöyle yazdığı gibi: “Yaradan Abel’in yerine bana başka bir tohum verdi” ve “Yaşa” gerçekleşsin.

Roş Haşana’nın (Yeni yıl gecesi) anlamı yeni bir başlangıçtır, kişinin yeni bir yapı inşa etmeye başlamasıdır. Bu tıpkı atalarımızın şöyle söylediği gibidir, “Kişi daima kendisini yarı erdemli, yarı günahkâr görmelidir. Eğer tek bir Sevabı (iyi eylem/emir) yerine getirirse, ne mutlu ona çünkü kendini ve tüm dünyayı erdemlilik yoluna getirdi. Eğer tek bir günah işlerse, yazıklar olsun ona çünkü kendini ve tüm dünyayı yanlışın tarafına getirdi.”

Kişinin daima kendini yüzde elli-elli görmesinin ne demek olduğunu anlamalıyız. 1) Eğer bir Sevap yerine getirir ve erdemlilik tarafında olursa, ona nasıl yüzde elli-elli denir? Her şeyden evvel, amacın önemine sahip. Aynı şekilde, bir günah işlediğinde, ona nasıl yüzde elli-elli nedir? 2) Kendisinin günahlarla dolu olduğunu bildiğinde ona nasıl yarı-yarıya denir? Aynı zamanda “Suçluyuz, ihanet ettik” ve “Günah için” olduğunu kabullenmeye zorlanırlar.

Atalarımızın anlamamızı istediği şey çalışma düzenidir. Burada bir mahkeme ve yargı meselesi yoktur. Sadece kişi üst mahkemenin önüne geldiğinde günahları ve erdemliği için yargılanır.

Daha ziyade burada atalarımız bize kişinin daima çalışmaya başlaması ve iyiyi seçip kötüden nefret etmesi gerektiğini öğretir. Bu böyledir çünkü ancak yarı-yarıya olan bir şeyde seçim yapılabilir, sonrasında kişi seçme gücüne sahip olur.

Fakat taraflardan biri önem kazanırsa bu durumda seçimden bahsedilmez.

Bu şu soruyu getirir, “Günahlarla dolu olduğunu bildiğinde aslında yüzde elli-elli olduğunu söyleyip kendini nasıl aldatacak?” ancak, bilmeliyiz ki, kişiye seçim şansı verilir ve bu süreklidir, tıpkı, “Dostundan yüce olanın eğilimi de ondan yücedir” sözünde olduğu gibi. Bu kurala göre, eğer kişinin pek çok günahı varsa bu iyi eğiliminden daha büyük olmayan küçük bir eğilimi var demektir, ancak sadece yarı-yarıya durumda kişi karar verebilir.

Arzular kötü eğilimden ve Sevaplar iyi eğilimden geldiğinden, Raşî'nin yorumladığı gibi, “İyi eğilim vasıtasıyla kötüyü yarattın,” bu nedenle atalarımız şöyle der: “Kişi daima kendini yarı günahkâr, yarı erdemli olarak düşünür.” Diğer bir deyişle, seçimle ilgili olarak, eğer eğilim erdemlilik tarafındaysa o zaman kötü eğilim kaybolur. Bu nedenle kişi yarı-yarıyadır.

Benzer şekilde, tek bir Sevap yerine getirip erdemlilik tarafında olursa, ona özellikle büyük bir kötü eğilim verilir, tıpkı şöyle yazdığı gibi: “Dostundan yüce olanın eğilimi de büyüktür.” Bu nedenle şimdi yüzde elli-ellidir, böylece erdemlilik tarafında yargılanabilir.

Dolayısıyla, Roş Haşana'da kişi yeni bir çalışmaya başlar. İlave olarak, on pişmanlık gününe “başılanma günleri ve günahların kefareti” denir, böylece kişi çalışmadan çok uzak olsa bile, bir kez daha Yaradan'ın çalışmasına katılma şansına sahip olur.

Sadece dua vasıtasıyla kişi genel alandan çıkıp, Tek olanın alanına girebildiğinden, çalışmanın özü duadır. Bu böyledir çünkü dua söz konusu olduğunda yüce ve küçük olan eşittir. Dahası, bayağılığını hisseden kişi kendini zor durumdan çıkaramayacağını bildiği için kalbinin derinliklerinden daha içten

dua edebilir. Sonra zekâsal nitelikler ve özel yetenekleriyle yaratılmış olanların kendi başlarına bir şeyler yapabileceğini, buna karşılık iyi niteliklere ve becerilere sahip olmayanların cennetin merhametine ihtiyacı olduğunu düşünebilir. Bu nedenle yalnızca bu insan dürüst bir dua sunabilir.

Ancak, kişi eğilimin üstesinden gerçek duayla gelebileceğinden, gruptan kaçmamaya dikkat etmelidir, bu ona çaresizlik kıvılcımları ve dualarının yetersizliği sonucunu ve delilini getirir. Sonunda, kişi “Sen her ağzın duasını duyarsın,” sözüne olan inancını kaybeder. Atalarımız şöyle der: “Yaradan erdemli olanın duasını özler.” Bu böyledir çünkü dua Kutsallığın ilhamı için önemli bir araçtır çünkü yoksulların duası olarak kabul edilir.

Ve dua yücelerin yücesi için bile geçerlidir. Dua olmadan kişi çalışmada “durmak” aşamasını başaramaz. “Yoksullar topraklarından asla ayrılmaz,” denmesinin anlamı budur. Neden Yaradan’ın bize bunun sözünü verdiğini anlamalıyız. İnsan için böyle bir şey olmasaydı daha iyi olmaz mıydı?

Ancak, yukarıdaki yorumda, “yoksul” demek dua yeri demektir ve eğer bir eksiklik yeri yoksa, dua için de yer yoktur. Bu nedenle kişi bir kez yücelikle ödüllendirildiğinde dua için yeri olmayacak mı? Bu bakımdan, Yaradan bize söz verir, “Yoksul, topraklarından asla ayrılmaz,” yani daima duaya gereksinim duyanın mümkün olduğu bir yer olacaktır, böylece kişi daha üst dereceye yükselebilir.

“Yoksulluk İnsan'a beyaz ata kırmızı kayışın uyduğu gibi uyar,” denmesinin anlamı budur. Bu demektir ki, Yaradan'la bütünleşmiş biri bile, yoksulluk içinde halen daha yücedir çünkü burası eksiklik yeridir ki böylece duaya gelebilir.

Gemeriya'da bahsedilen budur: “Kabalist Ele Ulla'ya dedi ki, ‘Oraya ulaştığın zaman, dostum Kabalist Berona'ya tüm

grubun huzurunda selam söyle, çünkü o yüce bir adamdır ve iyi eylemlerle sevinir. Dua vasıtasıyla kurtuluşa ulaştığından gülümsemesi bütün gün yüzünden eksilmez.” diğler bir deyişle, bütün eksikliklerinden kurtulmuş olduğundan yapacak daha fazla bir şeyi yoktur. Bu aşamada, dua edebilmek için kendinde yanlış bulma çalışması içindedir. Ve “duayla kurtuluşa erişmek” içinde olduğunda, kesinlikle dua için bir yer bulur ve sonsuz neşe içinde olur, tıpkı şöyle yazdığı gibi: “Yoksullar topraklarını asla terk etmez.”

Bütün yukarıda söylenenlerden anlaşılıyor ki, en önemli şey duadır. Duada güçlü olun ve inanın ki, “Sen, her ağzın duasını duyarsın.”

Yaşam kitabına kazınmak dileğiyle,

Dostunuz, Baruh Şalom HaLevi

MEKTUP 37

25 Ekim, 1957

Yaradan çalışmasından dost sevgisini ayırma konusunu anlayamıyorum çünkü Baal HaSulam için bu iki Şeyi birleştirmek asla geçerli değildi.

Tersine, Maneviyatın sözlerini ya da dostlar arsında yücelik ya da küçüklük aşamalarını konuşmak yasaklanmıştır. Yolumuz daima “Alakgnlllkle yr” olmuştur. Baal HaSulam’ın bu konudaki birçok makalesinde söylendiği gibi dostlar arasında çalışma meseleleri konuşmaya çok az izin verilir.

Daha ziyade dostların sadakati herkesin maneviyatla ilgili değil, sadece dostunun maddeselliğiyle ilgilendiği sıradan insanlar içindir. Dostlar arasındaki yakınlık Maneviyatın sözleri vasıtasıyla değil yemek ve iki sırasında gerçekleşir.

Dolayısıyla, ne tür yenilikler yapmaya alıştığınızdan emin değilim. Belki Şimdiye kadar dost sevgisiyle ilgili olarak çalışma meselesinde tartışma ya da bağ olmaması gerektiğine inandınız ama Şimdi biliyorsunuz ki, olması gereken tek yol alçakgönüllülükle yürümek.

Bu yol dostunun mutlu gününe koşan birinin yolu gibidir. Kendinin iyi ya da kötü olup olmadığını düşünmeden, dostunun neşesiyle neşelenir. Somurtmamalı aksine mutlu bir yüz göstermelidir. Burada da aynı Şey geçerlidir: dostlar arasındaki bağ öyle olmalıdır ki, burada “Kendine bir dost satın al” meselesi olduğundan her biri dostunu özellikle maddi Şeylerle memnun etmeyi dilemelidir.

“Kendine bir Rav bul,” ise başka bir hikyedir. Bu demektir ki, bazen dostlar arasında kişi başkasına karşi “Kendine bir Rav edin” konusunu yerine getirmek ister. Ancak, bu büyük zen ve ilgiye sahip dostlar arasında olmalıdır, herkes bunun için

uygun değildir. Fakat bu çalışmayla bağlantısı olmadığından dost sevgisinin talep ettiği Şey artık “dost sevgisi” olarak kabul edilmez.

Baruk Şalom HaLevi
Baal HaSulam'ın oğlu.

MEKTUP 40

Manchester,

Öğrencilerime,

Kazandığımızla ilgili telgrafi ... dan aldım. Umalım ki eğilimlerle ilgili savaşımızı da kazanalım, burada da başarılı olacak ve Yaradan'a memnuniyet verme hedefimizi gerçekleştireceğiz.

Güçlü ve tuttuğunu koparan insanlar gibi kutsal amacımıza yaklaşmaya başladık. Bilinir ki, amaca, Yaradan sevgisine giden asfaltlı yol dost sevgisidir. Sevgi "Kendine bir dost satın al" vasıtasıyla gerçekleşir. Diğeri bir deyişle, eylemler vasıtasıyla kişi dostunun kalbini satın alır. Dostunun kalbinin bir taş gibi olduğunu görse bile, bu bir bahane değildir. Eğer çalışmanın onunla dost olmak için uygun olduğunu hissederse, o zaman onu iyi eylemlerle satın almalıdır.

Her hediye (hediye, ister kelimelerle, düşüncelerle ya da eylemle olsun, dostunun hoşlanacağını bildiği bir şey olmalıdır) açık olmalıdır ki böylece dostu onu bilsin çünkü sadece düşünce vasıtasıyla dostu onun kendisini düşündüğünü bilemez. Bu nedenle, kelimelere de ihtiyaç vardır, yani onu düşündüğünü ve ilgilendiğini söylemelidir. Ve bu şekilde dostunun sevdiği şeyi yapmış olur. Turşu değil de tatlı seven birine, tatlı yerine turşu veremezsiniz. Bununla şunu anlamalıyız ki, birisi için önemli olmayan bir şey bir diğeri için önemli olabilir, dostu verilen şey taşa delik açan kurşun gibidir. İlk kurşun taşı sadece çizse bile, ikinci kurşun yerine ulaşıp çentik atar ve bir üçüncüsü delik açar.

Ve kurşunlar vasıtasıyla, tekrar tekrar vurur ve bu dostunun tüm hediyelerin bir araya geldiği taştan kalbinde bir delik açar. Ve her bir hediye yani tüm sevgi kıvılcımları taştan kalbin deliğinde bir araya geldiğinde sevgi alev olur.

Kıvılcımla, alev arasındaki fark şudur ki sevginin olduğu yerde açık bir ifşa vardır yani içinde sevgi ateşinin yandığı her bir dost için bu bir ifşadır. Ve sevginin ateşi kişinin yolda karşılaştığı her arzuyu yakar.

Ve şunu sormalıyız, “Kişi dostuna karşı taştan bir kalbi olduğunu hissettiğinde ne yapmalıdır?” Bunu yazdığım için beni affedin fakat “Herkes taştan bir kalbi olduğunu hisseder,” yani burada dostunun onu seveceğinden ve hediyeler (sadece eylemle değil fakat en azından güzel sözler kullanarak onun dikkatini çekmek) vereceğinden hiç şüphesi olmayan ve bunu hissedenlerin haricinde, sadece dostlarını sevmekle ilgili çok soğuk kalbi olduğunu hissedenlerden ya da sıcak bir kalbi olup da dostların soğukluğu nedeniyle kalpleri zaten soğumuş olanlardan bahsediyorum.

Tavsiye çok basit. Ateşin doğası gereği taşları birbirine sürüttüğünüz zaman, ateş olur. “Kişi Lo Lişma’dan (O’nun adı için değil), Lişma’ya (O’nun adı için) gelir” söz konusu olduğu için, bu önemli bir kuraldır. Ve bu özellikle eylem Lişma’da olduğunda böyledir yani dostuna hediye vermek ve amaç Lo Lişma’dır.

Bu böyledir çünkü kişi sadece tanıdığı ve sevdiği birine hediye verir. Öyle anlaşılıyor ki, hediyein amacı dostunun ona verdiği sevginin minnettarlığıdır. Ancak, eğer kişi bir yabancıya, yani kalbine yakın olmayan birine hediye verirse, o zaman minnettarlık duyacağı bir şeyi yoktur. Öyle anlaşılıyor ki amaç, olması gereken niyet Lo Lişma’dır.

Dostuyla kimsenin konuşmadığını ve onu selamlamadığını gördüğünde ona acıdığı için hediye verdiğinde ilk anda buna “bağış” denilebilir. Aslında, bunun için dua vardır -Yaradan’ın dostunun sevgisini hissetmesine yardım etmesi ve dostunu

kalbine yakınlaştırmasıyla ilgili. Bu şekilde iyi eylemler vasıtasıyla amaçla da ödüllendirilir.

Fakat, hediyeyi dostuna bir başış gibi verme niyeti içinde olduğunda (bazıları için zaman dostunun parasından daha önemli olduğundan, zamanını dostuna veriyor olsa bile tıpkı şöyle söylendiği gibi, “Kişi zaman eksikliği içinde olmasına değil, para eksikliği içinde olmasına önem verir.” Ancak, bir saatte bir pound kazanan insanlar olduğundan, zamanla ilgili olarak herkesin farklı değerleri söz konusudur. Aynı şey maneviyat içinde geçerlidir -bir saatte ne kadar maneviyat içinde olacağı gibi) o zaman kendisiyle ilgili olarak dost sevgisini amaçladığını kanıtlamış olur, yani eylem vasıtasıyla aralarındaki sevgi artar.

Ancak her biri başış olarak değil, hediye için niyet ederse, en güçlü olanların bile kalplerinin yıpranması pahasına, her ikisi de kalbinin duvarlarından sıcaklık yayar ve bu sıcaklık bir sevgi giysisi oluşturana kadar sevginin kıvılcımlarını ateşler. Sonra, her ikisi bir battaniye ile örtülmüş olur, yani tek sevgi her ikisini de örter ve sarar, tıpkı Dvekut’un (birleşme) ikiyi bir olarak birleştirmesi gibi.

Ve kişi dostunun sevgisini hissetmeye başladığında, yenilik hoşça gider kuralı gereği haz ve neşe içinde derhal uyanmaya başlar. Dostunun sevgisi onun için yeni bir şeydir çünkü o zamana kadar kendi iyiliğini düşünen tek kişi kendisiydi. Fakat dostunun onunla ilgilendiğini keşfettiği an, bu onun içinde ölçülemez bir neşe uyandırır, insan sadece haz hissettiği yerde olmak istediğinden artık kendisiyle ilgilenmez. Ve dostuyla ilgilenerek, haz hissetmeye başladığından doğal olarak kendisini düşünmez.

Görürüz ki doğada özlem dayanılmaz olduğunda orada sevgi vardır. Eğer şunu sormak isterseniz, “Nasıl olur da sevgi vasıtasıyla kişi kendi varlığını iptal edecek arzuyu geliştirebilir?”

Bunun tek bir cevabı vardır: “Sevgi doğru yoldan sapar.” Diğer bir deyişle, akıldışıdır ve doğru olarak kabul edilmez.

Ancak bundan sonra, böyle bir sevgi oluştuğunda herkes tamamen iyi bir dünyada yürümeye ve Yaradan’ın onun payını kutsadığını hissetmeye başlar. Sonra “kutsanmış, kutsanana başlanır” ve O’yla sonsuza kadar Dvekut’la ödüllendirilir.

Sevgi vasıtasıyla kişi isteyerek tüm realitesini iptal eder. Bilinir ki, bir bütün olarak, insan iki parçaya bölünür: realite ve realitenin varlığı. Realite demek, kişi kendini bir eksiklik içinde haz alma arzusu olarak hisseder demektir. Realitenin varlığı ise, bedeninin ondan beslendiği ve almakta ısrar ettiği haz ve mutluluktur. Aksi takdirde, kendini yok eder, bu dünyada olmazdı. “Tanrı’nın yarattığı şey,” sözünün anlamı budur, yani realite, “yapmak,” realitenin varlığını işaret eder.

Realitenin varlığı üç parçaya bölünür:

1) İhtiyaç olmadığında realite iptal edilir. Diğer bir deyişle, günde en azından bir bardak su, bir parça ekmekle, üzerindeki giysilerle evde bile olmasına gerek olmadan dışarıda, sokakta birkaç saat uyuyabileceği bir sıraya sahip olmak ve yağmurlar sırasında ıslanmaktan ve üşümekten korunmak için bir mağaraya sığınmak. Giysileri yıpranmış olsa da tüm bunlar onun için yeterlidir çünkü sadece realitenin varlığından başka bir şey istemez.

2) Sıradan, önemli bir burjuva olmak -bir eve, mobilyalara, saygıdeğer giysilere sahip olmak gibi.

3) Birçok evi, hizmetkârı, güzel mobilyaları ve değerli kişisel eşyalara sahip olanlar gibi olma arzusu. İstediklerini elde edemese bile, gözleri ve kalbi buna özlem duyar ve tek umudu lüks bir yaşam sürmektir ve sadece bu seviyeyi başarmak için çalışır ve çabalar.

Yukarıda bahsedilen üç anlayışın içinde dördüncü bir anlayış daha vardır: günlük ihtiyaçlarını yeteri kadar karşıladığında, artık yarınla ilgilenmez. Daha ziyade her gününü hayatının tüm yılları, yetmiş yılı gibi yaşar. İnsan doğası yetmiş yıllık yaşamı boyunca sadece gereksinimleriyle ilgilendiğinden, sadece geride bıraktığı geçen zamanı değil, her gününü tüm bir yaşam gibi algılar ve bundan daha fazla yaşamayacağını düşünür.

Ertesi gün canlandığında, tıpkı yeniden doğmuş gibi olur ve ilk yaşamında bozduğunu düzeltir, bu demektir ki, eğer birisinden borç para alırsa, borçlu olur. Böylece ertesi gün -gelecek yaşamda- ona ödeme yapar ve bu erdemlilik olarak kabul edilir. Gelecek yaşamda, tüm borçlarını, başkalarına olan borcunu ya da başkalarının ona borcunu öder. Yarından sonraki gün, üçüncü yeniden doğuş olarak kabul edilir ve bu böyle devam eder.

Şimdi yukarıda bahsedilen meseleyi açıklayacağız, sevgi vasıtasıyla kişi taviz vermeye hazırdır. Bazen, kişi Yaradan sevgisine sahip olmak istediğinde zamanını ve enerjisini Yaradan sevgisini satın almak ve O'na hediyeler vermek için (dost sevgisiyle ilgili olarak bahsettiğimiz gibi) harcamak istediğinden, üçüncü anlayıştan feragat eder, yani lüks bir yaşamı isteyerek reddeder. Diğer bir deyişle, halen Yaradan sevgisine sahip olmasa da, bu ona Yaradan sevgisini edinmede çok değerli olan saran ışık formunda parlak.

Bazen kişi Yaradan sevgisini satın almayı ister ve eğer gerekliyse, ikinci anlayışı da terk eder, yani önemli bir burjuva yaşamına sahip olmak yerine sadece ihtiyaçlar için yaşamak.

Bazen, gereklilik olması ölçüsünde Yaradan'ın sevgisinin yüceliğini hissetmek isteyerek, ilk anlayışı -yaşamın temel ihtiyaçlarını- bile terk etmeye razı olur ve eğer beden

ihtiyaçlarını karşılamazsa bunun vasıtasıyla kendi varlığını da iptal olmuş olur.

Ve bazen kişi kendi varlığını, bedenini vermek ister, bu şekilde eğer bunu yerine getirecek şansı varsa Yaradan'ın adı kitleler içinde kutsanmış olur. Bu tıpkı Baal HaSulam'ın söylediği gibidir, "Kişi, 'Tüm hayatım boyunca 'Tüm ruhunla' ayeti için hayıflandım, bunu ne zaman yerine getireceğim?' diyen Kabalist Akiva'nın niteliklerini izlemelidir."

Şimdi atalarımızın şu sözlerini anlayabiliriz, "Eğilimlerinle beraber, 'Sen tüm kalbinle seveceksin' ve 'Tüm ruhunla' demek, 'tüm sahip olduklarınla' demektir." Yukarıda söylediğimiz gibi, sevginin ilk derecesi realitenin varlığıdır, yani sahip olunanlarla beden beslenmesi, yukarıda bahsedilen üç anlayışın realitenin varlığı için terk edilmesidir. İkinci derece "Tüm ruhunla" sözünün anlamı, kişinin kendi varlığını iptal etmesidir.

Ve bunu iyi eğilimler vasıtasıyla gerçekleştiririz, yani kişi zorladığında ve Yaradan'a haz ve mutluluk vermenin kendine haz vermekten daha önemli olduğunu, bedeninin anlamasına izin verdiğinde. Ancak, haz ve mutluluk olmadan kişi hiçbir şey yapamaz. Kişi kendine üzüntü verdiğinde, karşılığında bazı hazlar aldığını ya da hissettiğini ya da eylem sırasında haz hissetmeyi umduğunu söyleyebilmelidir çünkü acı her şeyi temizlediğinden, sonrasında bu acının karşılığında muhteşem hazlarla ödüllendirilir.

Diğer bir deyişle, ister bu dünyada ister gelecek dünyada haz alacağına inanarak hareket etsin. Farklı bakacak olursak, ya içsel ışık formunda ya da saran ışık formunda (gelecek) hazza sahip olsun.

Ancak, kişi haz olmadan bir şeyler yapabileceğini düşünmemelidir. Aslında (kişi bunu bilmelidir) Lişma'da pek çok anlayış vardır, yani ihsan etmede: "ihsan etmek için ihsan

etmek” demek Yaradan’a vermekten haz almak demektir. “Almak için ihsan etmek” demek Yaradan’a veriyor fakat bunun karşılığında ne olursa alıyor demektir -bu dünya, gelecek dünya, edinimler ve yüksek dereceler.

Ancak, kişi ihsan etmek için ihsan etmelidir, yani Yaradan’a vermekten dolayı muhteşem hazlar almalıdır, tıpkı bununla ödüllendirilmiş olanlar gibi. Kişi, Yaradan’a, O’nun Yüceliğinin sevgisinin hissini vermesi için kalbinin derinliklerinden dua etmelidir.

Ve halen daha ödüllendirilmezse, bunun muhteşem bir haz olduğuna ve Yaradan’ı sevmenin büyük önemine inanmalı ve kendini zorlamalıdır. Fakat kişi tek bir şeyi iyi bilmelidir: haz olmadan kişi tam anlamıyla hiçbir şey yapamaz.

Tekrar yukarıda söylenen, “Eğilimlerinle beraber, ‘Tüm kalbinle’” sözüne geri dönelim, bunun anlamı şudur, kişi Yaradan sevgisinde bütün olmalıdır; yani kötü eğilim de Yaradan’a ihsan etmede hemfikir olmalıdır.

Yaklaşan Şabat’la ilgili olarak açık olacağım. Düşünüyorum da... ondan aldığım iki mektuba cevap vermek, ki bu çok hoşuma gider, isterim. Bana bu mektupları yazdığına şaşırdım çünkü bir süredir ondan mektup almamıştım. Lütfen sağlıklı ve iyi olup olmadığını bana bildirin.

Ayrıca zaman zaman ondan aldığım mektuplar... ve telgraf için de çok teşekkürler. Tahmin ediyorum ... adresim onda yok.

Dostunuz,

Baal HaSulam'ın oğlu, Baruh Şalom.

İYİ VE KÖTÜNÜN BİLGELİĞİNİN AĞACI

15 Ocak, 1972

Zohar'da şöyle yazar: “İyinin ve kötünün bilgi ağacı, eğer ödüllendirilirlirse -iyiyle, eğer ödüllendirilmezlerse- kötüyle.”

Sulam Yorumunda açıklanır ki, eğer kişi ödüllendirilirse, Midat ha Din (yargı niteliği) -katıksız Behina Dalet- iptal olur ve Midhat ha Rahamim (rahmet niteliği) ifşa olur; bu demektir ki, Midat ha Rahamim içinde azalan Malhut ifşa olur. Fakat eğer ödüllendirilmezse, bunun tersi olur.

“İfşa” ve “gizlilik” sözlerinin anlamını anlamalıyız. Bilinir ki, insan kötü niteliklere sahip olduğu kadar erdemliğe ve iyi niteliklere de sahiptir. Bu böyledir çünkü “Yeryüzünde tek bir erdemli insan yoktur ki, günah değil iyilik yapsın.”

Diğer bir deyişle, kişide her zaman bir eksiklik, düzeltcek bir şey vardır; aksi takdirde bu dünyada yapacak hiçbir şeyi olmaz.

Bu birbirine bağlanan ve aralarında dostluk olan iki insanın durumu gibidir. Günün birinde dostlardan biri diğerinin onun için kötü şeyler söylediğini duyar. Derhal ondan uzaklaşır, onunla artık bir arada bulunmak istemez. Fakat sonrasında anlaşırlar.

Atalarımız bu konuyla ilgili bizi uyarır, “Kızgınken dostuna yaklaşma” Soru şudur “Neden?” Dostunun hataları kızgınlığı sırasında ifşa olduğundan ve iyi niteliklerinin -bu nitelikler sebebiyle onunla dost olmayı seçtiği-üzeri örtüldüğünden, dostunun hatasını görüp onu hiçbir şekilde affetmez. Peki, o zaman kötü olan birisiyle nasıl konuşacak?

Fakat bir zaman sonra, dostunun ona verdiği zararı unuttuğunda, yeniden dostunun iyi niteliklerini tekrar keşfedip

kötü niteliklerini unuttur, yani dostunun iyi nitelikleri hissiyatını canlandırır.

Doğal olarak, dostunun kötü niteliklerine güç ve destek vermediğinde, onlar kenara itilir ve gizlenir. Bu böyledir çünkü bir şey konuşurken, konuşma tartışılan şeye canlılık ve direnç verir. Bu nedenle kızgınlık unutulduğunda, yani dostunun sebep olduğu üzüntü hafiflediğinde, dostunun iyi niteliklerinden aldığı hazza konuşmak mümkün olur.

Bu tablo karı ve koca arasında daha iyi hissedilir. Bazen öyle bir anlaşmazlık içinde olurlar ki birbirlerinden ayrılmak isterler. Fakat sonrasında anlaşır. Soru şudur, “Tartıştıkları sırada aralarında olan kötü şeylere ne oldu? Tüm olanlar kaybolup gitti mi?”

Aslında, sebepleri yani birbirlerinde gördükleri kötü nitelikleri sakladıklarını söyleyebiliriz, oysa barış zamanında, sadece aralarındaki iyi nitelikleri, aralarındaki uyumu oluşturan erdemlilikleri hatırlarlar.

Fakat sonra aileden biri gelip kocayla ya da eşiyile konuşup diğerinin hatalarını söylemeye başlarsa, baskılamaya ve saklamaya çalıştıkları şeylere canlılık ve güç vermiş olur ve onları ortaya çıkarır. Bu aşamada aralarına ayrılığa sebep olabilir.

Benzer şekilde, iki dost arasına üçüncü bir kişi girip dostlardan birinin hatalarını ve eksikliklerini gösterip, içlerinde saklı olan şeyleri ortaya çıkarırsa, onları kuvvetlendirmiş ve aralarında ayrılığa sebep olmuş olur.

Ve muhtemelen önceden içlerinde gizlenmiş olanı açığa çıkardığından, kötü sözün gerçek bile olsa yasaklanmış olmasının sebebi budur. Her şeyi bozduğu için -erdemlilikleri gizler ve dostun hatalarını açığa çıkarır- ayrılığa ve aralarında nefrete sebep olur. Söyledikleri gerçek bile olsa, nefretin ve

ayrılığın sebebi yukarıda söylediğimiz neyin açığa çıktığına ve neyin gizlendiğine bağlıdır.

İnsanla Yaradan arasında da bu böyledir. İnsanın kötülüğü örtülü olduğundan ve kişi kendini erdemli olarak gördüğünden, Manevi Çalışma'a bağlanmak için donanımlı olduğunu ve dereceler arasında yükselmeye değer olduğunu hisseder. Fakat tersi olduğunda ve erdemlilikleri örtülüp sadece hataları açığa çıktığında, Manevi Çalışma'a bağlanamaz çünkü hiçbir şey için yeterli olmadığını hisseder.

Bu nedenle, bir insan gibi olamayacağı için en azından bu dünyadan bir hayvan gibi zevk alır. Baal HaSulam bundan sıklıkla bahseder, kişi Manevi Çalışma'a bağlandığı sürece bayağılığını hisseder ve maddesel meselelerle ilgilendiğinde ise bayağılığını hissedemez.

Fakat durum bunun tersi olmalıdır -maddesel meselelerle ilgilenirken, bayağılığını hissetmeli ve doğal olarak her şeyi canlılık hissetmeden yapmalı ve Manevi Çalışma'a bağlanarak kendini bütün olarak kabul etmelidir. Aslında, yukarıda bahsedilen konu da budur.

BAŞKASINI KINAMAK

“Nasıl kınanacağını bilmeyen.’ Şöyle demez, ‘Kınamak’ fakat ‘Kınanmak” (Zohar, VaYeşev) İnsan başkalarını kınamak ister. Herkes diğer herkesin ihsan etme kaplarında çalışmasını ister, çünkü eğer tüm dostları ihsan etmede olsaydı, ihtiyacı olan her şeyi ona vermiş olurlardı. Ancak, kendini kınayıp aslında veren olması gerektiğini bilirse, o zaman alma arzusu kaybolur. Oysa başkalarının kabı ihsan etmede olduğunda, amacı kazanç elde etmek olur. Bu nedenle herkes herkesin arı olmasını ister.

BİR BÜTÜN OLARAK İNSAN

Bir bütün olarak, insan iki anlayışı ihtiva eder: 1) kendi varlığı; 2) realitenin varlığı.

Realitenin varlığı üç kısma ayrılır:

1) İhtiyaç olmadığında realite iptal olur. Diğer bir deyişle, günde en azından bir bardak su, bir parça ekmekle, üzerindeki giysilerle evde bile olmasına gerek olmadan dışarıda, sokakta birkaç saat uyuyabileceği bir sıraya sahip olmak ve yağmurlar sırasında ıslanmaktan ve üşümekten korunmak için bir mağaraya sığınmak. Giysileri yıpranmış olsa da tüm bunlar onun için yeterlidir çünkü sadece realitenin varlığından başka bir şey istemez.

2) Sıradan, önemli bir burjuva olmak -bir eve, mobilyalara, saygıdeğer giysilere sahip olmak gibi.

3) Birçok evi, hizmetkârı, güzel mobilyaları ve değerli kişisel eşyalara sahip olanlar gibi olma arzusu. İstediklerini elde edemese bile, gözleri ve kalbi buna özlem duyar ve tek umudu lüks bir yaşam sürmektir ve sadece bu seviyeyi başarmak için çalışır ve çabalar.

4) Bu önceki üç anlayışta da vardır: Eğer günlük ihtiyaçlarını karşılırsa, yarınla ilgili endişesi olmaz. Daha ziyade her gün onun için tüm bir yaşam döngüsü olarak görülür.

Genellikle, insanlar ihtiyaçlarını yaşamları boyunca karşılamakla ilgilendirler. Fakat geçmiş yüz yirmi yılda insan karşılık almakla ilgilenmedi. Bazen kişi her günün onun gözünde yeni bir gün, yeni bir başlangıç olması gerektiğini düşünür.

Bu tıpkı yeniden doğuş gibidir -yani dünkü insan bugünkü insan olarak yeniden doğar ve bir gün önce yaptığı her şeyi ister iyi eylemlerle düzeltir.

Örneğin, dostundan bir şey alırsa, onu geri vermelidir. Ve borcu geri almak Sevap olduğundan, eğer dostuna bir şey ödünç verdiyse bunu ondan geri almalıdır.

Şimdi Yaradan sevgisinden bahsedeceğiz. Kişi önce bilmelidir ki, sevgi eylemlerle satın alınır. Dostlarına hediyeler verdiğinde, verdiği her hediye dostunun kalbinde delik açan bir ok ya da kurşun gibidir. Açılan pek çok delik, verenin sevgisinin içeriye girdiği bir boşluk oluşturur.

Ve sevginin sıcaklığı onu dostunun sevgine yaklaştırır ve sonra iki âşık her ikisini de örten sevginin örtüsü altına girmiş olur. Bu demektir ki, tek sevgi her ikisini de örter ve doğal olarak, her ikisini de örten şey tek bir örtü olduğundan, tek kişi haline gelirler. Bu şekilde her ikisi de iptal olur.

Kurala göre yeni olan bir şey heyecan verici ve eğlencelidir. Dolayısıyla kişi başkasından sevgi örtüsünü aldıktan sonra, diğerinin sevgisinden haz alır ve kendini sevmeyi unuttur. Böylece her biri birbiriyle ilgilenmekten haz alıp kendisiyle ilgili endişelenmez çünkü her insan sadece haz aldığı yerde olmak ister.

Ve başkalarının sevgisinden hoşlandığından ve özellikle bundan haz aldığından, kendisiyle ilgilenmekten haz almaz. Ve eğer haz yoksa endişe de yoktur.

Bu sebeple, bazen görürsünüz ki başkalarını sevmeye, özellikle bu his çok güçlü olduğunda kişi yaşamına son verebilir. Aynı şekilde Yaradan sevgisinde, bazen kişi isteyerek yukarıda bahsedilen üçüncü anlayışı bırakmak ister. Sonrasında, ikinci anlayışı ve ilk anlayışı da yani realitenin üç anlayışını birden isteyerek iptal eder.

Fakat kişi kendi varlığını nasıl iptal edebilir? Soru şudur, “Eğer varlığı iptal olursa, kim sevgiyi alıyor olacak?” Fakat Yaradan kişiyi doğru yoldan çıkartma gücüyle sevgiyi garantiler.

Diğer bir deyişle, akılcı olmayı bırakır ve sevginin gücüyle realiteden tamamen kopmayı ister ve aklının onu engelleyecek gücü kalmaz.

“Kişinin böyle bir aşamaya gelmesi nasıl mümkün olabilir?” sorusunu bu nedenle sorarız. Bunun tek bir cevabı vardır: “Yaradan’ın iyi olduğunu gör ve bil.” İnsan akılsal olarak anlamasa da doğanın gerekliliklerinin iptalinin nedeni budur.

Şimdi “Ve sen tüm kalbinle ve ruhunla ve bütün gücünle seveceksin” ayetinin anlamını anlayabiliriz. “Gücünle” realitenin varlığı, “Ruhunla” kendi varlığın demektir ve “Kalbinle” hem kötü, hem iyi eğiliminle beraber yüksek bir dereceyi işaret eder.

YAPACAĞIZ VE DUYACAĞIZ 2

Şöyle yazılmıştır: “Musa çok alçakgönüllüydü.” Alçakgönüllülük demek aşağıda olmak, kişinin kendini başkasının önünde sadece dışsal olarak değil aynı zamanda içsel olarak da iptal etmesi demektir. “Dışsal” demek ifşa olan, dışarıdan görünen, dostu ondan daha önemli derecede olmasına rağmen kendinden başka kimseyi düşünmeyen demektir. Bu dostunun önünde yaptığı eylemlerle belli olur.

Ayrıca “gizli” denilen içsellik vardır. Bunlar dostun önünde iptal edilmesi gereken akıl ve düşüncelerdir. “Ruhum hepsinden önce toz gibi olacak” denmesinin anlamı budur. Soru şudur, “Nasıl olur da mantıklı ve akıllı bir insan kendi derecesinin dostunun derecesinden yüz kat daha yüksek olduğunu hissedip, bilirken, herkesin önünde iptal olacağını söyleyebilir?”

Ancak, “parça” denilen ve “bütün” denilen iki anlayış vardır. Bütün, parçadan yüksektir ve kişi kendini bütünün bir parçası olarak, her bir parçanın önünde eşmelidir. Diğer bir deyişle, bireysel olarak tüm İnsanlar (topluluk/ halk) o kadar da önemli değildir fakat bütüne göre her bir insan bütünün perspektifinden bakıldığında çok önemlidir.

Kişi kendi ihtiyaçlarını kolektifin ihtiyaçları önünde iptal etmelidir. Ve kişi mantığını ve düşüncelerini Yaradan’ın önünde iptal ederse, kendini dışarıda da buna alıştıırır. Buna “Yapacağız” denilen “yapmak” denir. Tüm bu iptaller mantığını ve düşüncelerini Yaradan’ın önünde iptal etmesine neden olur.

Bu nedenle, öyle anlaşılıyor ki, bilgisi çok olanın Yaradan’ın önünde kendini iptal etmesi için yapması gereken çok iş var. Fakat aptal olan birisinin mantığı olmadığından, onu iptal etmek zorunda değildir. Öyle anlaşılıyor ki, mantığın erdemliği demek

kişinin iptal edecek bir şeyi var demektir ve bu kişinin bilgiye özlem duymasının tek sebebidir. Buna hazır olmayan için bilgi sahibi olmamak en iyisidir.

Buna “Bilgisi eylemlerinden daha fazla denir.” Bu demektir ki, iptal etmek duymak değil yapmak olduğundan, iptal edebileceğinden daha fazla bilgisi var demektir. “Duymak” demek anlama, mantık olmadan sadece zorlamayla yapmak demektir. Buna “Yapacağız ve duyacağız” denir. Dolayısıyla, kişi yapma gücüne sahipse, duymayı da edinebilir çünkü temeli bilgi değil inançtır.

BNEY BARUH HAKKINDA

Bney Baruh, Kabala bilgeliğini tüm dünya ile paylaşan büyük bir Kabalistler grubudur. 38 den fazla dildeki çalışma araçları bir nesilden diğerine geçmiş otantik Kabala metinlerini temel alır.

Mesaj

Bney Baruh dünya çapındaki binlerce öğrencinin birçok çeşitli hareketinden oluşmaktadır. Her öğrenci kendi kişisel koşullarına ve yeteneklerine göre kendi yolunu ve yoğunluğunu seçer.

Son yıllarda grup, orijinal Kabala kaynaklarını çağdaş bir dille sunan gönüllü eğitim projeleriyle uğraşan bir hareket olarak büyüdü. Bney Baruh tarafından dağıtımı yapılan mesajın özü insanların birlik olması, ulusların birliği ve insan sevgisidir.

Binlerce yıldır, Kabalistler insan sevgisinin yaratılışın temeli olduğunu öğretmektedirler. Bney Baruh kesinlikle Din, Irk, Dil, v.b. bir ayırım gözetmez. Bu sevgi Hz. İbrahim'in, Hz. Musa'nın ve onların kurduğu Kabalist grupların günlerinden beri hakim olmuştur. İnsan sevgisi temelsiz nefrete dönüştüğü zamanlarda, millet sürgün ve ızdırap içine düşmüştür. Eğer bu eski-ama-yeni değerler için bir yer açarsak, farklılıklarımızı bir kenara koyup birleşmek için gerekli olan güce sahip olduğumuzu keşfedeceğiz.

Bin yıldan beri gizlenmiş olan Kabala bilgeliği şimdi açığa çıkıyor. Bizim yeterince geliştirdiğimiz ve onun mesajını uygulamaya hazır olduğumuz bir zaman için bekliyordu. Bugün Kabala ulusların kendi içlerindeki ve uluslar arasındaki gruplaşmaları, ayrılıkları

birey ve toplum olarak çok daha iyi bir durumda birleştirecek bir mesaj ve çözüm olarak ortaya çıkmaktadır.

Tarih ve Kökeni

Kabalist Michael Laitman, Ontoloji (Varlık Bilimi) ve Bilgi Kuramı Profesörü, Felsefe ve Kabala konusunda doktora, Tıbbi Bio-Sibernetik konusunda yüksek lisans yapmıştır ve 1991 de, hocası Kabalist Baruh Şalom HaLevi Aşlag'ın (Rabaş) vefatından sonra Bney Baruh adlı Kabalist grubunu kurmuştur.

Kabalist Michael Laitman akıl hocasını anmak için onun anısına grubuna Bney Baruh (Baruh'un Oğulları) adını verdi. Hayatının son 12 yılında, 1979 dan 1991 e kadar onun yanından hiç ayrılmadı. Kabalist Laitman, Aşlag'ın en önemli öğrencisi ve özel asistanıydı ve onun öğretim metodunun takipçisi olarak tanındı.

Rabaş 20.yüzyılın en büyük Kabalisti Yehuda Leib HaLevi Aşlag'ın ilk oğlu ve takipçisidir. Yehuda Aşlag, Zohar kitabı üzerine yazılmış en kapsamlı ve en saygın tefsirin yazarıdır. Sulam Tefsiri (Merdiven Tefsiri) manevi yükseliş için eksiksiz bir metod ifşa eden ilk Zohar tefsiridir.

Bney Baruh tüm çalışma metodunu bu büyük manevi liderler tarafından kazılmış yol üzerine temellendirir.

Kabala Dersleri

Yüzyıllardır Kabalistlerin yaptığı gibi ve Bney Baruh faaliyetlerinin odağındaki en önemli ögesi olarak, Kabalist Laitman Bney Baruh'un İsraildeki merkezinde her gün 03.00-

06:00 (İsrail ve Türkiye saatiyle) arası verdiği dersler yer almaktadır. Dersler simultane olarak 7 dilde; İngilizce, Rusça, İspanyolca, Almanca, İtalyanca, Fransızca ve Türkçe olarak çevirilmektedir.

Tüm Bney Baruh faaliyetleri gibi canlı yayınlarda dünyanın her yerinden olan binlerce öğrenci için ücretsiz olarak sunulmaktadır.

Finansman

Bney Baruh Kabala bilgeliğini paylaşmak üzere kâr amacı gütmeyen bir organizasyon olarak kurulmuştur. Bağımsızlığını ve niyetlerin saflığını koruyabilmek için Bney Baruh hiçbir devlet ya da politik oluşum tarafından desteklenmemektedir, fonlanmamaktadır ya da hiçbir kuruluşa bağlı değildir.

Çoğunlukla bu aktiviteler ücretsiz olarak sunulduğu için, grup aktivitelerinin temel kaynağı öğrencilerin gönüllü olarak katkıda bulunmalarından oluşmaktadır.

Kabalist Michael Laitman'ın Kabala'yı Arayışı

Bir çok derste ve röportajda Kabala'ya nasıl geldiğim bana sürekli sorulan bir sorudur. Kabala'dan uzak bir takım konuların içerisinde olsaydım muhtemelen bu sorunun geçerliliğini anlayabilirdim. Ancak Kabala hayatımızın amacının öğretisidir; hepimize çok yakın ve her birimizi ilgilendiren bir konu! Dolayısıyla bence daha uygun bir soru, Kabala'nın kişinin kendisi ve hayat ile ilgili soruları içinde barındırdığını nasıl bulduğum olmalı. Yani soru, "Kabala'yı nasıl keşfettiniz?" değil, "Neden Kabala ile ilgileniyorsunuz?" olmalı.

Hâlâ çocukluk çağındayken, tıpkı bir çok insan gibi, neden var olduğum sorusunu sordum. Bu soru, dünyevi zevklerin peşinde koşarak bu soruyu bastımadığım anlarda sürekli beni rahatsız ediyordu. Bununla beraber, bu soruyu defalarca suni şeylerle, örneğin ilginç bir meslek edinip kendimi yıllarca işime adanarak ya da uzun yıllar peşinde koştuğum kendi ülkeme göç etmekle bastırmaya çalıştım.

1974 yılında İsrail'e geldiğimde de hayatın manası nedir sorusuyla hâlâ boğuşuyordum; yaşamaya geçecek bir neden bulmaya çalıştım. Elimdeki imkânları kullanarak eski konuları (politika, iş hayatı vs) farklı yorumlarla ele alıp herkes gibi olmaya çalışsam da hâlâ bu ısrarlı soruyu silip atamıyordum: Hangi nedenden dolayı tüm bu şeyleri yapmaya devam ediyorum? Diğer herkese benzeyerek ne elde ediyorum?

Maddi ve manevi zorlukların etkisiyle beraber realiteyle başa çıkamayacağımın farkına varmam 1976 yılında beni dindar bir hayat yaşamaya getirdi, ümidim bu hayat tarzının bana daha uygun düşünceler ve fikirler getireceği ve yapıma daha uygun olacağı inancıydı.

Hiçbir zaman insanlığa özel bir meylim olmadı, sosyal bilimler, psikoloji ya da Dostoyevski'nin derinliğinin değerini ölçecek bir ilgiye sahip değildim. Sosyal bilimlerdeki tüm ilgim hep alelâde

seviyedeydi. Belli bir düşünce ya da hissin derinliğinden kaynaklanmıyordu.

Buna rağmen, çocukluğumun erken dönemlerinden beri bilime güçlü bir çekim hissediyordum ve sanırım bu bana çok faydalı oldu.

1978 yılında tesadüfen Kabala dersleri için bir reklam gördüm. Hemen gidip kayıt yaptırıp ve doğamın geleneksel heyecanı ile Kabala'ya daldım. Bir çok kitap aldım ve bazen haftalarımı bile olsa cevaplar bulabilmek için bu kitapları derinlemesine çalışmaya başladım.

Hayatımda ilk kez böylesine derinden, özümden etkilenmişim ve anladım ki benim ilgi alanım buydu çünkü yıllardır kafamı karıştıran konuların hepsiyle ilgileniyordum.

Gerçek bir öğretmen aramaya başladım, tüm ülkeyi dolandım ve bir çok yerde derslere katıldım. Ama içimden bir ses sürekli esas Kabala'nın bu olmadığını söylüyordu, çünkü benden değil soyut ve uzak şeylerden bahsediyordu.

Tüm bulduğum hocaları terk ettikten sonra bana yakın bir arkadaşımın da Kabala'ya ilgi duymasını sağladım. Akşamlarımızı birlikte, bulabildiğimiz tüm Kabala kitaplarını çalışarak geçirirdik. Bu aylarca sürdü.

1980 yılında soğuk, yağmurlu bir kış gecesi, Pardes Rimonim ve Tal Orot kitaplarını çalışmak yerine, çaresizlikten, kendimi de şaşırtacak şekilde arkadaşımın Bney-Barak şehrine gidip bir hoca arayalım dedim.

Orada bir hoca bulursak derslere katılmak bizim için uygun olur diye de teklifimi haklı çıkarmaya çalıştım. O güne kadar Bney-Barak şehrini sadece birkaç kere Kabala kitapları ararken ziyaret etmişim.

O gece Bney-Barak soğuk, rüzgarlı ve yağmurluydu. Kabalist Akiva ve Hazon-İsh dört yoluna geldiğimizde camı indirip

sokağın öteki tarafında uzun siyah palto giymiş bir adama seslendim: “Buralarda nerede Kabala çalışırlar bana söyler misin?” Dinci bir mahallenin ne tür bir atmosferi olduğunu bilmeyenler için bu sorunun kulağa çok garip geleceğini söyleyebilirim. Kabala hiçbir dini eğitim okulunda öğretilmiyordu. Hatta Kabala’ya ilgi duyduğunu başkasına söyleyecek kişiler bile bulmak mümkün değildi. Ancak sokağın karşı tarafında duran bu yabancı, sanki hiç şaşırمامışçasına bana cevap verdi: “Sola dön ve turunç bahçelerine gelene kadar devam et, orada bir bina var. Orada Kabala öğretiliyorlar.”

Tarif edilen yere geldiğimizde karanlık bir bina bulduk. İçeriye girdiğimizde yan bir odada uzun bir masa gördük. Masada dört beş tane uzun ak sakallı adam vardı. Kendimi tanıttım ve Rehovot’tan geldiğimizi söyleyip Kabala çalışmak istediğimizi ekledim. Masanın başında oturan yaşlı adam bizi katılmaya davet etti ve ders bittikten sonra konuşuruz dedi.

Sonra ders Zohar Kitabı’ndan Sulam tefsiriyle bir bölüm okuyarak, yarı Aşkenazi (Yidiş) dili mırıldanarak ve sadece yarı bakışlarla insanların birbirlerini anladığı bir ortamda devam etti.

Bu insanları görüp dinledikten sonra sadece yaşlılıklarını geçirmek için bir araya gelen bir grup adam sandım, henüz akşam fazla geç değildi ve Kabala çalışabileceğimiz bir yer daha bulmak için zamanımız vardı. Ama arkadaşım beni durdurdu ve bu kadar kaba davranmamın uygun olmadığını söyledi. Birkaç dakika sonra da ders sona ermişti ve yaşlı adam kim olduğumuzu öğrendikten sonra telefon numaralarımızı istedi. Bizim için uygun bir hocanın kim olabileceğini düşünüp haber vereceğini söyledi. Bunun da çabamızı daha önceleri gibi boşa harcamaktan başka bir şey olmayacağını düşündüğümünden telefon numaramı vermekte biraz çekingendim. Benim tereddüdümü hisseden arkadaşım kendi numarasını verdi. Ve iyi akşamlar diyerek oradan ayrıldık.

Ertesi akşam arkadaşım evime geldi ve yaşlı adamın kendisini arayıp bize bir hoca ayarladığını ve hatta ilk dersin o akşam

olduğunu söyledi. Bir geceyi tekrar boşa geçirmek istemiyordum ama arkadaşımın arzusuna boyun eğdim.

Tekrar oraya gittik. Yaşlı adam bir başkasını çağırdı, kendisinden biraz daha genç fakat onun gibi beyaz sakallı biri; genç adama Yidiş dilinde birkaç kelime söyledi ve ayrılarak bizi yalnız bıraktı. Hocamız hemen oturup çalışmaya başlayalım dedi. Bir makale ile başlamayı tavsiye etti “Kabala’ya Giriş”; ben ve arkadaşım bu makaleyi daha önce defalarca anlamaya çalışmıştık.

Boş odadaki masalardan birine oturduk. Bizlere her paragrafı açıklayarak tek tek okumaya başladı. O anı hatırlamak benim için her zaman çok zordur; yıllarca arayıp da hiçbir yerde bulamadıktan sonra sonunda aradığımı bulduğuma dair keskin bir his vardı içimde. Dersin sonunda bir sonraki gün için ders ayarladık.

Ertesi gün bir kayıt cihazıyla geldim. Esas derslerin her sabah saat 3 ile 6 arasında olduğunu öğrendikten sonra, her gece gelmeye başladık. Ayrıca her ay yeni ayı kutlama yemeklerine de katılmaya başladık ve herkes gibi merkezin masraflarına katkıda bulunup aylık ödemelerimizi yapmaya başladık.

Her şeyi ille de kendim keşfedeceğim arzusuyla genellikle de biraz agresif olarak sık sık tartışmalara girdim. Ve bizlerle olan tüm olaylar grubun hocasına hep gidiyordu ve o da bizler hakkında sürekli soru soruyormuş. Bir gün bizim hocamız sabah dersinden sonra saat 7 gibi grubun büyük hocasının benimle “Zohar Kitabı’na Giriş” kitabını çalışabileceğini söyledi. Ancak, birkaç ders sonra benim bu derslerden hiçbir şey anlamadığımı görünce, kendi hocam aracılığıyla bu derslerin durdurulacağını söyledi.

Hiçbir şey anlamamama rağmen onunla çalışmaya devam etmeye razıyım. İçsel anlamlarına inebilme ihtiyacının dürtüsüyle, sadece mekanik olarak okumaya bile hazırdım. Çok alınmama rağmen zamanımın gelmediğini bilmiş olsa gerek ki dersleri sona erdirdi.

Aradan altı yedi ay geçti ve bizim hocamız vasıtasıyla büyük hocamız onu arabamla doktora götürüp götürmeyeceğimi sormuş. Elbette hemen kabul ettim. Yolda bana bir çok konudan bahsetti. Ben ise ona Kabala ile ilgili sorular sormaya çalışıyordum. Ve o yolculukta bana, şu an ben hiçbir şey anlamıyorken benimle her şeyden konuşabileceğini ama gelecekte anlamaya başladıkça benimle bu kadar açık konuşmayacağını söyledi.

Ve aynen söylediği gibi oldu. Yıllarca sorularıma cevap vermedi bana şöyle derdi “Kimden talep edeceğini biliyorsun” yani Yaradan’dan bahsediyordu, “talep et, sor, yalvar, iste, ne istiyorsan yap, her şeyi O’na yönlendir ve her şeyi O’ndan talep et!”

Doktor ziyaretlerimiz pek bir işe yaramadı ve kendisini kulak iltihabından koca bir ay hastaneye yatırmak zorunda kaldık. Bu zamana kadar hocamı bir çok kez doktora götürdüm; ve hastaneye alındığı gün geceyi onun yanında geçirmeye karar verdim. Tüm bir ay boyunca hastaneye sabah 4’de gelir, telleri tırmanır, görünmeden binaya girerdim ve çalışmaya başlardık. Tüm bir ay boyunca! O zamandan sonra Kabalist Baruh Şalom Halevi Aşlag, Baal HaSulam’ın en büyük oğlu, benim hocam oldu.

Hastaneden ayrıldıktan sonra, sık sık parklara uzun yürüyüşlere gittik. Bu yürüyüşlerden döndükten sonra duyduğum her şeyi harıl harıl yazardım. Bu sık yürüyüşler her gün üç dört saat sürerdi ve zaman içinde alışkanlık oldu.

İlk iki yıl boyunca hocama sürekli daha yakına taşınabilir miyim diye sordum, ama yakında oturmamın bir gereklilik olmadığını hatta Rehovot’a gidiş gelişlerimin manevi çalışma açısından çaba olduğunu söyledi. Ancak, iki yıl sonra hocam yakına taşınmamı ve Bney-Barak’ta yaşamamı kendisi tavsiye etti ve nedendir bilinmez pek bir acelem yoktu. O kadar yavaş hareket ediyordum ki bu konuda, hocam gidip benim için kendisine yakın bir apartman dairesi buldu ve taşınmamı söyledi.

Hâlâ Rehovot'ta yaşarken hocama daha önce katıldığım bir merkezde Kabala çalışmaya teşebbüs eden birkaç kişiye ders verebilir miyim diye sordum. Bu haberi fazla heyecanlı karşılamasa da daha sonraları derslerimin nasıl gittiğini sordu. Kendisine Bney-Barak'taki grubumuza yeni kişileri davet edebileceğimi söylediğim zaman kabul etti.

Sonuç olarak bir çok genç erkek grubumuza katıldı ve birden tüm merkez cıvı cıvı hayat dolu bir yer oldu. İlk altı ayda yaklaşık on kadar düğün oldu. Hocamın hayatı ve günleri sanki yeni bir anlam kazanmıştı. Birçok insanın Kabala çalışmak istediğini görmesi kendisini çok memnun etmişti.

Günümüz genellikle sabah saat 3'de başlardı ve sabah saat 6'ya kadar çalışırdık. Her gün sabah saat 9'dan 12'ye kadar parka yürüyüşe ya da denize giderdik.

Döndükten sonra ben evime çalışmaya giderdim. Sonra tekrar eve giderdim ve sabah saat 3'de tekrar derse katılırdım. Bu şekilde yıllarca devam ettik. Tüm dersleri kasete kayıt ederdim, derslerin kayıtları bini geçti.

Son beş yılımızda, 1987'den itibaren, hocam beraber Tiberias'a yolculuk etmemizin iyi olacağını söyledi ve her iki haftada bir iki günlüğüne Tiberias'a giderdik. Bizi herkesten ayıran bu geziler aramızda bir yakınlaşmaya sebep oldu. Ama zamanla aramızdaki manevi algılayışın farkından kaynaklanan mesafe içimde giderek büyümeye başladı ve bu mesafeyi nasıl kapatacağımı bir türlü bilemedim. Bu mesafeyi, o yaşlı adamın her defasında fiziksel bir ihtiyacı nasıl geri çevirerek mutlu olduğunu net olarak algılayabildiğimde görebiliyordum.

Onun için sonucun net olduğu bir şey kanundu, ister yorgun olsun ister hasta günlük çalışma programı son derece disiplinli uygulanıyordu. Yorgunluktan yığılacak bile olsa günün gerekli olan tüm planını her detayıyla eksiksiz yerine getirirdi ve üstlendiği hiçbir şeyi tam halletmeden bırakmazdı. Yorgunluktan nefessiz kalıp, nefes darlığı çekmesine rağmen bir dersini bile

atlatmaz, sorumluluğunu hiçbir zaman bir başkasına devretmezdi.

Onun bu olağanüstü gücünün, amacının yüceliğinden ve Yaradan'dan geldiğini bilmeme rağmen, onu sürekli böyle gördüğümde kendime olan güvenim sarsılır ve başarılı olma ihtimalimin olmadığını düşünürdüm.

Onunla T'veria ve Meron dağına yaptığımız gezilerin bir anını bile unutmam mümkün değil. Uzun geceler onun karşısında oturur, bakışlarını, sözlerini ve mırıldandığı şarkıları içime alırdım. Bu hatıralar içimde hâlâ yaşıyor ve bugün bile benim yolumu belirleyip rehberlik ediyorlar. On iki yıl boyunca her gün bire bir çalışmamızdan içimde kalan tüm bilgi, bağımsız olarak yaşıyor ve işliyor.

Sık sık hocam bir konuşmasından sonra çok alakasız bir cümle söylerdi ve bunu bu cümlelerin dünyaya girip yaşaması ve işlevlerini yerine getirdiğinden emin olmak için yaptığını söylerdi.

Grup çalışması Kabalistler tarafından çok eski zamanlardan beri yapılmaktadır ve ben de hocamdan yeni gelenlerden böyle gruplar oluşturmasını ve bu grupların bir araya gelmelerini düzenleyecek yazılı bir plan talep ettim. Bu şekilde haftalık makale yazmaya başladı ve hayatının son günlerine kadar da devam etti.

Sonuç olarak bizlere kendisinden sonra bir araya getirdiğimiz bir çok ciltlik muazzam materyal kaldı ve yıllar boyunca biriktirdiğim kayıtlarla birlikte, Kabala ilmi üzerine çok geniş kapsamlı anlatımlar oluşturduk.

Yeni yıl kutlamaları esnasında, hocam aniden göğsündeki bir baskıdan dolayı rahatsızlandı. Ancak çok yoğun ısrardan sonra tıbbi bakıma girdi. Doktorlar kendisinde hiçbir hastalık ya da rahatsızlık bulamadılar, ama Tişrei ayının beşinci gününde 5752 (1991) yılında vefat etti.

Son yıllarda gruba katılan bir çok öğrenci hâlâ Kabala çalışmaya devam etmekte ve yaratılışın içsel anlamını araştırmaktadır. Öğreti yaşamaya devam etmektedir, tıpkı geçmiş yüz yıllarda olduğu gibi. Kabalist Yehuda Aşlag ve onun büyük oğlu, hocam Kabalist Baruh Aşlag, çabalarıyla bu öğretiyi bizim neslimizin ve zamanımızda dünyamıza inen ruhların ihtiyacına göre uyarladılar.

Manevi bilgi Kabaliste Yukarıdan kelimeler olmadan aktarılır ve tüm duyu organları ve akıl tarafından eş zamanlı algılanır. Dolayısıyla, bütünüyle anında algılanır.

Bu bilgi sadece bir Kabalistten, ya aynı ya da daha Üst Seviyedeki bir başka Kabaliste aktarılabilir. Aynı bilgiyi henüz o manevi seviyeye ya da manevi dünyaya gelmemiş bir insana aktarmak mümkün değildir, çünkü bu kişi gerekli algıdan yoksundur.

Bazen bir hoca kendi perdesiyle (Masah) öğrencisini geçici olarak kendi bulunduğu manevi seviyeye çekebilir. Bu durumda, öğrenci manevi güçlerin ve hareketlerin özünü ilgili bir nosyon edinebilir.

Manevi dünyaya henüz geçmemiş bir kişi için standart bilgi aktarım yöntemleri uygulanır: yazılar, sözlü anlatım, direkt iletişim, kişisel örnek vs.

“Yaradan’ın İsimleri” adlı makaleden de bildiğimiz gibi harflerin tarifi anlamının ötesinde bir şey, yani içsel manevi mesajı aktarmak için kullanılabilir. Ancak kişi manevi anlamlarına tekabül eden algıları edinmediği sürece, kelimeleri okumak masaya boş tabaklar koymak ve yanlarına güzel yemeklerin isimlerini yazmak gibidir.

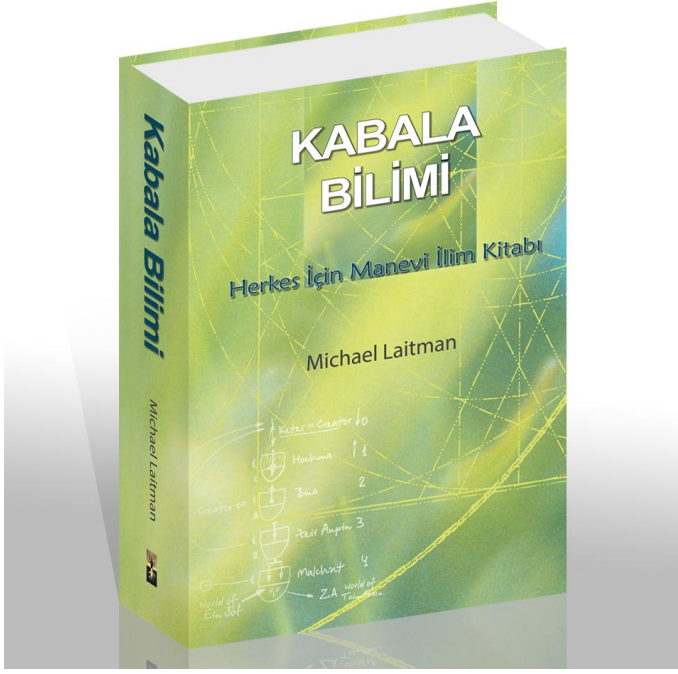
Müzik daha soyut bir şekilde bilgi aktarmaktadır. Bizim dünyamızı yöneten ve yedi kısımdan ya da Sefirot’tan oluşan manevi varlık “Atsilut’un Partsuf Zer Anpin’i” gerçeğinin ışığı altında, tıpkı görünebilen bir ışık gibi, yedi temel güç -nitelik- tondadır.

Bulunduğu duruma göre, kişi müziği besteleyen Kabalistin manevi koşullarını çıkarabilir. Bu kişi melodiyi oluşturan Kabalistle aynı seviyede olmak zorunda değildir; içsel manasını kişi sel manevi derecesinin mümkün kıldığı kadarıyla kavrayabilir.

1996, 1998 ve 2000 yıllarında Baal HaSulam ve Rabaş'a ait üç müzik diski kaydedilmiş ve çıkartılmıştır. Melodiler Kabalist Laitman'ın hocası Kabalist Aşlag'dan duyduğu şekilde sunulmuştur. Sözlere ek olarak, melodilerin sesleri de bir çok Kabalistik bilgi taşımaktadır.

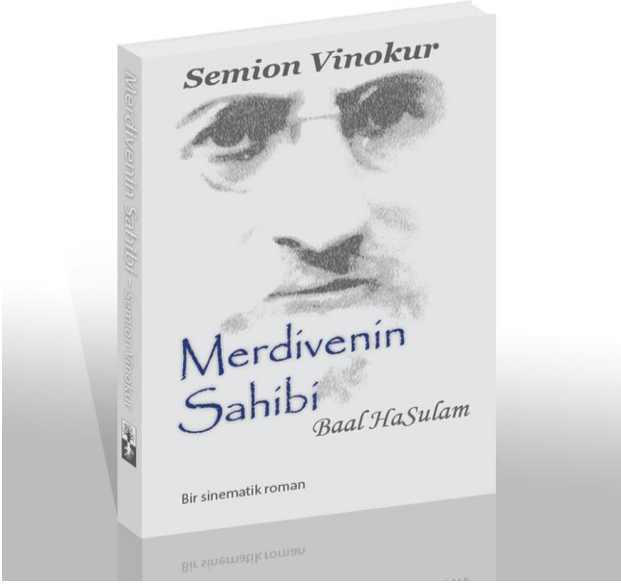
Kabala Bilimi - Herkes İçin Manevi İlim Kitabı

Çağımızın büyük Kabalistlerinden Yehuda Aşlag ve onun oğlu ve varisi Baruh Şalom Aşlag, yaşamın temel sorusuna cevap getirir: Hayatımın anlamı ne? Zohar ve Yaşam Ağacı kitaplarının yorumlarına dayandırılan bu kitapla günlük yaşamda Kabala ilminden nasıl faydalanacağımızı öğreniriz. Büyük Kabalistlerin otantik metinlerine ilave olarak, bu kitap, bu metinlerin anlaşılmasını sağlayan pek çok yardımcı makaleyle birlikte, Kabalistlerin deneyimlediği Üst Dünyaların evrimini betimleyen çizimlerden oluşur.

Kabala Bilimi kitabında, Baruh Aşlag'ın kişisel asistanı ve baş öğrencisi Michael Laitman, manevi dünyaları edinmeyi amaçlayan Kabala öğrencileri için kadim makaleleri uyarlamıştır. Laitman günlük derslerini bu ilham verici makalelere dayandırarak, Üst Alemlere muhteşem yolculuğumuzda izleyeceğimiz manevi yolu daha iyi anlamamız için bizlere yardımcı olur.

Merdivenin Sahibi

İnsanlık tarihinin en yıkıcı çağının şafağında, 20. yüzyılda, gizemli bir adam insanlık ve onun acılarının alışılmadık çözümüyle, sosyo-politik arenada ortaya çıktı. Kabalist Yehuda Ashlag, yazılarında açıklıkla ve tüm detaylarıyla öngördüğü savaşları, karışıklıkları ve daha çarpıcı olarak da bugün yüz yüze kaldığımız ekonomik, politik ve sosyal krizi anlattı. Birleşmiş bir insanlık için duyduğu derin özlem, onu Zohar Kitabını açmaya -ondaki eşsiz gücü- herkes için ulaşılabilir yapmaya zorladı.

Kabalist, kabala, maneviyat, özgür seçim ve realitenin algısıyla ilgili bildiğinizi düşündüğünüz her şeye arkasını dönen, sinematik bir romandır. En yüksek edinim derecesine ulaşmış, tüm realiteye hükmeden tek güçle direkt temas içindeki insanın, hissiyatını ve içsel çalışmasını aktarmaya çalışan kendi türündeki ilk romanıdır.

Kabalist, bilimsel bir açıklık ve şiirsel bir derinlikle birlik mesajı verir. Dinin, milliyetin, mistisizmin, uzay ve zamanın şeffaf yapısının ötesine geçerek, bize tüm insanlıkla beraber doğayla ahenk içinde olduğumuzda, tek mucizenin içimizdeki mucize olduğunu gösterir. Bize hepimizin Kabalist olabileceğini gösterir.

Ölümsüz Kitabın Sırları

Musa'nın beş kitabı, tüm zamanların en çok satan kitabı Tora'nın parçasıdır. Bu şekilde Tora, şifreli bir metindir. Masalların ve efsanelerin altında, insanlığın en yüksek seviyeye doğru yükselişini—Yaradan'ın edinimi- anlatan bir alt metin saklıdır.

Ölümsüz Kitabın Sırları, Tora'nın Yaratılış ve İsrail Halkının Mısır'dan sürgünü hikayeleri gibi en gizemli ve sıklıkla alıntı yapılan dönemlerinin şifresini çözer. Yazarın enerjik ve kolay anlaşılır üslubu, insanın kendi dünyasını sadece arzu ve niyetle değiştirebildiği realitenin en derin seviyelerine, mükemmel bir giriş yapmanızı sağlar.

Kitabı okurken Tora'da anlatıldığı gibi olmuş veya olmamış fiziksel olayların seviyesinin ötesine geçiş yapacaksınız. İçinizde Firavun, Musa, Adem, Havva, hatta Habil ve Kabil'in olduğunu keşfedeceksiniz. Onların hepsi sizin bir parçanız. Onları içinizde keşfettikçe ve Ölümsüz Sevgiye, Yaradan'ın edinimine doğru ilerledikçe, bu gizli realitenin muhteşem hazineleriyle bizi ödüllendiren Yaradan'ın sonsuz sevgisini de keşfedeceksiniz.

Kişisel Çıkar Özgecilliğe Karşı

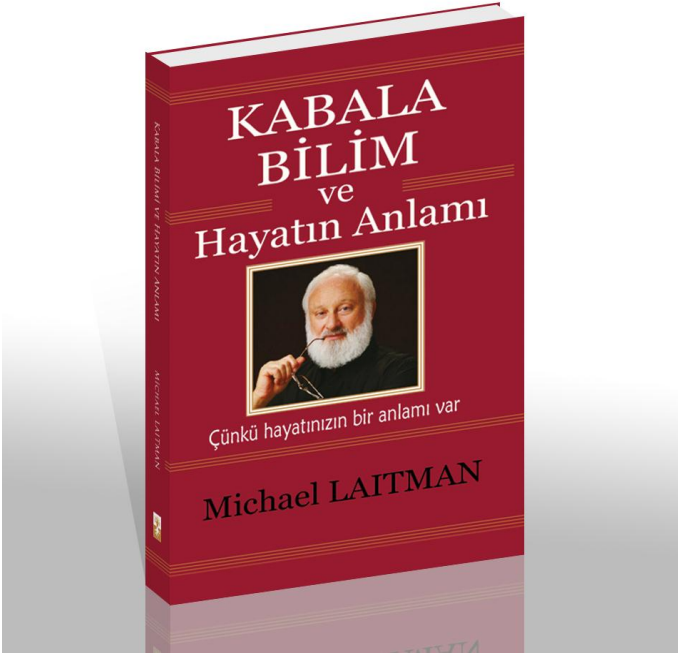

Bu kelimelerin yazıldığı zaman, dünya hala İkinci Dünya Savaşından beri en uzun gerileme sürecini geçiriyor. Tüm dünyada on milyonlarca insan, işlerini, birikimlerini, evlerini ve en önemlisi gelecekleri için olan ümitlerini kaybettiler.

Ancak krizler tarih boyunca sürekli olağandı. Bu krizi geçmiş krizlere kıyasla farklı kılan insanoğlunun şu anki gerginliğinin yapısıdır. Toplumumuz çatışma içeren iki uç noktaya doğru çekilmiştir – bir taraftan globalleşme ile gelen bağımlılık ve öteki taraftan da giderek büyüyen kişisel, sosyal ve politik narsizm. Bu koşul dünyanın daha önce hiç görmediği bir felaketin oluşumu!

Bu karanlık geleceğin önüne geçebilmek için, Kişisel Çıkar Özgecilliğe Karşı, bu dönemde dünyanın önünde bulunan sorunlarına yeni bir perspektif getirerek, insanoğlunun bir dizi hatasına bağlamaktansa, gereklilikten büyüyen egoizminin sonucu olarak değerlendirmektedir. Bu anlayışla, kitap egomuzu bastırmak yerine, toplumun iyiliği için kullanmanın gerekliliğini dile getirmektedir.

Kabala ve Bilim

Prof. Michael Laitman eşsiz ve etkileyici bir kişilik: Kabala ve bilimin sentezini anlaşılır bir şekilde gerçekleştiren yetenekli bir bilimadamı

—Daniel Matt, Tanrı ve Big Bang kitabının yazarı: Bilim, maneviyat ve Zohar arasındaki harmoniyi keşfetmek.

Bu gezegendeki geleceğimiz için kritik tercihler yapacağımız bir dönemde, kadim Kabala bilgeliği seçeneklerimizi hem arttırdı hem de yeniledi. Klasik kutsal yazılarda yer alan bilgelik, yüzleşmekte olduğumuz ve önümüze açılan fırsatları taşıyabilmemiz için getirilmeli ve bu mesaj tüm dünyada tüm insanlara ulaşılabilir yapılmalı. Prof. Michael Laitman, diğerlerinden farklı olarak bu çok önemli meydan okumayı başarmaya ve bu tarihi görevi yerine getirmeye yetecek güçtedir.

—Prof. Ervin Laszlo, Kaos Noktası, Bilim ve Akaşık Alan kitabı da dahil 72 kitabın yazar : Herşeyin Birleşik Teorisi

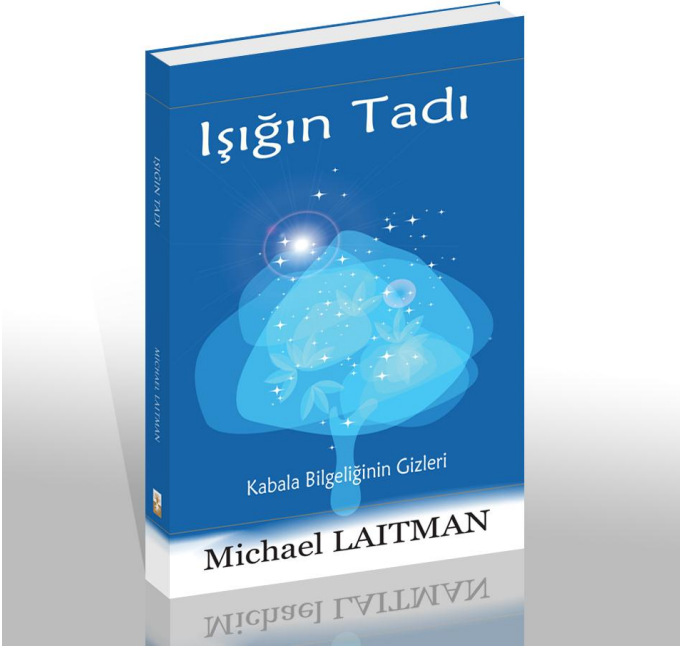
Kadın ve Kabala

Bir arzu sonucu ortaya çıkana ellerinizde tutuyorsunuz. Birçok kadın bir araya gelerek, yeni gelen bütün kadınlara Kabala çalışmasında yardımcı olabilmek için bu kitapçık üzerinde çalıştı. Toplanan soruların tümü Bney Baruh Kabala Eğitim Merkezine yeni başlamış olan kadın öğrencilerin sordukları sorulardan olmaktadır. Cevaplar Dr. Laitman'ın kitaplarından, derslerinden ve konuşmalarından alınmıştır. Sorulan sorular bizim maneviyatı edinmek isteme ihtiyacımızdan ortaya çıkmıştır: bizler buna açız, kalplerimiz bunun ağırlığında haykırıyor. Bizler kendimizi her şeyi yapabilecek duruma hazır, amaca doğru erkeklerimizi desteklemeye hazır buluyoruz.

Dr. Laitman bize der ki: "Kadınların karşılıklı sorumluluk hissiyatı içerisinde erkekleri uyandırmak ve onları bir araya getirmek için bağ kurmaları gerekir ki, erkekler birbirleri ile bağ kursunlar ve bu birlik sayesinde maneviyata erişsinler. Daha sonra erkekler arasındaki bu bağ ve karşılıklı sorumluluk sayesinde maneviyat kadınlara da geçecektir. Bunun sonucunda herkes bir bütün olacaktır –ulusun erkek ve dışı parçası veya bütün insanlığın."

Işığın Tadı

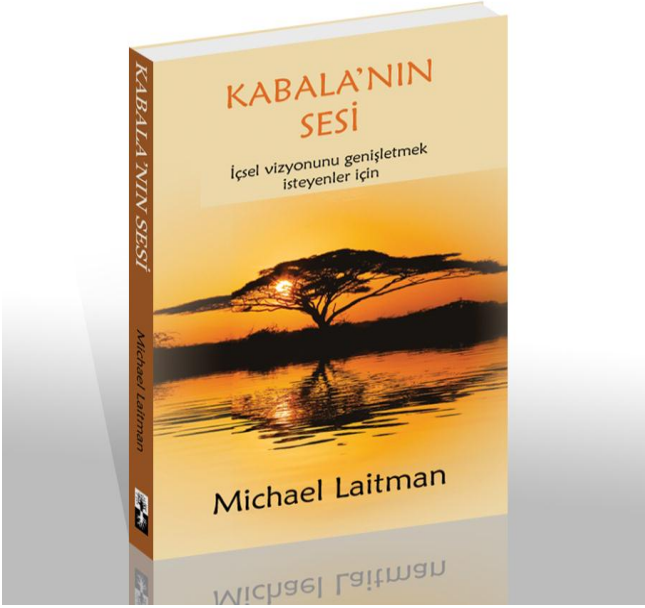
“Bu nesilde bulunduğum için mutluyum zira artık Kabala Bilgelliğini yaymak mümkün.”

Kabalist Yehuda Aşlag – Baal HaSulam

Binlerce yılın sonunda gizli olan Kabala Bilgelığı bizim neslimizde ifşa olmaya başladı. “Işığın Tadı” adlı bu kitap bilgelığın üzerine bir pencere açmakta. Kitap, günümüzün her bireyi için ilk defa duygularında tadacağı bir lezzet ve kalplerinde yoğun bir anlayış sağlayacaktır.

Bu kitap neslimizin en yüce kabalisti Dr. Michael Laitman’ın her sabah verdiği canlı derslerden derlenmiştir.

Kabala'nın Sesi

Bizim neslimizin en sonucusu olan Büyük Kabalist Baruh Aşlag'ın öğrencisi ve kişisel asistanı olmak benim için çok büyük bir ayrıcalıktır. Basitçe söylemek gerekirse, tüm içtenlik ve sevgimle ondan öğrendiklerimi okuyucularla paylaşmaktan çok mutlu olacağım.

Dr. Michael Laitman

Kabala'nın Sesi, Kabala makalelerinden seçilerek ve derlenerek hazırlanmış olup, bu otantik bilgeliğin zengin ve tam bir mozaiğini meydana getiren on bölümden oluşmaktadır.

Bir Demet Başak Gibi

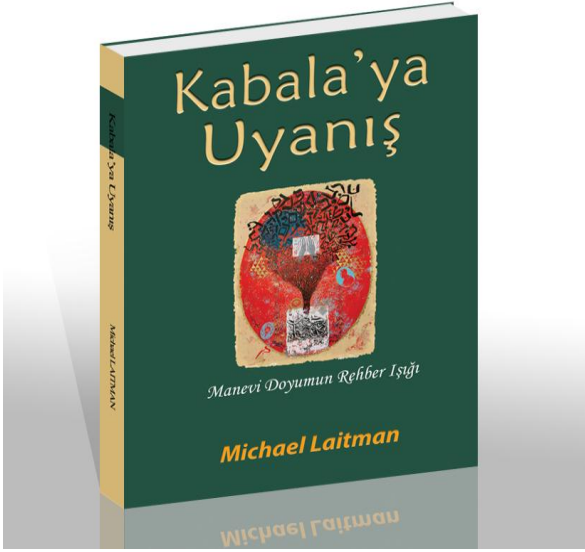
Neden Birlik ve Karşılıklı Sorumluluk Bu Zamanın Çağrısıdır

Bu kitap, bazı Yahudilerin en ürkütücü ve gizemli sorularına ışık tutar: Bu gezegendeki rolümüz nedir? Bizler gerçekten “seçilmiş insanlar mıyız?” Eğer öyle isek, ne için seçildik? Anti-Semitizme neden olan nedir ve bu iyileştirilebilir mi?

Tüm zamanların Yahudi tarihçileri ve bilgelerinin sayısız referansının kullanıldığı bu kitap, Yahudilerin ulaşmak istediği ama bir o kadarda tanımlaması zor hedefini yerine getirmek için bir yol haritası sunar: sosyal bağlılık ve birlik. Gerçekte birlik, yalnızca Yahudilerin bunu sabırsızlıkla bekleyen dünyaya vereceği bir hediyedir.

Birlik olduğumuzda ve bunu tüm dünyayla paylaştığımızda huzur, kardeş sevgisi ve mutluluk tüm dünyada sonsuza kadar hüküm sürer.

Kabalaya Uyanış

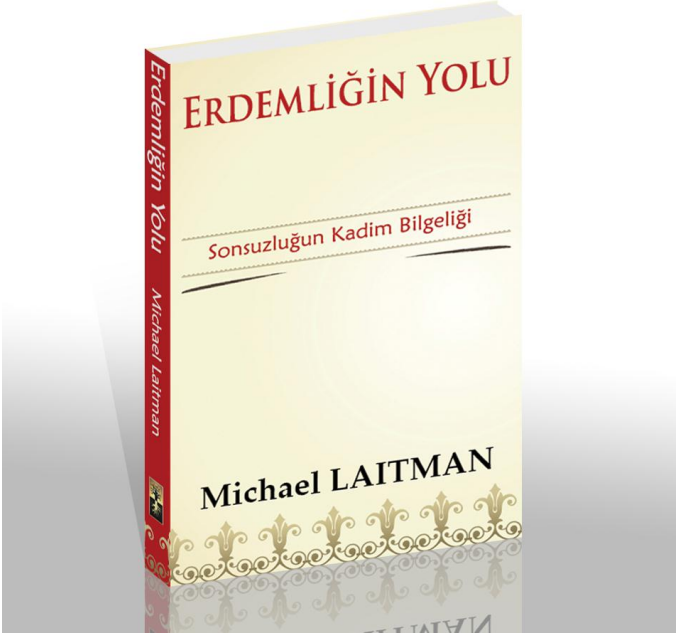
Dünyanız değışmeye hazır. Bu neslin en büyük Kabalistinin rehberliğinde sizde bunu gerçekleştirin. Micheal Laitman, Kabalayı Yaradan'a yaklaşmayı sağlayan bir bilim olarak görür. Kabala yaratılış sistemini, Yaradan'ın bu sistemi nasıl yönettiğini ve yaratılışın bu seviyeye nasıl yükseleceğini çalışır. Kabala manevi doyuma ulaşma metodudur. Kabala çalışması ile siz de kalbinizi ve sonuç olarak yaşamınız başarıya, huzura ve mutluluğa doğru nasıl yönlendireceğinizi öğrenirsiniz.

Kadim ilim geleneğine bu farklı, özel ve hayranlık uyandıran girişiyile büyük Kabalist Baruh Aşlag (Rabaş)'ın öğrencisi Laitman bu kitapta, size Kabalanın temel öğretilerinin derin anlayışını ve bu ilmi başkalarıyla ve etrafınızdaki dünyayla ilişkilerinizi netleştirmek için nasıl kullanacağınızı anlatır. Hem bilimsel hem de şiirsel bir dil kullanarak, maneviyatın ve varoluşun en önemli sorularını araştırır:

Hayatımın anlamı ne? Neden dünyada keder var? Reenkarnasyon manevi yaşamın bir parçası mı? Mümkün olan en iyi varoluş aşamasını nasıl edinebilirim?

Bu eşsiz rehber, dünyanın ötesini ve günlük hayatın sınırlamalarını görmeyi, Yaradan'a yaklaşmayı ve ruhun derinliklerine ulaşmayı için size ilham verecek.

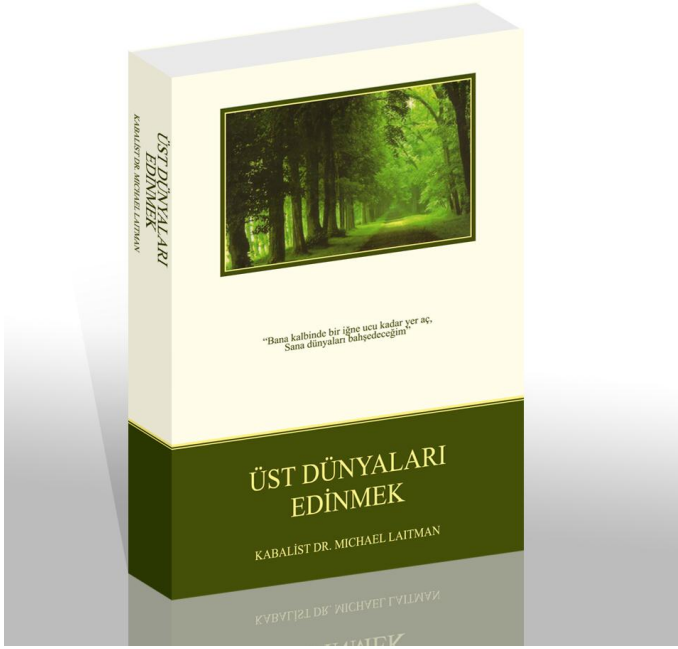
Erdemliliğin Yolu

Bugün Kabala Bilgelisinin insanlığa bir mesajı var:

Günümüzün sorunlarını ancak birlik ve beraberlikle çözüme ulaştırabiliriz. Problemler raslantısal değil, onları gözardı etmemeliyiz. Dahası, oluşan durumu doğru bir biçimde değerlendirebilirsek hayatımız yeni, mutluluk ve sükunet dolu bir yöne akmaya başlayacaktır. Gelişi güzel değil, gayet bilinçli bir şekilde yaşamımıza yön verebiliriz.

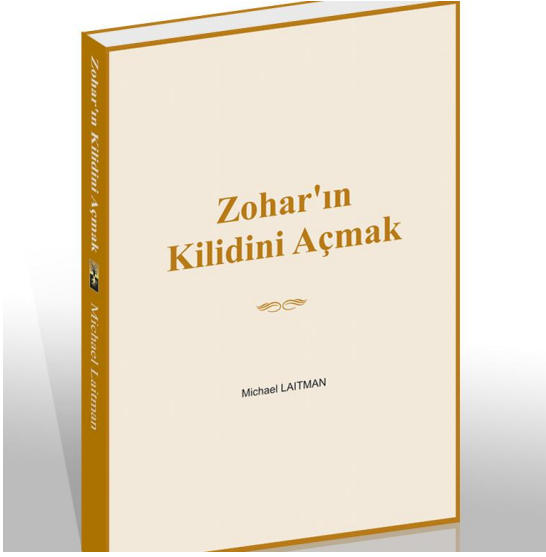
Üst Dünyaları Edinmek

Micheal Laitman'ın sözleriyle, “Özü tam bir özgecilik ve sevgi olan manevi nitelikleri anlamak, insan idrakinin ötesindedir. Bunun sebebi insanoğlunun bu tip hislerin var olabileceğini kavrayamaması ve herhangi bir eylemi yerine getirmek için teşvik bekleyip, kişisel kazanç olmadan kendini büyötmeye hazır olmamasından kaynaklanmaktadır. Bu sebeple özgecilik gibi bir nitelik, insana Üstten verilir ve sadece deneyimleyenler bunu anlayabilir.”

Üst Dünyaları Edinmek, yaşamımızda manevi yükselişin muhteşem doyumunu keşfetmemize olanak sağlayan ilk adımdır. Bu kitap, sorularına cevap arayan ve dünya fenomenini anlamak için güvenilir ve akılcı bir yol arayan tüm insanlar içindir. Kabala ilmine bu muhteşem giriş, akılı aydınlatacak, kalbi canlandıracak ve okuyucuyu ruhunun derinliklerine götürecek olan farkındalığı sağlar.

Zoharın Kilidini Açmak

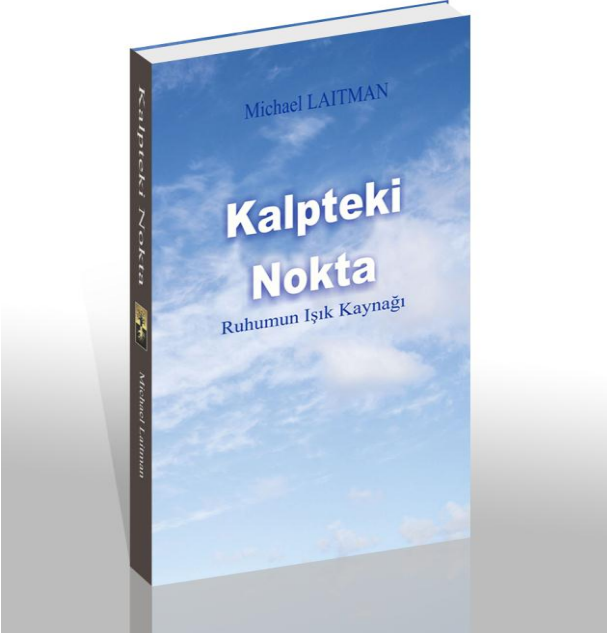

Zohar Kitabı(Aydınlığın Kitabı), şimdiye kadar yazılmış en gizemli ve yanlış anlaşılan yapıtlardan biridir. Yıllar boyunca kendinde uyandırdığı hayranlık, şaşkınlık ve hatta korku emsalsizdir. Bu kitap tüm Yaratılışın sırlarını içermesine rağmen, bugüne kadar bu sırların üzeri bir gizem bulutuyla örtülmüştür.

Şimdi Zohar, insanlığa yol göstermek için ilmini tüm dünyanın gözleri önüne sermektedir, şöyle yazıldığı gibi (VaYera, madde 460), “Mesih’in günleri yaklaştıkça, çocuklar bile ilmin sırlarını keşfedecek.” 20. Yüzyılın büyük Kabalistlerinden Yehuda Aşlag (1884-1954), bize Zohar’ın sırlarını açığa çıkaracak yepyeni bir yol göstermiştir. Bu yüce Kabalist, yaşamlarımıza hükmeden güçleri bilmemize yardım edecek ve kaderimize nasıl hükmedeceğimizi öğretecek, Zohar Kitabına giriş niteliğindeki dört kitabı ve Sulam (Merdiven) Tefsirini yazmıştır.

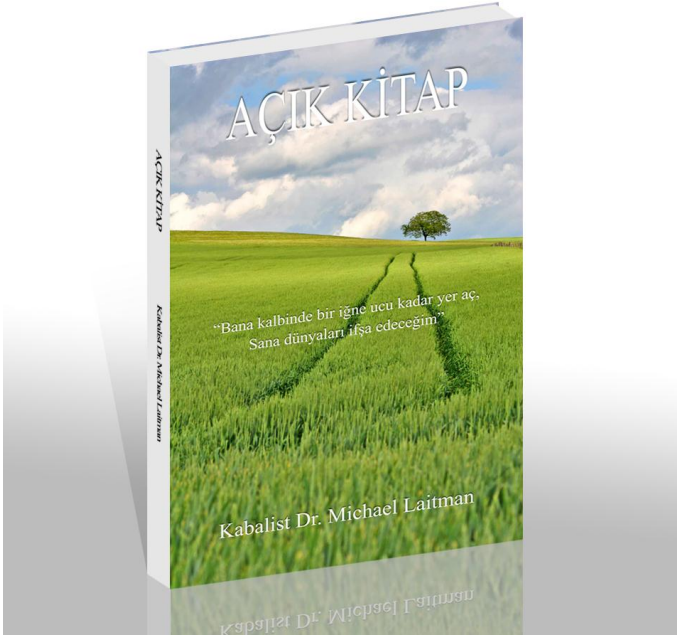
Zohar’ın Kilidini Açmak, üst dünyalara nihai yolculuğun davetiyesidir. Kabalist Dr. Michael Laitman, bilgece bizi Sulam Tefsirinin ifşasına götürür. Bu şekilde Laitman, düşüncelerimizi düzenlemekte ve kitabı okumaktan kaynaklanan manevi kazancımızı arttırmaktadır. Zohar Kitabıyla ilgili açıklamaların yanı sıra kitap, bu güçlü metnin kolay anlaşılması ve okunmasını sağlayan, özenle çevrilmiş ve derlenmiş Zohar kaynaklı sayısız ilham verici alıntıya da yer vermiştir.

Kalpdeki Nokta

Hayatın elimizden kayıp gittiğini hissettiğimizde, toparlanmak için zamana ihtiyacınız olduğunda ve düşüncelerinizle baş başa kalmak istediğinizde, bu kitap içinizdeki pusulayı yeniden keşfetmenize yardım edecek. Kalpdeki Nokta, ilmi sayesinde tüm dünyada ve Kuzey Amerika'da kendini ona adanmış öğrenciler kazanmış bu insanın makalelerinden oluşan eşsiz bir kitaptır. Dr. Michael Laitman bir bilim adamı, Kabalist ve büyük saygı uyandırarak kadim ilmi temsil eden büyük bir düşünürdür. Bu fırtınalı günlerde popüler www.kabbalah.info sitesi vasıtasıyla, gerçeği ve sonsuz huzuru arayanlar için umut ışığı olmaktadır.

Açık Kitap

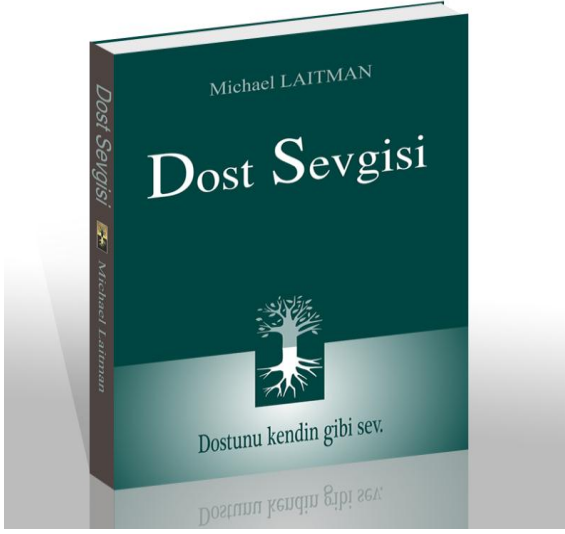
Bu kitap çok temel görünse de, Kabala'nın temel bilgisini ifade eden bir kitap olma niyetini taşıyor. Daha ziyade, okuyucuların Kabala kavramlarına, manevi nesnelere ve manevi terimlere yaklaşımını ilerletmeye yardım içindir.

Kişi bu kitabı defalarca okuyarak içsel görüş ve duyu geliştirir ve daha önce içinde var olmayana yaklaşır. Bu yeni edinilen görüşler, sıradan duyularımızdan gizlenmiş olan boşluğu hisseden algılayıcılar gibidirler.

Dolayısıyla, bu kitap manevi terimlerin düşüncesini geliştirmeye yardım amaçlıdır. Bu terimlerle bütünleştiğimiz ölçüde, tıpkı bir sisin kalktığı gibi, etrafımızı saran manevi yapının ortaya çıkışını içsel gücümüzle görmeye başlayabiliriz.

Yine, bu kitap olguların çalışılmasını hedeflememiştir. Bunun yerine, yeni başlayanların sahip oldukları en derin ve en güç algılanan hisleri uyandırmak için yazılmış bir kitaptır.

Dost Sevgisi

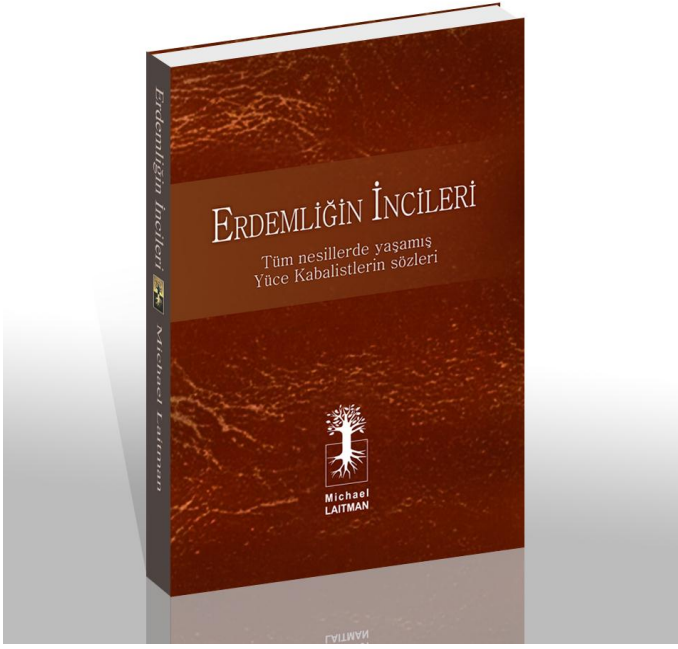
Grubun Amacı

Burada, Baal HaSulam'ın yolunu ve metodunu takip etmek isteyen herkes, bir grup olmak için bir araya geldik ki hayvan olarak kalmayalım ve insan denilen varlığın derecelerinde yükselelim.

Rabaş'ın Yazıları, 1. Bölüm, "Topluluğun Amacı"

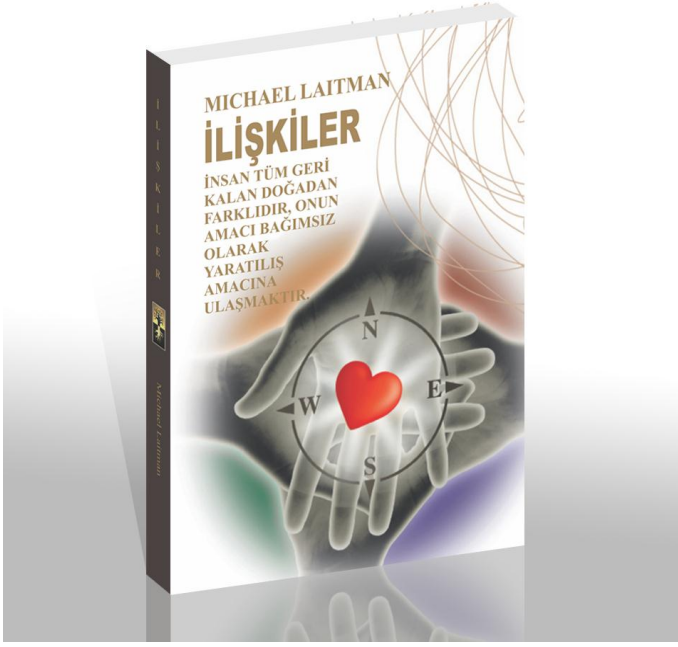

Erdemliliğin İncileri

Erdemliliğin İncileri, tüm nesillerin büyük Kabalistlerinin yazılarından, makalelerinden özellikle de Zohar Kitabının Sulam(Merdiven) Tefsirinin yazarı Yehuda Aşlag'dan derlenen alıntılardan oluşur. Bu yapıt, kaynağı referans alarak, insan yaşamının her aşamasıyla ilgili Kabalanın yenilikçi kavramlarını açıklar. Kabala çalışmak isteyen herkes için eşsiz bir hediyedir.

İlişkiler

“Bilim ve kültürün gelişiminin yanı sıra, her nesil kendinden sonra gelen nesle, biriktirdiği ortak insanlık tecrübesini aktarır. Bu bellek bir nesilden diğerine, çürümüş bir tohumun enerjisinin yeni bir filize geçmesi gibi geçer. Belleğin aktarımında var olan tek şey, Reşimo veya enerjidir. Maddenin çürümesi gibi, insan bedeni de çürür ve tüm bilgi yükselen ruha aktarılır. Daha sonra bu ruh yeni bedene yerleşir ve bu bilgiyi veya Reşimo”yu hatırlar.

Genç bir çiftin çocuğunun dünyaya gelişinde tohumdan gelen bilgiyle, ölmüş bir insanın ruhunun yeni bir bedene geçerken beraberinde getirdiği bilgi, arasındaki fark nedir? Neticede anne ve baba hayatta ve çocukları da onlarla beraber yaşıyor! Hangi ruhlar, onların çocukları oldu?

Yüzyıllar boyunca tüm uluslar, doğal olarak sahip oldukları tüm bilgiyi miras yoluyla çocuklarına geçirmek için büyük bir arzu duydular. Onlara en iyi ve en değerli olanı aktarmak istediler. Bunu aktarmanın en iyi yolu yetiştirme tarzı, bilgiyi öğretmek, kutsal olduğu düşünülen fiziksel eylemler yöntemi ile düzenli toplum oluşturmaya çalışmak değildir.

Kabalanın Temel Kavramları

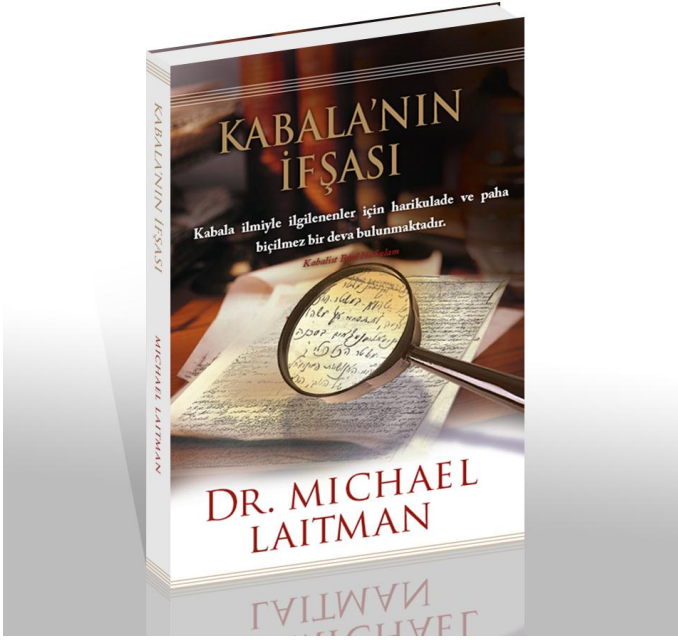
Bu kitabı okuyarak kişi daha önce var olmayan içsel alametler geliştirir.

Bu kitap, manevi terimlerin analizini hedefler. Bu terimlere uyumlu olmaya başladıkça, etrafımızı saran manevi yapının tıpkı bir sisin kaybolmaya başlaması gibi örtüsünü açmaya başladığına tanık oluruz.

Kabala kitapları, Baal HaSulam'ın dünyayı kötülüklerden kurtarmanın sadece islah metodunu yaymaya bağlı olduğunu belirten yönlendirmelerini izlemeyi amaçlamıştır, tıpkı şöyle dediği gibi, "Eğer gizli olan ilmi kitlelere nasıl yayacağımızı bilirsek, kurtuluşun tam eşiğindeki bir nesil oluruz."

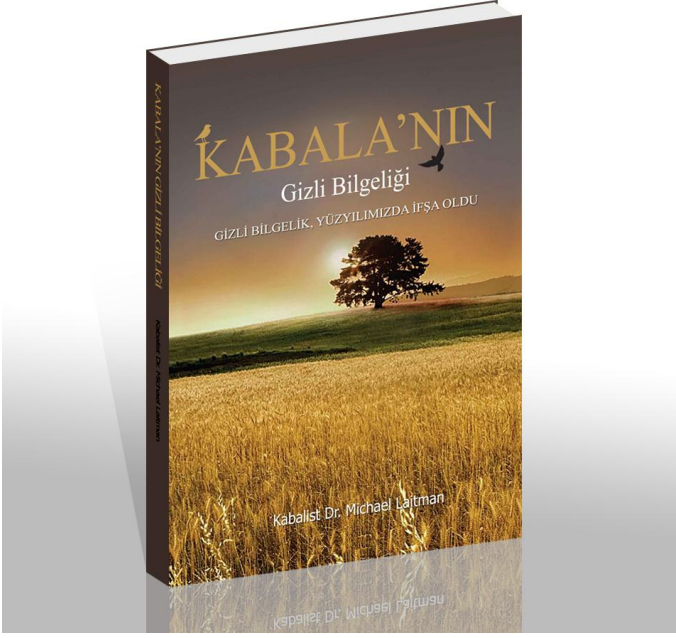
Bu gerçekleştirmenin tek yolu olan Kabala kitaplarını tüm dünyayla paylaşmak olduğunu biliyoruz. Bu sebeple tüm bu kitapları internette ücretsiz olarak yayınlıyoruz. Amacımız her köşeye bu ilmi mümkün olduğunca yaymaktır. Basılmış kitapları pek çok insana ulaştırabilir, onlar vasıtasıyla ilmin başkalarına yayılmasına yardım edebilirsiniz.

Kabalanın İfşası

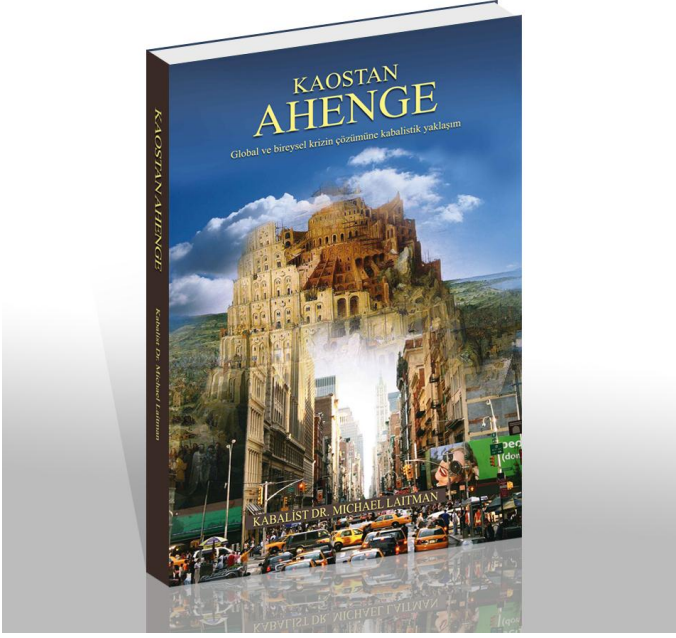
Kabalaya gizli ilim denilmesinin 3 nedeni vardır. Birincisi kabalistler tarafından özellikle gizlenilmiş olduğundan. Kabalanın insanlara öğretilmesi ilk 4000 yıl kadar öncelerine Hazreti İbrahim'e dayanmaktadır MÖ 1947-1948 yıllarına. Milat tarihinin başlangıcına kadar geçen 2000 yıllık süreçte bu öğreti gizlenmeden halka öğretilmekteydi. Hz İbrahim'in çadırının önünde oturup geçen yolculara gösterdiği misafirperverlik hikâyesini biliyoruz. Sunduğu yiyecek ve içeceklerle birlikte aynı zamanda insanlara bu ilmi anlattığını da biliyoruz. O dönemlerde var olan ruhlar bizim neslimize göre daha arıydılar ve bu öğretiyi daha doğal olarak anlayabildiler.

Kabalanın Gizli Bilgeliği

Artan krizler dünyasında, fırtınanın ortasında bir ışığa, yanlış giden şeylerin nereden kaynaklandığını görmemizi sağlayan ve en önemlisi de dünyamızı ve yaşamlarımızı daha huzurlu ve yaşanabilir kılmak için ne yapmamız gerektiğini öğreten bir rehber ihtiyacımız var. Bu temel ihtiyaçlar sebebiyle bugün Kabala ilmi milyonlara ifşa olmuştur. Kabala, yaşamı geliştirme metodu olarak düzenlenmiştir. Kabala bir araç ve Kabala İlminin Gizli Bilgeliği bu aracı nasıl kullanacağımızı öğreten bir yöntemdir. Bu rehber, bu kadim bilimi günlük yaşantımıza uyarılmanın yanı sıra, Kabalanın temellerini öğrenmek için ihtiyacınız olan bilgiyi bize sunar.

Kaostan Ahenge

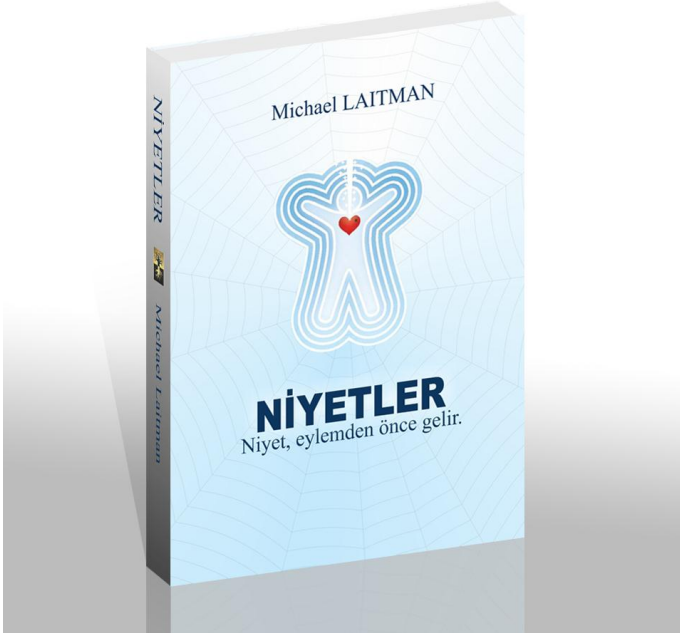

Kaostan Ahenge: Kabala İlmine Göre Küresel Krizin Çözümü, dünyanın bugün içinde bulunduğu endişe verici aşamasına yol açan unsurları açığa çıkarır.

Birçok araştırmacı ve bilim adamının hemfikir olduğu gibi, insanoğlunun sorunlarının kaynağı insan egosudur. Laitman'ın çığır açan yeni kitabı sadece insanlık tarihi boyunca tüm acıların kaynağı olan egonun ifşasını değil, aynı zamanda egolarımıza bağlı olarak, mutluluğa nasıl ulaşacağımızı ve sorunlarımızı nasıl fırsata dönüştüreceğimizi de açıklığa kavuşturur. Kitap iki bölümden oluşur. İlki, insan ruhunun analizi yaparak, ruhun nasıl egonun zehri olduğunu ortaya koyar. Bu kitap mutlu olmak için yapmamız gerekenlerin ve acıya sebep olduğu için kaçınmamız gerekenlerin bir haritasını çizer. Kitap boyunca Laitman'ın insanlık aşamasının analizi bilim kaynaklı veriler, çağdaş ve kadim Kabalistlerinden alınan örneklerle desteklenmiştir.

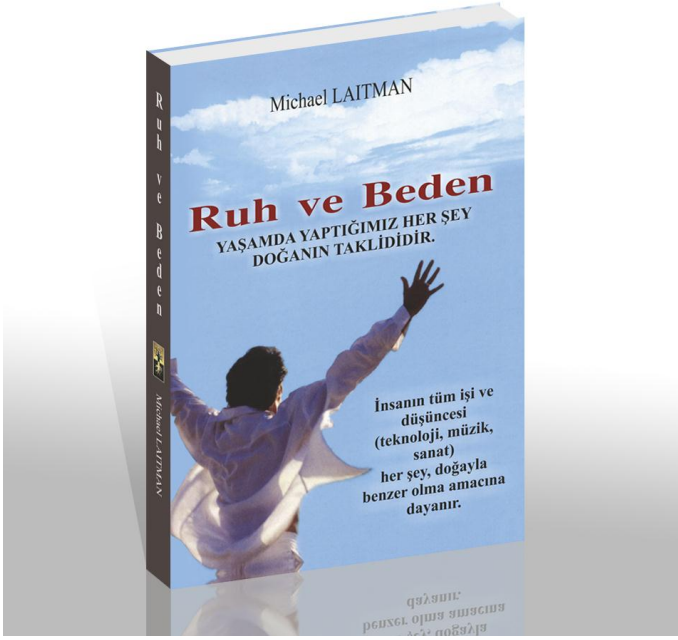
Kaostan Ahenge yeni bir varoluş aşamasına kolektif olarak yükselmemiz gerektiğini ve bu hedefi kişisel, sosyal, ulusal ve uluslararası seviyede nasıl başaracağımızı gösterir.

Niyetler

Derste otururken, sizinle beraber çalışanlar vasıtasıyla uyanan müşterek ruha bağlı olarak içsel değişimleri deneyimlersiniz. Herkes, siz de dahil, hepimizi birleştiren Kaynağa bağlanır... Beraber çalıştıkça hepimiz birbirimize bağlanmaya çalışırız. En önemli şey, herkesin aynı Kaynağa, aynı düşünceye bağlanmasıdır... Sadece bu güç bizi birbirimize bağlar.

Ruh ve Beden

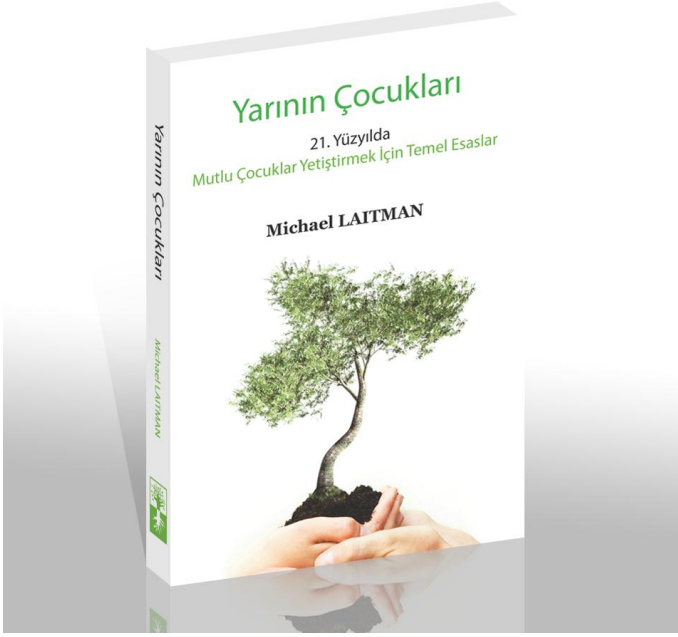
Zamanın başlangıcından beri insan, varoluşun temel sorusuna cevap aramaktadır: Ben kimim, dünyanın ve benim var olmamızın sebebi ne, öldükten sonra bize ne oluyor? Hayatın anlamı ve amacı ile ilgili sorularımız, gündelik hayatın sınamaları ve acıları, küresel bir boyuta ulaştı – neden acı çekmek zorundayız? Bu sorulara cevap olmadığından, mümkün olan her yöne doğru araştırmalar yapılmaktadır.

Kadim inanç sistemleri, şimdilerde moda olan doğu öğretileri, bu arayışın bir parçasıdır. İnsanlık sürekli olarak varlığının akılcı kanıtını aramaktadır; insan binlerce yıldır doğanın kanunlarını araştırmaktadır.

Kabala bir bilim olarak bunun araştırılmasında bir yöntem öneriyor. Bu yöntem, insanın evrenin gizli olan bölümünü hissetme becerisini geliştirmesine olanak tanıyor. “Kabala” kelimesi “almak” demektir ve insanın en yüksek bilgiyi alma ve dünyayı doğru pencereden görme özlemini ifade eder.

Yarının Çocukları

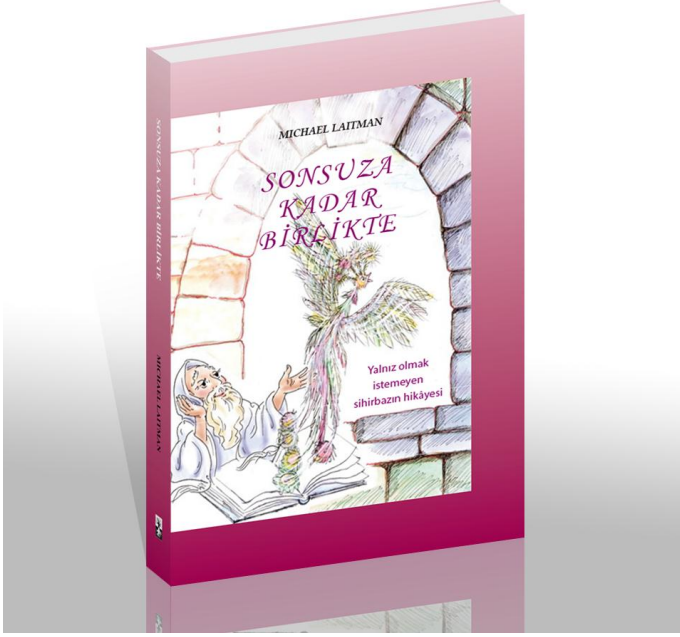

Yarının Çocukları: 21. Yüzyılda Mutlu Çocuklar Yetiştirmenin Temel Esasları, siz ve çocuklarınız için yeni bir başlangıç olacaktır. Yeniden başlat düğmesine basabilmeyi ve bu sefer doğru olanı yapmayı hayal edin. Hiçbir mücadele, hiçbir sıkıntı ve en iyisi, hiçbir tahmin yok.

Büyük keşif şudur ki çocukları yetiştirmek, tamamen oyunlardan, onlarla oynamaktan, onlarla küçük yetişkinlermiş gibi ilişki kurmaktan ve tüm önemli kararları birlikte almaktan ibarettir. Çocuklara dostluk ve diğer insanların iyiliğini düşünmek gibi olumlu şeyleri öğretmekle, nasıl otomatik olarak günlük hayatınızın diğer alanlarını da etkilediğinizi görüncü şaşıracaksınız.

Herhangi bir sayfayı açın ve orada, çocukların yaşamlarına ait her alana dair düşünceleri sorgulatan sözler bulacaksınız: ebeveyn – çocuk ilişkileri, dostluklar ve sürtüşmeler, okullar nasıl tasarlanır ve nasıl işler konusunda açık, net bir tablo. Bu kitap, her yerdeki tüm çocukların mutluluğunu amaç edinerek, çocukların nasıl yetiştirileceğine dair taze bir bakış açısı sunuyor.

Sonsuza Kadar Birlikte

Yani, eğer bir gün siz de kalbinizin derinlerinde, hafif bir “Şak!” hissederseniz, bilin ki şefkatli ve bilge bir sihirbaz size sesleniyor, çünkü sizin dostunuz olmak istiyor.

Ne de olsa, yalnız olmak çok üzücü olabilir.

Ücretsiz online
Kabala Kursu

em.kabala.info.tr

Şu an, hayatınızın en anlamlı anı olabilir...
Eğer buna izin verirsiniz.

BNEY BARUH
KABALA EĞİTİM MERKEZİ

Canlı
yayın

İNTERNET AĞIMIZ

Ana sitemiz:

<http://www.kabala.info.tr/>

İlk internet sitemiz olup en temel dokümanların yayınlandığı portal sitemizdir. Kabala hakkında Türkçe olarak yayında olan dünyadaki en büyük doküman arşivi olarak kabul edilebilir.

Dr. Michael Laitman'ın Blog Sitesi:

<http://laitman.info.tr/>

Hocamız Dr. Michael Laitman'ın günlük derslerinden derlediği kısa makalelerinin yayınlandığı blog sitesidir.

Bu blog sitesi şu an 19 dilde yayın yapmaktadır ve Türkiye'deki öğrenci ve dostlarımızın katkılarıyla site Türkçe olarak da yayınlanmaktadır.

Dr. Michael Laitman'ın Eğitim Sitesi:

<http://michaellaitman.com/tr/>

Bu sitede Dr. Michael Laitman'ın uluslararası kamuoyunda dile getirdiği güncel sorunlara yönelik sunumlarını ve bu konularla ilgili uzmanlarla yaptığı söyleşileri takip edebilirsiniz.

Dr. Laitman, eğitim metodoloji ve uygulamaları ile günümüzde eğitimin geçirdiği en sıkıntılı dönemlerde olumlu değişimi desteklemektedir. Eğitime yeni bir yaklaşım sunarak, bağımlı ve integral dünyada yaşamın gereklilikleri için eğitime yeni bir yaklaşım sunmaktadır.

ARI Enstitü Merkezi:

<http://ariresearch.org/tr/>

ARI Enstitüsü, kâr amacı olmayan bir organizasyon olarak kurulmuştur. Eğitim uygulamalarına, pozitif değişime yaratıcı fikirler ve çözümlerle, şimdiki neslimizin giderek daha çok ihtiyaç duyduğu eğitim konularına kendini adanmış bir organizasyondur. ARI, entegre ve birbirine bağlı yeni dünya düzeninin ve kurallarının farkına varılmasını ve küresel yeni dünyada uygulanmasını yeni bir düşünce yaklaşımı olarak sunmaktadır. İletişim ağları, multimedya kaynak ve aktiviteleriyle, ARI uluslararası ve farklı akademik çalışma grupları arasında işbirliğini desteklemektedir.

Kabala İlimi Eğitim Sitemiz:

<http://em.kabala.info.tr/>

Bu site internet olanakları kullanılarak en geniş kapsamlı eğitimi insanlara sunmak için yapılmıştır. İnternet ortamında bulunan sınıflar ve dünyanın en geniş kapsamlı Kabalistik metinler kütüphanesi gibi hizmetler sunan Bney Baruh'un tüm çabası, sorularınıza cevaplar bulabileceğiniz ve içinde yaşadığımız dünyayı daha iyi anlayabilmenizi sağlayacak olan bir ortam yaratılabilme üzerine yoğunlaşmaktadır. Tüm kurslar ücretsizdir.

Media Arşivi:

<http://kabbalahmedia.info/>

Bu sitemizde yıllardır işlenmekte olan tüm ders, çalıştay ve söyleşi programlarının video ve MP3 arşivine ücretsiz olarak ulaşabilirsiniz.

Kabala TV Sitesi:

<http://kabalatv.info/>

Her sabah 03:00 – 06:00 arası yapılan canlı dersleri bu sitenin ana sayfasından takip edebilirsiniz. Ayrıca bu sitede Bney Baruh Kabala Eğitim Merkezi'nin Türkçe dilinde düzenlediği tüm video arşivini inceleyebilirsiniz. Bu sitede ayrıca 24 saat canlı yayın yapan TV odası ve aynı zamanda belirli zamanlarda canlı yayın yapan Radyo odasına ulaşabilirsiniz.

Sviva Tova – İyi Çevre:

<http://kabbalahgroup.info/internet/tr/>

Bu sitede Bney Baruh dünya topluluğu ile ilgili günlük bildirimleri takip edebilirsiniz. Bu bildirimler sayesinde tüm etkinliklerimizden haberdar olup bu etkinliklere internet üzerinden dâhil olabilirsiniz.

Ari Film:

<http://www.arifilms.tv/>

Ari Film yapımcılarının Kabala İlimi hakkında gerçekleştirmiş oldukları tüm sinema ve video çalışmalarına bu site aracılığıyla ulaşabilirsiniz.

Kitap Sitemiz:

<http://www.kabbalahbooks.info/>

30 farklı dilde yayınlanmış tüm kitapları bu sitede inceleyebilirsiniz.

Müzik Sitemiz:

<http://musicofkabbalah.com/>

Her birimiz müziği farklı algılarız. İki kişinin aynı melodiyi nasıl algıladığını karşılaştırmak mümkün değildir. Kabala, ruhun ilmi, bu nedenden dolayı kişiye özeldir. Kabala ruhun tümüyle açılıp, yaratıldığı zaman içinde mevcut olan mutlak potansiyeline ulaşması için bir yoldur.

Bu sitede yer alan melodiler, çok büyük kabalistlerden biri olan Baal HaSulam ve geçmişteki Kabalistlerin yaptıkları bestelerin farklı değişimleriyle düzenlenmesinden oluşmuştur. Ziyaretçiler ayrıca müzik ve Kabala ile ilgili bazı materyallere bağlantı bulabilirler.

Sosyal Ağlar:

Tüm sosyal ağlarımızın kısa linklerine sitelerimize girerek ulaşabilirsiniz.

Katkı Sunun

Kabala İlmi bir grup çalışmasıdır. Dünya'nın birçok ülkesinde grupları bulunan Bney Baruh Kabala Eğitim Enstitüsü tüm faaliyetlerini öğrencilerinin gönüllü katkıları ile sürdürmektedir. Bu katkılar bireylerin niteliklerine göre değişmektedir. Sitemizde de incelediğiniz gibi Bney Baruh, prensipleri gereği, kullanılabilecek tüm Öğrenim Araçları ile Manevi Bilgi'yi öncesinde hiç bir ön koşul öne sürmeden tüm insanlığa ücretsiz olarak götürmeyi kendisine ilke edinmiştir.

Bu doğrultuda Manevi Dağıtımına katkı sunmak isteyenler turkish@kabbalah.info adresine yazarak Bney Baruh ile iletişime geçebilirler.

